ДЖОАН Д. ВИНДЖ

ГАЗДАЙТЕ В КНИГАТА

47 РОНИНИ

ТЕ ЩЕ ПРЕВЗЕМАТ ВЕЧНОСТТА

ИЗДАТЕЛСКА КЪЩА „ХЕРМЕС“

SHOUT
SHARE
IT

Annotation

Когато господарят им става жертва на коварния Кира, който отнема земите му, 47 самураи са унижени и прогонени от домовете си. Без чест и водач, те вече са отхвърлени от обществото ронини. Смелите воини се заклеват да погубят злия самозванец, но се нуждаят от изключителните умения на Кай — мелез, обречен на жестоко заточение. Отгледан от легендарни със силата и бойните си умения свръхестествени същества, единствено той може да преведе търсещите отмъщение ронини през тежките изпитания.

Кай никога няма да забрави презрението, с което тези мъже са се отнасяли към него. Той обаче се присъединява към тях от почит към мъртвия им господар. Кай изпитва и силна любов към неговата дъщеря Мика, която Кира държи в плен. Така поробеният изгнаник става най-страшното им оръжие. Той ще се превърне в героя, вдъхновил шепата бунтовници да превземат вечността.

- Джоан Д. Виндж
  - Благодарности
  - Пролог
  - 1.
  - 2.
  - 3.
  - 4.
  - 5.
  - 6.
  - 7.
  - 8.
  - 9.
  - 10.
  - 11.
  - 12.
  - 13.
  - 14.
  - 15.
  - 16.
  - 17.
  - 18.
  - 19.
  - 20.
  - 21.

- 22.
- 23.
- 24.
- 25.
- Епилог

- info
  -
- notes
  - 1
  - 2
  - 3
  - 4
  - 5
  - 6
  - 7
  - 8
  - 9
  - 10
  - 11
  - 12
  - 13
  - 14
  - 15
  - 16
  - 17
  - 18
  - 19
  - 20
  - 21
  - 22
  - 23
  - 24
  - 25
  - 26
  - 27
  - 28
  - 29
  - 30
  - 31
  - 32
  - 33
  - 34
  - 35
  - 36

- ○ 37
- ○ 38
- ○ 39
- ○ 40
- ○ 41
- ○ 42
- ○ 43
- ○ 44
- ○ 45
- ○ 46
- ○ 47
- ○ 48
- ○ 49
- ○ 50
- ○ 51
- ○ 52
- ○ 53

Джоан Д. Виндж
47 ронини

Тази книга се посвещава с голямо уважение на:

Петдесетте от Фукушима[1]

Джордж Такеи[2]

Стан Сакаи[3]

Смелостта, честта и състраданието, на които ми доказаха, че определени човешки ценности са универсални и вечни — опорни точки по пътя на мъдростта. Тези качества ще пребъдат като спомена за лоялните 47 ронини[4].

Всеки един от нас трябва да открие своя път и когато го направим, той ще стане част от общия път. В това е тайната.

Шунрю Сузуки[5]

Благодарности

Защото понякога истината е по-странна от измислицата.

Благодаря на Стивън Търнбул (консултант на филма „47-те ронини“) за многобройните му превъзходни книги, посветени на японската военна история, особено за „Отмъщението на 47-те ронини — Едо 1703“ (серия „Рейд“, Оспри Паблишинг). Много полезни ми бяха и „Даймио от 1867 г.: Самураите военачалници от епохата на управлението на шогуните в Япония“ от Тадаши Ехара; „Ежедневният живот в Средновековна Япония“ от Чарлс Дж. Дън и Лорънс Бродерик; „Поучението на демона за бойните изкуства“ от Исаи Чозанши, в превод на Уилям Скот Уилсън, и „Сепуку: История на самурайското самоубийство“ от Андрю Ранкин.

За текста, съчетан със снимки, съм благодарна на „Самураят“ от Мицуо Куре (серия „Европа Милитариа“) заради многобройните фотоси и подробните исторически възстановки, показващи различни аспекти от военните техники на самураите, и на „Самурайският замък“ от Фиона Макдоналд, с илюстрации от Джон Джеймс и Дейвид Антрам.

Също така благодаря на Google.com, Wikipedia.com и SamuraiWiki.com — „пътеводители на боговете“, ако те не могат да ви предоставят търсеното от вас, вероятно могат да ви кажат къде да го намерите.

Защото понякога измислицата е по-истинска от фактите.

Благодаря на Стан Сакаи за майсторската му комиксова адаптация на самурайската легенда в „Усаги Йоджимбо“; на Лора Джо Роуланд за ярката ѝ и завладяваща историческа криминална серия „Сано Ичиро“, в която действието се развива в епохата на 47-те ронини; на Вацуки Нобухиро за неговата комиксова поредица „Рурони Кеншин“ и анимационната серия по нея; на Хаяо Миядзаки за „Принцеса Мононоке“ и други анимационни филми. Изказвам моите благодарности и на създателите на много други комиксови и анимационни серии, по-специално „Мечът на Безсмъртния“ от Хироаки Самура и „Скитникът“ от Такехико Иноуе — действието и в двете се развива в епохата на Токугава.

Защото понякога едно изображение е равностойно на хиляда думи.

Художниците на укийо-е (японска гравюра), които са

изобразили епохата, в която са живели, и легендите за тяхното минало с такава въздействаща красота, и по-специално художниците Йошитоши, Куниоши, Кунисада, Хирошиге, Хокусай (и още толкова много други, че е трудно да ги изброя поименно), които не само дълбоко са повлияли на европейския импресионизъм, но и продължават да вдъхновяват техните потомци, които творят съвременните графични романи, комикси и анимационни филми, както и художници и любители на изкуството по целия свят.

Бих искала също така да благодаря на моя редактор в „Тор Букс“ Джеймс Френкел, на Синди Чанг и Дженифър Епър от „Ен Би Си / Юнивърсъл Студиоус“ и на Александър Бешер и брат му Арсений Бешер за подробната информация за рода Асано — неговата история, фамилен герб и отличителни знамена, която информация иначе е напълно недостъпна за безпомощния американски писател, който не може да чете на японски.

Седемте традиционни добродетели на моралния кодекс Бушидо:

Ги: Справедливост
Юки: Доблест и мъжество
Джин: Великодушие
Рей: Вежливост и уважение
Макото: Честност
Мейо: Почтеност и благородство
Чуги: Лоялност

Опасно е да си прав, когато управляващите грешат.

Волтер

Ние ще се борим, но не от злоба, а защото някой трябва да отстоява правдата.

Джуъл, „Ръце“

Вие сте били избрани. Вървете по правия път.

Мицуки Мияве, „История за смелостта“

Пролог

Япония, около 1680 година.

Ако някой го бе попитал, той щеше да отвърне, че се бори за живота си, бяга, за да спаси живота си… бяга през целия си живот. Дори когато нараненото му тяло едва можеше да се надигне от пода, той продължаваше да оказва съпротива с цялото си сърце и душа, като бягаше в сънищата си от Морето от дървета[6] и от лъжите, които му говореха там, отказвайки да стане това, в което те щяха да го превърнат.

Но той никога не беше достатъчно близо и достатъчно дълго до някой човек, за да могат да го попитат.

И така той чакаше, търпеше, размишлявайки за мига, когато ще му се удаде сгоден случай… докато най-сетне този миг настъпи.

И сега тичаше, както правеше от дни, сред мрака на древните дървета, където слънчевата светлина едва проникваше, за да му покаже кога денят преминава в нощ. Избягваше всякакви далечни светлини, всички открити пространства — път или село, всичко, което можеше да заблуди очите му и да се окаже капан. Не можеше да рискува, докато не открие какво е онова, към което наистина се бе устремил.

Бе започнало да му се струва, че планинските гори никога няма да свършат, точно както го бяха плашили, като му казваха, че няма да постигне нищо друго, освен да тича в кръг, докато най-после се върне при тези, на които принадлежи.

Но това беше лъжа, той знаеше, че светът е много по-голям от Морето от дървета, че най-накрая по някакъв начин ще стигне до океан-море, което наистина е безкрайно, защото мястото, където се намираше Морето от дървета, беше един остров, наречен Япония, заобиколен от море, по-голямо от всичко, което можеше да си представи. И някъде досами морето чакаше земя, обляна в слънчева светлина, каквато той рядко виждаше, с цъфнали дървета и яркозелени оризища, населена с хора като него. Неговият собствен народ.

Беше виждал доказателства за тяхното съществуване, за тяхната земя, в ограбената плячка, която господарите му бяха донасяли от техния скрит свят, в дрипите, които те му подхвърляха да облича, казвайки му, че преди са били носени от себеподобните му (хора като него).

Беше виждал отражението си в гладката повърхност на горските езера и знаеше, че е вярно, че не е един от тях. *Той беше човек*. Беше виждал други хора в илюстрираните свитъци и книги,

беше ги зървал в далечината, дори бе чувал ехото от гласовете им в планинските долини. Но неговите господари му бяха казали, че хората не го искат, че са го били изоставили да умре или да бъде взет от демоните, и той напразно вярва, че някога те отново ще го приемат сред тях.

Беше отказал да ги слуша и се бе заклел, че някой ден ще намери пътя към дома, до място, където хората ще го посрещнат радушно, даже и след като е бил изчезнал толкова дълго време.

Някой ден… може би дори днес.

Гората вече не беше така гъста, светлината се промени — сега бе по-ярка, тъй като дърветата отпред оредяха. Между тях зърна да проблясва вода, отразяваща небето, и обширни тревисти поля с толкова ярки и блестящи багри, каквито никога не беше виждал.

Дъхът му секна, когато внезапно дърветата свършиха и пред погледа му се разкри свят, какъвто бе виждал само в сънищата си. Той залитна и спря, като заслони очите си от блясъка на силната светлина. Това не можеше да е илюзия, дори и техните могъщи сили не можеха да го накарат да види нещо толкова обширно, ако не беше реално.

Но когато най-сетне понечи да излезе на открито, се олюля, шокиран от празнотата около него — само открито поле и небе — оставяща го беззащитен като заек, над когото кръжат ястреби. Изведнъж осъзна, че краката не го държат, че тялото му трепери от изтощение. Стомахът го болеше от глад, погледът му бе замъглен, очите му пареха, сякаш пристигането му в земята на неговите мечти внезапно направи твърде реално собственото му съществуване. Все така засенчил с ръка очите си срещу ярката светлина, той се насили да продължи да върви, да се съсредоточи върху пътя пред себе си, като никога не поглежда назад или надолу.

И така не видя как брегът на потока внезапно изчезна под краката му. Той загуби равновесие и изкрещя, като падна със силен плясък във водата. Остана да лежи върху твърдите камъни, където се бе приземил, напълно изнемощял, неспособен да помръдне, сякаш се бе превърнал в камък. Хладката вода обливаше тялото му, успокоявайки болката от натъртванията и драскотините, на които не бе обръщал внимание твърде дълго. Единственото, което чуваше, бе хрипливото си дишане и бученето на кръвта в ушите си.

После високо в небето чу писък на ястреб, който е забелязал плячка. Той направи усилие да стане, тъй като нуждата да се спаси, да продължи да бяга, отново се събуди в него. Но треперещите му ръце му позволиха само да се извърти на една

страна, преди отново да се строполи, неспособен да се повдигне, да се изправи или дори да застане на колене. Нито една мисъл, която минаваше през главата му в този момент, не бе достатъчно плашеща, достатъчно ужасна, за да накара тялото му да се раздвижи.

Той почувства непривичната ласка на слънчевите лъчи да затопля призрачно бледото му лице, от която клепачите на затворените му очи заблестяха като фенери от оризова хартия. Той лежеше и чакаше, чудейки се дали следващото нещо, което ще усети, няма да са острите ястребови нокти, които разкъсват плътта му, когато чу шум от приближаващи животни — чаткането на копита върху камъни, шумолене от крака, движещи се през високата трева: Коне? *И човешки гласове…*

Лежеше напълно неподвижно, заслушан в тяхното приближаване, надявайки се, че които и да са, ще го помислят за мъртъв и ще го подминат като труп в канавка.

Върху тялото му паднаха дълги сенки, тъй като ездачите спряха на брега на потока, точно над него. Той чу звука от кожа, плат и метал, когато те се размърдаха на седлата си. Повдигна леко клепачи, опитвайки се да види кой или какво го бе намерило.

Двамата най-близки ездачи се взираха надолу към него, сякаш, както му се струваше, от невъзможна височина и ъгъл: двама мъже, облечени в дрехи, които му бяха напълно непознати и бяха по-изящни от всички, които някога бе виждал. И двамата носеха еднакъв чифт мечове, които указваха техния ранг като самураи — военният елит на света отвъд Морето от дървета.

Усети още погледи върху себе си, тъй като и други ездачи се присъединиха към двамата, които гледаха към него; почувства всички тези погледи като физическа тежест. Той лежеше неподвижно, като едва дишаше, заслушан в гласовете им — толкова различни от гласовете, които бе свикнал да чува, че едва разбираше промърморените от тях думи.

— … тяло наистина?

— Не е оттук. Кой…?

— Не… какво? Това не изглежда като човек.

— Асано-сама…

По-възрастният мъж, който седеше на коня си с достойнството на повелител, кимна към воина до него.

— Оиши… — той посочи към момчето в потока — виж дали е живо.

Тялото му едва не го предаде с внезапното си потреперване, когато самураят до господаря слезе от коня си и започна да се спуска по склона.

След него господарят също слезе от коня си, въпреки протестите на няколко от спътниците му. Той подаде ястреба, кацнал на облечения му в ръкавица юмрук, на един от тях и застана да наблюдава много внимателно, докато неговият придворен стигна до момчето, хвана го за ръката и го обърна по гръб.

Въпреки това то не помръдна, сдържайки дъха си. През леко отворените си очи видя как господарят го гледаше с явно любопитство и изненада, но изражението на лицето му не показваше и най-малкия признак на смъртоносна заплаха.

— Не е от Ако — каза напълно убедено самураят, който държеше момчето. — Как ли е стигнало дотук? Никога не би могло да премине през някой контролно-пропускателен пункт по пътищата.

Господарят се заспуска по полегатия бряг към потока, но самураят на име Оиши вдигна предупредително ръка и приклекна до момчето. Тогава то си даде сметка, че Оиши не е много по-голям от него… но очите на младия самурай бяха изпълнени с подозрение, когато се взря в лицето му.

Оиши протегна ръка с известно колебание и докосна белезите, които покриваха предната част на обръснатата глава на момчето, сякаш върху скалпа му бе гравирано нечетливо заклинание. После една облечена в ръкавица ръка хвана брадичката на момчето и обърна лицето му, за да се вижда по-добре. Самураят се намръщи и поклати глава.

— Това не е… човек, тоно[7] — каза той, обръщайки се отново към господаря си. — Това е подменено дете… променящо формата си същество. Трябва да е излязло от Гората на тенгу[8] или от планинските недра…

— Достатъчно прилича на човек — каза с отвращение друг глас. Останалите ездачи бяха слезли от конете си и се бяха скупчили на брега на потока. — Това е мелез. Погледни лицето му — наследило е сламената коса на някой от Острова на холандците. Даже проститутка би се срамувала от келеме със смесена кръв…

Господарят Асано се обърна към говорещия и с един поглед го накара да млъкне. Оиши завъртя настрани главата на момчето, за да разгледа профила му, и се намръщи още повече.

И тогава изведнъж замръзна, почувствал притиснатия до шията си нож, който момчето бе изтеглило от скритата си ножница. Самураят застина като камъните в потока, сега той бе този, който не смееше дори да диша. Момчето го гледаше с широко отворени, изпълнени с ярост очи. Ръката му трепна и на шията на Оиши се появи тънка кървава ивица.

С бързината на котка самураят сграбчи китката на момчето и я изви толкова рязко, че то пусна острието със слаб вик, без дори да се съпротивлява. После тялото на момчето омекна и то се отпусна отново в хватката му.

С мрачно изражение Оиши го претърколи по корем и натисна покритата му с белези глава под водата.

— Оиши!

Доловил гнева в гласа на господаря Асано, самураят пусна главата, сякаш бе нетърпимо гореща.

— *Тоно* — протестира той, осмелявайки се да вдигне поглед, — това е демон, а не дете!

— Той е дете — каза Асано твърдо, но в гласа му се долови и състрадание, което Оиши не можеше да проумее. — Вдигни го! — господарят Асано протегна ръце да помогне на самурая да изнесе на брега тялото на момчето. Макар че беше в безсъзнание и бе цялото подгизнало, то почти не тежеше — беше толкова слабо, сякаш костите му бяха кухи като на птица.

Другите придворни се присъединиха към него, щом видяха, че такава е волята на господаря им. Те вдигнаха изпадналото в несвяст момче от брега на потока и го сложиха на гърба на един кон, предназначен да отнесе у дома не толкова неочакван дивеч от вече забравения им лов.

Когато момчето отново отвори очи, беше нощ, но такава, каквато никога не бе виждало. Незнайно как, то се бе озовало преметнато на гърба на кон, което затрудняваше дишането му, а още повече способността му да мисли. Последното нещо, което си спомняше, беше погледът на младия самурай и силната ръка, която натискаше главата му под водата.

А сега това… То вдигна глава, опитвайки се да проумее гледката, която се разкри пред очите му, когато конят спря да се движи. Зърна нощното небе, осеяно с бледи звезди, високо над главата си съзря арка от дялани камъни, а над нея — цветни измазани стени и керемидени покриви. На мъждивата светлина на факлите видя ездачите, които го бяха заловили, заобиколени от още мъже пешаци. Лицата на всички имаха сходни черти, което беше добре, защото приличаха на него много повече от всички хора, които някога бе виждало отблизо.

Докато ги разглеждаше напрегнато, те се струпаха около него, лицата им бяха наполовина скрити от шлемовете — бяха много по-едри и високи, отколкото си ги беше представяло, сурови мъже, носещи доспехи на стражи, които го гледаха със същото изражение на лицата си като това на самурая Оиши,

който се бе опитал да го удави. В очите им се четеше жестокост, студенина, презрение, отвращение и подозрение, сякаш гледаха демон или звяр, а не човешко същество, *не някой като тях*.

Сърцето му трепна, ръцете му се свиха в юмруци. Знаеше и без да посяга към него, че ножът му го няма, точно както знаеше, че няма никакъв шанс да избяга от тази оградена с каменни стени крепост или да се изплъзне на толкова много враждебни, добре въоръжени мъже. *Какво искаха от него? Защо го бяха довели тук?*

— … издънка с коса като слама от Острова на холандците.

— Или може би от този на англичаните?

— Това е демон…

— … опасен, трябва да се отървем от него!

Слушайки мърморещите гласове, той осъзна, че са готови да… да… *Във всеки един момент някое от тези блестящи остриета щеше да отсече главата му или нечии силни ръце щяха да счупят врата му като клечка*.

Опитът му да се изправи пред тези погледи, без да показва страх, напълно се провали. *Древния не беше излъгал. Навън никога не го бе очаквало нищо добро*.

Той се замята като муха в паяжина в опит да се освободи от въжето, с което бе завързан за гърба на коня, когато паниката изпълни мислите му, точно както водата бе изпълнила дробовете му, докато не почувства, че се дави.

И тогава пред него изникна друго лице, неочаквано като лика на луната. Девойка, дори по-малка от него, с дълга черна коса, спускаща се като водопад от коприна, която носеше фенер и бе облечена в падащи на дипли дрехи с цвета на лунна светлина и ранна пролет, изпъстрени с изображения на цъфнали клонки и течащи потоци.

Самураите отстъпваха назад и свеждаха почтително глави като пред богиня, докато тя вървеше напълно спокойно между тях и накрая застана пред него. Девойката вдигна фенера, разпръсквайки топло, защитно сияние над двамата, и когато той погледна към нея, срещна ведрия й поглед. Докато се взираше в нея, страхът в очите му премина в учудване, като осъзна, че в начина, по който тя го гледаше, няма страх или отвращение, а само дискретно любопитство и загриженост, която постепенно се превърна в състрадание, сякаш, без да размени и дума с него или с никой друг, някак си разбра всичко, което той мислеше и чувстваше.

На светлината на фенера той изведнъж си даде сметка, че господарят на самураите все още седи на коня си на заден план зад момичето. Удивен, видя как на лицето му се появи усмивки, докато ги гледаше, докато гледаше девойката… усмивка на

гордост и одобрение.

Девойката хвана юздите на коня и ловната дружинка потегли към вътрешния двор на замъка. Въпреки че от огромното облекчение му се искаше да затвори очи, момчето не отделяше поглед от очите й, от неземната им красота, от деликатното приемане, примесено с нещо близко до страхопочитание, което се четеше в тях, когато тя отново го погледна. Девойката вървеше край него, сякаш направляваше съдбата му, както коня му сега, вдъхвайки му увереност, че независимо къде го водеха, докато е под нейна закрила, нямаше да го сполети никаква беда и нищо лошо нямаше да му се случи.

Осъзнавайки, че е в безопасност за първи път, откакто се помнеше, момчето най-накрая затвори очи.

— Не се ли страхувате от улова, който донесохме днес, Мика-химе?

Мика вдигна очи към Оиши Йошио — сина на *кару*[9] на нейния баща — който внимателно яздеше до нея. Тя поклати глава, озадачена от въпроса.

— Защо да се страхувам? — попита девойката и не можа да се сдържи да не вирне глава, защото й се стори, че долови лека нотка на удивление в гласа му. — Това е само едно момче. Нещастно момче… — тя хвърли поглед към дребното тяло, което лежеше неподвижно върху коня до нея.

Един ден Оиши щеше да заеме мястото на баща си като *кару*, но точно сега той самият бе малко по-голям от момче и все още бе твърде впечатлен от новопридобития си статус на воин.

— Мъжете смятат, че не е човек, а че е звяр или демонско изчадие — младежът сви рамене, сякаш и той мислеше същото, но изобщо не бе уплашен от това. — Само баща ви и вие като че ли не виждате нищо друго, освен едно момче.

Мика се усмихна и поклати глава, а косата й се надипли по гърба й.

— Аз съм дъщеря на баща си, млади Оиши — каза тя и го видя как се задави, сякаш преглъщаше голямо парче лютиво *васаби*[10].

— Но самураите на баща ви са загрижени… извинете ме, господарке, но всички сме на мнение, че е опасно да се доведе такова странно същество в замъка… че дори самото му присъствие тук би могло да донесе нещастие на Ако.

— О, това са пълни глупости! — каза Мика много отчетливо, наслаждавайки се на шокираното изражение по лицата на мъжете около нея, докато не видя лицето на баща си. Той й хвърли

неодобрителен поглед през рамо, а след това се огледа, сякаш търсеше гувернантките й.

— Това е просто едно момче — сега говореше само истината, но видя някои от мъжете да я поглеждат снизходително или загрижено. — То не е по-различно от нас — девойката повиши леко глас.

Погледите, които срещна този път, бяха изпълнени повече със съжаление, отколкото с неодобрение, но те я подразниха не по-малко от предишните. Тя знаеше какво означават: че едно малко момиче, даже да е дъщеря на господаря им, наистина е глупаво създание, щом не знае формите, които злото може да приеме. Подтикната от внезапната нужда да им обясни, Мика допълни:

— То се страхува от чужди места и от хора, които не познава. Точно както и ние — тя погледна към момчето, спомняйки си неподправения ужас в тъмнокафявите му очи, когато за първи път се вгледа в тях: поглед на човек, безпомощен и сам, в ръцете на враговете си. Спомни си и как лицето му се промени, когато очите му срещнаха нейните. Гласът й омекна и се изпълни с тъга. — И то иска да принадлежи някъде, да бъде с някого, повече от всичко на света… точно като нас.

Оиши се втренчи за миг в нея с почти замислено изражение. Той обаче не каза нищо, а само си пое дълбоко дъх, което прозвуча повече като въздишка, и препусна напред да се присъедини към баща й.

Когато отново отвори очи, момчето се озова в съвсем друг свят, свят, за който поради още неизбистрения си взор не беше сигурно дали е сън или задгробен живот — много по-невероятен от всичко, което някога си бе представяло.

Той лежеше на *футон*[11] — дюшекът бе толкова мек, сякаш под него имаше слой пухкави облаци. А юрганът, чиято лицева страна бе от бродирана коприна, му топлеше достатъчно и успокояваше насиненото му и ожулено тяло като прегръдка на любящи ръце. Светлината на свещите постепенно разкри пред него мястото, където си почиваше сега — вече не бе обграден от мрачни каменни стени, а беше в стая, чийто под бе застлан с фино изплетени рогозки *татами*. Стените представляваха панели от дървени полирани рамки с опъната върху тях хартия. Хартиените екрани бяха изрисувани с цъфнали дървета и екзотични птици — картини от външния свят, много по-красиви и привлекателни от всички пейзажи, които бе виждал в реалността.

Той беше сам, не го заобикаляха сурови самураи с копия или извадени мечове; нямаше следа дори от девойката, която

внезапно се бе появила, карайки мъжете да се отдръпнат почтително. Спомни си как го бе погледнала в очите и му се бе усмихнала — първата истински радушна усмивка, която получаваше.

Почуди се къде ли е изчезнала, дали не е била *тенио* — небесна нимфа, изпратена да го доведе тук. Ех, защо не бе останала край него достатъчно дълго, за да му каже къде се намира и какво трябва да прави сега… Дали не беше се събудил в един задгробен живот, по-красив и от блян, само за да открие, че и в него е сам, както беше сам и приживе? Стисна очи, защото усети, че в тях напират парещи сълзи, и се остави да го погълне отново покоят на забвението.

— *Сакура, Сакура… Яйои но сора ва…* — когато пак се събуди, беше от глас, който пееше: — „… април носи вишневи цветчета… — беше глас на девойка, толкова приятен и гальовен, че изглеждаше като част от въздуха, който дишаше. — … Изая, ела с мен… да видиш цъфналите вишневи дръвчета…“

Изостреният му от живота в гората слух му подсказа, че песента не идваше от нищото, а някъде отстрани. Той обърна глава към леко открехнатата, плъзгаща се врата от полупрозрачна оризова хартия, намираща се близо до леглото, на което лежеше. Видя една тъмна фигура зад стената, коленичила извън полезрението му — сянката на пеещата девойка.

От гърлото му се изтръгна нечленоразделен звук и той протегна ръка към отвора в стената.

Песента секна и той се уплаши, че девойката сянка също ще изчезне, но вместо това тя се наведе напред и плахо надникна през открехнатата врата. Беше момичето, което бе видял преди това в двора.

Очите й срещнаха неговите и усмивката, която се появи на лицето й, бе като онази, която му бе отправила тогава — сякаш наистина се радваше да го види отново буден. Тя се пресегна, за да докосне протегнатата му ръка. Пръстите й бяха меки и топли, истински. В ръката си държеше малък пакет, увит в бродиран копринен шал, и преди да я отдръпне, тя го пусна бързо върху постелката до него.

Едва тогава забеляза другите бледи сенки на стената; те сякаш се материализираха, като се раздвижиха, превръщайки се във фигурите на придружителките на девойката, които търпеливо бяха чакали заедно с нея той да се събуди.

Чу женски гласове да увещават и корят *тенио*, докато я издърпаха да се изправи и забързано я поведоха през стаята зад

стената към друга врата. Тя не успя да промълви нито дума, но сред шумоленето на развяващите се роби той чу жените да казват: „Мика-химе“ и „Време е да си лягате!“. Девойката успя да погледне към него през рамо, преди да я отведат далеч от погледа и слуха му.

И тогава младият самурай Оиши ги последва извън стаята, където мълчаливо бе стоял на пост. Той спря на прага, загледан след току-що излязлото момиче, преди да погледне назад към момчето. На лицето му се четеше недоумение и съмнение, сякаш все още не можеше да си представи защо господарят и дъщеря му бяха така привлечени от нещо, което той виждаше само като заплаха. Ала накрая младият самурай се обърна и като дръпна ръката си от дръжката на меча, излезе от стаята и затвори вратата.

Бавно и предпазливо момчето се изправи на лакът и посегна към увития в шал пакет, оставен за него от девойката Мика… *Мика-химе?* Значи тя беше дъщерята на господаря, който го спаси от Оиши и собствените си самураи. Бяха го нарекли „Асано-сама“ — *даймиото* на този приказен замък и земите около него, както и на всички хора, които живееха тук. Щеше ли всичко това да приобщи едно безименно момче, едно момче, което бе напълно чуждо по начин, който дори и той не можеше да разбере? Възможно ли бе някога…?

Момчето задържа за миг леко шумолящия копринен шал в ръцете си, взирайки се в бродерията, която правеше неговите нежни цветове още по-красиви. Изпита благоговение към това място, където дори и най-обикновеното късче плат сякаш беше преобразено от магия.

Но обонянието му подсказа, че в това вързопче от деликатна материя има нещо повече от цветове и бродерия… То миришеше на храна. Изведнъж почувства неистов глад, като на хищен звяр, за какъвто го считаха самураите. Той разгъна непохватно плата и започна да яде това, което намери в него.

Не разпозна нито една от храните, с изключение на ориза, но дори и обикновеният ориз беше по-вкусен от всичко, което беше ял досега. Ала колкото и да беше гладен и колкото и да се страхуваше, че оризът и всичко, което го заобикаляше, ще изчезне като магия, разбра, че храната, която Мика-химе му беше дала, бе изтънчено приготвена, както всичко останало. Екзотичният вкус на всеки залък, който лапваше, го накара да спре да го поглъща цял, а да яде по-бавно, наслаждавайки се на всяка хапка — нещо, което никога не бе правил, защото през целия му досегашен живот храната, която получаваше, бе само колкото да не умре.

Но въпреки това удоволствието от храненето премина твърде

бързо. Той би могъл да яде тази храна вечно… с радост би изял количество, равно на собственото му тегло, дори от храната, с която се давеше в продължение на години, за да оцелее.

Но гладът му, както и страхът му се бяха притъпили, а изтощението му надминаваше даже и глада. Сякаш с него се бе случило някакво чудо, макар да бе убеден, че няма чудеса.

И въпреки че дори не бе напълно сигурен дали е жив или мъртъв, той се намираше в земята на сънищата, където постелята му беше мека, а копринената завивка бе успокояваща като приспивната песен на Мика. Винаги бдителен, винаги нащрек, сега нямаше причина очите му да останат отворени. И така той остави клепачите му да се затворят, този път доброволно, и заспа.

Нарекоха момчето Кай, на морето, по настояване на Мика, защото, когато то дойде при тях, изобщо си нямаше име. Но първите думи, които бе изрекло, когато се бе опитало да общува, бяха „Море от дървета“. Морето от дървета беше място, което съществуваше в легендите и народните приказки, място, което никой от Ако не беше виждал и което не можеше да бъде открито на нито една от официалните карта на Япония по времето на шогуната. Здравомислещите мъже от замъка Ако се съмняваха, че то някога е съществувало, поне на земната повърхност, въпреки че всеки път, когато погледнеха Кай, им се струваше, че той може да е дошъл единствено от такова място.

Лесно можеше да се повярва, че е живял в гората през целия си живот, а че е живял там без родители през по-голямата част от него, беше направо очевидно. Възможно бе да е бил изоставен там и да е бил откърмен от вълци, защото и най-простият селянин имаше по-добри обноски от Кай. Японският му беше толкова тромав и странен, че дори и на чужденец щеше да се стори смешен, въпреки че постепенно се подобряваше.

„Фактът, че Кай въобще може да говори, си е истинско чудо“ — мислеше си Оиши, докато стоеше в преддверието с главната гувернантка на Мика-химе и чакаше господарят Асано да ги повика да влязат. Но това не пречеше на момчето да причинява повече неприятности, отколкото нашествие от насекоми.

Господарят Асано се бе опитал да намери на момчето място сред работниците и слугите в замъка, мислейки, че може да стане куриер или партньор за тренировки на оръженосците, защото двете неща, които то определено умееше да прави, бяха да тича бързо като вятъра и да се бие като дявол. Оиши отмести поглед — достойнството не му позволяваше да допусне

гувернантката да го види как гримасничи от удивление при самата идея.

Според него господарят Асано беше въплъщение на съвършения *даймио* — притежаваше превъзходни лидерски качества и бойни умения, беше изкусен в изящните изкуства колкото всеки ученик на Конфуций. Може би причудливата съдба изискваше от всеки велик човек да накара поне един човек, мъдър като господаря му, да бъде обзет от желание, което би обърквало представите даже на един *бодхисатва*[12].

Дори и Кай да беше просто мелез, а не истински демон, той никога нямаше да бъде достатъчно дисциплиниран да спазва строгите правила, на които слугите в замъка трябваше да се подчиняват, или достатъчно благонадежден, за да бъде изпратен сам като куриер във външния свят.

Накрая даже господарят Асано се убеди, че Кай не може да се впише в живота на замъка, след унизителната случка, когато момчето си бе присвоило служебните задължения на избухливия млад придворен Ясуно. В невежеството си Кай се бе опитал да помогне на господаря и на Мика-химе и всъщност ги бе докоснал. Ясуно щеше да го убие на място, ако господарят Асано не го беше спрял. Оиши се съмняваше, че Ясуно някога ще прости или забрави загубата на престиж, която Кай му беше причинил.

Това, че момчето очевидно изглеждаше засрамено от провала си, бе също толкова изненадващо за Оиши, както и неизменната вяра на господаря в Кай. Всеки, роден на този свят, си имаше отредено място в него и си знаеше мястото, с изключение на Кай. Той даже не можеше да понася да живее на територията на замъка; откритото пространство между стените му го правеше неспокоен и разсеян. Според Оиши, само заради факта че от състрадание господарят Асано изобщо го бе оставил живо, момчето трябваше да покаже своята благодарност, като просто отново изчезне в гората, откъдето бе дошло.

Но Кай като че ли разви една определено положителна черта — най-малко вероятната от всички възможни според представите на Оиши — преданост към господаря, и то толкова пълна, колкото неспособността му да усвои каквато и да е друга форма на социално поведение, което позволяваше на човек да се нарече „цивилизован“ или дори „човек“.

Въпреки това, фактът, че момчето бе способно да живее само със зверовете, бе породил у Оиши блестяща идея и той най-накрая бе събрал смелост да я сподели. И така господарят Асано бе възложил на Кай задачата да чисти кучкарника. Оказа се, че

това най-сетне е подходящото място за него, и Оиши заслужи още едно одобрително кимване от господаря, който един ден щеше да разчита на него в качеството му на следващ главен управител.

Момчето изпълняваше задачата си неизменно, безропотно и толкова усърдно, сякаш се грижеше за собственото си семейство — факт, който накара Оиши да се запита дали действително не е било отгледано от вълци или евентуално от *китсуне*[13]. То се справяше толкова добре с работата си, колкото и добре се държеше с кучетата, компенсирайки уменията, които му липсваха в отношенията му с хората. Най-едрите и най-враждебните от Акита — ловни кучета, които можеха да държат на разстояние дори мечка или да отхапят ръката на човек, ако той ги обидеше — размахваха опашка и ближеха лицето му, хрисими като палета, когато той влизаше в клетките им.

Оиши въздъхна, пристъпвайки от крак на крак. Кай вече отдавна бе приключил задълженията си като чистач на кучешките клетки и бе излязъл да скита из полята и горите отвъд стените на замъка. А той бе станал на разсъмване, за да се облече, да подреди стаята си и да закуси с родителите си. След това, в качеството на чирак и помощник на баща си, му беше възложено да свърши достатъчно писмена работа, да изпълни дежурството си като часови на наблюдателната кула и да проведе тренировки по бойни изкуства, така че едва щеше да има време да се изкъпе, да се помоли и да изяде вечерята си — никакъв шанс да пийне саке и да се посмее с приятели. Нямаше да се добере до леглото си по-рано от полунощ, а дори и тогава от него се очакваше да медитира дали достойно е прекарал своя ден, преди да затвори очи и да потъне в блажен сън.

В душата му пламна искрица на недоволство, прикрита зад стоическото изражение, което винаги запазваше, докато чакаше да бъде приет на аудиенция при господаря Асано. Той си имаше други задължения, далеч по-важни неща за вършене. Какво правеше тук, принуден да придружи главната гувернантка, за да може тя да се оплаче на господаря от демона кучкар? Без да се замисля, Оиши разтърка с пръсти уморените си очи.

Внезапно осъзна, че всъщност Хару-сан не се безпокоеше за Кай, а за дъщерята на господаря Асано — Мика-химе, която бе избягала с него в полето. Необяснимо защо, глупавата девойка смяташе миришещия сега на кучешки екскременти Кай все така очарователен, както бе смятала, когато го бяха открили, омазан с кал.

Оиши внезапно застана нащрек, тъй като най-сетне чу да извикват името му от съседната стая.

— Кааай! — извика Мика хем през смях, хем умолително. — Почакай!

Дългите крачки и торбестите селски дрехи винаги позволяваха на момчето да вземе голяма преднина пред нея, като той никога не изглеждаше уморен. Дори новите й сандали не й помогнаха кой знае колко, докато тичаше след него. Той спря чак когато стигна до върха на хълма. Тогава най-после погледна назад и зачака да го настигне.

Тя бе захвърлила твърдите дървени сандали веднага щом се бе скрила от погледа на отчайващо упоритите си гувернантки. Като бе вдигнала до колене полите на кимоното си, Мика бе изтичала боса до мястото, където знаеше, че ще открие Кай по това време на деня.

Както обикновено, той беше там — седеше на брега на потока с дълга до раменете кестенява коса и избелели дрехи, все още мокри от къпането му след работата в кучкарника. Кай се поддържаше чист, както всеки самурай би го правил при дадените обстоятелства.

Тя се запита дали ще го прави и когато настъпят студовете: дали ще пробива дупка в леда на потока, за да се изкъпе, дисциплиниран като монах; ще запали ли неголям огън, за да изсъхне край него, или ще седи, треперейки, на брега, докато не измръзне до кости.

Зачуди се дали той седеше тук, ден след ден, все на това място, само защото се надяваше, че тя може да дойде и да го намери.

Днес, когато пристигна, Кай вдигна очи, откъсвайки се от мрачните си размишления, и я погледна щастливо, а ъгълчетата на устата му се извиха в усмивка, която преобрази цялото му лице, което Мика вече бе опознала добре.

Когато за първи път го бяха довели в замъка, усмивката му бе толкова колеблива, че когато я поздрави, тя не беше сигурна дали изобщо се е усмихнал. Но после един ден й хрумна, че може би срамежливостта е причината да се усмихва така колебливо, или нещо по-лошо — че не знае как да го направи, защото никога преди не се е усмихвал.

Когато осъзна това, чистотата на новопридобитата му усмивка и погледът в очите му, когато я видеше, бяха като *шакабуку*. „Духовна енергия — беше й казал веднъж Башо, бивш будистки монах и един от самураите на баща й, — която прояснява напълно съзнанието ти“.

Мика изпита чувството, че най-сетне е разбрала какво е имал предвид Башо. Сякаш баща й бе довел в замъка *тенин* — небесно

същество от сутрите. Говореше се, че понякога *тенин* необяснимо как се загубваха, сякаш забравяха обратния път към небесното царство, и се скитаха по земята или седяха на планинските върхове в очакване да ги призоват да се върнат.

Днес, когато намери Кай, усмивката му й се стори по-широка от всякога, почти уверена, и тя осъзна, че той силно се е надявал, че тя ще дойде, макар че извърна очи при спонтанната усмивка, с която му отговори, сякаш тя беше твърде сияйна за свикналите му със здрача очи, също както ярката слънчева светлина.

Но след това Кай взе да опипва земята около себе си, като че ли имаше причина да погледне настрани, и когато вдигна ръка, в нея държеше чифт изплетени от коноп сандали — като тези, които самият той носеше, каквито носеха селянките и почти всички мъже, които Мика познаваше.

— Ето — промърмори той, като продължаваше да гледа надолу, но на лицето му отново пробяга усмивка. — Ако ги носите, ще можете да ходите по-бързо. Така няма да се налага винаги да ви чакам.

Тя се изчерви, едновременно възмутена и възхитена, докато вземаше сандалите от него. Безпомощно задърпа нагоре копринените си поли, за да открие краката си, като в същото време дори ръце й бяха скрити под дългите ръкави, които трептяха като крила на пеперуда.

— Не мога да бъда по-бърза. Татко никога не ми позволява да се обличам като момче, дори когато тренирам стрелба с лък или бой с *нагината*[14] — тя откри единия си крак точно когато вдигна поглед и видя как размишленията й бяха променили изражението му, както и нейното. — Но съм сигурна, че това ще помогне — Мика отново се усмихна и посочи сандалите. Поне като ги носеше, щеше да сложи край на убожданията от тръните и синините от камъните по ходилата си.

Тя щеше да се отпусне тежко на земята до него, но се усети навреме и грациозно седна на топлата суха скала. После протегна крак.

Кай се взря в него за миг, преди да осъзнае, че като истинска дама тя чакаше той да й обуе сандалите, макар че една истинска дама никога не би позволила на момче, особено селянче, да докосне крака й. Мика се усмихна вътрешно, представяйки си ужасените лица на своите гувернантки, като се молеше те никога да не я хванат в такъв момент.

Кай хвана стъпалото й и обу сандала с повече нежност и внимание, отколкото бе показвал, към който и да е от безценните предмети, които бе счупил по невнимание, докато беше в замъка. Сандалът се оказа точно по мярка. Момчето й обу и другия, а

след това се изправи, поклони се и с галантността на самурай й предложи ръката си.

Мика примигна и чудейки се откъде е усвоило тези маниери, хвана ръката му и се изправи. Всички в замъка твърдяха, че Кай е безнадеждно глупав и не може да се научи на нищо. Но тя бе убедена, че той оценяваше голяма част от онова, което виждаше там, и го разбираше, въпреки че бе прекарал живота си сам в гората. Някои хора мърмореха, че това само доказва, че е демон. Но тя знаеше, че грешат.

Мика си беше дала сметка, че Кай вижда и запомня само значимите за него неща и игнорира всичко останало. Той беше *тенин* и нищо от това, което казваха или правеха хората, не можеше да промени този факт.

Тя погледна към краката си, спомняйки си отново къде се намира и какъв подарък й беше поднесен.

— О, тези са много по-удобни! — вдигна очи към него със сияещо лице. — Откъде знаеш размера на краката ми?

Кай сви рамене.

— От стъпките ви — очите им се срещнаха и в неговите проблесна искрица на гордост, каквато тя рядко бе виждала. — Изработих ги, като направих копие на моите сандали.

— Наистина ли? — възкликна изненадано Мика. — А аз мога единствено да копирам свитъци. Два пъти съм преписвала афоризмите на Конфуций. Знаеш ли, че той казва: „Жените трябва да се гледат, а не да се слушат?“. Как смее? Аз съм самурай… — девойката млъкна. *Самураите не се оплакваха*. — Но моята гувернантка винаги повтаря: „За една дама са подходящи думите, а не делата“. И тогава какво да правя аз?

Тя пак млъкна, като видя изражението на Кай, и внезапно осъзна, че необмислените думи могат да бъдат дела, също като шамара по бузата или пробождането с меч на едно доверчиво сърце.

— Благодаря ви, *Кай-сама* — промълви и се поклони, сякаш се обръщаше към един от най-уважаваните гости на баща си. — Досега никой не ми е подарявал нещо, което е изработил със собствените си ръце. Това е най-прекрасният подарък, който съм получавала.

Кай отново се усмихна и бледото му лице поруменя, придобивайки тъмнорозовия цвят на вишневите цветчета.

Мика скри дланите си в дългите си ръкави и кръстоса ръце, за да потисне внезапното желание да го прегърне. Вече знаеше, че той не обича да го докосват.

— Е — каза с деловия тон на истинска дъщеря на *даймио*. — Къде ще отидем днес?… Ще ми покажеш ли къде живееш?

— Не — на лицето на Кай се изписа гримаса и тя не знаеше как да я изтълкува. Той беше отказал да приеме дори и малка изоставена колиба в самия край на селото Ако и някои от мъжете се бяха пошегували, че момчето сигурно живее заедно с кучетата в кучкарника. Но баща й я беше уверил, че Кай си е построил къща в покрайнините на гората. Мика не спираше да се чуди как ли изглежда домът на един *тенин*. — Не искайте това от мен.

— Но защо?

— Защото… няма да… — момчето се насили да се усмихне. — Има хиляди по-хубави неща, които могат да се видят.

— Но…

— Елате — той вдигна рязко глава и тръгна напред, без да добави нито дума.

Тя пак повдигна полите на кимоното си и го последва по брега на потока.

Оиши и Хару — главната гувернантка на господарката Мика, влязоха в покоите на господаря Асано и коленичиха пред него, като дълбоко се поклониха. Той ги погледна леко изненадано, когато те вдигнаха глави с мрачни лица, сякаш никога не бе очаквал, че ще доживее да ги види двамата заедно. Оиши се съгласи мълчаливо с неизреченото мнение на господаря Асано, който им даде знак да се настанят удобно.

Обаче, когато те седнаха на меките *татами* пред ниското му писалище, лицето му изведнъж се намръщи, сякаш внезапно бе осъзнал какво би могло да ги събере заедно.

— Да не се е случило нещо с дъщеря ми?

— Не, *тоно!* — отговори бързо и малко прекалено високо Оиши. Той си пое дъх и пак сведе глава. — Простете ми, *тоно*, не се е случило нищо лошо. Но… Хару-сан помоли за аудиенция, защото гувернантките на Мика-химе искат да изразят своята загриженост за… ъъъ… — той погледна с надежда към главната гувернантка.

— Асано-сама — каза Хару с далеч по-мек тон, отколкото бе разговаряла с младия самурай, но все пак твърдо решена да се изкаже. — Дъщеря ви започна да се държи много непристойно. Тя настоява да прави дълги разходки извън крепостните стени.

Господарят Асано повдигна вежди.

— Пролетта току-що настъпи и дърветата цъфнаха, а тя е в пролетта на живота си. Защо да не иска да се наслади на красотата на природата? Да не би вие и гувернантките да сте прекалено остарели, за да я следвате? — той се усмихна кисело.

Хару се изчерви и отново сведе глава.

— Съвсем не, *тоно!* И повярвайте ми, ще пожертваме всичко, за да бъде Мика-химе щастлива. Но досега никога не сме имали този проблем с нея. Едва… едва след като… — тя млъкна, сякаш внезапно си спомни какво бе отношението на господаря Асано към момчето, независимо какво си мислеше тя за него. — … Кай дойде тук. Сега, по време на разходките ни навън, Мика-химе бяга от нас винаги, когато може. Не идва, когато я викаме, и тича… тича без сандали! — тя бръкна в единия широк ръкав на робата си и измъкна малък сандал, очевидно принадлежащ на Мика.

— След като Кай…? — повтори Асано. Оиши никога досега не бе виждал господаря си объркан два пъти в един и същи ден, още повече по време на един разговор.

— Всеки път, когато изчезне, тя отива да се срещне с това момче! — Хару-сан сви неодобрително устни. — Когато я намерим, те винаги са заедно.

— И какво правят? — попита господарят, като лицето му отново стана загрижено.

— Ами, един път газеха в потока… дрехите ѝ бяха подгизнали и тя можеше да се разболее. Друг път си подхвърляха един кален сандал. А веднъж седяха на самия край на скалата, точно до старата наблюдателна кула. Краката им висяха над бездната! Мика-химе каза, че „само се любували на красивата гледка“.

— Гледката наистина е красива — отбеляза господарят Асано. Той взе ветрилото, което лежеше на писалището му, и го отвори, като се взря в написаното или нарисуваното на страната, която гледаше към него. После вдигна очи. — Да не би да се държаха за ръце?

Лицето на Хару-сан се смръщи, сякаш бе яла стипчива райска ябълка.

— Разбира се, че не! Ако имах и най-малкото подозрение, веднага щях да дойда при вас.

— Когато бяхме млади, двамата с жена ми често се държахме за ръце на онова място — господарят Асано погледна за миг надолу към ветрилото, без изобщо да ги забелязва. Но след това той рязко го затвори и пак насочи вниманието си към Хару. — Значи ми казвате, че дъщеря ми се държи като разглезено хлапе. Мислех, че е ваше задължение да обуздаете този род поведение. Тя е дъщеря на *даймио*, а не богиня.

— Аз… не, тоест, да, *тоно*, винаги сме се стремели да я възпитаваме така, че да бъде дъщерята, каквато вие искате да бъде…

— И доколкото виждам, тя все още е такава — каза

господарят Асано и се усмихна успокоително.

— Досега — Хару-сан сключи ръце в скута си. — Никога преди не се е държала така непослушно и просто ни се струва… — главната гувернантка сведе очи.

— Нали не се каните да ми кажете, че момчето е *йокай*, който я е омагьосал? — развеселеното изражение на лицето на господаря Асано се смени с досада още преди Хару-сан да вдигне глава.

— Не, *тоно* — отвърна тя неохотно. — Но дори Кай да е само едно обикновено момче и да няма намерение да й навреди… той е хинин.

Оиши трепна, когато главната гувернантка спомена названието, което никой друг не се бе осмелил да произнесе на глас пред господаря Асано, въпреки загрижеността им за странностите на момчето. Хинин означаваше „не-човек“ и макар да не се вземаше в буквалния му смисъл, той донякъде беше верен. С това име се назоваваше утайката на обществото, включваща бивши затворници, скитници, мелези, всякакъв вид изгнаници… с една дума, невидимите хора, които оцеляваха в пукнатините на едно общество, където принадлежността към дадена класа и рангът определяха всичко: идентичността на човека, неговата съдба. Дори просяците в Едо си имаха съюз с определен водач, в съответствие със закона. *Хинин* нямаха нищо.

— Момчето може и да не разбира какво означава това, но Мика-химе го знае много добре. Ако я видят с него, особено без нейните придружителки… Той може и да е демон — Хару-сан поклати глава със стиснати очи, сякаш дори мисълта за това беше твърде непоносима. — Моля ви, *тоно*, опитахме всичко, за да я накараме да слуша. Ако поговорите с нея, само този път… Тя ще уважи желанието на баща си, сигурна съм в това.

С помрачняло лице и също толкова мрачен тон господарят Асано отговори:

— Чух становището ви, Хару-сан. Ще говоря с дъщеря ми. И с Кай.

— *Тоно*, а дали той ще ви послуша? — осмели се да попита Оиши. — Дали е способен да разбере как това би могло да навреди на Мика-химе? Трябва да го изгоните, за да сме сигурни, че той…

— Кай ще разбере. Убеден съм, че по-скоро ще умре, отколкото да навреди на Мика, по какъвто и да е начин — Асано изгледа намръщено самурая. — Както изглежда, Кай си знае мястото по-добре от дъщеря ми… въпреки че той има потенциал един ден да стигне много по-далече. Оиши, не забравяй, че *хинин* не е каста, в която човек се ражда, а там го захвърля съдбата. Той

може да изпадне дотам, че да стане невидим за другите хора, но с достатъчно силна воля може да промени хода на съдбата, може да промени живота си. Вярвам, че Кай притежава такава сила. Надявам се само, че когато той го докаже, ти ще си там, за да се увериш лично в това.

Младият самурай се поклони, за да скрие руменината, избила на лицето му. Но дълбоко в себе си взе дръзкото решение, че едно нещо никога няма да види — момчето мелез от кучкарника да се ожени за дъщерята на *даймио. Защото без значение какво щеше да направи Кай, за да се издигне в обществото, той никога не можеше да стане самурай*. Чувствайки, че аудиенцията е към края си, Оиши се изправи и прикри своето унижение от мъмренето, което беше получил, като протегна ръка, за да помогне на Хару-сан да стане.

— Благодаря ви, *тоно* — каза тя смирено, поглеждайки към Асано. — Моля да ми простите за неканеното посещение. Много съм ви признателна за помощта по този въпрос.

Двамата със самурая отново се поклониха и господарят Асано кимна, като направи леко движение със затвореното си ветрило, което ги накара да побързат да си тръгнат. Каквото и да се въртеше сега в ума му, очевидно не беше тяхна работа.

Мика най-накрая стигна до върха на хълма, където се издигаше разрушената наблюдателна кула, и гледката към Ако, която жадуваше да види, изпълни очите й.

Кай остана неподвижен, загледан отвъд самотното дърво, което беше единственият часовой, останал тук в продължение на почти сто години. Момчето гледаше толкова съсредоточено, сякаш самото то бе поставено на пост. Ако беше друго момче, Мика щеше да помисли, че се преструва на самурай от Епохата на воюващите провинции. Но Кай не приличаше на никой човек, когото тя познаваше, и когато гледаше към хоризонта, Мика знаеше, че вижда неща, които никой друг не би могъл дори да си представи.

Под тях се простираше замъкът Ако, селото към него и обработваемите земи отвъд тях, които се простираха чак до далечните покрайнини на гората. Виждаха се терасовидни и гористи хълмове, долини и реката, която, след като заобикаляше замъка, продължаваше пътя си извън полезрението им, където се простираше и самото море, и пристанищният град на Ако.

Красотата на гледката изпълни с копнеж сърцето й, прииска й се тя да може да бъде нарисувана на хартиените пана на стените в стаята й, така че, докато спи в нея, да има усещането,

че спи сред лятната трева. Щеше да има звезди, изрисувани по тавана със златен варак…

Мика тръсна глава и прогони картината от съзнанието си. Никой художник не можеше да изобрази цялата тази красота, дори и на копринено платно, а и колко егоистично бе от нейна страна да иска тази картина само за себе си. Баща й винаги казваше, че красотата на Ако е божия благодат, която не се купува и продава като сноп ориз. Тя принадлежеше еднакво на всички, които живееха тук.

Тя щеше да бъде доволна просто да има очи, за да й се любува като Кай. Мика погледна към полята и видя как гледката се бе променила, как дните, преминали в месеци, бяха оставили следи от сезоните, които се редуваха в една безкрайна спирала. Последния път, когато двамата бяха тук, оризищата бяха наводнени за засаждане; те отразяваха синьото небе и белите облаци по него и на нея й се бе сторило, че замъкът Ако се носи във въздуха. Сега на тях бяха избуяли здрави стръкове ориз и земята приличаше на юрган, обагрен във всички нюанси на зеленото, характерно за ранното лято.

Изведнъж в ума й изплуваха думите, казани от баща й, след като майка й почина: „Хората плачат, когато загубят любим човек, защото това създава празнота в собствения им живот, която им причинява болка. Но те не трябва да скърбят за починалия, защото всеки край води до ново начало, както вечната душа се връща чрез колелото на прераждането“.

Той й беше обещал, че един ден душата на любимата им съпруга и майка ще се върне на този свят, както ще се случи и с техните души, и те ще се видят отново. Подобно на сезоните, техният външен вид ще е променен, но душата е като земята — преражда се за нова пролет след всяка зима, още по-красива, защото известно време си е почивала спокойно.

Мика примигна и тръсна глава. Тогава не бе разбрала какво се опитва да й каже баща й. Но сега внезапно сякаш прозря напълно думите му… Колко странно бе, че когато беше с Кай, винаги виждаше себе си и живота си в някаква съвсем различна светлина.

Като приближи до него, той обърна глава, направи няколко крачки встрани, приклекна и се взря в клоните на един храст, сякаш забравил за присъствието й.

Тя тъкмо се канеше да го извика по име, когато Кай вдигна ръка и прошепна:

— Спри!

Стресната, Мика затвори уста и приклекна тихо до него. Той повдигна единия клон на храста, който разглеждаше.

— Шшшт! Погледни… какво виждаш?

Тя се втренчи в храста.

— Клон — обяви разочаровано очевидното.

— Не — момчето поклати глава, показвайки й мястото, където клонът беше счупен. — Това е от елен. Поел е по тази пътека — Кай посочи надалеч по билото на хълма. Той вдигна глава, очите му проследиха нещо, невидимо за нея. — Крие се в… онзи гъсталак.

В далечината, сякаш почувствал погледа му, един елен изскочи от храстите и се втурна с големи подскоци навътре в гората.

Мика го наблюдаваше усмихната как се отдалечава, любувайки се на грациозността и лекотата на движенията му, докато той се скри от погледа й. В съзнанието й тайнствената връзка между духа на Кай и този на горските създания изглеждаше почти като *чи* — мистичната енергия, която изпълваше вселената и обединяваше всички неща, от най-простото камъче до царството на боговете.

Още от малка тя бе чела много томове и свитъци за свещените религии шинтоизъм и будизъм, но те представляваха само безкрайни страници с *канджи*[15], които трябваше прилежно да преписва, и нищо повече. В лицето на Кай, толкова познато и все пак някак различно по начин, който не можеше да определи, Мика бе открила красота, каквато не бе виждала преди, а в очите му имаше някакво тайнствено знание, нещо, което не бе съзирала в погледа на никой друг.

В замъка Ако някои хора още шушукаха, че той не е човек, но щом твърдяха това, как можеха да не виждат, че сред тях живее *тенин*, а не демон? Възрастните водеха безкрайни разговори на чаша чай или саке за Просветлението и как да го постигнат, но въпреки това бяха изпратили един небесен пратеник, който бе дошъл при тях, да чисти на кучетата.

Кай бе приел работата смирено, без да се оплаква. И вместо да се бои да отиде при кучетата, той бе влязъл в територията на глутница от ръмжащи полудиви зверове, от които тя основателно се страхуваше, и ги бе превърнал в добре възпитани животни, които го посрещаха с нетърпелив лай и дружелюбно размахваха опашки.

Изведнъж очите й се напълниха със сълзи и тя стисна юмруци. Това не беше правилно. Не беше правилно. Мика замига бързо, като сведе поглед, докато се овладее.

После погледна към Кай, който я наблюдаваше с любопитство, и този път той не извърна очи, както правеше обикновено. Те останаха приковани в нейните, сякаш бе зърнал

нещо — нейното страхопочитание, удивление, отражение на неземната красота, която тя виждаше в лицето му и в душата му — и го вдигна пред нея като огледало.

Внезапно Кай отклони поглед и наведе глава, а тя загрижено захапа долната си устна, докато не забеляза, че ръката му търсеше нещо в тревата. Той вдигна една фиба, която беше паднала от косата ѝ — любимата ѝ фиба от слонова кост, с формата на стрела, с прикрепени в единия ѝ край ястребови пера.

Момчето ѝ я подаде на отворената си длан. Докато я вземаше, пръстите ѝ хванаха ръката му и я стиснаха.

И точно в този момент от подножието на хълма до тях долетяха гласовете на нейните гувернантки, които отчаяно викаха името ѝ.

Мигът отлетя, изчезна като образа ѝ в неговите очи. Тя взе фибата и я заби в косата си, а на лицето ѝ се изписа безсилие и разочарование.

Двамата забързано скочиха на крака и заизтупваха листата от дрехите си. Тя се обърна, за да поеме надолу по склона на хълма, преди някоя от притеснените ѝ придружителки да припадне от топлинен удар или тревога.

Докато се извръщаше, видя собственото си разочарование, отразено в очите на Кай, видя дълбоката самота, която винаги бе стаена в тях.

Мика се върна импулсивно и го целуна. После тръгна твърде бързо, за да види изражението му или той да види нейното, и се заспуска по пътеката, пъргава и уверена като сърна.

1.

Япония, 1701 г.

Кай приклекна, претърсвайки земята в гората сред лабиринта от млада растителност, която бележеше приближаването на новата пролет. Неговите мазолести ръце, толкова загорели от слънцето през годините, че сега не се различаваха от тези на селяните, загребаха шепа рохкава пръст, която някое преминаващо създание бе изровило между обраслите с мъх камъни от покритата с ланска шума земя.

Той вдъхна аромата на почвата и се намръщи. Миришеше на нещо зло. Кай се втренчи в огромната вдлъбнатина в земята няколко крачки по-нататък: беше отпечатък от стъпка, каквато бе виждал само веднъж преди, много преди да започнат този лов… много, много отдавна.

Слабото изпукване на клонка го накара да погледне през рамо, оглеждайки гората зад него. Въздъхна облекчено. Не беше чудовище… само една лисица.

Снежнобяла. Женската лисица го изгледа от мястото, където стоеше с повдигната предна лапа, с поглед, който срещна неговия, сякаш бяха равностойни противници, които преценяха силите си. После тя рязко се обърна и побягна, изчезвайки в мъждивата телена светлина на гората, сякаш той бе извикал.

Бяла лисица…

Но след това той чу тропота по-надолу по склона и разбра, че другите го бяха настигнали. Може би лисицата просто ги беше чула да идват.

Той погледна назад към дългия склон на хълма, докато господарят Асано и ловната му дружинка от самураи се показаха от утринната мъгла: облечените във военни доспехи ездачи приличаха на видение от миналото, излязло от някоя пролука във времето от вековете на война, когато мъжът ставал самурай, като доказвал смелостта си в битки, а не придобивал статуса си по наследство.

Сега тази епоха вече бе изчезнала, превръщайки се в легенда, след един век на мир при управлението на Токугава, в който безкрайните кръвопролития бяха заменени от безкрайни закони и разпоредби. При новия законов ред имаше твърдо установена кастова система, която определяше благородството на военната каста само по наследство и узаконяваше постоянното й място във висшето общество. Бяха приети и закони, определящи кои влизат в другите класи, кои не и никога не биха могли да се надяват да влязат, за да държат хората на съответното им място — невидими

стени, непревземаеми като стените на замъка Едо, който бе домът на шогуна Токугава.

Повечето от мъжете, които яздеха нагоре по хълма към него, рядко обличаха военните доспехи, и то само за да упражняват умения, които можеше никога да не им се наложи да използват. Но това не беше обикновен лов и когато най-накрая догонеха плячката си, доспехите щяха да им трябват, както и всички оръжия, които носеха със себе си.

Когато го забелязаха, ездачите дръпнаха юздите на конете си и спряха малко по-надолу на склона. Едва тогава Кай си даде сметка, че е затаил дъх, въздъхна шумно и седна на петите си, чакайки господарят Асано да го види.

От това разстояние той лесно различи господаря по гребена на богато украсения му шлем; другите ги разпозна повече по инстинкт, отколкото по някакви отличителни черти. Беше трудно за вярване, че бе живял почти двайсет години сред тези мъже и все пак, макар и само за миг, когато видя ловците и те го видяха, се почувства онова ужасено момче, което бе първият път, когато те се бяха натъкнали на него преди толкова много време.

Сега той бе главният следотърсач на господаря Асано, а не *хинин*, чистещ кучкарника. Но в действителност малко неща се бяха променили — толкова малко, че все още му се случваше да забрави за миг, че животът му изобщо се е променил.

Кестенявата му коса бе потъмняла дотолкова, че можеше да мине за един от местните, и за да изправя непокорните си къдрици, използваше същото ментово масло, което използваха самураите, за да запазят пригладени вързаните си коси. Те всички миришеха — достатъчно приятно — на мента, и то до такава степен, че никога не забелязаха, че и той мирише така.

И въпреки това, независимо какво правеше, за да заприлича поне на редови селянин, в техните очи той винаги щеше да бъде мелез. Неговото присъствие, самото му съществуване, все още бе така противно на самураите от замъка Ако, сякаш действително беше демон.

Групата самураи отново потегли, тъй като носачите и земеделците, чиято задача бе да утъпкват път през храстите, се изкатериха пеша до тях.

Необикновено чувство на топлота и загриженост изпълни Кай, като спря погледа си върху лицето на господаря Асано, виждайки смесицата от умора и решителност, изписани на него, когато *даймио* погледна очаквателно към него.

Кай вдигна ръка — знак, че е открил нещо повече от следи, нещо значимо, още нещо, с което да плати дълга си към този човек, който бе спасил живота му и неизменно бе вярвал в него,

за разлика от всички други.

Както винаги, Оиши Иошио яздеше до господаря Асано — той бе станал главен васал, когато баща му се пенсионира преди няколко години. Сега Оиши беше женен мъж с куп бюрократични задължения и син, който наскоро бе навършил пълнолетие — син, малко по-млад от възрастта, на която самият той беше, когато Кай за първи път го срещна и двамата бяха опитали да се убият един друг. Но в пълно бойно снаряжение, Оиши все още изглеждаше на Кай толкова мъчно преодолим, колкото стена от копия.

Друг самурай — неизменно високомерният Ясуно — който яздеше редом с Оиши, кимна почтително на господаря Асано. Той беше почти на възрастта на Оиши, но досега животът не го беше научил на нищо, или поне на нещо, което Кай да намери достойно за възхищение. Той посочи към горния край на склона, игнорирайки както обикновено знака, даден от Кай.

— Господарю, мисля, че звярът се е изкатерил на по-нагоре.

Вятърът донесе думите му до мястото, където чакаше Кай, и той стисна устни, когато ги чу. Но господарят Асано само погледна на по-нагоре по планинския склон, където дърветата и храстите под тях бяха още по-непроходими, и поклати отрицателно глава.

— Попитай Кай — Ясуно видимо настръхна, но само покорно се поклони отново, преди да насочи коня си към Кай. — Иди с него, Оиши! — добави господарят.

Оиши кимна и последва Ясуно; той винаги незабавно се подчиняваше на господаря си, но все още се приближаваше до Кай почти толкова неохотно, колкото и Ясуно. Докато ги чакаше, Кай сведе поглед към земята, за да овладее емоциите си, докато не е сигурен, че лицето му е напълно спокойно.

Той се изправи на крака, за да ги посрещне, когато те спряха конете си пред него. Все още го затрудняваше фактът, че се налага да поглежда нагоре към тях, докато те го гледаха от височината на седлата си като две надменни божества, въоръжени с копия, лъкове и мечове. Независимо от това, той ги гледа втренчено известно време, преди покорно да сведе очи.

Кай им подаде кичур окървавена животинска козина, така заплетена със стръкове от неестествена растителност и мъх, че даже след като бе почистил пръстта от нея, отначало си бе помислил, че е сбъркал.

Двамата мъже погледнаха козината, а след това него. По израженията им си личеше, че не са сигурни къде свършва ръката му и къде започва намереното доказателство.

— Нещо не е наред с това създание — каза той накрая,

кимайки от това, което държеше, към гористия склон над тях, където дори неговият остър поглед не можеше да проникне в стената от зеленина. — То е там, на върха, но пак ще слезе да ловува. Би било по-безопасно да заложим капан и да го чакаме тук.

Ясуно пренебрегна с презрително сумтене думите на Кай, дългогодишния му опит, безпогрешните му инстинкти, както и самото му съществуване.

— Ако чакаме, то ще се измъкне! — той тръсна глава като нетърпелив кон. — Преследваме този звяр от дни — каза така, сякаш Кай не ги беше водил пеша през цялото време. — Трябва да го убием сега, преди да е нанесъл повече щети!

Кай погледна към Оиши. Откри, че самураят го гледа със същото съмнение, което се бе изписало на лицето му, когато се срещнаха за първи път преди много години. След толкова дълго време Кай реши, че надеждата, че между тях може да се стигне до някакво разбирателство, отдавна не съществува, ако изобщо някога бе съществувала.

Обаче Оиши се взря отново в окървавения кичур козина със заплетените в него стръкове неестествена растителност, като се намръщи, но поне изглеждаше, че го изучава внимателно. После вдигна очи и Кай предупредително поклати глава. Оиши обърна коня си, без да каже и дума, и се отправи с Ясуно към мястото, където чакаше господарят Асано.

Кай наблюдаваше примирено, докато Оиши и Ясуно докладваха на господаря, като умишлено бяха снишили гласове, за да му попречат да чуе думите им. Но той вече знаеше какво ще каже Ясуно.

И Оиши — въпреки тактическата подготовка и уменията да борави с оръжие, които притежаваше, въпреки ловния си опит и дори отговорността, която носеше за безопасността на господаря си — подкрепи Ясуно. Той пренебрегна предупреждението на Кай, воден от чиста злоба… или още по-лошо — от жаждата за приключения на още неизцапан с кръв воин.

— Той е там горе, *тоно*. Трябва да продължим да го преследваме, докато още имаме възможност.

Бака!… Кай стисна челюсти, за да не изкрещи в знак на протест, на какъвто нямаше право. Идиоти. Той бе живял на ръба на острието толкова дълго време, но ако се опиташе да предупреди онези глупаци към какво наистина се стремяха, към какво водеха господаря си, Ясуно само щеше да извади своята още неизползвана *катана*[16] и да го убие на място заради дързостта да критикува тяхната преценка.

Самураят имаше законното право да съсече всеки човек от по-

нисше съсловие, който го обиди по някаква причина или изобщо без причина. Кай знаеше, че ако не беше под закрилата на господаря Асано, един от неговите самураи отдавна щеше да е изпробвал острието на меча си върху мелеза от кучкарника, отсичайки крайниците или главата му.

Нямаше смисъл да се опитва, нямаше смисъл да умира без причина. Господарят Асано никога нямаше да се вслуша в нито една негова дума, дори и това да костваше живота на всички тях.

Асано кимна и пришпори коня си напред, повеждайки дружината нагоре по хълма. Докато минаваше край Кай, господарят го погледна с признателна усмивка. Кай му отвърна с поклон, прикривайки мрачното си изражение. Той отново вдигна очи, докато минаваха другите ездачи. Никой от тях дори не погледна към него.

Когато отминаха, Кай захвърли с отвращение кичура животинска козина. Той се насили да каже една молитва за тяхната безопасност, дори и само заради господаря Асано, а не проклятието, което би изрекъл по адрес на васалите, чиято жажда да пролеят кръв можеше просто да доведе до злощастен инцидент, в който техният *даймио* да бъде осакатен или даже убит.

Защото съществото, което преследваха дни наред, не беше обикновен звяр, не беше дори нещо толкова страховито като мечка или вълци през зимата. Това беше *цилин*[17]. Кай никога не бе виждал *цилин*, а беше виждал повече странни неща, отколкото някой в замъка Ако можеше да си представи.

Беше виждал рисунки, направени от хора, които твърдяха, че са виждали *цилин*, но очевидно това не беше вярно. Изображенията бяха толкова нелепи, колкото и уродливи. Но също така бе чувал истината за *цилин* от онези, които го бяха виждали. Техните разкази вдъхваха страхопочитание и ужас, още повече че бяха верни.

Цилин рядко бяха виждани от хората или от някое друго създание, дори във високите долини на най-отдалечените планини — тяхното обичайно обиталище и светилище, въпреки че имаха огромни размери. Те бяха срамежливи самотни същества, които ядяха само растителност. Бяха му казали, че *цилин* се придвижват от едно място на друго с безкрайно търпение, скитат по планинските склонове, размишлявайки върху отвлеченото и непознаваемото, често се движат толкова бавно, че обрастват с пълзящи растения и клони, докато не станат напълно невидими за човешките очи.

Но в привидната способност на *цилин* да изчезват от погледа имаше нещо повече от естественото сливане с природата. Хората

не бяха единствените същества на този свят, които зорко следяха за прояви на злина у другите хора. И подобно на много същества от девствените гори и обвитите с облаци високи планини, *цилин* водеха странно съществуване, проявяващо се отчасти в този свят и отчасти в света на духовете. Съществата, които хората наричаха *йокай* — демони, просто бяха по-мощни манипулатори на *чи* енергията, която изпълваше цялата вселена и пронизваше всички живи и неживи неща.

„Защо камъните притежават *чи*?“ Той внезапно си спомни въпроса, който му бяха задали, когато беше момче. Още носеше белезите от това, че не успя да отгатне отговора. Но през годините търпението и издръжливостта го бяха запазили жив, а на камъните им беше нужно повече търпение и издръжливост, отколкото на повечето неща в природата. Сега вече разбираше как всички използват *чи* енергията по свой начин — както хората я използваха, за да се движат, независимо дали го осъзнаваха или не, по същия начин камъните я използваха, за да стоят неподвижни.

Имаше дни в собствения му живот — особено редките дни, когато зърваше Мика и тя го поглеждаше все още с копнеж в очите — когато изпитваше чувството, че малко по малко се превръща повече в камък, отколкото в човек.

Но колкото повече си даваше сметка за собствените си недостатъци като човешко същество, толкова повече осъзнаваше колко оскъдни са човешките сетива в сравнение със способностите на *йокай*, чието осъзнаване на *чи* енергията им позволяваше съзнателно да черпят от нея, за да извършват действия, които хората наричаха невъзможни, свръхестествени, демонични.

Хората считаха за „зло“ всички *йокай* — термин, който обхващаше много неща, които наистина можеха да бъдат зли и много повече — които просто бяха неразбираеми.

Рядко се срещаше човек, който можеше да открие наличието на *чи*. Малцина дори можеха да приемат идеята, че подобна способност съществува. Повечето хора винаги щяха да си останат невежи и да се страхуват от всички *йокай*, защото никога не биха могли наистина да ги разберат.

Но *цилин* обикновено бяха едни от най-миролюбивите живи същества. Само ако нещо брутално нарушеше крехкото равновесие на тяхното съществуване, можеха да бъдат други… Ако нещо такова се случеше, те бяха сред най-мощните манипулатори на *чи* енергията в света и тяхната разрушителна ярост можеше да бъде невъобразима…

Кай никога досега не бе чувал някой от тях да се е спускал

толкова далеч от планинските върхове, да е нахлувал в земите на хората, камо ли да е вилнял из селата и нивите като този, който те преследваха, който събаряше сгради, унищожаваше посеви, разкъсваше животни, даже и хора.

И защо, в името на всички богове, си бе избрал земите на господаря Асано, който, доколкото бе известно на Кай, далеч не беше от най-лошите хора, а според личното му мнение бе един от най-добрите.

Останал назад с носачите и селяните, Кай приклекна мълчаливо със затворени очи, като слушаше и пробваше вкуса и аромата на вятъра, опитвайки се да принуди другите си сетива да му кажат онова, което бе невъзможно да види от мястото, където бе изоставен.

Тъй като му бе забранено да докосва истинско оръжие и да язди кон, той бе безпомощен като всички около него да предотврати някоя беда, която можеше да се случи нагоре по планинския склон. Нито един от селяните, които чакаха близо до него, не беше участвал досега в такъв лов, както не бяха участвали и самураите. Но пък и те рядко бяха лично заинтересовани от залавянето на плячката. Въпреки това, както и на Кай, на тях им бе наредено да останат тук, точно както им бе отредено място в живота, и засега те изглеждаха съгласни да останат на него.

Ловците наближиха неравния връх на хълма, навлизайки в участък, забулен с плътна утринна мъгла, която още се задържаше сред гъстите дървета и стърчащите сиви скали. Те бяха принудени да държат изкъсо юздите на неспокойните си коне, за да ги принудят да вървят бавно, както правеха при нормални обстоятелства, докато си проправяха път през неравния, скрит от мъглата терен.

Гърлото на Оиши се бе свило от напрежение, докато в главата му се въртеше неизреченото предупреждение на Кай. Внезапно го обзе несигурност дали бе постъпил правилно, като го бе пренебрегнал: конете бяха по-нервни и трудни за удържане и това не можеше да се отдаде само на опасния терен и дори на свръхнапрегнатостта на техните ездачи.

„Щом животните се страхуват, значи там има нападатели. Сун Дзъ ли бе казал това?“ Не всички врагове бяха човешки същества. Ако бе допуснал да поведе господаря Асано към опасност заради своята гордост…

Не можеше да различи нищо сред обраслите с мъх скали, гъстите храсталаци и надвисналите клони на дърветата. От

постоянно движещите се валма мъгла имаше чувството, че светът се е превърнал в изумрудена мъглявина. Конят му спря, без да му е давал команда, вирна глава и наостри уши.

Изведнъж Оиши също чу звуците, идващи някъде отпред — звуци, които не приличаха на нищо, което бе чувал досега. Бяха като дрезгаво ръмжене на някакъв невъобразимо огромен звяр; гърлени звуци, прекъсвани от остър пукот, сякаш някой чупеше на две дървесни клони. „Не, клони… кости. То се храни с нещо…“

Самураят се обърна към господаря Асано, опитвайки се да прикрие дълбоката си загриженост, и каза:

— *Тоно*, позволете да изпратя няколко мъже напред.

Доловил така или иначе неговото безпокойство, Асано се усмихна, за да го успокои.

— Прекалено много се тревожиш — отвърна той и Оиши видя как в очите му проблесна бойният дух на самурая — желанието да се бие срещу един наистина достоен противник поне веднъж, преди да умре. — Изпрати две групи! — нареди господарят и махна с ръка. — Докарайте го насам.

Оиши предаде заповедите му и ловната дружинка веднага се раздели, като част от ездачите предпазливо обградиха гъсталака пред тях. Стрелците свалиха от рамо лъковете и нагласиха стрелите в готовност за стрелба. Ездачите, въоръжени с прави копия и *нагината*, стиснаха по-здраво дръжките им.

Когато всички ловци заеха позиция, Оиши кимна на своя адютант Хазама. Той вдигна до устата си един старинен рог от слонова кост със сребърен обков и го наду. От рога прозвуча най-смразяващият кръвта животински вик, който накара Оиши да стисне зъби.

Когато зовът на рога и неговото ехо заглъхнаха, в цялата гора настъпи зловещо мълчание. Не се чуваха необясними звуци, които можеше да издава само един *цилин*, нито дори птича песен. Тишината трая може би секунди, но им се стори безкрайна.

Внезапно с оглушителен трясък целият храсталак, покриващ склона пред тях, сякаш оживя, когато едно чудовище, по-страховито от всичко, което Оиши някога си бе представял, изскочи от прикритието си и се спусна с гръмогласен рев към тях като лавина.

Звярът беше два пъти по-висок от човек на кон и по-масивен от скално свлачище. Той имаше два чифта рога: единият бе на челото и приличаше на копия, готови да пронижат нападателите, а другите два рога, разположени от двете страни на главата му, бяха назъбени като ствола на ударено от мълния дърво и извити под такъв ъгъл, че да прободат всеки, който го нападне отстрани. Ударът от някое от неговите копита можеше да осакати ездач

заедно с коня му; същото можеше да направи и подобната на камшик опашка, която бе по-дълга от тялото му.

„И нещо не е наред с него“ — помисли си Оиши, почти забравил да диша, докато гледаше как то приближава. В трите чифта зачервени очи пламтеше безумие и то оголи зъби като ножове, когато се хвърли срещу тях; уродливото лице бе лишено от козина, кожата бе груба и осеяна с тъмнозелени и пепелявосиви петна като покрит с лишеи камък, а бакенбардите приличаха на пипала.

Гривата му бе сплъстена от мръсотия и така нашарена с яркооранжево и ръждивочервено, че Оиши не можеше да каже дали това се дължеше на засъхнала кръв или на заболяване.

Кожата на звяра бе покрита с твърди оранжеви и зелени люспи, сякаш цялото му тяло бе обвито в нещо като бляскава броня. Съществото беше като олицетворение на всички обезумели горски духове и изглеждаше невъзможно да се открие по него място, където човек да забие копието си.

Оиши дръпна юздата на коня си, така че да направи остър завой, принуждавайки господаря Асано да направи същото, и пришпори животното нагоре по един хълм, далеч от пътя на *цилин*. Останалите ездачи се опитаха отчаяно да обърнат конете си, така че да не си препречват взаимно пътя и да избегнат идващия срещу тях звяр, но хлъзгавите скали и стръмните склонове ограничаваха движенията на животните.

Стрелците пуснаха градушка от стрели, когато *цилин* премина между тях, но със същия успех можеха да хвърлят и сламки по него. Стрелите не оказаха по-голям ефект от убождане с игли, само дето още повече разяриха звяра. Оиши видя как Башо — воин, едър и силен като сумист, заби извитото острие на *нагинатата* си в страната на *цилин*, но копието падна от люспестото му тяло, сякаш върхът му дори не бе пробил кожата.

Ясуно остана на мястото си в средата и Оиши се досети твърде късно за самоубийственото му решение да убие сам звяра. Но явно този ден той не беше по-благословен или прокълнат от боговете, отколкото всеки друг човек на хълма, защото *цилин* смени посоката, минавайки зад гърба му, и самураят не успя дори да забави устрема му.

Ловците нападнаха *цилин* от всички страни, когато той с рев се втурна сред тях, като използваха всички оръжия, с които разполагаха, но чудовището ги помете, сякаш бяха перушинки. И тогава Оиши осъзна, че звярът идва за него… не, не за него, той се бе насочил право към господаря Асано, който бе точно зад него, сякаш маниакалната лудост го водеше единствено към владетеля на Ако.

Жребецът на Асано също разбра това и ужасѐн, рязко се изправи на задните си крака, а докато се мъчеше да се задържи на седлото, ездачът му нямаше дори свободна ръка да се защити.

Осъзнавайки опасността, която грозеше господаря му, Оиши подкара напред своя също толкова непокорен кон. Той изкрещя с пълно гърло, за да привлече вниманието на *цилин*.

В последната секунда звярът се отклони от господаря Асано и се втурна към него. Оиши замахна с копието си към чудовището, но върхът му се счупи в рогата на *цилин*. Той го хвърли на земята и измъкна *катаната* си.

Но демонът не се обърна назад — той вече го беше подминал и с огромен скок прескочи последната редица защитници, воден сега единствено от безсмисленото желание да избяга от техния капан.

В ниското Кай и скупчените до него селяни слушаха с нарастващо недоверие и ужас невидимата битка, която се вихреше в планината над тях. Дори той не можеше да открие никакъв смисъл в хаоса от викове и трясъци, внезапните писъци на хора и цвилене на коне, съчетани с грохота на невероятно унищожение, при което цели дървета изчезваха в облак прахоляк и листа.

И тогава внезапно стана ясно какво се е случило, тъй като *цилин* изскочи измежду дърветата на открито и земята под краката им се разтресе от тътена, съпровождащ стремителния му бяг. Зад него изскочиха всички ловци, все още на конете си, които препускаха в галоп с една-единствена цел — да му попречат да избяга.

Селяните и носачите, които се бяха осмелили да се приближат повече до шума на битката, се обърнаха и хукнаха панически, но вече беше твърде късно. Разнесоха се още писъци, когато *цилин* мина като вихър през тях и продължи стремглаво към убежището на гората след поляната.

Кай затича с останалите, като преследваше, а не бягаше от звяра, решен твърдо като самураите да не го остави да избяга, въпреки че нямаше представа как да го спре.

Изведнъж видя, че го настига един паникьосан кон. С едно върховно усилие успя да се вкопчи в седлото му и да се метне на гърба му. Като хвана юздите, той овладя паническия му бяг и продължи в галоп след *цилин*, който вече навлизаше между дърветата.

Невъоръжен, той можеше само да пришпорва ужасения си кон по дирите на звяра, като размахваше едната си ръка и крещеше,

опитвайки се да го примами обратно на открито. *Цилин* наистина реагира, дори и само защото в своята ярост видя нещо, което можеше да унищожи. Когато Кай отново излезе на поляната, видя самураите да препускат към него или по-точно към чудовището. Той отклони коня си настрани, повече от доволен да остави на онези, които бяха пожелали тази битка, да я довършат.

Някои от воините се опитаха да улавят *цилин* с примки, но това само увеличи усилията му да избяга. Той разкъса въжетата, а след това и кръга на обградилите го конници, и отново хукна към дърветата.

Кай видя, че Ясуно препусна да го преследва сам и навлезе след него в гората. Той се поколеба за миг, изруга под нос, а после обърна коня си, за да последва лудия мъж и обезумелия звяр в гората.

Видя ги точно когато Ясуно се изравни с *цилин* и като се наведе напред, успя да забие меча си в гърба му зад разклонения страничен рог.

Раната не беше смъртоносна и не направи нищо друго, освен да подхрани безумната ярост на съществото, което бе нападнал. *Цилин* се завъртя и събори Ясуно от коня с един удар на огромната си глава. Самураят се изправи от земята и заотстъпва, препъвайки се, като видя, че звярът се обърна към него и наведе глава, готвейки се да го нападне.

Кай смушка коня си и препусна в галоп към *цилин*. Като се наведе настрани, той успя да сграбчи за дръжката *катаната* на Ясуно. Докато измъкваше меча, разклоненията на рога го закачиха, разкъсаха ръкава му и разпориха ръката му, но той успя да се задържи на седлото. Най-сетне въоръжен, Кай накара коня да завие, като го смушка с пети, и изкрещя диво, предизвиквайки живия кошмар да се изправи срещу него.

Цилин явно прие поканата му, защото забрави за Ясуно, обърна се и се втурна към него.

В последния момент, преди да се сблъскат, Кай отклони коня си настрани. Като се изправи на стремената, той се наведе максимално напред и заби меча на Ясуно между острите разклонени рога отстрани на врата — право в уязвимата точка, където гръбнакът на *цилин* бе свързан с главата му.

Пръските болна кръв го изгориха като киселина, когато попаднаха върху кожата му. Той почти не усети болка, обхванат от страшната еуфория на мига, застинал между живота и смъртта. Не беше боравил с *катана* от години, но усети как острието проникна дълбоко, срязвайки дебелия гръбначен стълб на *цилин* като светкавица, изработена от стомана. „Със стоманени мечове, способни да убият богове…“ Беше го чул от онези, които

му бяха разказвали как са убили *цилин*. Сега най-после разбра, че всяка тяхна дума е била истина.

Кай дръпна силно юздите на коня си, докато той не се изправи на задните си крака и зави настрана, за да избегне острите върхове на разклонения рог, но не бе достатъчно бърз: в пристъп на агония *цилин* изви рязко огромната си глава и го намушка в гърба. Кай нададе дрезгав вик, когато единият връх се заби под плешката му и като го изтръгна от седлото, го запрати на земята. Той изпълзя настрани, докато не се блъсна в едно дърво, и остана да лежи, мъчейки се да си поеме дъх, безпомощен срещу една следваща атака.

Но този път раната, която бе получило чудовището, се оказа фатална. *Цилин* залитна и падна на колене, неспособен да се изправи отново.

Въпреки че му се зави свят от силната болка, Кай се насили да се изправи на крака. Кръвта напои протритото му памучно кимоно, когато тръгна, препъвайки се, към падналия *цилин*, подтикван от някакъв необясним импулс.

Той се спря пред огромната глава, опитвайки се да стои в полезрението на трите чифта очи. Червеният блясък на лудостта вече ги напускаше; докато се взираше в тях, те потъмняха и се изпълниха с кротка печал, под която Кай съзря дълбините на вековна мъдрост.

Докато главата му се отпускаше към земята, *цилин* го погледна смирено, без злоба, сякаш си спомняше покоя, който бе изпитвал като че ли в някакъв друг живот. Въпреки агонията, той трябваше да е вътре в него, заклещен в това обезобразено тяло, защото Кай все още усещаше присъствието на благородното същество, което някога е бил. Разсъдъкът му постепенно се възвръщаше — наближаващата смърт го освобождаваше от неописуемото проклятие, което му е било наложено.

Страданията му бяха на път да приключат — Кай усети духът му да преминава през него към голямата спирала на времето, която винаги се движеше към бъдещето. Изпълнен със състрадание и разкаяние, той вдигна трепереците си ръце към покритото му с петна чело в безполезен жест на извинение. Тъмните очи на *цилин* се навлажниха, сякаш се напълниха със сълзи, докато Кай се мъчеше да си спомни и да каже думите на древна благословия, за да облекчи преминаването му от този свят обратно в духовния.

Огромната глава на звяра клюмна още повече, докато се отпусна неподвижно на земята. Кай видя белезите от отвратителното злокачествено заболяване, което бе увредило плътта и разума му, да проблясват и да изчезват, сякаш всичко,

което се бе случило, е било само един кошмарен сън, който бе изчезнал, докато неговият дух се събуждаше за нов живот в някакъв непознаваем свят.

Кай погледна надолу, тъй като паренето, причинено от капките отровна кръв, които го бяха пръснали, изчезна. Петната по кожата и облеклото му се превърнаха от катраненочерни в златисточервени, които засияха със същото мистериозно сияние, с което висящата на мръсни кичури грива на *цилин* възвръщаше предишния си облик — пищна яка от лъскави златисти косми.

Кай с усилие се раздвижи отново и най-накрая стигна до мястото, където неговата *катана* стърчеше от врата на звяра. Той хвана с две ръце дръжката и издърпа меча колкото се може по-внимателно.

И когато се изправи с *катана* в ръка, най-сетне си даде сметка, че зад него има някой — някой, който бе стоял там известно време, наблюдавайки всичко, което той бе направил.

Кай се обърна, озовавайки се лице в лице с Ясуно, който погледна първо към меча в ръцете му, а след това към лицето му. Очите на самурая пламтяха от гняв и унижение; гласът му трепереше от злоба, когато каза:

— По-добре да бях убит от това животно, отколкото да бъда спасен от мелез.

Кай погледна към *катаната* и стоя загледан в нея, без да я вижда, докато обмисляше думите му. После, без да вдига очи, се поклони дълбоко и протегна меча.

— Не съм направил нищо — изговори думите с особено чувство, което превръщаше традиционния израз на негодувание в обет за мълчание.

Ясуно грабна меча от ръцете му, сякаш той държеше собствената му душа. Кай бе наясно, че самураите считаха двете за едно и също нещо, но не знаеше защо.

Изражението на Ясуно стана още по-мрачно, когато до тях долетя шумът от приближаващи ездачи; скоро останалите самураи се показаха между дърветата. Ездачите заобиколиха двамата мъже и убития *цилин*, обхождайки с поглед трите фигури. Очите им едва се спряха на Кай, въпреки факта, че той не коленичи тържествено поради твърде силните болки, които изпитваше. Погледите им се задържаха на мъртвия *цилин*, преди да насочат цялото си внимание към Ясуно, който стоеше с кървавия меч в ръка — очевидно всички предположиха, че той е убил звяра с него.

Господарят Асано излезе напред, минавайки през кръга от самураи. Кай почувства, че го залива вълна на облекчение, като видя, че господарят му е жив и невредим.

Асано погледна от мъртвия *цилин* към Ясуно, приемайки като останалите, че именно той е извършил геройството. Със суровата усмивка на воин господарят им каза:

— Сега ще трябва да го отнесеш у дома, Ясуно.

Всички останали самураи избухнаха в смях на облекчение и триумф, всички, с изключение на Ясуно, който се поклони ниско на господаря Асано, за да скрие факта, че дори не се усмихва.

— Ако ти е много задължен — каза Асано, говорейки напълно сериозно. Той прие с кимване поклона на Ясуно, а лицето му изразяваше същото облекчение и възхищение, каквото се бе изписало по лицата на другите мъже. — Най-после можем да приемем без страх шогуна.

„Посещението на шогуна!“ Кай съвсем бе забравил за него, защото то не го засягаше лично. Нищо чудно, че господарят Асано се е чувствал така принуден да приключи днес с лова, че бе пренебрегнал дори здравия разум.

Кай започна да отстъпва назад, като внимаваше да не се спъне, докато се движеше между ездачите, събрани около мъртвия *цилин*, опитвайки да се слее отново с групата селяни, които гледаха от почтително разстояние, преди господарят Асано да забележи, че е там. Днес той не спечели слава, но пък и не беше искал. „Не и тук. Не и по този начин“. Кай погледна към мъртвия *цилин*. Той само искаше да изчезне.

Но докато отстъпваше, закачи ножницата на *катаната* на Оиши. Той се дръпна стреснато и Оиши погледна надолу; главният васал просто изглеждаше раздразнен, а не разгневен, че някакъв селяк е докоснал нещо толкова ценно като ножницата му. Но изражението му се промени, като разпозна Кай и видя раните по тялото му — златистата кръв на *цилин* още покриваше ръцете и дрехите му. По лицето му си пролича, че е озадачен. Той погледна към Ясуно и Кай видя, че изражението му пак взе да се променя.

— За Ако! — извика господарят Асано и вниманието на Оиши бе привлечено от възторжените викове на другите мъже. Когато отново погледна назад, Кай беше изчезнал.

Кай седна на един дънер, далеч от погледа на Оиши и останалите, и смъкна кимоното от раненото си рамо. Той изрови с пръсти парче обрасла с мъх глина и го натъпка в раната на гърба си, където го бе промушил *цилин*. Едва достигна мястото със здравата си ръка; от болката при движението му се доповръща. Той захапа ръкава си, за да не се издаде с някой стон.

„Налага се да го направя“. Някои от другите му рани също

бяха дълбоки и се нуждаеха от грижа, но можеха да почакат. Болеше го навсякъде и той почти беше забравил какво е усещането… но знаеше от горчив опит, че това няма да го убие. Обаче от раната на гърба му вече бе изтекла твърде много кръв и ако не направеше нещо, нямаше да издържи дългия път пеша обратно до замъка Ако.

Отново погледна към трупа на *цилин*, като му се искаше това да е за последен път. Но знаеше, че ще помни цял живот неговата смърт и преобразяване. „За Ако!“ Внимателно облече кимоното си. Беше невероятно изтощен и единственото, което искаше, бе да се прибере у дома и да е в безопасност.

Рязко се обърна на мястото си, защото усети, че в него са втренчени нечии очи, но този път не бяха човешки.

Бялата лисица, която бе видял преди, се беше върнала. Тя седеше зад него и го наблюдаваше с интерес, който изглеждаше изнервящо съзнателен, и този път той забеляза, че едното й око е червеникавокафяво като на истинска лисица, но другото е ледено синьо.

Китсуне… преобразяващ се *йокай*, притежаващ твърде много магически умения, за да се изредят по име, който обикновено се явяваше под формата на лисица. Сега, като се вгледа в нея, Кай видя трептящия въздух — почти като аура — около лисичото тяло. Снежнобелият цвят показваше, че е древен дух, притежаващ голяма мощ. Зачуди се какво ли го бе привлякло тук — дали не беше *цилин*?

Лисицата го погледа още малко, почти замислено, преди да се обърне и да изчезне в гората, като разпръскваща се утринна мъгла.

2.

Гледката към Хоншу от небето наистина предизвикваше възхищение и беше нещо невиждано досега от човешки очи. Далечното море чезнеше в безкрая, превръщайки се в част от прозирното синьо небе; преливащото в различни нюанси зелено на нивите и бамбуковите горички ставаше по-тъмно, когато стигнеше до дърветата на Тъмната гора, които покриваха все по-стръмните хълмове, а отвъд тях се редяха веригите на сиво-виолетови планини със заснежени върхове.

Пролетната зеленина в низините се отдръпваше като плискащите се вълни по далечния бряг на океана, докато тя продължаваше да се издига все по-високо над все по-планинската земя отдолу. Тук-там между дърветата проблясваха петна от сняг, бялото постепенно изместваше зеленото, а тъмните пространства на голите скали нахлуваха все повече и повече в царството на живите същества.

Когато на хоризонта изникна замъкът Кираяма, неговите каменни крепостни стени сякаш бяха единственото нещо, строено някога от човека сред бяло-сивата пустош, която изпълваше сега цялата гледка от небето.

Стражите, които наблюдаваха от стените и кулите на замъка, не забелязаха нищо, когато *китсуне* достигна целта си; само един кратък проблясък на светлина отбеляза нейното спускане, когато тя пристигна в замъка. На дневната светлина аурата на лисицата не бе нищо повече от отражение на слънчев лъч върху леда.

Постовите рядко поглеждаха нагоре, където никога нищо не се виждаше, освен някоя прелитаща граблива птица. В земите долу също рядко се мяркаше жива душа преди пролетта; само диви животни прекарваха зимата в тези планини и малцина хора или други живи същества се приближаваха до замъка без основателна причина. Що се отнася до хората, дори завладяването на владенията на замъка рядко бе достатъчна причина. Пазачите обръщаха повече внимание на живителната топлина на жарта в мангалите, край които се събираха повече от всякъде другаде.

И така, както винаги, снежнобялата лисица пристигна в замъка незабелязано и без предизвестие, изприпка по каменния под на преддверието, а сянката ѝ пробягваше по стените на светлината на факлите. Всяко движение сякаш променяше външността ѝ, но не така пълно, както тя самата се преобразяваше с всяка своя крачка, и когато стигна до входа на главната кула, слугите и придворните, които я зърнаха да

минава, видяха само това, което очакваха да видят — Мицуке, зашеметяващо красивата, чувствена спътница на господаря Кира.

Те не можаха да се въздържат да не я гледат, когато тя се заизкачва по стълбището, водещо към личните покои на господаря им — движенията й бяха така грациозни, сякаш не стъпваше по стъпалата, а се рееше над тях. Както винаги, Мицуке носеше кимоно и връхни дрехи от най-финитe тъкани, с изящни мотиви и десени в цветовете на гъстите гори в началото на лятото: златистозеленото на огряна от слънцето трева, кадифено зеленото на обраслите с мъх камъни по брега на потока, синьото на небето, изпъстрено с разлистени клонки.

Тя можеше да не им каже нито дума и да мине между тях, сякаш изобщо не забелязва присъствието им, но самото нейната поява, зърването на омагьосаното й облекло, като че ли ги омайваше и те изпитваха чувство на задоволство. Цветовете и ароматът, който я обгръщаше, им припомняха, че пролетта отново ще настъпи дори и на тези мрачни върхове — както в крайна сметка винаги се случваше — само ако потърпяха още малко.

Както изглежда, тя бе омагьосала по същия начин и техния господар, но най-вече го бе променила. Когато беше с него, раздразнителността му изчезваше и това им даваше така желаната възможност да си отдъхнат от пристъпите му на гняв и разочарование, които явно бе прикривал добре, докато беше в двора на шогуна.

Китсуне отвори вратата към личната спалня на господаря Кира тихо, но без колебание, без да се покланя раболепно, както мъжките индивиди сред хората очакваха от жените си, а *даймио* очакваше дори от самураите, които му служеха.

Тя огледа осветената от фенери стая, търсейки господаря, на когото служеше напълно доброволно и по-лоялно от всеки човек.

Странните й очи — едното с червеникавокафявия цвят на есенната шума, а другото ледено синьо като зимното небе — го откриха изтегнат на *татамито* под кожена завивка, която се спускаше на дипли около мангала, отоплящ средата на стаята, като съсредоточаваше топлината му около тялото на Кира. Тя се приближи тихо като лисица и се загледа в лежащия мъж, който изглеждаше заспал.

Когато спеше, лицето му бе кротко като на дете, но никога не бе такова, когато беше буден, изгарян от амбиция, която

пламтеше в очите му като жарава.

Той беше най-красивият мъж, когото бе виждала — със землистокафяви очи, лъскава, черна като гарваново крило коса, съвършени черти, с нежната му страст, когато се любеха, като че ли само тогава забравяше почти дивия копнеж, който терзаеше душата му през останалото време. Мицуке не знаеше кое от всички тези неща — или рядката комбинация от тях — бе пленило сърцето ѝ в мрежата на страстта. Дори не бе осъзнала в какво е въвлечена, защото това беше много неочаквано и необичайно.

Той бе омагьосан от нея в мига, в който я видя, каквато бе нейната цел, и това бе напълно очаквано. Ала след това тя откри с огромна изненада, но не и с тревога, че омагьосването е било взаимно. Мицуке предположи, че той самият е бил *китсуне* в някакво свое предишно въплъщение.

И все пак със сигурност приливите и отливите на *чи* енергията, които създаваха съдбата на всичко, което съществуваше на земята и даже в царството на боговете, бяха предопределили това да се случи. То беше извън техния контрол, дори извън магическата ѝ способност да предвижда.

Тя въздъхна, очите ѝ отново се спряха на лицето му, докато се готвеше да легне до него и да го събуди с целувки.

Кира отвори очи и погледна нагоре към нея, напълно разсънен, и тя изведнъж осъзна, че през цялото време е бил буден. Никой друг човек не можеше да я свари неподготвена, както го правеше той.

— Жив ли е Асано? — попита Кира.

Мицуке остана неподвижна, загледана втренчено в него, знаейки, че мълчанието ѝ му казва всичко, което иска да знае.

Той се надигна и се подпря на лакът, насочвайки вниманието си към прекрасно нарисуваната карта на Япония, която бе разпростряна на пода до него. Пръстите му се плъзнаха по нея, следвайки погледа му, като обходиха една област, после още една, когато каза:

— Със стоманата от Нагато може да се изработят чудесни оръжия, а със златото от Изу да се купи предаността на мъжете. Обаче плодородната почва на Ако може да изхрани армия — той заби пръст върху мястото върху картата, където се намираше Ако, сякаш можеше да убие неговия *даймио* просто като го пожелае. — Ако е ключът към Япония. Управлява ли го далновиден мъж, един ден той може дори да се провъзгласи за шогун.

Кира отметна кожената завивка и се изправи, като впери в нея поглед, в който се четеше повече разочарование, отколкото порицание.

Не можейки да отвърне очи от неговите, тя загуби способността си даже да протестира, камо ли да го нападне остро заради неговата неблагодарност. Това беше най-сложното манипулиране на силите на земята и небето, което някога бе извършвала: да направи покваряващо заклинание на *цилин* и да му внуши, че Асано е неговият мъчител; да го заведе с магия от най-затънтените кътчета на планините до Ако, където в неговата ярост той бе причинил ужасно опустошение. Лично Асано го бе преследвал, както тя знаеше, че ще бъде принуден да направи. Той трябваше да е мъртъв…

— Господарю мой — каза Мицуке, — направих всичко по силите си — и това беше вярно.

Тя внезапно си спомни селянина, който бе повалил *цилин* с един удар, когато се бяха провалили дори най-добрите самураи на Ако, който я бе погледнал в очите и внезапно бе прозрял илюзията, виждайки ясно нейната същност. Беше сигурна, че не е нищо повече от обикновен човек, дори не и свещеник. Но въпреки това…

— Ти ме провали — каза Кира по-скоро с примирение, отколкото с гняв, и тя вътрешно потрепери. Той докосна нежно лицето ѝ, но в жеста му нямаше топлина, нито прошка.

Като мина край нея, Кира отиде до прозореца и го отвори, без да обръща внимание на студения въздух, който нахлу през него, докато той стоеше загледан в своите неплодородни земи. Беше кръстосал ръце зад гърба си, заемайки несъзнателно позата на затворник.

— Моите предци са дали живота си да издигнат на власт семейството на шогуна и това е тяхната награда — каза той и в гласа му прозвуча добре познатата язвителност. — Асано са давали заповеди, седейки на походните си столове в лагера, и на тях е било дадено Ако. Сега той е удостоен с това посещение, докато на мен ми е наредено да присъствам на него.

Кира стисна юмруци.

— Ако трябва да бъде мой! — той разкъса невидимите вериги, с които неудовлетвореността бе оковала неговата решителност, и се облегна на перваза на прозореца, взирайки се в бруленитe от ветровете скалисти върхове на безплодното си владение. Очите му бяха студени и безмилостни като покритите със сняг планини.

Мицуке прекоси стаята и обви ръце около кръста му, притискайки топлото си тяло към неговото. Кожата му обаче бе толкова студена, сякаш гледката на собствената му земя го бе смразила до мозъка на костите. Изпълни я жал и тя го прегърна още по-силно в опит да разпали отново топлината на надеждата

му и любовта му към нея.

— Какво мога да направя, за да утеша моя господар?

Той се обърна рязко и се освободи грубо от прегръдката ѝ, отказвайки да бъде утешаван или залъгван.

— Направи това, което искам — отвърна остро. — Аз искам да притежавам Ако и ти трябва да ми помогнеш да го получа.

Тя срещна непреклонния му поглед и разтревожена, отмести очи от неговите. Съдба… Той толкова твърдо бе решен да се опълчи срещу своята, да я промени изцяло, ако може. Само един човек можеше да бъде толкова наивен и арогантен, че да прекара целия си живот, мъчейки се да промени това, което не можеше да бъде променено, освен от някои изключителни събития.

И въпреки това, поради слепотата си за *чи* енергията, хората бяха единствените същества, които имаха потенциала да сътворят събития, така хаотични, че да доведат до промяна на собствената им съдба. Като онзи селянин днес, който бе убил *цилин* без чужда помощ: за човек, той бе наистина талантлив в способността си да борави с *чи* енергията. Каква ирония, какъв типичен пример за непонятната воля на боговете да пропилеят такава благословия, давайки я на такова същество.

Но тя бе убедена, че същият дар, съчетан с решимостта да се опълчи срещу бъдещето си, правеше господаря Кира такъв, какъвто беше — единственото човешко същество, което можеше да обича, даже нещо повече: доброволно да му посвети магическите си способности.

— Не можеш да превземеш Ако със сила. Владетелят му е умен и прозорлив, хората му са безстрашни бойци и са му невероятно предани… — Мицуке се поколеба. — Но можеш да го превземеш, като пречупиш духа им — тя протегна ръка и нежно докосна бузата му с пръсти и този път той не я отблъсна, даже притисна лице към топлата ѝ длан, докато гледаше очаквателно към нея.

— След три дни всички погледи ще бъдат насочени към Ако — каза тя тихо, но със смъртоносно обещание в гласа. — Ако моят господар пожелае, триумфалният миг на Асано ще се превърне в негов крах.

— Как? — тялото на Кира се напрегна, той вдигна глава, а в очите му отново заблестя пламъкът на амбицията.

Мицуке сви рамене и свободно падащата ѝ коса се люшна на вълни край раменете ѝ.

— Всеки човек си има слабост — прошепна тя, възвърнала своята самоувереност, като внимаваше да не допусне той да надникне твърде дълбоко в нейните очи. — Асано има дъщеря. Тя е единственото нещо, за което е готов да даде живота си —

Мицуке едва забележимо се усмихна.

Кира най-сетне отвърна на усмивката ѝ, прегърна я и я притисна към себе си. След това я целуна с цялата си страст, за която тя копнееше…

Ловната дружинка се връщаше в замъка Ако с приповдигнато настроение и на всички мъже нефритено зелените оризища по протежение на долината и стръмните терасирани склонове, както и сапфирената лента на реката, отразяваща синьото небе, никога не им бяха изглеждали по-красиви. Навсякъде вишневите дървета бяха отрупани с цвят — от най-простичките бели цветчета с петлистно венче до кичестите съцветия в наситено коралово, които блестяха като рубини на слънчевата светлина. Самият Ако сякаш ги приветстваше с добре дошли у дома след победата им над чудовището, което бе застрашило с унищожение както земята, така и хората, които я обитаваха.

Мика вдигна поглед от насядалите в кръг, облечени в черни дрехи съветници, с които тя се съвещаваше от няколко дни, когато синът на *кару* — младият самурай Оиши Чикара, пристигна с непристойна припряност в долния двор, където подготвителните работи бяха на приключване. Чикара огледа мястото, където беше изградена арена за турнира по бойни изкуства — главното събитие на празненствата, посветени на посещението на шогуна, сякаш търсеше някого. Търсеше нея, беше сигурна в това.

Заобиколена от толкова изключително възпитани мъже, тя не посмя да извика или да му помаха, въпреки че Чикара — така приличащ на баща си от времето, когато той бе новоизпечен самурай и горд помощник на *кару* — събуди у дъщерята на *даймио* порива на импулсивното малко момиче, което още живееше в нея.

Сега тя беше зряла жена и заради баща си — както и заради самата себе си — никога не би допуснала да прояви и най-малкото невнимание към най-вещите консултанти, които можеха да се примамят с пари да дойдат тук от Едо.

Потискайки усмивката си, тя грациозно пооправи ръкава си, като се увери, че гербът с кръстосани ястребови пера на клана Асано се вижда ясно на връхната ѝ дреха. Чикара скоро щеше да го забележи, а радостното изражение, което бе видяла на лицето му, бе достатъчно да я успокои, че може да изчака дотогава, за да чуе новините, които ѝ носеше.

Един-двама от съветниците погледнаха към нея, докато тя пооправяше ръкава си, така че да се вижда по-добре фамилният герб. Оформлението му бе символ на дълга славна история, датираща още от времето, когато ястребовото перо се бе давало на мъж, заслужил да стане самурай заради смелостта му в битка, или на военачалник, спечелил победа на бойното поле.

Мика търпеливо върна вниманието си върху плана за местата на гостите, който съветниците бяха разгърнали за нейното одобрение.

— Къде сте предвидили да седне дворцовият управител? — попита тя, като че ли нямаше нищо по-важно в ума си.

— Между Негово Височество и господаря Асано, Мика-сама — отговори един от съветниците, като посочи мястото на схемата, — но трябва баща ви да одобри плана.

— Той е одобрен — каза твърдо Мика. Тя вдигна ветрилото си, което също носеше герба на фамилията Асано, а след това го затвори с рязко движение, напомняйки им с този жест, че баща й я е упълномощил да отговаря за подготовката. Това не беше само негова прищявка, но и нейно дългогодишно законно право да се разпорежда с неговия замък и земите му, което бе добре известно на съветниците, както и на нея самата.

На Мика й бе предоставена пълната власт да говори от негово име, когато бе принуден спешно да потегли с въоръжен отряд по следите на чудовището, появило се внезапно в земите на Ако, което бе започнало да тероризира населението и да опустошава нивите и бе нарушило подготовката за посещението на шогуна.

Колкото по-малко знаеха съветниците за това, поне докато не чуеха новината за успешното приключване на лова, толкова по-добре. Тя не се съмняваше, че ако чуеха подробностите по-рано, те щяха да избягат обратно в Едо, за да бъдат в безопасност в столицата, където планираното посещение на шогуна в Ако веднага щеше да бъде отменено.

Мика си пое дълбоко дъх и добави:

— С изключение на една подробност. До баща ми ще седне Сакай-сама, а не Кира-сама.

— Кира-сама е един от най-могъщите владетели в страната — възрази един съветник.

„Най-влиятелният политически манипулатор в двора на шогуна“ — поправи го тя наум. И баща й съвсем основателно го презираше. Но като запази тези мисли за себе си, тя само отвърна:

— Сакай-сама е приятел на баща ми — Мика се усмихна, сякаш това обясняваше всичко. „Добър приятел на баща ми и верен съюзник в борбата срещу неоправданите амбиции на Кира“.

Твърдото намерение на Кира да сложи ръка на наследствените владения на семейството ѝ не беше тайна сред *даймио*, които бяха задължени да посещават двореца на шогуна в Едо, и то на техни собствени значителни разноски, много по-често, отколкото шогунът напускаше пределите му.

Как човек като Кира, който едва можеше да се нарече *даймио* и чието малко, периферно владение като цяло не допринасяше нищо за страната, с изключение на гледката на покритите с лед планини, бе спечелил толкова висока позиция в двора в Едо, бе загадка за нея, докато не се бе научила да подслушва, играейки ролята на домакиня за гостите на баща си.

Повечето мъже говореха твърде свободно, когато сакето обилно се лееше, и считаха жената, дори и дъщерята на господаря Асано, за не по-умна от мебелите в стаята. Така Мика бе заключила, че Кира е изключително очарователна личност с голяма политическа проницателност и морал на убиец.

Той вече притежаваше далеч по-голяма власт и влияние, отколкото трябваше. Искаше ѝ се това да е достатъчно за него… поне от гледна точка на шогуна. Но от опит знаеше, че нещата рядко се случват така.

Чикара най-сетне се появи до нея, когато тя взе плана с местата и започна да го навива на руло. Той се поклони почтително на всички присъстващи, разчитайки на обещанието ѝ, че му разрешава да се приближи свободно и да прекъсне всяко обсъждане със съветниците, ако носи новини за баща ѝ.

— Мика-сама — каза младежът припряно с поруменяло лице, — баща ви пристигна.

Мика позволи на лицето ѝ да се изпише облекчението, което най-сетне изпита, като се усмихна радостно на Чикара и на стреснатите съветници. Тя любезно се извини, че ще напусне компанията им, щастлива повече, отколкото се осмели да покаже, когато им съобщи, че баща ѝ би искал да я види незабавно.

Те можеха да чуят подробностите относно отсъствието на господаря Асано направо от него и тя беше сигурна, че щяха да бъдат повече от доволни от резултата. Като избута Чикара далеч от съветниците, преди той да успее да каже нещо друго, Мика го накара да я заведе направо до мястото, където чакаше баща ѝ.

Асано скочи от коня си, изпитвайки истинско облекчение, когато най-накрая стъпи на шистовия плочник зад крепостната стена, която обграждаше външния двор. Сега, когато ловът бе приключил, почувства възрастта си с всяка частица на изтощеното си тяло.

— Татко!

Вдигна очи и видя Мика да приближава забързано към

него — лицето й бе красиво като самия ден, а очите й блестяха от облекчението й, че го вижда. За миг му напомни за съпругата му и му се прииска, където и да се намираше сега нейният дух, тя някак си да може да види тази гледка през неговите очи — тяхната любов, въплътена в образа на прекрасната им дъщеря.

При вида на Мика болките и умората му изчезнаха заедно с мислите за старостта. Тя бе постоянното напомняне, че всичко, което правеше за Ако, си струваше усилията, защото именно това произлизаше от честта, справедливостта, смелостта и любовта — едно красиво бъдеще.

Мика обви ръце около него и го прегърна здраво, без дори да трепне от острите ръбове на бронята му. После го пусна и отстъпи назад да огледа цялата група ловци, като им отправи усмивка, изпълнена с радост и гордост. Но тя каза тихо, само на него:

— Бях толкова притеснена. Очаквахме да се приберете снощи.

Господарят Асано сви извинително рамене, но не престана да се усмихва.

— Ловът продължи повече, отколкото очаквахме — той подаде юздите на коня си на чакащия коняр, а Мика го хвана под ръка и двамата поеха заедно през двора.

Тя погледна край него и лицето й се изопна от безпокойство, когато видя, че някои от ранените мъжете ги отвеждат или носят към мястото, където лекарите можеха да се погрижат за раните им.

— Има ли някой тежко ранен?

Господарят Асано я потупа по ръката.

— Няколко от носачите — каза той, като погледна настрани в опит да отвлече вниманието й. — Ясуно прояви голяма смелост. Сам уби звяра — той посочи към мястото, където група васали от замъка поздравяваше самурая, опитвайки се да задържи мислите й далеч от ранените и да насочи вниманието й към положителния резултат от лова им.

Мика се понамръщи, като забеляза очевидния дискомфорт на Ясуно от възторжените похвали и поздравления, които получаваше. Да го види смутен беше последното нещо, което очакваше, тъй като той бе един от най-лишените от скромност хора, които познаваше. А при това, изненадващо, бе убил *цилин* съвсем сам.

Тя отново погледна настрани, вниманието й внезапно бе привлечено от група пострадали селяни и носачи.

— Кого търсиш? — попита баща й.

При този въпрос дъхът й секна — интуицията му я изненада,

защото едва сега осъзна, че без да се замисля, се оглеждаше за един конкретен човек. Мика поклати глава и погледна надолу, неспособна да срещне погледа му.

— Никого, татко.

— Изглеждаш ми разстроена — в гласа му прозвуча загриженост.

Тя отново поклати глава, като лепна усмивка на лицето си, когато най-накрая го погледна в очите.

— Притеснявам се за приготовленията — надяваше се, че това извинение ще е достатъчно да прикрие нейната разсеяност.

— Недей — каза той с усмивка, но я хвана успокоително за ръката по начина, по който го правеше, когато тя беше дете, като влязоха в зигзагообразния отбранителен коридор, който водеше стръмно нагоре към портата на вътрешния двор.

Като минаха през портата и поеха към дворцовите сгради, го чу да въздиша доволно, когато вдигна поглед към прекрасния профил на главната кула — символ на дома му, на неговия свят — заобиколена от цъфнали черешови дървета и жилищата на най-високопоставените му самураи. От двете страни по пътя им се бяха наредили слуги и придворни, всички коленичеха и се покланяха, чакащи възможност да го поздравят или готови да изпълнят незабавно нарежданията му — каквото поиска, за да бъде всичко в задоволителен порядък, а днес и за да се подготвят за всички възможни очаквания на шогуна и неговата свита.

— Какви подаръци сме подготвили за шогуна? — попита Асано дъщеря си, когато стигнаха до вратата на покоите му.

Мика се обърна да му се усмихне, тъй като той почти я хвана още да гледа назад към портата — мислите й все така бяха насочени към ранените мъже във външния двор.

— Дузина ястреби и катана от Морей.

Баща й се замисли.

— Смяташ ли, че това е достатъчно?

Усмивката й стана по-широка и в очите й проблесна ирония.

— Ако добавим още нещо, останалите *даймио* може да си помислят, че се опитваш да ги надминеш.

Той се разсмя весело, с истинско облекчение.

Те влязоха в покоите му, продължавайки да обсъждат какво от списъка с приготовленията е направено и какво — не, а в това време слугите му свалиха бронята и я отнесоха да бъде почистена. Асано изглеждаше облекчен, че се отърва от нея, но бе още по-облекчен от получените отговори на въпросите му.

Мика си представи как подробностите около посещението на шогуна са занимавали мислите му по целия път, докато е яздел към дома след края на лова, след като чудовището е било убито и

заплахата отстранена. Беше горда и доволна, че може да го успокои, като му даде положителни отговори на почти всички въпроси, както и информация за приготовленията, които още бяха в процес на изпълнение.

— Искам всички наши хора да споделят тази чест: самураите, селяните, фермерите…

— Наредих да застанат по протежение на целия маршрут — отговори тя със задоволство.

— Има ли нещо, за което не си помислила? — очите на баща й грееха от възхищение и любов. Неговата усмивка и потупването по рамото най-сетне я освободиха от безпокойството. — Майка ти щеше да се гордее с теб.

Мика също се усмихна, като сведе поглед и признателно се поклони, макар че усмивката й не бе съвсем искрена и лишена от притеснение. Като си тръгваше, още веднъж се поклони, увещавайки го на излизане да се опита да си почине.

След като затвори вратата, водеща към покоите му, тя се запъти през градината към собствените си покои. Щом се скри от погледа му, усмивката изчезна от лицето й и на него се изписа тревогата, която тя криеше от баща си, откакто бе видяла да отвеждат ранените по време на лова хора. Имаше едно лице, което не бе видяла никъде — нито сред пострадалите, нито сред другите.

А това означаваше, че има нещо много лично, за което тя трябваше да се погрижи, нещо, което бе принудена да премълчава дори и пред баща си. Трябваше да почака до залез-слънце, но това щеше да й даде време да направи необходимите приготовления.

Мика влезе в своите покои, при което придворните й застинаха по местата си — с ококорени очи и разперени в различни пози ръце, което предполагаше, че енергично са обсъждали въпроси, свързани повече с нея и завръщането на ловците, отколкото с посещението на шогуна.

Щом я видяха, всички паднаха грациозно на колене и се поклониха като марионетки в *бункару*[18] пиеса, а шепотът от последните промърморени реплики замлъкна. С нетърпелив жест Мика им каза да се изправят, толкова копнееща да чуе какво имат да й казват, колкото те дори не можеха да си представят.

Тя можеше само да поиска да бъде уведомена незабавно, когато баща й се върне от лов, без да задава неудобни въпроси. Но нейните прислужнички можеха свободно да общуват със слугите, които го бяха придружавали, и да помолят да чуят подробности за тяхната смелост, като пръхат с ресници и с

ветрилата си, докато простодушно задават въпроси, които щяха да изглеждат неуместни от устата на някой мъж и направо скандални, ако идваха от дъщерята на техния господар… особено въпроси за мелеза — главен следотърсач на Асано, който единствен бе определил какъв е звярът, а след това ги бе завел до скривалището му, така че да могат да го убият.

Кай.

Когато научи какво е съществото, което се бе появило и бе започнало да опустошава Ако, отначало Мика бе скептично настроена, но като чу, че именно Кай го е нарекъл *цилин*, недоверието й се бе превърнало в тревога за всички участници в лова. Освен за баща си, най-много се бе страхувала за Кай. Нейният баща вече не беше млад, но поне щеше да язди кон, да бъде облечен с броня, да носи оръжия и да бъде заобиколен от най-добрите си бойци. Като селянин, на Кай не бяха разрешени никакви средства за защита.

Преди много години баща й бе настоял тя да постави класовата си принадлежност и социалното си положение пред приятелството си с Кай. Беше я предупредил, колкото се може по-любезно, но и с непреклонна твърдост, че ако тя продължи да общува с момчето мелез от кучкарника, това не само ще хвърли сянка върху собственото й бъдеще, но ще означава, че Кай трябва да бъде прокуден.

Мика знаеше, че бе казал същото и на Кай, като му го бе обяснил колкото се може по-любезно — беше сигурна в това — но придружен от няколко негови васали.

И така фината копринена нишка, която бе свързвала техния живот, бе прерязана, и всеки път, когато дори случайно се озоваваше достатъчно близо до Кай, за да може да поговори с него, той падаше на колене и се покланяше ниско, докато лицето му се озоваваше в праха, и не се изправяше, докато тя не си отидеше. Това бе доставяло огромно удоволствие на нейните гувернантки или на онези, които я придружаваха.

Никой от тях, дори и Кай, не беше виждал сълзите, които винаги изпълваха очите й в тези случаи. Накрая, тъй като не можеше да понесе да го гледа как се унижава всеки път, когато се срещнеха, тя се бе отказала от опитите си да намери начин да се срещне с него лице в лице.

Но всичко това не можа да я принуди да го забрави, а само я накара да осъзнае още по-болезнено, че той си остава част от живота й, независимо колко е недостижим. Дневникът бе единственото място, където можеше да изрази истинските си чувства всеки път, когато го зърваше в земите на замъка — обикновено носеше тежки товари с други носачи или работеше с

група работници по ремонта на крепостните стени, покрит с прах от камъните или опръскан с варовия разтвор, който предпазваше от пожар постройките от дърво и камък на замъка.

Мика го гледаше как се превърна във висок и силен млад мъж, все така красив в очите й, както когато беше още момче, и бе писала стихове за изгубения *тенин*, които никой друг не разбираше. Беше прочела „Сказание за Генджи“[19] и се бе заклела да стане монахиня. Една нощ в разгара на зимата тя бе изхвърлила постелята си през прозореца и бе лежала трепереща на голия футон до сутринта, защото бе сънувала, че Кай е измръзнал до смърт.

А междувременно нищо неподозиращият й баща бе защитавал Кай от безчинствата на собствените си васали и го бе възнаграждавал за преданото му покорство, търпеливата му упорита работа и накрая — за неговата рядка способност да открива дивеча по време на лов.

Кай беше главен следотърсач на господаря Асано от почти десет години и никога не бе имало произшествие или нараняване…

Но след това те бяха отишли на лов за *цилин*.

През всичките години, в които Кай бе работил упорито за израстването си от отритнато момче от кучкарника до човек със сигурно и отговорно положение сред обслужващия персонал на замъка Ако, Мика бе водила собствената си битка да стане — и да остане — независима, въпреки ограниченията, които й налагаха като жена, дори жена самурай. Най-после се беше отървала от гувернантките си, маскирани на придворни дами, и търпеливо си бе подбрала собствена групичка от лоялни придворни дами, на които се доверяваше както заради интелекта им, така и заради тяхната дискретност.

За първи път след смъртта на майка си имаше за компания други жени, на които можеше да разчита, които изпитваха емоции като нейните, които разбраха точно какво има предвид, когато ги попита кое смятат за по-красиво — полумесеца или пълната луна? И когато й отговориха, им каза, че тя обича най-много безлунната нощ, защото тогава може да види всяка звезда на небето.

Така че сега трябваше само да погледне в очите им, когато се изправиха и се събраха около нея, за да разбере, че вторият й най-голям страх се беше оправдал. Баща й беше казал, че няма убити. Но тя не бе видяла Кай никъде — нито с ловците, нито с ранените.

Сега от потока информация тя научи, че Кай бе тежко ранен, толкова тежко, че се нуждаел от лекарска помощ, като се върне в замъка. Но той напуснал ловната дружинка още преди да стигне до портите му и отишъл в собствената си колиба в края на гората, както раненото животно се скрива да ближе раните си в самота, пък нека боговете решат дали да живее, или да умре.

Мика се запита с болка в сърцето дали загубата на детското им приятелство бе накарала Кай да смята, че не може да се довери напълно на никого, дори на баща й, така както бе накарала нея самата упорито да избягва брака на възраст, когато повечето жени имаха деца, по-големи, отколкото тя беше тогава. Но щеше ли Кай да предпочете да умре, отколкото да помоли някого за помощ?

Тя погледна сериозните лица на младите жени, които очакваха нейните заповеди.

— Привечер — каза тя със сдържана настойчивост и те кимнаха.

Оиши стоеше като истукан сред познатата обстановка на дома си, толкова капнал от умора и от тежестта на бронята, че дори не му се говореше със съпругата му Рику, докато тя откопчаваше отделните елементи от снаряжението му и ги сваляше от него един по един. Сега, когато най-накрая можеше да спре да се движи, той се чувстваше зашеметен от свръхнатоварването, което бе понесъл, заради неотложността и опасността на този лов.

Запита се дали това наистина е означавало да бъдеш самурай, член на военната класа, по времето, когато войните са били ежедневие и други мъже като него са били обект на „лов“. Как ли предците му са издържали да участват във военни кампании, траещи месеци или дори години, без да знаят кога ще бъде следващата атака или кога ще видят отново любимите си хора и дали изобщо ще ги видят? По време на войните поколения самураи бяха живели по този начин, освен ако животът им не бъдел отнет от някой враг. Той благодари на боговете, че живее в мирно време.

Запита се как ли един мъж, който е прекарвал целия си живот да убива други мъже, само за да остане жив, е имал време, камо ли склонност, да работи за самоусъвършенстването си като човешко същество, като се опитва да постигне добродетелите на *Бушидо* — самурайския кодекс за етично и морално поведение. Даже в мирно време…

Нежеланият спомен за Ясуно и Кай — и истината за това кой

от тях в действителност бе убил *цилин* — отново изплува в ума му, както се бе случило многократно по пътя към дома.

Противоречиви чувства задърпаха оръфаните краища на вярата му в честта и справедливостта. Ясуно си бе приписал заслугата. Беше излъгал просто като бе премълчал истината, че мелезът, а не той е убил *цилин*. Оиши разбираше какъв съкрушителен удар е понесла гордостта му… но това не оправдаваше лъжата.

Трябваше ли да се изправи срещу Ясуно заради това? Той не искаше да загуби един от най-добрите си мъже, като Ясуно извърши сепуку от срам, или също толкова лошо — като го направи свой враг и предизвика конфликт сред мъжете, на които разчиташе, ако Ясуно откажеше да признае истината.

Каза си, че времето, когато един мелез е можел да стане равнопоставен на Ясуно просто чрез признанието на неговата смелост от господаря Асано, бе отминало преди сто години. Освен това, мелезът дори не бе протестирал — дали си бе замълчал, защото се е страхувал, че Ясуно ще го убие, или просто защото е осъзнал, че е безсмислено, нямаше никакво значение.

Ясуно си бе приписал заслугата. Това бе страхлива и подла постъпка, нещо, което един самурай никога не трябваше да допуска да остане, без да бъде потърсена сметка на извършителя… или да позволи да бъде потулено. „Но щом нито Ясуно, нито мелезът пожелаха да кажат истината…“

Оиши поклати глава, дори не беше си дал сметка, че е направил крачка назад, докато Рику не го хвана за ръката, смятайки, че му се вие свят.

Сега родословието имаше по-голямо значение от проливането на кръв, сега всичко бе различно. А и никой не бе съвършен, **пък и каква ли нужда имаха те от богове или кодекси за поведение?**

Очите на Оиши се плъзнаха по красиво нарисуваните пана по стените, потъмнелите от времето дървени греди на къщата, които познаваше като пръстите на ръката си, защото бе израснал точно на това място — в сянката на главната кула на замъка Ако, зад сигурните стени на неговия вътрешен двор. В ума му нахлуха спомени за младежките му години, за родителите и предците му и заличиха току-що отминалите дни.

Той си помисли за това как и синът му бе израснал тук, заобиколен от традициите. Как той и Рику бяха научили Чикара на нещата, които един ден трябваше да знае, за да поеме своите задължения като наследствен *кару*, както мъжете от фамилията му бяха правили поколения наред, много преди Токугава Иеясу да основе династията, която сега управляваше Япония.

Пое си дълбоко дъх. Беше си у дома. Сега единствено това имаше значение.

Докато Рику свали последната част от бронята му, освобождавайки го търпеливо и с любов от товара на дълга му, който най-сетне бе приключил, поне за днес, той почувства, че му олекна не само на тялото, но и на духа. Беше неизразимо щастлив, че е женен мъж със семейство, при което може да се прибере, много по-щастлив, отколкото бе очаквал, че ще бъде, когато беше млад.

Бракът му с Рику бе уреден от баща му с одобрението на господаря Асано — не се различаваше от повечето бракове в рамките на тяхната класа, където на първо място се вземаше под внимание рангът, репутацията и укрепването на политически съюзи чрез прибавянето на роднински връзки. Често, както бе и в неговия случай, основните участници дори не се познаваха.

Но те бяха благословени от боговете — или от мъдростта на по-възрастните — със съвместими характери, и то до такава степен, че той очакваше да остарее с нея… с топлото й тяло до неговото през нощта, с усмивката, с която тя винаги го посрещаше у дома.

Той се усмихна на Рику, като протегна ръце и сви извинително рамене, после за миг отмести поглед от нея, като чу тракане от удари с *бокен*[20] отвън на двора, където Чикара водеше тренировъчен дуел с друго момче — с младеж, поправи се сам Оиши — използвайки дървени мечове.

Рику се взря в очите му и видя, че мислите му са се върнали към настоящето и вече може да поговорят. Тя го хвана нежно за раменете и най-накрая каза:

— Тревожех се за теб — нейната загриженост си пролича в гальовната й усмивка.

Неговата усмивка стана още по-широка.

— Ти винаги се тревожиш — отвърна той меко. Но беше благодарен, че след всички тези години тя още го обичаше достатъчно, за да го прави. Оиши протегна ръка и я погали по бузата. Рику целуна дланта му, като я обгърна със своите.

Той тъкмо се канеше да я попита какво има за вечеря, когато отвън се чу свиреп вик и двамата погледнаха към вратата. Звучеше така, сякаш тренировъчният дуел се превръщаше в истински.

Оиши отиде до входа и плъзна вратата встрани. Тогава осъзна факта, който поради голямата си умора не бе забелязал преди: Чикара се дуелираше с Джинаи, който беше с три години по-голям от него, по-висок, по-тежък и по-опитен в боравенето с меча.

Дори дървеният меч можеше да нанесе осакатяващ удар, а нито едно от момчетата — мъжете, напомни си мълчаливо Оиши — не носеше дори защитни подплънки. Чикара бе отпразнувал своето *генпуку*[21] — деня на неговото пълнолетие, преди близо половин година.

И все пак, погледнато от сегашната позиция на Оиши, през пропастта на повече от две десетилетия опит, това бяха все още само наполовина пораснали момчета. Между самураите се говореше, че душата на мъжа е в неговия меч, а на жената — в огледалото ѝ.

Въпреки това, той откри, че Чикара е трябвало да се погледне по-добре в огледалото и да си облече тренировъчната броня, преди да покани Джинаи за свой партньор в двубоя. *Генпуку* не ти даваше тялото на възрастен за една нощ.

Той наблюдаваше как двамата атакуват и парират ударите, впечатлен от напредъка, който синът му бе постигнал в боравенето с меча, и увереността, която сякаш бе придобил успоредно с това, но все пак виждаше, че Джинаи има предимство.

Чикара получи свиреп удар по ръката и снижи гарда, оставайки открит за атаката на Джинаи. Оиши почувства как Рику настръхна от притеснение, когато застана до него, дори и собственото му тяло инстинктивно се напрегна в очакване на болката от предстоящия удар.

Но синът му прехвърли *бокена* от безполезната си дясна ръка в лявата така внезапно, че Оиши се слиса, и с едно ловко замахване повали Джинаи на земята. Той бе съборил противника си и бе спечелил дуела с едно решително движение — движение, което Оиши никога досега не бе виждал в сина си, или някой друг, обучаван от официалния майстор на меча на господаря Асано, да прави.

— Чикара! — извика той.

Синът му вдигна очи, опиянен от победата си, но се стресна от тона на баща си. Той застина на място и погледна назад към баща си, докато Джинаи с мъка се изправи на крака, залитайки.

— Джинаи — каза Оиши, отпращайки с поглед по-голямото момче, преди то да успее да каже нещо. Той изчака заедно с Чикара и Рику, докато Джинаи се отдалечи достатъчно, за да не може да ги чуе, и най-сетне зададе въпроса, който се въртеше в ума му:

— Кой те научи на това?

Чикара се поколеба, взирайки се в него; въодушевлението, което блестеше в очите му, угасна като пламъче на свещ, когато долови гнева във въпроса на баща му. После сведе поглед и

помълча още известно време, преди да промърмори:

— Никой, татко.

Оиши усети как ръката на жена му стисна леко, но настойчиво рамото му, напомняйки му колко горди Чикара винаги ги е карал да се чувстват и колко повече синът му се нуждае от насърчението му, отколкото от гнева му.

Лицето му запази суровото си изражение, но той се отказа да разпитва. Това беше фехтовален похват, достоен само за останалите без господар ронини, които влизаха в разпри по улиците, защото нямаше реални битки, в които да се бият, а не притежаваха други умения, към които да прибегнат, за да се препитават. Той не беше подходящ за високопоставен придворен или за който и да е воин, който притежаваше достатъчно чест, която си струваше да защитава. Оиши си пое дълбоко въздух.

— Ти произхождаш от семейство на самураи — каза той на Чикара. — Ние не се бием по този начин.

От прилива на гордост сега нямаше и следа, но за миг Оиши си помисли, че синът му ще протестира.

Вместо това, Чикара само се поклони почтително, приемайки забележката с достойнството на почтен човек, а баща му се обърна и влезе в къщата.

Слънцето най-после се бе скрило зад далечните хълмове, когато Мика и нейните придворни дами напуснаха замъка с фенери в ръка, за да поскитат из полята в търсене на светулки… или поне така каза тя на пазачите при портата. Полите на дрехата й се влачеха в калта на пътеката, която следваха до края на гората, където Кай бе построил самотния си дом, но състоянието на любимото й кимоно беше последното нещо, за което си мислеше.

Тя отдавна бе научила къде живее той и бе изминавала тази пътека много пъти до мястото, откъдето можеше да зърне колибата в края на гората. Ала никога не бе имала смелостта да стигне до нейната врата, страхувайки се твърде много досега, че Кай ще откаже да й отвори.

Но дори и да беше дошла тук и Кай да й бе позволил да влезе… ако някой някога разбереше, ако баща й само заподозреше това… какво ли щеше да се случи с Кай тогава? Мисълта за това, което можеше да му се случи — прогонването бе най-малкото нещо — винаги я беше спирала, даже когато копнежът й надделяваше над страха, че той няма да иска да я погледне.

Какво можеше да се случи с нея, ако бе дошла тук и Кай я бе

пуснал да влезе, никога не я бе притеснявало много — тя беше жена, така че нямаше да й позволят да наследи Ако. Владението щеше да отиде в ръцете на някой мъж — роднина на баща й, когато той умре, освен ако не осиновеше някой мъжки наследник, а преди това да се случи, тя очакваше, че ще бъде принудена да се омъжи за някой, когото не обича и когото вероятно дори няма да е срещала, да бъде използвана като пионка в постоянната игра на *шоги*[22], която *даймио* играеха, използвайки като дъска цяла Япония.

За щастие баща й явно не беше много склонен да направи пешка от единственото си дете, както и тя самата не желаеше да се превърне в такава. Мика вече доста бе подминала възрастта, на която браковете на повечето дъщери бяха уреждани за целта и те бяха изпращани далеч от домовете им. Но баща й рядко повдигаше темата за брака, а и нейният незабавен и напълно искрен отговор — че обича толкова много Ако, че сърцето й ще бъде сломено, ако никога повече не го види — бе достатъчен да го накара да замълчи. За него не беше трудно да разбере защо тя е така привързана към дома си — така красив и богат на традиции. Пък и Мика подозираше, че самотата може да сломи и неговото сърце, след като тя си отиде.

Фактът, че обича Ако твърде много, за да си представи, че някога ще го напусне, беше самата истина. Мика също така ценеше зачитането на достойнството й от негова страна, както и отговорността, която й бе предоставил; той се отнасяше към нея така, сякаш един ден тя щеше да бъде негов наследник. Но това не бяха единствените причини, заради които не можеше да понесе мисълта да напусне.

Нейният баща никога нямаше да разбере, а и тя никога не можеше да му каже най-важната причина да иска да остане: че обича Кай, а той беше тук.

Мика можеше със същия успех да бъде влюбена и в принц Генджи — измислен мъж, който бе живял само в книга, написана от благородничката Мурасаки преди седемстотин години.

Тя знаеше повече за Генджи, отколкото за Кай, и можеше да бъде с Кай толкова, колкото и с принца. Единственото, което можеше да прави години наред, бе да го гледа отдалеч… и да знае, че всеки път, когато очите й го откриеха, неговите вече се взираха в нея.

Една от нейните придворни възкликна изненадано и посочи напред. Като вдигна глава, Мика най-сетне видя дома на Кай. Той представляваше малка разнебитена постройка, приличаща повече на колибата на аскетичен монах, отколкото на къщата дори на селянин. Но с течение на годините Кай бе добавил към

временното убежище, което представляваше първият му дом, различни материали, взети от изоставени къщи или намерени в гората, сякаш колкото по-дълго живееше тук, толкова повече бе започнал да вярва в бъдещето.

Точно преди да стигнат до самата къща, тя забеляза малко молитвено светилище, направено от камъни. Светилището го нямаше там преди пристигането на Кай, така че само той можеше да го е построил. Мисълта, че Кай изобщо може да се моли на някой бог, я изненада, може би защото, когато бяха малки, той винаги й бе изглеждал по-скоро като дошъл от царството на боговете — на Буда, отколкото като обикновено човешко момче.

Тя спря, погледна надолу към светилището, а след това се поклони почтително и плесна с ръце — зов към състраданието на Буда, на всички *бодхисатви*, на които да е богове или богини, на които бе посветено светилището — молейки всички тях да я чуят. Мика смирено сведе глава и събра дланите си за последен път, молейки се тази вечер Кай да е оставил отключена вратата, която преграждаше пътя между тях. Тя отново тръгна, а придворните й мълчаливо я последваха; ударите на сърцето й отекваха звънко в ушите й, както пляскането й с ръце преди това.

На светлината на фенерите домът на Кай изглеждаше като нещо, което просто е пуснало корени тук, израствайки от самата земя. Ала над входната врата бяха закачени десетки будистки молитвени ленти — някои избелели, а други все още яркочервени, покрити със златни *канджи*[23] — цветовете на Ако — и пърхаха от лекия вечерен бриз.

— *Уаби-саби*[24]*!* — възкликна тихо в почуда една от придворните й и дъхът на Мика секна.

— Да — прошепна тя.

Уаби-саби: Нещо толкова неочаквано красиво със своите несъответстващи и случайни елементи, че човек се удивлява, като го види с душата си:

Красотата е уникална и родена от случайността…

… човек трябва да намери радост в нея, докато има очи да гледа…

… защото красотата, като самия живот, е мимолетна…

… и радостта ще отлети като цветчета на сакура[25]*…*

Думите на философите и светците отекнаха в мислите й. Като примигна, Мика се запита за какво ли се моли Кай и дали някога тя ще узнае това.

Тя направи знак на придворните си да останат по местата си — вече ги бе предупредила да пазят тишина, докато чакат.

Да помолиш, е мимолетен срам, да не помолиш — вечен. Прехапвайки устни като дете, тя сложи ръка на вратата на Кай.

3.

Кай коленичи на леглото си — останки от изоставена от пътник постелка, които едва му стигаха да се изтегне в цял ръст — където най-накрая се бе строполил този следобед, неспособен дори да се погрижи за раните си, докато не поспи.

Вероятно за негов късмет болката в гърба го бе събудила само след два-три часа, ако се съдеше по положението на слънцето. Даде си сметка, че ако беше спал по-дълго, навярно щеше да е прекалено схванат, за да може дори да се изправи.

Изяде шепата оризови питки, които групата носачи и фермери му бяха оставили, когато го бяха довели тук по негово настояване. Това поне му даде сили да донесе вода от потока и да запали огън в огнището.

Осланяйки се повече на придобития през годините опит, отколкото на някакво обмислено решение, той постави котел с вода да се стопли върху решетката от кости и еленови рога над огъня, а в това време подбра различни билки от малките снопчета лековити треви, които съхраняваше в кошница. Когато водата се загря достатъчно, той отсипа от нея, за да измие засъхналата кръв и мръсотията от ръцете и горната част на тялото си, докато с другата приготви отвара от билките, която се надяваше да бъде достатъчно целебна.

Сега, когато бе твърде късно да се направи нещо друго, призна пред себе си, че е постъпил глупаво да не отиде в замъка с другите ловци. Но истината за смъртта на *цилин* — и всичко, свързано с него — го измъчваше повече от раната на гърба му. Не беше отишъл в замъка и нямаше да отиде. Най-доброто, което можеше да направи, бе да бъде достатъчно умел, за да се справи сам, както винаги досега.

Най-после свали от огъня миризливата смес и изсипа в нея за дезинфекция по-голяма част от малката стомничка със саке. Запази остатъка от евтиното оризово вино като болкоуспокояващо и го изпи наведнъж, защото изобщо не харесваше вкуса му. Когато усети парещата течност в стомаха си, внимателно изхлузи ръце от ръкавите на кимоното си и се съблече до кръста, за да може да се добере до раните си.

Импровизираният тампон от мъх и глина, който бе използвал, за да спре кървенето на нанесената му от *цилин* рана, не бе издържал дълго, а от темпото, наложено от яздещите коне самураи, които бързаха да се приберат в Ако, едва имаше време да си поеме дъх, камо ли да се погрижи за раната по пътя.

До сутринта Кай толкова много бе изостанал и толкова често

бе падал, че някои от селяните и носачите, въпреки че и самите те си имаха достатъчно проблеми, се бяха върнали да го вдигнат на крака и да му помогнат да продължи да върви. Тогава си бе дал сметка, че те ценяха повече следотърсаческите му умения и бяха много по-наясно колко сериозно е ранен, отколкото самураите, които яздеха напред, сякаш напълно забравили за него.

Вероятността някой от самураите да таи надежда, че той няма да издържи пътуването, изобщо не го изненадваше. Обаче фактът, че за хора, които едва познаваше и които и без това носеха достатъчен товар, имаше значение дали той ще живее, или умре, го изненада много. Кай им беше задължен и се надяваше, че смъртта на *цилин* поне отчасти бе платила дълга му.

Вдигна сгъпеното огледало, което използваше, когато си подстригваше косата: никога не я носеше твърде къса, защото ненавиждаше дори спомена за обръснатата си глава като момче и гледката на покрития му с белези скалп. Обаче не можеше и да я остави толкова дълга, че да я връзва на кок, защото това можеше да даде повод на някой пиян придворен да се опита да го убие, обвинявайки го, че иска да се представи за нещо повече от него.

Освен това, всеки път, когато погледнеше в огледалото, то му напомняше кой и какъв бе в действителност — още една причина да иска да подстригва непокорната си коса, защото, когато тя изсветлееше от слънцето, се изпъстряше с червеникави кичури като истинска коса на демон.

Кай въздъхна и отклони поглед от лицето си. Огледалото бе полезно и в моменти като този.

Той го вдигна непохватно, мъчейки се да види раната, която му бе нанесъл *цилин*, но не успя да принуди нараненото си тяло да заеме положение, в което хем да има добра видимост, хем да може да почисти съсиреците кръв с напоената с отвара кърпа. При всеки опит да се извие повече, имаше чувството, че рогът на *цилин* отново разпаря плътта му.

Кай сподави една ругатня, която беше по-скоро стон от болка. Като седна с кръстосани крака на постелката, той си наложи да се отпусне, като си пое дълбоко дъх, да съсредоточи волята си, да подготви тялото си да се справи с невъзможното.

Той отново вдигна огледалото, готов да направи необходимото, за да оцелее.

На вратата се почука. Кай застина насред движението си и погледна намръщено към нея. Тя бавно се отвори, без да му даде възможност дори да попита кой е.

Преди да успее да посегне към ножа си, тя вече зееше широко отворена. Кай се взря невярващо, загубил дар слово и забравил

напълно за ножа, когато господарката Мика влезе през нея.

Тя спря за миг нерешително в мъждивата светлина на огъня, сияйна като луната в блестящото си сиво наметало. Мика изглеждаше не по-малко изумена от него, че се е озовала тук, лице в лице с Кай.

Най-накрая тя промълви:

— Казаха ми, че си ранен.

Той вече бе коленичил и въпреки това ръцете му трепереха, докато се покланяше, извивайки мъчително гърба си. Изправи се, когато можа, но това не промени нищо — стоеше все така гол до кръста пред нея, мърляв и изтощен, в колиба, която сигурно й изглеждаше не по-добра от кучкарника. Без да откъсва очи от мръсния под, Кай отвърна тихо:

— Нищо ми няма, господарке.

Въпреки това Мика тръгна към него. Кай погледна нагоре и видя, че лицето й изразява само дълбока загриженост, сякаш нищо друго, освен той самият, нямаше значение за нея, абсолютно нищо.

— Дай да видя — каза тя и коленичи до него. Като го погледна, забеляза не само раните и охлузванията, които покриваха гърдите и ръцете му, а също и тялото, и лицето му, и в очите й се четеше нещо много по-дълбоко от обикновено състрадание.

Той се извърна, за да избегне погледа й, защото болката, която изпита от него, бе по-силна от всяка физическа рана, която някога му бе нанасяна.

Като седна отново с извърнато настрани лице, чу как тя рязко си пое дъх.

— Гърбът ти… — гласът й едва се чуваше.

Но след това Мика се настани до него на постелката и копринените й одежди чувствено прошумоляха. Тя го докосна с ръка — допирът на пръстите й бе лек като погалване с перце от птиче крило. Той не можа да потисне тръпката, която мина през тялото му, и цялата му кожа настръхна.

— Господарке — каза с дрезгав глас, наполовина укоризнено, наполовина умолително, — мога и сам да почистя раните си.

— Не и ако не можеш да ги стигнеш — в гласа й имаше повече нежност, отколкото някога бе долавял в думите й, но и категоричност, която не допускаше той да откаже помощта й. Мика беше повече от всякога дъщерята на *даймио*, когато докосна тялото му, нарушавайки всички правила, които ги задължаваха да спазват общественото си положение и ги бяха държали далеч един от друг през всичките тези години.

По-объркан, несигурен и уплашен от всякога, че ще съсипе

живота й просто като съществува в него, Кай обърна лицето си, скривайки го в сенките. Остави я да разгледа гърба му възможно най-подробно — или щеше да й позволи от вида на кървавите рани и да си тръгне, или щеше да ги почисти колкото се може по-добре и пак да си тръгне. Беше готов на всичко, за да я накара да си отиде, защото това беше последното нещо на света, което искаше тя да направи.

Но тя беше самурай във всички аспекти, които бяха направили думата достойна за уважение — не само почтена, състрадателна и справедлива в отношенията си с всички хора, но също и безстрашна и непоколебима пред предизвикателства, които биха накарали повечето жени — и повечето мъже — да изгубят кураж и да избягат, изоставяйки човек или кауза като безнадеждни. Той би трябвало да знае, че раните му нямаше да са достатъчни, за да я прогонят.

Мика взе мократа кърпа от грубата глинена купа до него и започна изключително внимателно да мие гърба му.

Освободен от мъчителната трудност да се опитва да лекува сам раните си, Кай почувства, че схванатите му мускули взеха бавно да се отпускат. Той се съсредоточи толкова дълбоко върху усещането за близостта й — аромата на жасмин, който се излъчваше от косата й, шумоленето на коприна, ръцете й, така меки и нежни — че безмилостната болка от разкъсаната му плът и увредени тъкани най-сетне взе да отслабва, отстъпвайки място в съзнанието му на чувството, че се намира насред някакъв сън.

При мисълта, че това може да е само сън, чисто и просто един делириум, и после увереността, че не е така, внезапно изпита отново онази безпричинна болка, която го бе пронизала, когато я видя за първи път.

Безпричинна? Не, не беше безпричинна. Причината бе фактът да я види тук, в неговия свят, и въпреки това болката се спотайваше невероятно дълбоко в душата му, където той не можеше да я контролира по никакъв начин.

Кай се помъчи пак да се съсредоточи върху физическата болка, когато Мика започна да чисти мястото около най-дълбоката рана — тази, която му бе нанесена от рога на *цилин* — предпочитайки дори нея пред чувството, което близостта й пораждаше в него.

— Някой е трябвало по-рано да се погрижи за това — каза тя, виждайки постепенно сериозността на раната. В думите й, изречени полувъпросително, освен безпокойство, долови и острата нотка на гняв, макар да знаеше, че той не е насочен към него.

— Имаше и други, които се нуждаеха от грижи —

промърмори Кай, сякаш това не беше нищо, успявайки да овладее гласа си, точно както успяваше да стои неподвижно, въпреки факта, че нейната ръка вече не беше чак толкова стабилна. В крайна сметка вината, че не са обърнали внимание на раните му, не беше изцяло на другите. По обратния път към замъка Ако той умишлено се бе опитал да остане незабележим.

Внезапно престана да усеща докосването на Мика по кожата си. Той зачака, озадачен, докато тя продължаваше да седи зад него, и в един момент започна да му се струва, че усеща осезателно очите й, докато тя разглеждаше мрежата от стари белези и нови рани, която покриваше тялото му.

— Беше ли с Ясуно, когато той уби звяра? — попита Мика.

Стреснат, Кай се поколеба, а след това, като затвори очи, кимна утвърдително, радвайки се, че не е с лице към нея.

— Казват, че е бил много смел — продължи Мика и този път той долови в гласа й нотка на съмнение.

— Да — отвърна. Това бе единствената дума, която можа да се насили да произнесе. Стисна юмруци върху коленете си, въпреки че остана напълно неподвижен.

— Баща ми иска той да се бие за нас на турнира вместо Хазама.

„Турнирът, който бе главното събитие по време на посещението на шогуна!“ Кай импулсивно изправи глава, тъй като гневът взе връх над изненадата му. „Естествено“. Ясуно бе героят на лова за всички в Ако, освен за единствения човек, който знаеше истината. Кай бавно си пое дъх. Щеше да му хареса да види Ясуно унижен в истински бой, и то пред шогуна и най-важните *даймио* в страната. Само че това щеше да е позор за Ако.

Точно сега Ясуно бе най-непочтеният самурай, когото познаваше, и далеч не беше най-добрият боец. Обаче нямаше да има никакво значение, даже за господаря Асано, ако се опиташе да го изобличи в лъжа. Щеше да бъде неговата дума срещу тази на Ясуно. Въпреки всички недостатъци на Ясуно, той все още бе самурай съгласно закона и никаква справедливост, дори и истината, не можеше да преодолее реката от кръв, която течеше между тях.

Кай внезапно си даде сметка, че не е отговорил и че не може да мълчи до безкрай.

— Ясуно е умел в боравенето с меча — отвърна той тихо — единственото нещо, което успя да каже, без да се задуши.

— Но когато толкова много е заложено на карта… — продължи Мика — когато шогунът и неговите васали ще гледат, важно е да се представим добре.

Доловил ясно съмнението в гласа й, той се извърна и я

погледна. „Защо му казваше това така разтревожено?“ Внезапно осъзна, че този път няма нужда да й отговаря, нито да отговаря на собствения си въпрос. Той нямаше право да казва нищо… независимо какви последици можеше да има от това.

Пръстите на Мика докоснаха гърба му толкова внимателно, колкото и преди. Като свърши с почистването на раната, тя извади от ръкава на кимоното си ролка чист памучен бинт. После превърза Кай през гърдите и рамото, докато не покри най-лошите му рани.

Той усети, че тя завърза краищата на бинта и след това ръцете й най-сетне спряха да го докосват. Кай се изправи на крака и нахлузи отново ръкавите на кимоното си, безкрайно облекчен, че вече не е коленичил полугол пред нея.

— Благодаря — каза тихо и зачака, обърнат с гръб, тя да стане и да си тръгне.

Мика остана на мястото си сякаш цяла вечност; той долови копнежа й като песен без думи или мелодия, която накара истината за собствените му чувства да отекне в него толкова силно, че почти се задъха.

— Видях срам в очите на Ясуно, докато го хвалеха — каза тя най-накрая, сякаш не можа да се въздържи. Този път в думите й имаше предизвикателство.

Кай най-после се обърна да срещне погледа й. Очите й бяха изпълнени със съчувствие към него и възмущение срещу онези, които бяха откраднали неговата чест, а замалко и живота му… *Тя знаеше. Сигурно бе разбрала, че подозренията й са верни, когато бе видяла раните му, въпреки че той нищо не й беше казал.*

— Дори когато се опитваш да им помогнеш, те те мразят — каза Мика с треперещ глас. — Защо? — попитаха очите й, но не него, а боговете.

Същият този въпрос се бе спотайвал дълбоко в душата му толкова много години, че бе престанал да си го задава, защото нямаше рационален отговор. Той не беше по-смислен от въпроса: защо баща й бе видял достатъчно от човешкото в него, за да му даде шанс да води човешки живот, и въпреки това, понеже Кай не беше самурай по рождение, бе сложил край дори на едно невинно приятелство между две деца.

Господарят Асано му беше казал откровено какви ще бъдат последиците за Мика, а и за него, ако продължат да дружат, ако някога приятелството им прерасне в нещо повече. Той беше приел разочарованието на Кай, неговата мъка и протестите му с търпение — Кай го осъзна едва сега — достойно за Буда, за самурай и господар, говорещ с един мелез, с едно момче *хинин*.

Но също така господарят Асано го бе накарал да разбере

какво означава да бъдеш човек, обаче не самурай. Да бъдеш човек и все пак да не си такъв.

— Самураите на вашия баща винаги са се отнасяли с мен както може да се очаква — той извърна очи, доловил в думите си примирението си, капитулацията си.

— И това ли е всичко, което очакваш? — попита Мика. Очите й още горяха от страст, но този път гледаха право в него, принуждавайки го да отвърне на погледа й. „Убил си *цилин!* — казваха те. — Ти, не Ясуно. Ти си този, който притежава самурайско сърце, самурайска чест. Ти заслужаваш похвалите и наградата… да носиш ястребово перо. Да носиш името. Да бъдеш моят любим… Защо не искаш…? — ръцете й трепереха. — Защо?“

— Това е всичко, което знам — Кай отново сведе очи, докато изговаряше думите на страхливец, отказвайки да се издигне до висотата на нейното предизвикателство.

Тъмните й блестящи очи засияха още повече от сълзите на разочарованието.

— Не трябва да е така, Кай.

Той се обърна рязко, неспособен да продължи да я гледа, тъй като собственото му разочарование бе твърде голямо, за да може да го понесе.

— Сама ли дойдохте? — попита, загледан в огъня.

— Отпращаш ли ме? — отвърна му Мика с въпрос, принуждавайки го да вземе решение, да го каже на глас… да я отпрати за нейно добро, защото тя никога нямаше да разбере.

Като жена самурай, за нея честта беше всичко и ако я пожертваше заради него, щеше да изгуби всичко. Ако се опитаха да останат тук или дори да се срещат тайно, самият Ако щеше да ги разкъса. Ако избягаха, нямаше място, където можеха да отидат, където възмездието нямаше да ги настигне. Връзката им беше забранена, освен това Мика бе дъщеря на *даймио*. Ако останеха заедно в Ако, мълвата щеше да стигне до *бакуфу*[26] на шогуната и нейните агенти щяха да ги преследват до дупка.

„О, богове, *цилин* трябваше да го убие…“ Защото ако не беше само ранен, тя никога нямаше да дойде тук. На него нямаше да му се наложи да понесе болката на следващия момент, когато изрече на глас думите, които предпочиташе да умре, отколкото да ги каже и да продължи да живее.

Кай най-сетне я погледна.

— Това място не е за вас, господарке — каза; думите бяха празни като очите му.

Мика се втренчи в него, без да помръдне, зашеметена от болката. След това преднамерено бавно събра калните поли на копринено си кимоно — като лунна светлина, отстъпваща пред

мрака, и се изправи на крака. Тя тръгна към вратата на мизерната му колиба с мълчаливо достойнство.

— Лека нощ — каза, отваряйки вратата. После мина през нея и той видя фенерите на нейните придружителки да проблясват като светулки отвън, преди да я затвори след себе си.

Кай остана загледан в затворената врата на опустялата стая. Някаква клонка изпука в огнището зад него, като припламна ярко и във въздуха се разхвърча рояк искри. Те угаснаха като светулки, умиращи още докато излъчват светлината, с която отчаяно зоват своя партньор.

4.

Господарят Асано и неговата почетна стража начело с Оиши стояха наредени във външния двор на замъка Ако, за да посрещнат сякаш безкрайната процесия от *даймио* и техните свити, които влизаха през портите на замъка. Всички благородници бяха дошли по покана на шогуна или по покана на самия Асано, за да демонстрират приятелство и вярност, както и да почетат гостоприемството на Ако, където вишневите дървета бяха отрупани с прекрасни цветове.

Още свити вървяха по криволичещия път към замъка в безкраен поток от цветни знамена и флагове, докъдето погледът стигаше от наблюдателните кули и крепостните стени. Самият шогун не се очакваше да пристигне по-рано от залез-слънце; така че върволицата от гости можеше да продължи да се точи безспирно чак дотогава.

Мика бе изключително доволна, че освен за очаквания брой гости, които трябваше да бъдат нахранени и подслонени, се бе подготвила за още наполовина толкова, просто за да е сигурна, че нито един влиятелен господар или някой друг няма да остане гладен или на открито, за да бъде изпохапан от комарите през нощта.

Тя коленичи зад баща си заедно със своите придворни на възглавничките, наредени върху издигнатата платформа — достатъчно висока, за да могат да виждат и да бъдат виждани над шлемовете на мъжете, облечени в парадни доспехи, които стояха пред тях. Радваше се, че този път ще прекара деня, седейки върху възглавница, с феерични копринени дрехи, докато мъжете долу ще стоят и ще се покланят часове наред под жаркото слънце.

Гербът в червено и златно на рода Асано подхождаше на разнообразните цветове и десени, които бе избрала за своето кимоно и *учикаке*[27] и за тези на своите придружителки. Беше си позволила да се наслади напълно на тази задача, защото изборът на тъканите и стила на декорация за кимоната бе събудило спомени за мигове от детството ѝ, когато се обличаше в красивите разкошни дрехи на майка си.

Вътрешно бе доволна от резултата: всяка от тях носеше кимоно, изрисувано изкусно във възхитителните нюанси на различно цвете, което вдъхваше живот на прагматичните и безлични тонове, които преобладаваха във външния двор. Придворните дами бяха част от общия ефект, също като изобилието от цветя, които цъфтяха сега във вътрешния двор, като отличителните знаци на различните части на самурайската

войска на Ако и въоръжените с аркебузи наемници, които я заобикаляха, с техните индивидуални флагове, знамена и вимпели, изработени изкусно във всевъзможни форми; всичко това преобразяваше мрачните стопански постройки близо до стражницата, придавайки на обстановката суров и все пак колоритен и приветлив вид като на пролетен фестивал.

Нейният баща дори бе поръчал нови доспехи за самураите и за себе си. Той изглеждаше прекрасно, даже шлемът му бе нов, по-изискан от шлема, принадлежал на неговия баща, който носеше обикновено.

Като си спомни колко уморен беше днес, тя се надяваше, че няма да забрави да посяда на походния стол, който му се полагаше като *даймио* — поне между изправянията, за да приветства с поклон всеки нов сановник, който пристигаше. Поглеждайки към него, установи, че изглежда напълно ободрен и по-горд, отколкото го бе виждала от много време насам.

Мика почувства, че сияе от споделена гордост, тъй като баща й бе удостоен с чест, каквато бе оказвана на малцина *даймио*, особено на господар, считан за *тозама*[28], чиито предци бяха останали неутрални по време на последната междуособна битка, която бе спечелила титлата шогун на рода Токугава.

Тъй като династията Асано имала родови връзки и в двата лагера, избрали да не се сражават за нито един от тях. Но от фамилията Токугава не забравяли лесно — щом един род не бил воювал за тях докрай, значи може да е воювал и срещу тях.

На благородниците, които се били опълчили на първия шогун — Йеясу, незабавно им били отнети земите, а обикновено и животът. Постепенно през годините, при най-малкия претекст, потомците на Йеясу започнали да си присвояват владенията на другите господари аутсайдери — онези, които просто били останали неутрални. Тези земи били прибавяни към вече огромните владения на Токугава или били давани като награда на приближените им *даймио*, чиито родове били подкрепили завземането на властта от Токугава, и сега техни представители бяха от кръга на сановниците, заемащи високи постове в правителството.

Дори Цунайоши — петият шогун, чието пристигане се очакваше сега, продължаваше да конфискува имотите на *даймио*, които просто бяха стояли настрана по време на последното стълкновение, което сложило край на войните преди сто години.

„Мирът на Токугава“ не означаваше нищо без съответния контрол, необходим да го опази: *Само един воин може да избере да бъде пацифист.* Токугава се бяха погрижили да останат на власт, като лишаваха от този избор всеки възможен съперник.

Въпреки това борбата за власт продължаваше както винаги. „Политиката е война — беше й казал веднъж баща й, — просто оръжията са по-добре прикрити“. Сега механизмът за контрол беше зад стените на замъка Едо, надеждно пазен от *бакуфу* — правителството на шогуната. *Бакуфу* бе изградило камък по камък непревземаема крепост от закони и ограничения, които бяха толкова сложни, че шогунът имаше специален съветник само за протокола по посещенията при шогуна и тези на шогуна извън Едо. Консултантите, които почти я бяха докарали до лудост с безкрайните си заяждания и критики, докато тя се занимаваше с подготовката за посещението, бяха изпратени от него и не бяха дошли без значителен „подарък“ за високопоставения съветник, задето ги бе изпратил.

Мика бе стигнала до заключението, че Япония е най свръхуправляваната страна в света.

В резултат на това бе открила, че досега Ако е бил двойно благословен — с разположението си край морето, с обширната крайбрежна равнина, където богатата почва бе благоприятна за развитието на селското стопанство, а също и с изолираното си местоположение, далеч от столицата Едо, където бдителните очи на *бакуфу* непрекъснато наблюдаваха всички.

Според баща й, а и според нея самата, те бяха по-добре там, където си бяха. Даровете на природата в Ако не само им бяха позволили да платят за пищната обстановка, която се очакваше в чест на посещението на шогуна, но също така им позволяваха, година след година, да осигуряват добра прехрана на хората и да поддържат отбранителните съоръжения толкова здрави, колкото позволяваше законът, и все още да успяват да плащат все по-високите данъци, които налагаше правителството.

Мика отново насочи вниманието си към шествието и околностите, тъй като внезапно изпита чувството, че някой я наблюдава. Тя погледна към тълпата от слуги и работници, които стояха в задната част на двора, търсейки Кай.

Но после осъзна, че очите, които я гледаха, не бяха толкова далеч. Като погледна към баща си, видя мъжа, който гледаше отдолу към нея. Съдейки по изисканото му церемониално облекло — с герба на Токугава на видно място — той очевидно бе някой сановник от правителството в Едо. „Много красив мъж“ — помисли си тя — нещо, което не би й минало през ума допреди няколко дни, когато се бе сбогувала с Кай, може би завинаги.

Мъжът я гледаше, сякаш тя беше Кагура-химе — дъщерята на Луната, в която се влюбил един император — а той беше лунатик.

И тогава тя позна цветовете на неговото официално дворцово облекло, както и герба с изображение на октопод върху

знамената, носени от свитата му: това беше господарят Кира.

Лицето й поруменя като цъфнал божур от внезапния срам, че дори си е помислила за външността му. Господарят Кира — висшият съветник на шогуна по протокола — беше и дългогодишният упорит и коварен враг на баща й, острият кинжал, лежащ твърде близо до дясната ръка на шогуна, чието острие винаги бе насочено към Ако.

— Ако е все така хубав, какъвто си го спомням, Асано-сама — каза Кира, като задържа погледа си на лицето й, преди да се поклони на баща й. Мика го изгледа с едва прикрито отвращение. Как смееше да я гледа така — като гладно куче; в очите му се появяваше същото изражение винаги, когато погледът му се спираше на Ако.

— Вашето посещение е чест за нас, Кира-сама — отвърна баща й, сякаш наистина беше така. Само тя долови скритото напрежение в думите му. Дали беше заради обичайната му предпазливост по отношение на господаря Кира, или бе забелязал как той се бе вторачил в нея?

— Ние сме тук, за да почетем вас — отвърна любезно Кира, но тя почувства остротата зад безупречната любезност на думите му. Представата за остър нож я накара да потръпне, сякаш нещо я жилна в гърба.

— Надявам се всичко да ви удовлетвори — баща й се усмихна и увереността му й подейства като неизречен комплимент за целия й труд по подготовката.

Още по-забележими следи от острието на ножа прозряха зад леката усмивка на Кира, когато той отговори:

— С изключение на няколко незначителни подробности от церемониален характер, всичко е перфектно.

Изненадан, баща й не можа да не падне в капана.

— Кои церемониални подробности?

Дъхът на Мика секна от внезапна тревога. „Какво? Какво беше това? Къде бе допуснала грешка?“

— Моите земи може да са далеч от Едо, но лоялността на моите предци към шогуна ми отреждат място до него. Някои глупак е поставил господаря Сакай по-близо до Негово Височество от мен.

Баща й само погледна към нея, но тя видя как мускулите на раменете му се стегнаха, сякаш усетил нейното унижение.

— Грешката е моя — каза той смирено. — Моля да ми простите.

Той се поклони в знак на извинение, а Мика почувства още по-голям срам. Нейната злобна приумица, когато определяше местата на гостите, бе поставила баща й в това положение. Беше

й дал власт да се разпорежда като *даймио*, а тя я бе използвала като разглезено дете.

Господарят Кира махна с ветрилото си с великодушния жест на победител.

— Простете ми, че го споменах. Вашето посрещане е великолепно. С нетърпение очаквам турнира — усмивката му стана по-широка, почти добродушна, и тя се зачуди какво ли искаше да каже с това.

Кай бе застанал колкото се може по-напред в тълпата, чувствайки се все по-изтощен — към умората от дългото стоене през деня се прибавяше и болката в раненията му гръб. Но той си даваше сметка, че това е събитие, което може да се види веднъж в живота и което нямаше да бъде в състояние да наблюдава даже ако беше оцелял от раната, нанесена му от *цилин*, ако Мика не бе дошла при него и не му бе помогнала да я лекува.

Споменът за другото, което се бе случило между тях онази вечер, го изпълваше с различен вид болка, която по някакъв начин правеше днешното му преживяване да изглежда още по-поразително.

Той се наслаждаваше на чудото на това мимолетно зрелище, както се наслаждаваше на крехката красота на вишневите цветчета, които още придаваха пролетни багри на цялата околност, или на светулките, които щяха да излязат да търсят своите партньори веднага щом здрачът се спуснеше над полята, напомняйки му с всеки кратък проблясък за истината на техния живот… на живота на всички живи същества.

Той си проби път малко по-напред, както бе правил през целия ден, влачейки се по петите на продавачите на храна или следвайки неколцина войници, които не участваха в почетния караул и непрестанно се движеха насам-натам, за да имат по-добра видимост, докато охраняваха тълпата.

Кай забеляза мастилено-сребристия октопод върху герба на рода Кира. Преди много години той бе научил от клюките сред слугите, че от завист и алчност господарят Кира полага неуморни усилия да създаде проблеми с шогуна на господаря Асано. Помисли си, че за едно малко владение като това на Кира, разположено високо в планините и далеч от морето, октоподът едва ли е подходящ родов символ, но след това му хрумна, че сграбчващите пипала бяха в пълен унисон с намеренията на господаря Кира.

Кира бе поразително красив, облечен по последната дворцова мода, и носеше отличителните знаци на съветник на шогуна, какъвто беше и възнамеряваше да бъде. Кай не пропусна факта, че той отдели повече време да гледа Мика, отколкото да поздрави

баща й.

Кай отново погледна към мястото на платформата, където тя бе коленичила зад господаря Асано, наслаждавайки се на това отдавна дължимо признание на рода Асано и на величието на обстановката. Той не бе успял да улови погледа й нито веднъж през целия ден, но не беше сигурен дали това бе умишлено, нито дори дали бе по негова вина или по неин избор. Но ъгълчетата на устата му увиснаха, когато видя, че тя забеляза безочливия поглед на господаря Кира и понечи да му се усмихне.

Кай рязко отмести поглед от тях, като придърпа оръфаните предници на избелялото си памучно кимоно, което се бе постарал да закърпи и изчисти от кръвта заради днешната церемония. Дори си бе облякъл отгоре една *дзимбаори*[29], принадлежала някога на някой селянин, която бе единствената горе-долу прилична дреха, която притежаваше. Въпреки това изведнъж се почувства засрамен от външността си, както никога досега, сякаш бе дошъл тук гол, само по препаска.

Независимо от това не можа да се въздържи и отново погледна назад, внезапно изпълнен със завист към господаря Кира и с безпомощен копнеж, докато гледаше Мика с нейните изящни копринени дрехи, с блестяща черна коса, прибрана високо на главата й с помощта на гребенчета, от които се полюшваха перли, и фиби от нефрит и карнеол. Сред тях се открояваше ястребовото перо, изработено от слонова кост, което тя носеше гордо още от момиче. Беше облечена в цветовете на Ако — червено и златно, примесени с бляскаво изобилие от техни нюанси. Когато и видеше, все едно виждаше изгрева на слънцето в средата на лятото.

Докато я наблюдаваше как разглежда господаря Кира, изражението на лицето й рязко се промени, сякаш Кира внезапно я бе зашлевил от мястото си пред платформата. Тя се намръщи и отмести очи от него.

На Кай му бяха нужни няколко секунди да разбере защо изражението й се беше променило — тя едва сега бе познала врага на баща си. Но преди да осъзнае това, гневът й бе породил у него надежда и подтикван от любовта, загубата и разочарованието, той понечи да си пробие път през тълпата.

Спаси го единствено железният самоконтрол, който бе придобил толкова отдавна, като натика безразсъдните емоции обратно в мрака, където им беше мястото. Вместо да тръгне напред, той остана напълно неподвижен, сдържайки дори дъха си. Да не реагира бе единственото нещо, което можеше да направи: заради Мика, заради господаря Асано и за свое собствено добро.

Когато отново погледна към Мика, тя гледаше към портите, сякаш внезапно обзета от нетърпение да се появи шогунът и да сложи край на този като че ли безкраен ден.

Шогунът пристигна почти по здрач. Когато слънцето взе да залязва и сенките започнаха да се удължават, един пазач от главната наблюдателна кула извика, че е забелязал кортежа на шогуна да преваля едно далечно възвишение на пътя. Всички напуснаха местата си, придвижвайки се напред, докъдето се осмелиха, за да зърнат знамената в златно и черно с фамилния герб на Токугава, огрени от последните лъчи на залязващото слънце.

Кай хвърли един поглед към кортежа на шогуна, който изкачваше хълма, преди да се обърне към господаря Асано, който още стоеше в двора, изпънат като копие, и чакаше начело на редицата от *даймио*, които се бяха постарали да пристигнат преди шогуна, за да го посрещнат с подобаващите почести.

Кай отново се съсредоточи върху търпеливото си и безпристрастно очакване да види на живо шогуна и неговата свита — нещо, което никога не бе очаквал да види в живота си, макар че досега този факт не бе имал никакво значение за него.

Но това му помогна да пропъди неспокойните си мисли. Неочакваните, противоречиви чувства, които бе принуден да държи под контрол, го доведоха до пълно изтощение, изцеждайки силите му повече, отколкото умората от целия ден. Но той трябваше да остане и да стои изправен като господаря Асано, поне докато не види шогуна. Тогава най-сетне можеше да си тръгне, защото нямаше какво повече да го задържи тук.

Стотици богато украсени фенери осветяваха пътя за кортежа на шогуна, който премина през моста и влезе в замъка — грандиозното зрелище от различните по цвят и форма знамена, флагове и вимпели на свитата и бляскавите дрехи на придворните, които започнаха да изпълват двора, караше дъха да секне. Тяхното великолепие бе в унисон с украсата на замъка — ярките фамилни цветове на рода Асано изпъкваха дори на светлината на фенерите сред знамената на останалите присъстващи родове.

Очите на Кай шареха навсякъде, докато не му се зави свят от гледката, съзерцавайки калейдоскопа от цветове и удивителни десени — цветя, дървета, геометрични фигури и пейзажи, екзотични птици с пъстро оперение — на дрехите, носени от сановниците и дамите, както и от съпругите и наложниците на различните *даймио*.

Той забеляза сред тях една млада жена, която го стъписа, както се бе стъписала Мика, когато бе погледнала господаря Кира.

Кимоното и *учикаке* на наложницата бяха обагрени и украсени с различни нежни цветове върху пъстър фон от безброй нюанси на зеленото, каквито Кай беше виждал само дълбоко в гората, и то само в редки случаи, когато някакво вълшебство помагаше на слънчевата светлина да проникне през короните на дърветата и да окъпе цъфналите храсти, бруленитe от вятъра треви и бистрите води на потоците. Изпита чувството, че не вижда просто жена, а дух от дивата пустош, който е приел човешка форма. В наложницата имаше нещо почти магично, от нея се излъчваше аура на безброй *ками* — духовете, които заедно съставляваха душата на девствени древни места като онова, където бе прекарал детството си.

Той погледна нагоре и видя над главата ѝ не небето, а знамето с октопод на рода Кира.

Сякаш усетила погледа му или неговото смайване, младата жена погледна през рамо. Тя се втренчи право в него без колебание, сякаш знаеше точно какво търси и кого ще открие.

Както очите им се срещнаха, погледът ѝ проникна в мислите му и чак до душата му с ослепителното въздействие на черен фенер, но не и преди той да си даде сметка, че едното ѝ око е кафяво, а другото ледено синьо.

Шокът от разпознаването ѝ развали заклинанието ѝ и преди очите му да я прогонят, умът му каза: „Аз те познавам“.

Когато видя, че изражението на лицето му се променя, наложницата рязко се обърна. Като отметна надменно глава, тя се смеси с другите жени, сред които той скоро я изгуби от поглед.

Притеснен от тази среща, Кай погледна към Мика и откри, че тя се взира в него. За първи път през целия ден двамата бяха погледнали едновременно един към друг и само за миг погледите им се срещнаха.

Но преди даже да е напълно сигурен какво изразяваше лицето ѝ, в двора настъпи внезапно оживление и тя отново погледна настрани.

Шогунът най-сетне бе пристигнал.

Почетният караул на господаря Асано се раздели на две, осигурявайки широк път за колоната от конници, които влязоха в двора. Войниците от ескорта на шогуна — пешаци и ездачи, носеха най-разкошните и най-фино изработени доспехи, които Кай бе виждал: черните им лакирани плочки бяха скрепени заедно с шафрановожълти копринени шнурове и върху ризниците се открояваше златният герб на Токугава.

Носените знамена и флагове, които обграждаха шогуна, бяха във всички възможни варианти на цветовете на Токугава, като на всички тях на видно място бе изобразен фамилният му герб — три листа от ружа, вписани в окръжност, чиито връхчета се срещаха в нейния център като върхове на копия.

Шогунът естествено бе най-впечатляващ — неговите черни доспехи бяха почти изцяло покрити със злато, плочките бяха съединени с шнурове от червена и златна коприна, а високият шлем със златни лъчи, оформени като върхове на копия и игли, придаваше на герба му вид на изгряващо слънце. Той яздеше огромен боен кон, който създаваше впечатлението, че е по-едър от мъжете около него… по-голям от живота.

Зад тях идваха главните съветници на шогуна и други придворни в изкусно резбовани и украсени носилки, закачени на дълги пръти, носени от слугите, плюс носачи, които мъкнеха багаж, достатъчен за обзавеждането на малък дворец, и още войскови части и знаменосци, които завършваха шествието.

Шогунът слезе от коня си и всички, които стояха на двора, паднаха на колене и се поклониха доземи с разперени ръце, докато той ги огледа с видимо задоволство.

Неговият адютант слезе от коня си пред господаря Асано и оповести високо:

— Асано Наганори, владетел на Ако, Негово Височество шогунът Токугава Цунайоши, властелин на провинциите и господар на цяла Япония, ви благодари за вашето радушно посрещане.

Той се поклони и това очевидно бе сигнал за всички останали да се изправят. Господарят Асано се изправи първи и направи дълбок поклон в знак на признание и благодарност, докато останалата част от тълпата се изправи на краката, не смеейки дори да шукне.

Шогунът разтвори огромното си позлатено метално бойно ветрило с червен кръг — също символ на слънцето — нарисуван върху него. Той махна с ветрилото и хората от свитата му започнаха да излизат напред един след друг, връчвайки на господаря Асано като че ли безкраен низ от богати и красиви подаръци в знак на неговото благоразположение.

Кай извърна очи, чувствайки се необичайно разочарован и неудовлетворен. Шогунът бе човекът, който управляваше цялата нация, но въпреки това смяташе за нужно да доказва своя статус с такъв външен израз на значимостта си, че тук спокойно можеха да донесат само доспехите му да го представляват, а той да си остане в Едо.

Той погледна към господаря Кира, чието лице беше

безизразна маска на благоприличието, докато гледаше как на съперника му се оказва толкова голяма чест.

Кай се взря в групата дами, които чакаха мълчаливо зад съпрузите си, търсейки специално облечената в зелено жена от свитата на господаря Кира, която имаше едно кафяво и едно ледено синьо като зимното небе око. Не я откри. Със смръщено от безпокойство лице, той се обърна и започна да си проправя път с лакти през тълпата, придвижвайки се бавно към задната част на двора.

Оиши прекоси осветения с фенери вътрешен двор, като носеше под мишница шлема си. Задълженията му като *кару* и началник на почетната гвардия най-после бяха приключили за този ден и той жадуваше единствено за убежището на своя дом и семейството си. Доколкото можеше да прецени, всичко бе минало безупречно.

Шогунът и неговата свита, гостуващите *даймио* и техните безброй васали, жени, животни и багаж, плюс прислугата им, отговорна да се грижи за тях, всички бяха нахранени в съответствие с техния ранг, а след това надлежно настанени в определените им за нощувка жилища.

Дворецът и стаите за гости във вътрешния двор бяха запълнени до такава степен, че неговите несемейни старши офицери трябваше да се преместят в казармите във външния двор, докато трае посещението — място за всички и всеки на своето място, в съответствие с личното схващане на шогуна за подредбата на нещата.

Едно от последните лица, които бе видял тази вечер, макар и не защото неговият притежател бе последният от техните почетни гости — съвсем не беше така — бе на господаря Кира. Мъжът му се усмихна. Само му се усмихна, но имаше нещо стаено зад усмивката му, от което на Оиши му се повдигна.

Нямаше друга причина за такава реакция, освен историята на неговия господар с Кира. Може би просто се дължеше на факта, че през целия ден не бе имал време да яде — едва бе успял да глътне малко вода. Но въпреки това, нещо относно тази среща го тормозеше. Надяваше се, че Рику ще се съгласи да му направи масаж на гърба след вечеря.

Когато стигна до входа на своя дом, Оиши се закова на място. Лошото му настроение се превърна в истинско раздразнение.

Мелезът Кай го чакаше на неговата веранда. Добре че главният следотърсач на господаря Асано не бе посмял да омърси вътрешността на дома му, но само видът на тази жалка отрепка

тук, във вътрешния двор, препречваща пътя към собствената му врата, изведнъж му дойде в повече.

Кай коленичи и се поклони дълбоко със сведени очи.

— Какво искаш? — попита сопнато Оиши. Часовете умора и трупаното с години негодувание сякаш изстреляха думите от устата му.

Кай вдигна глава и Оиши стисна устни, обзет от раздразнение, докато мелезът се опитваше да намери подходящите думи, за да се обърне към него. Кай изглеждаше изтощен, както се чувстваше и самият той, дори може би много повече, въпреки че вероятно не бе по същите причини.

Погледът на Оиши стана твърд като кремък, когато внезапният спомен за мъртвия *цилин* и вината, че бе запазил в тайна истината, която дори Кай и Ясуно не подозираха, че знае, развалиха още повече настроението му.

Най-сетне мелезът си пое дълбоко дъх и каза:

— По време на лова миналата седмица видях… лисица. Тогава не осъзнах, че тя е била *китсуне*.

Оиши се втренчи в него, изражението му стана още по-намръщено.

— Вещица…? — каза той, едва прикривайки присмеха в гласа си. Той би могъл да изброява до зори нещата, които Кай беше и които не беше. Това, че беше и суеверен глупак, едва ли бе изненада.

В Ако нямаше *китсуне*; свръхестествените, сменящи формата си същества, които можеха да приемат облика на животни, принадлежаха на затънтените планински гори, както и *цилин*. За неговия ум бе достатъчно трудно дори да приеме появата на *цилин* тук. Дали мелезът очакваше да повярва, че като е видял лисица, това означаваше, че Ако гъмжи от *йокай*.

Но Кай издържа погледа му и кимна.

— Мисля, че тази вечер видях отново същото създание… — той млъкна, като видя пълната липса на реакция от страна на Оиши, сякаш дори и той си даде сметка колко неправдоподобно звучи неговата история. Но лицето му стана още по-непреклонно, когато добави: — Тя беше в човешка форма. Сред наложниците на благородниците.

Оиши наведе глава, обмисляйки думите му, но когато отново я изправи, изражението му не беше променено.

В очите на мелеза проблесна разочарование.

— Дойдох да ви кажа, защото си помислих, че може да вещае зло за господаря и господарката Асано.

Този път Оиши се вгледа изучаващо в лицето му, виждайки искрена загриженост на него. Единствената допирна точка между

него и Кай беше тяхната пълна лоялност към господаря им и единственото му дете. Това обясняваше защо мелезът бе намерил смелост да дойде тук, за да говори директно с него и да му разкаже такава невероятна история… Но тя не беше нищо друго, освен една неправдоподобна история.

— Казват, че само демоните притежават силата да виждат през маскировката на вещица. Ти демон ли си? — интонацията му предизвикваше мелеза да отговори утвърдително. Нямаше нужда да крие презрението, което изпитваше, сега, когато господарят Асано не беше тук, за да го види и чуе, и той можеше да се държи толкова грубо, колкото отдавна му се искаше.

Искрата в очите на Кай угасна, когато внезапно осъзна истината зад привидното безразличие на Оиши — той го презираше не по-малко от другите васали на господаря Асано.

— Не — отговори категорично.

Оиши сви рамене.

— Тогава, предполагам, просто си бил омагьосан от някое красиво момиче — той мина край мелеза, сякаш бе престанал да съществува, и влезе в къщата си, като затвори шумно вратата зад себе си, оставяйки Кай на колене, сам в тихия двор.

5.

В деня на турнира времето бе толкова хубаво, сякаш дори Аматерасу — богинята на слънцето и родоначалник на японските императори — бе избрала да почете с блестящото си присъствие посещението на шогуна в Ако.

Празната площ във външния двор, където обикновено се провеждаше бойната подготовка, бе временно превърната в огромен открит павилион, разделен на секции и коридори чрез стотици *тобари*, които се простираха от край до край. Високите близо два метра сегментирани завеси, които традиционно се употребяваха за изграждането на временни полеви военни щабове, се използваха и за мащабни събития на открито като това.

Най-привлекателното място в този лабиринт от завеси беше арената за турнира, която бе изградена специално за днешните двубои, предназначени да покажат уменията на най-добрите фехтовачи на присъстващите *даймио*.

Тобарите бяха украсени с фамилния герб на Асано — пресечени ястребови пера в рамките на окръжност. Той бе изрисуван в червено и златно и бе поставен на всеки няколко метра по протежение на дългите светли завеси.

Гербът на Асано се редуваше, а на места бе заместен с този на Токугава, изобразен в златно и черно, по протежение на пътеката, която водеше до покритата зрителска трибуна, издигната за шогуна, неговите придворни и другите най-почетни гости на господаря Асано.

Тя бе издигната край арената на мястото, откъдето двубоите се виждаха най-добре. В съседство с нея имаше обособени зони за самураите от Ако и за тези, които служеха на другите господари.

По традиция, останала от времето, когато *тобари* били част от военното оборудване и шогунът бил пръв сред военачалниците, а не сред политиците, за сядане по време на събитието се използваха обикновени походни столове, като бяха добавени възглавнички за коленичене за дамите, които можеха да присъстват по покана на техните господари.

Оиши стоеше редом с господаря Асано и господарката Мика, докато те приветстваха с добре дошли сановниците, идващи да гледат турнира. По заповед на Оиши най-висшестоящите офицери на Асано вече бяха седнали в определена за тях зрителска зона, докато другите самураи, на които знаеше, че може да разчита, бе поставил да стоят на пост около арената. Всички те носеха нови, яркочервени лакирани доспехи, които господарят Асано бе

поръчал специално за посещението на шогуна, и бяха добре въоръжени. И най-малката небрежност по отношение на сигурността в замъка Ако, изобщо всеки инцидент, който би могъл да навреди на шогуна, трябваше да бъде избегнат на всяка цена.

В най-добрия случай един инцидент щеше да коства загуба на честта на техния господар, а в най-лошия — на земите му, живота му, а може би и живота на дъщеря му. Самураите на Ако щяха да станат ронини, опозорени и без господар, без никаква възможност да издържат себе си, да не говорим за техните семейства. Оиши знаеше много добре, че това се е случвало на други преди това и то доста често заради твърде дребни причини.

Внезапно се замисли за опасностите, които са управлявали живота на мъжете като него в епохата на междуособните войни, когато най-вероятно той щеше да е командир на армията на господаря Асано, не просто негов главен васал, главен бюрократ на армия от чиновници.

При цялото им обучение в бойните изкуства — дори преминаването на изпитания като газенето във вода с пълни бойни доспехи, докато се целиш с лък по мишена — най-близката опасност до тези, на които мъжете са се излагали при истинска битка, пред която се бяха изправяли тукашните самураи, бе сблъсъкът им с *цилин*.

Той все още бе обсебен от спомена за това колко близо до катастрофата бяха в онзи ден… колко зле щяха да живеят в една епоха, когато е имало само два начина да се върнеш от битка: с главата на врага, завързана за седлото… или без твоята собствена глава.

Богове! Той притисна с пръсти очите си. „Защо изобщо мисля за такива неща сега?“ Прокле Кай, заради чието необичайно присъствие на прага му предната вечер и изнервящите му полични цяла нощ бе измъчван от кошмари, когато толкова отчаяно се нуждаеше от сън.

Мика погледна към Оиши, като го чу да въздиша, и го видя да разтърква очите си. На лицето й се изписа съчувствие. После се обърна към баща си, който все още бе изправен и енергичен, сякаш възрастта им бе разменена, като гордо държеше в ръка ветрило от ястребови пера. Зачуди се колко ли дни ще трябва да почива, когато двойното изпитание от лова на *цилин* и посещението на шогуна най-после свърши.

Тя погледна към зрителската трибуна, където шогунът и неговата свита спокойно се придвижваха към местата си.

Вниманието й привлече трупата изпълнители, които бе наела да забавляват гостите преди започването на двубоите. Актьорите изпълняваха модния танц *кагура* от *но*[30] драма, чието заглавие й бяха казали, когато ги наемаше, но го бе забравила при всичко, което се бе случило след това.

Помисли си, че поне маските и костюмите им са така изкусно и красиво изработени, а изпълнението им е така сложно и богато нюансирано, както техния водач — мъж на име Каватаке, бе обещал, че ще бъде. Обещанието му нямаше да има кой знае какво значение, ако тя не знаеше, че трупата е играла за императора, което й бе вдъхнало увереност, че са достойни да забавляват шогуна. Сега императорът можеше да е само фигурант, без реална власт, но той бе потомък на боговете на Япония и като жив символ на тяхната благосклонност заемаше почитано, макар и закътано място на върха на обществото.

Мика забеляза Каватаке в предната редица на актьорите — разпозна го по изяществото и майсторски овладените движения, въпреки че носеше традиционна маска на демон. Той танцуваше и заемаше позите така драматично, сякаш бе роден да изпълнява ролята на всемогъщи богове и легендарни герои, за които се разказваше в *но* драмите. А може би наистина е така, помисли си тя, ако — както все повече й се струваше — провидението контролираше целия им живот, въпреки че се бореха да променят съдбата си.

Тя отмести поглед от него и заоглежда неспокойно откритата арена. Сега, след като бе отминало първоначалното вълнение, се чувстваше толкова уморена да стои и да чака, докато гостите се настанят по местата си, колкото се чувстваше и от цялата подготовка преди това. Но Мика сподели основателното задоволство на баща си при вида на самураите от Ако, оглеждайки от глава до пети гордите и благородни мъже, облечени в нови доспехи, докато мисълта й не се насочи към единствения мъж, чието лице дори нямаше да види днес, мъжът, който наистина заслужаваше да бъде техният боец на арената.

Тя вдигна поглед към трибуните, където седяха висшите офицери на Оиши, виждайки Хазама, Исогай, Хара. Опита се да си представи Кай да седи сред тях, облечен в красива броня, носеща герба на Асано, и се почувства още по-нещастна. И тогава внезапно видя лицето на капитана, когото всички наричаха „Башо“. Когато срещна погледа й, той се усмихна и й намигна, изтръгвайки я от печалните мисли.

В отговор Мика също му се усмихна, като усмивката й стана по-широка, когато си спомни първата им среща.

Тя се видя в детството си — как седеше, потънала в скръб, сред окапалите яркочервени листа на клена върху каменните плочи на двора, докато бе трудно да се каже къде свършваше кимоното й и къде започваше светът, седеше и плачеше, както бе правила дни наред, глуха за уговорките и молбите на нейните гувернантки, сигурна, че нищо не може да спре сълзите й или да уталожи мъката й. Тя беше на осем години, когато майка й умря, а баща й се бе затворил в покоите си, потънал в такава скръб, че дори не си спомняше за нуждите на собствената си дъщеря.

И тогава воинът Башо беше минал оттам, изглеждайки като всички останали сурови и безчувствени васали на баща й, с изключение на неговия ръст и това, че носеше качулка от бял плат, защото до неотдавна бе живял в манастир и бе обучаван от монаси воини. Тя само му придаваше още по-смущаващ вид.

Но за разлика от всички останали, Башо я бе забелязал, че плаче сред листата, и бе спрял да я погледне. После, след един дълъг миг, той дойде до нея, поклони се дълбоко и каза:

— Господарке Мика, вие сте дъщеря на *даймио* и сте смела като всеки воин. Искате ли да стоите известно време на стража с мен на вътрешната стена?

Тя вдигна поглед към него, така стресната от присъствието му, че изхълца и покри с ръка устата си. На лицето му разцъфна усмивка, която стана толкова широка, че той заприлича на момче, каквото наистина беше. Мика се стресна от усмивката му толкова, колкото и от това, че я беше заговорил, и бе напълно объркана от неговото предложение. Тя не можеше да си спомни какво бе казала в отговор, още не отърсила се от мъката и изумлението. Но така или иначе откри, че се изкачва по стълбите до стражевата наблюдателница на висока стена, а гувернантките й я следваха като разтревожени гъски.

Застанала за първи път на върха на стената, Мика погледна към Ако — неговите поля и гори, реката и небето, от съвсем нов ъгъл. Силният бриз от морето, който развя косите й, я накара да се почувства така, сякаш летеше, докато Башо й сочеше оризищата и фермерските села, назоваваше по име дърветата по склоновете с техните есенни цветове и дори й показа морето, което тя никога не си бе давала сметка, че е толкова близо.

После той насочи вниманието й към небето. Каза й, че когато бил в манастира, лежал на тревата и си представял, че е на дъното на небето, сякаш то е море, и се чудел какво ли ще е усещането да изплува от дълбините сред цялата тази синева. Как понякога носещите се в небето облаци му заприличвали на чудати риби или зайци, кучета, карикатури на познати хора,

преминавайки от една форма в друга, като истинска магия.

След това Башо я попита какво вижда тя и когато Мика вдигна поглед към облаците, й помогна да си представи, че те приемат най-абсурдните форми, които можеше да си въобрази, докато след известно време тя с изненада откри, че се смее и сочи нагоре, и вече не седи неподвижно като камък и не хлипа тихо. Лицето и ръкавите й бяха изсъхнали от сълзите за първи път, откакто майка й бе починала. И в този момент Мика някак си се почувства висока и силна като Башо, сякаш самата тя се бе преобразила като облаците в нещо ново, нещо много по-голямо и по-прозорливо, отколкото може би скърбящото малко момиче се бе надявало да бъде.

Мика попита Башо дали майка й може да й се яви под формата на облак. Той й обясни, че сега духът на майка й е част от всичко наоколо: небето, земята на Ако и неговите хора, живеещи в замъка и извън него, но най-вече е част от собственото й сърце и това на баща й.

Думите му я изпълниха с утехата, от която се нуждаеше, с желанието да се върне към живота, носейки в себе си любовта на майка си като ценно съкровище. И тъй като се почувства променена, твърдо реши да накара баща си да излезе от покоите му и да се качи с нея на върха на стената, за да сподели с него това, което бе научила.

— Башо! — внезапно извика един гневен глас и Мика видя Оиши Йошио — сина на главния васал, с момчешка подстрижка и прекалената самоувереност на почти достигналия пълнолетие юноша, да крачи към тях по парапета. — Какво по…

Той млъкна, щом позна Мика, и си даде сметка, че жените са нейните гувернантки. Оиши се поклони дълбоко.

— Прости ми, господарке Мика! Аз не… ммм… простете ми за прекъсването…

Когато се изправи отново, лицето му беше пурпурночервено и Мика се изкикоти.

— О, всичко е наред — тя му махна с ръка и отново насочи вниманието си към небето, за да не изглежда той толкова глупав. — Можеш ли да откриеш заека?

Тя се обърна към Башо и пред Оиши и втрещените й гувернантки падна на колене и му се поклони така тържествено, както би направила пред милостивия Буда. После съвсем сериозно му благодари за неговата мъдрост.

Тя все още си спомняше как като се изправи на крака и рязко нареди на гувернантките си да дойдат с нея при *даймио*, госпожа

Хару — единствената от тях, която не бе загубила дар слово — тихо попита Башо как е успял да предизвика такава промяна у нея.

Той се усмихна и поклати глава, сякаш това изобщо не бе негово дело.

— Като се смееш, прекарваш времето си с боговете — отвърна Башо.

След това той и Оиши си тръгнаха.

По-късно Оиши й каза, че Башо е прякор на монаха воин, че другите мъже са започнали да го наричат с името на известния поет, защото баща й отличил като най-хубави неговите стихове на конкурса, който бил проведен. Защо писането на поезия бе така високо ценено от самураите, си бе останало загадка за нея, докато не порасна достатъчно, за да прочете „Ръкописът на петте пръстена[31]“.

Мика рязко се върна към настоящето, като си спомни неговия автор — легендарния майстор на меча Миямото Мусаши, и си помисли за Кай. В сърцето й пламна негодувание срещу факта, че на него дори не му беше позволено да бъде тук днес, за да гледа, камо ли да се бие за Ако.

Внезапно уплашена, че нейните изпълнени с негодувание мисли могат да привлекат нещастие, тя подхвана кратка, мълчалива молитва към сияйната си прародителка и я помоли да бъде благосклонна към воина, който бе откраднал полагащото се на Кай място, дори и само за да запази честта на Ако.

Един глас прекъсна молитвата й, преди да я завърши, глас, който тя позна, но не искаше да чуе отново.

Господарят Кира каза зад тях:

— Нямах представа, че вашата наложница е толкова прекрасна, Асано-сама.

Баща й се обърна с лице към него, докато тя почервеня от унижение и гняв под бялата пудра на официалния си грим. Оиши пристъпи до баща й, предоставяйки й нужния й миг да овладее емоциите си, преди господарят Кира да забележи въздействието на думите му върху нея.

— Тя е моя дъщеря — отговори баща й; гласът му бе студен като зимното море.

Когато Мика се обърна да погледне Кира със студени като вятъра, духащ от това море очи, той покри лицето си с ръка в престорено смущение, но това не промени с нищо нейното изражение. „Ех, ако беше мъж…“ Ръцете й притиснаха широкия пояс, който опасваше талията й. *Оби*[32] не беше само прекрасно

парче плат. Той бе и скривалище за кинжала, който всяка жена самурай държеше близо до сърцето си.

— Простете ми, господарке — каза Кира с такова смирение, че ако беше някой друг, щеше да се закълне, че е напълно искрен. Нищо чудно, че бе любимец на шогуна и негов съветник по всички въпроси на протокола — никога не бе срещала по-добър лъжец. „Ястребът умело крие ноктите си“. Той се втренчи в очите ѝ, сякаш те не блокираха пътя му като ледена стена, и се поклони леко. Кира погледна към баща ѝ, а след това пак към нея. — Сега, когато виждам колко сте красива, разбирам защо баща ви не си е взел друга жена.

Въпреки че не можа да открие нищо нередно в думите му или в начина, по който ги каза, Мика почувства завоалираната му инсинуация да се плъзга по кожата ѝ като език на змия. Тя погледна към баща си и видя, че погледът му е станал още по-студен, въпреки че той не каза нищо. Оиши пристъпи от крак на крак, поглеждайки надолу към късия и дълъг меч, които носеше затъкнати в колана на *хакама*[33] си. Той внезапно мушна затвореното си ветрило в пояса си и сложи ръце зад гърба си. Мика видя как ръцете му се свиха в юмруци.

Тя отново погледна към Кира и установи, че очите му са втренчени в лицето ѝ, сякаш не можеше да се насити да я гледа. Гърлото ѝ се сви като ръцете на Оиши, сподавяйки една забележка, която щеше да среже Кира чисто като меча на *кару* и нямаше да остави повече следи от собствената му язвителна забележка. С изопнати нерви като тетивата на натегнат лък, Мика се насили да отвърне с учтив поклон на предполагаемия комплимент.

Този път баща ѝ пристъпи напред, като покровителствено сложи ръка върху нейната и застана пред нея. Но преди да успее да каже нещо, господарят Кира се обърна към него и попита:

— Може ли да помоля дъщеря ви седне с нас? Бих искал да компенсирам моята грубост.

Мика видя в очите на баща си желанието да откаже и ѝ се прииска той да го каже на глас.

Но и този път искането на господаря Кира бе направено с такава безупречна учтивост, че баща ѝ нямаше какво да прави, освен да се съгласи, за да не изглежда самият той безсмислено груб.

Оиши остана с тях колкото се може по-дълго, като стоя наблизо, докато всички седнаха. Мика бе принудена да коленичи на възглавница между баща си и Кира, сякаш наистина бе нечия наложница.

Тя се запита Кира кого ли е очаквал да коленичи до него. Или

всъщност бе планирал всичко предварително, така че тя да бъде принудена да влезе в капана. Беше ли възможно човек да бъде по-подъл от самата съдба?

Накрая Оиши се поклони на баща й и на нея и се насочи към мястото, запазено за самураите от Ако. Мика го видя да се отдалечава, сложил многозначително ръка върху дръжката на меча си, докато пресичаше краткото разстояние до местата за неговите висши офицери. Когато стигна до тях, той се обърна и погледна към своя господар и господарка. Но Мика почувства, че усещането за безсилие и безпокойството й нараснаха още повече, когато се лишиха от присъствието на техния бдителен страж.

Кай стоеше с Оиши Чикара — сина на главния васал, в зоната на подготовка край арената. Тук поне можеше да наблюдава как шампионите на различните феодали загряваха с упражнения и изпълняваха своите най-усъвършенствани движения преди предстоящите двубои. В зоната имаше и други самураи от Ако такива, които, също като Чикара, не притежаваха необходимия ранг, за да седят или стоят някъде по терена, но поне имаха право да надничат през прорезите в *тобари* и да зърнат двубоите.

Тъй като беше с Чикара, никой от другите мъже не оспори правото му да присъства. Той хвърли поглед към момчето, което ровеше в една купчина от дъбови *бокени*, търсейки най-добрия, за да го даде на Ясуно. Фехтовачите в днешните срещи нямаше да се бият до смърт и затова щяха да използват дървени тренировъчни мечове вместо *катана*. Въпреки това те бяха в пълно бойно снаряжение и носеха защитни маски, привързани към шлемовете им, защото дори и удар с *бокен*, нанесен от умел майстор на меча, можеше да бъде фатален.

Тежкият дървен меч със стоманен връх можеше да парализира човек или даже да го убие и за тъп инструмент беше измамно коварен по начина, по който го правеше. Той не можеше да разсече човек от рамото до сърцето или да причини толкова обилно кървене с няколко по-леки порезни рани, че противникът да загуби съзнание и да умре от кръвозагуба. Но можеше да счупи кости, да причини разкъсвания на вътрешни органи или да строши череп, често пъти, без да оставя други следи, освен някои издайнически синини. Човек можеше внезапно да падне мъртъв от неподозирана телесна повреда след няколко часа или дни, или по-късно, без дори да разбере, че е бил тежко ранен.

Чикара вдигна избрания от него меч за двубоя на Ясуно и погледна въпросително. Кай прекоси двора до мястото, където той стоеше, и разгледа отблизо дървеното острие, като изучаваше

плътността и фиността на структурата, търсейки пукнатини, които щяха да бъдат слабо място. После поклати отрицателно глава.

Като порови сред останалите мечове, Кай измъкна друг — най-добрия в купчината, и го подхвърли на Чикара. Младежът го улови сръчно с лявата ръка, държейки все още другия *бокен* в дясната, и устните на Кай се извиха в една от редките му одобрителни усмивки. Чикара доближи двата меча един до друг, за да ги сравни. Той кимна и сложи меча, който бе избрал, обратно върху купчината.

Кай се замисли над иронията, че независимо от факта, че не познаваше нито един човек в замъка Ако, когото би могъл наистина да нарече свой приятел, той бе станал личен учител по бойни изкуства на Оиши Чикара — сина на главния васал.

Един ден в началото на пролетта синът на *кару* неочаквано бе дошъл при него в гората. Чикара бе излязъл и прахосваше стрелите си, като стреляше по завръщащите се птици и събуждащите се животни, и бе видял Кай да практикува *ката*[34], използвайки тояга. Кай не желаеше никой да знае, че може да борави с меч, тъй като никога нямаше да му позволят да се докосне отново до истинско острие. Ясуно бе открил тайната му, но никога не би посмял да спомене за нея.

Но този пролетен ден Чикара го бе видял и високомерно бе оспорил правото му дори да борави с тояга. Младежът носеше истински оръжия, твърде горд с новопридобития си статут на мъж, за да остави своите дрънчащи мечове у дома, когато излизаше да ловува с лък птици и зайци. Единствено фактът, че бе много дълбоко съсредоточен върху собствените си движения, бе попречил на Кай да чуе младежа дълго преди те изобщо да се зърнат един от друг.

Той бе оставил Чикара да изтегли меча си. След това бе избил острието от ръката на младежа само с едно замахване с тоягата си, а със следващото го бе проснал на земята.

После бе взел меча му и бе допрял върха му до шията на Чикара, както той лежеше по гръб. Натискайки достатъчно силно, за да пробие кожата, Кай бе наредил на младежа да се закълне в самурайската си кръв, която се стичаше по шията му, че няма да каже на никого какво е видял.

Той бе наблюдавал как Чикара преглътна буцата страх, когато острието проби кожата му. А след това предизвикателното пламъче отново се бе появило в очите на младежа и той се бе заклел, че никога няма да каже, ако Кай го научи на всичко, което знаеше.

Кай му бе върнал меча без коментар и му бе казал да се

прибере вкъщи при баща си. Той си даваше сметка за риска, който поемаше — ако Чикара разкажеше на баща си какво се е случило, Оиши Йошио щеше да дойде с меча си и двубоят щеше да е „едностранен“. Но той нямаше друг избор.

И така, на следващата сутрин, когато бе станал почти на зазоряване, бе открил, че младежът го чака пред вратата му, сам под ръмящия дъжд, като държеше два тренировъчни дървени меча. От това, което бе видял по време на техните тренировки, Чикара притежаваше потенциала на баща си да борави с *катана*. Но *сенсеят*[35] в училището по бойни изкуства на замъка Ако като че ли ценеше повече формата пред функцията, и то дотолкова, че трябваше да преподава на учениците си калиграфия, а не как да убиват.

И така Кай бе започнал да учи младежа да използва меча, сякаш наистина се бореше за живота си.

Чикара посочи воина, който загряваше пред тях, като изтръгна Кай от мислите му, насочвайки вниманието му обратно към двора.

— Той винаги опитва един и същи трик. Всеки път, когато свали гарда си, се кани да атакува.

Кай се засмя.

— Щом ти го виждаш, тогава той няма никакъв шанс.

— Той така или иначе няма никакъв шанс срещу Ясуно — отвърна младежът, като вдигна *бокена*.

Кай го погледна изненадано само за секунда, преди да си спомни истината… лъжата, която Чикара никога нямаше да узнае.

Младежът се обърна, за да отиде да даде *бокена* на Ясуно.

— Остави ли дар в светилището? — попита внезапно Кай. Когато бе тръгнал тази сутрин от колибата си, той бе спрял пред светилището, което бе построил край пътя, да се помоли щастието да се усмихне този ден на Ако. Но някой беше ходил там преди него и бе оставил дар.

Чикара го погледна озадачено и поклати глава.

— Какво беше оставено?

— Перо — Кай сви рамене, сякаш това не означаваше нищо. Но перото беше от ястреб — символът на Ако, символът на воина. Ако не беше Чикара, тогава кой? Мика? А ако беше тя, какво означаваше перото за нея, за него?

Младежът се ухили.

— Трябва да е било знак от боговете. Ясуно е… — той млъкна, гледайки така, сякаш внезапно бе видял нещо, което не проумяваше, между палатките зад Кай.

Кай се обърна да види какво зяпа и примигна невярващо.

Един мъж в пълни бойни доспехи току-що бе излязъл от някой кът на лабиринта от *тобари* — беше истински исполин, с масивна фигура. Облечен в доспехи, той бе почти с метър по-висок от Кай, а Кай бе по-висок от повечето мъже.

Бронята на непознатия бе изработена от особен синьо-черен метал и имаше конструкция, каквато той никога не беше виждал — приличаше по-скоро на хитиновата обвивка на насекомо, с тънки остри шипове в участъците, където щяха да нанесат най-големи щети при един близък бой. Тя покриваше почти цялото тяло на боеца и тежеше повече, отколкото повечето мъже можеха да носят и все пак да се движат ефективно, камо ли да се бият. Когато Кай се втренчи в нея, матовата ѝ повърхност сякаш се промени, проблясвайки като крило на бръмбар.

Маската за лице също не беше масово производство — изражението ѝ бе като на агонизиращ демон или нещо, изтръгнато от дълбините на ада на Енма, във форма, която не беше нито изцяло мъртва, нито наистина жива.

Кай затвори очи, примигна, но преди да успее да погледне отново, ударите на барабани оповестиха началото на друг двубой. Воинът вече крачеше към арената; движенията му бяха неестествено плавни и пъргави за толкова едър човек.

Мъжете, скупчени край отворите в *тобари*, зашепнаха смаяно; подобен шепот се разнесе от всички страни около арената, когато всеки от зрителите зърнеше за първи път самурая в черно. Победителят в предишния двубой внезапно вдигна отбранително *бокена* си и взе да отстъпва, докато гигантът вървеше към него с неумолимостта на смъртта.

Седнала на пети между баща си и господаря Кира, Мика вдигна глава и спря да си вее с ветрилото, когато хората около нея започнаха да коментират тихо и да сочат. Позицията ѝ на пода не ѝ предоставяше толкова добър изглед към бойното поле и сражаващите се на него бойци като походните столове от двете ѝ страни. Почти през цялото време тя гледаше скръстените си в скута ръце или си вееше с ветрилото от резбована слонова кост.

Обикновено се наслаждаваше на турнирите по бойни изкуства състезанията, които на практика бяха единственото реално напомняне за гордата история на самураите като воини — освен ако не се замислеше за трудностите и страданията, осакатяванията и постоянния смъртоносен риск, на който са се излагали истинските герои. Фактът, че нейните предци са успявали не само да побеждават враговете си, а и да издържат да водят живот, прекарван от едно кърваво бойно поле на друго, по

време на Епохата на междуособните войни, бе реално доказателство за притежаваните от тях бойни умения, смелост и чест.

Единствено тази мисъл можеше да я подготви за гледката, която се разкри сега пред очите й. От устата й се изтръгна тихо възклицание на изумление и смут, като видя гиганта в черна броня, който бе следващият претендент. Никога не би повярвала, че човек може да стане толкова едър, не можеше да повярва и сега, когато той застана на арената пред нея. Беше ли наистина просто мъж, облечен в доспехи?

Разказваха се истории за Ода Нобунага — най-безмилостния от Тримата обединители, чийто шогунат бе сложил край на Епохата на междуособните войни, когото наричаха „Кралят на демоните“. В тях се твърдеше, че дори и сега той кроял планове за отмъщение, защото всъщност бил демон, а не смъртен човек.

Демон. Беше чувала да наричат Кай „демон“ през по-голяма част от живота си и знаеше, че в случая думата беше само обида и лъжа. Но това чудовищно създание не можеше да е човек, ако изобщо бе реално. Защитната маска за лице скриваше напълно истинския му облик зад излят метален образ, който правеше демонските маски, носени от актьорите преди това, да изглеждат като смешни карикатури. Това бе истинското лице на ужаса, на злото… на нощно чудовище… *йокай.*

— Кой е този? — попита тя с леко треперещ глас, като погледна към баща си.

Господарят Кира се наведе към нея и със задоволство на лицето отговори:

— Моят боец.

Мика се обърна и го погледна, поразена. После отново насочи вниманието си към арената, тъй като самураят срещу боеца на Кира спря да отстъпва и се приготви за атака. Той внезапно се хвърли към противника си, нанасяйки силен удар върху ръката на великана, с която той държеше меча.

Воинът с черната броня сякаш дори не го почувства. Той нанесе страничен удар на противника си със своя *бокен*, така че самураят се олюля. Преди боецът да възвърне равновесието си, гигантът с един замах го повали на земята, след това стовари *бокена* си върху главата му толкова силно, че вдлъбна металния му шлем.

Двубоят свърши, преди Мика да успее да си поеме дъх. Другият самурай не се изправи. Той дори не помръдна.

Зрителите седяха вцепенени дълго време, преди някой

изобщо да успее да проговори, камо ли да изкрещи или да аплодира. Мика откри, че е закрила с ръка устата си, сякаш се е опитала да сподави писък, без дори да помни как и кога го е направила.

Господарят Кира пак се наведе към нея с насърчителна усмивка.

— Сега е ред на боеца на баща ви, госпожице. Сигурен съм, че двубоят ще бъде по-равностоен.

Мика отново сплете ръце, като ги стискаше толкова силно, че пръстените се впиха в пръстите ѝ. Но това беше всичко, което можеше да направи; без да поглежда към Кира или баща си, тя гледаше право напред в облечения в черно кошмар, като не виждаше нищо.

„Ясуно“. Той нямаше никакъв шанс за успех, без значение на колко богове тя можеше да се помоли за милост сега. Само Кай можеше да убие чудовището. „Само Кай…“

— Кай!

Кай стоеше и гледаше как другарите на падналия самурай извлякоха отпуснатото му тяло от бойното поле. Той се зачуди дали мъжът бе мъртъв. Изглеждаше безжизнен, а и след подобен удар по главата вероятно наистина бе така.

— Кай!

— Какво? — попита разсеяно, като отмести поглед от арената. Чикара крачеше бързо към него, задъхан, а в очите му се четеше паника. — Какво има? — на лицето му се появи безпокойство, тъй като барабаните пак забиха, призовавайки следващия боец да излезе на бойното поле, където гигантът в черна броня — новият победител, стоеше в очакване.

Ясуно не се виждаше никъде — нито до Чикара, нито някъде другаде. Дали не беше се уплашил? Ако беше така, Кай си помисли, че ще го убие собственоръчно.

Но Чикара го дръпна безцеремонно за ръката, а изражението на младия самурай му подсказа, че нещо се е случило с Ясуно, нещо далеч по-лошо от една нервна криза.

Кай последва Чикара до палатката, където Ясуно трябваше досега да е облякъл доспехите си. Като отметна настрани покривалото на входа, Кай влезе вътре, без да извести за себе си, което щеше да е напълно безсмислено, защото самураят лежеше простян по гръб на земята, с широко отворени, вторачени в нищото очи.

— Какво се е случило с него? — попита Чикара. — Изглежда така, сякаш е изпаднал в транс.

Кай не отговори, коленичи до Ясуно и се взря в оцъклените му очи.

— Видя ли някой близо до тази палатка?

Младежът поклати отрицателно глава.

— Никой. Само… Мисля, че видях една лисица.

— Бяла лисица? — Кай вдигна глава и се намръщи, като видя, че Чикара кимна утвърдително и се взря в него. Той погледна отново към Ясуно и този път забеляза странния, неестествен бял цвят на миглите му.

Барабаните прозвучаха още веднъж. Кай внезапно си представи обстановката около бойното поле: тревогата по лицата на Мика и господаря Асано, нарастващото нетърпение на тълпата… шогуна… как гигантският самурай крачи напред-назад сам по арената, демонстрирайки презрението си към един толкова страхлив противник, който дори няма да стъпи на бойното поле.

Той вдигна поглед към Чикара и поклати глава:

— Доведете баща ви!

— Няма време! — каза младежът отчаяно. Той погледна към доспехите на Ясуно, които още висяха на закачалката. Ясуно дори не бе имал шанса да ги облече. — Ако той не се бие, ще бъдем посрамени.

Кай проследи погледа му до доспехите и очите му се спряха на шлема с предпазната маска, която напълно скриваше лицето на човека, бронята с фамилния герб на Асано… Той би могъл… Не, не можеше.

Сякаш прочел мислите му, Чикара каза:

— Никога няма да разберат, че си ти.

Кай се наведе над безчувственото тяло на Ясуно, стиснал ръце в юмруци, за да преодолее желанието да посегне, просто да докосне доспехите, раздиран между истината и последствията, ако се осмелеше…

— Ти можеш да го победиш и те никога няма да разберат — настоя Чикара.

Откъм арената за пореден път прозвуча биенето на барабаните.

Кай се надигна и посегна към първия елемент от доспехите; Чикара се втурна да му помогне да ги облече. „За Ако. За Мика…“

Напрегнатото мълчание на тълпата край арената бе нарушено от внезапното ставане на шогуна, който се изправи и шумно затвори ветрилото си. Неговият раздразнен жест премина през зрителските трибуни като вълнички, предизвикани от скока

на шаран в езеро. Сановниците и *даймио* веднага се изправиха и почтително наведоха глави. Кира направи същото и само Мика зърна прикритата усмивка на лицето му.

Точно когато шогунът се обърна да си тръгне, на арената излезе един самурай, на чиято броня ярко се открояваше гербът на Асано. Той тръгна напред, а после спря и погледна към трибуните.

„Ясуно“. Мика се обърна към баща си, споделяйки обзелото го облекчение, и не забеляза изненадата на лицето на господаря Кира, която той не успя да прикрие напълно.

Шогунът спря, погледна към новодошлия боец и към облечения в черно победител. Интересът му отново се събуди, той се върна на платформата и пак седна, а благородниците направиха същото, бързо и послушно. Кира седна до Мика, но този път дори не я погледна. Той се взираше в двамата бойци, а в изражението на лицето му се четеше нещо, граничещо с ужас. Тя изпита единствено облекчение, че Кира най-накрая изглеждаше по-заинтересован да гледа двубоя на арената, отколкото нея.

Мика се надигна на коленете си и също впери поглед в бойното поле, обзета отново от тревожните си мисли сега, когато Ясуно най-после се беше появил. Е, поне беше тук, но той не бе успял да убие *цилин*. Имаше ли изобщо някакъв шанс срещу това чудовище?

Кай стоеше на арената като мъж, сънуващ наяве, докато гледаше как шогунът и другите сановници заемаха отново местата си. Ако Чикара се бе забавил още секунда във връзването и закопчаването на доспехите, щеше да бъде твърде късно.

Но не беше и сега той бе тук, на арената, и нямаше връщане назад. Досега никога не беше носил броня. Тялото му се потеше и трепереше — повече от страх, затова че беше тук, облечен в нея, отколкото от тежестта ѝ.

Предпазната маска, прикрепена към шлема му, го спарваше и затрудняваше дишането му; от нарастващата паника направо се задушаваше. Сърцето му препускаше, сякаш бе изминал тичешком разстоянието от гората дотук, а не само малкото разстояние от палатката на Ясуно.

Той погледна към тълпата, към господаря Асано и Мика. После към Оиши и самураите от Ако. Внезапно осъзна, че за него бе по-важно да спечели тяхното уважение, отколкото похвалата или порицанието на самия шогун и всички други господари, които присъстваха тук.

„С изключение на господаря Кира“. Кай отново погледна

самурая, който чакаше да премери сили с него — гиганта в черна броня. Боецът на Кира. Спомни си за бялата *китсуне* — вещицата на Кира. Всички лоши неща, които се случваха на Ако, бяха тяхно дело, замисъл на Кира.

Той се вгледа в странно искрящата повърхност на черната броня, в демоничната гримаса на маската, която криеше лицето. Пред погледа му маската се раздвижи, сякаш беше някакъв коварен паразит, който се опитваше да проникне през очите в мозъка му, за да го парализира от ужас. Очните му кухини бяха като тъмни тунели и Кай не беше сигурен дали имаше някой — или изобщо нещо — който гледаше към него.

Струваше му се, че е минала цяла вечност, откакто не е участвал в истински двубой. Можеше наистина да е така. „Срещу какво съм изправен в действителност?“

Кай затвори очи, като се изолира от всичко. „Поеми дълбоко дъх! Задръж го! Концентрирай се! Издишай!“ Не му беше за първи път да се бие, нито за първи път да се бори за живота си, нито щеше да му бъде първата битка срещу демон. „Мога да го направя. Ще го направя. Ще победя“.

Той отвори очи и светът отново стана отчетлив, ясен и бистър като кристал. Изведнъж видя очите на противника си, сякаш през цялото време са били там, втренчени в него, но той не се страхуваше да ги срещне.

Очите му бяха жълти като сяра.

Ала очите нямаха значение. Формата също нямаше значение — човешка или не. Докато бе достатъчно солидно, за да го удари с меч, нещото пред него бе само нещо.

Кай закрачи към центъра на арената, към мястото пред трибуните, където можеше свободно да влезе в схватка с боеца на Кира пред очите на тълпата. Той се обърна към шогуна и се поклони. Но очите му се спряха на лицето на Мика. Въпреки че тя никога нямаше да узнае истината, вярата, която винаги бе имала в него, беше като маяк — напомняне за всичко, което бе важно за него, талисман срещу всичко, което притежаваше силата да му навреди.

Той се обърна към противника си и двамата се поклониха един на друг. На фона на слънцето, самурят в черно вдигна *бокена* си — оживяла сянка, която надвисна над него като най-тъмния страх, стаен в сърцата на всички хора по света, изкована в човешка форма.

„Масивна човешка форма“.

Публиката притихна, когато Кай вдигна оръжието си и започна да обикаля в кръг, както правеше и другият воин, както щеше да направи и Ясуно — ритуален начален ход, при който

всеки боец наблюдаваше другия в движение.

Състезателят на Кира внезапно спря да обикаля и се хвърли напред. Неговият *бокен* се вдигна и спусна толкова бързо, че движението му бе едва доловимо, размазано като мъгла.

Той се стовари точно на мястото, където Кай бе стоял допреди секунда, но той вече не беше там, отскачайки встрани още по-бързо, за да контраатакува.

На трибуната Мика и баща й се спогледаха, впечатлени. Може би тя бе подценила Ясуно. В крайна сметка той може би щеше да се справи с това на пръв поглед невъзможно предизвикателство.

В отделената зона, където бяха настанени старшите самураи на Ако, Оиши погледна към другите и ги видя да си разменят погледи, в които се четеше удивление или дори озадаченост. В него самия бушуваха различни емоции, докато наблюдаваше как двамата бойци маневрираха един около друг, непрекъснато в действие, правейки лъжливи движения или нанасяйки удари.

Досега всеки ход беше безрезултатен, въпреки че Ясуно поне бе издържал повече от боеца преди него. Движенията му като че ли бяха точно такива, каквито Оиши очакваше. И все пак имаше нещо, което той не можеше да разбере, в бързите ответни удари на Ясуно, в плавността на движенията му.

Той наблюдаваше как боецът на Ако застива на място, след като е избегнал вертикален удар с ослепителна скорост; как изчаква с изнервящо спокойствие, докато гигантът се втурва след него, очевидно ядосан от пропуснатата възможност да повали противника си с един удар.

„Чака облеченият в черни доспехи самурай да се окаже в неговия обхват. Чака, за да реши какъв да бъде следващият му ход. Ясуно никога не чака нищо в живота си, особено по време на битка. Той винаги е прекалено импулсивен, което е в негов ущърб“.

Когато самураят в черно пресече невидимата граница, която според Оиши бе мястото, където, имайки предвид дългата му ръка, неговият *бокен* попадаше в обсега на замах на Ясуно, боецът от Ако неочаквано направи своя ход.

Отново с бързина и ловкост, каквито Оиши никога не бе виждал преди, Ясуно атакува: стоманеният връх на собствения му *бокен* проблесна като пламнала главня на слънчева светлина, когато той се наведе, избягвайки косия посичащ удар на великана, и замахна към коляното му — едно от малкото уязвими места, където човек можеше да се надява да удари противник с

такъв ръст, с цел да го повали бързо.

Боецът в черно, изглежда, предугади тази възможност, защото по някакъв начин успя да парира удара. Но Ясуно обърна траекторията на *бокена* си с невероятна скорост — след като отскочи от удара на противника, той се издигна към протегнатата въоръжена ръка на великана, целейки се в една от свръзките на бронята му — или към вътрешната свивка на лакътя му, или към чупливите кости на предмишницата му.

Гигантът реагира със същата бързина: оръжието му блокира и този удар и двата *бокена* се сблъскаха с пълна сила във въздуха.

Пукотът отекна на територията на замъка, сякаш и двете оръжия се строшиха на парчета при сблъсъка. Зрителите по трибуните и мъжете, обграждащи арената, реагираха със същите викове на изумление.

Двамата бойци бяха все още на крака, един срещу друг, стискайки останките от мечовете си. След една дълга пауза, в която никой от тях не помръдна, те бавно се обърнаха към трибуната, където шогунът гледаше заедно с аплодиращата тълпа.

„Равенство?“ — помисли си Оиши; почти се молеше да е така, чувствайки надеждата и недоверието да го стягат до задушаване като въже, увито около гърдите му. Равенството бе може би най-доброто нещо, което можеше да се случи, най-доброто, на което можеха да се надяват при тези обстоятелства. Досега Ясуно бе извадил неочакван късмет. „Ако шогунът просто сложи край…“

Но той видя как господарят Кира се наведе към шогуна и му прошепна нещо на ухото.

Шогунът постоя мълчаливо за момент, обмисляйки казаното. После кимна и посочи към адютанта си, който изкрещя някаква заповед.

Сякаш през цялото време бяха очаквали подобна заповед, на арената незабавно бяха изнесени два меча със стоманени остриета. Единият от тях бе нормална катана, която приносителят вручи на Ясуно. Но мечът, който другият мъж подаде на състезателя на Кира, бе направен от същата странна синьо-черна стомана като доспехите му и беше с дължината на копие, но острието му бе извито чак до дръжката.

„Одачи?“ Оиши поклати невярващо глава. Големите мечове *одачи* бяха използвани от конниците да посичат пешаците на бойното поле. Малцина обикновени мъже можеха да изтеглят подобен меч от ножницата му без чужда помощ, да не говорим да се бият с такъв. „Само гигант…“

Един нормален мъж, въоръжен с *катана*, срещу *одачи* в ръцете на великан. Този двубой току-що се бе превърнал в

смъртоносна битка. „Не, още по-лошо: това си е чисто клане“.

Оиши стисна дръжката на меча си и целият се напрегна; чу гневното мърморене, което се разнесе от седящите край него мъже. На трибуната за сановниците господарят Асано се обърна и изгледа хладно Кира, сякаш и той си даде сметка, че явно това с било намерението на врага му през цялото време.

Боецът в черна броня замахна към Ясуно, без дори да прави предварително лъжливо движение, описвайки с меча си голяма дъга, с цел да разсече противника си наполовина. Ясуно падна на колене и легна назад по гръб, докато острието профуча над него. Той скочи на крака, преди някой да успее да мигне, замахвайки със собствената си катана. Нейният остър ръб удари под прав ъгъл плоската част на дългото острие на *одачи*, с мощ, която трябваше да счупи на две черния меч.

Но ударът не даде никакъв резултат. *Катаната* отскочи сред рояк от искри. В следващия момент Ясуно се претърколи, за да избегне посичащия замах на състезателя на Кира, който сякаш бе поел силата от удара му и я беше удвоил.

Ясуно скочи на крака, като единият му крак удари края на меча на великана, когато той се стовари върху пръстения под. После направи две невъобразими крачки по дължината на *одачи*, отблъсна се и скочи във въздуха. Неговата *катана* нанесе кос удар по шлема на противника му, но отново нямаше никакъв ефект. Главата на гиганта дори не се разтресе; ръката му се вдигна и плесна Ясуно като досаден комар, докато самураят се приземяваше.

Ръката му улучи Ясуно, но той направи салто във въздуха и се приземи на крака. Самураят залитна две крачки назад, но още докато го правеше, описа кръг с меча си, за да посрещне следващия страничен удар на *одачи* и го отклони встрани от тялото си. Преди състезателят на Кира да се възстанови от инерцията на замаха си, Ясуно се хвърли между защитените му с доспехи крака, претърколи се отново и замахна към единия му глезен.

Катаната попадна на предпазител от метални брънки и той едва избегна ответния ритник, когато облеченият в черно самурай се извъртя с бясна скорост, замахвайки с меча си. Ясуно се хвърли срещу завъртащия се крак на противника си, избягвайки удара, в опит да го извади от равновесие, но със същия успех можеше да се опита да повали дърво.

Той се извъртя гъвкаво напред, принуждавайки гиганта отново да се обърне, като спечели отсрочка за част от секундата, но не и достъпна цел за меча си, преди острието на другия мъж отново да полети към него.

Ако зрителите бяха развълнувани и преди това, то сега те направо загубиха дар слово, наблюдавайки свръхестествения танц на две тела, които се движеха в такт със звънтежа от постоянния сблъсък на мечове, под ослепителния дъжд от искри при срещата на стомана със стомана — танц на смъртта, който сякаш се случваше извън пределите на обичайната действителност — като че ли бяха свидетели на оживяла легенда.

Оиши погледна към другите самураи от Ако — всички те седяха прехласнати като благородниците по трибуните, но проследяваха всеки практически невидим удар и всяко париране с очите на обучени бойци.

Движение встрани от полезрението му разсея за миг Оиши; той видя, че група самураи от Ако, които бяха наблюдавали преди иззад *тобари*, са се струпали на изхода от тренировъчната площадка, за да виждат по-добре, като всички бяха така погълнати от двубоя, че някои от тях фактически стояха незащитени на открито в края на арената. Забеляза сред тях Чикара, върху чието лице се четеше гордост и благоговение и нещо повече от вяра.

На седалките до него Башо поклати глава. Приведен напред, той промърмори:

— Ясуно не е толкова добър боец.

Хазама и Исогай се засмяха, предполагайки, че се шегува — Ясуно беше най-добрият му приятел. Но Оиши се взря в очите на Башо и видя, че е напълно сериозен.

„И казва истината. Кога Ясуно се е научил така да скача във въздуха? — Оиши се намръщи. Никога не беше виждал някой толкова добър с меча, освен самурая в черна броня. — Този двубой е невъзможен“ — дори Ясуно да бе далеч по-добър фехтовач, отколкото всички те знаеха, къде и кога бе научил техники като тези, които използваше в момента?

Колкото по-дълго продължаваше битката, толкова по-малко техниките на състезателя от Ако му изглеждаха познати или дори разпознаваеми. Учителят по бойни изкуства в Ако никога не ги бе учил на такива движения; това дори не беше боен стил, който Оиши можеше да назове по име.

И все пак наскоро бе виждал някои от тези нестандартни движения. Той внезапно си спомни: Чикара. След като бе видял как синът му приключи двубоя си с Джинаи, той бе наблюдавал по-отблизо уединените тренировки на Чикара.

Насили се да отмести очи от двубоя, за да погледне пак сина си, да види погледа в очите му, изражението на лицето му. Изведнъж Оиши бе повече от сигурен, че е виждал тези движения и преди, беше сигурен, че на арената не се бие Ясуно, и почти

сигурен, че знае кой е заел мястото му. Ръката му отново се плъзна към дръжката на меча му, а на лицето му не остана и капка надежда.

Състезателят на Кира се извърти и нанесе жесток удар с меча си, който Я… — не Ясуно, а онзи, който се биеше на негово място — парира ловко както преди. Но този път той залитна, сякаш ударът го бе извадил от равновесие. „Дали се е изморил? Колко дълго могат силите на човек да издържат на такъв противник? Ето това наистина означава да се бориш за живота си“.

Но когато гигантът се хвърли напред да се възползва от привидното си предимство, боецът от Ако се наведе, завърти се, описвайки грациозна дъга, и го изненада: *катаната* му проблесна към незащитения хълбок на великана.

Както се блъсна в черната броня, острието от кована стомана на *катана* се разби на парчета като стъкло. Всички зрители ахнаха, поразени.

Боецът от Ако застина, втренчен невярващо в останалата без острие дръжка на меча си, която все още стискаше в ръцете си. И в тази секунда, когато остана неподвижен, самураят на Кира замахна с масивния си, облечен в броня лакът и го удари в лицето.

Състезателят от Ако излетя на десет крачки във въздуха към трибуните, преди да се стовари на земята. Публиката отново ахна, разнесоха се викове и писъци, някои от зрителите дори скочиха на крака.

И тогава целият свят замря.

Шлемът и нащърбената предпазна маска на боеца от Ако лежаха на пет метра от мястото, където той се беше приземил, давайки възможност на всички да видят лицето му и истинската му самоличност.

Това беше мелезът.

Този път Оиши изруга високо, но гласът му се изгуби сред виковете на мъжете около него. Сега цялата публика стана на крака, гледайки втрещено. Седящ до шогуна, господарят Асано пребледня като смъртник. Господарката Мика изглеждаше зашеметена, сякаш тя бе поела удара.

Лицето на Кира бе удивено като на всички останали, но той изглеждаше така, сякаш е видял чудо.

6.

Състезателят на Кира тръгна към мястото, където Кай лежеше зашеметен и неподвижен в прахта. Самураят вдигна синьо-черното си *одачи* като палач, за да сложи край на двубоя веднъж завинаги.

— Стой! — каза шогунът.

При тази дума гигантът застина, след това бавно и неохотно отпусна оръжието си, докато шогунът слезе от мястото си на трибуната.

Един от мъжете край Оиши промърмори:

— Казват, че нашият шогун покровителства кучетата. Може би ще прояви милосърдие — няколко от мъжете изсумтяха, едва потискайки смеха си.

Оиши се обърна, за да види каква ще е съдбата на мелеза.

— Тишина! — изсъска той със смразяващ глас. В това нямаше нищо смешно. Техният господар току-що бе публично унизен в най-важния момент от живота си от един презрян мелез, който му дължеше всичко, който му дължеше живота си.

Как и защо мелезът бе заел мястото на Ясуно в турнира, бе пълна мистерия и като че ли единственият човек, който знаеше отговора, бе неговият собствен син.

Той наблюдаваше, вцепенен, как шогунът приближи до Кай и се наведе да разгледа лицето му с мрачно любопитство.

От това, което Оиши можеше да види, лицето на мелеза изглеждаше по-зле от обикновено след удара, който бе понесло от облечения в броня лакът на великана. Ударът бе нащърбил защитната маска и бе скъсал връзките й с шлема; шлемът и маската бяха излетели близо до мястото, където Оиши и другите самураи чакаха. Мелезът бе извадил късмет, че ударът не бе разбил и черепа му, въпреки че тепърва щеше да се види доколко това бе късмет. От носа и устата му шуртеше кръв, а едната страна на лицето му вече бе започнала да се деформира от голяма като юмрук подутина, придобивайки червено-лилав цвят.

Очите на Кай се отвориха — или поне едното от тях — когато шогунът хвана брадичката му и завъртя наляво-надясно нараненото му лице с безразличието на човек, който разглежда екзотично животно.

Оиши видя, че Кай е в съзнание, въпреки че мелезът изобщо не протестира, не издаде и звук, докато шогунът натискаше и стискаше лицето му, а после разтвори устата му, за да огледа зъбите му. Дали Кай приемаше доброволно грубото отношение, или просто го понасяше, не беше ясно, но поне като стоеше

неподвижно, не влошаваше нещата.

Шогунът се усмихна развеселено и леко поклати глава, докато се изправяше. Като се отдалечаваше, оставяйки Кай на земята, той мина през редицата на своите телохранители и изрече две думи:

— Убийте го!

Самураите на Токугава заобиколиха Кай и измъкнаха мечовете си.

— Не!

Оиши погледна назад към трибуните, като чу женски глас да изкрещява думата, глас, който познаваше много добре. Той видя господарката Мика да напуска мястото си и да тича към шогуна. Тя падна на колене пред него и се поклони до земята.

„Богове, не!“ — Оиши не бе сигурен дали само си го помисли, или го каза на глас, като видя Мика-химе да се хвърля в краката на шогуна, молейки го да пощади живота на мелеза.

Нейният баща, все още на трибуните, се взираше в нея объркано, но недоумението му внезапно бе сменено с разбиране — разбирането, че въпреки всичко, което се бе опитал да направи, един случаен акт на доброта бе довел целия му живот до този мъчителен момент на скръб. Че дъщеря му бе обикнала Кай. Все още го обичаше. Винаги го бе обичала.

Господарят Асано сведе печално и примирено наведе глава. Единственият звук, който Оиши чуваше, бе нелепият плясък на развяваните от вятъра знамена на Ако.

Той се насили да се раздвижи, по някакъв начин да пресече застиналия неподвижно свят, за да застане до господаря си. Асано вдигна глава, погледна към своя *кару* с мъка в очите, а на лицето му се изписа решимост.

— *Тоно*… — Оиши протегна лекомислено ръка, осмелявайки се в собственото си страдание и объркване да се опита да спре господаря си да не извърши това, което се канеше да направи, когато Асано слезе от трибуната, за да отиде при дъщеря си. Господарят Асано се освободи от ръката му и тръгна забързано да застане покровителствено до Мика.

Оиши хвърли поглед към Кира. Той поне не беше предприел нищо друго, стоеше на мястото си и гледаше с искрена изненада, като всички останали.

Асано приближи до шогуна, падна на колене и се поклони, докато челото му докосна земята.

— Простете ми, *тоно* — каза той, — но в Ако смъртното наказание е запазено само за мъжете — той вдигна глава и погледна към Кай. — Не и за животните.

Тялото на Кай потръпна и той направи усилие да се

преобърне, но падна назад, сякаш думите бяха смъртоносен удар за всичко, което го бе крепяло жив. Но Мика вдигна глава да погледне към баща си, тъй като осъзна, че въпреки шока и неодобрението, той се унижаваше заради нея.

— Вината е моя — добави Асано.

Шогунът погледна крайно разочаровано владетеля на Ако и дъщеря му до него. Зад тях Кира ги гледаше заедно с всички други *даймио*, а изражението на лицето му беше като на хищник, докато се наслаждаваше на победата си. Оиши се извърна и с невиждащ поглед се загледа към арената, не можейки повече да понесе болката от случващото се пред и около него.

Шогунът се обърна към адютанта си и посочи Кай.

— Съблечете му доспехите и го наложете с тояги.

Господарят Асано се поклони отново, когато шогунът се обърна и напусна арената, последван от телохранителите си.

Мика вдигна глава да погледне баща си, след това и Кай, неспособна да откъсне очи от него дори и сега, когато всичко, което виждаше, бе само мъка.

Адютантът на шогуна извика на самураите от Ако, които още чакаха несигурно на трибуните, нареждайки им да отидат и да изпълнят наказанието, наложено на мелеза. Те мълчаливо се подчиниха, не можейки да пренебрегнат заповедта, но не знаеха какво да правят. Хазама погледна към Оиши, който още стоеше до празното място на господаря Асано.

Оиши срещна погледа му, осъзнавайки болезнено, че вниманието на всички изведнъж се фокусира върху него, и изпита чувството, че му отнемат и последната капчица достойнство.

Той погледна към мястото, където лежеше Кай, безпомощен да се защити; картини от това как мелезът се беше движил и как се беше сражавал проблеснаха като светкавица пред очите му. Независимо защо Кай бе заел мястото на Ясуно, той се беше борил за честта на Ако — не като самурай, а като демон. Нито един от самураите тук нямаше шанс да устои на състезателя на Кира, дори и той да не беше с броня, която можеше да строши на парчета една *катана*. Но Кай се бе сражавал с него като равен, той щеше да бъде победител, ако изобщо бе имал шанс за честна победа — нещо, което Ясуно никога не би могъл да постигне. Фактът, че Кай бе убил *цилин*, не беше щастлива случайност.

Това не беше правилно. Вече нищо не разбираше: вместо да победи, Кай бе победен от нещо, което можеше да бъде само магия. Вместо да празнува най-великия ден в живота си, господарят Асано бе паднал унизен в прахта в краката на шогуна, защото дъщерята, която толкова много обичаше, обичаше повече мелеза.

Господарката Мика бе захвърлила любовта на баща си, честта си и доброто си име заради нещо, което дори не беше човешко същество. Първото впечатление на Оиши от Кай беше най-подходящото: *Кай беше демон.*

Мисълта, че мелезът може по някакъв начин да е и най-добрият и най-смелият воин в Ако, му се струваше напълно абсурдна. Това копеле със смесена кръв не заслужаваше тяхното уважение, нито дори тяхното състрадание.

Оиши погледна към Хазама и кимна.

Самураите от Ако взеха по един *бокен* със стоманен връх от купчината, донесена от тренировъчната площадка от хората на шогуна, и наобиколиха лежащия Кай. Самураят в черна броня хвърли един последен поглед на мелеза, без дори да свали демоничната маска от лицето си, след това се отдръпна, оставяйки жертвата си на отмъщението на собствените й хора.

Адютантът на шогуна чакаше заедно с част от неговите самураи, за да се увери, че заповедта на господаря му ще бъде надлежно изпълнена. Другите *даймио* останаха на местата си, наблюдавайки мълчаливо публичното унижение на състезателя от Ако, като всички знаеха, че петното от скандала, лепнато на фамилията Асано, ще трае много по-дълго.

Оиши наблюдаваше с безизразно изражение, докато Кай се опита да се изправи, за да се защити по някакъв начин срещу това, което знаеше, че ще последва. Но един злобен удар от Хара го просна отново на земята, а Хазама му нанесе още един.

След това вече нямаше спасение за него, тъй като те изляха безсилната си ярост върху мелеза, върху демонското изчадие, което бе израснало сред тях заради милостта на техния господар, само за да донесе позор на гордото му фамилно име, на детето му, на неговите самураи, а оттам и на всички хора от неговите владения. Оиши правеше всичко възможно да не отделя очи от наказанието, изпълнявано от хората му, но вниманието му непрекъснато се отклоняваше към господаря Асано, който стоеше сега с приведени рамене, взирайки се в земята; към господарката Мика, която потръпваше при всеки удар, нанасян на Кай, сякаш той се стоварваше върху нея; към едва прикритото удоволствие, което се четеше по лицето на Кира.

Очите на Мика се наляха със сълзи и въпреки че Оиши се опита да се вкопчи в гнева си към женската слабост, мисълта за това, което жена му би могла да чувства, ако жертвата беше той, по някакъв начин влезе в ума му.

А след това изпита още по-голям срам, тъй като една сълза се отрони от препълнените очи на Мика. Тя се търкулна по бузата й, оставяйки сребриста следа, а младата жена застина, мъчейки се

да сдържи сълзите си, докато немигащите й очи му заприличаха на очите на мъртвец. Не си спомняше да я е виждал да плаче публично, след като умря майка й, когато тя беше малко дете. Една жена самурай не трябваше да плаче пред хората, поне не и за нещо толкова позорно. Но той виждаше, че дълбоко в себе си тя се давеше в сълзи.

Оиши отново овладя собствените си емоции, чудейки се колко от нейните сълзи бяха заради баща й и колко заради Кай. Кай, който бе убил *цилин* с една ръка, рискувайки собствения си живот, който днес пак бе рискувал живота си за честта на своя господар и своята господарка, за Ако.

И който тайно обучаваше собствения му син в изкуството да борави с меча, откраднвайки послушанието и уважението не Чикара точно както той бе откраднал сърцето на дъщерята на господаря Асано.

Той погледна през арената към мястото, където синът му бе стоял да наблюдава двубоя с гордостта на известната само на него тайна, която засенчваше дори гордостта от почетното му място в обществото.

Чикара беше изчезнал, не можейки да понесе случващото се в момента, но за разлика от всички останали участници той можеше да си тръгне по собствена воля. Оиши отново насочи вниманието си към хората си, които си отмъщаваха на Кай за своето разочарование и загубата на достойнството им. Ако не бъдеха спрени, скоро щяха да го пребият до смърт. Трябваше ли да ги спре? Имаше ли изобщо власт да го направи?

Той погледна към адютанта на шогуна, който още ги наблюдаваше критично. Мъжът изглеждаше доволен от наказанието, което Кай получаваше, но мелезът още мърдаше, опитвайки се слабо да се защити, затова той не смяташе, че му е достатъчно.

Като се обърна назад, Оиши видя как Башо, който досега се бе придържал по-далеч от центъра, давайки си сметка за собствената си сила, внезапно пристъпи напред, като че ли бе достигнал до някакво свое решение. Другите се отдръпнаха; самото му присъствие бе достатъчно, за да ги накара да отстъпят. Той вдигна *бокена* си и Оиши видя как решимостта на лицето му изведнъж се смени със състрадание. Устата му безмълвно изрече: „Съжалявам“, когато погледна надолу към Кай.

После Башо нанесе с *бокена* си точно премерен удар, от който Кай най-сетне изгуби съзнание. Самурят коленичи и започна да съблича доспехите от инертното тяло на мелеза, така че наказанието можеше да приключи. Адютантът на шогуна не протестира и Оиши даде знак на останалата част от хората си да

помогнат.

Без броня, в безсъзнание и целият в кръв, Кай изглеждаше уязвим съвсем като човешко същество, както когато бе влачен по арената. Оиши извърна очи назад към господаря Асано и Мика. Очите на младата жена отново се бяха напълнили със сълзи, но този път той видя в тях и срам, и самообвинение — нещо, което имаше огромна нужда да види, за да може някога пак да я погледне с някакво разбиране.

Гостите започнаха да се разотиват. Това означаваше, че господарят Асано и Мика-химе бяха най-накрая свободни да си тръгнат; адютантът на шогуна отиде да докладва на своя господар за наложеното наказание на непокорния изрод на Асано.

Оиши остана на мястото си, чувствайки се така, сякаш краката му бяха пуснали корени в земята. Той току-що бе наблюдавал как неговите най-високопоставени и най-уважавани самураи бяха принудени да извършат акт, който само най-долните улични главорези можеха да извършат — да пребият почти до смърт един безпомощен мъж. Сега ги гледаше как захвърлиха *бокените* в опръсканата с кръв земя и се запътиха към него за по-нататъшни нареждания. Останалата част от присъстващите самураи гледаха безмълвно и очаквателно от местата, където бяха поставени на пост.

Оиши изпрати Башо и Окуда да придружат господаря Асано и Мика-химе до техните покои, като първо тихо ги предупреди да се придържат на възможно най-голямо разстояние от тях и изобщо да не разговарят. После изпрати Хазама да открие къде с Ясуно и какво се е случило с него. Останалите разпусна да изпълняват редовните си служебни задължения или да се отдадат на заслужена почивка.

И едва тогава тръгна да търси сина си.

Надвечер ясното слънчево небе, което криеше обещание за един също толкова бляскав ден за Ако, притъмня от надвисналите облаци на приближаващата буря. То придоби цвета на жестоко пребито тяло, набъбналите индиговосини облаци бяха прорязани от кървавочервените лъчи на залязващото слънце.

Яркочервеният отличителен цвят по знамената на Ако, както и златистият, който бе не само цветът на Ако, но и на шогуна, се губеха в здрача, когато Мика най-после излезе от покоите си.

Когато се бе върнала там след турнира, тя бе накарала всички да напуснат стаите й, за да може в усамотение да поплаче от мъка и срам, и плака, докато си помисли, че вече не са й

останали сълзи, а след това плака още повече от разкаяние и скръб.

Най-накрая заспа и когато се събуди, изпрати разтревожените си прислужнички да намерят всички възможни средства, с които да прикрие зачервените си и подпухнали от плач очи и лице. Тя не желаеше да отрича своята скръб, но нямаше и да потъпче гордостта си, дори и само заради Ако, без значение колко много бе опетнила неговото име днес. Но трябваше да излезе, трябваше да говори с баща си, независимо дали той искаше да говори с нея или не.

Като откри, че той не е в покоите си, Мика го търси и разпитва за него навсякъде, където си мислеше, че може да е отишъл. Където и да отидеше, никой не го беше виждал или го бяха виждали по-рано, но не знаеха нищо сега, докато тя не започна да се страхува, че или им е било заповядано да не й казват нищо, или че той може… може дори…

Обзета от отчаяние, младата жена седна на една пейка под вишневите дървета в двора, сплете пръсти и стисна ръцете си още по-яростно, отколкото по време на турнира под неприятния поглед на господаря Кира. Пръстите й вече бяха насинени от пръстените, които се впиваха в тях, но тя се радваше на болката, както и на всичко, което можеше да разсее мислите й.

Мика видя един от самураите на баща й да идва към нея в сгъстяващия се здрач и го позна по профила, който не приличаше на ничий друг.

Башо приближи колебливо и се поклони с голямо уважение.

— Господарке, кираносуке Оиши каза, че сте търсили баща си. Преди малко видях господаря Асано да седи в градината си край езерото с *кои*[36].

Той не срещна погледа й и тя се запита дали ако го беше направил, щеше да види същите чувства, които бе прочела в очите на другите васали на баща си, а дори и в очите на слугите. Независимо дали погледите им изразяваха състрадание или порицание, или и двете заедно, Мика не можеше да понесе да види, което и да е от тези чувства в очите на още един човек, особено в очите на този мъж. Достатъчно тежко й беше само да си представи какво щеше да прочете в очите на баща си.

— Благодаря ви, Башо-сама — промълви тя с едва доловим глас. Без да вдига очи, Мика се изправи и му се поклони на свой ред; вишневите листенца се плъзнаха по копринените й одежди и се посипаха безшумно около нея.

— Господарке — каза той, когато тя понечи да тръгне. — Погрижиха се за мелеза, прегледа го лекар. Той ще преживее този ден.

Тя се обърна; на кръглото лице на Башо я нямаше обичайната усмивка, но очите му излъчваха доброта, която бе в такъв контраст с огромното му силно тяло и уменията му да борави с *бо*[37] и *нагината*.

— Защо ми казвате това? — попита тихо.

— Защото искате да видите баща си, Мика-химе — отвърна самураят, сякаш този път не стояха в двора на замъка, а в манастирска зала — и той има нужда да види надежда в очите ви, така както имаше нужда да види усмивката ви, когато бяхте дете. Помислих си, че може би, ако знаете нещо, което ще ви донесе утеха…

— Башо-сама… — тя се помъчи да се овладее, да остане изправена и да срещне погледа му, за да не се превърне отново в скърбящото дете след толкова много години. — Благодаря ви от сърце заради баща ми. Но… — Мика пак сведе глава, повече от смирение, отколкото от благодарност. — Защо само вие, от всички тук, ме гледате още със същите очи след това, което направих?

На лицето на Башо се изписа изненада.

— Вие не сте направили нищо лошо, Мика-химе. Просто сте се влюбили в някой, който бе спасен от добротата на вашия баща. Ние обичаме този, когото обичаме; такава е нашата съдба, независимо дали е правилно или не — той отклони поглед, като че ли не беше сигурен дали е имал право да изрази такова становище пред дъщерята на господаря си. Но сякаш съвестта не му позволяваше да мълчи, Башо продължи: — Мика-химе, вие говорите за *уаби-саби* като човек, роден със свещените думи на Буда, изписани в сърцето му. Буда е казал: „Истинската стойност на човека не се крие във външността или ранга му, а в широтата на духа му“. Вие виждате истинската красота в предметите и хората, която всъщност е тяхната уникалност, както и крехкостта на съществуването им в този свят. Това е рядък дар.

Той я погледна отново; лицето му бе наполовина в сянка.

— *Бакуфу* на Токугава е обвило страната ни като в копринен пашкул, за да не допуска в нея нищо, което не е японско. Да се гордеем с нашия начин на живот е хубаво, но това си има и своите рискове. Гордостта винаги води до това. Ние не сме единствените чеда на боговете на този свят, нито всички непознати, които срещаме, са маскирани демони. Може дори да се окаже, че мелезът напълно заслужава ранга на самурай. Но той е роден тук и сега… на грешното място, в грешното време.

Мика вдигна ръка към устата си и захапа пръста си силно, за да потисне внезапно надигналата се болка.

— Мика-химе… — Башо поклати глава с лек укор. — Буда

също е казал: „Дарявайте своята любяща доброта на всяко живо същество, без разграничение“. В крайна сметка добротата, която даваме, и добротата, която получаваме и съхраняваме в сърцата си, е единственото нещо, което остава в душата ни. Следващият живот на мелеза ще бъде по-добър, защото е споделил вашата доброта. Такъв ще бъде и вашият живот.

Самураят се усмихна почти смутено, преди да се поклони и да си тръгне забързано, сякаш просто бе предал своето съобщение, както му е било наредено. Тя го проследи с поглед, като за момент се зачуди какво ли наистина го бе довело при нея — заповед на Оиши или състраданието на Буда.

Мика се обърна и пое в противоположната посока, за да намери баща си.

Откри го там, където й беше казал Башо, в градината край езерото с *кои*, където обичаше да прекарва свободното си време. Той седеше на една пейка, загледан във водната повърхност, в която се отразяваше тъмното небе — един обърнат наопаки свят.

Когато се приближи до него — плахо и със сведени очи за първи път, откакто бе дете — един сребрист шаран изведнъж изскочи от водата и се плъсна на камъните край езерцето.

Баща й бавно стана от пейката да вдигне безпомощната риба и я хвърли обратно във водата. *Кои* правеха това, откакто Мика се помнеше, сякаш, като достигнеха определена големина и възраст, копнееха за нещо повече от добре познатия им свят. И така, те изскачаха от езерото в неизвестното.

Спомни си, когато бе момиче, колко бързо баща й скачаше да ги спаси, като ги мъмреше, сякаш наистина можеха да го разберат, докато ги връщаше на мястото, към което принадлежаха.

Но днес той не каза нищо, просто хвърли рибата във водата, сякаш я презираше за глупостта й. Когато тръгна обратно към пейката, за първи път й се стори, че се движи като старец.

— Татко? — каза тя колебливо, като направи крачка към него.

Баща й вдигна очи и като я видя, изражението му стана непроницаемо като стена.

Мика застина на мястото си, сякаш едва контролираният гняв и тъга в погледа му й подействаха като истински удар.

Той й обърна гръб и тръгна през градината към покоите си с обичайната си отривиста походка.

— Господарю — извика тя и го последва, препъвайки се, макар че внезапно почувства цялото си тяло вцепенено, сякаш погледът му я бе парализирал.

— Не сега! — отвърна той, без да забавя ход или да я

поглежда.

— Татко, моля те! — изплака Мика, като посегна към него, когато той спря да отвори вратата.

Той влезе вътре и затвори плътно подсилената с дърво плъзгаща се врата от хартия, без да поглежда назад.

Докато стоеше разтреперана пред нея, неспособна да направи и една крачка, над главата ѝ блесна ослепителна светкавица, последвана от гръм, и от небето плисна дъжд.

Дъждът се лееше, като я измокри до кости, но тя още не можеше да се насили да се обърне и да си тръгне. Викаше отново и отново, надявайки се, че баща ѝ може да промени решението си или сърцето си и да ѝ отвори вратата. Гласът ѝ звучеше жално като крясъка на морските птици и се носеше далече, заглъхвайки сред свистенето и тътена на бурята.

Нямаше представа колко време стоеше там и чакаше, сега времето нямаше никакво значение. Нищо нямаше значение. Бяха се погрижили за Кай. Дълбоко в сърцето си се радваше, но дори мисълта, че това нямаше толкова голямо значение за нея, я изпълваше със срам.

Най-накрая тя се обърна, приемайки неизбежното, и бавно тръгна през двора под студения дъжд, като избягваше всички вътрешни коридори, които можеха да ѝ осигурят някаква сушина, докато тя накрая вече нямаше избор.

Мика влезе в онази част от обширния дворец, където се намираха собствените ѝ покои, като се държеше единствено с усилие на волята си. Смяташе, че днес е изплакала всичките си сълзи, но сега си даде сметка, че способността на човешката душа да плаче, е безгранична като обсипаното с безброй звезди нощно небе.

Докато вървеше по коридора, видя Башо и Оиши, потънали в разговор, който, ако се съдеше по мрачните им изражения, можеше да се отнася както за днешните катастрофални събития, така и за недостига на фураж за конете.

Стори ѝ се, че чу Оиши да споменава името на сина си, докато се приближаваше към тях, извърнала глава с надеждата, че дори няма да я погледнат, като мине край тях. Но тя все още беше Мика-химе; двамата мъже прекъснаха разговора си и ѝ се поклониха с необходимото уважение.

Тя едва кимна в отговор и понечи да продължи. Но в погледа на Башо зърна съжаление, сякаш не бе очаквал да я види отново толкова скоро и подгизнала от дъжда.

Мика спря и погледна назад.

— Башо-сама — каза, когато Оиши я изгледа изненадано, — вярвате ли, че боговете или милостивият Буда наистина чуват и

отговарят на всички наши молитви?

Сега беше ред на Башо да я погледне изненадано. Изненадата му бързо премина пак към съжаление.

— Да, господарке — отвърна той и сведе очи. — Но понякога отговорът е отрицателен.

Самураят отново се поклони и тя продължи забързано пътя си, така че никой от двамата да не види изражението й.

Небето още бе покрито с оловносиви облаци на следващия ден следобед, когато Кай най-накрая дойде в съзнание. Първата му мисъл бе, че не бе очаквал изобщо да се събуди. Но когато помръдна глава и се опита да вдигне ръка към лицето си, го прониза толкова силна болка, че лапите на забвението едва не го повлякоха обратно в дълбините на мрака, затова реши, че е оцелял за пореден път. Но защо?

Той издаде нечленоразделен звук, твърде жален дори за да бъде стон.

— Дойде ли най-накрая в съзнание? — попита нечий глас.

Кай се помъчи да се съсредоточи върху този, който говореше, едва различи лицето на Оиши, което се носеше безплътно над него, и неясното пространство отвъд.

Някой повдигна главата му и няколко глътки от пълен с вода черпак се стекоха в устата и гърлото му. Останалата част от водата бе плисната безцеремонно върху главата му, оставяйки го подгизнал и задъхан.

— Изхвърлете го! — каза Оиши.

Хоризонталният и вертикалният свят размениха позициите си, от което на Кай му се повдигна, когато два чифта силни ръце го вдигнаха и извлякоха през някаква врата напън под студения ситен дъжд, който полепваше по кожата му като паяжина. Дъждът се усили, докато, принуден от групата заобикалящи го мъже, прекоси обширното открито пространство до място го, където го водеха.

Най-сетне, през пелената от болка, чу острото скърцане, съпровождащо отварянето на малката врата във външната порта на крепостната стена. Като вдигна глава, той видя един сняг, кой то сякаш се бе разтворил в дъжда. Мъжете, които го бяха влачили до този момент, го изхвърлиха през портата в света отвън.

Кай се приземи по очи в калта извън стените на замъка. Трясъкът от затръшващата се зад него врата прониза достатъчно силно все по-обърканите му мисли, за да го задържи и в съзнание. Той се помъчи да се надигне, преди да се удави и калта, безумният инстинкт за оцеляване се опита да накара

тялото му да се изправи на крака… „поне на ръце и колене… поне…“

Успя да се надигне достатъчно, за да измъкне лицето си от калта и да си поеме въздух. После се претърколи по гръб и остана да лежи неподвижно, безсилен да направи нещо повече. Дъждът се лееше като сълзи или гневен изблик на небето, за да го пречисти от греховете или най-накрая да го удави.

7.

Горяща пепел проблясваше в една древна купа в покоите, отредени за господаря Кира в замъка Ако, докато Мицуке се взираше в гаснещата жар, разглеждайки внимателно напуканите еленови кости, нажежени от топлината, като откриваше сред фината плетеница от пукнатини фигури, отражение на по-големите шарки, изтъкани от невидимата ръка на съдбата. Моментът беше подходящ — в глуха доба, когато единствената светлина, която съществуваше за нея, бяха светещите знаци, които тя извикваше от тънка струйка дим.

Мицуке вдигна очи към лицето на любимия си господар, което се осветяваше от същата светлина, и се усмихна.

— Умът на Асано е неспокоен. Време е.

Като го погледна в очите, зеницата на нейното синьо око — тази, която бе надарена да вижда невидимото — внезапно се сви, като усети колебанието на Кира.

— От какво се страхуваш, господарю мой? — тихо попита тя, потискайки внезапно обзелото я животинско желание да го стисне за гърлото. „Човешки същества… всички те са толкова слаби. И все пак…“

— Докажи ми твоето мъжество. Отдай ми сърцето си — тя се промъкна по-близо до него, сръчно разгърна предниците на кимоното му и прокара пръстите си с дълги нокти по гърдите му, оставяйки бледи цветни линии по гладката кожа, и усети как пулсът му се ускори.

— След това няма връщане назад — прошепна Мицуке. — Ти се обвързваш с мен и аз се обвързвам с теб — очите му се затвориха, а от устните му се отрони въздишка на екстаз, докато тя продължи да го милва, разхлабвайки колана на кимоното му. — Реки от кръв и планини не ще застанат на пътя ни. Нито сълзите на вдовици и сираци — гласът й звучеше напевно, сякаш изговаряше мантра. Тя усети как кръвта му забушува, видя вените на слепоочията му да пулсират в унисон с желанието на сърцето му. „Човешките създания могат така лесно да бъдат манипулирани, а още по-лесно да бъдат убити. И все пак…“

— Открий завистта и омразата си — заповяда Мицуке и ноктите й одраха плътта му като тези на граблива птици. Кира извика, но не от болка. Тя извади една дълга игла от вдигнатата си на кок коса и прободе вената на китката му, като удави капките кръв в шепата си. — И ще ти дам всичко, което желаеш.

Прошепнатите думи, с които го бе омагьосала, се смениха с друго заклинание и от кръвта в дланта й започна да се образува

уродлив тъмночервен паяк — проявление на най-съкровените му желания, на най-големите му страхове. Амбиция и завистта, които го разяждаха, бяха сдържани прекалено дълго от човешката му слабост. Нейният любим щеше да стане шогун, но не и със собствени сили. Духът му беше твърде слаб, той никога нямаше да се осмели да действа както му се иска. Но това не беше проблем, защото той имаше нея, а тя притежаваше безстрашие и сила, достатъчни и за двамата. Те бяха създадени един за друг във всички отношения.

Господарят Асано спеше дълбоко, напълно изтощен след този ден на крайно физическо и умствено напрежение. Той дори не помръдна, когато сенките, хвърляни от мъждивия фенер край леглото му, се раздвижиха по стените над него. В най-тъмния ъгъл на стаята лисицата вещица се материализира в създание от сенки, пълзящи по стените, докато не се озова точно над него.

Тя се спусна по стената като кошмар, докато не стигна точно над главата му. След това отвори шепи и пусна едрия червен паяк, чийто корем и крака още бяха мокри от кръвта на Кира. Паякът пропълзя, докъдето тя пожела, оставяйки кървави следи по устните на Асано като целувка на смъртта.

Над него, наблюдавайки внимателно, Мицуке прошепна:

— Татко.

Асано седна рязко на *футона* си с широко отворени, изпълнени с ужас очи. Ръката му намери меча му, поставен, както винаги, до постелята му, докато оглеждаше стаята за евентуални натрапници или за някакви признаци на движение.

Но в нея нямаше нищо, нямаше никой, освен него. Това беше кошмар, нищо повече. Той потърка лицето си, отърсвайки се от странното усещане, което бе останало от съня му, и понечи да си легне отново, прекалено изтощен дори да разсъждава върху него.

Но тогава му се стори, че чу приглушен вик, идващ някъде отблизо, и гласът на Мика отчаяно извика:

— Татко!

Не… въобразяваше си. Просто собствената му гузна съвест го бе накарала да мисли, че е чул дъщеря си.

— Татко!

„Мика?“ Това беше нейният глас, беше сигурен в това. Това не беше сън. Нейният вик долетя отново и отново, като силата му и ужасът в него все повече нарастваха. Господарят Асано скочи от постелята, грабна меча си и излезе от стаята.

Той се втурна през градината, следвайки виковете на дъщеря си, изпълнени с ужас и болка, като извика:

— Мика!

Като влезе в покоите на дъщеря си, дръпна вратата на спалнята ѝ и видя Кира, легнал върху Мика, да я притиска надолу, докато се опитва да…

С яростен вик господарят Асано замахна с меча си.

Кира вдигна глава, пускайки Мика в опита си да изпълзи настрани, далеч от гнева на баща ѝ, но мечът се стовари върху рамото му и той рухна на пода с разширени от страх очи.

Изпълнен със студена ярост, Асано вдигна меча си, за да посече мъжа, който се бе осмелил да нападне дъщеря му, когато внезапно… картината пред него изчезна като сън, прогонен от слънчева светлина.

Той откри, че по някакъв начин се е озовал в покоите на господаря Кира, а не в тези на дъщеря си. Кира се свиваше на пода с обляно в кръв рамо и викаше:

— Стража! Стража!

Мика не се виждаше никъде.

Асано се обърна, примигвайки, за да прогони кошмара от очите си, и се озова срещу отворената врата, която гледаше към вътрешния двор, където бяха започнали да се събират хора, събудени от виковете. На лицето му се изписа недоверие, когато видя сред тях да се появява Мика, съвсем невредима; очите ѝ се ококориха от изненада, когато го видя да стои с вдигнат меч над кървящия Кира.

Господарят Асано отпусна *катаната* си, изумен като всички, които стояха и го гледаха, и направо съсипан от чудовищността на това, което бе направил. Той отново погледна към Кира, на лицето му се изписа недоумение и не оказа никаква съпротива, когато телохранителите на Кира го хванаха и го измъкнаха от стаята.

— Татко! — Мика се опита да се измъкне от тълпата, за да отиде при него, но самураите на шогуна ѝ препречиха пътя.

Като я чу, Асано се замята в ръцете на пазачите си, опитвайки се да се освободи, за да стигне до нея. Но внезапно пред него застана Оиши с протегнати напред ръце, в чиито очи се четеше мълчалива молба да дойде на себе си и да не се съпротивлява.

— Моля ви, господарю.

Асано се взря в своя *кару*, примигвайки, сякаш дневна светлина дразнеше очите му, въпреки че все още бе среднощ. След това най-сетне кимна в знак, че се предава, и свали меча си, чувствайки се така, сякаш току-що бе излязъл от някакъв пущинак в един непознат свят, но донякъде успокоен да открие там познато лице — лицето на своя заместник.

Оиши отстъпи назад, страхът и безпокойството, които

изпълваха очите му, се замениха с облекчение. То обаче се стопи, когато пазачите обезоръжиха господаря Асано и го поведоха.

Той ги гледаше как се отдалечават, изпълнен с отчаяние, виждайки какво бе станало с неговия господар, неговия наставник… и приятел. Отчаянието заседна като огромна буца в гърдите му, като най-тежкия камък, стоварил се върху тежестта, натрупана през последните дни и седмици, която бавно го гризеше отвътре, но той нямаше власт да спре това, докато най-накрая почувства, че сърцето му ще се пръсне.

Тълпата около него започна да се разпръсва, мърморейки. Той видя Мика да се отправя бавно към покоите си — боса, а свободно пуснатата й коса обгръщаше раменете й като тъмен покров. Тя изглеждаше бледа и някак нематериална като опечален призрак. Оиши отмести очи, знаейки, че този образ ще го преследва като неспокоен дух, освен ако не успее да намери начин да премахне това, което бе сторено на баща й.

Той се загледа в Кира, докато лекарят и хората от свитата му се грижеха за раната му. Но очите му отказаха да се задържат върху този мъж и заскитаха безцелно, докато не се спряха на шогуна, застанал на вратата на покоите си, който бе станал свидетел на всичко.

Единственото нещо, което Оиши не забеляза, защото тя бе избрала в този момент никой да не може да я види, беше наложницата на Кира, вещицата с едно синьо око.

Кай се скиташе, изгубен още веднъж в здрачния свят на гладните духове — света, от който бе избягал толкова отдавна. Но това е било само сън… една мечта… душите на изоставените мъртъвци все още бяха вкопчени в него с призрачните си пръсти от син пламък и при всяка стъпка, която правеше, го дърпаха назад, докато стоновете им за милост изпълниха безпомощното му съзнание с видения за ранени и умиращи, изоставени на някакво забравено бойно поле под парцаливи червени знамена.

Стоновете секнаха от силния вик на болка, с който Кай внезапно се събуди от своя делириум. Замаян и объркан, измъчван от отвратително главоболие, той се озова обратно в реалния свят. Преследващите го викове и нематериалните пламъци бяха изчезнали, вместо това се чуваше воят на ледения вятър, който влизаше през процепите на стените около него, и една свещ гореше в нащърбена чиния на пръстения под до него.

Нейният златист пламък трепкаше от течението, докато той се мъчеше да се съсредоточи върху това, което светлината разкриваше от реалността; умът му се бореше като пламъчето да

откриe смисъл в това, което виждаше.

Най-после осъзна, че се намира в колибата си, въпреки че нямаше спомен как или кога е стигнал дотук. Беше нощ и жарта в огнището отдавна се бе превърнала на пепел, оставяйки колибата тъмна и студена. На трепкащата светлина на свещта видя до лицето си на дюшека това, което трябваше да е неговата ръка, деформирана почти до неузнаваемост. Калният ръкав на кимоното му беше разкъсан над лакътя, а онова, което можа да види от горната част на ръката си, изглеждаше също толкова отвратително. И това беше всичко. Лицето му бе така подуто, че едното му око бе напълно затворено, и той не можеше да помръдне главата си, за да зърне, която и да е друга част от тялото си, ако то все още имаше отделни части.

Имаше чувството, че цялото му тяло представлява само един неопределима остра болка, която ставаше по-силна всеки път, когато се опиташе да си поеме дъх, сякаш всичко от врата надолу беше потрошено.

Пламъкът на свещта потрепна от вятъра; като в игра на сенки, дворът на турнира изпълни трескавите му мисли. Кай си спомни как го бият като куче пред господаря, заради когото рискува всичко, и жената, която обичаше повече от живота си, докато те стояха с наведени глави, унизени заради провала му. Той бе опозорил Ако и фамилията Асано чрез самото си съществуване и с това как то бе разкрито.

Усети тежката ръка на шогуна да сграбчва и да мачка нараненото му лице; облечените в кожени ръкавици пръсти изследваха разранената му уста така грубо, сякаш наистина беше животно — животно, за каквото го бе обявил дори господарят Асано, отхвърляйки пред целия свят принадлежността му към човешкия род. И Мика, простряна в прахта, да моли за живота на това животно, захвърляйки своята чест, опозорявайки доброто име на баща си.

Внезапно пламъчето на свещта угасна, миниатюрната светлина, която свързваше Кай с реалността, изчезна заедно с него.

В безлунната бездна на съзнанието му, отвъд бреговете ни паметта или дори на съня, делириумът отново затъмни хоризонта и освети огромно море с проблясващи видения в кървавочервено и ледено синьо, които ставаха все по-ярки, докато безплътните и безформени видения придобиха формата на безмилостни очи, които познаваше твърде добре, за да помисли, че са само илюзия.

Той срещна погледа им, но те гледаха право през него, сякаш той самият бе само призрак. Но когато умът на *китсуне* премина през неговия като леден вятър, Кай се разтрепери от нещо много

по-страховито от самия страх от откритието: *коварство, предателство, проклятие над фамилията Асано.* Не знаеше какво е проклятието; знаеше само, че всичко, което бе сънувал, преди да се събуди, е вярно, и всичко, което бе смятал, че знае, е било погрешно, и тъй като самият той бе прокълнат много отдавна, не можеше да направи нищо, за да го спре.

Отчаянието завладя изцяло съзнанието му и го повлече обратно в бездната.

8.

Сутринта настъпи твърде скоро, въпреки че след събитията от предишната вечер на всички от фамилията Асано им се бе струвало, че слънцето никога няма отново да изгрее.

Но с утринта дойде и присъдата — светкавична и неумолима като острието на меч.

Господарят Асано, коленичил пред шогуна в Голямата зала на собствения си замък, чакаше с примирение, което можеше да мине и за дълбока медитация, докато, приближили глави, съветниците на шогуна разискваха и спореха помежду си, като че ли наистина имаше някакво съмнение относно последиците от снощния инцидент.

Най-накрая един от съветниците се наведе напред и прошепна нещо в ухото му. Шогунът като че ли размишлява дълго върху думите му, преди да каже:

— Законът е ясен. Наказанието е смърт.

На Асано му се стори, че почти долови съжаление в гласа му, може би защото шогунът досега не се беше озовавал често в положението да заповядва да се изпълни смъртна присъда на *даймио*, в чийто замък в момента бе почетен гост, или поне не и преди още да си е тръгнал.

— Заради вашето високо обществено положение и заради доброто ви управление на Ако ще ви позволя да умрете от собствената си ръка, така че да можете да покажете същата смелост и достойнство в смъртта, каквито сте показвали и приживе. Присъдата трябва да се изпълни веднага.

Господарят Асано се поклони, приемайки присъдата с мъжеството и достойнството, които никога не бе губил, въпреки че неочакваната бързина, с която тя трябваше да се изпълни, му дойде като допълнителен удар. Обикновено на *даймио* се предоставяха няколко дни или седмици — времето, необходимо да постави в ред имуществото си и да подготви семейството и приятелите си за раздялата — преди да извърши сепуку.

Той се изправи сковано и бе ескортиран от телохранителите на шогуна до стаята за подготовка, която вече бе определена, където щеше да разполага с малко време да напише официалното си предсмъртно стихотворение и да се съвземе преди това, което щеше да последва.

Стените на стаята бяха украсени с красиво нарисувани пана, илюстриращи събития от дългата и почтена история на фамилията Асано. Той коленичи пред писалището, където фина хартия, четка, вода и мастилен камък очакваха последните му

мисли.

Приседна за момент на петите си, като се загледа в стените, утешавайки се с мисълта, че с решимостта, която ще покаже при изпълнението на този последен акт, ще премахне петното от честта на рода му. Животът продължаваше само едно поколение; доброто име бе завинаги. Нищо нямаше да спечели, ако протестираше или твърдеше, че случилото се е било извън контрола му. Беше се случило в неговите земи, сред стените на собствения му замък. Негова бе отговорността да приеме последствията.

Още снощи бе съставил наум прощалното си стихотворение, докато лежеше буден в очакване на зората. Асано го записа на листа хартия, като внимаваше ръката му да се движи уверено и плавно, както когато беше ученик. Оставяше твърде много неща недовършени — и твърде много, които бяха просто неразбираеми — но днес нямаше да извърши нищо, което би нанесло допълнителни щети на Ако или допълнителен срам на името Асано.

Трябваше да използва оставащите часове за медитация и молитва, но нямаше време за себе си. Беше поискал от охраната пред вратата неговият *кару* да чака там, когато го повика, за да може да уреди с него колкото се може повече дела, така че да осигури благосъстоянието и безопасността на Ако… и на Мика.

Това бяха въпроси, за които трябваше да му се даде съответното време да ги уреди, а може би трябваше да го направи още преди години, защото след смъртта на съпругата му той бе разбрал твърде осезателно колко крехко е цялото съществуване. Единственото сигурно нещо бе промяната.

Както бе пожелал, Оиши чакаше пред вратата, когато Асано я отвори. Охраната беше взела мечовете на *кару*, но му позволи да внесе завързаните свитъци, счетоводните книги и другите документи, които носеше на ръце; той дори не бе взел някой, който да му помогне да донесе нещата за тази последна среща.

Оиши имаше вид на човек, който не е мигнал предната нощ, и очевидно бе така. Заедно с книжата, свързани с делата, които бяха негова отговорност да управлява, той бе донесъл и списък на нещата, които го тревожеха, с въпроси и подробности, който бе изготвял цяла нощ.

Те уточниха бързо най-основните въпроси с лекотата на двама мъже, които са работили заедно в продължение на години и познават начина си на мислене. Асано си помисли с нежност и за многото игри на *тоги* и *го*, които бяха изиграли през тези години, резултатите, от които го бяха убедили, че в една друга епоха главният му васал и съветник щеше да бъде най-доверения

му генерал, сериозен стратег, с когото да се съобразяват.

И при управлението на *бакуфу* в Едо способността на Оиши да помни подробности и да вижда стотина стъпки напред още докато прави първата, също му бе дала възможност да се справя отлично с работата си като мирновременен *кару*.

Той бе натоварен да ръководи множеството задачи, необходими, за да може замъкът Ако и земите около него да бъдат защитени и добре поддържани, както и да следи подчинените му, на които възлагаше изпълнението на тези задачи, да си вършат добре работата. Това бе наследствена длъжност, но историята на самурайската класа изобщо не гарантираше, че синът на всеки *кару* е подходящ за нея.

Но в една епоха, когато единственото, което наистина бе останало от Пътя на воина, бяха съчинения, написани от хора, които никога не са виждали битка, и хубавият почерк служеше на редовия самурай по-добре, отколкото боравенето с меча, родът на Оиши беше изключение, надеждно произвеждайки наследници, които бяха съумели да приспособят своите умения за по-малко героични дела, които бяха не по-малко важни за родината на техните предци.

Накрая настъпи мигът на мълчанието, от който двамата мъже вътрешно се бояха, когато Оиши сложи настрана окончателния списък и документите; дългата пауза им подсказа, че няма какво повече да се каже за сухата статистика или бъдещето, което единият от тях нямаше да доживее да види. Асано се загледа в нарисуваните пана, които ги заобикаляха, вглеждайки се в миналото, черпейки сила от него. Оиши сведе очи, като се опитваше да не гледа към предсмъртното стихотворение на господаря си, което лежеше на писалището, да не позволи на очите си да прочетат дори една дума или фраза от него преди съответния момент.

Той вдигна отново глава и погледът му бе на човек, който предпочита да бъде разкъсан от глутница диви зверове, отколкото да е принуден да понесе безпомощността, която чувстваше сега.

— Това не е правилно.

Господарят Асано срещна погледа му със състрадание и извинение.

— Опитах се да убия невъоръжен човек в собствения си дом, да убия гост. — Високопоставен гост, към когото се знаеше, че изпитва враждебност, и то в момента, когато присъстваше и шогунът, което превръщаше акта в директна заплаха срещу него. — Шогунът можеше да ми откаже правото да извърша сепуку и да нареди да бъда удушен като престъпник. Вместо това

той ми позволи да отнема живота си с достойнство.

— Вие бяхте омагьосан, господарю — възрази Оиши. — Умът ви е бил отровен. Дайте ми нареждане и аз ще подготвя коне…

Асано повдигна вежди.

— Искате да избягам? — той поклати уморено глава. — Вашите и моите предци винаги са служили на тази земя. Така трябва да направят и нашите деца. Ако приема съдбата си, никой няма да постави под въпрос честта на нашите хора или да ги накаже за моето престъпление.

Той дълго се взира в очите на Оиши, осъзнавайки, че няма думи да изрази колко е благодарен и щастлив, че с имал за пръв помощник мъжа, който бе коленичил пред него сега, в продължение на толкова много години. Но имаше още едно нещо, за което трябваше да бъде сигурен, преди времето им заедно да приключи.

— Обещайте ми, че ще поставите Ако на първо място.

Асано гледаше силната вътрешна борба на своя *кару*, когато осъзна какво иска от него господарят му, и как се мъчеше да овладее емоциите си, за да не протестира и да не се разплаче. След мъчително колебание той се поклони, приемайки последната повеля и последното желание на Асано-сама.

Асано въздъхна облекчено.

— Готов съм, Оиши, и когато умирам, единственото, за което ще се моля, е да се прероди, за да служа на тази фамилия така добре, както ми служихте вие. — Когато Оиши вдигна глава, Асано си даде сметка, че има още една молба, която трябваше да отправи. — За мен ще бъде чест, ако ми бъдете секундант, стари приятелю.

Оиши кимна без колебание.

Слънцето грееше в безупречно синьото небе, както бе греело и в съдбовния ден на турнира, когато господарят Асано, облечен в траурно бяло, бе поведен през същата декоративна градина, през която бе изтичал със замъглено съзнание предната нощ, сякаш безумният кошмар, който го бе довел до това пагубно събуждане, бе един вид предчувствие за днешния ден.

От всички хора, които бяха служили вярно на него и на замъка Ако в продължение на толкова много години, само самураите не присъстваха и не бяха наредени по протежение на пътя му, за да се сбогуват. Оиши го следваше в качеството си на секундант, бдейки над него до края, но останалите бяха задържани под арест от охраната на шогуна и самураите на другите гостуващи *даймио*, които се страхуваха, че са можели да

станат негови жертви или че още могат да станат жертва на неговите самураи, ако хората му на своя глава решат да се опитат да предотвратят присъдата на шогуна.

Служителите на замъка и членовете на техните семейства се покланяха или падаха на колене, или събираха длани в молитва за него, докато той минаваше между тях. Асано успя да им кимне за сбогом любезно и с благодарност.

И тогава видя Мика да го чака в края на редицата. Колкото повече се приближаваше към нея, толкова по-ясно виждаше нейната мъка и срам и почувства силната ѝ болка да достига до него, тъй като тя не можеше…

Но внезапно Мика, загърбила отново обществените условности и закони, както и собствения си самоконтрол, напусна отреденото ѝ място, затича се към него и се хвърли в обятията му. Той усети сълзите ѝ на шията си; гласът ѝ едва се чу през приглушените ѝ ридания, когато тя каза:

— Татко, вината беше моя.

Той я притисна в прегръдките си, закриляйки я за последен път от света на мъжете — мъже като него, преди да срещне съпругата си, своята достойна партньорка, преди да достигне до просветлението, че думите на Буда за любовта и добротата не изключват *никого*.

Ако можеше, този управляван от мъже свят щеше да сломи нейния дух и нейното благородно сърце и да я превърне от самурай в обикновена жена — „безполезно създание“ — в нещо по-незначително от човек, независимо колко несправедливо щеше да е от страна на съдбата. Точно както го бе направил преди много години спрямо единствения мъж, когото тя обичаше достатъчно, за да се омъжи доброволно за него.

Асано си даде сметка, че всичките му усилия да я предпази от света, в който живееха, са били напразни, защото той никога не е бил истински просветлен, за да освободи съзнанието си от суровите класови бариери, които разделяха тяхното общество, за да види истината за Кай, която е била очевидна за дъщеря му от момента, в който го бе видяла за първи път.

Независимо колко човешки качества бе доказал, че притежава Кай — колко лоялен, трудолюбив, умен, сръчен и заслужаващ доверие бе той — никой в замъка Ако, освен Мика, не бе признал това, даже той самият беше сляп за него. Никога дори не бе обмислял възможността да сгоди дъщеря си за мелез. Беше издигнал Кай от един бездомник до равноправен на фермерите човек — по-свободен и по-добре защитен от мнозина други, защото бе част от обслужващия персонал на семейство Асано.

Но си бе затварял очите за възможността за нещо повече,

дори за идеята, така очевидна сега, че Кай е причината Мика винаги да е отказвала да говори за брак. Никога не бе подозирал, че чувствата им един към друг са толкова дълбоки, камо ли да е мислил, че би могъл да направи възможно те да се оженят, като осинови Кай и го направи свой наследник. Ако Кай се бе родил самурай, даже и най-нископоставен, той щеше да види истината и да действа в тази посока много отдавна.

„Ако само Мика ми беше казала…“ Обаче знаеше защо тя не го е направила. А сега вече бе твърде късно да се промени нещо.

— Не им позволявай да видят, че плачеш — прошепна Асано и я погали по косата. — Нека всички тези велможи и техните самураи видят, че могат да научат много от жените на Ако.

Мика отпусна прегръдката си и бавно се отдръпна достатъчно далеч от него, за да го погледне в очите. Ръцете ѝ се вкопчиха в раменете му, докато той гледаше усилията, които тя полагаше да преглътне сълзите си, така че да може да срещне погледа му със същата решителност, каквато бе изписана на неговото лице. Тя отпусна ръце и застана изпъната като стрела пред него, а на лицето ѝ се четеше единствено гордост.

Асано се усмихна, гордостта му се смени с нежност, когато каза:

— Този свят е само подготовка за следващия. Всичко, което можем да искаме, е да го напуснем, като сме обичали и сме били обичани — той хвана ръката ѝ между дланите си. — Не се предавай само защото мен няма да ме има. „Никога не се предавай, ако смяташ, че каузата ти е справедлива“.

Като продължаваше да полага усилия, за да сдържи сълзите си, Мика се отдръпна от него и го остави да мине, последван от Оиши — както винаги, негов лоялен заместник, отправяйки се към мястото, където тя нямаше право да отиде. Но имаше и друго място, където един ден те щяха да се срещнат отново.

Мика вярваше в това с цялото си сърце, макар че не можеше да си представи какво ще прави сега, как ще издържи времето дотогава, докато този ден настъпи по някакъв начин някъде — в някой бъдещ живот или в царството на боговете.

Шогунът и неговата свита от съветници и велможи, както и върволицата от *даймио*, бяха влезли първи в Голямата зала, за да заемат отредените им места, докато пазачите държаха господаря Асано и Оиши да чакат отвън. Други пазачи не позволяваха на служителите на Асано — и Мика сред тях — да се приближават твърде много.

Двамата мъже стояха мълчаливо — нито един от тях не би

посмял да заговори за нещо повече от промяната във времето — като с всяка изминала минута самообладанието им застрашително приближаваше до границата на издръжливостта. Най-сетне масивните дървени врати на Голямата зала, украсени с гравирания герб на фамилията Асано, се отвориха и позволиха на двамата мъже да влязат.

Те прекосиха просторната зала под мрачните погледи на събраните аристократи и стигнаха до мястото в средата й, където върху ивица снежнобяло платно, покриваща част от *татами*, бе поставена ниска масичка. На нея лежеше богато украсен *танто*, носещ герба на Асано: традиционният кинжал, който самураите използваха, за да отнемат живота си. Господарят Асано коленичи пред масичката и постави на нея предсмъртното стихотворение, което бе написал. Оиши се отпусна на едно коляно малко встрани зад него, готов да се изправи бързо, за да изпълни своя дълг.

Асано постоя мълчаливо, докато се овладее, после се поклони на зрителите, преди да вдигне поглед към шогуна. Той видя Кира, коленичил отдясно на шогуна. Като долови ликуването на Кира, едва прикрито под привидно спокойното му изражение, в душата му забушува ярост.

Кира забеляза промяната и в очите му се мярна лека боязън, когато той взе блестящия *танто*.

Господарят Асано отново прикова погледа си върху шогуна. С глас, лишен от всякаква друга емоция, освен решимостта, той каза ритуалните думи:

— Разкривам душата си пред вас, за да прецените дали тя е чиста или омърсена — докато изговаряше последната дума, Асано заби кинжала в корема си. През внезапното мъчително удивление, което тялото му изпита от собственото си предателство, той видя как Кира се помъчи да отклони очи от тези на смъртта.

Но те срещнаха само отмъстителния поглед на Оиши, когато той рязко се изправи на крака, извадил своя меч. Погледът на Оиши посрещна този на Кира като стена, принуждавайки го да се изправи пред истината за страданието на неговия господар, пред доказателството за неговата смелост и отричаното на лъжите, казани срещу него.

Асано държеше главата си изправена, втренчил очи в Кира — фокусна точка отвъд раздиращата болка, докато забиваше кинжала по-дълбоко, разкъсвайки плът и вътрешности, докато тялото му потръпна в знак на протест и той най-сетне наведе глава, а от устните му се отрони нечут стон.

Зад него Оиши за секунда се отърси от собствената си несигурност и мъчителни съмнения. Той вдигна меча си, за да

нанесе окончателния милостив удар, и с един прецизен замах сложи край на живота на господаря си и на неговото страдание, уверен в това, че Асано-сама бе умрял така, както бе живял — по начин, който бе пример за почтеност и сила на духа, в които никой нямаше основание да се съмнява.

Асано бе запазил самообладание до края, а ударът, който отдели главата от тялото му, бе нанесен точно както трябва — бликналата кръв се изля в дълбоката купа, поставена пред масата, така прецизно, както би желал даже един шогун. Само една капка попадна върху дрехите на Оиши, но той умишлено избърса кръвта от острието на *катаната* си в ръкава си, знаейки, че никога повече няма да носи това облекло. Никога досега не бе убивал човек, а току-що бе убил своя господар. Щеше да изгори тези дрехи, иначе те винаги щяха да му напомнят за случилото се преди миг.

Оиши погледна за последен път към Кира, докато прибираше меча си в ножницата — бавно, с непримирима омраза и обещанието за отмъщение в очите. Той се поклони официално на шогуна и на присъстващите *даймио*, преди да вземе от масичката прощалното стихотворение на господаря Асано, обърна се и излезе от залата сам. Дори някой да бе видял блясъка на сълзите по лицето му, Оиши не изпитваше срам при мисълта, че могат да се подиграват зад гърба му, че е показал човешко чувство.

Мика стана от мястото, където седеше в очакване край езерото с *кои* в градината на баща си, когато видя Оиши да излиза сам от Голямата зала, носейки само лист хартия. Тя видя как раменете му се приведоха, когато вратите се затвориха зад него.

Той се облегна на една колона на верандата и наведе глава, за да прочете последните думи на баща й. Мика видя как листът затрепери в ръцете му. Оиши остана така много по-дълго, отколкото тя очакваше, сякаш кръвта, размазана по ръкава на кимоното му, бе направила дрехата толкова тежка, че той едва успяваше да стои изправен.

Баща й беше мъртъв.

Съзнанието й се опита да си представи картина на това, което трябваше да лежи в средата на Голямата зала: обезглавено тяло, море от кръв… безжизнените очи на баща й. Тя притисна с ръка очите си, мъчейки се да спре видението, а когато най-накрая я свали, ръкавът й бе подгизнал от горестните й сълзи.

Мика вдигна поглед и видя Оиши да върви към нея през двора — главата му бе високо вдигната, походката му бе

отривиста, а очите му гледаха право напред към нея, докато минаваше край самураите, наблюдаващи още територията на замъка, които носеха герба на Токугава, на Кира, на всички други *даймио*, освен на Асано.

„Не им позволявай да видят, че плачеш“. Мика яростно избърса лицето си с края на ръкава на кимоното си, докато Оиши се приближаваше по градинската алея, без дори да поглежда наляво или надясно към неизпълнените обещания на новообразуваните пъпки и ароматни цветове на глицинията и ириса, на божурите и хортензиите, които растяха от двете страни на покритата с плочи пътека. След сбогуването пазачите бяха накарали слугите да се разпръснат, а тя бе отпратила своите придворни дами и се бе измъкнала да поседи в усамотение тук — последното място, където бе видяла баща си преди ужасните събития от миналата нощ.

— Господарке — Оиши коленичи пред нея и се поклони дълбоко, преди Мика да успее да срещне очите му. Той й подаде листа хартия. Предсмъртното стихотворение на баща й. — Простете ми — добави самураят със задавен глас, когато тя взе стихотворението от ръката му.

— Аз…

— Простете ми — промълви той отново, вече с овладян глас, като вдигна глава и срещна погледа й. Обаче още мигаше, сякаш нещо дразнеше очите му и Мика видя, че лицето му е мокро. — Баща ви възстанови своята чест — добави тихо. — Никога не съм виждал човек, който да притежава такова мъжество. Ако и родът Асано трябва да бъдат горди с него… Сега трябва да отида и да поискам да освободят нашите хора. Простете ми — Оиши се изправи на крака и се обърна така рязко, че тя не успя да каже и дума, преди той да се отдалечи по алеята между цветята.

Мика остана да стои и да се взира в листа хартия, който държеше. На пръв поглед той сякаш беше празен, защото умът и не регистрира написаното на него. Но като продължи да го гледа, видя как калиграфският почерк на баща й — изчистен, без излишни завъртулки, но винаги изящен, започна да придобива форма и тя прочете неговото последно стихотворение: да продължи напред, докато не видеше Ако без стени и не си спомнеше защо той означаваше толкова много за нея.

Пазачите, поставени да охраняват външната порта, поискаха да узнаят къде отива и защо, отнасяйки се с нея грубо, сякаш бе сама пътуваща жена, спряна на контролно-пропускателен пункт на пътя за Токайдо, а не дъщерята на *даймиото*, който беше техен домакин.

Мика само ги изгледа втренчено и продължи да ги гледа, а

споменът за баща й пламтеше в очите й. И това бе достатъчно, както тя някак си знаеше, че ще бъде. Те замълчаха, вдигнаха копията си и й се поклониха, правейки й път да мине.

Мика пое напред, като ускори крачки, когато стигна до моста. Спря, като стигна до средата му, и се загледа в реката, която течеше под него. Вярна и вечна, тя беше благодат за всички, които живееха тук, от планинските хълмове чак до морето, носейки животворна вода за многобройните ниви и хората, които ги обработваха. Тя беше благодат и за замъка Ако — вечно бдителен защитник, който поддържаше пълни неговите крепостни ровове.

Очите й отново се напълниха със сълзи тук, където можеше да даде свобода на чувствата си. Но този път те не бяха сълзи заради загубата й, бяха сълзи от удивление, че красотата на Ако може да остане вечна като реката. *Уаби-саби* красота — вечна само в сравнение с краткотрайния живот на човешките същества, вечна и все пак променяща се, като сезоните, като времето, вечна и винаги нова всеки път, когато я видеше.

Как ли щеше да изглежда Ако след сто или двеста години? Ако тя се преродеше тогава, щеше ли да го познае по едва доловимите земни форми под повърхност, която щеше да се е променила до неузнаваемост?

Щеше ли да познае баща си, когато душите им се срещнеха отново, скрити зад маската на лица, които са се променили до неузнаваемост? Баща й винаги казваше, че нищо не е вечно на тази земя, освен промяната. Но ако самата промяна е вечна и техният дух е вечен, как биха могли да се погледнат в очите някой ден и да не се разпознаят с радост?

Мика продължи да върви по моста, като притискаше с ръце стихотворението, скрито до сърцето й.

… аз се чудя какво да правя с оставащата пролет.

Като стигна до другия край на моста, духна вятър, който накъдри повърхността на реката и вдигна вихрушка от паднали вишневи листенца по брегове й, сякаш дори боговете бяха обезпокоени от несправедливостта, извършена днес на земята.

Шогунът и свитата му си бяха тръгнали почти веднага, още преди да изстине пепелта от кремацията на господаря Асано. Другите им гости, или по-скоро окупатори, бяха тръгнали с него — за голямо облекчение на всички обитатели на замъка.

Адютантът на шогуна бе уведомил Оиши и Мика, която той нито веднъж не удостои с нещо повече от учтив поклон, че господарят му щял да ги посети отново на връщане към Едо, след

като приключел официалната си обиколка на запад.

Шогунът засвидетелстваше почитта си към владетелите на съседните на Ако области, повечето от които принадлежаха към фамилии, които бяха подкрепили Токугава в последната битка, която им бе осигурила шогуната. Като изземвали едно след друго феодални владения през миналия век, управниците от рода Токугава поставяли стратегически свои съюзници — като фигурки върху шахматна дъска — между феодалните владения на фамилиите, които не били от приближения им кръг, и така ефективно предотвратявали възможността недоволните *даймио* да се обединяват, за да подклаждат бунт.

Шогунът щял да се отбие отново в Ако след около месец, бе казал адютантът му и бе наредил кураносуке Оиши, изпълняващ длъжността управител на мястото на неговия *даймио*, да се погрижи делата да бъдат поставени в ред и всички необходими документи и информация, валидни към тогавашната дата, да бъдат на разположение за проверка. Тогава, бе казал той на Оиши — отново без нито веднъж да погледне Мика — щяло да бъде оповестено решението какви разпореждания трябва да се направят за Ако, тъй като нямало наследник от мъжки пол, който да го наследи.

С толкова много думи той бе заявил, че този клон на рода Асано е изсъхнал и се чака да бъде отсечен: областта Ако или щеше да бъде добавена към вече огромните владения на Токугава, или щеше да бъде присъдена на някой от привилегированите съветници на шогуна. Самураите на господаря Асано щяха да станат ронини — все още самураи по произход, но в действителност без господар; опозорени скитници, прогонени да се прехранват както могат, докато дъщерята на господаря Асано… беше презряна.

Казано накратко, бяха ги информирали, че всички те са осъдени на смърт — това бе най-лошата новина, която можеха да си представят. Вцепенени от шока, те бяха отвърнали на формалния му поклон за сбогуване и го бяха гледали как се отдалечава с коня си, бяха гледали как свитата на шогуна си заминава, бяха видели как Кира бе погледнал назад с нещо повече от случаен интерес, докато напускаше техния дом и дома на техните предци.

Оиши и Мика стояха един до друг, без да продумат, докато свитата не премина през външната порта и не прекоси моста. Тогава Мика се обърна с яростен вик и стовари с всичка сила юмрука си върху колоната на верандата, до която стоеше. Оиши я изгледа невярващо, сякаш бе нанесла удара, който бе имал намерение да нанесе, преди той да успее да помръдне. Тя се

обърна отново напред със зачервено лице и пулсираща длан и изрече една ругатня по адрес на заминаващия шогун, която би накарала дори войниците му да се изчервят.

— Мика-химе! — каза рязко Оиши. Но тя видя в очите му само огромно облекчение, че си е държала езика зад зъбите, докато свитата на шогуна вече не можеше да я чуе.

— Аз не съм невидима! Нито глухоняма! — сопна му се Мика. — Може сега да сте единственият, който има право да дава заповеди, но също така сте единственият, който трябва да се вслушва в тях — добави тя ядно. — Аз съм дъщеря на баща си и вие никога няма да бъдете мой баща, Оиши Йошио. Никога вече не ми говорете с този тон.

— Простете ми, Мика-химе — той падна на колене и се поклони, докато челото му докосна кедровите дъски, с които бе настлана верандата. Когато отново вдигна глава, тя видя в очите му истинско разбиране на унижението, което току-що бе понесла. Видя също изтощението му, безсилния му гняв и ужаса, който бе изпитал така силно, както и тя, когато и двамата осъзнаха, че шогунът бе оставил след себе си погребална клада при портите на замъка, готова да изгори бъдещето на Ако, а думите на адютанта му бяха поставили факлата в нея.

Спомни си също как Оиши многократно я бе помолил за прошка, когато и бе дал предсмъртното стихотворение на баща й в градината, след като бе… Тя затвори очи.

— Оиши-сама — промълви Мика, — моля ви, станете. Аз трябва да ви помоля за прошка и да ви изразя своята благодарност, че винаги сте се отнасяли почтително към мен, независимо… независимо какво може да сте си мислили за мен или за моето поведение…

Тя погледна настрани, засрамена.

— Знам, че имате още много работа по подготовката за погребението на баща ми. И аз… аз трябва да тръгвам сега, за да събера костите на баща ми от пепелта. — Беше традиция членовете на семейството да изпълняват този последен ритуал от подготовката на останките за погребението, а тя беше единственият останал член на семейството. Мика слезе от верандата и се загледа в далечината.

— Мика-химе — каза тихо Оиши, като се изправи зад нея. — За съпругата ми Рику ще бъде чест, ако й позволите да ви помогне. А… има и други. Вие не трябва да бъдете сама, всички ние още сме тук — семейството на вашия баща, нашия господар.

Тя се обърна да го погледне, примигвайки, неимоверно развълнувана.

Той успя да се усмихне мило, но и донякъде несигурно.

— А колкото до бъдещето… разполагаме с един месец. Днес може да са ни предсказали края на достойнството, което имахме, но засега ние все още го притежаваме. Бъдещите планове на Ину Кубу няма да попречат на молитвения ритуал за баща ви, нито на любовта ни към него.

— Благодаря ви, Оиши-сама — на лицето й трепна усмивка при използвания от него скандален прякор. „Кучешкият шогун“ бе прякор, измислен от народа заради едва ли не безкористната грижа на шогуна за благоденствието на кучетата. Беше чувала, че един свещеник казал на шогуна, че боговете може да го дарят с наследник от мъжки пол, ако върши добри дела, и шогунът избрал да защитава кучетата, защото бе роден в Годината на кучето. Хората твърдяха, не без основание, че той се грижи повече за кучетата, отколкото за човешките същества. Казваха също, че миризмата от огромния кучкарник за бездомни кучета, който той бе построил в Едо, била ужасна.

Оиши я заведе до дома си, където Рику падна на колене пред тях, а когато Мика протегна ръце да я вдигне, прегърна младата жена като майка и започна да я утешава с нежни думи и да й изказва съболезнованията си. Повече развълнувана, отколкото стресната от спонтанния, прочувствен жест на другата жена, Мика видя зад рамото на Рику как лицето на Оиши се отпусна и усети неговото облекчение, че дъщерята на господаря само се радва на сърдечността на неговата съпруга.

През следващите два дни бяха спазени погребалните традиции, като бе проведена официална церемония в семейното светилище, а след това бе погребана урната на баща й в гробището на замъка Ако край реката, където неговите предци, както и тези на множеството хора, които присъстваха, бяха погребвани в продължение на десетилетия.

Вместо да се чувства по-самотна от всякога, Мика намери утеха в присъствието на голямото семейство, което никога не си бе давала сметка, че притежава, като с всеки изминал час хората от него придобиваха все по-реални образи — както сдържаните самураи, така и стеснителните слуги, които идваха да й изкажат съболезнованията си или да споделят с нея спомени за баща й.

Смъртта заличи социалните различия и тук, сред многобройните неща, които напомняха за изминалия им живот и несигурното им бъдеще, както и за лоялната привързаност, която бе свързвала техните предци и семейства до днешния ден, тя осъзна колко искрено всички те споделят мъката й, както и възмущението й от несправедливата смърт на баща й.

Имаше само един човек, чисто лице тя не видя, единственият, който най-много се бе надявала, че ще дойде да се помоли за баща й, единственият човек, който наистина бе изпитвал същите чувства към него, каквито бе изпитвала и тя, и който му се бе подчинявал много по-самопожертвователно, отколкото тя самата през толкова много години.

Кай. Кай дори не дойде да се сбогува с него.

Когато слънцето вече клонеше към залез, Мика поведе процесия през полето и нагоре по криволичещата пътека към възвишението, от което се разкриваше най-красивата гледка към Ако, която някога бе виждала, стигаща чак до морето. Това беше мястото, за което нейният баща й беше казвал, че често е седял с майка й през топлите пролетни вечери; мястото, където през това, което сега изглеждаше като друг живот, тя бе седяла с Кай и се бе любувала на същата гледка.

По пътя към тях се присъединяваха все повече хора: земеделци от долината и хора от селото под замъка. Някои дори идваха чак от морското пристанище, за да засвидетелстват уважението си и да кажат молитвите, които щяха да извисят духа му като виещия се дим от благовонните смоли, които тя запали, когато погребаха тук тленните останки на баща й — в обикновена дървена кутия, за да обогатят земята на това място, което и двамата обичаха. Мястото, което според нея бе истинското вечно жилище за неговия дух, бе отбелязано само с един голям камък, върху който бе изсечено хайкуто[38], което тя бе написала:

> Облаци се събират, вали.
> Под върха на планината
> цветчета в червено и бяло.

Като примигваше често, Мика се извърна от надгробната плоча и за последен път погледна лицата около нея. Беше се вкопчила в крехката надежда, че ще намери Кай тук, вярвайки, че той ще дойде поне на това място заради баща й, даже да не отидеше в замъка и да рискува да бъде отблъснат от хората, които се бяха отнесли с него толкова жестоко.

Но той не бе дошъл.

След случилото се между тях, когато го бе посетила в дома му и всичко, което се бе случило на турнира, тя се чудеше дали някога ще види лицето му отново, дори и само за да го помоли за прошка.

Едва когато слънцето започна да залязва, тя внезапно осъзна, че Кай може да е толкова зле ранен, че да не може да се изкачи на хълма, даже и да се помоли за баща й. Възможно ли бе никой

да не му е казал, че господарят Асано е мъртъв? Мика погледна настрани над потъващите в здрач поля към самотната колиба на Кай, но в края на гората вече беше паднал мрак.

Когато погребалната служба свърши, настъпи и краят на деня. Хората започнаха да се спускат обратно по хълма, като вървяха внимателно, но бързо, преди нощната тъмнина да скрие изцяло пътя. Оиши и семейството му се събраха загрижено около нея; синът му Чикара я поведе надолу по хълма, като се препъваше повече от нея в задълбочаващия се мрак по този, както изглежда, непознат за него склон.

Те се върнаха през полята на светлината на фенерите и светулките, която ги водеше към дома, когато последният златисточервен зрак — също като отличителните цветове на Ако — се стопи на небето.

За първи път от близо две седмици Кай измина пътя от дома си до замъка Ако, макар че придвижването му дотам му отне половината предобед и много повече от половината от силите му.

Господарят Асано бе загинал от собствената си ръка по заповед на шогуна. Кай бе научил за смъртта и какво бе довело до нея дни по-късно, когато се бе събудил отново в колибата си, без да има представа колко време е минало от неговия позор.

Последното нещо, което наистина си спомняше, бе как бе изхвърлен от замъка по заповед на Оиши. Но когато погледът му бавно се проясни, видя в колибата си един от самураите на Оиши — един толкова едър мъж, че почти заемаше останалото пространство в колибата. Башо — най-добрият приятел на Ясуно и непоносим шегобиец, чиито шеги бяха за сметка на Кай по-често, отколкото му се искаше да си спомни.

Самураят седеше в обичайната поза за медитация и четеше някакъв свитък.

— Защо?

Кай не си даде сметка, че го е казал на глас, докато Башо не вдигна очи към него. Той се обърна и прибра свитъка обратно в резбованата кутия, която бе зад гърба му. Господарят Асано бе дал тази кутия на Кай, за да пази в нея малката си сбирка от ценни книги и свитъци, след като Кай го бе попитал дали може понякога да му плаща не с обичайната надница от ориз, а с непотребни книги от библиотеката на *даймио*.

— Напуснете… — прошепна Кай с треперещ както от възмущение, така и от слабост глас — дома ми. Махайте се — той се опита да вдигне ръка, за да посочи към вратата.

Башо кимна спокойно и отвърна:

— Когато приключа.

Кай затвори очи и поклати глава. Сега не го болеше толкова и не бе така замаян. Не валеше… Тогава най-накрая си спомни, че Чикара бе дошъл да го намери там, където лежеше в калта, и този мъж също бе там. Те се опитваха да го заведат вкъщи, когато Оиши ги бе настигнал, бе зашлевил Чикара и им бе наредил да се върнат в замъка. Чикара си бе тръгнал, защото баща му беше и негов командир. Но Башо само бе кимнал и бе отвърнал:

— Когато приключа.

И това беше всичко… досега.

Башо вдигна главата на Кай и го накара да пие чай. Той бе направен от корени на женшен, орлови нокти и джинджифил, за да укрепи тялото му, да успокои трескавия му ум и да премахне гаденето в стомаха му. Чак тогава Кай си даде сметка, че вони на лук — почти цялото му тяло бе наложено с кърпи, напоени с топла отвара от лук, за да облекчат болките от раните му.

— Познаваш добре билките, мелезе — заяви Башо и се огледа, сякаш бе искрено впечатлен от кошниците, пълни с малки връзки билки, и растенията, които Кай бе закачил по тавана да се сушат. — Разполагаш с всичко, което ми бе необходимо. Видях светилището отвън. Да не си бил отгледан от *ямабуши*[39]!

— Не — Кай извърна лице. — Защо сте тук? — той не можеше да си спомни някога Башо да му е казвал повече от две думи, като едната от тях бе „мелез“.

— Чикара не може да напуска казармата. Някой трябваше да дойде, а и аз имам известни лечителски познания. Сам, щеше да умреш.

Кай се опита да намери сили да попита защо това имаше значение за Башо или който и да е друг. Той обаче не каза нищо.

— Трябваше да оживееш — заяви самурая, сякаш бе прочел мислите на Кай по изражението му или по мълчанието му. — Заради господарката Мика. И заради господаря Асано… Той чака твоите молитви.

Кай обърна глава.

— Какво?

Башо сведе поглед.

— Господарят Асано… бе принуден да извърши сепуку.

— Какво? — Кай някак успя да се повдигне на лакът. — Заради… мен?

— Не. — Голямата ръка на самурая едва докосна гърдите му, но Кай рухна назад под тежестта й. — Лежи мирно.

И после той обясни. Всичко.

След това Башо си тръгна, оставяйки Кай да изпие утайката на своя презрян живот, от който не му бе останало нищо, освен

болка и разкаяние.

Отне му повече дни, отколкото си мислеше, че може да издържи да лежи безпомощно в колибата си и да понася посещенията на Башо, преди да успее отново да запълзи, камо ли да измине някакво разстояние. Той още не бе посетил гроба на господаря Асано на възвишението, за да се помоли за неговия дух и да му каже последно сбогом, да поиска прошка и ако имаше това право, да я получи. Нямаше сили да се изкатери дотам.

Но пътят до замъка минаваше през сравнително равен терен и така Кай най-сетне бе направил този дълъг и изтощителен преход, за да се помоли в семейното светилище на Асано, преди да изтече последният възпоменателен ден.

Той влезе във външния двор, искайки му се да бе облечен изцяло в бяло, както бе подходящо за днешното му посещение. Но както винаги, разполагаше само с дрехите на гърба си и въпреки че старателно ги бе почистил и закърпил, подозираше, че с външността си може да мине единствено за просяк. Надяваше се, че хората, сновящи между сергиите на търговците и край казармите, ще направят всичко възможно да не го забележат, което бе обичайната участ на просяците.

Влизането във вътрешния двор беше по-трудно; просяците никога не бяха допускани до жилищната площ на семейството на *даймио* и високопоставените служители. Но Кай бе познат на достатъчно хора от охраната на замъка, за да се добере до светилището, преди някой да вземе да го тормози.

Той се промъкна вътре и затвори вратата, колкото се може по-тихо. Ароматът на благовонни смоли го замая. Мика беше там, сама, коленичила с наведена глава пред статуята на Буда. Струйка Дим се виеше в застиналия въздух над нея.

Кай прекоси светилището, за да коленичи до нея, тялото му се подчиняваше достатъчно, така че пристигането му не наруши нейните молитви.

Въпреки че тя не вдигна очи към него, по леката тръпка, която премина през тялото ѝ, той разбра, че се е досетила кой е дошъл да се моли до нея. Кай сведе безмълвно глава и с цялата благодарност и скръб, която изпитваше дълбоко в себе си, се помоли душата на господаря Асано да бъде възнаградена и той да се прероди в един по-добър, по-справедлив свят, свят, за който бе платил скъпо и който заслужаваше.

После се помоли с цялото си сърце за Мика, която със загубата на баща си бе загубила повече, отколкото той можеше дори да разбере. Независимо какво друго щеше да ѝ се случи, до края на живота си тя никога вече нямаше да има опората на някой, към когото да се обърне в момент на нужда за помощ, за

безрезервна любов и подкрепа. А той знаеше от собствен опит, че такава съдба бе по-лоша от смъртта.

Спомените му от турнира и как бе завършил бяха объркани, но някои картини бяха останали запечатани в мозъка му и те щяха да оставят по-лоши белези от тези от побоя, който му бе нанесен. *Унижението да бъде третиран като животно, да бъде наречен животно отново след толкова много години, и то от неговия господар Асано.*

Но той си го бе заслужил, като се бе опитал да бъде някой, който никога не можеше да бъде, и със своите действия бе накърнил честта на Мика и на баща й, и на всички в Ако, в това число и своята. Сега, когато съзнанието му отново се бе прояснило, разбра защо господарят Асано го бе нарекъл така и му беше по-лесно да прости: беше го казал, за да спаси дъщеря си от това, което бе направила. А единственото, което бе направила тя, бе да се опита да спаси неговия собствен недостоен живот.

Като го бе нарекъл животно, господарят Асано всъщност се бе показал твърде любезен: тялото му може да беше човешко… но той бе прокълнат с душата на демон.

Кай най-после си позволи да обърне глава и да погледне Мика. Усети, че го изпълва неочаквана нежност, като видя профила й — гордите му очертания и красота бяха се превърнали в крехък порцелан от загубата; видя колко прозрачна е станала кожата й, издайническата червенина около очите й, сенките под тях, които й придаваха вид на човек, който не е спал дни наред.

Прииска му се да я вземе в обятията си, да я притисне до сърцето си, за да я успокои и защити, да й предложи онази закрила от жестокостта на живота, която тя и баща й му бяха предложили.

Но не направи нищо, само продължи мълчаливо да я гледа, молейки се някой ден сърцето й отново да бъде цяло.

Някой ден тя да може дори да му прости.

— Аз съм виновна — промълви Мика, загледана в портрета на баща си и даренията, които бяха сложени пред него: купи с ориз и плодове, чаша саке, букет от свежи цветя от собствената му градина.

— Не е така — прошепна Кай, напълно изумен.

— Единственото, за което мислих, беше ти — тя все още не поглеждаше към него, а продължаваше да се взира в предметите пред нея. Той видя, че очите й отново се пълнят със сълзи. — Никога не посмях да му кажа.

Мика най-сетне срещна погледа му. Дълбоко в себе си той винаги се бе страхувал, че един ден ще открие, че го няма в очите й, но видя същата любов към него, която неизменно беше там, и

почувства, че сърцето му кърви, разкъсвано от ножовете на вината.

— Ти беше прав — каза тя с натежал от примирение глас. — Ти имаше своето място, а аз — моето. Беше грешка от моя страна да мечтая.

Кай посегна само да докосне ръката ѝ, но тя се изправи и му обърна гръб. После бързо тръгна към вратата, преди да успее да направи нещо, за да я спре.

Той остана на мястото си, докато вратата се хлопна зад нея. Наведе глава и събра длани, опитвайки се отново да се помоли, но не се сети за никаква молитва, която изобщо да има смисъл.

9.

Всички *тобари* от турнира бяха махнати, когато шогунът си бе тръгнал, но не всички бяха прибрани на склад. По заповед на Оиши малък брой от тях бяха заделени настрана.

Сега те отново бяха разпънати във вътрешния двор на замъка като *джинмаку* — стените на импровизиран полеви щаб.

Силуетите на пазачите, въоръжени с копия и *нагината*, се очертаваха успокоително през леко ветреещите се стени, докато Оиши слушаше без коментар последните аргументи на неговите най-решителни офицери по отношение на бъдещето на Ако, както и на тяхното собствено бъдеще.

Шогунът беше казал, че ще се върне след месец. Оиши никога досега не бе преживявал месец, който да изтече толкова бързо и все пак с такава мъчителна мудност.

Преди три дни той бе получил известие от пратеник, че шогунът ще пристигне днес, и то не сам.

Беше приключил с всички приготовления, които адютантът на шогуна му беше наредил да направи преди връщането им — приготовления, за които на господаря Асано не бе дадено време да направи. Дори не бе попитал какво има предвид адютантът.

В ума на шогуна замъкът Ако и неговите земи вече бяха конфискувани.

Но с одобрението на господарката Мика Оиши бе направил и собствени допълнителни приготовления, точно както бе направил и шогунът.

Техният господар бе мъртъв по заповед на шогуна, което правеше причината за внезапното заминаване и датата на връщане още по-ясна: шогунът се нуждаеше от това време, за да събере войски от съседните *даймио* — верни поддръжници на *бакуфу* — и да си осигури нужните продоволствия в случай на обсада.

Той възнамеряваше да не остави никакво съмнение за изхода, когато се върнеше да предяви искане за замъка Ако. Самураите на Ако трябваше да предадат владението на господаря си незабавно и без бой… или всички щяха да умрат.

В епохата на хаос преди Мира на Токугава владеенето на земята се бе променяло като морския прилив и дългът на самурая бил ясен: той живеел и умирал, служейки на рода на господаря си и на никой друг. Но династията Токугава имаше своя собствена интерпретация на *Бушидо*. Сега абсолютната преданост на самурая принадлежеше на неговия върховен господар — шогуна, заместваики вековната традиция той да служи само на своя

даймио.

Но шогунът бе напълно непознат за повечето хора, живеещи на по-голямо разстояние от това, до което можеше да се стигне с еднодневна езда от Едо. Самураите, които не бяха част от огромната бюрокрация на *бакуфу*, не бяха много мотивирани да посветят живота си на шогуна, особено ако поколения наред семейството им живееше в отдалечени феодални владения като Ако, където независимото управление на рода Асано практически не бе оспорвано през последните сто години. Официално самураите от Ако се кълняха във вярност към новия ред, но истинската им преданост към техния господар си оставаше непроменена.

Тя също така не бе оспорвана… поне досега.

До този момент имаше малко дезертьорства сред войските, които бяха под командването на Оиши, въпреки факта, че господарят им беше мъртъв — реалността на бъдещето, пред което бяха изправени. Наемните стрелци с аркебузи се бяха върнали в родните си провинции, но те не бяха самураи и това бе тяхно право. Той беше благодарен и окуражен от готовността на собствените войски на Ако да останат по местата си. Много от земеделците и другите селски обитатели, които живееха извън стените, се бяха присъединили към тях тук и той бе удивен от големия им брой. Те бяха настанени в централната кула на замъка. Първоначалната функция на всяка такава кула беше да бъде убежище не само за аристократите, но и за всички граждани, които са застрашени от вражеска армия.

В тези времена, когато по правило именията сменяха собствениците си по мирен път, освен ако нямаше принуда, обикновените хора имаха много малко за губене, ако не правеха нищо, и нямаше да спечелят нищо друго, ако се съпротивляваха, освен кървава смърт. Като се имаше предвид фактът, че шогунът се очакваше да пристигне днес преди залез, Оиши осъзна, че доброто управление на господаря Асано — и възмущението на хората от внезапната му и необяснима екзекуция — бе събудило необичайно чувство на лоялност и открито неподчинение у всички, освен у тези, които живееха най-далече.

За самураите беше по-различно: значението на думата самурай бе „човек, който служи“. Неписаният кодекс, по който живееха, формирал се в течение на много векове на войни и раздори, поставяше живота им в ръцете на техния господар, създавайки връзка между самураите и техния *даймио*, силна като връзката между членовете на едно семейство и техния патриарх. Самият Оиши бе далечен кръвен роднина на господаря Асано, но по принцип съществуваше нещо повече от кръвна връзка, имаше

дори владения, които нямаха такъв просветен управник като Асано — „семейства“, в които цареше негодувание или бяха управлявани от глупаци — но въпреки това бяха готови да се обединят, за да се противопоставят на външна заплаха. Една много стара поговорка гласеше: „Не се радвай, че тръгва, преди да го видиш, че пристига“.

Мъжете, които служеха на господаря Асано, бяха неговото семейство. Което означаваше, че те са заплаха за всеки — дори за шогуна — който се опиташе да си присвои неговите владения. Ето защо господарят Асано трябваше да умре първи, и то внезапно, за да не се стига до раздвояване на лоялността. Останали без господар, самураите не трябваше да оказват съпротива — сега шогунът бе единственият им господар и противопоставянето срещу него щеше да бъде третирано като измяна.

Ако все пак изберяха откритото неподчинение, той беше събрал армия и всички необходими ресурси, за да ги унищожи. Всички защитници на Ако, които не загинеха в боя, щяха да бъдат екзекутирани, всички така или иначе щяха да умрат. Но това щеше да бъде последният им шанс да умрат достойно, като истински самураи, вместо да водят позорния живот, който ги очакваше като ронини.

Обаче ако се биеха, хората, които бяха дошли да търсят тяхната закрила, също щяха да загинат, а започнеше ли такова възмездие, дори боговете не знаеха колко невинни хора щяха да бъдат изклани, преди то да приключи, просто за да се даде пример на бунтовниците. Ако щеше да бъде подложен на огън и меч като назидание за всички други бунтари, които биха отхвърлили своето „върховно задължение за вярност“ към шогуна, точно както господарят Асано се бе опасявал.

Освен това съществуваше господарката Мика. Въпреки че като жена тя не можеше законно да наследи Ако, тя бе последният оцелял член от родословието на Асано и те все още й дължаха своята вярност. Тя щеше да остане без човек, който да бди над бъдещето й, ако те предадяха замъка без бой, и щеше да има само един избор — същия като на всеки един самурай на баща й — ако откажеха да се предадат.

Господарката Мика бе напълно наясно с последиците и все пак бе оставила окончателното решение на него, признавайки прагматично, че баща й щеше да се довери на своя *кару* при обсъждането на жестоката истина и вземането на трудните решения, а не да ги сподели с дъщеря си.

През годините Оиши бе станал толкова опитен в играта на *шоги* — играта на генералите — че дори господарят Асано бе

заявил, че предпочита да играе на зарове и да остави изхода на случайността, отколкото да го остави в ръцете на най-хитрия стратег, на своя „противник“.

Едва през последния месец Оиши бе осъзнал, и то съвсем ясно, че *шоги* е игра, която се играе с клинообразни дървени фигурки, а не с човешки съдби.

„Генералите завладяват, войниците загиват“. Човек не ставаше генерал, като жертва парчета дърво.

През последната седмица той не бе спал повече от един-два часа на нощ. Вместо това бе прекарвал безкрайните часове на нощта, като се молеше в семейното светилище на Асано за напътствието на боговете и за някакво блестящо решение, което така и не го бе осенило.

Той все още нямаше представа как да постъпи, а всеки момент очакваше пазачът от някоя от наблюдателните кули да изкрещи, че е видял да се задава шогунът с новосъбраната му армия.

Ето защо продължаваше да слуша споровете дали да затворят портите и да се подготвят за обсада, или да ги отворят и да приемат неизбежното.

„Обещайте ми, че ще поставите Ако на първо място“. Това беше последната молба на господаря Асано. И Оиши се беше заклел, че ще я изпълни, въпреки че тогава не беше схванал подтекста на тези думи. Той бе получил заповеди от господаря Асано и ако беше верен на *гири*[40] от воинския кодекс — безпрекословно подчинение на заповедите на своя *даймио*, не трябваше да бъде толкова трудно да вземе това решение.

С изключение на едно нещо. През целия този месец го бе тормозила мъчителната увереност, че знае точно кой от любимците на шогуна ще извлече полза от поражението на господаря Асано.

Това щеше да бъде Кира.

Всичко това по някакъв начин бе дело на Кира, въпреки че Оиши не можеше да си представи как той бе успял да манипулира шогуна и самата съдба. Освен дето си спомни — чак след смъртта на господаря Асано — че Кай бе дошъл пред дома му вечерта след пристигането на шогуна и се бе опитал да го предупреди за Кира. Владението на Кира бе дълбоко в планината; идеята, че той наистина може да е в съюз с една *китсуне*, обясняваше твърде много неща, но едва впоследствие.

Но сега беше твърде късно да се връща към онзи момент и наистина да се вслуша в казаното от мелеза, макар да познаваше много хора, които твърдяха, че мелез и демон са едно и също. Ами ако Кай действително имаше способността на демоните да

усеща други демони, ако той наистина бе видял лисица вещица в гората, където бе убит *цилин*, а след това отново в свитата на Кира?

Умът на Оиши отказваше да добави „игнориране на невъзможното“ към всичко останало, за което той носеше отговорност, сега, когато вече беше твърде късно, когато опасността се приближаваше като стрела и беше твърде близо, за да се избегне.

— Какво има да се мисли? — Ясуно повиши тон, докато се опитваше да надвика някой, който не бе съгласен с него, като изтръгна Оиши от мислите му и той неохотно се заслуша отново в споровете около него. От стреса нервите на всички присъстващи бяха опънати до скъсване като износена тетива, а нестихващото чувство за провал на Ясуно след случилото се по време на турнира правеше характера му още по-непоносим.

Хазама, помощник-командирът на Оиши, заяви, както вече нееднократно го бе казал:

— Нашият господар прие присъдата си. Така че и ние трябва…

— Нашият господар бе измамен! — прекъсна го ядосано Ясуно.

— Той никога не би нападнал Кира-сама без основателна причина!

— Законите на шогуна изискват от нас да предадем замъка — възмутеният дрезгав глас на Хорибе се присъедини към протеста на Ясуно. На възраст, когато повечето мъже седяха край огъня, докато техните внуци им сдъвкваха храната, той все още бе силен и упорит като глиган. Да умре в битка сега беше най-доброто, на което би могъл да се надява, но случаят съвсем не бе такъв за повечето хора в Ако.

— Не можем да му се противопоставим — заяви Башо, клатейки глава. — Трябва да мислим за потомците на господаря Асано.

Оиши понякога се чудеше, имайки предвид непочтителното чувство за хумор на Башо и приятелството му с буйния Ясуно, дали всъщност не е бил изхвърлен от манастира, където бе прекарал младостта си. И все пак в моменти като този се питаше дали в огромното тяло на Башо не се криеше душата на *бодхисатва*.

Всеки път, когато ситуацията предизвикваше конфликт между чувството му за морал и безпрекословното му подчинение, Башо без колебание избираше *нинджо* — гласа на собствената си съвест, пред *гири*. Много господари щяха да го заточат или убият за такова неподчинение, но господарят Асано не беше един от

тях. Оиши никога нямаше да забрави как мъдростта на Башо бе измъкнала малката Мика-химе, а чрез нея и господаря Асано, от бездната на скръбта, в която те бяха попаднали след смъртта на майка й.

И сега единствен Башо от всичките му командири като че ли разбираше напълно последствията, ако те пренебрегнеха пряката заповед на шогуна: че не само всички в Ако щяха да пострадат, но и родът Асано щеше да изчезне завинаги.

— Неговите потомци ще ни прокълнат, ако не направим нищо! — каза Исогай, сякаш изобщо не му беше хрумнало, че господарят Асано нямаше да има потомци, ако те бъдеха разгромени в битка и господарката Мика загинеше тук. Хубавата външност и добрите маниери на Исогай му бяха спечелили благосклонността на много жени; той бе много красноречив, когато ставаше дума да се даде съвет на някой нещастно влюбен. Но когато ставаше дума за разбирането на последствията от подобна ситуация, Исогай бе твърде млад, за да вижда по-далеч от края на меча си.

Оиши местеше поглед от едно загрижено лице на друго, раздвоен между *гири* и *нинджо*. Неговото разбиране за *Бушидо* и дори вярата му в боговете не бяха успели да го насочат, когато имаше най-голяма нужда от това, не бяха успели да му помогнат да направи правилния избор, да вземе най-мъдрото решение относно защитата на бъдещето на господарката Мика, на войските си и на хората от Ако, както и дали можеше да се довери на обещанията на *бакуфу*, когато господарят Кира явно манипулираше шогуна като кукла на конци.

И през цялото време не преставаше да го преследва споменът за обещанието, което бе дал на господаря Асано.

В отчаянието си Ясуно се обърна към него, тъй като той все още не беше казал нищо:

— Нашите семейства са служили на тази фамилия поколения наред. Те ни научиха какъв е нашият дълг като самураи. Почитта към нашия господар е преди всичко друго. Ние трябва да отмъстим!

Оиши се намръщи неодобрително, сякаш неговият собствен избор — или липсата на такъв — най-сетне му стана ясен.

— Те също така ни научиха, че да дадеш живота си напразно е кучешка смърт — той изгледа втренчено Ясуно, преди да огледа лицата на събраните около масата.

Изведнъж разбра с абсолютна сигурност как трябваше да постъпи и се зачуди защо му бе отнело толкова време да види нещо, което трябваше да е очевидно.

— Противопоставянето ни на шогуна няма да освободи

душата на господаря Асано. Той ще бъде отмъстен единствено чрез смъртта на Кира-сама.

Всички присъстващи мъже се смълчаха, вперили стъписани погледи в него. Господарят Асано беше мъртъв заради Кира. Всички знаеха това. И докато за смъртта му не бъдеше отмъстено, неговата измъчена душа нямаше да намери покой нито на земята, нито на небето.

— Ако се бием сега, ще загинем — продължи Оиши. — И не само ние. Всички земеделци и жители на Ако ще бъдат убити — той срещна очите им, търсейки истинско разбиране за последиците от техните действия. — Тогава кой ще остане да отмъсти за господаря ни?

Никой не му отговори. Вярно бе, че не бе имало истински войни, откакто режимът на Токугава бе превърнал страната във военна диктатура. Но всички мъже край него знаеха, че бяха избухвали спорадични въстания, внезапни изблици на насилие, като това, което обсъждаха сега.

Възползвайки се от цялата си власт, шогунът бе давал светкавични, брутални уроци на водачите им и всички техни поддръжници, които бяха залавяни живи, както и на всички други, попаднали в мрежата на смазващата военна сила на *бакуфу*. Даже нямаше значение колко от войниците на шогуна загиваха за постигането на такава съкрушителна победа, когато завземането на феодалните владения от шогуната обричаше на глад стотици ронини.

Оиши бе дал дума на господаря Асано. Те бяха получили заповеди, както бе било през цялото време.

— Да оставим настрана честта. Господарят Асано се пожертва, за да спаси Ако. Последното му желание бе да поставим Ако на първо място. Ще се предадем и ще понесем целия срам, докато те сметнат, че опасността е преминала — той се поколеба, усещайки прикованите върху лицето му погледи. После срещна очите им и погледът му внезапно стана безмилостен като на ястреб. — Тогава ние ще ударим — смъртоносното обещание, което се криеше зад тези спокойни думи, накара мъжете да застинат на местата си. Те останаха безмълвни, без да помръднат, когато Оиши добави: — Когато сложим кървавата глава на Кира върху гроба на нашия господар, тогава ще можем да говорим за чест — той се изправи и рязко напусна масата, давайки знак на стражите пред входа на шатрата, че достъпът вече не е ограничен. Като излезе в двора, решението му окончателно се затвърди.

Докато стоеше загледан в офицерите си и събраните им войски, разположени из целия вътрешен двор, от едната

наблюдателна кула, която гледаше към пътя, водещ към замъка, а после и от другата, се разнесоха викове:

— Тревога! Тревога!

Офицерите, които бяха прекарали последните часове в спорове помежду си и с него, изхвръкнаха от шатрата зад гърба му и се отправиха към командните си позиции.

Моментът, от който се бе страхувал толкова дълго време, най-накрая бе настъпил. Той мълчаливо благодари на боговете, че бе направил избора си точно навреме. Като погледна към двореца, видя господарката Мика да стои на балкона, мъчейки се да зърне това, което бяха видели постовите.

Оиши изтича до най-близката наблюдателна кула и се изкачи на върха й. Постовият, който бе там, му подаде далекогледа си и безмълвно посочи с ръка. Оиши видя с безспорна яснота авангардът на армията на шогуна да преваля билото на един далечен хълм. След като определи какво е видял, той също така забеляза върволицата от войници зад авангарда, която се точеше в далечината по хълмистия път чак до хоризонта.

Каква войска водеше шогунът със себе си? Въпросът му бе безсмислен, осъзна Оиши, тъй като отговорът бе очевиден: твърде голяма. Сега вече ясно различи блестящите брони в златно и черно на почетната гвардия на шогуна в челните редици, знамената и флаговете с герба на Токугава.

Шогунът се беше върнал, както бе обещал, но този път идваше, за да остане.

Гледана от прозореца на Мика, приближаващата армия с блестящите на следобедното слънце оръжия и брони изглеждаше като видение на дракон, който идваше по лъкатушещия път към замъка, неудържим като природна стихия.

Нейните придворни дами плачеха в тихо отчаяние около нея, но тя едва ги чуваше. Мика най-сетне бе надмогнала своята скръб и страх и бе достигнала, поне засега, до състояние, в което като че ли не изпитваше никакви емоции, а само напълно рационално разбиране на това, което беше неизбежно и какви възможности оставаха открити.

Тя прехвърли наум събитията, които вероятно щяха да последват, и какви действия да предприеме в зависимост от крайното решение, което щеше да вземе Оиши. Разчиташе, че то ще е мъдро, защото знаеше колко много го уважаваше баща й по отношение на военната стратегия.

Една от нейните придворни неохотно подръпна ръкава й, за да привлече нейното внимание, и й подаде малко пакетче, което

тя осъзна, че беше пликче с отрова. Мика го прие без коментар и го пъхна в ръкава на кимоното си, въпреки че нямаше намерение да го използва… поне не за себе си.

Тя хвана мократа от сълзи длан на придворната и леко я стисна.

„Не се предавай само защото мен няма да ме има“ — беше казал баща й. Мика щеше да се изправи пред шогуна гордо, изпълнена с духа на баща си, точно както щеше да направи и Оиши днес.

— Още не сме загубили Ако — прошепна тя. После отново отиде до прозореца.

Оиши се върна при воините, разположени по периметъра на вътрешния двор. Имаше още бойци, събрани в долния двор, както и по цялото протежение на стените и по бойниците на главната кула.

Порази го фактът, че никога досега не бе виждал всички войски на Ако, събрани на едно място по едно и също време, всичките готови да се бият срещу врага — реален или въображаем. Това не беше учение. Всички тези хора под негово командване… и изправени срещу шогуна. Той каза още една кратка молитва: в края на деня всички в замъка Ако още да бъдат живи, така че господарят Асано да не е пожертвал живота си напразно.

Оиши огледа двора, търсейки Чикара, и го откри на поста му пред самураите, които бяха натоварени със задачата да поддържат ред сред служителите и работниците от замъка и при нужда да ги приберат в главната кула. Внезапно видя Кай, застанал близо до сина му — стоеше сред другите работници, но както си даде сметка, всъщност не стоеше с тях. Той носеше *бокен*, затъкнат в пояса на дрипавото му кимоно, а по погледа му си личеше, че е дошъл тук, за да се бие отново за Ако, да се бие и да умре, ако е необходимо.

Оиши запази безизразното си изражение, като отклони очи от мелеза и тръгна безмълвно към затворената порта на вътрешния двор. Той се учуди, че Кай е в състояние да ходи, камо ли да се бие, след нанесения му побой, но още по-изненадан бе, че е дошъл тук, за да се сражава редом с мъжете, които му го бяха нанесли. Дали бе дошъл заради господаря Асано? Или защото искаше лично да си отмъсти на шогуна или на Кира? Или пък просто бе дошъл да умре като куче? Каквато и да бе целта му, Оиши бе сигурен, че днес няма да я постигне.

Той спря пред портата и нареди на стражите да я отворят

широко. Почувства почти физически шепота на изненада, който се разнесе между офицерите и войниците, когато даде тази заповед.

Кай погледна гърба на Оиши, смаян и объркан като всички воини около него. Заедно с всички останали той наблюдаваше как вратата се отвори с тътен, как Оиши мина през нея и забърза надолу по лъкатушещия коридор към външния двор, където той изкрещя заповед на пазачите да отворят портата на крепостната стена.

След още една дълга пауза се чу как външната порта се отвори със стържещ звук. Слугите около него започнаха да възклицават ужасено; няколко самураи им изкрещяха да запазят тишина, когато Оиши накрая се върна през вътрешната врата.

Чикара погледна през рамо към Кай — лицето му бе загрижено като на всички останали. Но вниманието на Кай бе съсредоточено отвъд събраното множество, докато слушаше това, което те щяха да чуят след малко.

Армията на шогуна влезе тържествено във външния двор и неговите пехотинци се разгърнаха, образувайки въоръжена бариера от двете страни на пътя, който Оиши бе наредил да бъде разчистен до вътрешната порта, гарантирайки безопасното преминаване на шогуна направо във вътрешния двор и до мястото, където Оиши чакаше, изтласкан до редиците на своите събрани войски, тъй като още телохранители на шогуна се изсипаха в двора заедно с него.

Шогунът мина с коня си през отвореното пространство между войските му и влезе във вътрешния двор, последван от офицерите на феодалите, чиито войски бяха увеличили армията му, а редом с него яздеше господарят Кира.

Оиши ги гледаше как приближават със стоическо достойнство, което едва успя да запази заради прилива на омраза, която почувства, като видя Кира и разбра, че най-лошите му опасения са били напълно оправдани.

След това, без да каже и дума на някого, той падна на колене и положи мечовете си на земята, като се поклони доземи в знак, че се предава.

В продължение на един дълъг момент никой не помръдна. А след това, един по един, офицерите му направиха същото. Войниците зад тях се поколебаха, отначало неразбиращи, докато не чуха тракането на мечове върху каменните плочи. Тогава те последваха примера на техните офицери, сякаш някой бе извикал високо заповед, като коленичиха и положиха на земята своите

оръжия — покорно, както биха се втурнали и в битка.

Слугите от замъка бързо паднаха на колене и се поклониха доземи. Кай бе един от последните, все още не можещ да повярва, че Оиши действително се предаде, даже докато всички около него се кланяха до земята като оризови класове по време на жетва.

От двореца се показа самотна фигура — господарката Мика, с високо вдигната глава, облечена в цветовете на рода Асано, с откроявящ се на много места по кимоното й фамилен герб. Кай я гледаше, докато тя прекосяваше двора, за да се изправи пред шогуна, без никакъв придружител или някой, който да я следва. При вида на нейната смелост и уязвимост го прониза болка.

Мика спря най-сетне пред шогуна, докато собственият й народ, неговите командири и господарят Кира вперихa очи в нея. Тя се поклони дълбоко, но не коленичи.

— Съжалявам за смъртта на баща ви, Мика-сама — каза шогунът почти нежно, като видя пред себе си само една самотна, крехка жена. — Той я прие с голямо достойнство.

Мика вдигна поглед към него с непроменено изражение, сякаш не беше казал нищо.

— Ваше Височество, като единствено дете на баща ми, моля да ми разрешите да се грижа за земите му дотогава, докато се омъжа.

Изненадан шепот премина през редиците на мъжете около шогуна. Никой от тях не бе свикнал жена — дори дъщеря на *даймио* — да се обръща към върховния владетел на страната така директно, сякаш му бе равнопоставена.

Шогунът рязко вдигна бойното си ветрило, за да въдвори тишина, преди отново да погледне надолу към Мика.

— Аз вече обмислих този въпрос, Мика-сама — каза той. Още докато Кай се чудеше какво точно имаше предвид, господарят Кира слезе от коня си и тръгна към нея.

— Мика-сама — каза Кира, — не знам защо баща ви се опита да отнеме живота ми, но аз скърбя за него и го почитам — той се поклони ниско пред нея.

Мика го гледаше с очи, пълни с подозрение и едва прикрито отвращение, когато Кира вдигна глава и погледна лицето й.

— Ако можете да ми простите, ще дам живота си, за да ви служа като съпруг. И на народа на Ако, като негов владетел.

Гледайки от тълпата, Кай изруга от изненада. Мика изглеждаше не по-малко смаяна, когато се обърна към шогуна, за да протестира.

— Ваше…

Шогунът я прекъсна с красноречив жест.

— За да няма вражда между родовете ви, постановявам, че от

днес те са едно цяло, свързани от брачния съюз между вас.

След дълго мълчание Мика се поклони; нейната съпротива си личеше в сковаността на всяко от движенията й. Но даже докато привидно се съгласяваше, умът й трескаво търсеше изход от този нов, неочакван капан. Само с едва доловимо упорство в иначе уважителния й тон тя каза:

— Ваше Височество, традицията изисква да спазвам траур за баща ми.

Шогунът помълча известно време, после кимна.

— Давам ви една година да скърбите.

Мика вдигна глава при тази извоювана малка победа.

Докато шогунът добави:

— Но ще останете като гостенка на Кира-сама, докато се ожените. — Дори и да забеляза силната тревога, която се появи в очите й, той предпочете да я игнорира.

„Не гостенка, а заложничка“. Кай отчаяно сви юмруци, знаейки много добре, че не може да направи нищо, за да го спре. Той погледна към Оиши — все още на колене, със сведена глава, който не протестира, нито даже се опита да се намеси.

— Оставям я на вашите грижи, Кира-сама — каза шогунът, като изглеждаше облекчен от бързата и мирна развръзка на потенциално опасното положение и доволен от това, както вероятно си мислеше, свое мъдро решение. Той хвърли един последен презрителен поглед към Оиши и другите самураи. — Тези хора ще бъдат лишени от привилегиите си, но никой от тях не трябва да бъде наранен.

Господарят Кира се поклони.

— Ваше Височество — той вдигна поглед и се прокашля, сякаш се канеше да каже още нещо.

Шогунът го погледна. После, като актьор, който е забравил да каже репликите си, погледна към мястото, където Оиши все още стоеше на колене.

— Забранява се всеки опит за отмъщение заради смъртта на владетеля Асано. Според моето твърдо убеждение *даймио* Кира не носи отговорност за действията на вашия бивш господар. Вашето законно право да търсите отмъщение за смъртта на господаря си се отменя и всеки, който се опита да извърши покушение срещу Кира-сама, ще бъде съден като обикновен престъпник. Присъдата е смърт чрез обесване.

Шогунът извърна очи, без да обръща внимание на внезапно вдигнатата глава на Оиши и възмущението, което се изписа на лицето му. Той кимна на свитата си и обърна коня си. След това препусна обратно по коридора между войските си, без да поглежда към армията на Ако, коленичила в знак на капитулация

зад тях, оставяйки Мика и Ако в ръцете на господаря Кира. Войските на шогуната, които бяха дошли с него, останаха по местата си, все още нащрек. Те щяха да останат тук за неопределено време заедно с хората на Кира.

Когато шумът от свитата на шогуна заглъхна в далечината, Кира погледна Мика с откровено възхищение, сякаш тя беше неговата награда и безспорното доказателство за новопридобитото му богатство и положение. След това се обърна към самураите на Ако и се усмихна със студено задоволство при вида на враговете си — все още на колене, очакващи неговата заповед, с която да им разреши да се изправят.

— От този момент нататък — извика той — вие и вашите семейства сте прогонени от тези земи по заповед на шогуна. Вие сте ронини — самураи без господар. Тези, които останат, ще бъдат преследвани и екзекутирани.

Кай пренебрегна думите му, които изобщо не го касаеха, съсредоточил цялото си внимание върху Мика.

Сякаш усетила погледа му, тя се обърна към тълпата, оглеждайки я, докато не откри лицето му и го погледна с безнадежден копнеж.

Кира погледна към Мика, когато тя се извърна от него. Лицето му доби мрачно изражение, когато проследи изпълнения й с копнеж поглед, отправен към тълпата. Сякаш знаеше точно кого гледа тя, той вдигна ръка и посочи Кай.

— Стража, хванете това животно и го продайте на холандците!

Лицето на Мика побеля от ужас, когато воините на Кира разбутаха тълпата и обградиха Кай. Той скочи на крака и се опита да се измъкне, но обхванатите от паника хора около него препречиха пътя му за бягство, а след това вече имаше твърде много въоръжени мъже. Един от пазачите го сграбчи за ръката и я изви болезнено зад гърба му, после го измъкнаха от тълпата и го повлякоха през двора.

Гледайки с мрачно задоволство, Кира видя как Кай погледна с омраза към Оиши, докато го влачеха край мястото, където *кару* още стоеше на колене пред самураите си.

Оиши вдигна очи, докато отвеждаха мелеза; на пръв поглед изражението му изобщо не се промени, сякаш му бе напълно безразлично. Но Кира долови нещо да трепва в очите му и го видя как се наведе към един прошарен самурай от лявата му страна и прошепна нещо в ухото му.

Самураят кимна съвсем леко. Кира се намръщи и даде знак

на облечения в черна броня гигант, който стоеше до него — същия воин, който бе победил Кай в турнира преди месец.

— Не вярвам на Оиши — промърмори той, загледан в коленичилата фигура в другия край на двора. — Той вече не е защитен от ранга си. Хвърли го в тъмницата, пречупи волята му.

Мика продължаваше да гледа Кай с мъка в очите. Тя направи крачка към него, когато той мина край тях, влачен от войниците. Кира я сграбчи за ръката и я стисна като в менгеме.

— Ако ме поставите в неудобно положение, ще наредя да го изгорят жив — заканата му я накара да замръзне на място, но тя продължи да гледа Кай, сякаш на света не съществуваше никой друг.

Сякаш почувствал нейната безутешност, той някак се изскубна от ръцете на пазачите си, отблъсквайки ги настрани, колкото да успее да погледне назад към нея — собствените му отчаяни очи й дадоха безмълвно обещание — преди да бъде повален на земята от удар с прибран в ножницата меч. Охраната на Кира го извлече през портите на двора.

Кира ги гледаше как изчезват от поглед, продължавайки да стиска ръката на Мика. Холандците щяха да намерят как да използват този боклук, когото тя си мислеше, че обича, и то така, че той никога повече нямаше да се върне. Холандците не бяха по-добри от варварите, що се отнася до техния морал, но дори и те презираха мелезите.

Най-сетне той даде заповед на войниците си да започнат да събират оръжията на самураите от Ако, най-вече комплектите от дълъг и къс меч, които само най-висшестоящите самураи имаха право да носят.

Технически той нямаше право да им взема мечовете; докато бяха живи, в техните вени щеше да тече самурайска кръв, даже и вече да бяха само ронини. Кира просто искаше да се увери, че са наясно с условията на собственото им оцеляване. Техните мечове бяха веществено изражение на душите им. Мъже, които губеха не само домовете и препитанието си, но и самата си идентичност, нямаше да имат куража и средствата да заговорничат срещу него.

„Всички… освен един“. Един, с чиято съдба той щеше да се занимае лично.

— Кураносуке Оиши, ще ми о отделите ли малко време?

Бившият главен управител на замъка Ако вдигна очи, мъчейки се прикрие недоверието, изписано на лицето му, докато Кира се приближаваше към него. „Оиши е твърде горд, за да задава въпроси, което е още по-добре“ — помисли си Кира.

Защото отговорите изобщо нямаше да му харесат.

Оиши се изправи неохотно и тръгна след Кира, който му кимна да го последва. Телохранителите веднага ги обградиха; хората на Кира явно бяха командвани от гиганта в черна броня.

Групата тръгна през двора, минавайки край редица официални сгради, включително Голямата зала и двореца. Тревогата на Оиши, който всячески се мъчеше да я прикрие, все повече се изписваше на лицето му, когато се скриха от погледа на войските на Ако.

— Ако искате да ви дам информация за… вашето ново владение, Кира-сама, официалните документи са…

Кира погледна към облечения в черни доспехи самурай, който замахна, сякаш да плесне муха. Облечената му в ръкавица ръка се стовари отстрани върху главата на Оиши, като го просна на земята, запращайки шлема му да се търкаля със звън върху каменните плочи. Като го сграбчи отзад за бронята, гигантът отново вдигна Оиши на крака.

Кира се обърна към него и с неприятна усмивка каза:

— Няма да е необходимо.

Гигантът в черно продължи да стиска Оиши за бронята, като го бутна да върви напред, въпреки че главата му звънтеше като камбаните в храма, а колената му се подаваха на всяка крачка. Пред очите му изплува спомен: как мелезът се строполи по гръб сред прахта на арената на турнира, а шлемът му отхвърча и се търкаля пет-шест метра, преди да спре пред самураите от Ако.

Сега пред него се издигаше единствено главната кула на замъка — символ на неговата сила, чието предназначение бе да пази господаря и хората от Ако. Той внезапно си спомни, че под нея се намираше тъмницата на замъка.

Помисли си за Рику и Чикара — така близо и въпреки това така недостъпни. Щеше ли някога да ги види отново? Дрехите под доспехите му подгизнаха от пот; при мисълта за огромната загуба на Ако и за собствения му крах му се приплака. Единствено закалката му като самурай му помогна да запази лицето си безизразно пред враговете му.

Осъзна вцепенено, че дори гордостта му не бе нищо повече от обусловен от социалното му положение навик, а не идваше дълбоко от сърцето му, както винаги бе вярвал. Въпреки това бе благодарен, че я има, когато пазачите на Кира го принудиха да поеме по стълбите, водещи към подземията. Кира остана горе да ги гледа как слизат. По средата на пътя Оиши се подхлъзна, гигантът в черно го пусна и той измина, търкаляйки се презглава,

останалата част от стълбите. Кира се усмихна и след това изчезна, като се отправи обратно към света на живите и новото си владение.

Обикновено бяха необходими двама или трима тъмничари, за да издърпат настрани тежката каменна плоча, която покриваше ямата в дълбините на старата тъмница на замъка Ако, но този път бе достатъчен само един силен тласък от страна на гиганта с черна броня.

Наложи се четирима души от охраната на Кира да обединят усилия, за да завлекат съпротивляващия се Оиши до ръба на тъмната дупка, която се разкри под капака. Ямата за изолация бе дълбока почти пет метра, влажна, с каменни стени, не по-широка от домашен килер, и тъмничарите от Ако винаги я бяха наричали *джигоку* — подземният свят… преизподнята. Плъховете се разбягаха да се скрият, когато ярката светлина на факлите прониза отгоре мълчаливия им свят.

Силен удар в гърба от ръката на гиганта тласна Оиши напред, пазачите го пуснаха и той полетя с вик в мрака. Тялото му тежко се стовари на каменния под. Кръгът светлина, сред който лежеше, се сви до тънък лъч и след това изчезна, но той не бе в съзнание, за да види как светлината угасна.

Оиши отвори очи объркан, сред почти пълен мрак и тишина, и такава воня, че му се прииска да повърне, сякаш болката в главата не беше достатъчна, за да му се догади.

„Богове, какво се е случило с мен? Болен ли съм… кошмар ли сънувам? Наистина ли нещо пълзи по мен?“

Той изруга и седна, а гласът му отекна в тишината, когато нещо ухапа ръката му. Драскайки го, от него наскачаха плъхове и се разбягаха в тъмнината. „Плъхове…?“

Той отново изруга, когато болката от падането му в петметровата яма и грубото отношение на пазачите на Кира, преди да го хвърлят в нея, го прониза, както му се стори, във всички нервни окончания на тялото му, а след това като съкрушителна вълна го заля мисълта за огромното коварство на Кира.

Вчера той беше главен управител на замъка Ако — втората най-високопоставена длъжност във владението Ако, самурай, горд със своята доблест и преданост към господаря му, дори когато бе изправен пред най-мъчителния избор, който някога бе правил. Беше направил саможертвата, която господарят Асано бе поискал от него, и се бе подчинил на последната му повеля.

Обаче никога не си бе представял, че реалният избор, пред

който е бил изправен, е бил неизпълним. Нямаше правилен отговор на въпроса как е трябвало да постъпи пред лицето на измама, която бе толкова голяма, че преобърна целия му свят с главата надолу, запращайки го от висините на Ако в *джигоку*.

Защото Оиши бе предал замъка без бой, шогунът бе наредил Кира да пощади живота на хората му и да няма никакви репресии срещу населението на Ако. Но всичките му воини бяха прогонени и господарката Мика бе станала робиня на Кира, а хората от Ако щяха да бъдат напълно безпомощни под безмилостното управление на Кира.

И докато Кира го поддържаше жив, той можеше да остане затворен тук завинаги.

Оиши пропъди тази мисъл от ума си, защото тя щеше да го доведе до лудост.

В момента го засягаха пряко само три неща: Какво щяха да правят съпругата му и синът му? Колко време възнамеряваше Кира да го държи тук? Ще може ли да оцелее и да запази разсъдъка си, докато го освободят… ако приемеше, че изобщо ще бъде освободен.

От тези три неща той можеше да контролира донякъде само едно — и то бе последното. Оиши погледна към процепа на прозореца високо на отсрещната стена, който бе достатъчно широк, за да му осигури въздух, но твърде тесен, за да може да се промъкне през него, дори и да успееше да го достигне. Отвън светът бе окъпан в слънчева светлина и той можеше да види една вишнева клонка. Клонката се полюшна от вятъра и шепа листенца от последните й вехнещи цветове се посипа като сняг.

Аз се чудя какво да правя
с оставащата пролет.

Оиши отмести поглед, борейки се с внезапно обхваналата го скръб, която защипа очите му, като си спомни тези редове от предсмъртното стихотворение на господаря Асано. Нямаше смисъл да тъгува за това, над което нямаше контрол. „Пътят на воина“ учеше, че смисълът на живота му е да служи на господаря си до смърт. До смъртта на господаря му или до неговата собствена смърт. Ако господарят му починеше от болест или старост, негов дълг бе да служи и да защитава наследника на господаря. Ако смъртта на господаря му бе причинена от измама или предателство, неговото задължение бе да отмъсти за смъртта му.

Гири и *нинджо*: Той не бе загубил нито едно от двете. Мика-сама, наследницата на господаря Асано, сега бе държана като

заложница на Кира, чиято алчност и измама бяха причината за несправедливата смърт на баща й и неговото собствено лишаване от свобода. Кира щеше да му дава достатъчно храна и вода, за да го държи жив, бе сигурен в това, защото шогунът му бе забранил да го убие.

Във внезапен проблясък на прозрение Оиши осъзна, че Кира е страхливец: бе човек, който по-скоро ще нападне някой по заобиколен път, отколкото да се изправи срещу него в честен бой. Човек, който по-скоро ще накара другите да се самоунищожат, отколкото да ги предизвика лице в лице. Това беше игра… даже не на *шоги*, а на *го*[41] — най-сложната битка между умове и воли.

Той не беше първият затворник, който е бил хвърлен в тази яма, макар че не можеше да си спомни някой да я е обитавал през целия му досегашен живот. Как бяха оцелели другите? Беше ли оцелял някой от тях?

Ако отговорът беше „не“, Оиши мълчаливо се закле да бъде първият. Но оцеляването му не би имало смисъл, ако не запазеше здравия си разум.

Ако постоянно мислеше за миналото, за всичко, което бе загубил, щеше да означава, че вече е отстъпил на Кира победата в играта. Да се тревожи какво ще стане с хората, които се бе опитал да защити, бе също толкова опасно. Той трябваше да се съсредоточи върху бъдещето, трябваше да продължи да вярва, че ще има бъдеще, за което си струва да живее. Каквото и да се бе случило, той още беше самурай, независимо дали Кира или шогунът му бяха отнели поста и даже мечовете.

Кира бе убил господаря Асано толкова сигурно, колкото ако го бе намушкал в гърба, и се бе погрижил шогунът да лиши неговите васали дори от правото да отмъстят. Ако смъртта на господаря му останеше неотмъстена, душата му щеше да остане в плен на земната повърхност, неспособна да продължи пътя си — така сигурно, както сега бяха в плен всички, за които той се бе грижил. Само че тя щеше да остане в плен завинаги.

Имаше някои неща, които дори един абсолютен владетел нямаше право да отрече, и едно от тях беше справедливостта. Бяха учили Оиши, че даже боговете страдат, когато някоя несправедливост наруши равновесието на потока на цялото съществуване. Самите богове искаха да бъде възстановено това равновесие, без значение колко време щеше да отнеме или каква щеше да е цената.

Тогава нека боговете да му бъдат свидетели: той щеше да се превърне в инструмент на тяхната воля, независимо какви човешки закони трябваше да пристъпи, независимо колко време щеше да му отнеме, независимо каква цена щеше да плати. *Шоги*

и *го* бяха стратегически игри, която се играеха от мъже, сякаш те бяха самите богове. Най-сигурният начин да спечелиш бе да планираш сто стъпки напред още докато правиш първия си ход. Сега той разполагаше с цялото време, което му бе нужно за това.

10.

Голата клонка на вишневото дърво пред тесния прозорец на затвора на Оиши бе покрита със скреж. Оиши седеше сгушен в ъгъла на килията си, обгърнал с ръце тялото си, за да спре треперенето си и топли дланите си, защото в килията бе толкова студено, колкото бе и от другата страна на прозореца. Отдавна бе изоставил бронята си на плъховете, защото бе невъзможно да се спи с нея на твърдия каменен под.

Плъховете бързо бяха изгризали всички кожени връзки и копринени ширити, които свързваха извитите метални плочки. Сега съжаляваше, че я бе пожертвал, защото с бронята можеше да му бъде по-топло. Но останките от нея бяха разпилени из цялата килия, докато ги бе мятал срещу стените, когато все още имаше сили да реагира на пристъпите на гняв и отчаяние, които го обхващаха през първите дни на лишаването му от свобода.

Сега, след месеците затвор и нищожните дажби, споделяни с неговите другари — плъховете, му бяха останали толкова малко сили, че изобщо не си струваше усилията даже да се движи. Отначало Оиши бе опитал да се упражнява, за да се поддържа във форма, а по-късно, за да се стопли, но на този етап тялото му изчерпваше цялата си енергия само докато трепереше.

Поне плъховете най-накрая бяха сключили мир с него — бяха спрели да го хапят и да изгризват дупки в дрехите му, докато той се опитваше да спи — и почти бяха станали негови приятели. Но те бяха лоши събеседници.

Сега и той беше такъв — беше станал неподвижен и мълчалив като мрака, който го обгръщаше. Поне вишневата клонка — единственото му доказателство, че светът навън все още съществува, му даваше смътната представа от колко време е тук, макар вече да не бе сигурен дали това е благословия или проклятие. Оиши вече не бе сигурен и дали ще бъде в състояние да изпълни клетвата си да живее, докато не види отмъстен господаря Асано, докато не се събере със семейството си или дори да види как вишневата клонка зад прозореца отново се покрива с цвят.

Той подскочи стреснато и погледна нагоре при внезапното скърцане и стържене, което се разнесе над главата му. Появи се ивица светлина, докато каменната плоча бавно бе избутана настрана. „Беше ли станало време за дневната му дажба храна?“

Оиши се отблъсна от стената и запълзя почти нетърпеливо към мястото, където щяха да му спуснат храната.

Но този път каменната плоча на ямата продължаваше да се

отваря, пропускайки достатъчно светлина, за да заслепи очите му, които почти бяха отвикнали от нея. Той се сви, приличащ на човешка сянка, когато го заля блясъкът на светлината от факла, карайки го да изпита ирационален страх, че ще изчезне, а после остана просто страхът. Плочата не бе издърпвана напълно, откакто го бяха хвърлили тук.

Въже с примка в края му се спусна надолу и остана да се поклаща във въздуха пред лицето му. Оиши се втренчи в него, объркан, чудейки се дали не му предлагаха възможност да се обеси.

Силуетът на главата и раменете на пазача се очерта в светлия отвор над него и един глас, толкова силен и груб, че го накара да си запуши ушите, извика:

— Качвай се, ронин!

Оиши бавно се изправи на крака, сигурен, че сънува. *Наистина ли щяха да го освободят след всичкото това време, или просто бе някаква уловка?*

Той сграбчи въжето, което бе достатъчно истинско, и трескаво промуши през примката главата и раменете си, преди то да го стисне за врата. После го пристегна около гърдите си, колкото можа, с вдървените си от студа ръце.

Някой започна да го дърпа нагоре, тялото му взе да описва кръгове във въздуха, от което му се зави свят. *Нима бе наистина възможно?*

Тялото му се остърга в ръба на отвора и когато го изтеглиха на светло, мигащ и задъхан, първото лице, което различи ясно, бе това на сина му.

Светлокафявите очи на Чикара блестяха от облекчение, докато помагаше на баща си да излезе от ямата и да стъпи на краката си. Синът му свали примката от него и го прегърна, както не бе правил, откакто… откакто… Оиши не можа да си спомни преди колко време е било.

Чикара бе станал по-висок, помисли си той, и по-слаб, дотолкова, че лицето му бе загубило момчешките си черти. Той вече не носеше дрехи на привилегирован син на *кару*, нито дори на слуга на господаря; протритото му кимоно и *хакама* изглеждаха като подаяние от някой друг.

Оиши зърна собственото си отражение в очите на Чикара — мръсен и измъчен, облечен в дрипи. Той едва можеше да стои на краката си, дори и подкрепян от сина си, докато Чикара го отвеждаше от мястото на преждевременното му погребение към стъпалата, извеждащи от подземния свят.

Оиши все още се свиваше уплашен при всеки звук, който поразяваше напрегнатите му сетива, докато най-накрая стигнаха

външните порти на замъка. Слънцето беше скрито зад облаци, които предвещаваха сняг, но той все още трябваше да засенчва с ръка очите си срещу ослепителната атака на дневната светлина.

Пред портите се бе събрала тълпа от селяни, които ги очакваха. Оиши усети, че Чикара се поколеба, сякаш не беше сигурен дали те са тук, за да приветстват баща му, че отново е на свобода, или бяха повикани да станат свидетели на неговото унижение и позор — още един урок, който Кира е имал намерение да му даде… на него и на всички от Ако.

Оиши спря, докато селяните бавно се наредиха на пътя, сякаш възнамеряваха да се опълчат срещу него. Страхът му бе болезнено нараснал от дългия му строг тъмничен затвор, както бяха изострени и сетивата му. Докато се опитваше да открие познато лице, стори му се, че видя Рику, но това със сигурност не можеше да е съпругата му — със забрадена коса и сиво кимоно на селянка.

Погледът му я подмина и се спря на мъж, застанал в края на тълпата. Нищо в облика му не отделяше непознатия от останалите и все пак имаше нещо не съвсем наред в начина, по който го гледаше — бдително и едновременно с това странно безстрастно.

Шпионин. Кира бе поръчал да го следят.

Част от разума му се опита да му каже, че си въобразява: че след всичкото това време и наказанието му дори Кира не може още да се страхува, че главният васал на господаря Асано би се опитал да търси отмъщение, не и след като хората му бяха разпръснати по всички краища на страната и собственият му живот бе съсипан.

Но той внезапно си спомни прозрението, до което беше стигнал в самото начало на лишаването му от свобода: *Кира беше страхливец.* А един страхливец никога не се чувстваше напълно в безопасност.

Един от пазачите го блъсна, докато стоеше, взирайки се в селяните и света, който не бе виждал от толкова време. Оиши залитна напред, тъй като Чикара го изпусна, и падна на четири крака в калта пред всички, които го гледаха.

Селяните се напрегнаха в очакване на реакцията му, като явно бяха сигурни, че ще се изправи на крака и ще се разгневи.

Вместо това той се изправи на колене, после се унижи пред пазачите, като се поклони ниско, докато челото му докосна калта.

— Не ме наранявайте повече — промълви смирено.

Унижението му стана още по-голямо, когато вдигна глава и видя лицето на Чикара — гневът към охраната се смени с недоверие, а след това с ужас, докато синът му се взираше

изумено в него като всички останали.

Като изсумтя презрително, пазачът му обърна гръб и влезе обратно през портите на замъка, който винаги бе бил домът на Оиши. Портите се затръшнаха, откъсвайки завинаги Оиши от предишния му живот и от полагащото му се място в света.

Той не помръдна от мястото, където беше паднал, седейки като просяк, с покорно сведени рамене и глава. Усети присъдата на тълпата да го притиска като тежката каменна плоча, която толкова дълго бе покривала килията му, докато по лицата на все повече хора изчезваше и последната искрица надежда и по тях се изписа отвращение.

Един едър селянин се приближи до него арогантно, сякаш той бе *хинин*, заплю го и се отдалечи. Другите селяните го последваха поотделно или на групички, докато Оиши не правеше нищо друго, освен да седи в калта и да трепери като бито куче.

Но след това до него се приближи някой друг и приклекна да избърше внимателно калта и слюнката от лицето му с протрития ръкав на кимоното си. Той вдигна поглед и в очите му се появи недоумение, като видя Рику до него. Значи наистина бе видял нея, облечена в сиво памучно кимоно на селянка и скрита под забрадка коса, която вече не бе изящно подредена с красиви фиби и гребени. И въпреки това тя все още се държеше с грацията и достойнството, които никой не бе успял да й отнеме.

Оиши извърна лице, неспособен да продължи да я гледа, виждайки любовта, мъката и състраданието в очите й.

Чикара пристъпи напред и внимателно му помогна да се изправи на крака. Когато Рику се опита да го прегърне, той погледна покрай тях и видя човека на Кира да се помайва в далечината, наблюдавайки го какво ще направи.

Оиши отблъсна сина си и съпругата си, като движението му бе изпълнено с яростно отвращение от самия себе си.

— Стойте настрана! Стойте настрана от мен! — като залиташе, едва успявайки да се задържи на крака, той се отдалечи от замъка Ако без никаква представа къде отива, освен че трябва да се махне оттук, от миналото, което бе затворено за него като портите на крепостната стена. Да се отдалечи от кошмара, който бе преживял, но който щеше да спохожда сънищата му завинаги, както и спомените за смъртта и измамата, за загубата на всичко, което бе имал гордото задължение да защитава и да се грижи.

Но най-вече да се махне от непознатия в далечината, който продължаваше да наблюдава всяко негово движение.

Рику и Чикара го настигнаха, отначало вървяха предпазливо на няколко крачки зад него, докато той несигурно пресече моста

и се насочи към селото, което се намираше току зад границите на прилежащите към замъка земи.

Накъдето и да погледнеше, като навлезе в селото, виждаше признаци на промяна към по-лошо: занемарени магазини и къщи, боклук по улиците, кръпки по дрехите на хората, които извръщаха очи, докато минаваше. Това бяха хората, за чиято защита той и останалите самураи бяха пожертвали живота си не като бяха загинали, а осъждайки се на позора и лишенията, съпътстващи живота на ронините.

Вонята на по-лоши неща от боклука обгръщаше като покров цялото село. Отвъд него оризищата още бяха покрити със стърнищата от последната жътва, но той забеляза и места, където пътеките от насипана пръст, които разделяха нивите, бяха частично разрушени и неравни. Изглеждаше така, сякаш фермерите вече дори не се грижеха за насажденията си, както вече не ги бе грижа и за собствения им живот.

Ако се бе променило почти толкова, колкото и той самият, неговите хора бяха недохранени и навъсени, над самата земя бе надвиснало проклятие, което бе заразило всички тях. *Как може всичко да се съсипе толкова бързо?*

Господарят Асано беше достатъчно мъдър, за да осъзнае, че хората, които разполагат с достатъчно храна, прилично облекло и прилични жилища, са хора, които имат бъдеще, което си струва да градят: силни, здрави хора, които ще работят усилено, доброволно, за да задоволят потребностите на господаря си. Те бяха приемали сериозно дълга си към него, защото той никога не вземаше твърде много от тях. Земята се бе отплащала на техните усилия и бе царяло благополучие.

Беше очевидно, че господарят Кира не притежаваше същите възгледи, макар че това изобщо не бе изненадващо.

Оиши се бе надявал, че като види отново Ако с очите на свободен човек, това ще му помогне да въведе малко порядък в разбърканите си мисли. Но реалността, с която се сблъска тук: тази земя, в която цареше физически и духовен упадък, простираща се под оловносивото небе, съвпадаше твърде много с образа, който си бе изградил за състоянието на собствения си живот.

Докато се скиташе безцелно по улиците, Рику и Чикара най-сетне се изравниха с него и внимателно го хванаха за ръцете.

— Нека да ви заведем у дома, татко, така че да можете да си починете и да се нахраните — каза Чикара, като очите му умоляваха Оиши да му покаже поне искрица от мъжа, когото винаги бе познавал.

Давайки си сметка, че няма представа дори къде живееха те

сега, Оиши се съгласи мълчаливо, позволявайки им да го поведат през тесни улици и пътеки, в които вонеше на обществени тоалетни, към най-бедната част на селището.

Той се чудеше къде отиват и защо вървят в тази посока, докато не стигнаха до последната уличка и не спряха пред някаква невзрачна дървена врата, приличаща на всички други врати на дългата редица от многофамилни къщи пред него. Идентична редица от многофамилни къщи се издигаше и от другата страна на тясната кална уличка.

Чикара плъзна настрани вратата и двамата го въведоха вътре. В новия им дом. Нямаше нужда да му казват, че са живели на това място, докато е бил в затвора. Те събуха сандалите си в края на дървената платформа, която бе пространството за живеене и спане в единичната стая. В средата на платформата бе поставен малък мангал, на който да си приготвят храна и да се греят, а от бамбуковата греда над него висеше желязна кука, на която да се закачва гърнето.

Целият им дом бе по-малък от кабинета му в жилищния им павилион в земите на замъка. Но пък не им бяха останали и почти никакви вещи, които да заемат някакво пространство. Малка купчина грижливо навити футони и одеяла заемаше единия ъгъл, а в другия няколко ката дрехи лежаха спретнато сгънати в един панер.

Сети се, че съпругата и синът му дори не трябваше да бъдат в Ако. Може би Кира бе използвал обещанието, че ще го освободи, за да ги задържи тук — за да не отидат до Едо и протестират пред шогуна; въпреки че Оиши се съмняваше, че шогунът щеше да направи нещо, даже и да бъдеха удостоени с аудиенция при него.

Той не направи никакъв коментар, като се строполи почти с благодарност на платформата краката му повече не можеха да го държат изправен, а тялото му не можеше да спре да трепери от студ и шок под дрипавите му дрехи. Може би това също беше част от плана на Кира: да види как неговият позор е засегнал семейството му, как щеше да продължи да им влияе през останалата част от живота им.

Чикара го зави с един вехт юрган, а Рику ме поднесе малка купа с ориз и чаша горещ чай, който бе толкова безвкусен, че можеше да е просто топла вода. Оиши изгълта чая, както пияница обръща чаша саке, опитвайки да се стопли отвътре.

Той грабна купичката с храна като човек, който не си е дояждал месеци наред — което беше истина — като тъпчеше в устата си постния ориз и го гълташе като гладен просяк, прокарвайки го през пресъхналото си гърло с още глътки топъл чай. Рику и синът му седяха и го наблюдаваха в напрегнато,

почти болезнено мълчание; израженията им говореха, че пред себе си виждат един непознат.

Без да им обръща внимание, Оиши изяде ориза си, като обра последните зрънца от купичката с покритите си с мръсотия пръсти, които облиза, преди да я остави с въздишка.

После погледна равнодушно през вратата, която бе оставил полуотворена, независимо от студа и влагата. Той се изправи, отиде сковано до нея и застана на прага, оглеждайки улицата в двете посоки. Когато се увери, че наоколо не се мотае нито един от шпионите на Кира, влезе и затвори плътно вратата.

Като се движеше сега почти с предишната си решителна походка, Оиши прекоси стаята до малкото светилище, което Рику бе направила. Той коленичи внимателно пред мъничкия олтар, където благовонната смола, която тя бе запалила по-рано, за да се моли за безопасното му завръщане, още димеше. Поклони се дълбоко пред милостивия Буда, пред всички богове, които бяха отговорили на неговите молитви и бяха защитили семейството му, както и бяха запазили собствената му вяра жива нейде в дълбините на *джигоку*.

И сега се помоли те отново да го чуят и да му помогнат да спази обета, който бе дал по време на престоя си в ада — да поправи сторените злини, както му диктуваше неговият дълг на самурай: да отмъсти на Кира, което щеше да освободи душата на неговия господар, да възстанови честта на фамилията Асано и да върне господарката Мика на полагаемото й се място като наследник и владетел на Ако. Да възстанови справедливостта.

Докато повтаряше обета, който бе дал в затвора, усети, че плановете, които бе чертал и обмислял сред мрака и тишината, бавно започнаха да се просмукват обратно в избистреното му съзнание.

Човешките закони — тези на шогуна — твърдяха, че грешното е правилно и неговите намерения са предателство. „Богове — молеше се Оиши, — дайте ми привилегията да служа като оръдие на една по-висша справедливост. Не ме интересуват последствията“.

Той най-сетне вдигна глава, изправи се на крака и се обърна към жена си и сина си. Като видяха изражението му, лицата им се промениха, изпълвайки се с облекчение. Отчаянието изчезна от очите на Чикара, когато откри в погледа на баща си предишната му смелост и решителност, в които винаги бе вярвал.

— Къде са хората ми? — попита Оиши.

Чикара се изправи и се поклони, сякаш приветстваше не само завръщането на баща си, но и на бившия си командир, давайки си сметка, че духът на Оиши не е бил съкрушен от господаря Кира,

че волята му се е оказала по-силна от врага. *Че всичко това е било само едно представление.*

В отговор Оиши успя да се усмихне, колкото се може по-широко, знаейки дълбоко в сърцето си, че когато го издърпаха от ямата, най-големите опасения на Чикара бяха много по-близо до истината, отколкото той можеше да си представи. Дори и сега Оиши не беше сигурен каква част от поведението му, след като бе освободен, беше преструвка за заблуда на враговете му и каква част се дължеше на мястото, където той се бе уединил, плашещо дълбоко в собствената си душа.

Но след като безцеремонно бе изхвърлен от замъка и видя какво е станало със сина му и Рику, когато осъзна, че шпионите на Кира все още дебнат всяко негово движение за издайнически признак, че не е бил напълно пречупен, нещата, предназначени да угасят и последната искрица на духа му, някак си разпалиха тлеещата жарава и върнаха живеца в сянката на човек, в която се бе превърнал.

Рику го гледаше сериозно дори когато усмивката на Чикара озари цялото му лице. Познаваше го твърде отдавна, по-дълго, отколкото бе живял синът им, и Оиши видя примирението, което изпълни очите й, когато въпросът му потвърди подозренията й за истинските му намерения.

— Всички напуснаха Ако — отвърна тя. — Чух, че Хара е станал монах, а Хазама земеделец.

— А господарката Асано?

Рику сведе очи.

— Тя все още е „гостенка“ на *даймио* Кира, затворничка в собственото си владение. Нейното време за траур е почти към края си. Кира вече е започнал подготовката за сватбата им, която ще се състои на Шунки Корей-сай[42].

„Празникът на пролетното новолуние?“ Нямаше никакво време, даде си сметка Оиши, да открие онези от самураите на господаря Асано, които още бяха готови да рискуват всичко, за да донесат покой на душата на господаря им, да отстоят правото си на справедливо възмездие.

Той се обърна към Чикара.

— Какво стана с мелеза? — попита, неспособен да прикрие презрението в гласа си, когато споменът за предаността на Чикара към Кай го прободе като върха на меч. Въпреки това не успя да прикрие и истинското си любопитство.

Синът му изглеждаше изненадан, че той дори попита; усмивката му се стопи, когато отвърна:

— Хората на Кира го отведоха на Острова на холандците.

„Богове. Те наистина са го направили!“ А той си мислеше, че

собствената му съдба е била жестока.

Оиши сведе глава, криейки гримасата, която направи, докато се чудеше дали е възможно Кай още да е жив след толкова дълго време и ако е жив, дали има някаква възможност да бъде измъкнат от забранената територия на острова на чужденците.

Той осъзна, че няма друг избор, освен да разбере това. Защото колкото и да не му се искаше да го признае, без помощта на мелеза срещу Кира тях ги очакваше кучешка смърт. Оиши отново вдигна глава и каза на сина си:

— Трябват ни коне. Три коня.

Чикара му се поклони и на лицето му се изписа готовност и решителност, когато се отправи към вратата. Той спря, погледна с усмивка назад към родителите си, а след това преви рамене, придаде на лицето си израз на безнадеждно примирение, преди да излезе на улицата, и затвори вратата зад себе си.

Рику се загледа във вратата, през която изчезна синът им. После се обърна към Оиши, избягвайки да срещне очите му, като се мъчеше да скрие мъката си. След толкова много години на спокойствие и щастие, а след това и тази внезапна трагедия, тя вярваше, че молитвите й най-после са върнали благополучно съпруга й у дома при нея, само за да разбере, че вече отново го е загубила, а сега губеше и сина си, сякаш те бяха вода, изтичаща между разперените й ръце.

Оиши я хвана нежно за брадичката и повдигна лицето й, докато очите им се срещнаха. Като видя скръбта й, която тя не можеше да скрие — не и от него, не и след толкова дълго време — той дори не се опита да прикрие собствената си мъка, когато каза тихо:

— Трябва да накараш целия свят да повярва, че си се развела с мен. Това е единственият начин да ги предпазя от онова, което трябва да направя. — Оиши млъкна, като видя покрусата, която се изписа на лицето й. Полагайки усилия да запази самообладание, той прошепна: — Никой по-добре от теб и мен не знае, че ти си и винаги ще бъдеш радостта на живота ми.

Рику го придърпа в обятията си, като го прегърна здраво, и се притисна в него, сякаш искаше топлината на тази прегръдка да й стигне за целия й оставащ живот, изпълнен със студ. Тя зарови лице в рамото му, за да скрие сълзите си, но Оиши усети как те намокриха дрипавото му кимоно. Той смъкна забрадката от дългата й черна коса и взе да я гали с треперещи ръце, които бяха жадували толкова много време просто да я докоснат.

След известно време Рику се отдръпна от него, овладяла отново дишането и изражението на лицето си. Чувството за загуба и скръбта в очите й бяха сменени със смелост и разбиране.

— Аз съм съпруга на самурай — каза тя тихо. — Каквито и задължения и отговорности да имаш, те са и мои — Рику се усмихна и това не беше просто усмивка на предана съпруга, а и на любяща и състрадателна жена с душата на воин.

Виждайки погледа в очите й, Оиши изпита чувството, че никога не я е обичал и оценявал повече, отколкото в този момент, и разбра, че боговете го принуждаваха да осъзнае истинската цена, която трябваше да плати, като жертва живота си за една по-висша кауза. Той я притисна отново, нуждаейки се от нейната топлина повече от всякога.

Чикара стоеше с баща си в гората близо до кръстопътя, където бе пристигнал по залез-слънце с конете и провизиите, които бе купил, сновейки из града през целия ден, като постоянно бе нащрек за наблюдаващи го непознати или дори за познати, които му се струваха твърде любопитни относно неговите дела.

Първо бе отишъл на мястото, където двамата с баща му бяха закопали някои неща, преди шогунът да се върне в Ако: малко дребни, но ценни вещи — семейни бижута, повечето от които бе принуден да продаде, за да осигури храна и подслон за майка си и себе си, докато чакаха баща му да бъде освободен.

Майка му бе отказала да напусне Ако, докато баща му бе държан като затворник в неговата тъмница, и изненадващо хората на Кира им бяха разрешили да останат. Той бе готов да работи каквато и да е работа, без значение колко е мръсна или трудна, за да изкарва парите за тяхното препитание, но беше сигурен, че никой няма да го наеме — по заповед на господаря Кира.

Поне бяха останали достатъчно от фамилните ценности, за да се подсигури необходимото за пътуването на баща му и за неговото собствено пътуване, както и да се наеме паланкин за дългото пътуване на майка му до дома на родителите й. За щастие нейното семейство не беше от Ако и след като се върнеше при тях, тя щеше поне да бъде в безопасност, въпреки че от начина, по който го бе погледнала на раздяла, Чикара се бе зачудил дали тя щеше някога пак да се усмихне.

Но прощалните й думи към тях двамата бяха:

— Вие се стремите да поправите една неправда, която никой друг даже не ще да признае. Това, към което се стремите, е справедливост. Вашите имена никога няма да бъдат забравени. — И очите й бяха пълни със сълзи на гордост.

Вървейки безшумно, Оиши направи още една последна обиколка между дърветата, които ги заобикаляха; после спря и се ослуша, с изострени от престоя му в строгия тъмничен затвор сетива. След малко той въздъхна, най-после уверен, че никой не ги наблюдава тайно.

Той взе единия от двата предмета, които бе забранил на Чикара да продава, от една страна, заради собствената му безопасност, а и защото те не бяха фамилна собственост — древен меч, принадлежал на господаря Асано по наследство от предците му, който господарката Мика му беше дала да пази. Сега той го подаде на сина си. Другият предмет запази за себе си — *тантото*, с което господарят Асано бе отнел живота си. То трябваше да изпълни още една ритуална задача, преди Оиши да го положи като дар на гроба на господаря си.

Синът му взе меча от него и се загледа във фамилния герб на Асано, гравиран върху дръжката му.

— Покажи им го — каза Оиши, като кимна към меча — и им кажи да ме чакат в Планината на Буда след… две седмици. Не забравяй — повтори той за стотен път, — врагът ще наблюдава. — Той се взря настойчиво в очите на сина си, за да се увери, че Чикара е наясно колко предпазлив трябва да бъде и все пак да се движи бързо, за да изпълни своята част от плана им.

— Добре, татко — синът му изпъна рамене и го погледна с такава непоколебимост и решителност, че Оиши кимна, удовлетворен.

Той подложи длани, за да се метне Чикара на коня — прощален бащин жест от дните, когато синът му бе твърде малък, за да се качи сам на седлото. Чикара му отвърна с усмивка и вдигна меча на господаря Асано за поздрав. Последните лъчи на залязващото слънце, които се процеждаха през короните на дърветата, осветиха за кратко герба на Асано върху дръжката на меча. След това Чикара пришпори коня си и препусна като стрела в сгъстяващия се мрак.

Оиши взе последните предмети, останали в тяхното скривалище: чифт мечове — дълъг и къс, които бяха принадлежали на баща му, с фамилния им герб на дръжките. При предаването на замъка Ако Кира неправомерно бе взел неговите собствени мечове — изящния комплект, който му бяха дали, когато стана *кару*, заедно с тези на всички негови самураи.

От гледна точка на жестокостта, това беше дребна измама в сравнение с онова, което Кира му беше причинил впоследствие. Но отнемането на мечовете на самураите от Ако беше ход, предназначен да ги деморализира и унижи напълно, с който искаше да им покаже, че не само ги бе лишил от домовете и

поминъка им, но и от самата им същност като човешки същества.

Това беше още един акт, който Оиши бе включил в списъка на нещата, за които държеше да има личен дял в божието възмездие над Кира. Сега беше повече от доволен, че е бил достатъчно разтревожен за бъдещето, та да сложи в скривалището мечовете на баща си, заедно с тези на господаря Асано.

Той мушна двата меча в гайките на колана на износения си, но приличен *хакама*. Въпреки че се бе изкъпал и си бе облякъл чисти дрехи, осъзна, че до този момент не се е чувствал напълно облечен, цялостен.

Оиши се метна сковано на седлото и завърза за него юздите на допълнителния кон. Сведе за миг глава в една последна молитва за безопасното пътуване на сина му и съпругата му, както и да има сили да издържи трудното пътуване, което му предстоеше, и смелостта да се изправи срещу онова, с което щеше да се сблъска, когато достигне целта си.

Той обърна коня си в противоположната посока — към гаснещия залез, и препусна по дългия път към Острова на холандците[43].

11.

Деджима — Островът на холандците — сякаш плуваше в средата на залива Нагасаки като огромно ветрило, изпуснато от небесата от някой невнимателен бог. Но нямаше друго място в Япония, което да има по-малко общо с боговете и повече със земните съблазни. Третият шогун от династията Токугава — Йемитсу, бе забранил на всички японци да контактуват с други нации, като част от усилията на *бакуфу* да бъде прочистена от чужди влияния наскоро обединената държава, за да им попречи да покварят самобитната култура на нейния народ и — неслучайно — да не се допуска проникването в Япония на нови оръжия или други технологии, които можеха да вдъхновят амбициозните *даймио* да се разбунтуват срещу управлението на Токугава.

Единствено на холандците — на техния мъничък остров, откъснат дори от крайбрежието, и на малкия анклав на китайските търговци бе позволено да поддържат някакви контакти, и то чрез изолирания град Нагасаки. Холандската Източноиндийска търговска компания имаше бази из цяла Азия, даващи й достъп до стоки, които Япония бе внасяла свободно в продължение на векове, така че те бяха станали част от японския бит. Освен това служителите на компанията бяха заинтересовани единствено от увеличаването на тяхната печалба, а това правеше малка вероятността да извършат нещо, което би нарушило изключителното им търговско споразумение с *бакуфу*.

Като повечето японци, Оиши никога не бе виждал някой от тези чужденци — „хората със сламени коси“, защото дори на техните висшестоящи представители бе разрешено да напускат Деджима само веднъж годишно, когато ги отвеждаха директно на посещение при шогуна и неговите съветници.

Обаче бе чувал да се говори за тях — за техните странни на цвят очи и коса, за необичайната форма на лицата им и косматите им, прекалено едри тела, които ги правели да приличат повече на зверове или демони, отколкото на човешки същества. Повечето от тях имали груби обноски и морала на демони, дори миризмата им била противна заради странното им убеждение, че къпането е нездравословно.

Достъпът на екипажите на пристигащите холандски кораби бе ограничен само до остров Деджима. Същото се отнасяше и за чиновниците на компанията, които сключваха търговските споразумения от името на капитаните на корабите; те живееха и работеха на острова в продължение на години, животът и

домовете им бяха приклещени между кантори и складове, сред постоянно сменящата се тълпа от *гайджин* — неблагонадеждни чужденци — идващи със собствените им кораби.

И всичко това на предизвикващо клаустрофобия късче земя, голямо едва триста разкрача от единия до другия му край в най-широката му част… Дори и с доковете, които стърчаха като бодли във водата около него, оставаше малко място да се води нормален човешки живот сред подемници, рампи и проходи, необходими за превозването на стоките до складовете и от тях до корабите.

Деджима беше свързан със сушата чрез тесен провлак, който строго се охраняваше, за да не може никой да влиза или да напуска без официално разрешение. Но това не означаваше, че чужденците не проявяваха любопитство към Япония или не бяха зажаднели за удоволствия, след като са били затворени по време на презокеанските плавания, които продължаваха месеци или дори години. Те искаха алкохол, искаха жени и забавления — колкото по-брутално екзотични, толкова по-добре.

Оиши беше чул повече разкази, отколкото му се искаше, за това, което жителите на холандския остров харесвали да гледат, след като историята за лова на *цилин* се бе разнесла из целия замък Ако и заобикалящото го градче.

Така беше и разбрал, че има начин да се посети незаконно Острова на холандците, точно както имаше начини да се направи всичко друго — с фалшиви документи и достатъчно количество пари за подкупи.

Нощта беше студена като бирата, която холандците предпочитаха да пият, когато Оиши най-сетне пое по дългия мост към острова. Той залиташе при всеки силен порив на вятъра, който заплашваше да събори нестабилното му тяло на земята, а студените пръски на разбиващите се в каменните основи вълни го измокриха до кости. Зад него японските знамена и флагове на сушата плющяха като камшици на вятъра, когато напусна родината си, а отпред знаменатa на холандците като че ли им се подиграваха не по-малко предизвикателно. Луната бе обгърната от блед синьо-бял ореол, сякаш небето бе замръзнало около нея, и наполовина скрита от тъмните пълзящи облаци, които правеха нощта още по-зловеща.

Той най-накрая достигна целта си и изпита облекчение да се озове на по-твърда почва, докато не премина под знаменатa, които му показаха, че току-що е стъпил на чужда земя, и не видя по-ясно гледката, която се разкри пред очите му.

Дори посред нощ малкият остров гъмжеше от постоянно движещи се хора. Моряци и докери — всичките с доста по-странен вид, отколкото си беше представял, даже след като познаваше Кай — разтоварваха и превозваха сандъци с хранителни и търговски стоки.

Други мъже, които определено не бяха заети по една или друга причина, се бяха събрали на групи да пият и играят комар, като говореха високо на неразбираемия си гърлен език. Това му звучеше, сякаш се караха и ругаеха, и ако се съдеше по тона им, вероятно беше така, освен когато правеха мили очи и пошляпваха полуголите жени, които се мотаеха около тях. Местният управител пращаше на острова проститутки от публичните домове в Нагасаки, за да бъдат доволни чужденците в тяхното изолирано пространство, докато корабите им отново потеглеха.

Една от жените забеляза Оиши и му отправи високо неприлична покана на японски. Той отмести поглед и се намръщи, отказвайки да отговори. Никога не бе смятал, че е водил спокоен живот, дори и преди изпитанието му в тъмницата на Ако. Но в сравнение с това, месеците, които бе прекарал сам в ямата с каменни стени, без друга компания, освен плъховете, изведнъж му се сториха като спокойна монашеска идилия.

Накъдето и да се обърнеше, пробягващите сенки, хвърляни от люлеещите се на вятъра фенери, му показваха някаква сюрреалистична сцена, превръщайки холандските моряци и проститутките в марионетки от демонична *бунраку* пиеса. От глъчката, съчетана с миризмата на гниеща риба, немити тела, урина и тютюнев дим, се почувства замаян и му се догади до такава степен, че за миг си помисли, че ще се срути на земята или ще повърне.

Благодарение единствено на своята дисциплина той принуди преумореното си тяло да продължи да върви, стиснал юмруци при липсата на оръжие, докато подвикванията и на други жени накараха още хора да обърнат глави към него. Отнякъде прозвуча остро изсвирване, предизвиквайки хор от подвиквания и отговори в заобикалящия го мрак.

Оиши погледна нагоре и видя мачтите и такелажа на големите холандски платноходи, които се извисяваха над острова, карайки сградите и хората да изглеждат невъобразимо малки. Шогунатът забраняваше строителството на кораби, достатъчно големи и издръжливи за плаване в открито море, за да е сигурен, че както на чужденците не се позволяваше да влизат в Япония, така и японците нямаше да могат да я напуснат.

Той отново сведе очи и внезапно се озова заобиколен от враждебни на вид безскрупулни чужденци, които му отрязваха

всякакъв път за бягство. Опита се да не ги зяпа, когато един мъж, поне с една глава по-висок от него, се изпречи на пътя му, а другите погледнаха към едрия мъж, сякаш той беше човек, когото дори те слушаха.

Здравенякът попита на едва разбираем японски:

— По каква работа си тук?

— Търся някого — отговори Оиши много по-спокойно и уверено, отколкото се чувстваше. Той потърка с палец пръстите си, както бе видял да правят някои от комарджиите — знак, който, изглежда, означаваше „пари“.

Едрият мъж се изсмя дрезгаво и му махна да го последва.

Тъй като нямаше друга алтернатива, Оиши тръгна след него, навлизайки по-навътре в противното блато, а после пое нагоре по стръмния трап на един от корабите, които се извисяваха в тесните водни площи между още по-тесните кейове.

Те се спуснаха във вътрешността на кораба и мъжът го поведе през лабиринт от предизвикващи клаустрофобия проходи и тъмни, вонящи пространства. Оиши си помисли, че ако преди това се бе чувствал объркан, то сега се чувстваше направо изгубен.

Точно когато се канеше да поиска от здравеняка да го върне обратно, той спря пред голяма врата, която се отваряше навътре.

— Капитане — каза едрият мъж, отвори вратата и бутна Оиши през нея. Вратата се затръшна зад него.

Каютата беше малка и тънеше в сивкав сумрак; Оиши усети острата миризма на тютюнев дим. Пушенето на тютюн бе обезпокоителен чуждестранен навик, който дори шогунът не бе в състояние да спре. Но въпреки че помещението бе толкова задимено или точно заради това, първоначално Оиши дори не можа да определи дали вътре наистина имаше някой друг, освен него.

И тогава огромната чашка на чуждестранна лула припламна в червено, когато човекът в сенките пое глътка дим.

Оиши почти различи лицето на мъжа, което се освети за кратко — огромно и разкривено като изгряваща луна сред виещия се дим — преди мракът отново да го погълне.

— Изглеждаш като човек, който идва отдалече — каза глас със силен акцент. Тембърът му бе дълбок и заплашителен като савана от тъмнина, който ги обгръщаше. Но когато очите му започнаха да привикват с мрака, Оиши видя две големи ръце да наливат саке в две традиционни японски чашки. — Пий! — ръцете бутнаха едната чашка напред по повърхността на висока до кръста маса, за наличието, на която Оиши си даде сметка чак при движението на чашката върху нея.

Той вдигна чашата и отпи на малки глътки като добре възпитан гост, а не я гаврътна на един дъх, както жадуваха опънатите му нерви. Който и какъвто и да бе този мъж, най-малкото имаше вкус за добрия алкохол. Оиши видя лулата на холандеца отново да припламва, осветявайки за кратко мрака. Нямаше представа как да започне необходимия разговор, затова си наложи да изчака мълчаливо, твърдо решен да накара *гайджина* да заговори пръв.

— Е — каза накрая капитанът, — защо си дошъл тук? — японският му беше по-добър от този на здравеняка, въпреки че Оиши трябваше да слуша внимателно, за да различи думите.

— Търся един човек, който ви е бил продаден — отвърна той, като се стараеше да говори колкото се може по-отчетливо, така че да няма недоразумения.

— Има стотици…

— Мелез е — каза Оиши.

Капитанът мълча дълго време и Оиши разбра, че мъжът се е досетил кого точно има предвид. Пулсът му се ускори, когато осъзна, че колебанието вероятно означава най-малкото, че Кай още е жив.

— Мелезът ми струва много пари — каза накрая капитанът.

— Аз ще го откупя — Оиши извади една торбичка от ръкава на кимоното си и я плъзна по масата. Очите му бяха попривикнали към полумрака в стаята, която бе осветена само от луната, чиито лъчи проникваха през малко квадратно прозорче. Той все още не можеше да види ясно изражението на мъжа срещу него.

Ръцете на капитана отново се протегнаха напред; дланите им му се сториха огромни. Те бяха покрити с татуировки и белези от такелажа и мръсни колкото неговите в деня, когато бе освободен от тъмницата. На Оиши му бе трудно да повярва даже, че са човешки. Нищо чудно, че хората наричаха чужденците демони.

Капитанът извади предмета от торбичката, която му беше дал, и го вдигна пред очите си. Гледайки неговия силует, Оиши внезапно болезнено осъзна неговата красота и изпита непреодолимо чувство за загуба. Това беше изящно изработена и прецизно гравирана *цуба*[44], от вид, който вече дори не се правеше.

— Това е принадлежало на самурай — каза капитанът и от гласа му Оиши разбра, че той е наясно с възрастта и стойността на предмета. Когато мъжът го погледна отново, той най-накрая видя изражението му. Презрението в очите му показваше ясно, че за него Оиши очевидно не е самурай, а само един безполезен ронин в най-добрия случай, и че капитанът предполага, че той

сигурно е откраднал или дори убил, за да се добере до подобна ценност.

Оиши стисна зъби, за да не наругае холандеца за арогантността му. Предпазителят на меча бе в неговото семейство от десетилетия; той нямаше представа точно колко е древен или какво е станало със самия меч, към който е принадлежал. Бил е на един от двойка самурайски мечове — единственото нещо, оцеляло от тези мечове, които са били ценно притежание на някой от неговите предци.

Оиши бе носил мечове с подобни предпазители преди катастрофалното посещение на шогуна и докато очакваше неговото завръщане, бе размишлявал сериозно за тях. Сега той благодари на боговете, че го бяха дарили с предвидливост. Чикара бе продал другия *цуба* от комплекта, за да купи коне и провизии за тях двамата, както и да осигури пътуването на майка му до нейното семейство. Това бе последната останала част от някогашното гордо наследство на рода му, последният артефакт от неговата чест.

Капитанът се наведе леко напред и се взря в лицето на Оиши. Бледосините очи на холандеца бяха като късчета лед, жестоки и бездушни като замръзнало море.

— Мелезът сигурно ти е добър приятел, за да се откажеш от това?

Оиши не отвърна нищо. Жадуваше да каже истината; тя пареше на гърлото му, докато се мъчеше да я преглътне. Ако боговете поискаха допълнителни жертви — преди върховната саможертва — за да отговорят на молитвите му, той нямаше да има какво да им предложи.

Капитанът се наведе през масата и излизайки от сенките, се надвеси над него. Оиши потисна импулса си да се отдръпне назад с отвращение, или пък от страх.

— Дадено — каза едрият мъж с внезапна, неприятна усмивка.

— Да пием за това — той отново напълни двете чашки със саке.

Този път Оиши изпи своята на един дъх, нетърпелив да понесе това изпитание и да напусне острова, преди охраната на моста да се е сменила.

— Сега ще ме заведете при него.

Холандецът вдигна поглед от чашата си.

— Сега да те заведа…? — повтори въпросително той и усмивката му се превърна в презрителна гримаса. — Абе вие, хора, с вашата гордост — здравенякът посочи протритите, измачкани дрехи на Оиши и занемарената му, неподстригана коса. — Даже и в тези дрипи се осмеляваш да ми заповядваш като

господар! Е, нека ти кажа нещо — може и да не ни разрешават да стъпваме на японска територия, за да не загубим правото си да търгуваме, но нещата имат две страни. Това е холандска земя и аз съм шогунът тук. Ще те заведа при него, само че при моите условия… — усмивката му се върна, по-зловеща от всякога. — Но той може да ти се стори променен.

Виковете на обезумяла тълпа и ревът на някакво животно, което Оиши не можа да определи, достигна до ушите му доста преди да види отново истинска светлина, докато следваше друг от хората на капитана във вътрешността на кораба. Мъжът пред него носеше само един малък фенер, но сега зад Оиши имаше повече хора, въоръжени с пистолети и мечове, които го охраняваха по същия начин, както японците щяха да охраняват тях на сушата. Капитанът беше прав — тук той бе външният човек, *гайджинът*.

Усещането никак не му харесваше и с всяка следваща стъпка ставаше по-зле — все повече имаше чувството, че го вкарват в капан.

Коридорът рязко зави и шумът от тълпата внезапно се усили. Пред него имаше желязна решетъчна врата, пазена от още чужденци.

Оиши погледна през рамо, осъзнавайки твърде късно, че наистина бе хванат в капан. Някой зад него го блъсна грубо и той изпъшка, като се блъсна в решетките.

Отвъд вратата видя арена — светла като ден за привикналите му към мрака очи, но напълно различна от арената, където се бяха провели двубоите в замъка Ако. Тази бе оградена от всички страни с желязна клетка, заемаща по-голямата част на празния трюм. Извън решетките сбирщина от крещящи подигравателно чужденци се бе струпала върху импровизирани подиуми или се бе наблъскала между клетката и дървения корпус на кораба. В затвореното пространство звуците кънтяха като камбана на храм.

Оиши бе смятал, че вонята навън е гадна, но в това ограничено пространство, съчетана с топлината от наблъсканите едно до друго тела и петдесетте фенера, тя бе направо непоносима. Той се вкопчи в решетките, замаян от прекалено силните възприятия, опитвайки се да различи какво става на арената.

Тя приличаше на бойно поле — осеяна със зверски разкъсани и обезобразени трупове. Ревът, който бе чул преди това, прозвуча отново, заглушавайки шума на тълпата, и той видя… „Не може да е… *они*[45]?“

Един огромен *йокай* се въртеше бавно в средата на арената и изпъкналите му очи оглеждаха околното пространство. Тялото му бе подигравка с човешкото телосложение и бе с размерите на вол, ако волът можеше да ходи на задните си крака. На челото му стърчаха къси остри рога, но дългите му бивни и нокти бяха нанесли голяма част от пораженията, които се виждаха по труповете около него. Отпуснатата му груба кожа бе червена като кръвта, която я покриваше.

Той изрева отново, втурвайки се към единствения жив човек на арената. Като го приклещи в единия ъгъл, извисявайки се над него, сякаш той беше дете, мъжът приклекна, видимо обзет от ужас. Когато *они* се хвърли да го убие, Оиши инстинктивно затвори очи, а след това се насили да ги отвори. Този мъж…

Той видя плячката на *они* да се отблъсква от решетката, скачайки високо във въздуха: *катаната* му проблесна, кървавочервена, когато замахна надолу, и разсече туловището на *они* от рамото до пъпа, минавайки през сърцето, белите дробове и вътрешностите, с един перфектен удар, още докато мъжът се приземяваше.

Оиши гледаше как *они* се олюля, след това бавно залитна назад и се строполи по гръб с такъв трясък, че разтърси трюма, разкривайки пред очите му победителя в битката.

„Друг дявол“ или би могъл да мине за такъв с така обляното си в кръв тяло, че кожата му бе станала червена като тази на убития *они*, и дългата мръсна коса, която скриваше лицето му. Но Оиши знаеше кой стои насреща му даже преди да види ясно победителя. Този смъртоносен удар можеше да бъде нанесен само от един човек: Кай.

Или нещо, което някога беше Кай.

„Той може да ти се стори променен“. Сега Оиши проумя напълно ужасната ирония зад усмивката на капитана. От нещото, което се взираше в тълпата, се виждаше само измъчената нечовешка обвивка на мъж, който някога отговаряше на името Кай. „Милостиви Буда, дали в това създание е останал някакъв човешки разум или душа?“

Наблюдаващите моряци и докери направо подивяха при победата на Кай и закрещяха:

— Мелезът! Мелезът! Мелезът!

„Дори холандците знаят какъв е“ — помисли си Оиши. Независимо дали беше нещо по-долу от човек, или нещо повече, те никога не бяха считали Кай за равностоен на тях и не бяха се отнасяли с него като с техен събрат.

Стори му се непонятно, че собственият му народ, който мразеше и се боеше от заплахата на външните нашественици, и

чужденците, които трябваше да си стоят по родните места, но вместо това плаваха до другия край на света, за да търгуват с напълно непознати, имаха едни и същи чувства към един мелез; че отхвърляха един човек, който приличаше повече на тях, отколкото те си приличаха помежду си. „Но пък може би това изобщо е непонятно“.

При тази мисъл го загложди неприятно чувство. Той го потисна, чудейки се какво ще последва. „Какво ще прави, ако Кай не е…“

Изведнъж решетъчната врата пред него започна да се вдига; Оиши я пусна и бързо отстъпи назад. Мъжете, които още го охраняваха, го блъснаха в гърба и той се озова на арената. Вратата се затвори с дрънчене зад него.

Замаян, Оиши остана на мястото, където бе успял да спре, залитайки. Навсякъде около него тълпящите се зрители подвикваха подигравателно, ръкомахаха между опръсканите с кръв пръчки на клетката или крещяха залози. Забеляза сред тях и капитана, който му се хилеше, докато галеше две полуголи проститутки, застанали от двете му страни. Капитанът се смееше с хората си за нещо; Оиши не се съмняваше, че той е прицелът на насмешките.

Мъжът, който го бе довел дотук, хвърли един меч в краката му, като му кимна и въпросително повдигна вежди. Тълпата се развика одобрително и зачака той да го вдигне от земята. Оиши гневно поклати глава. Вместо това той извика на Кай, който бавно и предпазливо пристъпваше към него, с кървав меч в ръка.

— Кай! — извика отново Оиши, молейки се звукът на собственото му име да го изтръгне от кошмарната му кръвожадност.

Но Кай сякаш дори не го чу, камо ли да познае името си. Мелезът наистина се бе превърнал в демон във всяко отношение, освен на външен вид — по ирония на съдбата най-човешкото у него като че ли беше тялото му, което, покрито с кръв и белези, беше достатъчно ужасяващо. Сега косата му бе отметната назад, за да добие ясна представа за следващото нещо, което трябваше да убие.

Оиши видя странните белези на челото му — онези, които бе видял за първи път в деня, когато ловната дружинка на господаря Асано се бе натъкнала на момчето беглец преди толкова много години.

— Кай! — той се опита за последен път да накара мелеза да го чуе и да го погледне в очите. Но едва извикал името му, то бе заглушено от звука на гонг.

Кай реагира на гонга като бойно куче, освободено от

каишката му. С вик, толкова нечовешки, че Оиши замръзна на мястото си, мелезът се завтече към него с вдигнат меч.

Оиши грабна меча, който му бе подхвърлен, точно навреме, за да парира първия от яростните удари на Кай. Още удари се посипаха върху него, докато се мъчеше да запази равновесие, като отчаяно отблъскваше нападението на мелеза. Нужно бе да използва всяка частица от силата си и цялото си обучение само за да се предпази да не бъде накълцан на парчета, докато се бореше да нанесе поне един контраудар.

Той парира отново със сила, породена от чисто отчаяние, и замахна с меча си. Кай пренебрежително отклони острието му с опакото на незащитената си ръка, и нападна още по-яростно. В очите му не се виждаше и намек, че го е разпознал, даже докато се биеха лице в лице, нямаше и жажда за отмъщение, само една сляпа ярост, сякаш това, което наистина искаше, бе да продължи да убива, докато целият свят се покрие до колене с трупове.

Тълпата закрещя още по-силно, заглушавайки почти изцяло трясъка и звънтенето от сблъсъка на атакуващия меч на Кай и този на Оиши, който отбиваше ударите, реагирайки повече по откъслечните си спомени за това как се биеше Кай, отколкото на това, което правеше мелезът в действителност, като все повече разчиташе само на инстинкта си. Той беше един от най-добрите майстори на меча в замъка Ако, но нищо от наученото досега не го беше подготвило за подобна яростна атака, и то само от острието на един човек.

— Мелезът! Мелезът! — крещеше тълпата, поощрявайки Кай да се бие по-напористо, сякаш той и без това не използваше цялата си мощ.

Изумен от свирепата реакция на Кай, Оиши осъзна, че за първи път в живота си наистина се бори да оцелее. Но фактът, че още не падаше, още повече настървяваше Кай, който използваше не само меча си, но и коленете, лактите и юмруците си, като изглеждаше толкова безчувствен към болката, колкото и към човешката природа на противника си или своята собствена. С внезапно обратно завъртане и удар, който би изкълчил ръката на всеки друг човек, той изби меча на Оиши и с един юмрук в лицето го повали на земята.

Когато Кай замахна с меча си, за да нанесе смъртоносния удар, Оиши вдигна ръка и извика:

— Мика!

Мечът на Кай замръзна във въздуха, той се втренчи в Оиши с нещо като изненада… след това с недоверие… и накрая го разпозна.

Около тях тълпата крещеше, жадна за кръв, искайки Кай да

нанесе смъртоносния удар, който щеше да разсече противника му като зрял пъпеш. Вместо това, той бавно обърна меча си настрана и не нанесе последния удар.

Ала после гневът пак започна да тлее в трескавите очи на мелеза, подобно на пожар, който се разгаря от хвръкнали искри. Внезапно той отново вдигна меча си и замахна надолу, като за малко пропусна Оиши, който се претърколи, едва повярвал на късмета си, грабна собствения си меч и скочи на крака.

Кай пак го нападна, достатъчно напористо, за да го принуди да отстъпи към вратата, през която бе хвърлен в клетката, и накрая го притисна до решетката. С дрезгав тържествуващ вик мелезът се хвърли напред и замахна — мечът му профуча край Оиши като бръснещ вятър и уби пазача, който стоеше отвън пред решетката.

Оиши зяпна невярващо, но без да разсъждава, тялото му реагира, като се завъртя на място и съсече друг пазач, който се целеше с аркебуз в Кай. После сграбчи аркебуза, преди да падне на пода, измъкна го между решетките и запали горящия фитил. Той се прицели в тълпата, дръпна настрана защитното капаче на барутната камера и натисна спусъка.

В предната част на крещящата тълпа едно кърваво петно разцъфна на мъртвешки бледото лице на капитана — точно в средата на челото му, и той падна по очи.

На трибуните настъпи хаос, тъй като Кай се справи бързо с другите пазачи, които неразумно взеха да вдигат решетестата врата, за да стигнат до тях. Двамата мъже се шмугнаха под нея и побягнаха.

Оиши следваше Кай, докато тичаха през лабиринта от коридори на кораба, радвайки се, че единият от тях може да намери изхода, независимо дали от опит или по инстинкт.

Рамо до рамо те се втурнаха от кея сред неспирното гъмжило, изпълващо нощните улици на Деджима. Внезапната им поява — подгизнали от кръв и размахващи оръжия, предизвика смут, но реакцията на стражите, разположени навсякъде, за да поддържат реда, беше бърза и съкрушителна.

Оиши и Кай си запробиваха път през тълпата към моста, но раните, които нанасяха, и крясъците зад гърба им само привлякоха повече мъже — отпред и зад тях. Стражи, въоръжени с пищови и мечове, се появиха сякаш от нищото. Пищовите бяха безнадеждно неточни, на каквото и да е разстояние, но хората, които ги носеха, бързо се приближаваха, когато Оиши видя знамената, бележещи моста отпред.

Минаха край една отворена бъчва с китово масло, използвано за фенерите, която бе поставена пред някакъв склад; Кай спря

колкото да я събори с един ритник, разливайки маслото на пътя на преследвачите им. Той грабна един от висящите пред склада фенери и го хвърли на земята. Течното гориво с рев избухна в пламъци, образувайки зад тях огнена стена.

Оиши все още чуваше гърмежите, виковете и проклятията зад гърба им, но всяка крачка ги отдалечаваше от опасността да бъдат простреляни, докато тичаха по моста към безопасността.

12.

Мика се взираше мълчаливо в покритите със сняг назъбени планински хребети — това беше всичко, което се виждаше през отворената врата на стаята й, гледаща към двора на замъка Кираяма. Същият пейзаж или много подобен на него се виждаше и от останалите стаи на планинската крепост на господаря Кира. При други обстоятелства гледката щеше да й се стори поразителна — при всички други, но не и при тези, в които се намираше — беше „гостенка“, държана като заложница от Кира, и не можеше да се върне в Ако, преди да изтече годината на траура й, след което щеше да бъде принудена да стане негова жена.

Кира не се беше застоял в земите на обещаното му владение след заминаването на шогуна. Бе останал само колкото да измами и хвърли в тъмницата Оиши Йошио, главния управител на баща й и негов верен приятел, който винаги се беше грижил за нея като по-голям брат. Той бе и единственият човек, който имаше достатъчно влияние сред войниците на баща й и сред населението на Ако, за да организира ответен удар срещу мъжа, който бе отнел живота на господаря им, неговите земи и дъщеря му.

Въпреки че шогунът бе забранил кръвното отмъщение и всички самураи на баща й бяха станали ронини, а армията от наемници на Кира се бе погрижила те да бъдат прогонени от владението, отнасяйки със себе си единствено категоричната заплаха, че ако отново стъпят в Ако, ще бъдат убити на място, страхът на Кира за собствената му безопасност го бе накарал да хвърли Оиши в тъмницата на замъка. *А Кай…*

„Не. Не сега… не още“. Скрити в гънките на ръкавите й, дланите й се сключиха в безмълвна клетва, докато си представяше, че държи ръката на Кай. Можеше да й се удаде възможност да помогне на един от двамата само ако се завърнеше в Ако.

„Скоро… скоро“ — обеща си мислено тя, докато се мъчеше да запази ледената маска на лицето си. Нямаше да е твърде късно. Само ако успееше да издържи още малко.

Едва след като пристигна тук, разбра защо Кира толкова отдавна се бе стремил да получи Ако. То беше всичко, което той никога не бе притежавал: богати и плодородни земи, красота и топлина… както и благородното наследство на рода Асано, което символизираше тя като негов последен наследник. Но въпреки че бе откраднал всички тези неща, той никога нямаше да притежава наистина благородството на фамилията Асано, даже и след като

бе отнел името й и бе станал новият *даймио*, контролиращ Ако и нейния живот.

Господарят Кира беше безскрупулен и манипулативен страхливец, който бе използвал своя непринуден чар и красивото си лице, а вероятно и магия, за да спечели покровителство и да си проправи път към властта, а сега използваше властта на другите, за да получи това, което желаеше, така че самият той никога да не се изправя пред риска от провал.

Дори наложницата му Мицуке — тайнствената и поразително красива жена със сянка на лисица и магически сили, изглежда, някак си бе попаднала в плен на неговия чар. Мика бе чувала истории за *китсуне*, влюбили се в простосмъртни, но как тази вещица не бе разбрала, че е влюбена в мъж, кух като празна ризница и толкова голям измамник, че бе по-смъртоносен от див звяр?

Може би дори възможностите на *йокай* да разберат любовта бяха ограничени. Мика знаеше, че лисицата я наблюдава с дива ревност и би я убила само с поглед, ако не се страхуваше, че с това ще изгуби любовта на Кира. Искаше й се да убеди *китсуне*, че няма за какво да се страхува от човек, който никога не би изпитал към Кира нещо друго, освен омраза.

Вещицата поне успяваше да го задържи в спалнята му достатъчно често, така че той не бе опитвал да насили Мика, въпреки че младата жена подозираше, че Кира даже се страхува от това, боейки се, че ако опетни честта й, тя ще го убие, а ако не успее, може да посегне на собствения си живот. И в двата случая той щеше да изгуби възможността да стане новият господар Асано, независимо кои земи управляваше, и тя не пропускаше нито една възможност да му припомни този факт.

Дланите й се бяха вкочанили от студения вятър, който нахлуваше през широко отворената врата. Мика ги пъхна в ръкавите си, зарови ги дълбоко под пластовете дрехи и ватираното горно кимоно от коприна и вдигна поглед към Кира, седнал на срещуположния край на ниската масичка, под която гореше мангал. Масата бе покрита с дълга покривка, която задържаше топлината отдолу, така че да сгрява краката им, върху нея бе поставен поднос с чайник горещ чай и две чашки. Кира бе настоял да се хранят и да прекарват част от времето си заедно, независимо дали тя го желаеше или не.

Мика се беше съгласила, защото ако отказваше твърде често, незабавно се проявяваше уродливата му душа — той изливаше злобата си върху безпомощните хора около нея, докато тя гледаше, защото знаеше, че това я наранява повече, отколкото пробождане с нож.

Господарят Кира се покашля и Мика погледна към него, спомняйки си, че не е сама и че е стояла, потънала в мълчание, по-дълго, отколкото предполагаше.

Заради лекия пролетен мирис във въздуха днес Кира бе решил, че ще пият чая си на „открито“ в тази стая, където всички сезони съществуваха едновременно, но само в две измерения. Параваните на стените бяха изрисувани със затрогващо красиви пролетни пейзажи, изобразяващи цъфнали сливи и вишни, летни божури и камелии, глицинии и хортензии. Птички се рееха в сините небеса, шарани и водни кончета проблясваха в синкавите води, из които газеха жерави и бели чапли. Зеленината на тревата и дърветата постепенно преминаваше в яркочервеното на есенните кленови листа и пъстроцветието на хризантемите. Цялата събуждаща копнежи прелест на сезоните в Ако тук, в планините, се проявяваше само в рамките на няколко седмици, а през останалата част от годината цветовете на земята и небето се ограничаваха до черно и бяло, примесени с нюанси на сивото.

Истинският свят, който тя делеше с Кира — бледа картина в убити зимни цветове, се виждаше през широко отворената врата, откъдето нахлуваше студен планински въздух, и се допълваше от нереалната като декор на театър *кабуки* заобикаляща ги обстановка. На пода до тях седеше мършаво момченце, носещо само протрита селска туника и навои на краката, което със забележително майсторство свиреше на *шамисен*[46] — умение, което, изглежда, бе успяло да му осигури само робското място на пода до тях, но не и кат топли дрехи.

„Колко подходящо“, помисли си Мика — нереалните пейзажи по стените наоколо имитираха така добре живота — като театър в театъра, че тя все по-често имаше усещането, че е само актриса в някаква пиеса.

— Може би няма да усещате студа, ако пийнете малко чай, Мика-сама — каза Кира с привидно благия си тон, зад който винаги се криеше нещо друго. Той седеше срещу нея и не носеше връхна дреха върху сиво-синьото си кимоно от фина коприна. Изглеждаше така, сякаш за него навън наистина бе топъл пролетен ден.

Мика се загледа в изкусно изработените чаши *раку*[47], в които Кира бе налял чая им. Преливащите в неповторим рисунък ярки светли ивици върху тъмнозелената глазура контрастираха перфектно с опушените черни петна, получени по време на специалната техника на изпичане раку. Сервизът бе изработен от някой, който имаше истински усет за *уаби-саби* и бе работил изцяло в хармония с естествените природни форми, придавайки на произведението си едновременно радостта от творчеството,

раздразнението от несъвършенството и мъката от вечната раздяла с най-любимото си творение, както и утехата от новото начало.

Чаеният сервиз сигурно беше изключително скъп. Тя се зачуди колко ли от хората на Кира бяха страдали през дългата зима без достатъчно дрехи и храна заради това, че господарят им постоянно се опитваше да впечатлява пленницата си с изящни кимона или сервизи за чай като този.

Мика измъкна ръце от ръкавите си и вдигна очи към Кира, срещайки с отвращение любезно загрижения му поглед.

— Моля ви, не се притеснявайте за мен. Аз съм дъщеря на самурай — каза тя и стаеният гняв зад привидно спокойното лице на Кира незабавно проблесна в очите му. Забеляза, че той е на ръба да загуби самообладание, че едва се сдържа да не я удари, и осъзна, че след сватбата им няма да му се налага да удържа гнева си.

Отмести поглед, за да не го дразни повече пред безпомощното момче, което седеше край тях. Бе реагирала спонтанно, възмутена от предположението му, че е слаба, но бурната му реакция й показа много добре какво се криеше в дълбините на жестоката му душа. Бе изрекла думите като самозащита, а не като нападка срещу неговото родословие, но той ги бе възприел точно така. Грубата му арогантност не бе нищо повече от поредния израз на неговата несигурност, още едно прикритие на дълбокото му чувство за малоценност, което подхранваше дракона, обгърнал сърцето му.

Дори превръщането му в новия господар Асано нямаше да успокои чудовището в душата му, защото с всяка следваща измама, с всяка извършена злина Кира все повече затъваше в невъзможността да се изправи честно пред себе си и да признае собствената си човечност или по-скоро липсата й. Той изобщо не искаше да чуе истината за себе си от нея — особено от нея, нито пък от някой друг.

Мика се загледа в свирещото на *шамисен* момче, сякаш се бе заслушала в музиката му. То видимо трепереше.

— На детето му е студено — каза тя тихо.

Кира наведе глава и се взря в нея, сякаш търсеше да долови някаква скрита обида, ако имаше такава, във факта, че тя обръща внимание на момчето, а не на него. Завъртя се на възглавницата, на която седеше, скрил на топло краката си под покривката, и попита:

— Студено ли ти е, момче?

Както обикновено, във въпроса му нямаше нищо заплашително, но в тона му се долавяше нещо ужасяващо.

Детето вдигна глава за миг, но побърза отново да сведе

поглед и поклати отрицателно глава. То продължи да свири безупречно, сякаш животът му зависеше от това.

Кира погледна към нея с усмивка.

— Видяхте ли, момчето произхожда от народа, също като мен. Ние приемаме нещата такива, каквито са — той хвърли окуражителен поглед на детето, което продължаваше да свири.

Сърцето на Мика се изпълни с омраза, която заседна в гърлото й и накара най-големия й страх да изплува наяве — страхът, че при завръщането й в Ако там нямаше да е останал никой, способен да попречи на това чудовище да съсипе родния й дом, както бе съсипало собственото си бедно владение, изсмуквайки живителните сили на неговото население; никой, който да отмъсти за баща й и да освободи душата му; никой, освен нея.

Мика пъхна ръка в дълбокия ръкав на кимоното си и докосна малкото пакетче с отрова, което носеше там непрекъснато. Страхът от предателство никога не напускаше Кира, дори и зад стените на собствения му замък, а и тя знаеше, че ако го убие, никога повече няма да види родния Ако. Но какво би означавало завръщането й там, щом нямаше при кого да се завърне? Трябваше й само подходящ момент.

Погледът на Кира се зарея навън из двора, където група негови войници тренираха бойни изкуства под критичния взор на техния *сенсей*.

Мика извади миниатюрното пакетче от ръкава си, протегна ръка и го стисна силно между пръстите си, разкъсвайки крехката му опаковка, а финият прах без мирис се изсипа в чашата на Кира и се разтвори на мига.

Тя тъкмо мушкаше остатъците от пакетчето в ръкава си, когато Кира отново се обърна към нея.

— Скоро ще се върнем в Ако, Мика-сама, и зимите няма да ви се струват толкова сурови — каза той. Тя вдигна чашата си и отпи, като този път срещна погледа му, докато й говореше. — А и самият аз бих искал да видя каква е пролетта там — добави Кира и устните му се разтегнаха в усмивка, като нетърпеливо взе чашата си и я вдигна към устните си.

Мика продължи да го гледа, мъчейки се да запази изражението си естествено, докато го чакаше да отпие, и се съсредоточи дотолкова, че почти забрави да диша.

Кира се поколеба, забелязал необичайното й внимание. Тя сведе очи и се опита да се престори, че единствено мисълта за завръщането й в Ако я е накарала да го гледа с такава надежда. Той се усмихна леко.

— Може би съм сгрешил. Изглежда, на детето наистина му е

студено — каза, като свали чашата от устните си и я подаде на момчето. — Ето, стопли се.

Детето изненадано вдигна глава, объркано от жеста му, но след миг остави настрана инструмента си и пое чашата с две ръце, зарадвано от топлината ѝ.

Мика го гледаше, застинала от ужас, съзнавайки напълно, че Кира се е втренчил в нея. Момчето повдигна чашата към устните си…

— Не! — извика тя, като се наведе и перна чашата от ръцете му. Фината керамична чашка се разби на пода, а отровният чай оплиска *татамито*. Мика вдигна поглед към Кира, а в очите ѝ се четеше неприкрита омраза и гняв.

Той само я изгледа с изражение на крайно разочарование, след което посегна рязко и сграбчи китката ѝ. Пръстите му се сключиха около нея толкова силно, че в очите ѝ бликнаха сълзи от болка. Като се мъчеше отчаяно да прикрие страха си, тя извърна глава, зървайки някакво движение с крайчеца на окото си — някой стоеше и ги наблюдаваше от прага на отворената врата зад гърба му. Вещицата!

Без да подозира за присъствието на Мицуке, Кира изви китката на Мика, принуждавайки я отново да го погледне. Гласът му бе тих и равен както винаги, въпреки че ръцете му трепереха от гняв:

— Колко мъже са умрели — процеди той — и колко още трябва да умрат, за да има жена като вас такива ръце?

Той стисна още по-силно китката ѝ. Мика видя желанието и раздразнението да проблясват в очите му, докато пръстите му насила се сключиха с нейните.

— Моите предци са били селяни, а не благородници като вашите. Обработвали са тези земи — най-бедните територии на Япония. Но са били умни и търпеливи и бързо са разбрали, че дори ледовете не могат да ги спрат — каза той и студената му ръка я стисна още по-силно, от което кръвта ѝ спря и тя усети как студът се прокрадва нагоре по ръката ѝ, вледенявайки плътта ѝ, превръщайки я във вечна пленница на ледовете. — Свикнали сме да чакаме за това, което желаем. Първо ще станете моя жена, а след това ще се научите да ме обичате.

Прииска ѝ се да изкрещи в лицето му, че никога не е искала да живее безсмислен и разглезен живот на гърба на другите. Да изкрещи, че колкото и пари да е похарчил за този сервиз, само и само да впечатли дъщерята на един *даймио*, те са били пропилени на вятъра. Да му каже, че е луд, ако си мисли, че притежава и частица от смелостта и стоицизма на предците си, както и от силата на хората, които управляваше и които всеки ден се бореха

с трудностите, създадени им от него и от природата. Да изкрещи, че експлоатацията му над тези хора през цялото това време и намерението му сега да ги изостави, без да му мигне окото, го превръщаше в истински демон, по-страшен дори от неговата любовница *китсуне*.

Баща й бе почтен и състрадателен човек, чиито предци бяха заплатили с кръвта си правото да получат земите, в които баща й и хората, за които той отговаряше, можеха да живеят в мир. И въпреки че писаните закони и дълговечните традиции казваха, че те никога не могат да бъдат равни, разбирането на баща й за неговия дълг като господар бе осигурило на всички в Ако достатъчно средства, за да живеят като човешки същества. Но сега, след като Кира и вещицата го бяха убили, вече нищо нямаше да е същото.

Никога не би могла да обикне Кира, дори и да я преследваше и убеждаваше до края на вечността. Не би могла да чувства към него друго, освен безкрайна омраза и презрение. Копнееше да запрати истината в лицето му и да го попари като с чаша горещ чай — обичаше Кай и независимо какво щеше да стане, винаги щеше да го обича — само и единствено него, завинаги.

„Продайте това животно на холандците!“ Последната заповед на Кира все още звучеше в главата й заедно със заплахата, насочена към нея: „Ако ме поставите в неудобно положение, ще наредя да го изгорят жив“.

„Кай…“ С огромна мъка Мика преглътна напиращите гневни думи, сякаш бяха отрова, и сведе глава, оставяйки безчувствената си ръка в желязната хватка на Кира. Поглеждайки встрани, забеляза лисицата вещица, която все още стоеше на вратата и се взираше мълчаливо в тях с убийствена завист.

Бе малко след полунощ, когато Кай и Оиши успяха да избягат от остров Деджима, прекосявайки моста. Холандците не посмяха да ги последват, но виковете, проклятията и заканите им все още отекваха в главата на Кай.

Оиши прошепна нещо на пазачите, застанали на пост на първия пропуск на сушата, когато те се опитаха да им препречат пътя, но Кай така и не разбра какво. Пазачите се отдръпнаха и им направиха път, като се обърнаха с гръб, така че копията и аркебузите им сочеха към острова, в случай че някой чужденец се беше оказал достатъчно луд, за да ги последва. Оиши бе взел два коня, които ги чакаха. Кай с мъка се качи на седлото и отпусна юздите, така че животното да следва коня на Оиши, и двамата се отдалечиха. Умът му, неговата самоличност, всичко, освен

инстинкта му за оцеляване, изглежда, бе изчезнало, останало някъде назад в кошмара на клетките и килиите, където бе държан от… не помнеше откога. Отначало дори вятърът, който докосваше лицето му, и звездното небе над тях му се струваха нереални. *Свободен ли беше?* Или всеки миг щеше да се събуди, за да разбере, че отново е бил пребит почти до смърт… или още по-лошо — да усети как мечът прерязва гърлото му или *они* разсича черния му дроб.

Кой беше човекът, който яздеше пред него? Някаква запазена частица здрав разум бе разпознала гласа на Оиши, когато непознатият извика името на Мика, но съдейки по това, което виждаше в момента, Оиши се бе променил почти толкова, колкото и самият Кай.

Докато яздеха, Оиши не се опита да го заговори и на него дълго време не му хрумна никакъв смислен въпрос, нито дори една свързана мисъл. Нощното небе се диплеше над тях като разтопено стъкло, като непрекъснато се движеше и променяше, докато пътят пред тях се виеше, издигаше и спускаше, следвайки релефа на земята.

Загледа се в небето и се опита да проумее какво виждаше, докато накрая случайното движение на звездите спря да му напомня за фенерите на кораби, проблясващи в открито море. Постепенно светлинките започнаха да се подреждат в съзвездия, чиито очертания и легенди си спомняше от друг живот, в който му бяха разказвали също, че звездите са пътеводители и пазители на пътуващите в нощта.

И тогава изведнъж видя луната, издигаща се зад хълмовете, за да освети пътя им напред, подобно на проблясващия фенер на небесната девойка, дошла при него много отдавна, когато бе изгубен, за да го насочва и да бди над него.

Мика-химе… Мика-химе… Мика… Кай си спомни и споменът изпълни съзнанието му със светлина. Мислите му обгърнаха спомена с нежност, значението, на която бе забравил. Нейното име и лицето й се превърнаха в център на раздробената му самоличност, събудиха духа му и съживиха съзнанието му — озариха пътя към връщането му към човешката му същност, подобно на луната, която осветяваше пътя пред тях. Отделни образи от предишния му живот и думи, които някога бе изричал, преди холандците да го заплашат, че ще му отрежат езика, започнаха да се прокрадват отново в мислите му, подобно на разпръснатите по небето звезди, които постепенно бяха започнали да се оформят в съзвездия. Малко по-малко спомените за любящата доброта на Мика възстановиха миналото му и го свързаха с настоящето като с фина копринена нишка.

На зазоряване вече си беше спомнил, че името му е Кай, а не „Мелезът“. Спомни си и кой беше, на кого принадлежеше сърцето му и как се бе превърнал в онова, което беше, когато някой бе хвърлил Оиши в желязната клетка при него като парче прясно месо.

Оиши се оказа по-добър боец, отколкото бе очаквал, поне когато единствената друга възможност бе смъртта. Но пък така беше с повечето мъже… Кай вдигна поглед към човека, яздещ пред него, и най-сетне успя да го види ясно в светлината на събуждащия се ден. Сигурен беше, че мъжът е Оиши, но въпреки това той изглеждаше толкова различен, че дори Кай да бе съвсем наред с ума си, когато го видя за първи път, пак нямаше да го познае, не и докато Оиши не извика името на Мика в последен, отчаян опит да спаси живота си.

Но от друга страна, може би фактът, че бе така неузнаваем, бе спасил живота му. Кай бе на предела на силите си, след като бе убил *они*, и веднага бяха хвърлили срещу него друг враг. Бе твърде уморен да убива. Но ако в онзи момент бе разбрал, че това е Оиши — човекът, който бе предал без бой замъка Ако на шогуна и Кира — нямаше да му даде възможност даже да си каже молитвите.

Но какво правеше Оиши тук? Очевидно бе дошъл на Острова на холандците подготвен за бягството им, така че явно не бе изпратен от Кира. Изглежда, единствената възможна причина, поради която Оиши бе поел такъв риск, бе, за да го спаси, но съпоставено със спомените му от миналото, това нямаше никакъв смисъл.

Лъчите на изгрева заблестяха по някаква водна повърхност и Кай си даде сметка, че пътят, по който вървяха, следваше коритото на широк поток. От скалите пред тях се изливаше водопад, чиято мощ бе оформила плитък вир в основата му.

— Спри! — извика той на Оиши и дръпна юздите на коня си. Дори собственият му глас, изричащ дума на японски, му се стори непознат.

Далеч напред, Оиши се обърна на седлото си и погледна назад.

— Какво? — рязко попита той, а лицето му придоби едновременно ядосано и загрижено изражение, когато Кай се свлече на земята. — Какво? — повтори той.

— Вода — промърмори Кай и се заспуска по брега към потока, неустоимо привлечен от него. Миришеше на смърт, целият беше покрит с кръв и тялото му не би могло да почувства живота отново, преди да отмие нечистотията от себе си.

Той нагази в плиткия вир, издълбан от водопада в

подножието на скалите. Водата бе леденостудена, но усещането за ледена вода по кожата му отдавна бе част от съществуването му, така че дори не потръпна. Застана точно под струите на водопада и остави чистият поток да облива лицето, косата и парцаливите му дрехи, докато ги търкаше с ръце. Застанал на склона на хълма, Оиши му крещеше нещо, сякаш беше толкова важно, че не можеше да изчака Кай да отмие от себе си поне външните белези на смъртта, от която самият той го беше спасил.

Както стоеше под водните струи, не можеше да чуе какво казва Оиши. Кай се вглъби в себе си: „Вдишай, съсредоточи се, спомни си! Издишай, пречисти съзнанието си, забрави!“.

Не можеше да понесе мисълта за това как Мика ще го погледне, ако го види сега, не можеше да тръгне да я търси, преди да се е очистил от мръсотията и скверността, които все още напомняха в какво се бе превърнал, за да оцелее. Но независимо дали душата му се бе запазила непокътната, или бе безнадеждно покварена, можеше поне да се опита да я намери, да направи всичко възможно да я спаси и да отмъсти на Кира. Извън това, бъдещето му нямаше никакъв смисъл. Но пък доколкото си спомняше, то винаги е било такова.

Стоя дълго под водопада, събрал длани за молитва. Времето минаваше, но Кай не го усещаше, докато инстинктът за самосъхранение на треперещото му тяло не го изтръгна от самовглъбението му и той усети, че студът на водата се бе просмукал много по-дълбоко от нараненатa му кожа, чак до мозъка на костите.

Кай излезе от вира и се заизкачва, препъвайки се по брега, преди мозъкът му да изключи напълно.

Въздухът му се стори много по-топъл след ледената вода, но вятърът все още го караше да трепери. Изненада се, като видя колко високо се беше издигнало слънцето в небето. Покрай брега на потока растяха дървета и гъсти храсти и той бе още по-изненадан при вида на покаралите зелени листа и напъпилите цветове — чак тогава осъзна, че пролетта е дошла. Нагасаки, където се намираше Деджима, бе най-южният от големите японски острови, но и пролетта в Ако скоро щеше да настъпи.

Мокрите и прокъсани панталони, които чуждоземците му бяха дали да облече, се залепваха неприятно за тялото му при всяко подухване на вятъра. Ивици разнищен плат го шляпаха по краката на всяка крачка, сякаш бе покрит с някакви влажни и лигави гъби. Обаче нямаше друг избор, освен да се съблече чисто гол, но и в двата случая, ако Оиши покажеше и най-малкия признак на презрение към външността му, Кай не беше сигурен, че му е останал достатъчно самоконтрол да не го убие на място.

Разтърка ръцете си, за да се стопли, надявайки се Оиши да е запалил огън и да е приготвил някаква храна, докато го чакаше.

Оиши лежеше на тревата близо до конете им и спеше дълбоко. На Кай му се прииска да го срита, но вместо това се загледа в другия мъж. Можеше да го гледа колкото иска, без да се притеснява да не го обиди, и сега забеляза каква голяма физическа промяна бе претърпял Оиши от последния път, когато го беше виждал.

Самурайският му кок, преди винаги стегнат, пригладен с ментово масло и прикрепен акуратно на върха на гладко избръснатото му теме, сега беше разпуснат и косата му бе небрежно завързана на тила, колкото да не пада в очите му. Темето му бе обрасло с коса — явно не беше бръснато от много време, вероятно откакто бяха отвели Кай. Някогашните изискани самурайски дрехи на Оиши, ушити от брокат и тежки копринени платове, също бяха изчезнали. Сега той бе облечен само в просто кимоно и широки *хакама*, вързани хлабаво на кръста му, като и двете бяха от памук или дори от коноп и не личеше какъв е бил първоначалният им цвят. Никъде по тях не се виждаше фамилен герб — *Оиши бе станал ронин.*

И все пак имаше ронини и ронини. Кай не бе очаквал Оиши да изгуби гордостта и достойнството си така лесно, както бе предал замъка на господаря си. Той бе последният човек, от когото очакваше да се обезсърчи толкова много. Независимо какво си мислеше за него, Кай винаги бе смятал Оиши за далеч по-издръжлив. Дали пълната му промяна не се дължеше на шока от преживяното?

Или имаше някаква друга причина?

Оиши беше отслабнал, и то много. Кожата му на местата, където не бе загоряла от слънцето по време на пътуването му до Нагасаки, беше бледа като на човек, който е боледувал дълго. Под очите му имаше тъмни сенки. А и да го завари да спи в такава уязвима поза, без дори да помръдне при неговото приближаване… сякаш преживяното през изминалата нощ бе изсмукало и последните му сили и мъжът бе заспал напълно изтощен на мястото, където бе поседнал.

Сега още повече се изненада, че Оиши бе оцелял по време на битката им в клетката. Видя петна от кръв по дрехите му, но под тях не се виждаха сериозни рани. Изглежда, у него все пак бе останала някаква сила, някаква следа от мъжа, когото помнеше — някакъв порив, който гореше в него така яростно, че колкото и немощен да изглеждаше в момента, Кай не бе успял да го повали с един удар.

Той се наведе над Оиши и посегна да го побутне, за да

провери дали наистина е заспал, или е припаднал. Когато докосна рамото му, от дългата му коса и подгизналите му панталони покапа студена вода. Оиши отвори очи и мигом скочи на крака, посягайки към меча си, но се олюля, сякаш замъгленият му от съня мозък не бе в синхрон с рефлексите му.

Кай стоеше и го гледаше безизразно с отпуснати край тялото ръце.

Оиши се втренчи в него намръщено. Избърса водата от лицето си и за момент изглеждаше така, сякаш си бе помислил, че е бил заплют. Кай стоеше и го наблюдаваше как се опитва да отгатне дали пред него все още стоеше подивял убиец, или спасеният от него Кай бе успял да възвърне разсъдъка си.

Катаната и ножът, който Кай бе задържал при бягството им, лежаха на тревата, където ги бе оставил, но той не посегна към тях, въобще не помръдна, просто изчакваше.

Постепенно предпазливостта изчезна от лицето на Оиши и напрегнатото му тяло се отпусна. Най-накрая той се обърна, сякаш си бе отговорил на въпроса, и се насочи към най-близкия кон. Извади от дисагите нещо, което приличаше на вързоп чисти дрехи, върна се и ги подаде на Кай.

— Облечи това — каза Оиши. Думите му не бяха предложение, не бяха и молба. Бяха заповед, ясно показваща, че нищо между тях не се е променило.

Кай скръсти ръце и срещна настойчивия му поглед за първи път, без да крие своята неприязън, и отказа да се подчини.

— Защо дойде за мен? — попита той. — Мразиш ме още от времето, когато бяхме деца.

Оиши му подхвърли вързопа с дрехите, но те паднаха в краката на Кай. За секунди споменът за първата им среща проблесна в погледа му — гняв при мисълта, че през всички тези години Кай го е възприемал единствено като детето, което е видял тогава. Лицето му обаче изразяваше само мълчаливото презрение, каквото винаги бе показвал към Кай.

— Казах ти, господарката Асано ще се омъжи на Шунки Корей-сай — отвърна Оиши.

— **Празникът на пролетното новолуние?** — повтори изненадано Кай. Не си спомняше Оиши да е казал нещо подобно. Може би точно това му беше изкрещял, без да съобрази, че човек, застанал под водопад, на практика не чува нищо.

— Теб какво те е грижа? — попита с горчивина в гласа Кай, след като осъзна напълно чутото. — Когато Кира я отведе, ти беше на колене.

При тези думи Оиши реагира, сякаш го бяха зашлевили през лицето, и погледът му потъмня от гняв.

— Всички щяхме да сме мъртви — отвърна той глухо. — Ти също. Каква полза би имала тя от теб, ако си мъртъв?

— А каква полза имаш ти от мен? — попита намръщено Кай.

Оиши го изгледа, без да го удостои с отговор, сякаш все още очакваше Кай да се подчинява безпрекословно на заповедите му. Сякаш все още вярваше, че както и да изглежда в момента, самурайското му потекло бе толкова видимо, колкото и смесената кръв на мелеза, а като самурай можеше да изисква пълно подчинение от нисшестоящите.

— Или ме последвай, или се връщай там, откъдето дойде — отвърна Оиши, обърна се към коня си, развърза юздите му от храста, където го беше вързал, и понечи да се качи на седлото.

Кай скочи от мястото, на което стоеше, сграбчи Оиши за ръката и го свали от коня.

— Не ми обръщай гръб, ронин!

Мечът на Оиши мигом се озова извън ножницата, готов да отсече главата на Кай. Той само го погледна, без дори да мигне, след това очите му се върнаха на лицето на Оиши. Погледът му бе вледеняващ като смъртта. Но после изражението му бавно се промени само до упоритото нежелание да бъде пренебрегван.

— За какво да те следвам? — попита Кай.

Оиши го изгледа, без да каже нищо, сякаш в този момент предпочиташе да се задуши, вместо да дава обяснения на човека, заради когото бе рискувал живота си през изминалата нощ.

Кай неволно се запита дали Оиши някога щеше да го приеме като човешко същество, въпреки всичко, което бе направил за него, въпреки всичко, което бившият кару на господаря Асано бе преживял през последната година. Наистина ли смяташе, че щом е откраднал мелеза от холандците, сега той му принадлежеше и можеше да го използва както реши?

Кай чакаше мълчаливо и непреклонно, отказвайки да приеме нещо друго, освен знак от Оиши, че го признава за напълно равен… в противен случай предпочиташе смъртта. След всичко, което бе преживял в ръцете на холандците, дори смъртта не значеше нищо за него в сравнение с правото да се отнасят с него като с човешко същество.

В крайна сметка погледът на Оиши омекна. Той прибра меча в ножницата, признавайки безмълвно истината, че изминалата една година бе променила всичко.

Коварството и жалките прищевки на Кира бяха променили изцяло предишните им отношения. Той бе отнел и на двамата всичко, което някога бе имало значение за тях, и почти ги бе накарал да загубят разсъдъка си. И двамата се бяха превърнали необратимо в изгубени души… променени до неузнаваемост,

непознати дори за самите себе си.

Преди да отговори, Оиши преглътна с мъка, сякаш наистина поглъщаше гордостта си:

— Кира командва хиляда души, освен това е защитен с магия.

Кай настръхна, сякаш думите бяха разкъсали невидимата мембрана, покриваща болезнения спомен.

— Когато ти съобщих за това, ти ме отпрати… — започна той.

— Не бях прав — прошепна Оиши, изричайки думите насила и с поглед, все още забит в земята. — Предадох доверието на господаря си — продължи той и за пръв път се осмели да вдигне глава, а Кай забеляза в погледа му нещо познато, нещо, което и самият той чувстваше: угризение и срам.

За пръв път Кай осъзна каква е истинската причина за всичко, което Оиши не желаеше да му каже, и защо обясненията му костваха толкова много усилия. Разбра колко безкрайно бе унижението, мъката и загубата, които изпитваше мъжът срещу него.

— Не знам кой си или какво си — продължи Оиши, — но имам нужда от твоята помощ.

Думите му не прозвучаха като опит за извинение, но бяха самата истина — искрени и ясни като водите на потока, който течеше зад тях.

Ред беше на Кай да почувства колебание, щом забеляза нещо, близо до отчаяние, в погледа на Оиши. Сега повече от всякога се запита къде ли е бил самураят, докато той се беше борил да оцелее на Острова на холандците, какво бе причинило дълбоките бръчки, които преждевременно бяха състарили лицето му, и бе довело до отчаяния стоицизъм, който се четеше в кървясалите му очи. Изглеждаше така, сякаш се е скитал като отритнат ронин през половината си живот, а не само през последната година.

Кай погледна настрани и се намръщи. Където и да е бил Оиши през това време, какво, по дяволите, смяташе, че могат да направят те двамата, за да отмъстят за смъртта на господаря Асано и да спасят Мика от Кира?

Кира разполагаше с хиляда воини. Да не би Оиши да очакваше от него да ги избие всичките? Имаше едно старо поверие, че ако човек убие хиляда души, се превръща в демон, но той така или иначе беше демон. Дали Оиши не смяташе, че след прекараната една година на остров Деджима човешкият живот не значеше нищо за него? Или пък мислеше, че ще може да победи любовницата *китсуне* на Кира на собствената ѝ магическа територия?

Дори и да успееха да съберат някои от разпръснатите се

бивши васали на господаря Асано, пак нямаше да разполагат с достатъчно хора, за да направят нещо. Щеше да бъде чисто самоубийство. Но пък може би за Оиши това отдавна нямаше значение, може би той все пак беше решил, че е по-добре да загине като самурай, биейки се отчаяно до последния си дъх, отколкото да умре от срам.

Но Кай не беше самурай. Той мразеше Кира заради онова, което му беше причинил, както и заради паметта на господаря Асано, но дали го мразеше достатъчно, за да тръгне да търси отмъщение? Сега беше свободен и бе благодарен за това, но Оиши не го беше направил заради него, Кай не му дължеше нищо. Дали въобще тази битка можеше да се нарече негова?

И в този миг Кай си спомни за Мика.

Мика… името й, очите й, усмивката й. Достатъчен беше фактът, че двамата все още съществуваха на една и съща земя. Това беше единственото нещо, помогнало му да си върне разсъдъка. Обичаше я. Винаги я беше обичал толкова много, че с радост би направил всичко за нея, всичко, освен да съсипе живота й.

Ако не помогнеше на Оиши, щеше ли след това да живее в мир със себе си и с мисълта, че човекът, който бе съсипал живота на всички тях, се е отървал, спечелвайки не само властта над Ако, но и над живота на Мика?

Ако съдбата бе отредила той никога да не легне до нея като неин съпруг или любовник, какво значение щеше да има за него това, че и двамата все още са живи, какъв смисъл би имало всичко, ако тя бъде принудена да споделя леглото на човека, убил баща й?

Може би единственият начин да покаже на Мика колко много бе означавала тя за него през целия му живот и колко силно бе копнял да се пожертва за нея, бе като наистина го направи.

Кай най-сетне се обърна към Оиши и се взря в очите му, търсейки да види колко твърда е решимостта му.

— Ако отново паднеш на колене пред Кира, заклевам се, че ще ти взема главата — каза той.

Наведе се и вдигна вързопа дрехи, който Оиши му беше подхвърлил, а като се изправи, забеляза на лицето му изумлението, че един мелез си беше позволил да го заплаши със самурайско отмъщение. Но изумлението на Оиши бързо премина в нещо близко до облекчение, след като осъзна, че Кай току-що се беше съгласил да се присъедини към личното му отмъщение. Самураят въздъхна, а Кай отиде да се преоблече.

— Къде си се научил да се биеш така? — извика внезапно Оиши, Кай го погледна през рамо и иронично се подсмихна.

— При демоните.

13.

Докато стигнат до Планината на Буда, където Оиши бе казал на Чикара да го чака, петият ден от пътуването му с Кай вече беше към края си.

Той не беше много разговорлив по време на пътуването им и Кай не бе казал кой знае какво, само от време на време бе задавал кратки въпроси: „Къде беше през цялото това време? Къде отиваме? Кой още ще бъде там? Какво ще правим после?“.

Оиши беше опитал да му отговаря, доколкото може, и откри, че колкото по-дълго двамата яздеха заедно, толкова по-лесно му бе да обяснява. И все пак беше доволен от факта, че Кай е толкова склонен да поддържа разговор, колкото ако бяха двама напълно непознати, озовали се случайно на един и същи път, пътуващи към едно и също място… към една и съща съдба. Не всички скитници се губеха по пътя си.

Оиши бе задал на Кай само един въпрос. През няколкото часа, които бе прекарал на Острова на холандците, бе видял и изпитал на собствения си гръб повече от достатъчно, за да си отговори на всички останали въпроси. Но докато яздеха, Кай от време на време прошепваше нещо едва чуто, като винаги се взираше право напред или към земята. Държанието му бе подразнило Оиши достатъчно, за да го попита какво прави.

Кай го бе изгледал неразбиращо, сякаш за пръв път осъзнаваше, че някой язди до него, и му бе отговорил „Моля се“, след което отново бе погледнал настрана, сякаш нищо не се беше случило.

След тези думи Оиши бе сигурен, че един от двамата е луд, но не бе съвсем убеден кой точно.

Макар да се съмняваше, че Кай някога е яздил, мелезът управляваше коня си със същата вродена лекота, която някога бе по-казал като кучкар при опитомяването на кучетата в замъка, сякаш общуваше с животните по начин, който бе недостъпен за обикновения човек. Но пък той можеше да вижда демони, което обикновеният човек също не можеше да направи.

Оиши повече от всякога се чудеше какво точно представлява мелезът. Обаче колкото по-често поглеждаше към яздещия до него Кай — с вързана на опашка дълга черна коса, облечен в кимоно и *хакама*, препасал меч в пояса си — толкова повече той му приличаше на ронин. „На друг ронин“ — поправи се той наум, когато прозря истината.

Когато най-накрая съзряха пламтящите факли и групичката лагерни огньове сред сгъстяващия се мрак, който се спускаше над

Планината на Буда, съмненията му за това как другарите му щяха да реагират на довеждането на мелеза сред тях изчезнаха, сякаш мисълта, че ще се събере със старите си приятели, го изпълни с нов оптимизъм.

Щом се приближиха до огньовете, Оиши успя да преброи повече от двадесет души, събрали се пред руините на древния храм, чието име носеше планината. Някои от тях нададоха възторжени викове и започнаха да махат, но си личеше, че всички го гледаха с очакване, примесено с любопитство, щом забелязаха, че водачът им не е сам.

Той слезе от коня и мъжете се струпаха около него, като го викаха по име и протягаха ръце да го потупат, сякаш приветстваха отдавна изгубен брат. Заобиколен от радостта на топлото им посрещане, Оиши се усмихна може би за пръв път през изминалата една година — шегуваше се с някои от тях, прегръщаше дружески други, а усмивката му стана още по-широка, като откри Чикара и побърза да го похвали за добрата работа, която бе свършил за толкова кратко време.

Осъзна, че Кай не го е последвал, едва когато един от хората му го попита кой е непознатият с него. Като им отговори, всички глави се обърнаха към Кай; изненадата им премина в недоверие, а след това в презрение, когато разбраха, че мъжът, когото бяха взели за някой самурай, е само мелезът, който едва ли можеше да се нарече човек.

Кай също ги изгледа настойчиво и очите му потъмняха от мрачните спомени, които събудиха в него погледите на мъжете, които го бяха пребили толкова безмилостно при последната им среща. Той все още стискаше юздите на двата коня, сякаш бе готов всеки миг да скочи на някой от тях и да побегне, ако те понечеха да го приближат.

Само Чикара дойде при него, за да поеме юздите на коня на баща си, и му се усмихна доволен. Оиши видя, че синът му се поклони леко на бившия си *сенсей* и му се усмихна за добре дошъл толкова неподправено, сякаш момчето се опитваше да компенсира подозрението и враждебността, която се четеше по лицата на останалите мъже.

За миг Оиши се почувства объркан, като видя, че неговият син е единственият, който посреща мелеза по начина, по който самият той бе посрещнат от своите хора — изпита усещането, че е напуснал тялото си и наблюдава сцена от пиеса, без да разбира какво точно се случваше.

Оиши въздъхна и огледа останалите ронини, а Кай тръгна с Чикара, за да му помогне да се погрижат за конете. Останалите мъже насочиха цялото си внимание към него.

Оиши отдели време и сили да изслуша доклада на сина си, а след това и отделните истории и информацията, споделена от ронините, които Чикара бе успял да издири — онези, които се бяха съгласили да се присъединят към тях. От разказите на мъжете той доби достатъчно ясна представа за положението, в което се намираха.

Докато изслуша техните истории, като същевременно повтори своята безброй пъти, нощта вече бе настъпила. Оиши изпрати мъжете да си почиват и самият той вероятно щеше да заспи от изтощение, както си седеше на ниския стол край огъня, ако не беше Чикара, който го накара насила да легне и го покри с наметалото си, за да го предпази от студа.

Последната му мисъл, преди да затвори очи, беше, че не е виждал Кай, откакто бяха пристигнали в лагера. Запита се дали мелезът не беше слушал разговорите им от някое място извън светлината на огньовете, дали не беше предпочел да спи при конете, вместо при самураите, които бяха изгубили всичко друго, освен вярата в своето собствено превъзходство над останалите, дали щеше да бъде още тук на сутринта.

Утрото настъпи твърде скоро и ослепителните слънчеви лъчи го накараха да отвори очи, подобно на настоятелна майка, която кара сънливия си син да стане. Веднага щом се събуди достатъчно, за да се опомни къде се намираше, цялото му тяло потръпна от нетърпение и той мигом се разсъни.

Повечето от другите мъже вече бяха станали, разпалваха огньовете, приготвяха чай и храна, нетърпеливи като него да видят как парченцата от плана им идват по местата си, точно както той им беше обещал. Всички бяха изпълнени с надеждата за нещо по-смислено, отколкото до края на дните си да се занимават с тежък физически труд, който бе недостоен за тях и дори им бе забранен като самураи, или да живеят живот, в който никак не се вписваха.

Всички се заглеждаха в прекрасната панорама, която бе останала скрита за Оиши при пристигането му предишната нощ — тя бе и причината мястото да бъде наречено Планината на Буда. Някога, преди цяла вечност, планината била много по-голяма — била вулкан, който изритал с огромна мощ и вдигнал стълбове огън и пепел чак до очите на самата Аматерасу. Това, което бе останало след многовековното изменение на природата, беше широка, подобна на купа долина със стръмни склонове, покрити със слой плодородна вулканична почва, обагрени в златистозеленото на младата пролетна растителност.

Еднакво стръмните склонове завършваха с назъбен хребет, а на най-високото възвишение на хребета се издигаха останките на древен будистки храм, изоставен от много време. Храмът все още проблясваше под лъчите на изгряващото слънце с останалите тук и там следи от позлатата, покривала някога краищата на покрива и входа му. Всички мъже се обърнаха към храма, свели глави за безмълвна молитва.

За пръв път Оиши бе идвал тук като момче, придружавайки баща си и много по-младия тогава господар Асано, тръгнал на поклонение след смъртта на съпругата му. Още си спомняше изненадата си, когато бяха открили храма в руини. Честите земетресения в района бяха разцепили твърдата скала в основите му и свлачище бе отнесло част от земята, на която той се издигаше някога, както и половината от храма.

Оиши така и не бе разбрал защо господарят Асано бе избрал това самотно и изоставено място като пристан, където да се помоли и да потърси утеха. Единствено неустрашимостта на господаря им, както и безрезервното доверие, което имаше към баща си, бяха убедили Оиши да ги придружи сред руините. Спомняше си изпочупените дървени стълбове, които стърчаха в празното пространство, където някога се беше намирал олтарът на свещения Буда, даряващ безкрайната си милост на тези, които идваха тук, за да търсят утеха. Но щом бе влязъл в разнебитения и проскърцващ храм, Оиши с изненада бе открил, че зейналата земна паст, над която някога се бе издигала статуята, сега откриваше изглед към зелените хълмове и ведрото синьо небе — най-красивата гледка, която бе виждал, разкриваща цял един нов свят, издигащ се от руините на миналото.

Усещането бе, че пред него се бе показала частица от онова, което стоеше отвъд днешния и утрешния ден — проекция на мястото, където душата си почиваше между два човешки живота по време на своя непрекъснат процес на трансформация, докато постигне крайното просветление, а с него и върховното спокойствие. Едва тогава наистина бе разбрал думите на свещеника, който ги придружаваше и който бе казал, че смисълът на живота не е в търсенето на щастието, а в постигането на мъдрост.

От сенките на порутения вход на храма се появи самотна фигура, понесла в ръка сандалите си. Спря се на каменните стъпала, за да ги обуе, и заслиза надолу по хълма към мястото, където бяха направили лагера си. *Дали не беше някой ронин, потърсил неочаквано подслон за през нощта сред руините?*

„Не“, осъзна Оиши, изумен отново от неочакваните открития, които това място му поднасяше. Беше Кай. Мелезът вървеше с

наведена глава и не поглеждаше към групата, но все пак отиваше към мястото, където се бяха събрали.

Дали случайно бе решил да прекара нощта там? Или бе отишъл да се помоли и да пречисти духа си от всичко, което е бил принуден да прави, и всичко, което другите бяха направили с него след онзи турнир в чест на шогуна, състоял се преди почти една година? Мелезът наистина ли бе изричал молитви по време на пътуването им, дали въобще разбираше какво е молитвата и какво означава свято място? Оиши поклати глава, когато нещо, което Башо му бе казал някога за Кай, се мярна в съзнанието му и изчезна, преди да успее да улови мисълта.

Обърна се, за да се изправи пред хората си, все още свели глави в молитва, без да казва нищо, за да привлече вниманието им върху този факт, напълно наясно, че те можеха да възприемат необяснимото поведение на Кай като демонстративно поругаване на това свято място.

— Моля за извинението ви — каза той накрая и главите им се вдигнаха, за да го погледнат. В израженията на всички се четеше любопитство и неразбиране. Шепата самураи — или по-скоро останали без господар ронини или верни васали — стояха смълчани и очакваха да чуят думите му. — Досега не ви казах нищо, защото врагът дебнеше и трябваше да съм сигурен, преди да заговоря. Но сега настъпи точният момент — шпионите на Кира смятат, че сме се превърнали в просяци и крадци и вече не представляваме заплаха за тях.

Мъжете се спогледаха. Любопитството им прерасна в изненада и смътно предчувствие, въпреки че все още не бяха сигурни в това, което чуваха.

— Това, което ви предлагам, ще завърши със смърт — каза Оиши. — Дори и да успеем, ще бъдем обесени като престъпници за нарушаване на заповедите на шогуна. — Шогунът изрично бе забранил да отмъщават на Кира и самураите нямаше дори да имат правото да възвърнат честта си, като извършат сепуку.

Оиши продължи да говори, изричайки гласно мислите, които бяха занимавали съзнанието му през цялото дълго пътуване до Деджима и обратно, опитвайки се да изясни на всички, че са изправени пред нещо много по-мащабно, отколкото изглеждаше на пръв поглед.

Нямаше доказателства дали шогунът наистина вярваше, че Кира е невинен или не, но дълбоко в себе си Оиши подозираше, че той отдавна е възнамерявал да сложи ръка на Ако и да го даде в дар на Кира, който бе един от най-доверените му съветници. В миналото шогунът често бе отнемал владенията и на други *даймио* като господаря Асано, които не му бяха приближени, и то

за престъпления, вариращи от незначителни до абсурдни нарушения, следвайки практиката на своите предшественици през последните сто години.

Въпреки това, съгласно законите на *бакуфу*, всички, замесени в акт на насилие, следваше да бъдат умъртвени, независимо кой е бил подстрекателят. Изключително рядко се случваше единият да бъде оправдан, ако другият е бил осъден, а на практика беше невъзможно, в случай че шогунът е бил наблизо, защото това се приемаше като пряка заплаха и за неговия живот.

Беше повече от необичайно за шогуна да помилва Кира и да забрани търсенето на отмъщение срещу него — това бе грубо нарушение на кодекса на самураите, за чийто върховен пазител се смяташе шогунът. Самият той беше недосегаем, защото позицията му го правеше личност, на която дори *даймио* дължаха абсолютната си преданост.

Но това не се отнасяше за Кира. Вече нямаше значение дали заслепението на самия Върховен господар, подмолните политически маневри на Кира или вещерска сила бяха накарали шогуна да забрани на бившите васали на Асано да потърсят правото да донесат покой на душата на господаря си. Като ронини те бяха свободни да тръгнат по пътя, който сами изберат, защото не им бе останало нищо за губене. Бяха свободни дори да нарушат законите на страната, но не и да потърсят възмездие. Подобна свобода беше плашеща, затова малцина от мъжете я избираха по своя воля.

Оиши държеше от самото начало хората, които са го последвали, да разберат, че се изправят пред едно самоубийство, лишено от чест. Това не беше просто *гири* — последният дълг към мъртвия им господар, нито пък беше нещо, което човек би следвало да прави, ако усещаше и най-малък конфликт между своя *гири* и *нинджо*, защото както лоялността им към господаря Асано, така и собствената им вяра във върховната справедливост трябваше да бъдат безусловни.

Може би всички щяха да умрат по време на битка в опит да отмъстят за смъртта на господаря Асано. Но всеки от тях, който доживееше да сложи главата на Кира върху гроба на господаря им, така че страдащата му душа да разбере, че е свободна от оковите на този свят, трябваше да го последва и в отвъдния — независимо дали щеше да отнеме живота си със собствената си ръка, или щеше да бъде заловен и екзекутиран като обикновен убиец. И в двата случая щяха да нарушат законите на *бакуфу* и не само хората от тяхната каста, но дори и слугите, дори най-мерзките просяци и отхвърлените от обществото щяха да заплюят телата им.

И въпреки това, ако успееха, боговете щяха да разберат, че са действали, водени от честта, за да поправят една несправедливост. Законите бяха създадени от хората, а хората правеха грешки. Тяхното отмъщение щеше да възстанови равновесието, нарушено от човешката несправедливост, а което бе още по-важно — това щеше да бъде направено в името на душата на господаря Асано. Истинската цел на начинанието им щеше да бъде запомнена и може би, ако не в историята на родовете им, то поне в сърцата на близките им, петното от имената им щеше да бъде изтрито.

Накрая Оиши пое дълбоко дъх и заяви:

— Заклевам се пред вас, че няма да намеря покой, докато справедливостта не бъде възстановена, няма да мога да заспя спокойно, докато господарят ни не намери покой в смъртта, и няма да се моля на боговете, освен ако не е, за да измоля небесно опрощение за това, че съм изпратил Кира в ада!

Думите му бяха посрещнати с гробовна тишина, но изражението по лицата на хората му, някои от които едва сдържаха емоциите и сълзите си, го разчувстваха много по-дълбоко, от която и да е награда, която бе получавал. И тогава се чу глас, а след това още един и още един, докато виковете на ронините не прераснаха в бурно одобрение на предизвикателството, което им поднасяше съдбата, и всички вдигнаха юмруци във въздуха, сякаш за да сграбчат за опашката тази съдба. Оиши видя смелостта, която гореше в очите им — очи на мъже, готови да се борят до смърт за това, в което вярваха, мъже, родени с вярата, че това, което се осмеляваха да направят, можеше да е обречено на неуспех, но ако не се осмеляха, то никога не биха усетили, че животът тече във вените им.

Кай седеше край огъня със затворени очи и слушаше внимателно речта на Оиши, без това да му личи, докато чакаше ориза за сутрешното хранене да се свари. Застанал до него, Чикара разсеяно разбъркваше от време на време яденето в казана, а очите му искряха при всяка дума, изречена от баща му.

Кай вдигна глава и отвори очи, щом чу радостните възгласи на ронините. Някои мъже твърдяха, че „Пътят на воина“ е всъщност пътят на смъртта, и го твърдяха с гордост. Но тези дни повечето мъже, които твърдяха това, бяха глупаци, които никога не са влизали в истинска битка или не вярваха в нещо, което са готови да защитават до смърт.

Имаше обаче някои неща, някои хора и някои истини, които си заслужаваха да бъдат защитавани дори с риск за живота. А във времената, когато битките били истинското призвание на самурая, той щял да бъде един от тези хора, независимо от това

кой и какъв е бил или къде е бил роден, защото когато хаосът властвал над реда, това колко пламенно се бориш за убежденията, в които вярваш, имало много по-голямо значение от безсмислените факти от забравеното детство.

И точно в този момент го осени мисълта, че независимо дали го съзнаваха или не, ронините, които в момента приветстваха радостно своя водач и това, че бе възвърнал смисъла на живота им, бяха много по-близо до неговата истинска същност, отколкото си представяха, че някога биха могли да бъдат.

Кай въздъхна и извади ножа си. Наведе глава и дългата му коса падна пред очите му. Той посегна с острието към нея, но след миг се поколеба. Прибра ножа в канията му и отново зави косата си върху темето в неугледен като на ронин кок — неговият личен жест на неподчинение на човешките закони, дори и на тези на хората, заедно, с които скоро щеше да се изправи пред смъртта.

Чикара се усмихна, виждайки как другите ронини приветстваха шумно думите на баща му и на висок глас изричаха собствените си клетви да въздадат справедливост за смъртта на господаря, на когото все още служеха в сърцата си, като стояха пред храма на Състрадателния Буда, пред очите на тяхната прародителка Аматерасу, богинята на слънцето. След това погледна към Кай, който тъкмо завързваше косата си, и на лицето му се изписа едновременно удовлетворение и истинско разбиране.

Мъжете се събраха около Оиши, който даде знак на Хорибе да разгърне картата на крепостта на Кира и околните планински хребети, която беше донесъл. Всички зашушукаха изненадани.

— Как се добра до плановете на крепостта? — попита невярващо Хазама, бившият пръв заместник на Оиши, и погледна въпросително Хорибе.

Оиши се усмихна и кимна към мъжа, който бе достатъчно възрастен, за да му бъде дядо.

— Младият Хорибе прелъсти дъщерята на архитекта — каза той и не успя да сдържи усмивката си, докато Хорибе скромно сви рамене.

Другите мъже, повечето от които достатъчно млади, за да бъдат синове на Хорибе, го погледнаха изумени, а при вида им Оиши избухна в смях. Останалите също се разсмяха и заклатиха глави или започнаха да тупат одобрително Хорибе по гърба. Чувството на групова принадлежност изведнъж ги изпълни и сгря душите им повече, отколкото топлите лъчи на утринното

слънце — чувство, което бе липсвало на всички от ужасно много време, както на Оиши му бе липсвало слънцето.

Водачът им се наведе и им показа разположението на крепостта на Кира, като за миг съжали, че веселият момент не можеше да продължи по-дълго. Но целта без план не бе нищо повече от една мечта.

— За съжаление има само два начина за влизане в замъка. Единият е през главната порта тук, а другият — през тези скали под западната стена. И двата са строго охранявани. Най-добрият ни шанс да ударим, е, когато Кира напусне сигурното убежище на крепостта — обясни Оиши и отново погледна към Хорибе.

Хорибе продължи да обяснява, като посочи към друга част на картата.

— В деня преди сватбата той ще отиде да се помоли в храма на предците си. Не знаем още по кой път ще мине, нито колко охрана ще води със себе си.

Оиши хвърли поглед към Исогай, на чието младо и красиво лице все още се четеше леко раздразнение от факта, че от всички тях точно Хорибе бе успял да му открадне ролята, за която му завиждаха всички останали.

— Исогай, ти ще отидеш по-рано до града с храма, за да видиш какво можеш да научиш. Знаеш, че дори около светите места има бордеи и множество служители с развързани езици, които ходят там.

Исогай се изчерви, а мъжете отново се разсмяха, но смехът им бе добронамерен, каквато бе и усмивката, с която той им отвърна. Младият мъж кимна уверено на Оиши и се изправи, а останалите отново се наведоха над картата, за да разучат огромния планински терен.

Кай се облегна на заоблените скали близо до огъня, който бяха запалили за готвене, и се протегна, за да се отърси от сковаността в краката и гръбнака след дългата езда. В момента нямаше какво повече да направи за болката от нараняванията, получени по време на кошмара на остров Деджима, освен да търпи и да чака да зараснат. Чудеше се дали някога болката щеше да изчезне напълно, или нервните окончания в тялото му, както и съзнанието му, бяха непоправимо увредени. „Времето лекува всички рани — му беше казал някой преди много време — по един или друг начин“.

Чикара бе привършил с пълненето на купите с ориз и сега стоеше и го гледаше. Видя как очите на момчето се спряха върху възпалените рани на китките му, където стегнатите окови в

Деджима се бяха врязали в плътта му. Кай знаеше, че ще носи белезите от тях, докато е жив, дори и да живееше достатъчно дълго, че да забрави спомена от тежките железни окови, които бяха направили опитите му за бягство дълга и безплодна борба.

Той срещна погледа на младия ронин, чието лице изразяваше искрено съчувствие, и прочете в него твърде много въпроси, които момчето не се осмеляваше да зададе на глас. Спомни си през какво бе преминал Оиши и че синът му знаеше за това.

Не беше нужно Чикара да носи и неговите белези и спомени, и без това баща му изискваше от него достатъчно много. Кай успя да му се усмихне окуражително и без да каже нищо, се пресегна да вземе купичката си с ориз.

Младежът подаде топлата купа в ръцете му и успокоен, отвърна на усмивката му, преди да отиде да раздаде храна и на останалите.

Кай се изправи на крака, бръкна с пръсти в топлия ориз и започна да го тъпче в устата си, докато прекосяваше късото, но безкрайно широко разстояние между мястото, където бе седял, и скупчилите се около картата мъже.

В момента Хазама я разглеждаше, а изражението му ставаше все по-колебливо. Той вдигна очи към Оиши и каза:

— Дори и да узнаем пътя, ще ни трябват много повече хора, за да организираме нападението.

— Тогава ще ги намерим — отвърна Оиши. — Ти, Чузамон и Окуда ще съберете колкото можете повече от бившите ни самураи и ще се срещнете с нас… тук — той посочи друго място на картата. — Това е една ферма, която Хорибе откри за нас.

— Да не е прелъстил и дъщерята на фермера? — ухили се Башо. Избухна нов смях, но Хазама все още не изглеждаше убеден.

— Извинете ме, Оиши-сан — каза той, — но ние сме ронини. Кой ще ни продаде оръжия? — Администрацията на шогуна следеше стриктно всички продажби на оръжия, особено ако бяха в големи количества, и то без конкретен повод и причина. — Готов съм да жертвам живота си, но как ще успеем без добри мечове?

Оиши се поколеба за миг, а в погледа му проблесна нещо, което наподобяваше болка. След това извади собствения си меч от ножницата и го подаде на Хазама.

— Вземи моя. Когато се срещнем отново, ще имаме още оръжия за вас.

За момент Хазама го изгледа невярващо, сякаш Оиши току-що му бе предложил душата си, което си беше съвсем вярно съгласно кодекса на честта, според който живееха самураите. Хазама пое меча с две ръце и се поклони. Разгледа оръжието,

което бе получил, и на лицето му се изписа смирение и страхопочитание. Поклони се отново, този път още по-дълбоко.

Кай забеляза фамилния герб на Оиши върху дръжката на самурайския меч и разбра, че той бе дал на Хазама не просто някакво откраднато отнякъде острие. Това навярно бе последното нещо, което Оиши притежаваше и което носеше фамилния му герб, единственото доказателство за това кой и какъв е бил някога. Той току-що бе изтръпнал душата си и я бе дал на Хазама. Не бе учудващо, че в очите му се четеше болка.

За своя изненада Кай усети внезапен прилив на уважение към Оиши за проявената мъдрост, както и за неговата самоотверженост и непоколебимост като водач. Приближи се до мястото, където стоеше той, и като застана до него, все още стиснал купата с ориз в ръце, погледна Хазама, а след това огледа лицата на останалите ронини.

Ясуно го изгледа със смразяващ поглед, сякаш самото му присъствие на едно място с тях бе смъртна обида. Кай загреба още една шепа ориз от купата и го натъпка в устата си, поглеждайки към Ясуно, без да покаже, че по някакъв начин е забелязал неодобрението му.

— Останалите от нас ще заминат за Уетсу — продължи Оиши, привидно необезпокоен от присъствието на Кай, нито от факта, че вниманието на всички други внезапно се бе насочило към него. — Там работят най-добрите оръжейници в страната…

— Мелезът защо е тук? — обади се Ясуно, неспособен да се сдържи дори след като от една година бе изгубил превъзходството, гарантирано му от ранга на васал на *даймио*. Ръката му посегна към *катаната*. Напрежението сред останалите мигом стана толкова осезаемо, че можеше да го разсече с меча си.

Кай продължи да го гледа и да дъвче ориза си.

Оиши погледна към Кай и изведнъж го осени една мисъл от „Ръкописът на петте пръстена“ на Мусаши: „Не позволявай на врага да види духа ти“. Изражението му се вкамени, когато си спомни как го беше погледнал мелезът при първия им сблъсък след бягството от Деджима. Оиши изведнъж разбра, че привидната липса на емоции в изражението на Кай криеше нещо далеч по-опасно.

Преди Ясуно да си изпроси смъртта, Оиши го изгледа настойчиво и леко укорително и отвърна:

— Аз го помолих да дойде.

— Не можем да го вземем с нас! — отвърна вбесен Ясуно. — Той не е самурай.

— Никой от нас вече не е самурай! — изкрещя Оиши, изричайки най-накрая гласно истината, която мелезът го бе

накарал да осъзнае.

Ясуно настръхна като бясно куче, но тлеещото отвращение в очите на командира му успя да го усмири. Той дръпна ръката си от дръжката на меча, а останалите сведоха глави или погледнаха настрана, също усмирени.

Кай погледна към Оиши с изражение, толкова неразгадаемо, колкото беше и реакцията му, и също толкова непроницаемо, колкото бе кълбото от емоции, от което все още се опитваше да се отскубне и да изолира в съзнанието си. Той отклони поглед и продължи да се храни.

14.

Мика коленичи пред ниските масички, поставени пред нея, и се взря във вечерята си — храната наистина бе достойна за дъщерята на един *даймио*. Около традиционното основно ястие — ориза, поставен в елегантна лакирана купа, — бяха наредени чинии с осолени зеленчуци и по-малки купички със сосове и подправки: васаби, соев сос и други, характерни за региона, за чиито наименования тя никога не се беше сещала да попита. От едната й страна имаше сашими, приготвено от прясно уловена в планинските потоци риба, както и нарязано на тънки филийки печено еленско месо, наредени в елегантни чинии. От другата й страна бе поставен ръчно изработен чайник, а чашката й вече беше напълнена с горещ чай.

Стоеше и гледаше невиждащо в храната, скръстила ръце в скута си, и не посягаше да вземе нищо. Красиво подредената храна изпълваше устата й със слюнка, но стомахът й се свиваше на топка само при мисълта да се храни в присъствието на тазвечерния си сътрапезник.

Това не беше Кира, не го беше виждала цял ден. Предположи, че най-накрая е бил зает с по-важни занимания от това да се преструва на неин учтив компаньон за вечеря — може би подготвяше сватбата им. Сведе поглед към ръцете си. Имаше моменти, в които си мислеше, че дори перспективата да го види, е достатъчна, за да й стане зле и да загуби апетит, макар да съзнаваше, че трябва да се храни, за да остане здрава, с надеждата, че един ден някак си ще настъпи и нейният час…

Но късметът никога нямаше да я споходи, докато беше затворена в този капан, дълбоко в планините, които Кира познаваше толкова добре. Беше си обещала да доживее да види отново Ако. А после, в един прекрасен ден, щеше да си го върне.

— Хранете се, Мика-сама.

Мика вдигна поглед и се намръщи на компаньонката си за вечерта — вещицата, която можеше да променя вида си, любовницата на Кира. Господарят й се беше погрижил Мика никога да не бъде самотна… или сама, особено по време на хранене, дори когато той самият гостуваше продължително в двора на шогуна.

Вещицата беше коленичила срещу нея, облечена, както винаги, в най-финитe и елегантни одежди от коприна и брокат, все в зелено-кафявите нюанси на гората, които й подхождаха толкова много. Цветовете и десените на дрехите й като че ли се променяха едва доловимо дори когато тя бе съвсем неподвижна,

сякаш бяха листа вдън гората, докосвани непрекъснато от лек бриз.

При вида на Мика, която отказваше да се храни, вещицата се усмихна, сякаш пред нея седеше инатливо дете. Един кичур от гарвановочерната коса на *китсуне* се измъкна от гребенчетата и дългите златни игли, придържащи прическата й, и се понесе подобно на водна змия над масата с вечерята.

С длани, положени спокойно на коленете й, и лека усмивка, която все още играеше на устните й, вещицата се загледа в кичура коса, който се пресегна, грабна бамбуковите пръчици за хранене на Мика и взе парче риба. Вещицата го задържа подканящо пред Мика.

Мика я изгледа с твърд като стомана поглед и не помръдна, за да отхапе от рибата или да я отблъсне настрана. Нямаше да достави на тази *китсуне* удоволствието да види страха и погнусата й, нямаше да покаже пред нея нищо, което би дало на вещицата чувството, че има власт над нея. Когато я доведоха за пръв път тук, вещицата бе опитала всичко по силите си, за да изплаши и пречупи съперницата си, или поне бе пробвала всичко, което се осмеляваше и което Кира би позволил.

Мика бързо бе разбрала, че *китсуне* не би посмяла да я нарани наистина, независимо на какво беше способна, и че тя бе запленена от Кира също толкова, колкото и той от нея. И това не беше просто защото в момента целта и на двамата беше една и съща — да запазят заложницата си жива и здрава.

Младата жена продължи да се взира в нея със студен и предизвикателен поглед, а вещицата раздвижи парчето риба напред-назад като примамка.

— Да не мислите, че ме интересува дали ще умрете от глад? — попита тя подигравателно. — Скоро господарят ми ще получи това, което желае, и вие ще можете да отнемете живота си, както стори баща ви…

Мика изгуби самообладание, тъй като думите й подействаха като удар в лицето.

— Вие убихте баща ми! — извика тя.

— Така ли? — вдигна учудено вежди вещицата, изразявайки невинна изненада. — Не бяхте ли вие тази, която разби сърцето му? Той е приютил мелеза от състрадание, а вие го предадохте заради вашите низки страсти. Поискахте единственото нещо, което ви бе забранено — продължи вещицата, а от думите й капеше отрова. Още един кичур коса се измъкна от прическата й подобно на змия, грабна друга хапка сурова риба и я натроши между дървените пръчици. Парчето се изви и сгърчи сякаш от болка, като че ли бе още живо и се опитваше да се освободи. —

Вашата любов срина Ако, Мика-сама.

Мика се взря в другата жена, а очите й се премрежиха от сълзи. Защитните й сили рухнаха под тежестта на чувството за вина и мъката. Щом забеляза това, чертите на вещицата се промениха, превръщайки се изведнъж в чертите на Мика, и собственото й лице я изгледа с някакво изопачено желание — очите й искряха, устните й бяха порозовели и потръпваха от копнеж, който Мика инстинктивно знаеше, че я бе изпълвал всеки път, когато бе поглеждала Кай.

— Наистина ли двете с вас сме толкова различни? — прошепна тихо вещицата и долната устна на огледалния образ на Мика леко потрепна. Копнежът в очите й внезапно се смени със смразяващия страх, че ще изгуби единствената си любов.

Устните на Мика се разтвориха, но от тях не излезе и звук.

Китсуне изведнъж избухна в смях, а на лицето й се върнаха собствените й черти. Змиевидните черни кичури, хванали пръчиците за хранене, мигом ги пуснаха върху масата и побързаха да се приберат обратно в идеално подредената й прическа. Вещицата се изправи рязко на крака и напусна масата, като продължаваше да се смее.

Смехът й сякаш остана да витае в стаята дори след като тя си беше тръгнала. Мика запуши с длани ушите си и затвори очи, а сълзите напираха да изскочат изпод стиснатите й клепачи. Но не смеха на вещицата обаче не можеше да прогони от съзнанието си, а начина, по който отекваше този смях, и опустошителния, съвсем човешки страх от загубата, който бе видяла в очите на *китсуне*, когато я бе попитала дали двете са толкова различни в техния стремеж към забранената любов.

Мика изведнъж разбра, че само този страх е бил истински.

Ронините пристигнаха до скалите над Уетсу по обяд, а небето над тях бе посивяло от надвисналите облаци и в гърбовете им духаше студен вятър. Стояха на ръба на скалите и гледаха надолу към пътя, който водеше в града, оглеждайки се внимателно за някакви признаци на опасност.

По заповед на Оиши бяха слезли от седлата и бяха оставили конете сред дърветата, така че пристигането им да остане незабелязано, тъй като нямаха представа как ще бъдат посрещнати.

Някога Уетсу бе част от владенията на господаря Асано, а неговите майстори ковачи доставяха по-голямата част от оръжията и бронте за войниците му, както и много инструменти за селяните, дърводелците и другите занаятчии в района. Хората

в Уетсу се гордееха много с тяхната работа и с факта, че господарят Асано им плащаше добре. Ако някой в Ако все още бе готов да помогне на бившите васали на господаря Асано да отмъстят за неговата смърт, то жителите на Уетсу трябваше да са сред първите.

Но беше изминала почти година от смъртта на Асано. И въпреки че бе малко вероятно чувствата на хората в Уетсу да са се променили, назначеният от Кира *кару* и неговите самураи, както и гарнизонните войски на шогуна бяха управлявали областта и нейното население през цялото това време. Невъзможно бе да се предвиди какви промени може да са настъпили след смъртта на господаря им.

Оиши поведе хората си надолу по пътеката, която се спускаше от върха на скалите, и после край първите къщи в края на града, като се стараеха да се придвижват тихо, тъй като повечето от тях не бяха въоръжени, а не знаеха как щяха да бъдат посрещнати.

Навел глава, Кай вървеше последен, на известно разстояние от останалите, твърде наясно, че присъствието му сред тях бе по-скоро търпимо, отколкото желано.

Но изборът на мястото му имаше и друга цел. Вървейки малко по-далеч от останалите, сетивата му можеха да доловят признаци, които те не разпознаваха, а като ги следваше на известно разстояние, можеше да се движи незабелязано във всяка посока.

Сигурен беше, че никой не ги следеше, но селото, в което навлизаха, бе породило у него тревога още от момента, в който го наближиха. Мястото беше твърде тихо за селище, в което са съсредоточени занаятчии и ковачи, и колкото повече се оглеждаше наоколо, толкова повече му се струваше, че градът е бил изоставен. Улиците и работилниците покрай тях бяха празни, въпреки че отнякъде долитаха слабите звуци на човешка реч. Усети, че във въздуха се носи мирис на огън, което бе нещо очаквано, но той не бе съпроводен с обичайното дрънчене на метал от ковачниците. Не се чуваше и съскането на парата от потапянето на нажежените остриета във вода, за да се охладят, не се чуваха и гласовете на занаятчиите, които си подвикват един на друг по време на работа. Оиши и останалите продължиха напред, а той ги последва безмълвен и зачака.

Изведнъж Оиши вдигна предупредително ръка, сякаш и той бе усетил това, което Кай вече бе забелязал — всички работилници и къщите в края на града бяха празни. Направи знак на мъжете да не вдигат шум и да го последват предпазливо към вътрешността на селото, където всички вече чуха звуците, които

Кай бе доловил още с влизането им.

Вече ясно си личеше, че има нещо нередно в тези звуци и те можеха да означават единствено беда. Надяваше се проблемът да не е такъв, с който шепа зле въоръжени мъже да не могат да се справят. Ронините пред него сгъстиха строя си и той избърза, че да бъде по-близо до тях, като се спря до Чикара — единствения човек, на когото имаше доверие, че няма да възрази неочаквано и на висок глас.

Завиха зад поредния ъгъл на криволичещите улици и внезапно се озоваха пред неколцина от стражите на Кира, които товареха волска каруца с ценностите, които бяха успели да съберат от изоставените къщи. В далечината Кай видя и дима, който бе усетил по-рано — не идваше от ковачниците, а от сградите в другия край на града, които явно бяха вече ограбени и подпалени.

Кай продължи бавно напред, когато войникът, който, изглежда, отговаряше за плячкосването на района, изведнъж се изправи пред тях с изваден меч.

— Кои сте вие? — извика той на Оиши и присви очи, щом видя мъжете, които го следваха. Собствените му хора се скупчиха около него и също извадиха мечовете си. — Сигурно сте се загубили? — продължи той и се ухили с усмивка, в която не се четеше нищо добро.

Оиши му се поклони ниско като селянин.

— Фермери сме и идваме от Шимобе, господине. Дошли сме да купуваме инструменти — каза той. Шимобе се намираше точно отвъд границата на Ако, във владенията на друг *даймио*, което предполагаше, че те не само имат разрешение за пътуването си, но и може би наистина не знаят какво се е случило тук. Лицето му изразяваше неподправено объркване, но Кай можеше да забележи, че погледът му е твърде бдителен, за да придаде достоверност на изражението му.

Кай огледа преценяващо войниците на Кира, докато те ги заобиколиха — набеляза мислено местата, където са застанали, и пресметна времето, което ще му трябва, за да стигне до всеки от тях. Бяха само четирима, което бе добре. Но и четиримата бяха въоръжени и доста подозрителни. Наблюдаваше ги как разглеждат внимателно външния вид на предполагаемите скромни земеделци, като не им убягнаха полуизгасналите на темето коси на рониите и облеклото им, което макар и силно износено, все пак бе от необичайно хубави материи за група обикновени селяни.

— Това селище сега е на господаря Кира — каза водачът на войниците, като се спря до Чикара. Огледа го от глава до пети и

изведнъж го сграбчи за ръката, разкривайки меча, който Чикара се опитваше да скрие. Лицето на войника изведнъж се изопна и той вдигна собствения си меч.

Кай скочи напред, изтръгна меча от ръката му с едно вълнообразно движение на китката и мълниеносно го проряза. Преди останалите дори да осъзнаят какво се случва, Кай посече втория и третия войник. Ронините около него стояха, зяпнали изумено, сякаш току-що бяха видели трима души, покосени от светкавица.

Четвъртият от войниците на Кира обаче, онзи, който стоеше от другата страна на групата ронини, проумя много по-бързо случващото се.

Преди Кай да успее да се добере до него, той побягна към коня си. Метна се на седлото, смушка коня си и препусна по една тясна уличка между две къщи, преди някой да може да го спре.

— Ще избяга! — извика Чикара.

Кай грабна лъка и стрелите на единия от мъртвите войници и побягна по уличката след конника. Войникът все още се виждаше напред, Кай се прицели и стреля. Мъжът падна от коня си и не мръдна, а животното избяга.

Кай въздъхна облекчено и се върна при останалите. Неприятните новини за това кой е извършил нападението нямаше да стигнат до ушите на Кира или слугите му, не и днес. Видя, че и ронините си отдъхнаха, щом забелязаха неговото облекчение. Като избягваше погледите им, той коленичи до най-близкото тяло и започна да сваля бронята и оръжията на мъртвия, след което ги остави при лъка и колчана със стрелите.

Най-накрая вдигна очи и забеляза, че останалите не правеха нищо, а само го гледаха, като по лицата им се четяха противоречиви чувства. Те стояха неподвижно като *кабуки* актьори, изобразяващи жива картина, и не помръднаха дори когато той взе меча на единия от мъртвите и го подаде на един от ронините.

— Какво прави той? — обърна се Ясуно към Оиши, а в гласа му се долавяше явно възмущение.

— Трябват ни оръжия — вметна Кай и се почувства така, сякаш го наблюдаваха група безмозъчни марионетки от куклена пиеса.

Оиши погледна към него и кимна.

— Той е прав. Помогнете му.

От другата страна на пътя се появи Чикара, който тъкмо излизаше от една работилница за мечове с угрижено изражение на лицето.

— Тук няма нищо — каза той и първата капка дъжд от

оловносивото небе падна до крака му, вдигайки облаче от сух прах.

След това се изля порой, а ронините доведоха конете си от мястото на скалите, където ги бяха оставили, и намериха сушила за себе си и животните в изоставените работилници и къщи наоколо. Както Оиши се надяваше, поройният дъжд загаси пожарите, подпалени от войниците на Кира, и спаси града от пълно изпепеляване. Хората, които бяха живели тук, щяха да имат за какво да се върнат, ако някога им позволяха да го направят.

Това обаче не означаваше, че нещо се е променило за него или за хората му. След като бурята отмина, мъжете претърсиха всяка оръжейна работилница в града, но използваемите остриета на мечове и върхове на стрели, които успяха да намерят, се брояха на пръстите на едната ръка, а повечето от тях бяха без дръжки.

Оиши седеше на верандата на една от къщите, където беше решил да прекара нощта, ако съзнанието му позволеше да затвори очи и престанеше да скача от една безумна идея към друга, подобно на катерица в клетка. Взираше се невиждащо в картата, която бяха разглеждали при Планината на Буда, сякаш решението на проблемите му бе скрито сред линиите ѝ или бе изписано с невидимо мастило, което той не знаеше как да прояви.

Кай се качи на верандата и изтръска водата от косата си като мокро куче. Оиши се зачуди с какво ли се е занимавал, за да е все още толкова мокър, да не би да беше стоял под друг водопад? Оиши не се намръщи. Беше наясно, че дори и да имаше силите да протестира, все пак дължеше на мелеза повече снизхождение, задето бе спасил живота на Чикара и вероятно на още неколцина от хората му този следобед, задето бе защитил всички тях, като не бе допуснал информацията за съществуването им да достигне до Кира.

Както и за това, че отново ги беше накарал да погледнат истината в очите.

Кай го погледна и отклони взор към картата, разтворена до него.

— Можем да отидем в Хида — каза Оиши и посочи местоположението ѝ. — Там ще ни дадат оръжия.

— В Хида няма да има нищо — отвърна категорично Кай. — Хората на Кира вече са разчистили целия район.

Оиши не му отговори — беше очаквал да чуе точно това, защото и самият той бе осъзнал, че най-вероятно нещата стояха

по този начин. Зачака, усещайки, че мелезът е дошъл при него за нещо друго, а не просто за да му посочи липсата на логика в неговия план, за което се досещаше и сам.

Кай остана загледан в тъмнината, сякаш по някаква причина се притесняваше да изкаже това, заради което бе дошъл да поговорят.

— Има и друг начин — каза накрая. Оиши вдигна поглед към него. — Ще намерите мечове в Морето от дървета, в Гората на *тенгу* — глухо каза Кай и продължи да се взира в тъмнината и дъжда навън.

— Това е само легенда — поклати глава Оиши, а в гласа му се прокрадна нотка на разочарование, въпреки че се опита да я скрие.

Мелезът обаче му отправи изнервящия си поглед, който рядко допускаше да се разбере какво мисли и винаги бе непроницаем.

— Истински са — каза той тихо. — Аз съм ги виждал.

Раздразнението на Оиши мигом изчезна, когато на лицето на Кай най-накрая се появи някаква емоция — в тъмните му очи се появи напрегнатото изражение на човек, който е бил тормозен през целия си живот, и то го изпълни до такава степен, сякаш това бе единственото нещо, което Кай бе познавал в живота си.

През целия му живот хората бяха наричали мелеза демон и той винаги бе отричал да е такъв. Но сега… какво ли се опитваше да му каже?

— Ела вътре — каза Оиши и се изправи на крака.

Кай го последва на топло във вътрешността на изоставената непозната къща и се огледа с любопитство. Занаятчиите стояха на по-ниско стъпало от фермерите в социалната стълбица, защото се считаше, че произвежданото от тях не е от толкова голямо значение за оцеляването. Но ковачите, и по-точно тези, които изработваха висококачествени мечове, се търсеха винаги и хората в това селище бяха започнали да придобиват и някои вещи, които не бяха само полезни, но и красиви. Дошлите да плячкосват войници, изглежда, също бяха забелязали това.

Оиши коленичи на *татамито* край разпаления мангал в средата на стаята и направи знак на Кай да седне срещу него.

— Откъде знаеш за Гората на *тенгу*? — попита той, щом Кай коленичи от срещуположната страна на мангала.

— Бях отгледан там — отвърна Кай и погледна настрана, — преди да избягам в Ако — той вдигна очи, за да срещне невярващия поглед на Оиши.

— Тези белези на главата ти… — Оиши посочи няколкото белега, които не бяха напълно скрити под косата на мелеза.

Спомни си, че бе видял странните знаци, издълбани в кожата на обръснатия му череп, когато той за пръв път бе пристигнал в замъка. — Те ли ти ги направиха?

— Да — отвърна Кай и пръстите му докоснаха внимателно белезите над веждите му, сякаш те бяха все още пресни рани, но не добави нищо.

Оиши се помъчи да си спомни какво знаеше за *тенгу* — демони, за които се говореше какво ли не — от това, че са летящи пакостници, не по-различни от враните, до менящи формата си същества, които са свирепи бойци и използват демоничните си сили, за да изковават мечовете си.

— Те ли те научиха да се биеш? — попита Оиши.

— Да — отвърна Кай отново и го погледна уморено, сякаш не очакваше той да повярва на истината, щом най-накрая я чу. Но историята на мелеза не беше първата легенда, която Оиши чуваше за човек, научен на бойни изкуства от *тенгу*. Митовете разказваха, че те са обучавали Минамото но Йошицуне, великия генерал от войната Генпей преди петстотин години. Същото нещо се твърдеше и за командир от армията на Хидейоши отпреди по-малко от век и половина. Разказваха се и истории за това как Миямото Мусаши е победил *нуе*[48], но в „Ръкописът на петте пръстена“ не се споменаваше нищо за убийството на *йокай*.

И все пак, виждайки напрегнатия поглед в очите на Кай и странните знаци по челото му, Оиши изведнъж разбра, че е склонен да вярва на легендите за *тенгу*.

Кай сведе поглед към ръцете си, покрити със стари белези и нови, полузаздравели рани от времето, прекарано на Острова на холандците.

— Те искаха да ми покажат, че този живот не може да ми предложи нищо друго, освен смърт. Искаха да бъда като тях и да се отрека от света. Но аз вярвах, че мястото ми е сред хората — каза той и вдигна глава, за да срещне погледа на Оиши миг преди видението на спомените да го обземе отново, и Оиши видя в очите му един цял живот, изпълнен с мъка, разочарование и болезнена самота, произтекли от решението на Кай. Оиши знаеше, че поставен на негово място, и той би взел съвсем същото решение, ако му се наложеше да бъде единственото човешко същество сред демони.

Наложи си да мисли само за настоящия момент, тъй като знаеше, че мелезът предпочита така.

— И ти смяташ, че тези *тенгу* ще ни дадат оръжия, така ли? — попита.

— Ще трябва да си ги спечелим — отвърна Кай, но по равнодушния му тон можеше да се предположи, че това няма да

бъде никак лесна задача.

— Как?

— Те ще изпитат волята ни — погледът в очите на мелеза го предупреди, че този тест ще има един изход — живот или смърт. Провалът не беше сред възможностите.

Оиши се замисли над думите му, преценявайки ги на фона на всичко, което Кай, той и хората му бяха преживели, и липсата на друга възможност за избор на път за постигане на целта им. Накрая той кимна в знак на съгласие, а в очите му се четеше единствено решимост и нито капка страх.

15.

Силният трясък на удрящи се един в друг *бокени* ехтеше във вътрешния двор на крепостта Кираяма, докато господарят Кира се биеше едновременно с двама противници, движейки се с бързина и ловкост, каквито не бе показвал преди. Той повали единия от мъжете със силен удар по главата, като същевременно изби оръжието от ръката на втория си противник.

Мъжът се изправи и понечи да вдигне от земята дървения си меч, но *бокенът* на Кира брутално се стовари върху ръката му. Мъжът изкрещя и падна по гръб, притискайки счупените си пръсти. Кира отстъпи встрани и се усмихна.

Мицуке гледаше от вратата на своите покои, наблюдавайки с доволна усмивка резултатите от последната си магия. Тя бе дарила Кира със силата и уменията на истински воин като част от самоувереността и способностите, които щяха да му трябват, за да управлява Ако, когато наистина станеше негов господар.

Кира обаче бе творение на дворцовия живот в Едо и притежаваше необикновени умения, що се отнася до воденето на словесни битки или използването на слухове и инсинуации, за да забие нож в гърба на противниците си. Но ако искаше да бъде истински *даймио* с богати земи, предизвикващи завистта на другите, ако искаше да осъществи по-големите си амбиции да управлява нещо по-голямо от владението Ако, щяха да са му необходими физическа сила и смелост, каквито до момента му липсваха, за да заслужи безспорното уважение, към което се стремеше.

Мицуке бе посяла тези качества с надеждата, че те ще пуснат корени и ще се развият, въпреки че той все още бе завладян от равнодушната и недостижима Мика-сама. Тя можеше да му осигури любящата преданост на Мика далеч по-лесно, отколкото да изгради у него силата и способността да посреща смело всяка битка и да я спечели.

Но той беше неин. Тя го обичаше истински — с красотата и безпощадността му, с неговите страсти и страховете му — и нямаше нужда от магия, която да я заблуждава за това кой и какъв е в действителност. Мицуке го разбираше, двамата си приличаха в толкова много отношения.

Тя знаеше, че и той я обича истински, независимо от човешките му недостатъци. Плътското му желание към тази жена, която не бе нищо повече от една пионка — символ на всичко, което щеше да бъде негово, когато приключеше тази игра на *шоги* — щеше бързо да се превърне в отегчение, когато той

осъзнаеше, че споделянето на постелята с жена, която го ненавижда, е също толкова възбуждащо, колкото и любовта с дървена шахматна фигурка. Мицуке щеше да търпи съперницата си, докато Кира не станеше действителният управител на Ако в ролята си на новия господар Асано. И тогава, ако Мика не пожелаеше доброволно да сложи край на брака им и своето собствено унижение, или ако Кира продължеше да бъде все така обсебен от нея, дори когато тя станеше изцяло негова, Мицуке си имаше начини да разреши проблема със съперницата си, за които Кира дори не подозираше.

Кира стоеше и дишаше учестено, докато изнасяха нещастните му противници от арената за бойни упражнения. Вниманието му внезапно се насочи към фигурата, която се приближаваше откъм портата на вътрешния двор — беше началникът на личната му мрежа от шпиони, които по своето усърдие съперничеха на тези на шогуна, когато ставаше дума за собствените му врагове. Той прекоси двора, за да посрещне мъжа, обезпокоен, както винаги, от неочакваното му появяване.

Човекът падна на колене и се поклони.

— Простете ми, господарю Кира — каза мъжът и вдигна глава. — Мелезът е избягал от Острова на холандците — той замълча, видимо притеснен. — Говори се, че му е помогнал някакъв самурай.

На смръщеното лице на Кира се изписа загриженост, примесена с лек страх.

— Какви са новините за Оиши? — попита той.

Шпионинът поклати глава.

— Заминал е за квартала на удоволствията в Киото, след като жена му се е развела с него, но оттогава никой не го е виждал.

„Като фенер на дневна светлина“ — помисли си Кира и отново се намръщи. Предусещаше, че го чакат още лоши новини, тъй като вестоносецът му отново сведе поглед.

— Един от граничните ви постове е бил нападнат вчера. Петима мъже са били убити.

Кира изруга тихо. Нареди на мъжа да се изправи и го освободи. Щом началникът на шпионската му служба си тръгна, той се обърна към Мицуке, която беше излязла на двора, за да гледа и слуша.

— Намери ги! — нареди й рязко той, сякаш за него тя не означаваше нищо повече от жалките нещастници, които чакаха реда си да бъдат пребити от него.

Мицуке го погледна, а в очите й проблесна студенина,

подобна на неговата.

— Какви празни обещания ще ми дадеш този път? — язвително попита тя, показвайки, че й е станало неприятно от проявената арогантност.

Намръщеното лице на Кира изведнъж стана злобно.

— Аз те прибрах и те защитавах, вещице! Само посмей да не ми се подчиняваш и ще те изгоня, след което ще пусна хрътките след теб и след цялото ви племе! — изсъска той.

Мицуке издържа настойчивия му поглед, но в предизвикателното изражение на лицето й се появи и болка, примесена със страх. Поклони му се дълбоко и грациозно, по-скоро за да скрие обзелите я опасения, отколкото да му засвидетелства подчинение.

Кира се обърна — гневът и страхът придадоха рязкост на движенията му — и даде знак на още двама от нещастните си войници да се приближат и да се бият с него. Кипеше от нетърпение да излее гнева си върху тях, за да се освободи от него.

Мицуке се върна замислена в покоите си, заслушана в тракането на *бокените*. Беше се надявала, че като подобри физическите му умения, характерът му също ще се подобри и ще се повиши самочувствието му, но от току-що видяното разбра, че нарастването на силите му бе довело до по-голяма поквара на душата му. Е, веднъж даденото винаги можеше да бъде отнето, ако той се опиташе да я предаде. Тя внимаваше това да бъде така. Не би оцеляла толкова дълго, че козината й да побелее като сняг, ако се държеше като глупаво малко лисиче всеки път, когато положението станеше напечено.

Ронините спряха конете си в края на огромната гора, наречена Морето от дървета, или както по-често й казваха, и то не без основание — Гората на *тенгу*. Стояха неподвижни и оглеждаха мълчаливо тънещите в сянка вековни дървета, като дори Кай не понечи да тръгне пръв напред.

— Когато искаше да ме уплаши, баба ми разказваше приказки за това място — обади се пръв Башо и наруши налегналата ги тишина. — И винаги успяваше — добави той. После погледна към Ясуно, който за пореден път се опитваше да усмири коня си, превъзбуден от собственото му нетърпение. Башо направи галантен подканящ жест и се ухили. — След вас, моля.

Ясуно го изгледа кръвнишки и смушка коня си.

Мелезът го последва, като изглеждаше по-скоро примирен, отколкото засегнат.

Оиши тръгна след тях, повеждайки останалите мъже към

гората, и скоро дневната светлина се изгуби някъде зад тях.

Колкото по-навътре навлизаха сред дърветата, толкова по-невъзможно ставаше за всички, освен за Кай, да се ориентират за различните посоки, камо ли да успеят да се върнат обратно по стъпките си към мястото, откъдето бяха тръгнали. Дори Ясуно скоро изостана, оставяйки водачеството на Кай, а той, щом го задмина, веднага смени посоката, в която се движеха.

Сред гъстите храсталаци нямаше и следа от пътека, не се виждаха дори неясни следи от животински стъпки. Ако не беше стръмният терен, можеше да се заблудят и да яздят в кръг, а конете им винаги трябваше да вървят бавно заради непредвидимите опасности по пътя. Но дори и нанагорнището не беше гаранция, че се движат в посоката, която ще ги отведе до *тенгу*. Едва сега Оиши разбра защо господарят Асано бе ценил толкова високо инстинктите на главния си следотърсач.

Утринната мъгла, която бе надвиснала над гората, когато навлязоха в нея, не се разнесе с издигането на слънцето. Вместо това тя стана по-гъста, сякаш извираше от самото място — като дихание на древните дървета, които бяха израснали толкова високи и с такива гъсти корони, че напълно скриваха от поглед небето. Гигантските им дънери бяха покрити с мъх и дървесни гъби, а от листата и бодличките им непрестанно капеха капки вода.

Хората не чуваха нищо друго, освен от време на време чаткането на конските копита, когато се натъкнеха на някой камък. Каквито и същества да живееха тук, изглежда, възприемаха преминаването им през тяхната територия като грубо нарушение на околното спокойствие и предпочитаха да останат притаени някъде, докато натрапниците преминат. Ронините се оглеждаха непрекъснато, като хвърляха и погледи през рамо с нарастващо безпокойство. Изглежда, човешкото зрение не бе способно да проникне през гъстата растителна плетеница, където нещо невидимо ги очакваше, дебнеше и се криеше на границата на полезрението им.

Изведнъж от мъглата пред тях се чу глух стон. Последва го друг, а след това още един и още един, сякаш от земята се надигна хор от плачещи гласове, обезпокоени от нахлуването им в тяхната територия.

— Какъв е този звук? — попита Хара, нарушавайки напрегнатото мълчание.

— Духове — отговори мелезът, едва поглеждайки го през рамо. Изглежда, Кай не бе много склонен да дава допълнителни обяснения, въпреки че в погледите на останалите се четеше отчаяна нужда да разберат повече. — Това са воплите на старците

и недъгавите, оставени тук да умрат — каза той и добави съвсем тихо: — Както и на нежеланите бебета.

Оиши погледна към него, долавяйки в последните му думи нещо повече от обикновена сдържаност. Беше чувал, че селяните, които бяха твърде бедни, за да изхранват семействата си, понякога бяха принудени да изоставят възрастните си родители или нежеланите бебета да умрат в гората или в някоя планинска местност. Едно от задълженията му като *кару* на господаря Асано бе да се грижи никой във владенията на Ако да не бъде принуждаван да се изправя пред подобен избор.

Кай заби поглед в земята, скрита от мъглата, която обгръщаше краката на конете им.

Като потисна с мъка тръпките, които го полазиха при тези неприятни мисли, Оиши отново погледна напред и видя трепкащи синкави светлинки, които проблясваха като тайнствени светулки сред мъглата.

— А какви са тези светлинки? — попита Башо и посочи с ръка към тях. Изглежда, той бе единственият от рониите, склонен да задава въпроси.

— Това са техните души — отвърна мелезът едва чуто, — хванати като в капан, както костите им в земята под краката ви — раменете му се напрегнаха, сякаш някаква невидима сила го стискаше в желязната си хватка, опитвайки се да го унищожи.

На синьо-зеленикавата светлина лицето на мелеза беше призрачно бледо, почти прозрачно, и изглеждаше така, сякаш всеки момент самият той можеше да се превърне в дух, да изчезне и да ги остави тук напълно безпомощни. Името Кай означаваше „море“, но Оиши изведнъж си спомни, че ако е изписано с други *канджи*, означава „призрак“. Кай продължаваше да върви напред, свел поглед към мъглата, стелеща се в краката им, взрян в нищото… или пък за неговите очи не беше *нищо*.

Башо го изгледа угрижено и също сведе очи, а челото му се сбърчи от тревога, граничеща с ужас.

Като видя изражението на Башо, Чикара поклати глава и се усмихна с невинното безгрижие на младостта и така и не забеляза, че колкото повече наблюдаваше Кай, толкова повече и изражението на Оиши заприличваше на това на Башо.

Безпокойството на Кай сега бе почти физически осезаемо. Той спря коня си, изправи се на стремената и се огледа наляво-надясно, сякаш погледът му търсеше да намери нещо конкретно. Но доколкото Оиши можеше да види, наоколо нямаше нищо друго, освен вече познатия лабиринт от дървета, обгърнати от зловеща мъгла, и сините светлинки, които проблясваха и избледняваха, съпроводени от непрестанния звук на капеща вода

и скръбните вопли на изоставените мъртъвци.

Но може би Кай виждаше, чуваше или пък усещаше нещо, за което останалите от тях бяха слепи… или пък нямаха трето око?

Кай се отпусна отново на седлото и внезапно вдигна ръка към главата си, а лицето му се сгърчи от болка. Той притисна с длан белезите на челото си, сякаш усещаше някакво пулсиране по тях.

— Изгубихме ли се? — попита Оиши, опитвайки се да не допусне тревогата да се прокрадне в гласа му.

— Не — промълви Кай, — пътят е насам. — Той свърна надясно с коня си и отново потегли.

След няколко крачки мъглата изтъня, сякаш издухана от силен вятър, въпреки че около тях не се усещаше никакъв полъх. Оиши изненадано ахна, а сред слисаните ездачи зад него се разнесоха възклицания и ругатни.

Бяха се озовали лице в лице с *тенгу* — два пъти по-висок от човешки бой и по-страховит, отколкото Оиши някога си бе представял — с остра като на ястреб човка, стърчаща в средата на лицето му, което странно наподобяваше човешко, със сбръчкана като на влечуго кожа на ръцете и краката, завършващи с големи извити нокти, и криле, за да се спуска мълниеносно върху жертвите си.

Мелезът слезе от коня и застана пред него, вдигнал глава към лицето му. В погледа му се четеше покорство и решителност, но нямаше и следа от страх.

— Ще оставим конете тук — каза той.

С огромна изненада Оиши установи, че това, пред което се бяха изправили, бе само изсечена от камък фигура, стояща като страж на входа на древна стена, а не живо същество. Той си отдъхна облекчено и докато слизаше от коня си, се зачуди как е могъл въобще да се заблуди, че каменната статуя е жива. Чу изненадания шепот и облекчените въздишки и на останалите мъже зад него.

Мелезът изчака всички да завържат конете си, след това се обърна без никакво обяснение и мина през портата на каменната стена, сякаш гигантският *тенгу* изобщо не съществуваше. Обаче нещо в осанката му, докато влизаше в мястото, където е бил отгледан, накара останалите да не промълвят и дума. Никой не посмя да влезе веднага след него, но така или иначе всички го последваха.

Отвъд каменната стена гората на духовете изведнъж се превръщаше в бамбукова горичка. Оиши бе отново удивен, защото до момента никъде не бяха видели да расте бамбук. Изглеждаше така, сякаш нарочно го бяха засадили тук, въпреки че това навярно се беше случило преди векове, ако се съдеше по

размера на най-големите бамбукови дървета в обширната гора.

Кай продължи напред със сведена глава, а в раменете му все още се усещаше напрежение. Лицето му бе абсолютно безизразно, когато от време на време вдигаше глава или се оглеждаше наляво-надясно, но Оиши забеляза, че той все още беше блед като призрак и често притискаше длан към челото си. Той не можеше да проумее защо мелезът би поискал да се върне на мястото, където му бяха причинили толкова много физическа и душевна болка. Но още по-чудно му бе, че Кай сам му го беше предложил, за да осигури оръжията, от които ронините имаха нужда, за да успеят в плана си.

Нямаше представа от какви мотиви се ръководеше Кай, за да пристъпи към всичко това. Толкова много ли мразеше Кира, че бе готов да премине през този ад, за да му отмъсти за преживяното на Деджима? Или пък така силно обичаше Мика, че бе готов да умре за нея? Възможно ли бе по някакъв неведом каприз на боговете този отхвърлен от обществото мелез да бе приемник на преродената душа на самурай, която го правеше достоен да отмъсти за смъртта на господаря Асано толкова, колкото бяха достойни и всички те?

„Кира е самурай по рождение, но не е мъж на честта. Дори шогунът не е“ — помисли си Оиши и се опита да се съсредоточи само върху това къде се намираше и защо беше тук. Запита се дали изпитанието на волята им вече бе започнало. Дланите му неволно се свиха в юмруци, когато сред рядката мъгла пред тях се показа нещо.

За негова изненада този път това се оказа огромна статуя на полегнал Буда, изсечена в скалите. Величествената скала, послужила като поле за изява на незнайните ваятели, беше много по-огромна от каменния стълб, от който бе издялан *тенгу* до входа. Оиши спря и поклати невярващо глава. Фигурата на Буда беше последното нещо, което бе очаквал да види тук. Изведнъж и бамбуковата горичка му се стори съвсем на мястото си и той заключи, че това бяха руините на древен храм. Големите храмове и светилища обикновено бяха заобиколени от бамбукови дървета, считани за свещена бариера пред злото.

Погледна отново към Кай, за да се увери, че и двамата виждат едно и също. Мелезът беше забавил ход и също гледаше нагоре, сякаш и той бе видял фигурата. След това сведе поглед към подножието ѝ, към сенките в гънката на шията ѝ. Ръката му отново посегна към белезите на челото и този път ги притисна по-силно, като стисна зъби, сякаш отново го бе връхлетяла болката, която бе изпитал в момента, когато те са били направени. Той продължи да върви към скалата, а Оиши и

останалите го последваха, като всички се опитваха да стъпват тихо и внимателно, сякаш въобще не съществуваха.

Кай стигна подножието на изсечения в скалата Буда, който, макар и легнал, беше четири пъти по-висок от човешки бой. Спря се пред тънещата в сянка гънка на шията му — там, където тялото и главата се свързваха — събра длани и наведе глава. Започна тихо да изрича думи, които звучаха като молитва, въпреки че Оиши не можеше да ги различи ясно.

Оиши огледа хората си, които също като него бяха спрели на известно разстояние от каменното лице. Ронините притеснено оглеждаха мелеза, а напрежението им се усили, когато той завърши молитвата си и се обърна към тях.

Умиротворението в погледа му изчезна, щом видя страха по лицата им. Очите му се насочиха към ръката на Ясуно, която бе готова всеки миг да посегне за меча, и накрая се спряха на Оиши.

— Ще дойдеш само ти — каза Кай и посочи към него, — другите да останат тук.

Оиши се намръщи пред тази перспектива, както и останалите му спътници, и го погледна неуверено.

— Остави оръжието си тук — продължи Кай, сякаш не беше забелязал колебанието му, игнорирайки напълно враждебните погледи на другите ронини. Той измъкна собствения си меч, затъкнат под връзките на *хакамата* му, и го положи на земята. След това, като отправи последен приканващ поглед към Оиши, Кай им обърна гръб и потъна в тъмнината на тунела, който се криеше под шията на спящия Буда.

Оиши видя как мелезът изчезна сред сенките, сякаш никога не е съществувал, и изведнъж почувства, че не може да помръдне. Някаква част от съзнанието му го гледаше невярващо, докато тялото му отказваше да му се подчини, сковано от суеверен страх. Никога не си беше представял, че може да му се случи подобно нещо.

Разкъсваше се между ужаса си от неизвестното и единствената им надежда да успеят да отмъстят за смъртта на господаря им, чиято душа в противен случай щеше да остане завинаги в плен между двата свята, като измъчван призрак, като стенещите и гората зад тях души, и то, защото неговият пръв самурай и съветник беше страхливец, който не можеше да последва мелеза в тъмнината.

— Оиши-сан — обърна се към него Хорибе, — нека да дойда с нас.

— Не — поклати глава Оиши и тази единствена дума му беше достатъчна, за да вземе решение. Вече нямаше връщане назад. Срамно беше дори, че се е поколебал, след като бе обещал на Кай.

Като изруга под нос, той тръгна да вади меча, който бе взел и Уетсу. След миг обаче се поколеба и го върна обратно на мястото му, въпреки че на останалите нареди:

— Направете както ви каза. Останете тук — погледът му обходи рониниите и се спря на Чикара.

Синът му стоеше и го гледаше, а ръцете му бавно се свиха в юмруци, когато Оиши тръгна към прохода, скрит под тялото на гигантския Буда, и изчезна в тъмнината, също както и Кай преди това. Ясуно също пристъпи напред, сякаш за да го последва, но Башо протегна ръка, препречи му пътя и поклати глава.

Кай продължи да крачи в тъмнината, въпреки че не чуваше пъпките на Оиши след себе си. Щом беше дошъл дотук и му бяха дали достъп до това място, за него нямаше път назад. Нямаше значение какво щяха да решат останалите. Миналото го обгърна като околоплоден мехур, докато мислите му бяха заглушени от спомените. Почувства се така, сякаш вървеше през тунел на времето, връщайки се доброволно в утробата.

Изведнъж чу неуверените си стъпки, ускореното си дишане и кръвта, пулсираща в ушите му, усети странното чувство, което предизвикваше неестествено гъстият килим от мъхове и лишеи, който покриваше стените на древния тунел и до който се докосваха пръстите на протегнатата му ръка, когато мракът около него стана непрогледен, принуждавайки го да продължи напред, като се осланя на другите си сетива. Миризмата на влага и гниещи растения, чувството за сливане със самата земя, докато преминаваше под масивния каменен свод, същността на Буда, неразривно свързана със земята — източник на сила за всички, които можеха истински да се слеят с могъществото на това планинско място. *Спомни си всичко, сякаш беше избягал оттук едва вчера, а не преди двадесет години. Беше точно както Древния беше предсказал.*

Звукът от препъващи се от бързане стъпки някъде зад него наруши магията на времето и спомените, които го бяха завладели. Оиши се блъсна в него и изсумтя от изненада. Кай се обърна и го хвана, като се засмя колебливо. Другият мъж не каза нищо, но сложи ръка върху рамото му в знак на извинение, преди двамата да продължат напред един до друг.

Кай внезапно долови идващия някъде отпред напев. Беше същият зловещ напев от спомените му, същите сутри и мантри, повтаряни до безкрай от гласове, които отекваха обезпокоително, преди да бъдат погълнати от заобикалящите ги стени, обрасли с мъх и лишеи. Спомни си сцената от детството си, пред която

щяха да се изправят всеки момент. Тя щеше да постави на изпитание възприятията на Оиши за реалността много повече, отколкото възприятията на Кай при първата му среща с човешките същества, които тогава го объркваха и ужасяваха. Той поне като момче беше виждал книги и свитъци, а и от време на време бе имал възможността да наблюдава тайно групи от хора, навлезли в гората, но се съмняваше, че някое друго живо човешко същество е виждало това, което Оиши предстоеше да види.

Вдигна ръка, за да спре спътника си, когато тунелът пред тях просветля и звуците от напева започнаха да се чуват по-ясно, подсказвайки му, че почти бяха стигнали до края. Когато се обърна към Оиши и най-сетне го видя ясно, с изумление откри, че той все още носеше меча си. Но пък само допреди миг бе смятал, че бившият *кару* на господаря Асано е изгубил напълно куража си. Преглътна раздразнението си, опитвайки се да се успокои с мисълта, че мъжът просто се бе притеснявал да влезе невъоръжен в демонската крепост.

Така или иначе, пред каквото и да се изправеха оттук нататък, то беше извън техния контрол. Единственото нещо, което притежаваха и което все още имаше значение, беше силата на духа им и решимостта да постигнат целта си, независимо какво щеше да им се наложи да изтърпят. Крайният изход можеше да се определи само от силата на волята им и самоконтрола, а както се беше опитал да предупреди Оиши, още докато бяха в Уетсу, тук сляпата смелост или физическата сила не можеха да им помогнат.

Кай погледна към спътника си и каза:

— Каквото и да стане тук, каквото и да видиш, не изваждай меча си.

Искаше му се Оиши да повярва на това, което се четеше в погледа му, да се вслуша в предупреждението му и — *Богове, поне този път!* — да му се подчини безпрекословно.

Оиши кимна. На лицето му се изписа решителност, но по него пробягна и сянка на тревога, когато погледна надолу към своята *катана*.

Изумен, дори и след всички изминали години, от тесните граници, в които повечето човешки същества определяха смисъла на съществуването си и това, което принадлежеше или не към него, Кай тръгна към напева и светлината, а Оиши неволно го последва, поглеждайки през рамо към отдалечаващия се външен свят.

Останалите ронини чакаха отвън, насред угнетяващото Море

от дървета, и се разхождаха нервно или пристъпяха от крак на крак, неспособни да стоят на едно място, докато секундите изтичаха бавно една след друга, подобно на капки от кондензираната мъгла. Около тях се стелеше безкрайна сивота, чуваха се само стенанията и воплите на също толкова неспокойните духове, които стържеха по изопнатите им нерви като остриета на нож.

— Откъде да сме сигурни, че мелезът не го е завлякъл в капан? — обади се изведнъж Ясуно.

Башо го погледна. Беше също толкова разтревожен, но вече не вярваше, че каквото и да им се случеше, щеше да е резултат от предателството на мелеза.

— Оиши му вярва — отвърна той с надеждата, че ще успокои притесненията на Ясуно, но последният само го погледна възмутено.

— Той нямаше избор. Трябват ни оръжия. Ако не се върне скоро, ще вляза след него — заяви той и погледна към входа, а пръстите на ръката му се стегнаха около дръжката на меча.

Башо погледна край него към благия лик на Буда, полегнал на една страна със затворени очи и лека усмивка на доволство, застинала на устните му. Макар да вярваше, че Буда наистина е по-мъдър, отколкото някой от тях би могъл да се надява да бъде, не можеше да не си помисли, че само изваяна от камък фигура може да изглежда толкова спокойна на това злокобно място.

Оиши спря изумен, щом се озоваха в естествено образувана пещера, където седяха мъже с бръснати глави, каквато беше някога главата на Кай, и редяха молитви в светилището на будистки храм. „Монаси! И то в изоставен храм насред Гората на *тенгу?*“

Монасите, облечени в роби от груб небоядисан плат, седяха в поза „лотос“, като медитираха или се молеха под светлината на факлите, насядали в концентрични, полукръгли редици, които му напомниха на морските вълни, непрестанно приижащи към брега. Пред тях, в отсрещния край на пещерата, имаше друга статуя, но тази бе метална и покрита с позлата. Статуята седеше в същата поза като тях, но бе разположена на каменен постамент и вместо с вдигнати ръце, чиито длани оформят грациозни мудри, тя държеше в едната си ръка меч, а в другата — парче въже. Изражението на лицето ѝ не беше това на спокойния Буда — божеството ги гледаше с гняв и подозрение, а от устата му стърчаха дълги остри зъби.

Фудо Мьоо[49]*!* Оиши едва потисна възклицанието си, когато

разпозна образа на Непоколебимия пазител — будисткото божество, което изгаряше всички пречки пред живите същества по пътя им към просветлението.

Тогава осъзна, че това трябва да е било и може би още беше скрито светилище на *ямабуши* — монаси аскети, които съчетаваха преклонението пред свещения дух на Буда със старите японски шинтоистки традиции и за които непреклонният Фудо Мьоо бе особено значим.

Но това изображение на Фудо не приличаше на никое друго, което беше виждал. Вместо обичайния ореол от пламъци, който обгръщаше тялото му, тази фигура имаше криле. Те не бяха част от първоначалната отливка на статуята, бяха добавени по-късно и бяха изработени от някакъв непознат материал, тънък като паяжина, а нишките бяха тъй изкусно преплетени, че им придаваха прозрачност като на крилете на водно конче, въпреки че формата им наподобяваше по-скоро криле на птица.

Той виждаше ясно ажурните им плетеници, тъй като те сияеха зловещо, осветени от стотици дребни червени пламъчета. Оиши не беше сигурен дали очите му виждаха стотици малки свещички в прозрачни купи, или това бяха някакъв непознат вид светулки, накацали по крилете на божеството. Ефектът бе толкова поразителен, че светлинките наистина изглеждаха като частици от пречистващия пламък на Фудо.

Може би това бяха просто *ямабуши*, които напяваха молитви, а не демони. *Ямабушите* винаги обикаляха из планините сами или на малки групи, като вярваха, че там се съдържаше най-силната земна *чи*. Те водеха строг и дисциплиниран начин на живот, подчинен на молитви и непрекъснато обучение по бойни изкуства, като за тях се твърдеше, че могат да проявяват невероятна сила и че знаят тайните на чудотворното изцеление.

Разказваше се още, че преди много време те убедили злите *тенгу* да приемат техните убеждения и така духовете се преобразили духовно и физически, докато се превърнали в защитници на изоставени храмове — *като този тук*.

Той погледна отново към монасите, които продължаваха да седят и да напяват молитви, сякаш не забелязваха неговото присъствие и дори това на Кай. Този път ги видя по-ясно, тъй като очите му бяха привикнали, и внезапно осъзна, че това, което първоначално бе взел за хора, беше всъщност нещо далеч по-странно, също както статуята на Фудо с криле.

Отдалеч почти можеха да минат за монаси *ямабуши*, на външен вид измамно приличаха на хора, живели дълги години на пост и молитви — измършавели до неузнаваемост и въпреки това стряскащо силни на вид, сякаш под съсухрената им кожа имаше

само мускули и кости. Но…

Оиши пристъпи напред, за да огледа по-добре монасите, и внезапно приликата им с човешки същества изчезна напълно. Лицата им, изсъхнали като маски в резултат на същото самоизтезание, което бе променило и телата им, приличаха по-скоро на лицата на хищни птици. Това бяха *тенгу*. Монаси *тенгу*.

Пред всяка от медитиращите фигури проблясваше по една *катана*, изправена на върха си в идеален баланс.

Йокай от приказките и легендите, които бяха обучавали героите да се бият като демони, бяха истински и бяха същите същества, които бяха обучили Кай, точно както твърдеше той.

Сигурно беше вярно и това, че *тенгу* бяха възприели ученията на будизма и японските богове от *ямабуши* и бяха еволюирали чрез тяхното общение със същата духовна енергия, която търсеха и хората. Те се бяха превърнали в посветени монаси воини на отвъдното царство, защитавайки и почитайки храмове, изоставени на произвола на природните стихии.

Мелезът все още стоеше неподвижен до него и наблюдаваше молещите се монаси, но по лицето му не се забелязваше нито следа от страхопочитание. В очите му Оиши видя само сянката на спомените от детството му, а не фрагменти от мит или легенда.

— Изчакай тук — каза Кай.

— Къде отиваш? — попита Оиши, притеснен.

— Да засвидетелствам уважението си към предишния ми господар — отвърна Кай и погледна встрани от спътника си към далечния край на пещерата, където зад статуята на крилатия Фудо се спотайваха още сенки.

Оиши проследи погледа на мелеза и очите му отново се спряха върху монасите и проблясващите мечове, балансирани върху върховете си по невъзможен начин пред всеки от тях. *Кай му беше казал истината за всичко.*

— Не се изкушавай! — предупреди го рязко Кай, забелязал накъде е насочено вниманието му. — Каквото и да стане, не вади меча си — повтори той и се взря настойчиво в Оиши, а в очите му се четеше увереност, че всяка следа от слабост или провал от тяхна страна щеше да бъде наказана с мигновена смърт, ако имаха късмет.

Оиши кимна и изведнъж разбра, че му е трудно да срещне погледа на човека, когото винаги бе смятал за по-нисш, разбра колко много слабости беше открил този човек в него самия. Зарече се пред себе си, че няма да се провали, както би се зарекъл пред Кай, ако смяташе, че мелезът ще му повярва.

И преди да успее да го попита къде отива или какво всъщност смята да прави, Кай вече се отдалечаваше от него и се

приближаваше към крилатия Фудо. Мелезът мина край редиците на напяващите монаси и изчезна в сенките зад статуята, оставяйки Оиши съвсем сам в пещерата, пълна с добре въоръжени демони.

16.

Кай навлезе в друг тунел, по-къс, но също толкова познат от спомените му, който водеше до вътрешно светилище на храма, където Соджобо — господарят и върховен жрец на монасите *тенгу*, както и негов някогашен господар и втори баща, прекарваше по-голямата част от времето си в самота и медитация.

Кай се спря точно пред входа на вътрешното светилище. Мечът на предишния му господар стоеше балансиран на върха си точно на ръба на скалната тераса, която представляваше пространството за медитация и отвъд която се простираше бездънна пропаст. Острието на меча, както той добре знаеше, бе достатъчно твърдо и остро, за да разсече камък, и толкова фино наточено, че можеше да разцепи на две косъм. Украсената с вълнообразни линии стомана беше полирана до такъв огледален блясък, че сякаш поглъщаше цялата светлина от околното пространство.

Твърдата почва на вътрешното светилище беше широка само няколко стъпки. Отвъд него се намираше още по-голяма пещера, толкова огромна, че дори въображението му никога не бе успявало да обхване височината и дълбочината й, а далечните й стени се губеха някъде в мрака.

Плисъкът на вода го накара да погледне встрани, където една подземна река преминаваше над скалиста козирка, разположена над нивото, на което се намираше той, и се спускаше в тъмната бездна. Близостта й до мястото, на което стоеше, и привидно безкрайното падане на водния поток в пропастта съживиха у него отдавна забравена смесица от страхопочитание и ужас. Приглушеният грохот на падащата вода отекваше някъде дълбоко под краката му.

Кай погледна обратно към меча и усети неочакваната болка от едно много по-познато чувство — желанието отново да държи и ръката си острие като това, да усеща идеалния му баланс и начина, по който се движи, сякаш е естествено продължение на собственото му тяло, да парира и отблъсква всеки удар, насочен към него, и да побеждава с ловкостта си всички противници, дори *тенгу*. Всички, освен един.

— Е, значи изплашеното момче сега се завръща като мъж — каза онзи, който стоеше в сенките зад него.

Кай се сепна и инстинктивно понечи да скочи и да грабне меча, за да се защити. Той замръзна на място, преди тялото му да е направило някое погрешно движение, спомняйки си точно

навреме собственото му предупреждение към Оиши, както и колко различни са правилата тук в сравнение с тези във външния свят, тук, където нищо не бе такова, каквото изглеждаше, включително и този, чийто глас току-що беше чул.

Обърна се към господаря на *тенгу*, който го наблюдаваше от сенките зад него и изглеждаше точно както Кай бе очаквал — измамно стар като самото време, облечен в роба като на монасите, но от материя, която би подхождала дори на шогуна, когато свиква своя двор. *Древния винаги бе притежавал непристойна склонност към суетност.*

Но над робата, която несъмнено показваше, че той е най-издигнатият духовно и физически сред своя вид, Кай видя лицето му, което си спомняше от детството си, и то много по-добре от помпозния му стил на обличане.

Чертите като на граблива птица на господаря на *тенгу* бяха още по-смущаващо неестествени от тези на подчинените му в главната зала. Кай срещна златистите му очи с дълги и остри като остриета на меч зеници — очи, лишени от всякаква милост, и не можа да издържи погледа им. Изпита същия страх и безпомощен гняв, който тези очи винаги бяха предизвиквали у него, и изведнъж се почувства отново като дете.

„Недей!“ — каза си Кай и потисна страха си. Някогашният му втори баща можеше да усети всичко, което се прокрадваше в ума на човек. Всичко, което си помислеше или дори си позволеше да почувства, щеше да бъде използвано против него. Кай погреба човешките си емоции със силата на волята си, сякаш управляваше силата на земята над главата си — направи го по начина, който бе усвоил преди много години, за да избегне пълното унищожение на всичко човешко у него. За да избяга…

„Страхът не е твой враг, а твое предимство. Да се бориш със страха си, вместо с врага, означава да се оставиш открит за атака“. Кай си пое дълбоко дъх и се поклони с дължимото към господаря уважение.

— Имаме нужда от мечове. Дойдох при теб за помощ — каза той, изричайки думите съвършено спокойно и безизразно.

Господарят на *тенгу* се усмихна. Кай нямаше представа дали беше на думите му, или на това, че тъй добре си спомняше уроците, които му бе преподавал. Бившият му *сенсей* посочи с ръка към проблясващото острие.

— Не, Кай, дошъл си, за да завършиш обучението си — каза той.

Кай присви очи, щом забеляза откритото предизвикателство в златистия поглед на учителя си. *Онзи, който бе контролирал живота му от първия миг, който си спомняше, никога не би му*

простил за личното предателство и за това, че бе изоставил народа му.

— Аз не съм един от вас — заяви Кай. Този път се оказа много по-трудно да изрече думите с равен глас, но решимостта му стана още по-голяма. Погледна отново към меча, а ръката му се сви в юмрук. Соджобо пристъпи в светлината и хвърли замислен поглед към дългия тунел, който водеше обратно в главната пещера.

— Не си и един от *тях* — отбеляза Соджобо и погледна към Оиши. Погледът му се върна върху Кай и следващите му думи прозвучаха остро като острието на меча му. — Рискуваш живота си да дойдеш тук заради хора, които никога няма да те приемат?

Кай срещна гибелния му поглед, усети презрението в гласа на господаря на *тенгу* и заяви напълно убедено:

— Те са добри хора. Каузата им е справедлива.

— Така казваш ти — Соджобо се обърна и отново погледна към Оиши. — Тогава да го изпитаме. Ти му каза да не докосва меча си. Ако го направи… — вторият баща на Кай се обърна към него и със суров глас добави: — … той и всичките му хора ще умрат.

Кай го изгледа с убийствен поглед. Това можеше и да не са неговите хора, но тук бе негова територия — демонска територия — и сега никаква самурайска арогантност не би могла да спре самурайската кръв на Оиши да изтече, както кръвта на всеки друг човек, ако той изгубеше битката със страха си.

Нямаше какво повече да направи за Оиши в момента, той самият трябваше да премине през своето изпитание и да приключи с него колкото може по-бързо.

В главната пещера Оиши направи една колеблива крачка напред, а след нея и втора, пристъпвайки бавно по пътеката между двете редици молещи се монаси. Зачуди се дали те наистина не си даваха сметка за неговото присъствие, както изглеждаше. Огледа се наляво-надясно, а погледът му бе заслепен от омагьосващия блясък на мечовете им. Насили се да се концентрира само върху статуята на Фудо право пред него и отправи мълчалива молитва към Непоколебимия пазител, от когото черпеха сила тези *ямабуши*, да укрепи волята му.

Щом се доближи до статуята обаче, въздухът се изпълни с някакви странни вибрации, с едва доловим звук, сякаш пещерата около него беше започнала да жужи от някаква собствена енергия. Колкото по-дълго се взираше в лицето на Фудо, толкова повече му се струваше, че то се слива в единна гримаса на ярост и

гняв — Фудо, жестокият гневен бог, чийто огън изгаряше всички пречки, който не можеше да бъде отклонен от пътя си…

Кай се размърда неловко, поглеждайки към външната пещера, когато Оиши се скри от полезрението му.

— Струваше ли си? — попита го Соджобо, с което го принуди наново да извърне глава, за да срещне безмилостния поглед на втория си баща. — Това, което откри във външния свят? Любовта на жена, която никога не можеш да имаш?

Кай примигна, изненадан от неочакваната посока на атаката, но погледът му не се отклони и продължи все така настойчиво да се взира в непроницаемите златисти очи. Той си спомни очите на Мика и каза просто:

— Да.

Устните под студения нечовешки поглед на господаря на *тенгу* се разтегнаха в усмивка. Той изсумтя презрително.

— Нека да ти кажа нещо за любовта. Любовта за една нощ, които те е довела на този свят. Били са английски моряк и селска девойка, продадена в бордей — Соджобо замълча и внимателно се вгледа в Кай, за да прецени реакцията му. — Не след дълго любящата ти майка те изостави да умреш в тази гора… теб, нейното чудовищно дете мелез.

Очите на Кай се разшириха от изненада, концентрацията му се разсея като мъгла, оставяйки го напълно беззащитен пред удара на предишния му господар, който бе уцелил право в сърцето му — цял живот бе мечтал да научи кой е или кой е трябвало да бъде…

— Обаче ние те намерихме — продължи Соджобо, а гласът му прозвуча почти утешително. — Приехме те. Обучихме те. Научихме те на много неща — погледът и гласът му отново станаха безпощадни. — Но ти избяга и обърна гръб на тези дарове.

— Дарове на смъртта — отвърна с отвращение Кай, а ръцете му, макар и отпуснати край тялото, се свиха в юмруци. Каквито и да са били мотивите на *тенгу*, за да го приберат, те със сигурност не са били движени от едничкото чувство, което Кай копнееше да види в нечии очи. Соджобо го беше лъгал за хората и преди, как можеше сега да е сигурен, че думите му не са лъжа? Дали не беше попаднал в капана, който сам си бе заложил със собственото си решение?

В главната пещера Оиши отвърна очи от лицето на Фудо,

изтръгнат от унеса си при шума от стъпките на хората му, които влязоха в пещерата зад него.

— Какво правите тук? — той се втренчи в тях и обзет от внезапна ярост, тръгна към входа. Беше им казал, не, беше им наредил да останат отвън. Но те не му се бяха подчинили, нито един от тях, даже и Чикара. *Проклето момче, никога ли нямаше да се научи да се подчинява на заповеди, дори и да не изпитваше никакъв респект към бащината му загриженост за него?*

— Трябва да вървим! — извика ядосано Ясуно и го посочи, сякаш Оиши бе този, който не се съобразяваше със заповедите, а не всички те.

— Недейте! — Оиши вдигна ръце в опит да ги накара да замълчат и да останат по местата си. Но те, изглежда, въобще не го забелязаха. Всички се взираха в нещо зад него, застинали в безмълвен ужас.

Оиши внезапно си даде сметка, че напевът зад гърба му беше секнал. Обърна се и видя, че всички монаси бяха вдигнали мършавите си лица и се взираха през рамо в дръзналите да нарушат спокойствието им с яростните погледи на ястреби, наблюдаващи нашествие на гризачи.

За един дълъг момент между двете групи настана напрегната тишина, след това *тенгу* започнаха да треперят, всички едновременно, като телата им вибрираха в прилив на огромната енергия, която Оиши бе усетил, докато се придвижваше сред тях.

Смъртно разтревожен, той погледна обратно към хората си и видя Ясуно да посяга към меча си.

— Неее! — изкрещя той.

Но вече беше твърде късно. Ясуно бе извадил острието от ножницата.

Както стояха неподвижно по местата си, телата на молещите се монаси *тенгу* изведнъж се разтвориха и приемайки формата си на духове, *йокай* изскочиха от тях като от черупки. Като съскаха вбесено, демоните полетяха към групата изумени ронини, грабвайки мигом мечовете си с костеливи като орлови нокти пръсти.

Оиши отчаяно наблюдаваше хората си. Всички, които носеха оръжие, изтеглиха мечовете си и вдигнаха копия, за да отвърнат на удара, повеждайки останалите, които се втурнаха към демоните с тежки сопи или с голи ръце.

За негова изненада всички се биеха добре, много по-добре, отколкото си беше представял, като за момент успяха да отблъснат нападателите *тенгу*, а някои дори избиха оръжията от ръцете им. Но враговете им имаха огромно числено превъзходство, и битката се разпростираше, изтиквайки мъжете

далеч от входа на пещерата, където бе и единственият им път за бягство.

Оиши се опита да им извика да стоят близо един до друг и да се оттеглят, да се върнат при изхода и да излязат, но изведнъж се почувства така, сякаш беше онемял или просто бе изчезнал от пещерата. Подтиквани от собствената си жажда за битки, хората му започнаха да навлизат все по-надълбоко сред морето от демони. Мечовете, изпуснати от *тенгу*, продължаваха да се носят из въздуха, някои от тях се рееха почти край него, сякаш го подканяха да бъдат грабнати от друга ръка — *от неговата ръка* и да бъдат използвани, за да помогне на хората си.

„Не се изкушавай!“ — прозвуча в главата му ужасно сериозното предупреждение на Кай и пред погледа му изплува недоверието и съмнението, които изпълваха очите на мелеза. *Това беше изпитание… но дали всичко бе само трик на демоните, просто халюцинация?* Изглеждаше и звучеше като истински битка, също толкова истинска, колкото беше и самият той. Оиши погледна надолу към меча си, който все още стоеше прибран и ножницата: Ако това изпитание означаваше да остави всичките си хора да бъдат изклани от демоните…

В този миг някой изкрещя — беше човешки вик и той видя кръв да плисва като яркочервен фонтан. Дланите му се свиха и юмруци, когато чу и втори писък. *Хората му умираха! Още колко дълго можеше да стои така и да гледа как хората му умират, а той да не прави нищо?*

— Кай! — извика отчаяно Оиши, но спътникът му все още не се завръщаше, а все повече и повече от ронините се свличаха на земята…

Кай преглътна болезнената топка, която се беше свила в гърлото му и му пречеше да говори и да диша.

— Не ти вярвам — каза той на господаря *тенгу*. — Ти не знаеш нищо за хората. Нито за любовта.

— Така ли? — отвърна Соджобо и всезнаещата усмивка се прокрадна на лицето му, сякаш прикриваше някакво тайно знание. — Баща ти *обичаше* майка ти за една нощ — отекнаха думите му и Кай отново потръпна от звука на дразнещия глас, който му бе създал погрешна представа за трагичното начало на живота му. — Когато разбрала, че е бременна, майка ти избягала от бардака и се върнала в селото си, защото *обичала* детето, което растяло в нея. Но нейните родители, които също я *обичали*, преди да бъдат принудени да я продадат, я изхвърлили от къщата си, когато видели, че нейното дете копеле е мелез.

Главата на Кай се изпълни с шума на бушуваща вода, сякаш смесената кръв във вените му се бореше с останалите му сетива. Почувства се замаян от мъка и гняв, но не знаеше кой точно е виновен за това. Сред корабните екипажи на остров Деджима имаше няколко англичани. Беше ги мразил също толкова, колкото бе мразил и холандците. Повечето от тях обаче имаха рижави или светлокестеняви коси, за разлика от сламенорусите холандци, а и си спомни нещо, което беше дочул сред войниците в деня, когато бе заловен от хората на господаря Асано: „Може би е англичанин…“.

Спомни си и за един определен английски моряк и как, когато един от холандците бе отбелязал, че мелезът твърди, че е наполовина англичанин, морякът бе проснал нахалника на пода само с един удар. След това беше отключил вратата на клетката, в която държаха Кай, окован за стената.

Парливи спомени изплуваха пред очите му, докато Древния продължаваше невъзмутимо да му разказва историята, която Кай винаги бе копнял да научи — историята за неговата майка, и то до самия й горчив край.

— Където и да отидела — продължи той, — хората се отвръщали от нея и я проклинали заради демоничния син, който е родила. Накрая тя дойде в тази гора, за да отнеме живота си. Тогава те намерихме.

Кай отвърна поглед от безмилостните очи, изпълнен с омраза не само към господаря на *тенгу*, а и към слабостите и жестокостта на човешкия род и най-вече към себе си, затова че самото му е съществуване бе причинило толкова мъка не само на него самия, а и на всички, за които беше загрижен. А единственото, което винаги бе искал, беше…

Отнякъде се чу познат глас, човешки глас, който отчаяно крещеше името му.

Той се обърна, опомняйки се изведнъж, че е оставил някого в молитвената зала — *Оиши*. Той ли току-що бе извикал името му?

Обърна се отново към господаря на *тенгу*, изпълнен с още повече гняв и мъка, които пареха очите му, замъгляваха зрението му. Пред него стоеше демонът, дръзнал да му каже, че е по-скоро демон, отколкото човек. *И който искаше да му го докаже веднъж завинаги.*

„Това все още е част от изпитанието — значи все още не съм се провалил!“

— И сега, когато знаеш кой си и какъв си, отново ли ще избереш любовта пред омразата? — усмихна се отново господарят на *тенгу*, но този път измамата и злъчните думи ясно разкриха истинското му лице пред Кай.

В мислите му изведнъж изплува лицето на Мика. Той задържа за миг спомена за нея и позволи на любовта й да обгърне духа му като невидима аура.

Поглеждайки край рамото на Соджобо, Кай изведнъж видя Мика да влиза в пещерата. „Не! Това е невъзможно! Мика не може да е тук“. Тя тръгна към него, усмихвайки се. Беше по-безплътна и от мъглата, но изглеждаше точно такава, каквато си я спомняше.

Отново беше излъган. Но дори илюзия бе достатъчна, за да му напомни, че човешкият живот не е неизменно предопределен. За хората нищо не бе в абсолютни граници, дори животът им. *Тенгу* не бяха безсмъртни, те можеха да бъдат убити, но Кай нямаше представа колко древен е господарят им, същият, който го беше обучил да се бие безмилостно, същият, който му беше казвал, че животът не е нищо повече от предвестник на Смъртта. Тогава не беше чудно, че животът нямаше смисъл за същество, чието съществуване силно наподобяваше това на жив мъртвец.

В човешкия свят бе познал истинската доброта, както бе познал омразата и жестокостта, беше обичал друго човешко същество. Продължи да гледа призрака на Мика, застанал пред него, а лицето й беше изпълнено с любов, която отразяваше неговата собствена обич.

Искрица истински гняв проблесна в очите на господаря на *тенгу*, щом видя копнежа в погледа на Кай.

— Видял съм хиляди варианти на бъдещето, в което ти се опитваш да спасиш Мика — процеди той, посочвайки към призрака — и всеки един от тях завършва с твоята смърт. Сега, като знаеш това, пак ли би избрал любовта?

— Заради нея бих — отвърна Кай и вдигна глава.

Призракът на Мика протегна ръка към него и изведнъж изчезна също толкова внезапно, както се беше появил.

— Независимо какво ще направиш — заяви Древния, — в този живот Мика никога няма да бъде твоя.

Кай преглътна болката, която му причиняваха думите му, с тихо примирение, знаейки, че казаното от него беше самата истина, която и той винаги бе знаел.

— Тогава ще се срещна със смъртта си — отвърна — и ще се моля да я намеря отново в следващия живот.

Очите на господаря на демоните потъмняха, тъй като цепките на зениците му се отвориха широко, разкривайки огромната празнота, която представляваше душата му. Кай видя твърдата решимост на Древния да пречупи волята му веднъж завинаги.

Спомни си, че името на предишния му господар означаваше „Велик жрец на Буда“, но изведнъж осъзна, че всеки може да се

нарече жрец или пък самурай? Това не показваше по никакъв начин каква бе истинската му същност — *демон* или *мелез*.

Кай хвърли поглед към стоящия в очакване меч и си позволи да почувства прилив на надежда.

В главната зала демоните бяха успели да подмамят ронините да се отдалечат от входа и да ги разделят един от друг. Сега най-накрая можеха да покажат пълната мощ на нечовешките си оръжия и умения, като нападаха мъжете на групи и ги посичаха безмилостно.

Хара се втурна към един *тенгу*, но вместо да го съсече, мечът му премина през него, сякаш тялото му въобще не съществуваше. Демонът го обгърна от всички страни като мъгла и изведнъж отново придоби телесност, разсичайки го на две със своя меч. Ясуно и Башо се биеха гръб до гръб със смелостта на дракони близнаци, опитвайки се да победят невъзможното или да отложат неизбежното, а Хорибе замахна с *катаната* си към друг *тенгу*, по острието й бе разсечено на две от демонския меч, докато още *тенгу* се нахвърлиха върху него.

Оиши стоеше парализиран от мъка, каквато не бе познавал досега. Гледаше как хората му един по един биваха посичани. Мечовете на *тенгу* се носеха навсякъде около него като комари и гореща лятна нощ. Той ги избягваше безпомощно, знаейки, че трябва да грабне само един, *само един*…

С разтреперани ръце отново сведе поглед към собствения си меч, за да се увери, че все още е на мястото си, прибран в ножницата. По някакъв начин тревожният поглед на Кай все още беше пред очите му, както и предупреждението му, и Оиши не ги позволяваше дори да докосне дръжката му, нито пък допускаше някой от демонските мечове да се докосне до ръката му.

Битката все повече се отдалечаваше от него, но нито един от хората му не го беше погледнал, не беше извикал името му, сякаш Оиши наистина беше невидим, забравен от всички наоколо — и хора, и чудовища.

И тогава осъзна, че все още можеше да се включи — единственото, което трябваше да направи, бе да не изважда меча си и да го използва срещу *тенгу*. Втурна се след преследвачите и техните жертви, решен да помогне на хората си, дори и да имаше като оръжия само тялото си и двете си голи ръце.

Вряза се право в група *тенгу* и телата им не се разтвориха пред него — можеха да придобият плът, стига да решаха. Сграбчи двама за ръцете, заби лакти в лицата на други, риташе и блъскаше, и хапеше в отчаяната си нужда да пробие през кръга

им, за да достигне до своите хора.

Видя Ясуно да залита, когато едно острие посече крака му, видя как Башо се опитва да защити приятеля си със собственото си огромно тяло, само за да бъде нападнат от друга група *тенгу*, чиито свистящи мечове го посякоха на място.

Щом видя двамата да падат, Оиши се хвърли в боя с настървението на демон, каквото не си беше представял, че е възможно. Запробива си път през останалите *тенгу* и техните мечове. Тялото му инстинктивно прилагаше всеки подъл трик, който някога бе виждал или за който му бяха разказвали, включително и движения, които Кай беше използвал срещу него на Острова на холандците, и то без да изпитва никакви угризения.

Колкото повече се доближаваше до целта си, колкото по-близко бе до своите хора, толкова по-свирепо започнаха да го отблъскват демоните. Той вдигна ръка, за да предпази главата си, и един посичащ удар я сряза дълбоко. Оиши се извъртя настрана, едва успявайки да избегне по-лоша рана, но болката прониза тялото му, кръвта напои дрехите му и цялата му ръка изтръпна. Още мечове се врязаха в плътта му, остриетата им дялкаха кожата му, но не го убиваха, сякаш демоните искаха да го унищожат заради човешкото му нахалство, като го насекат на парчета. *Всичко това беше истинско. Богове! Това не беше сън, беше наистина.*

Древния се усмихна триумфиращо на Кай.

— Значи го съзнаваш — заяви той. — Бягството ти беше безсмислено.

— Какво? — Кай се взря неразбиращо в предишния си господар.

— Човешкият живот, за който копнееше, е само една мечта. Съществуването ти в техния свят никога не е имало особен смисъл.

— Не — отвърна Кай и изведнъж разбра истината, която току-що беше осъзнал: това, което винаги беше смятал за саможертвена клетва в името на безсмъртната любов, не беше нищо повече от унищожително признание, че в опита си да си създаде място в света на хората, единственото, което беше получил, бе само един живот, изпълнен със страдания.

Всички неща, за които вярваше, че представляват неизменна част от всяко човешко същество, бяха само една илюзия. Беше страдал, защото не можеше да се освободи от нея и накрая нямаше да му остане нищо друго, освен смъртта, също толкова

безсмислена, колкото винаги е бил и животът му. Точно както Соджобо го беше предсказал.

За един дълъг миг Кай остана напълно неподвижен, загледан в разнебитеното си и покрито с белези тяло, опитвайки се да убеди сам себе си в правотата на собствените си доводи, а не в изкривената логика на господаря на *тенгу*.

И тогава погледът му се плъзна от празните връзки на *хакамата* му към проблясващия демонски меч, който все още го приканваше да се приближи до края на пропастта. *Ако срещнеш боец, извади меча си. Недей да рецитираш поезия на този, който не е поет.*

Вдигна глава и срещна очаквателния поглед на предишния си господар.

— Без повече приказки — каза Кай. — Ще ми дадеш ли това, за което те помолих? — добави той и погледна към меча, който проблясваше като искрица надежда в тъмнината.

Соджобо сви рамене. Ако беше засегнат от грубото прекъсване на спора им от страна на Кай, то по никакъв начин не го показа.

— Вземи меча, Кай — каза той, но в очите му се мярна нещо, което Кай успя да разпознае на мига, дори след толкова много години, когато добави: — Ако успееш да го стигнеш преди мен.

Оиши едва успя да избегне съсичащите удари на два демонски меча, когато забеляза Чикара. Синът му отстъпваше панически пред един от *тенгу, катаната* му бе изчезнала, а демонският меч проблясваше, обагрен в червено, опитвайки се да го достигне, жаден за още кръв.

Оиши си проби път през групата свръхестествени противници, които не спираха да му нанасят удари, без да обръща внимание на собствените си рани, и се втурна към сина си. Хвърли се с цялата си тежест върху демона, опитвайки се да го събори на земята, преди да е посякъл някой от двамата. Но точно преди сблъсъка, нападателят на Чикара прие безплътната си форма и като се извъртя, го повали на колене със силен удар в гърба.

Оиши се приземи тежко, но веднага скочи на крака и се завъртя на пета, без да усеща никаква болка, а само отчаяние, когато *тенгу* се приближи до сина му с вдигнат меч. Друг демон сграбчи изотзад Чикара и го задържа безпомощен, докато първият замахна да нанесе смъртоносния удар.

Оиши трескаво затърси нещо, което можеше да използва, за да спре *тенгу*, преди синът му да е загинал. Но не откри нищо,

нищо, освен…

Ръцете му инстинктивно намериха меча, а дясната му длан се сключи около дръжката му.

Кай си пое дълбоко дъх и затвори очи, оставяйки се нарочно беззащитен срещу атаката. Съзнанието му се отдели от настоящето и се потопи изцяло в миналото, прекарано с *тенгу*, в бойните дуели, изпълнени с движения, за които нито едно човешко същество не беше дори мечтало — движения от скрития Път на *йокай*, за които той умишлено бе затворил съзнанието си, когато бе избягал в суеверния човешки свят и се бе превърнал в това, което този свят му бе позволил да бъде.

Очите му се отвориха рязко, когато Соджобо излезе на Пътя, обгърнат от златиста аура. В същия миг Кай се прехвърли в света на духовете, върху Пътя между пролуките в пространството и времето. Човешкият свят изчезна като илюзия, каквато си беше. Духът на Соджобо внезапно отново стана видим за него, носещ се като топящ се лед, докато разстоянието, разделящо демона от проблясващия му меч също се топеше и той вече посягаше към дръжката.

Но този път Кай бе по-бърз. Трябваше да бъде.

Предвиждайки всеки ход на господаря на *тенгу*, той се хвърли по гръб, като протегна крак към върха на острието, докато се приплъзваше към мястото, където мечът привидно едва запазваше баланс на ръба на пропастта, и го изрита с всичка сила.

Мечът излетя нагоре, изплъзвайки се от пръстите на господаря на демоните, описа голяма дъга, превръщайки се в лъч светлина, и като се завъртя във въздуха, проблесна при преминаването си през недоловимата граница между двата свята и полетя към протегнатата ръка на Кай, който се появи отново на мястото, където бе застанал преди, тъкмо навреме, за да го грабне във въздуха. Дланта му стисна здраво дръжката и мечът се спусна със съскащ звук право напред, само за да се спре точно на милиметър от шията на бившия му *сенсей*, който изведнъж се беше материализирал пред него.

В главната зала Оиши видя как острието на демонския меч разцепи въздуха, спускайки се над главата на Чикара. В този миг лявата му ръка издърпа ножницата, освобождавайки острието на собствения му меч, а дясната се стегна около дръжката и дръпна…

Изведнъж и Чикара, и *тенгу* изчезнаха от погледа му, сякаш никога не са били там.

Дланта на Оиши се отвори с болезнен спазъм, пускайки дръжката на наполовина извадения меч. Той се огледа налявонадясно, търсейки с поглед Чикара или демоните, търсейки въобще някаква следа от хората му — живи или мъртви. В пещерата обаче нямаше други човешки същества. Монасите *тенгу* седяха все така неподвижни по местата си и продължаваха да редят молитвите си, сякаш не бяха видели нищо, не бяха чули нищо и не бяха направили нищо друго, освен да седят и да се молят.

Оиши огледа тялото си. Ужасната рана на ръката му, както и хилядите порезни рани бяха изчезнали. Не усещаше никаква болка, сякаш ударите и нараняванията, които беше понесъл, всичко, което беше преживял, наистина не бяха нищо друго, освен илюзия. С едно решително движение той прибра наполовина извадения меч обратно в ножницата си и чу успокояващото щракване, когато острието легна на мястото си. Въпреки това, щом тръгна да излиза от пещерата, ръцете му започнаха да треперят, миг по-късно цялото му тяло се разтресе неконтролируемо, а задъханото му дишане прозвуча почти като ридание.

Соджобо погледна надолу към острието на собствения си меч, допряно до гърлото му. След това погледът му се плъзна по дължината му до ръката, която го държеше, и се спря на лицето на Кай. Накрая очите им се срещнаха и за пръв път Кай не видя в погледа на втория си баща нито яд, нито отвращение. В него се четеше само искрица от уважението, за което Кай бе чакал толкова дълго.

Не беше сигурен какво точно изразяваше собственото му лице, знаеше само, че каквото и да бе изражението на господаря на демоните, той можеше да се изправи пред него, без да трепне. Погледът му настояваше предишният му господар най-накрая да му даде отговора, за който беше дошъл.

Соджобо кимна леко и Кай свали меча — вече беше неговият меч.

— Кай — изрече почти с въздишка името му господарят на *тенгу*, като поклати глава. — Ако отново си тръгнеш оттук, ще срещнеш своята гибел — каза той. В думите му нямаше лъжа, нито заплаха.

Кай се взря в странните златисти очи, които някога му се струваха толкова познати, и откри в тях само примирение със

съдбата и нито следа от хитрост или измама. Собственият му поглед не трепна.

— Готов съм да я посрещна — отвърна той. И докато се обръщаше, за да изостави завинаги бившия си господар, прошепна: — Направих своя избор в мига, в който я видях.

Докато вървеше през тунела, водещ към молитвената зала, дочу или по-скоро усети със съзнанието си последната, изпълнена със съжаление дума, която предишният му господар мислеше, че е изрекъл само на себе си:

— Знам.

Оиши остана загледан в празните си ръце със също толкова празно съзнание като че ли цяла вечност, преди да чуе приближаващите към него стъпки.

Вдигна глава и видя мелеза да се появява сред сенките близо до статуята на Фудо, понесъл най-красивия меч, който някога беше виждал. Но самият Кай се влачеше така, сякаш бе изгубил битката с бившия си господар, а оръжието, което носеше, като че ли тежеше повече от камък.

Оиши се взря в Кай по същия начин, както допреди малко се беше взирал в ръцете си, а пред погледа му още пробягваха кървави картини от кошмара, който току-що беше преживял… *или който си мислеше, че е преживял.*

Кай спря пред него, забеляза изражението на лицето му и факта, че при всяко вдишване през тялото му преминаваше спазъм. Неговото собствено лице изглеждаше почти по същия начин, когато попита:

— Какво ти показаха?

Оиши извърна очи и преглътна мъчително, преди да успее да отговори.

— Хората ми.

Кай се взря продължително в зачервените му очи. После кимна леко и Оиши за пръв път забеляза в погледа на мелеза проблясък на уважение и началото на едно ново доверие.

Кай отклони поглед и махна с великолепната *катана*, която носеше.

— Имате оръжията.

Оиши проследи погледа му. На бойното поле, където му се беше сторило, че бе изгубил всичките си хора, лежеше лъскава купчина от демонски мечове, точно както им бяха обещани.

Тогава видя, че пред него имаше още един меч, който лежеше и краката му и проблясваше леко на светлината на факлите. Кай го вдигна и постави дръжката в ръката му.

17.

Ронините поеха обратно през бамбуковата горичка към мястото, където бяха оставили конете си. Всеки от тях беше препасал по една *катана* на кръста си и всички знаеха, че притежават оръжия, които нямаха равни дори в страната, известна като място, където се правеха най-добрите мечове, създадени от човешка ръка — притежаваха острието от *демонска стомана*.

Оиши вървеше до Чикара, чието облекчение, че вижда баща си жив и здрав да се завръща от храма на *тенгу*, и то с меч, който светеше като огън на следобедното слънце, бе нищо в сравнение с това на Оиши, когато видя, че синът му го очакваше жив и непокътнат, и най-вече, че стриктно бе спазил заповедите му, които бяха спасили живота му.

Докато крачеха един до друг, Оиши забеляза, че от време на време Чикара му хвърля крадешком изпълнен с любопитство поглед.

— Какво се случи там, татко? — престраши се да попита най-накрая младежът, след като мрачното мълчание продължи доста дълго.

Оиши го погледна и изведнъж го обзе непреодолимо чувство на гордост и желание да го закриля. Нуждата да прегърне сина си и да му каже колко много го обича, го изпълни така, както не му се беше случвало, откакто синът му бе достатъчно малък, за да не се чувства засрамен от проявата на чувства.

Времето за това обаче беше безвъзвратно отминало, а и мястото не беше никак подходящо, затова просто поклати глава и дари Чикара с една широка бащинска усмивка.

— Не си спомням — каза му той.

Синът му изглеждаше изненадан, но и облекчен, така че двамата продължиха напред.

Кай преведе ронините обратно през бамбуковата горичка по същия начин, както ги беше довел дотук — вървейки на голямо разстояние пред тях, но не по негов избор, а защото останалите стояха настрана. Той не поглеждаше назад, нито забавяше крачки, сякаш очакваше някой да избърза, за да се изравни с него.

Щом първоначалната реакция от собственото му изпитание премина, Оиши си даде сметка, че когато се бе завърнал от мястото, където бе ходил, лицето на мелеза бе загубило своята обичайна безстрастност. Потресеният и угнетен поглед, който бе видял, не беше отражение на неговото собствено изражение, а беше белег от изпитанието, преживяно от самия Кай. По тялото

му също не се забелязваха никакви физически рани, но Оиши беше сигурен, че душата му е покрита с такива. Съмняваше се и дали собствената му душа някога щеше да бъде отново същата.

Отначало Оиши бе твърде загрижен за Чикара, за да мисли за нещо друго, освен че синът му е жив и здрав, а след това твърде зает да отклонява поздравленията и въпросите, на които не можеше да отговори, за да помисли върху това, но сега забеляза, че нито един от хората му не беше казал или направил нещо, за да изрази благодарността си към мелеза. Само той, а вероятно и Кай, знаеше, че ако Кай не бе спечелил дуела с господаря на *тенгу*, неговата собствена слабост щеше да обрече всички на смърт. Изглеждаше така, сякаш прекалено съвършените оръжия, които Кай им беше обещал, а след това бе извоювал за тях, не биха направили нищо друго, освен да докажат на мъжете, че най-големите им страхове и дълбоки предразсъдъци са били верни.

Изведнъж си даде сметка, че дори самият той не беше казал нищо на Кай. Беше твърде травматизиран от собственото си изпитание, за да го попита дали е добре или пред какво се беше изправил, макар да се съмняваше, че мелезът щеше да му каже повече, отколкото той самият бе казал на сина си. А след това…

Чувството му за чест подсказваше, че поведението му е безотговорно, че трябва да отиде и да благодари на Кай веднага от името на всички. Но сега, когато се намираше в безопасност в собствения си свят, сред своите хора, нуждата да отдаде почит на мелеза се сблъскваше с дълбоко вкорененатa му класова гордост, която му нашепваше, че Кай е с тях по собствен избор и си има свои причини, за да участва в това. Същият вътрешен глас настояваше, че уважението и дори благодарността им сега не биха означавали за Кай нищо повече, отколкото предишното им отношение, когато от чиста злоба го бяха наричали „демон“, без дори да знаят колко близо са били до истината.

Кай се бе съсредоточил изцяло върху пътя напред, като непрестанно наблюдаваше ъгъла, под който падаха слънчевите лъчи, проникващи през извисяващия се бамбуков гъсталак, нетърпелив да стигне до каменния пазител на демонската порта, която щеше да постави край на последната му среща с *тенгу*. Тази мисъл му носеше единствено прилив на спокойствие и чувство за завършеност. След двадесет години най-накрая беше успял да докаже, и то по начин, по който бившият му господар да го разбере, че е имал право да следва собствения си избор за своя живот, а не че е избягал просто от малодушие.

Опитваше се да не мисли за призрака на Мика, нито да чува в

съзнанието си гласа на втория си баща, знаейки, че макар Соджобо да бе способен да лъже не по-зле, от което и да е човешко същество, той бе разбрал, че като каже истината на осиновения си син, ще му нанесе далеч по-дълбоки рани. Дори неочакваната вътрешна борба в съзнанието на Древния, когато си беше тръгнал, бе още по-болезнена от факта, че беше истинска.

А и пророчеството на предишния му господар се беше сбъднало, както винаги: „Те никога няма да те приемат“.

Спечелването на мечовете за ронините не беше затворило пропастта на неразбирателството, нито бе успяло да му спечели доверието, да не говорим за уважението им. Хората, заради които беше рискувал всичко, тези, на които беше предложил живота си, с които беше споделил най-дълбоката си тайна, го следваха по петите на голямо разстояние — доста по-голямо, отколкото на идване.

Но той не го беше направил заради тях, напомни си Кай гневно. Те така или иначе открай време го мразеха, защо да очаква някаква промяна точно сега? Правеше го заради Мика и за самия себе си. За да докаже, че е достатъчно нормален човек, за да обича и да бъде обичан, даже и нищо да не излезеше накрая. Той трябваше да я спаси от Кира, да й върне предишния живот, дори и това да означаваше, че тя никога няма да го прекара заедно с него, защото той беше и завинаги щеше да си остане един мелез заклещен между два свята, неспособен да се впише някъде.

— Хей, мелез!

Кай се сепна, изтръгнат от мислите си от извикания епитет, който спокойно можеше да бъде и негово име, защото му принадлежеше, откакто се беше родил.

Чу зад гърба си шумоленето на листата под нечии тежки стъпки и като погледна през рамо, видя приближаващия се към него Башо, който с дългите си крачки бързо скъсяваше разстоянието между тях. Кай отново се обърна напред, без да забави ход, леко притеснен, но и без да каже нещо.

Огромният мъжага с лице на момченце, който, изглежда, така и не беше пораснал достатъчно и вероятно никога нямаше да порасне, забави крачка, когато се изравни с него. Башо беше един от малцината, с които на Кай му се налагаше всъщност да вдигне поглед, за да види лицето му, въпреки че в момента въобще не си направи труда да го погледне.

Едрият мъж извади новия си меч от ножницата му и Кай му хвърли един поглед отстрани, като не забеляза нищо по-заплашително от любопитството на лицето му.

— Какво им е толкова специалното на тези мечове? — попита

го Башо. — Какво могат да правят?

Кай потисна първоначалното си желание да даде очевидния отговор или въобще да не отговори. Въпреки грубоватото пристигане и въпросите на ронина, внезапно си даде сметка, че той не е дошъл при него, за да се заяжда, и че полагаше усилия да общува с него. Изненадан, Кай кимна към меча и каза:

— Зависи кой го ползва.

— Без гатанки — отвърна Башо.

Кай беше чувал, че на младини здравенякът е бил монах. Чудеше се дали това, че не си падаше особено по дзен *коаните*[50] бе накарало Башо да напусне манастира, или заради поведението му не е бил помолен да си намери друго занимание.

Кай сви рамене и продължи напред.

— Ако го държи страхливец, ще го усеща много тежък в ръката си и няма да може да го вдигне — отвърна му той.

Башо повдигна учудено вежди и продължи да върви редом с Кай, поглеждайки с интерес към меча си.

— На безразсъдния пък ще се стори твърде лек. Той ще го завърти, но никога няма да нанесе точен удар с него — продължи Кай.

Башо погледна през рамо, сякаш думите му бяха напомнили за приятеля му Ясуно. Но той просто обърна глава отново и се ухили.

— А какво става с висок, силен и безстрашен човек като мен?

Кай извади собствения си меч и го вдигна.

— Сече — каза той и замахна към туфа бамбукови стъбла, всяко от които бе дебело десет сантиметра. Башо го изгледа с изумление, когато острието преряза бамбука толкова лесно, сякаш разсече коприна.

Все още ухилен, едрият мъж замахна със своя меч с увереността на опитен боец по бойни изкуства и се засмя доволен като дете, когато преряза още няколко бамбукови стъбла със същата лекота, каквато бе показал мелезът.

Кай също се разсмя, неочаквано и за самия него, а смехът му бе успокояващ и освобождаващ — успокояващ, защото виждаше, че не бе рискувал всичко, за да спечели за тези мъже мечове, които те нямаше да могат да използват, и защото поне за един от тях имаше значение какво влага в думата „мелез“ — от неговата уста тя звучеше така, сякаш не бе нищо повече от прякор, който Кай си е спечелил, точно както и Башо се беше сдобил със своя. Спомни си отново това, което бе осъзнал при двубоя си с господаря на *тенгу* — имената и титлите нямаха никакво значение, защото те никога не можеха да опишат това, което човек наистина представляваше.

„Спечелих си го“ — помисли си Кай и си спомни за тълпите на Острова на холандците, крещящи „Мелез! Мелез!“, за изражението по лицата на ронините, когато сам бе повалил всичките хора на Кира в Уетсу, дори за публиката в замъка Ако, докато се биеше срещу състезателя на Кира, облечен в броня, носеща фамилния герб на рода Асано.

Където и да отидеше, винаги щеше да бъде различен, да бъде *гайджин*, аутсайдер. Нямаше как да избяга от истината. Беше роден с тази кръв във вените си, бореща се сама със себе си, беше отгледан от *тенгу*, биеше се като демон, а не като обикновен човек…

Но беше роден воин, също както и всеки от мъжете около него, в чиито вени течеше самурайска кръв. *Защото той беше мелез.* Казано беше, че във всяка тъмнина има по зрънце светлина, а във всяка светлина има по зрънце тъмнина — по този начин вселената непрекъснато възстановяваше равновесието си.

Мелез. Усмихна се на Башо, който прибра меча си, и едрият ронин продължи да върви до него, опитвайки се да поддържа разговор. Кай погледна назад само веднъж и забеляза объркания поглед на Ясуно, който гледаше как Башо си говори и се смее с човека, когото сега мразеше повече от всякога.

Исогай се подпря с лакът върху очуканата маса в бордея, който работеше и като евтин хан, преструвайки се, че *сакето*, което беше изпил, го е ударило в главата много повече, отколкото беше в действителност. Евтиното *саке* в евтиния хан беше ужасно, така че не му беше никак трудно да отпива от него на съвсем малки глътки. Фактът, че беше тук по поръчение на водача им, бе също толкова невероятен, колкото и това, че се беше наложило да дойде тук сам. Обикновено, когато излизаше да се забавлява, предпочиташе да е в компанията на добри приятели, а в момента всичките му приятели бяха на много дни път от него.

Но Оиши беше прав — трябваше им информация за плановете на Кира, а тук беше най-доброто място, където можеха да се снабдят с нея — най-пропадналото заведение в града. Беше претъпкано с охранени търговци и дребни правителствени служители, които нарушаваха създадените от самите тях закони, че забраняваше на самураите да посещават места, свързани с морален упадък.

Посетителите около него се смееха шумно на изключително неприличната *кабуки* пиеса, която се играеше от трупа пътуващи актьори, докато се напиеха до безпаметност, така че жените, които им наливаха сакето, да им се сторят достатъчно хубави, за

да си легнат с тях, тъй като повечето от жените бяха „красиви“ колкото и злодеят в пиесата — актьор, скрит зад гротескна маска *они*. Исогай не бе очаквал, че ще бъде толкова доволен и благодарен за това, че заповедите му не включваха и задължението да не си ляга сам.

Той въздъхна шумно, припомняйки си, че също играе роля в този фарс, в който се представяше за недоволен съпруг. Наведе се напред към пияния държавен служител, с когото делеше една маса, и го заговори.

— Жена ми няма да спре да ме яде — каза доста високо, за да бъде чут. — Иска да й намеря най-хубавото място за гледане на процесията на господаря Кира.

— Каква процесия? — изненада се служителят. — Той ще излезе от крепостта по залез-слънце, ще иде да се помоли в гробницата и ще бърза да се върне. — Мъжът сви рамене, сякаш манията на Кира относно собствената му безопасност беше нещо съвсем обичайно за хората от неговите владения.

Служителят се усмихна накриво и се обърна настрана, като се пресегна да хване една от минаващите жени и я придърпа в скута си. Исогай пресуши остатъка от *сакето* си на един дъх и се втренчи невиждащо в пространството, без дори да се налага да се преструва на притеснен. *Богове, какво щяха да правят сега?* Беше малко вероятно някой тук да знае кой път щеше да избере Кира или коя вечер щеше да реши да посети гробницата. Той беше твърде предпазлив, а и цялата група ронини трудно щеше да се събере наблизо и да остане незабелязана с дни. Шпионската мрежа на Кира действаше много усърдно.

След малко забеляза, че една от проститутките беше коленичила до него и с учтиво търпение чакаше позволение отново да напълни чашата му. Изненада се леко от маниерите й, тъй като повечето от тях въобще не чакаха позволение, а се грижеха само за това да напият мъжа и да го закарат в леглото, за да припечелят парите за прехраната си.

Погледна към нея и се изуми колко млада и хубава беше, а и някак непорочна, сякаш недокосната от пошлостта на професията, която упражняваше. Изглеждаше така, сякаш бе дошла на това място не много по-отдавна от самия него. Исогай кимна и й разреши да напълни отново чашата му, изучавайки чувствената извивка на шията й и деликатността на движенията, докато му наливаше *сакето*.

Зачуди се дали не беше дъщеря на някой изпаднал в затруднения. Знаеше, че не само на селяните понякога им се налагаше да продават децата си, обикновено в публичните домове. Гледайки нежното й лице и свенливо сведените й очи, се

запита колко ли отчаян трябва да е бил баща й, за да приеме да се раздели с нея.

Но отчаяните мъже правеха отчаяни стъпки. Ако някой разбереше какво плануваха той и приятелите му ронини в момента, сигурно щеше да ги сметне за луди.

Въпреки първоначалното си намерение, въпреки че знаеше къде се намира и за какво е тук, Исогай не можа да се въздържи да не я попита:

— Как се казваш?

— Юки — отвърна девойката, без да вдига срамежливо сведената си глава. Името й означаваше *сняг* — подходящо име за дете, родено в тези планински владения, и за момиче, което излъчваше такава чистота. И докато си го мислеше, девойката вдигна глава, погледна го в очите и Исогай едва успя да скрие изненадата си. Девойката вероятно беше полусляпа, защото едното от очите й беше светлосиньо. Въпреки това хубостта на лицето й, което бе обърнато изцяло към него, го порази. Девойката му се стори пленително красива.

След това *сакето* някак си вече имаше вкус на току-що паднал сняг и вишневи цветчета през пролетта, а Юки седеше до него и допълваше чашата му. Скоро той вече предлагаше *саке* и на нея и се смееше блажено, когато и двамата отпиваха от една и съща чаша. *Живей като пиян и умри, сънувайки.*

Не след дълго и без дори да си спомня как е станало, Исогай се озова в леглото в една малка стая, осветена от свещи. Беше напълно пиян, и то не само от *сакето*, а и от влудяващото усещане за нейното слабо и стройно тяло, допряно до неговото. Девойката лежеше на една страна и галеше лицето му. Докосването на пръстите й беше нежно като коприна, а дългите й черни коси галеха кожата му.

— Ти си много по-добър от мъжете, които обикновено идват тук — каза тя тихо. — Много по-знатен си.

Исогай се усмихна. Лежеше със затворени очи, напълно запленен от деликатния допир на пръстите й. Знаеше, че вече никак не прилича на господарския васал, който беше някога, но все пак…

— Може и да съм — отвърна, наслаждавайки се на тази мисъл.

Е, поне все още притежаваше нещо, за което с право се гордееше. *Бушидо.* Винаги бе следвал добродетелите и правилата за поведение на моралния кодекс и ги беше прилагал спрямо всички, независимо колко бедни бяха те — точно както ги учеше и Буда. Към всички жени, дори и към проститутките, той се отнасяше със сдържано уважение, подобаващо за благородна

дама, докато повечето мъже от неговата класа се отнасяха към всички жени, дори и към законните си съпруги, с не по-голямо внимание, отколкото към проститутка. В това се състоеше и тайната му на харесван от жените мъж, това беше и нещото, което дори най-добрите му приятели, изглежда, не можеха да разберат.

— Моят предрешен принц — усмихна му се срамежливо Юки.

— Не точно принц — усмихна се още по-широко Исогай.

— Тогава воин — прошепна тя и приближи лице до неговото.

Отговорът му бе само едно страстно стенание, когато тя го дари с една дълга целувка, а кичурите на копринено меката й коса игриво обвиха шията му.

— Искам да ми разкажеш всичко за себе си, мой красив самураю — прошепна Юки, а гласът й докосна сетивата му също толкова дълбоко, колкото и целувките й.

Но щом Исогай бавно отвори очи, за да я погледне, косите, които тъй нежно обгръщаха шията му като милувка, изведнъж започнаха да се стягат и да се движат, сякаш бяха живи. Те се плъзнаха като змия, обвиха шията му и започнаха да го душат.

Невярващ, Исогай се забори за глътка въздух и го обзе паника. Ръцете му се вкопчиха в кичурите, опитвайки се да разхлабят хватката им, но те се затегнаха още повече. Бяха невероятно силни, невероятно трудни за побеждаване… *невероятни*.

Пръстите му най-накрая се отпуснаха и той спря да се бори. Тялото му остана да лежи безжизнено, с очи, изцъклени от ужас и взрени невиждащо в нищото.

18.

Ронините отново бяха на път, пришпорвайки конете си с всички сили към земите на Кира. Бяха принудени да се движат предимно през планините, пресичайки силно неравен терен, и то не само заради военните постове на шогуна, а и заради шпионите на Кира, които наблюдаваха всички главни пътища.

Движеха се по криволичещи горски пътеки, проправени от дървосекачи и селяни, а Кай изнамираше и едва забележими странични пътечки, които в някои случаи не бяха нищо повече от дирите на диви животни. Често се налагаше да вървят пеша в колона по един, водейки конете си нагоре или надолу по стръмнини и сипеи, а друг път им се налагаше да се връщат, за да търсят обходен маршрут, тъй като попадаха на древни разнебитени мостове, които никога не биха издържали тежестта на конете им.

Колкото повече се изкачваха нагоре в планините, времето ставаше все по-студено, сякаш годината се завърташе на обратно, отвеждайки със себе си последните признаци на пролетта. Мразовитите нощи, леденостуденият дъжд и накрая снегът ги забавиха още повече, тъй като се наложи да спрат и да нарежат сухи треви, които да натъпчат в чорапите си, така че поне малко да предпазят краката си от измръзване, както и тръстика от едно замръзнало блато, от която си направиха шапки и наметала за предпазване от дъжда.

Щом времето се влоши още повече, Оиши разви силна хронична кашлица, която предизвикваше толкова силна болка в гърдите му, сякаш имаше пукнато ребро. Тя го будеше непрекъснато и през нощта, докато накрая го изтощи дотолкова, че той заспиваше на седлото, яздейки.

Оиши си даде сметка, че така и не беше успял да си почине след престоя във влажната тъмница в Ако и тежката езда до Деджима, за да измъкне Кай от холандците — и всичко това още преди да започнат настоящото пътуване. Той обаче проклинаше слабостта си и си казваше, че силите му зависят изцяло от неговата воля, а не от тялото, че за един самурай волята трябва да е достатъчна. Виждаше угрижените погледи на някои от хората си, но отказваше да признае, че имат основание, като дори Чикара не можеше да изкаже загриженост та си на глас.

Както се и очакваше, накрая мелезът беше този, който го заговори направо една нощ, когато кашлицата отново не остави Оиши да спи и той предпочете да се изправи с мъка и да отиде да нагледа часовите, вместо отново да смущава съня на останалите.

Щом се приближи до мястото, където Кай стоеше на пост, мелезът наклони към него затъмнения фенер, така че заслонената свещ освети лицето му.

— Защо си станал? — попита го Кай.

Присвил очи от блясъка на свещта, Оиши забеляза, че върхът на меча на Кай сочеше право към него, но дори не допусна, че появата му може да е изненадала мелеза.

— Проверявах часовите — отвърна той с пресипнал глас и веднага се преви надве от кашлицата.

— Глупак! — изсъска Кай и го придърпа далеч от пронизващия вятър в една ниша в скалите, където се беше скрил, за да стои на пост. — Ако искаш да се самоубиеш, ронино, по-добре си разпори корема. Недей да губиш времето на всички, като се мъчиш да си изкашляш червата!

— Как смееш… да ми говориш така? — измърмори Оиши. — Ти дори не си…

— Какво? — прекъсна го кисело мелезът. — Твой господар? Твой водач? Твой равен? — предизвика го Кай и забеляза надигащото се бясно възмущение в погледа на Оиши. — Аз не съм нищо за теб. И ти не си нищо за мен. Но тези хора тук разчитат на теб! Когато дойде време да се изправите пред Кира, те очакват от теб да ги поведеш! А теб няма да те има, ако продължаваш да се отнасяш към тялото си като към парче дърво! — той отстъпи крачка назад и кимна към стражевия пост, който Оиши току-що беше напуснал. — Ако вярваш в хората си, недей да се отнасяш към тях така, сякаш те нищо не разбират. Ако въобще смяташ, че техният живот е ценен, започни да цениш и своя. Иди и си почини! — заяви Кай и се отдалечи в нощта, преди Оиши да има възможност да възрази.

Оиши остана на място, подпрян на леденостудените камъни, а цялото му тяло се тресеше от гняв, както той реши, докато изведнъж коленете му омекнаха и той се свлече на четири крака, обзет от нов пристъп на кашлица.

В този момент се появи Масеки — часовоят, при когото бе ходил, преди да стигне до Кай, и той му помогна да се върне обратно при огъня.

Мелезът вече го чакаше там и държеше чаша горещ чай в ръце — сякаш нямаше нищо по-смислено за правене посред нощ, докато останалите спяха. Той натика чашата в ръцете на Оиши, който от първата глътка позна, че това беше билковата отвара на Башо срещу болки в гърлото и гърдите, но примесена и с други треви, които не можа да разпознае. Изпи чая, а Масеки остана прав до него, наблюдавайки го с угрижен вид. Оиши му благодари и му нареди да се върне обратно на поста си.

Преди да успее да се обърне, Кай също беше изчезнал обратно към нощния си пост. Оиши легна край огъня и се зави плътно с тръстиковото си наметало.

Следващото нещо, което си спомняше, беше как се събуди сутринта, а споменът за изминалата нощ беше неясен като лош сън. Башо обаче бе до него, за да го накара да изпие още един лечебен чай и да му даде загряващ мехлем, с който да намаже гърлото и гърдите си. Докато закусваха, Чикара крадешком го наблюдаваше дали се храни. След това Оиши започна да спи по цяла нощ и всяка сутрин се събуждаше все по-укрепнал и здрав. Кашлицата му, както и обидата му постепенно отслабнаха, но не и преди разумът и крайното изтощение да го принудят да приеме истината, която се съдържаше в безпощадните думи на мелеза.

Междувременно неохотно възприе мисълта, че Кай с неговите демонски инстинкти и уменията на следотърсач би могъл да ги води и съвсем сам и да ги заведе безопасно до мястото, което постепенно бе започнал да смята, че никога няма да достигнат — изоставената ферма, в която трябваше да се срещнат с Хазама и другите васали на господаря Асано, които той и хората му бяха успели да съберат.

Като позволи на Кай да ги води, без непрекъснато да се допитва до него, Оиши знаеше, че доброволно е възложил на отгледания от демони мелез по-голяма отговорност, отколкото някога бе възлагал, на когото и да е от хората си, независимо колко висок бе рангът му.

Но Кай беше следотърсач и умееше да оцелява, а това бяха качества, които хората му най-много трябваше да виждат у своя водач, поне докато стигнеха до изоставената ферма. А след като бе влязъл в пещерата на *тенгу*, Оиши бе разбрал, че вярва напълно на Кай и неговата преданост към каузата им. Преданост, която бе не по-малка от тази на всеки от самураите, независимо какви бяха личните мотиви, които я пораждаха.

Оиши бе изгубил представа от колко дни вече бяха на път, въпреки че Чикара се кълнеше, че все още имат време, когато най-накрая забелязаха изоставената ферма. Беше разположена в средата на равно и открито пространство, където късното утринно слънце хвърляше отблясъци по покритите с тънък слой сняг незасяти ниви.

Хазама, Чузамон и Окуда бяха успели да стигнат до мястото на срещата преди тях, водейки със себе си група от верни последователи, а радостта от повторната среща бе двойно по-голяма от това, че се срещаха стари приятели, бащи, синове и

братя, които не се бяха виждали от много дълго време. Всички бяха изкарали една трудна година в страх, че няма да се видят никога повече, и сега крещяха от радост, поздравяваха се и се прегръщаха, разказвайки си един на друг какво са правили и къде са били през това време.

Кай се движеше из стаята като сянка — отново сам сред тълпата — и търсеше място, където да остане насаме със себе си. Беше преминал през толкова много премеждия заедно с Оиши и първата група ронини, че те бяха започнали да се отнасят към него с малко повече уважение, поне заради това, че им беше полезен. Чикара и Башо с охота разговаряха с него, а самият Оиши тихо бе казал на всички, че Кай е единственият човек сред тях, който би могъл да ги преведе невредими до мястото на срещата. Кай лесно бе свикнал с новото положение.

„Колко глупаво от моя страна“ — помисли си той. Защото сега това време бе свършило и отново се беше озовал сред васалите на Ако, които го възприемаха единствено като отхвърлен от обществото парий или като демон. Това беше по-лошо, отколкото да е сред непознати — напомнянето на истината бе като удар с плоската страна на меча през лицето.

Поне новодошлите бяха твърде заети от радостта, че се виждат отново, за да го тормозят просто заради факта че е сред тях. Но с толкова много хора наоколо беше немислимо да намери кътче в порутената къща, където да се усамоти или да си почине. Обърна се и тръгна обратно към вратата да търси студеното спокойствие на стопанския двор.

Като излезе на верандата, видя Оиши да върви през двора към схлупения хамбар, където Хазама го чакаше да преброят и опишат припасите и оръжията, които другите бяха успели да съберат. Бяха довели и достатъчно доброволци — почти три пъти повече, отколкото бяха в началото, всичките готови да отмъстят на Кира. Кай се облегна на един от стълбовете на верандата и изчака всички да се приберат.

Оиши бе започнал да смята, че лицето му е замръзнало във вечна намръщена гримаса по време на дългата езда през студените земи, където дори пролетта не искаше да дойде. Повторната среща с Хазама стопли душата му с радостта и облекчението от това да види стария си приятел жив и здрав да го очаква с усмивка. Оиши също му се усмихна и отвърна на учтивия му поклон.

— Мечът ви — Хазама посегна към оръжието на кръста си — същия меч, който Оиши му беше дал, преди да се разделят. Беше

време да го върне на законния му собственик.

— Задръж го — отвърна Оиши и усмивката му стана още по-широка. — Нали ти казах, че ще донесем още.

Хазама го изгледа невярващо, след което се поклони още по-дълбоко за оказаната му голяма чест. Оиши сложи ръка на рамото му и двамата тръгнаха към вратата на хамбара. Влязоха вътре и Хазама започна да докладва:

— Имаме лъкове, брони и дори барут — посочи той към боеприпасите, подредени спретнато край стената на хамбара, където бяха завързани и повечето от конете им. Хазама бе повел хората си в успешна атака над един от граничните постове в края на владенията на Кира. Ронините бяха успели да изненадат стражите и бяха спечелили не само увереност в бойните си умения, но и доволно голямо количество оръжия и други припаси от първа необходимост.

Оиши кимна одобрително и усети как собственият му ентусиазъм също се завръща. Нещата най-накрая започваха да се нареждат. Единственото, което им трябваше сега, беше малко информация кога и как Кира възнамеряваше да излезе от крепостта си, за да посети семейната си гробница.

— Какви са новините от Исогай? — попита той.

Хазама замълча за момент и усмивката му изчезна.

— Никакви. Все още не се е появил.

Оиши също замълча и се вгледа в Хазама, изненадан и изпълнен с тревога.

Наблюдавайки двамата мъже от верандата пред къщата, само по стойката им Кай усети, че има някакъв проблем, въпреки че не можеше да чуе разговора им. Той се намръщи, чудейки се какво ли може да се е объркало. Ала остана на мястото си, тъй като не искаше да се появява край Оиши, когато Хазама беше с него. Каквото и да не беше наред, скоро щеше да го узнае.

Слезе от разнебитената веранда и тръгна да скита из двора, като направи голяма обиколка около къщата, разглеждайки порутените стопански постройки, в някои от които бяха прибрали конете си, като обърна внимание къде са разположени постовите, които трябваше да следят за нежелани посетители.

Мястото не беше обикновена селска ферма, тя сигурно бе принадлежала на човек като Оиши — високопоставен васал на някой *даймио*, преди шогунатът да бе издал закони, които бяха заменили земята с годишна рента, изплащана на васала за вярната му служба, и така бяха отнели на самураите още една почтена алтернатива да бъдат воини в страна, в която отдавна

нямаше войни.

По свой си начин, помисли си Кай, шогуните от династията Токугава бяха също толкова покварени, колкото и господарят на *тенгу*. Бяха консолидирали властта си просто като бяха премахнали другите алтернативи пред най-верните си поддръжници, докато понятието „самурай“ се бе изпразнило от съдържание като захвърлен самурайски шлем.

Страна, обхваната от вечни войни, беше като видение от ада — липсата на равновесие водеше не само до физическа гибел, но и до духовна разруха. Но същото се отнасяше и за другата крайност, когато мирът се поддържаше чрез всякакви ограничения.

„Същността на живота е страданието“. Соджобо твърдеше, че това са думи на Буда, и не бе единственият, който твърдеше това. Досега Кай беше чувал толкова много думи, приписвани на Просветления, и толкова много от тях бяха противоречиви, че след последната му среща със Соджобо вече нямаше никаква представа кое е истина и кое — лъжа.

Дори и всичко да беше вярно, означаваше ли това, че Буда е бил просветлен за истинската същност на света по начин, по който никой обикновен човек не би могъл да бъде, или това просто доказваше, че животът го бе накарал да полудее?

Кай потърка белезите на челото си. Имаше чувството, че изведнъж е паднал в някакъв изоставен кладенец, в чиито дълбини нямаше вода, а отчаяние. А дори не знаеше защо се чувства така. *Беше уморен… беше толкова уморен. Може би всичко беше заради това.*

Не си беше позволявал да покаже слабост пред Оиши, опасявайки се да не предизвика отново саморазрушителната му самурайска гордост. Но щом мъжете излязоха от хамбара, на Кай му се прииска да тръгне натам, да легне в сламата и да спи, докато мислите му се прояснят, докато емоциите му се уталожат и спрат да измъчват ума му като жива рана. Но ако сметките му за изминалите дни бяха верни…

„Мика“ — помисли си той. Повтаряше името ѝ като безмълвна мантра, представяйки си нейния образ. Беше стигнал дотук заради нея — даже повече, отколкото заради спомена за добрината на баща ѝ и нуждата да се увери, че душата на господаря Асано ще намери покой след смъртта.

Мика беше все още жива и въпреки че никога нямаше да му принадлежи, за него това нямаше значение — любовта не се изчерпваше само с това.

Любовта съществуваше. Тя беше единственото нещо, в което Кай беше сигурен. Щеше да докаже лоялността си към баща ѝ,

като извоюва свободата й, също както Оиши щеше да направи, като вземе главата на Кира.

Чу гласовете на Хазама и Оиши, които се връщаха от хамбара към къщата. Хвърли един последен, изпълнен с копнеж поглед към хамбара и реши, че като помогнеше на рониите да постигнат целта си, щеше да разполага с цялото време на света да си почива, когато падне мъртъв. Завърши обиколката си около фермата и се увери, че всички други се бяха прибрали, преди да плъзне леко вратата, точно колкото да се промъкне вътре незабелязано, готов да разбере какво не беше наред.

Щом затвори вратата зад себе си, Кай видя, че картата на замъка Кираяма и околностите му е разгъната на пода. Хората на Оиши бяха скупчени около нея — капитаните му седяха на колене, а останали те бяха прави зад тях, опитвайки се да имат по-добра видимост.

— Кира може да поеме по всеки от тези пътища — обясняваше Ясуно и посочваше на картата. — И може да води цяла армия със себе си! — той махна отчаяно с ръка.

Оиши се взря в картата и се намръщи загрижено. По лицата на всички около него се четеше същото изражение. Без информацията на Исогай щеше да бъде невъзможно да нападнат Кира извън замъка му, където би бил по-уязвим за малката им група, а и времето им безвъзвратно изтичаше.

— Все още има шанс Исогай да се появи. Трябва да му дадем още малко време — каза Хара.

— Няма да дойде! — рече рязко Хазама, изпускайки неочаквано нервите си. — Избягал е, защото е страхливец!

— Хазама! — каза предупредително Оиши. Той си пое дълбоко дъх, а в стаята за миг настана тишина. След това Оиши тихо и авторитетно продължи: — Исогай е стигнал дотук заедно с нас. Не трябва да се съмняваме в него сега.

Хазама се поклони в знак на извинение и отново наведе глава към картата.

„Значи в това е проблемът“ — помисли си Кай, облегнат на стената до вратата. Знаеше, че си задава същия въпрос като останалите: *Щеше ли да им попречи съдбата сега, когато бяха стигнали толкова далеч и бяха рискували толкова много?* Отвърна поглед от останалите, щом дочу някакъв лек шум отвън — тропот на конски копита по замръзналата земя, приближаващи се към фермата.

— Оиши… — каза той.

Оиши вдигна глава и го погледна, последваха го и останалите, които също чуха тропота на копита и гласовете на часовоите, които викаха предупредително, очаквайки да чуят

паролата. Кай отвори вратата, тъй като мъжете се насочиха към нея, носейки в ръка прибраните в ножниците мечове.

Когато ронините излязоха на двора, облекчението изтри всички тревоги от лицата им. Все още наблюдавайки от прага, Кай видя Исогай, възседнал с гордостта на господар някакъв снежнобял кон. Останалите се скупчиха около него. Той слезе от седлото и си проправи път право към Оиши. Поклони се и каза:

— Извинете ме, че закъснях. Господарят Кира ще отиде до гробницата на предците си тази вечер. Знам пътя.

Кай никога не беше виждал Оиши по-щастлив, отколкото бе в момента, като прегърна Исогай през раменете в израз на похвала.

— Ела, Исогай — каза му той и го поведе към хамбара, където бяха събрани оръжията и припасите им. — Съберете хората си! — извика на помощник-командирите си, които щяха да отговарят за различните групи по време на атаката.

Кай погледна още веднъж към белия кон и се зачуди как Исогай бе успял да се сдобие с такова животно и в същото време да събере информация за Кира. Може би го беше спечелил на хазарт от някой странстващ самурай. В коня обаче имаше нещо, което го смущаваше, нещо, което не можеше да се назове.

Изведнъж се усети, че дланта му отново притиска белезите на челото му. Насили се да я свали, насили се да спре маниакално да търси признаци за магия само защото изведнъж им беше провървяло. Исогай беше пристигнал навреме. Може би боговете все пак бяха решили да им се усмихнат.

Въпреки това, докато погледът му продължаваше да следи Исогай, отново изпита онова необяснимо чувство, че нещо не е наред — същото чувство, на което беше свикнал да се доверява много повече, отколкото му се искаше. Доколкото можеше да каже, гледайки тълпата ронини, това беше Исогай такъв, какъвто го познаваше, но Кай така и не беше успял да го огледа отблизо, а и се съмняваше, че скоро ще му се удаде такава възможност.

Но Оиши го беше включил в групата, която щеше да нападне Кира, докато останалите щяха да елиминират евентуални други войници или предните постове на охраната му. Тогава щеше да има друга възможност да погледне Исогай в очите, дори и само за момент…

Хазама и останалите се бяха справили добре със задачите си. От увереността, която се излъчваше от Оиши, Кай предположи, че Кира ще води със себе си минимални подкрепления по време на потайното си пътуване до гробницата.

Като тръгна към хамбара, той видя Чикара да се приближава към баща си и го чу да казва:

— Искам да дойда с вас.

Кай се изненада от това, че Оиши бе забранил на сина си да участва в атаката, след като въобще му беше позволил да стигне дотук с всички тях.

Оиши не забави крачка и дори не погледна към сина си.

— Хорибе, остани с него — нареди той на възрастния ронин с тон, който не търпеше възражения.

Хорибе изглеждаше изненадан, но не особено много. Той бе допринесъл за тази мисия повече, отколкото мнозина от останалите ронини, и това нямаше как да се забрави.

Кай обаче забеляза унилата физиономия на Чикара — разочарованието и безсилието го бяха наранили повече от плесница, когато неговият командир и баща с една дума го беше обявил за недостоен да се бие като равен с останалите ронини.

Кай погледна към Оиши и се зачуди защо, в името на боговете, беше причинил това на сина си, докато не видя това, което се криеше в очите на ронина. Беше същото нещо, което бе зърнал в тях, когато го бе попитал какво е видял в храма на *тенгу* и Оиши му беше отговорил: „Моите хора“. *Неговите хора… умиращи. А той беше неспособен да направи каквото и да било, за да ги спаси. Бе видял сина си да умира…*

Кай сведе поглед, изпълнен с неочаквано съчувствие към бащата и сина. Искаше му се да има някакъв начин да им помогне. Разбра обаче, че щом всеки от тях бе избрал този път, начинът, по който щяха да се развият индивидуалните им съдби, бе извън контрола, на който и да е друг.

Нямаше възможност времето да се върне назад и да се промени миналото. Сега имаше време единствено да се подготви като Оиши, за да се изправи отново в битка.

19.

Господарят Кира стоеше до коня си във вътрешния двор на замъка Кираяма и чакаше придружаващите го войници да приключат с приготовленията за пътуването му до семейната гробница.

Но той не бе единственият, който чакаше с измамното си търпеливо изражение. Очите му най-сетне срещнаха единственото нещо, което имаше нужда да види, преди да тръгне: Мика. Придружена от нейните прислужници и от специално назначената ѝ лична охрана, тя мина край тежковъоръжения му ескорт и накрая спря пред него.

Слугите на Мика коленичиха и се поклониха в краката му, охранителите ѝ също се поклониха, но самата Мика дори не сведе поглед и отвърна на неговия със същата стаена гордост, която му беше демонстрирала през цялата изминала година.

Той я погледна с мълчаливо възхищение.

— Ще отида до гробницата на предците ми и ще оставя дарове за благословията на сватбата ни — каза той, след което с изтънчена вежливост попита: — Има ли нещо, за което вие искате да се помоля?

Мика отклони за миг очи от лицето му и погледна към огромния самурай в черна броня, който го придружаваше навсякъде като негов телохранител и главен васал. След това отново го погледна в очите.

— Господарят няма да хареса отговора ми — каза тя с напълно спокоен и също толкова вежлив тон.

Кира я дари с една лека усмивка.

— Тогава ще дам отговор вместо вас. След два дни ще се оженим и аз ще управлявам Ако редом с вас — заяви той. Погледът на Мика стана твърд и студен като лед, но той му устоя, без да трепне. — Може и да ме презирате, госпожице, също като баща ви, но нашите деца и децата им след това ще бъдат от една кръв.

След тези думи Кира се обърна, сложи крак в стремето и с едно движение се метна на седлото.

Ронините достигнаха мястото, където се намираше семейната гробница на Кира, когато здрачът се сгъстяваше и едва имаха време да скрият конете си сред дърветата и да се приближат внимателно пеша.

Нямаше луна, която да осветява като нежелан фенер тайните

им маневри. Милионите звезди осигуряваха на ронините достатъчно светлина да виждат околностите, но подобно на свещи, горящи недостижимо далече, не им бяха от никаква помощ, когато последният дневен светлик се стопи в небето.

Силуетът на фамилната гробница на Кира приличаше повече на колиба, отколкото на храм. Отдалечената постройка гледаше към разкалян път, минаващ през полята, където пролетната сеитба бе все още далеч. В гробницата имаше само една малка дървена статуя на Буда и място за оставяне на дарове, като цялата постройка можеше да побере не повече от трима-четирима души, които да коленичат и да се молят едновременно. Кай се зачуди дали Кира я е оставил непроменена в знак на почит към скромния произход на предците му, или по-скоро, както и подозираше, тя символизираше силното желание на Кира да се разграничи от тях.

Големи купи сено оформяха тясна пътека през стърнището, която водеше от мястото, където Исогай бе извел другите от гората, почти до входа на гробницата. Тя им предоставяше добра видимост, както и надеждно прикритие, което можеха да използват, за да се приближат.

Но колкото по-дълго Кай разглеждаше пейзажа пред себе си, толкова повече му се струваше, че купите сено, очертаващи се на фона на притъмнялото небе, крият нещо тайнствено. Имаше чувството, че вижда призрачните гробници на отдавна умрели царе, очертаващи пътя на ритуални процесии към нещо, което трябваше да е далеч по-внушително от простата дървена колиба, в която се намираше семейната гробница.

Той притисна с ръка челото си, опитвайки се да скрие отвратителната картина, която изпълваше съзнанието му с усещане за неестествена сила — сила, която, изглежда, се излъчваше от самата гробница.

Насили се отново да установи контрол над сетивата си. Откакто бяха стигнали до фермата, се чувстваше прекалено изморен и неспокоен, за да е полезен на себе си или на останалите. Даде си сметка, че враждебните погледи на твърде многото мъже, които не бяха свикнали с присъствието му, бяха изострили чувството му за безпокойство.

Дори потеглянето на път към целта им не беше подобрило настроението му. Казваше си, че всичко се дължи само на нервността преди битката. *Всички те бяха чакали този момент толкова дълго.* В крайна сметка нямаше да се изправя повторно нито пред *цилин*, нито пред господаря на *тенгу*. А и този път нямаше да се изправи сам пред врага.

„Страхът е твоето преимущество“. Опита се да преглътне

безпокойството си, да се примири с неудобството и да убеди сам себе си, че треперенето на тялото му се дължи единствено на нощния вятър, че странната енергия, която усещаше около гробницата, вероятно е остатък от нещо друго, съществувало някога на това място. Сега това беше само една скромна крайпътна гробница, подобна на онези, които бе виждал на толкова много места, макар и никога да не бяха имали подобно излъчване. Дори и да беше семейната гробница на Кира, купите сено край нея си бяха просто купи сено — удобно прикритие, което щеше да помогне на дошлите тук с важна мисия да изпълнят свещения си дълг. В гробницата се виждаше коленичила за молитва самотна фигура, осветена от трепкащото пламъче на една-единствена свещ. Беше самият Кира. Кай беше сигурен в това, съдейки по познатия силует на кимоното на *даймиото*.

Оиши стоеше близо до него в края на горичката и също разучаваше обстановката. Започна да раздава тихи заповеди на мъжете наоколо, изпращайки ги да търсят скрити войници или охранители в засада. Въпреки твърденията на Исогай, че Кира щял да води със себе си само шепа стражи, които да се грижат за сигурността му, разчитайки на тъмнината да стори останалото, Оиши явно бе чел внимателно „Изкуството на войната“ на Сун Дзъ и се ръководеше от принципа, че дори местните власти не беше задължително да са запознати с цялата истина. *Реагирането съобразно обстановката беше най-добрата тактика.*

Заобиколен от малцината мъже, които бе избрал за прякото нападение над Кира, той нареди на последния от другите ронини: „Остани тук и се оглеждайте за хората на Кира“. Не беше достатъчно само да отнемат живота му и да вземат главата му, някой все пак трябваше да оцелее, за да се върне обратно до гроба на господаря Асано.

След това той направи знак на основната група от бойците си и Кай да го последват.

Исогай и Оиши вървяха начело, докато останалите, заедно с Кай, ги следваха, разпръснати из замръзналото поле. Стърнището шумолеше под напора на нощния вятър и заглушаваше случайното издрънчаване на някоя броня или меч, докато прибягваха като сенки от едно тъмно място до друго напред към целта.

Щом се приближиха до гробницата, ронините се снишиха на четири крака, а след това запълзяха по корем. Сега всички виждаха ясно фигурата на Кира. Вниманието му бе погълнато изцяло от молитвите и той несъмнено търсеше помощ от боговете — коварният план, който бе замислил и заради който бе съсипал живота на толкова много хора, да се осъществи успешно

след два дни.

И това щеше да се случи…

Освен ако някой не успееше да го спре тази нощ.

Щом рониниte се приближиха, видяха само двама телохранители близо до Кира — само двама. Те го чакаха на почтително разстояние и държаха юздите на коня му и на техните коне.

Кай изправи леко глава заедно с нов порив на вятъра, от който стърнищата пак зашумоляха подобно на хор от призрачни гласове, а леденият му дъх накара кожата на мелеза да настръхне. Сетивата му отново се изостриха до крайност. Все още не можеше да се отърве от натрапчивото усещане, че някаква непозната сила, която нямаше място тук, продължава да витае наоколо. Тъмните фигури на Кира и двамата телохранители се открояваха ясно пред вътрешния му взор, сякаш имаше пълнолуние, въпреки че на небето нямаше и следа от луната. Виждаше и слабия отблясък, хвърлян от мечовете на *тенгу*, които Башо и Ясуно стискаха в ръце. Видя и Хазама да стиска меча, принадлежал преди на Оиши, както и самия Оиши да изважда *тантото* на господаря Асано, готвейки се най-сетне да отмъсти за него.

Всичко беше наред. Всичко вървеше точно по план. Кира беше в ръцете им, независимо какво щеше да се случи.

Тогава защо имаше чувството, че опасността дебне толкова наблизо, че можеше да я сграбчи за гърлото, само ако знаеше накъде да се обърне?

Все още начело, Оиши и Исогай се разделиха и поеха в противоположни посоки. Заобикаляйки последните купи сено, те се промъкнаха до телохранителите и ги събориха на земята. Двамата пазачи бяха мъртви, преди да успеят да издадат и звук. Оиши и Исогай се изправиха мълчаливо и тръгнаха към Кира, който все още стоеше на колене пред гробницата.

Кай и останалите се изправиха на крака — смъртта на телохранителите беше знак да се приближат. Но щом направиха няколко крачки, неясната аура, която обгръщаше гробницата, изведнъж лумна в пламъци, сякаш силите, които Кай бе решил, че от векове лежат погребани там, в един миг бяха изскочили на бял свят.

Молещият се глас също се промени и от едва доловим шепот се превърна в пронизителен женски глас, който отчетливо изричаше заклинание, от което го побиха тръпки.

Вятърът засвистя сред сухите стърнища и разтърси купите сено, когато Исогай внезапно се закова на място и очите му побеляха като на слепец.

— Исогай! — извика Оиши и се втурна към него.

Кай се спусна след него и го сграбчи за ръката.

— Това е капан! Бягай!

Оиши ядосано се освободи от хватката му и отново се затича към Исогай.

Ронинът обърна замъгления си взор към него и с глас, който някога може и да бе принадлежал на истинския Исогай, каза:

— Съжалявам.

В този миг от устата му изригнаха пламъци.

Оиши се закова на място и вдигна ръка към очите си, а светлината на пламъците освети ужаса, изписан на лицето му.

Фигурата, която никога не е била Кира, се изправи на крака и се обърна към тях, разкривайки, че е жена.

Беше *китсуне*.

Гласът ѝ се извиси, див и изпълнен с екстаза на демоничната енергия, която преминаваше през нея, докато изричаше последната част от заклинанието си.

Исогай избухна в пламъци.

Лисичи огън. Кай не го беше виждал никога преди, само беше чувал за него от *тенгу*. Никога не си беше представял, че лисичият огън притежава такава ужасна мощ. Той отстъпи назад заедно с Оиши и закри лице от адските пламъци.

Докато отстъпваха, препъвайки се, пред ужасната гледка на смъртта на техния другар, пламъците, които бяха погълнали напълно тялото на Исогай, изведнъж се извиха навън и се разделиха на две. Двете огнени струи поразиха като драконов дъх най-близките купи сено и подпалиха стърнището около тях, затваряйки в огнен кръг мъжете, готвещи се да нападнат вещицата.

Когато огънят лумна пред него, Кай се наруга, задето не се беше доверил на инстинктите си, а се бе опитал да бъде просто човек, когато най-човешкото в него винаги бе било отричането на действителността.

Отчаян, той се концентрира единствено върху това да намери изход, преди пламъците да станат невъзможни за преодоляване. Блясъкът на огъня го заслепяваше, а от черния дим на горящите купи сено беше почти невъзможно да види място, където пламъците все още не бяха отрязали пътя им. Чу паникьосаните викове на другите ронини: „Измъквайте се! Насам! Ето оттук!“, докато тичаха обезумели през полето. Вятърът разнасяше пластове горящо сено от купите и ги запращаше в кръга, където бяха обградени като в капан, подпалвайки нови огньове в сухото стърнище.

Докато се оглеждаше за Оиши, Кай зърна за миг вещицата

през огнената стена, зад нея изненадващо се бяха появили стрелци, излезли от скривалищата си зад гробницата, а от едната й страна стоеше огромният самурай в черната броня — същият, който го беше победил в турнира на господаря Асано преди толкова много време.

В мига, в който видя вещицата, тя също го забеляза и се изсмя зловещо, посочвайки го с ръка. Стрелците на Кира вдигнаха лъковете си и пуснаха стрелите си по хората, затворени в огнения кръг. Сред безредните викове около Кай се извисиха писъци от болка. Един от конете на телохранителите, който бе останал в огнения капан, препускаше насам-натам, обхванат от по-голяма паника, отколкото мъжете, които събаряше, опитвайки се да открие път за бягство.

Оиши дотича до Кай точно когато той се загледа към отсрещния край на полето. Той се намираше най-далеч от стрелците и Кай внезапно си даде сметка, че там купите сено бяха разположени на най-голямо разстояние една от друга, за да ги подмамят да влязат в капана. Посочи натам и Оиши кимна разбиращо. Двамата се затичаха, а Оиши извикваше на всеки срещнат да ги последва, докато накрая гласът му се превърна в дрезгав грак от лютивия дим, който вдишваше. Кай също започна да крещи с надеждата, че някой ще го послуша, докато следващият рояк от стрели се посипа зад тях като смъртоносен дъжд. Извън горящия кръг се чуваха звуците на битка и Кай разбра, че и другите ронини бяха попаднали в засада.

Башо ги настигна, следван от Ясуно, точно когато ужасеният лутащ се кон се изпречи на пътя им. Животното тичаше право към тях, обезумяло от инстинктивния си страх от огъня. Двамата мъже се дръпнаха отчаяно встрани, но конят закачи Ясуно и го повлече. При падането на Ясуно Кай зърна края на оформения от купите сено коридор, който се стремяха да достигнат. Почти можеше да различи силуетите на дърветата отвъд него. Все още имаше шанс да успеят да преминат.

Обърна се и започна да крещи на останалите и да сочи към стесняващата се пролука в стената от пламъци. Но докато се обръщаше, изведнъж осъзна, че Ясуно не се е изправил, конят го беше повалил в безсъзнание. Башо явно току-що бе разбрал същото. Без никакво колебание той се втурна обратно през горящото поле под дъжда от стрели към приятеля си.

Кай наблюдаваше Башо от мястото, където беше спрял, и подканяше ронините, които тичаха, препъвайки се към него, да продължат напред, като им сочеше мястото, където пламъците бяха най-ниски. Междувременно Башо бе посрещнат от нов рояк от стрели и Кай го видя да се препъва и олюлява, когато няколко

от тях го уцелиха.

Обаче той не спря, докато не стигна до падналия Ясуно. Грабна го и като го предпазваше със собственото си тяло, го понесе обратно, залитайки, когато още и още стрели се впиха в него, забивайки се в бронята, докато накрая Башо заприлича на огромен таралеж.

Бронята му обаче не го прикриваше толкова добре, колкото би скривала нормален мъж. Така и не бяха успели да намерят или откраднат достатъчно големи доспехи, които да му стават. Кай се запита мрачно колко ли от тези стрели бяха успели да достигнат до целта си.

Хвърли поглед през рамо и видя, че неколцина от хората им вече успяваха да се измъкнат от пламъците. В същото време си даде сметка, че Оиши и Хара бяха все още с него в горящото поле, помагайки на останалите да излязат, и никой от двамата, както и той самият, не бързаше да избяга, преди да е спасил колкото може повече хора.

Като погледна отново към Башо, забеляза, че вещицата вече не се виждаше зад огромната стена от пламъци. Надяваше се и тя да не може да види измъкващите се мъже. Група ронини вече бяха извън огнения кръг и помагаха на останалите, излизащи от него, да угасят горящите си дрехи.

Башо почти стигна до мястото, където Кай го чакаше заедно с Оиши и Хара. Тримата се втурнаха да му помогнат за Ясуно и отново се изправиха пред стената от огън. Хара пръв се хвърли през нея и мъжете, чакащи отвън, набързо го покриха с одеяло, за да потушат пламъците.

Кай хвърли един бърз поглед към Оиши — двамата хванаха Башо за лакти те и подкрепяйки го, се затичаха напред със затворени очи и се хвърлиха в огъня.

След миг те вече бяха от другата страна, извън пръстена на смъртта, като се проснаха на земята, а останалите се втурнаха да ги покрият с още одеяла, свалени от гърбовете на конете им.

Олюлявайки се, Оиши успя да се изправи на крака и погледна назад към пламъците, за да види дали в огнения капан не е останал още някой от хората им.

— Хазама! — изкрещя изведнъж той и размаха ръце, когато видя своя заместник-командир да се препъва към тях през горящото поле.

Ала внезапно самураят с черната броня се появи сред пламъците точно зад Хазама. Приличаше на *шинигани* — духът на смъртта, който е дошъл, за да отнесе душата му. Хазама се обърна в опит да се защити, но щом видя меча му, гигантът се хвърли към него и замахна с огромния си меч точно когато

огънят лумна с нова сила и скри всичко от погледа на ронините, отнемайки последната надежда за спасение на тези, които бяха останали вътре.

Оиши изрева от гняв и се втурна обратно към пламъците, сякаш бе изгубил и зрението, и ума си.

— Не! — Кай го сграбчи отзад и без да го пуска, го задърпа настрана, борейки се с безумния порив на другия мъж да спре това, което не можеше да бъде спряно. — Оиши, той е мъртъв! — Кай го държеше здраво за раменете, макар че отчаяният му глас прозвуча почти нежно.

Постепенно натрапчивият импулс напусна Оиши, оставяйки го с празния поглед на изгубено дете.

— Трябва да вървим — каза Кай.

Оиши кимна и Кай го пусна, щом почувства, че разумът му отново е поел контрола над тялото му. Двамата се обърнаха и Оиши се съвзе при вида на мъжете, очакващи неговите заповеди.

— Къде са другите? — попита той с предразнял от пушека глас.

— Някои все още се бият там — отвърна един от хората му и посочи с ръка към тъмното поле, откъдето над бученето и пукота на огъня се чуваха звуците на водеща се битка.

— Дайте сигнал за отстъпление — с горчивина в гласа нареди Оиши.

Един стрелец с лък извади сигнална стрела и я пусна в небето, а след това още една и още една, а острото им свистене отекна надалеч в нощта. Хара се изправи и взе да измъква счупените парчета стрели от бронята си, а Ясуно се помъчи да седне, като търкаше ударената си глава. Хара му помогна да стане на крака. Кай се наведе, за да помогне на Башо.

— Хайде — подкани го той, а на лицето му се изписа тревога, когато лежащият на земята Башо само го погледна, без дори да повдигне ръка.

Башо продължи да го гледа, примигвайки мълчаливо, без да се опитва да се изправи.

— Не мога да помръдна — каза той със странно изражение на лицето.

Кай погледна към останалите, чиито лица изразяваха едно и също опасение.

Заедно четирима мъже повдигнаха внимателно Башо, подкрепяйки раменете, главата и тялото му. Влагайки цялата сила, която им бе останала, те успяха да го завлекат в гората, като през цялото време краката му се влачеха по земята.

С нечовешко търпение вещицата изчака запаления от нея огън да си свърши работата. Обиколи внимателно обгореното поле, пристъпвайки между все още тлеещите купи сено и овъглените останки от телата. Стърнището в далечината все още пушеше, а отделните огнища постепенно угасваха *като смъртно ранен воин*. Тя се усмихна доволна от себе си и се върна назад, за да огледа още веднъж за следи, разкриващи самоличността на мъртвите мъже наоколо.

Под нозете ѝ се вдигаха облачета пепел, а след дългата ѝ, влачеща се по земята роба — сажди и прах. Вятърът, който скриваше звездите зад не по-малко тъмни облаци, навяваше в лицето ѝ дим, който дразнеше очите ѝ, но нито една сълза не се отрони, за да ги промие. Тя нетърпеливо махна с ръка, за да пропъди дима, претърсвайки обгорените останки за някакво доказателство, че планът ѝ е успял, доказателство, което дори Кира би могъл лесно да разпознае.

Гигантът в черната броня, който също беше нейно творение, а не помощник на Кира, каквото и да си мислеше той по въпроса, мълчаливо следваше всяка нейна стъпка. Той твърдеше, че е убил Оиши — бившия *кару* на замъка Ако, след като го е познал по фамилния герб, гравиран на дръжката на меча му. Нямаше причина Мицуке да се съмнява в думите му. Но Кира трябваше да види доказателството, което само този меч можеше да ѝ осигури, затова трябваше да го намери.

Най-накрая забеляза проблясващото сред пепелищата острие, все още стискано от обгорели пръсти. Слугата ѝ се наведе и го взе, като избърса пепелта и саждите от дръжката, преди да ѝ го подаде. Изящно изработен меч — още по-красив с фамилния герб на рода Оиши, гравиран на дръжката.

Когато Мицуке най-накрая се завърна в замъка, Кира я очакваше в покоите си. Той така и не беше излизал оттам, тъй като след трансформацията ѝ в негово подобие вещицата бе демонстрирала вместо него почит към предците му и смелост, обявявайки, че напуска крепостта, за да се помоли в семейната гробница, единствено и само за да може господарката Мика да стане свидетел на представлението. Каквито и молитви да бе искал да отправи Кира, той ги беше изрекъл в светилището, разположено зад стените на замъка, докато исполинският самурай и стражите, които се преструваха, че пазят господаря си по пътя, бяха последвали коварната лисица навън и бяха

нападнали от засада заговорниците ронини.

Господарят й, както винаги, беше успял да опази ръцете си чисти, оставяйки другите да свършат кървавата му работа. „Той е истински гений в преотстъпването на отговорност“ — помисли си Мицуке без грам ирония. Знаеше, че това е едно от жизненоважните умения на всеки лидер, но знаеше също, че то лесно можеше да се превърне от сила в слабост.

Тя влезе в покоите на Кира и се поклони ниско пред него, показвайки му уважението и смирението, които Мика никога нямаше да се унижи да му покаже, в опит отново да му засвидетелства своята благосклонност и преданост. *Тя не го беше предала.* Със сигурност това, което беше извършила тази нощ, както и доказателството, което носеше със себе си, щяха отново да събудят искрата между тях двамата.

Муцуке му подаде меча с две ръце.

— Това принадлежеше на Оиши, господарю — изрече тя с най-нежния си и изкусителен глас.

Кира се взря в острието, разпознавайки гербовия знак на дръжката. Напрегнатото му лице се отпусна за пръв път от година насам и в очите му проблесна истинско облекчение. Взе меча от ръцете й и тя реши, че сега най-накрая той отново ще се превърне в мъжа, когото познаваше и обичаше.

Ръцете й обвиха шията му, тя притисна лице към гърдите му, изгаряйки от желание той да остави настрана меча и да легне до нея.

Но Кира я отблъсна и отстъпи встрани, все още стискайки меча в юмрук. Усмихна се и замахна яростно с оръжието, сякаш отсичаше главата на въображаем враг. След това с всичка сила заби острието на меча в дървения под на стаята си и го остави там като люлеещо се доказателство за победата над врага му.

Щом се обърна отново към нея, Мицуке видя глада в очите му, но не глад за това, което беше готова да му предложи в момента, не и за това, за което и тя копнееше — беше глад за нещо, което й бе непознато.

Той я погледна разсеяно, сякаш се чудеше защо все още стои пред него с протегнати ръце. След това Кира внезапно се усмихна и пое ръцете й в своите.

— Справила си се добре. Сега всичко е идеално — каза той и притисна ръцете й към устните си. В докосването му обаче нямаше и намек за топлота и само след миг ги пусна, обърна се и измърмори: — Сега има някои неща, които трябва да свърша. Ти сигурно си изтощена. Защо не отидеш в покоите си да поспиш?

Поразена от думите му така, сякаш я беше ударил с камшик, Мицуке нямаше какво друго да направи, освен да се поклони и да

му се подчини. Тя напусна заднешком стаята му и затвори вратата след себе си. Като се обърна и тръгна по тихия коридор, в очите ѝ проблеснаха първите пламъци на лисичия огън, а устните ѝ се разтегнаха в гримаса, която приличаше на човешка усмивка толкова, колкото погледът на Кира бе изразявал любов.

20.

Щом чуха тропота на пристигащите конници, Чикара и Хорибе изскочиха от фермата с извадени мечове. Тревогата по лицата им изведнъж премина в облекчение, а миг по-късно и в ужас, когато видяха, че мъжете, които бяха тръгнали по-рано с нагласата за сигурна победа, сега се завръщаха като жертви — премръзнали и целите покрити с кръв и пепел, оклюмали от преживяната загуба и отчаянието. Те носеха и ранените си другари — имаше твърде много ранени, които едва се крепяха на седлата или пъшкаха в импровизирани носилки. Старецът и момчето се втурнаха на двора, за да им помогнат.

Твърде много бяха тези, които се нуждаеха от медицински грижи или просто от място, където да се проснат и да заспят. Порутената ферма трудно можеше да осигури покрив за всички. Хамбарът се превърна в импровизирана полева болница, където най-лошо ранените можеха да получат лечение за раните си, като ги сложиха да легнат на сламеници и ги завиха, за да ги предпазят от нощния студ, с всички одеяла и дрехи, които останалите можеха да отделят.

Оиши надзираваше лечението на по-леко ранените, оставяйки на Кай да се погрижи за раните на Башо. Преди Башо винаги се беше грижил за раните на другите, когато бяха далеч от замъка Ако — преди, когато можеха да се завърнат в замъка Ако, където имаше опитни лекари. На това последно пътуване Башо бе донесъл със себе си всички лекарства и мехлеми, които все още притежаваше, но никой не бе очаквал, най-малко Кай, че точно той ще е човекът, който най-много ще се нуждае от тях. Обаче никой друг, освен Кай не знаеше как да ги използва, нито как да се погрижи за раните на Башо.

Ясуно непрекъснато стоеше близо до приятеля си, подобно на вярно куче, като отначало дори не разрешаваше на мелеза да го докосва. Накрая самият Башо беше наредил на Ясуно да остави Кай да се погрижи за него.

— Той знае какво прави — изпъшка Башо и Кай си спомни за онзи момент, когато самураят бе лекувал собствените му рани, докато той бе лежал безпомощен след побоя на самураите в Ако. Беше се случило само преди година, а сега му се струваше, че е било в някакъв предишен живот.

Ясуно бе свел глава, приемайки молбата на приятеля си. Беше помогнал на Кай да извадят стрелите от бронята, а след

това и внимателно да съблекат самата броня.

Оказа се обаче, че твърде много стрели бяха попаднали в тялото му и освен изгаряниятa, Башо бе изгубил прекалено много кръв. Кай ясно виждаше восъчния цвят на кожата му, докато внимателно почистваше всяка рана.

Знаеше, че това, което Башо му беше казал след двубоя със състезателя на Кира, и случилото се след него беше вярно: Кай щеше да е мъртъв, ако го бяха оставили сам, бе твърде безпомощен, за да се погрижи за себе си, и щеше да умре, ако някой не се беше заел с раните му.

Сега Кай имаше възможност да се отплати за живота си на човека, който се беше превърнал в негов неочакван приятел, а изведнъж осъзна, отчаян, че не може да го направи. Башо умираше и дори *тенгу* не знаеха повече начини за лечение от тези, на които вече го бяха научили.

Всичко, което знаеше, и всичко, което можеше да направи, бе да продължи да маже с мехлем изгаряниятa и прободните му рани, за да облекчи болките на Башо и да му помогне да преживее колкото се може по-леко малкото време, което му оставаше. Кай нямаше представа колко може да продължи това. Знаеше само, че досега не бе и подозирал какво е чувството да изгубиш приятел.

Погледна към коленичилия от другата страна на Башо Ясуно, който едва сдържаше мъката си. За пръв път Кай виждаше толкова дълбока емоция, изписана на лицето му, и с изненада си даде сметка, че за пръв път знаеше точно как се чувства човекът срещу него.

Дойде и Чикара, носейки купа с чиста вода, която остави до Кай и взе другата, която бързо се беше замърсила с лепкава смес от кръв и пепел. Кай кимна леко и отново се обърна към Башо, който прошепна съвсем тихо:

— Мелез?

Едрият мъж едва отвори подпухналите си клепачи, за да го погледне, и Кай му отвърна с колкото се може по-широка усмивка. Не можеше да се сърди, чувайки това обръщение точно от Башо, след като двамата бяха провели първия си истински разговор на връщане от пещерата на *тенгу*. Така или иначе, вече не се сърдеше на никого за прякора, беше го възприел като част от себе си, и то благодарение на приятелския жест на Башо — дължеше му отплата и за това.

— Искам да ти призная нещо — каза Башо и очите на Кай леко се разшириха. Дори и в това си състояние ронинът успя да се ухили като хлапак, въпреки че Кай долови съжаление в следващите му думи. — Когато бях момче… имах навика да те

причаквам в гората зад твоята колиба… и когато ти излезеше, хвърлях камъни и кравешки фъшкии по теб, после се криех.

Кай продължи внимателно да маже с мехлем раните му, а собствената му усмивка стана малко по-широка при спомена. Той не бе уцелван нито веднъж, защото винаги беше по-бърз.

— И аз трябва да ти призная нещо — отвърна Кай. — Знаех, че си ти. Виждах как коремът ти стърчи иззад дървото, зад което се криеше.

Башо се опита да се засмее, но вместо това го хвана пристъп на болезнена кашлица. Кай също се помъчи да запази усмивката на лицето си, въпреки че много добре знаеше какво означава кашлицата. Опита се да убеди сам себе си, че това означаваше единствено, че Башо няма да страда още дълго.

Той погледна през рамо, тъй като Чикара внезапно се обърна и се отдалечи, и осъзна, че очите на младежа бяха пълни със сълзи.

Точно тогава Оиши се върна в хамбара, след като бе нагледал ранените, за които се грижеха в къщата. Чикара засрамено сведе глава, щом забеляза, че баща му го наблюдава от входа.

Но на лицето на Оиши не се четеше неодобрение, а само съчувствие. Не беше дошъл тук, за да съди. Направи път на сина си да излезе навън и затвори вратата след него, за да не влиза ледения вятър.

Оиши погледна най-напред към Башо, а след това погледът му обходи и останалите ронини, които лежаха наоколо. Неколцина от тях понасяха в мълчание страданията, други бяха в безсъзнание или стенеха от болка от раните и изгаряния си. Състраданието на лицето му се смени с мъка, а след това и с чувство на най-дълбоката вина, която Кай беше виждал някога — сякаш Оиши, а не Кира бе виновен за всяка от раните им и за всеки загинал ронин.

Кай отново сведе глава и усети, че също е на път да изгуби контрол. Съсредоточи се само върху това да поставя мехлем върху изгорената кожа на Башо, движейки пръстите си възможно най-леко и внимателно. Искаше му се да може да поеме поне част от болката и да облекчи страданията на Башо, да се откъсне за миг от собствената си безпомощност.

През целия си живот бе мечтал да има поне един истински приятел — някой, който да го приема като равен и да отвръща на доверието, верността и приятелството му. И едва сега, когато вече беше прекалено късно, осъзнаваше, че приятелството, подобно на всички други човешки неща в живота, също не беше еднозначно — в светлината имаше по капка мрак, а в мрака — лъч светлина.

Това, че никога не бе имал някого, когото да нарече приятел, означаваше, че никога не му се беше налагало да изгуби нещо толкова рядко и незаменимо като приятелството. Такъв беше необратимият цикъл на голямото колело на живота, което отново нарушаваше своя баланс.

Башо протегна ръка и хвана неговата. Кай го погледна, а очите му бяха изпълнени с извинение, опасявайки се, че опитите му да облекчи болките му водеха само до по-силни страдания. Пръстите на Башо обаче продължиха да стискат неговите, сякаш ронинът се опитваше да се вкопчи в живота, висейки на косъм на края на света. Кай разбра, че Башо не се беше опитвал да го спре, той просто се нуждаеше от нещо… от някого, за когото да се задържи. Да почувства топлината на човешко докосване, да се убеди, че в този час не беше съвсем сам.

Кай стисна ръката на Башо, покри я с дланта на другата си ръка, уверявайки с безмълвен жест човека, чиято ръка подобно на детска длан търсеше неговата, че е единственият важен в този момент и нищо друго на света няма значение.

С крайчеца на окото си забеляза, че коленичилият от другата страна Ясуно, който също мълчаливо наблюдаваше приятеля си, неспособен да направи нищо повече за него, се изправи на колене. Той се втренчи в ръката на Башо, вкопчена в тази на Кай, с огромна изненада, но без следа от завист или неодобрение. На лицето му се изписа успокоение и безкористна благодарност, сякаш единственото нещо, което имаше значение за него в момента, беше това, че имаше някой, който да даде утеха на приятеля му.

— Знаеш ли какво искам повече от всичко в този живот? — прошепна Башо изведнъж и отвори очи. Кай го погледна, без да каже нищо, очаквайки думите му, докато лицето на ронина придоби замислено изражение, а очите му се взряха някъде надалеч. След това ъгълчетата на устата му се извиха в усмивка за последен път. — Само малко въздух.

Живецът в погледа му угасна така, сякаш някой беше угасил пламъчето на свещ, и очите му останаха отворени да се взират в нищото. С огромно нежелание Кай посегна да затвори клепачите му — между тях вече нямаше тайни, които можеха да си споделят.

Той вдигна глава, за да срещне погледа на Ясуно и да потвърди мълчаливо, че краят на мъките на Башо бе настъпил. Ясуно обаче не бе преставал да гледа приятеля си и нямаше нужда да му се казва каквото и да било. Изражението на твърд стоицизъм, присъщо за всеки самурай, бе изчезнало от лицето му, а на негово място беше останала само мъката на един съкрушен

приятел.

Кай отново сведе поглед и внимателно измъкна ръката на Башо от своята. Изправи се бавно и се отдалечи, давайки възможност на Ясуно да остане сам, за да каже последните си молитви и да си вземе сбогом със стария си приятел.

Щом напусна мястото до постелята на Башо, Кай видя, че Оиши все още стоеше до вратата и наблюдаваше всички с неизмерима тъга, която бе променила лицето му до неузнаваемост. Оиши извърна очи, когато Кай се спря и го погледна. След това отвори вратата само колкото да се промъкне навън и тихо я затвори след себе си.

Оиши коленичи в изсъхналата трева, покриваща голото поле, заслушан в стенанията на вятъра, който обгърна тялото му в смъртоносната прегръдка на зимата. Извади от ножницата *тантото* на господаря Асано и го задържа в ръцете, взирайки се в него, а умът му бе едновременно препълнен с емоции и напълно празен.

Звездното небе на ранната зимна вечер беше почти скрито зад довените от вятъра облаци. Първите снежинки на новия сняг се завихриха около него като пепел от угаснал огън, като падащи листенца от вишнев цвят, понесени от пролетния вятър.

„Пътят на самурая е пътят на смъртта“. Беше чувал да го повтарят през целия си живот и никога досега не го беше разбирал напълно.

Винаги беше вярвал, че ако човек живее и умре с чест, един ден ще се прероди отново на този свят също толкова сигурно, както вишневите цветчета разцъфваха всяка пролет — и тази мисъл винаги му бе давала покой. Но ако целта на прераждането беше да се научат уроците от всеки нов живот, докато душата достигне до пълно просветление и се освободи от всякакви земни ограничения, то тогава как смъртта, настъпила, преди да бъдат научени уроците на живота, се вписваше в тази идея?

Беше чел и дори беше писал стихове, в които самураите се сравняваха с вишнев цвят в разцвета си — в пролетта на техния живот, сили и младост. Те живееха само един кратък красив миг, след което твърде бързо увяхваха. Наричаха го красива смърт. Едва сега Оиши осъзна, че никога не бе разбирал колко истина се крие зад тези думи, никога не бе имал личен опит, който да сравни, не и докато не бе взел участие в *сепукуто* на господаря Асано.

Помисли си, че думите бяха само воал от коприна, използван, за да прикрие стар грозен белег, също както силната миризма на

благовонията, които палеха за мъртвите в молитвените храмове, прикриваше спомена за телата, оставени да изгният на бойното поле.

Сравнението на смъртта с падащия сняг бе най-близо до истината, макар че дори и това безмилостно обещание за забвение криеше много повече чистота, отколкото кървавият спомен за смъртта на господаря му или за това, на което бе станал свидетел тази вечер.

Предците му са били истински воини, а той не беше нищо повече от бюрократ с препасан меч, който бе участвал в твърде много военни игри — също както всички самозвани „специалисти“, които дори не са били родени, когато Векът на войните е приключил, но чиито книги за *Бушидо* той винаги бе почитал.

Вдигна очи от кинжала в ръцете си, щом дочу шум от стъпки, и погледна назад. Видя Кай, който прекосяваше полето, идвайки към него.

Естествено. Оиши сви устни. *Ако решеше, главният следотърсач на господаря Асано можеше да го намери, дори и да се беше хвърлил в морето.*

Той отново сведе поглед към кинжала, чудейки се какво прави мелезът тук, но така и не показа, че е забелязал присъствието му.

Кай спря до него и не каза нищо, сякаш и той си мислеше същото нещо за Оиши. Погледна към острието в ръцете му с нещо повече от обикновено любопитство. Най-накрая той също коленичи на замръзналата земя, сякаш се опитваше да накара Оиши да срещне погледа му.

Ронинът продължи да стои с наведена глава и накрая каза:

— Трябваше да действам още в деня на смъртта на господаря Асано. Гневът ни трябваше да е внезапен и бърз. Тогава, дори и да се бяхме провалили, щяхме да сме го направили с чест.

Мълчанието на Кай беше изпълнено с огромна мъка и съчувствие, които Оиши усещаше с всяка фибра на тялото си. Въпреки това той не успя да събере сили да го погледне, когато промълви:

— Сега хората ми умряха за нищо.

Мелезът остана дълго време безмълвен като снега, който падаше около тях и полепваше по кожата им, покривайки раните и опърпаните им, изцапани с кръв дрехи. Снегът, скриващ следите от поражението им, покриващ пустошта наоколо, както и остатъците от това отдавна изоставено място. Най-накрая Кай каза просто:

— Ти си самурай.

Изумен, Оиши вдигна глава, още по-изненадан от емоциите, които думите му предизвикаха в душата му. *Самураят трябваше винаги да е готов за смъртта — това бе едно от задълженията му като воин.* Но поражението със сигурност не беше сред тях. Как бе възможно смъртта при внезапно и безразсъдно нападение да е по-почтена от внимателно планираното отмъщение, което щеше да успее, ако не беше намесата на вещицата? В това нямаше смисъл. *Кога въобще беше започнал да вярва в това?*

Кай срещна погледа му с тиха решимост.

— Все още имаме мечовете си и предимството на изненадата — каза той и се поколеба за миг, поглеждайки към кинжала на господаря Асано. После в погледа му се появи някаква сянка и той добави: — Кира също смята, че си се провалил.

Оиши го изгледа, изненадан.

— Ако спреш сега, хората ти ще са загинали за нищо — каза Кай и устоя на продължителния му безмълвен поглед за още един безкраен миг, преди да се изправи и да се върне обратно в хамбара.

Докато гледаше как се отдалечава, Оиши осъзна, че мелезът все още носеше окъсаните си доспехи — дори не беше отделил време да ги свали, преди да се посвети изцяло на раните на Башо. Невъзможно бе да се каже, че той не е самурай.

Оиши вдигна взор към небето, докато обмисляше думите на Кай. Снегът продължаваше да вали, но въпреки това светът наоколо започна да се прояснява, сякаш всяка снежинка светеше със свой собствен блясък — като перца, изпадали от вълшебното наметало на някоя *тенио*.

Изведнъж си спомни думите на Конфуций, чието учение бе залегнало толкова дълбоко в основите на *Бушидо*: „Няма значение колко бавно вървиш, стига да не спираш“.

Изправи се сковано на крака и вече не усещаше студа, размишлявайки над думите и възможността за нова атака, която предполагаемата им смърт им предоставяше, върху факта, че независимо колко дълго щеше да продължи зимата в планините, независимо от безкрайната нощ, накрая щеше да дойде нов ден и нова пролет, независимо дали той самият щеше да доживее да ги види или не.

Прибра кинжала на господаря Асано обратно в канията. *Ако и неговият господар очакваха завръщането му.*

Мика се събуди с вик от кошмар, изпълнен с пламъци и крясъци от болка. Седна в леглото си с разтуптяно сърце и ахна,

обхванатa от внезапния ужас, който я разсъни окончателно.

В долния край на постелята й се беше навела вещицата на Кира. Въпреки че беше в човешката си форма, в позата й нямаше нищо човешко — приличаше повече на животно, готово да нападне. В ръката си стискаше кама.

— Обещах на господаря си, че дори косъм няма да падне от главата ти — каза тя, а в гласа й се долавяше нещо много по-опасно от завист и по-гибелно от омраза. — Но това, което сама можеш да си причиниш, не е моя грижа — добави и една слаба нечовешка усмивка разтегна устните й.

С бързо плъзгащо се движение, подобно на змия, вещицата се придвижи до горния край на леглото й, а робите й се раздвижиха неестествено, сякаш тялото й нямаше кости, въпреки че тя продължаваше да стиска камата в ръка.

— Нося ти лоши новини, госпожице — каза Мицуке, все още усмихвайки се с леката неестествена усмивка. — Твоят мелез е мъртъв.

Мика я изгледа ужасена и невярваща, а тялото й изведнъж започна да трепери неудържимо. Погледна в различните очи на *китсуне* и видя, че думите й бяха истина. Усети как силата на вещицата и нейната убеденост само за миг унищожиха всичките й надежди, сякаш Мицуке бе скрила слънцето на небето. Крехката надежда, която се беше зародила в душата й и която тя защитаваше с всички сили, започна да умира безвъзвратно, смазана от притискащия я, скован от ледовете свят на Кира.

Докато наблюдаваше отчаянието, което обземаше Мика, устните на вещицата се разтегнаха още повече и усмивката й стана направо свирепа.

— Същото се отнася и за десетки от хората на баща ти. Всички умряха, опитвайки се да те спасят.

Мика поклати глава в опит да пропъди образите на горящи тела, останали от съня й, сякаш се беше събудила от един кошмар само за да попадне в друг. Очите й пареха и образите не искаха да изчезнат, независимо от усилията, които полагаше, докато най-накрая осъзна, че истинският кошмар бе започнал още преди година, а сега никога нямаше да свърши.

Вещицата вдигна камата високо, а ръката й трепереше от желанието да нанесе смъртоносния удар.

— Може би вече разбираш каква е била цената на любовта ти — каза тя, а ръката й се спусна рязко като хищна птица и заби острието на ножа в пода, само на педя от Мика.

На лицето й отново се изписа широка усмивка на задоволство. Мицуке се обърна и се измъкна навън, а кимоното й се развяваше след нея, докато фигурата й изчезна през вратата.

Мика лежеше на една страна, свила колене до брадичката си, като неволно бе захапала завивката, която бе притиснала до устните си, за да не извика, да не излезе никакъв звук, който би издал агонията, изпълваща душата й.

Най-съкровените й спомени и дори надеждите й, колкото и безплодни да бяха те, които досега й бяха помагали да запази достойнството, силата и разсъдъка си, й бяха отнети само за един миг и бяха заключени завинаги в ледения затвор на Кира, където тя никога нямаше да може да си ги върне и да намери в тях утеха.

Бе получили отговор на всичките си молитви, но този отговор беше *не*.

Загледа се в камата, чието острие отразяваше отблясъците на фенера край леглото й, и се замисли за баща си. Сълзите, които беше сдържала през тази безкрайна една година от смъртта му, изведнъж бликнаха от очите й и започнаха да попиват в завивките под брадичката й. Протегна ръка и докосна хладното острие на камата, прокарвайки длан по фино заточената стомана, докато то изненадващо сряза кожата й, отваряйки дълбока рана в дланта й, която я изгаряше като огъня от кошмара й. Ръката й се обагри в червено като телата на загиналите и кръвта й намокри *футона* заедно със сълзите й.

Тя също беше самурай и когато всяка надежда за победа изчезнеше, истинският самурай, независимо мъж или жена, би избрал смъртта от собствената си ръка, вместо тази от ръката на врага.

Като хвана дръжката на камата, Мика се опита да я измъкне от пода. Но от кръвта по дланта й дръжката се хлъзгаше и тя не можеше да я стисне здраво. Изправи се ядосано в леглото и посегна към острието с две ръце.

Хлъзгаво, измамно и вероломно зло като господаря й, безмилостно като всеки хищник.

Мика затаи дъх. Това се отнасяше и за Мицуке — вещицата, променяща формата си, предателката, която бе унищожила всички, които тя някога бе обичала.

А сега я беше оставила сама с тази кама.

„Това, което сама си причиниш, си е твоя грижа“ — спомни си думите й Мика и погледна към затворената врата на стаята си. *Защо вещицата беше дошла при нея точно сега, точно тази нощ, за да й каже какво се беше случило? Точно сега, преди сватбата, а не след нея?* Спомни си за странната емоция, която беше доловила в погледа на *китсуне*, когато я беше видяла за пръв път.

Кого всъщност Мицуке искаше да унищожи чрез своето отмъщение? За кого копнееше дълбоко в себе си коварното й сърце?

Решена на всичко, Мика събра сили и измъкна камата от пода. Изправи се на крака и намери някакъв шал, с който да превърже кървящата си длан. Избърса ръката си, избърса и камата. Щеше да й потрябва по един или друг начин и то съвсем скоро.

Кървавочервеното слънце се издигна над снежнобялото поле край изоставената ферма, очертавайки блестяща пурпурна пътека към пътя, по който щяха да поемат ронините, които отдавна бяха станали и се готвеха за тръгване, като превързваха ранените и събираха снаряженията си от хамбара.

Дори и някои от мъжете да бяха съзрели някакво злокобно пророчество в този изгрев, никой от тях не го показа — най-малко Оиши. Той сновеше забързано от къщата до хамбара и обратно, като надзираваше приготовленията и проверяваше състоянието на ранените — държеше се отново като водач, след като моментът на мъчителни съмнения и самообвинения беше отминал.

Кай го наблюдаваше с огромно облекчение от полето, където бяха разговаряли предната нощ. Собствените му вещи, така както си бяха събрани накуп, вече бяха привързани към седлото на коня, а и бе направил всичко по силите си да помогне на хората, които се грижеха за ранените. Въпреки че бе усетил напрегнатите им погледи, никой от тях не бе възразил срещу помощта му, което само по себе си бе още по-изнервящо.

И тъй като все още не беше сигурен какво точно е неговото място в техния свят, Кай предпочете, както досега, да стои настрана и когато приключи със задълженията си, тръгна да скита сам в полето, просто за да може да диша свободно.

Поразмърда се, когато краката му започнаха да се схващат от стоенето на едно място, и направи една обиколка на къщата и стопанските постройки, където часовите внимателно наблюдаваха околните поля. Видя Чикара, приклекнал съвсем сам в края на една нива, да се взира през далекогледа в огнената зора.

Кай се приближи до него, чудейки се как ли се чувства след изминалата нощ и какво точно прави — дали наистина се опитваше да се ослепи, гледайки през далекогледа към слънцето, или имаше нещо интересно на хоризонта.

При шума от стъпките му Чикара се обърна и го погледна, а напрегнатото му изражение се смени с облекчение, като видя, че приближаващият се е Кай, а не баща му, както Кай предположи.

— Какво гледаш? — попита го той.

Опита се въпросът му да прозвучи възможно най-обикновено, но след вчерашния ден Чикара, изглежда, намираше двоен смисъл във всичко. Младият ронин вдигна глава към него и пресилено се усмихна.

— Виждам златисти отблясъци в изгрева. Това сигурно е добра поличба — каза момчето и подаде далекогледа на Кай.

Той също му се усмихна и вдигна тръбата към окото си, за да погледне към слънцето. С изненада забеляза, че на хоризонта наистина се виждаше необичайно златно сияние. Свали далекогледа и се взря в същото място, изпълнен с любопитство и лека тревога, след което отново вдигна тръбата към окото си. Насочи цялото си внимание към златистата линия и този път успя да различи очертанията на далечни фигурки, носещи знамена, но за щастие не бяха мъже в брони, както си беше помислил отначало. Странната процесия от призрачни фигури с блестящи на слънчевата светлина знамена беше нещо съвсем друго. Усмивката се върна на устните му, обзе го внезапно вдъхновение и прилив на сили. Кай подаде далекогледа на Чикара, кимна му за благодарност и тръгна да намери Оиши.

Няколко часа по-късно Кай успя да зърне по-отблизо процесията, която беше забелязал на хоризонта, докато чакаше, скрит сред дърветата заедно с Оиши и група ронини — всички, които бяха способни да вървят — трупата пътуващи актьори да се приближи до скривалището им. Изненада се, когато разпозна водача им — мъж на име Каватаке, чиито актьори и музиканти бяха изнасяли представление в замъка Ако в съдбовния ден на турнира преди една година.

Кай сръчка Оиши, който беше приклекнал до него, и ронинът му кимна с усмивка, достойна за благодарност на всички богове, които може би в момента наблюдаваха това малко човешко представление на *кабуки*.

Кай обаче смяташе, че боговете нямат нищо общо с него, тази пиеса принадлежеше изцяло на *тенгу*. Щом бе видял силуетите на трупата на фона на изгряващото слънце, изведнъж си беше спомнил за една история, разказана му някога от тях — история от времето, преди те да се посветят на религията. Веднъж, когато *тенгу* били просто отмъстителни и зли измамници, група от тях проникнали в един замък, предрешени като пътуващи актьори. Защо са го направили или какви са били намеренията им, Кай така и не беше разбрал — изглежда, се гордееха от самото си постижение — въпреки че накрая ги разкрили и принудили да изчезнат.

Погледна отново към приближаващата се трупа актьори. Ако ронините успееха да ги убедят да им помогнат, този път историята можеше да има съвсем различен край… по един или друг начин.

С Каватаке начело, артистите, повечето от които облечени в шарени костюми или носещи знамена, изтъкани от блестящи метални нишки, изпълваха пространството около тях с радостно оживление. Певците припяваха фрагменти от легендарни пиеси, музикантите свиреха на флейти, извиващи глас сред думкането на малки барабани, а актьорите репетираха сцени на фалшиви дуели или упражняваха танцови стъпки, както си вървяха.

Кай наблюдаваше очаровано как трупата комбинираше едновременно репетиция и реклама на уменията си, дори когато пътуваше от едно място до друго, забавлявайки останалите пътници или обикновените хора в градовете, през които минаваше, като в същото време актьорите се разсейваха от скуката на безкрайните им странствания. Знаеше, че социалното им положение не е много по-добро от неговото, а съперничеството и завистта между тях бяха почти толкова легендарни, колкото и тези между самураите. Въпреки това, като ги видя, на Кай му се прииска в някой друг живот да се прероди като актьор, дори и само заради няколко безценни мига като този, който ронините всеки момент щяха да прекъснат. Дойде ред на Оиши да го сръчка, щом ронините се изправиха на крака от скривалищата си сред храсталаците и излязоха на пътя пред странстващите актьори.

Каватаке се закова на място и се втренчи в тях. Изражението му на изумление и тревога, докато оглеждаше групата опърпани, рошави и добре въоръжени мъже, не изглеждаше никак театрално, докато ронините го наблюдаваха със също толкова истинска решимост да му попречат да продължи по пътя си.

Оиши пристъпи напред и се поклони с уважение, а Кай извади меча си.

Не след дълго актьорите вече седяха в дълга редица в долчинката, където ронините бяха оставили провизиите и конете си. Първоначалната реакция на артистите към ситуацията, в която се бяха озовали, премина през цялата гама от емоции — от крайно притеснение до своеобразен възторг, докато гледаха мъжете, които първоначално бяха взели за банда разбойници. Ронините им поднесоха чай и оризови питки, гарнирани с малко сушена риба и дивеч, които бяха останали от техните собствени запаси, стараейки се да нагостят „пленниците“ като почетни

гости.

Най-накрая, окуражен от храната и от това, че „бандитите“ се бяха отнесли към тях с повече уважение, отколкото редица господари на имения, Каватаке, като водач на групата, се осмели да проговори пръв.

Оиши и неговите командири стояха в полукръг около актьора, скръстили ръце пред гърдите си и с изражения не чак толкова сурови, колкото им се искаше. Каватаке им заговори с пламенен гняв, вероятно подкрепен от безспорните му актьорски умения:

— Ще увиснете на въжето заради това! — заплаши ги той и мъжете се спогледаха, усмихвайки се иронично един на друг. — Ние не сме някаква селска трупа, която може да бъде ограбвана от бандити! Самият Кира-сан ни е нает да изнесем представление на сватбата му! Имам всички писма и разрешения, за да го докажа!…

— Няма нужда — прекъсна го кротко Оиши и вдигна ръка, за да го успокои. — Гледали сме представлението ви в Ако.

Каватаке млъкна, изненадан. Той се взря в Оиши и очите му, свикнали да разпознават лица зад маски и грим, се задържаха дълго върху лицето му.

— Вие ли сте хората на господаря Асано? — каза той накрая, а по тона му стана ясно, че това не е точно въпрос. Огледа и останалите мъже около Оиши и на лицето му се изписа разбиране, щом осъзна, че хората, които бе сметнал за бандити, бяха същите мъже, които за последно бе виждал облечени в най-скъпите одежди и лъскави брони като главни васали на господаря Асано, и че тези хора бяха изпаднали до сегашното си положение след смъртта на господаря им.

Оиши също се вгледа в него и видя разбиране, а миг по-късно и искрено съчувствие в очите на един интелигентен човек, който познаваше добре политиката на властите, както и капризите на съдбата. С надеждата, че това, което виждаше в погледа на Каватаке, е това, което си мислеше, Оиши каза:

— Нуждаем се от вашата помощ.

Слънцето вече клонеше към западния хоризонт, когато дългият следобед, изпълнен със спорове и емоционални дебати, напрежение и чиста умора, беше вече към своя край. За огромна радост на ронините, между двете групи бе постигнато споразумение и въпреки че принадлежаха на два съвсем различни свята, мъжете в крайна сметка разбраха, че когато ставаше въпрос за неща, които всички считат за висша ценност, нямаше почва за

разногласия.

Актьорите седяха мълчаливо и наблюдаваха ритуал, който спокойно можеше да е излязъл от сцена на някоя от древните драми на театър *но*, които те бяха изпълнявали. Никой от тях обаче не беше ставал пряк свидетел на подобен съкровен момент, близък до подвизите на легендарните герои и боговете, чиито истории се пресъздаваха в пантомими, песни и танци — традиция, която бе започнала преди почти едно хилядолетие и половин хилядолетие преди създаването на самия театър *но* — наследството от ерата на самураите.

Рониите бяха коленичили в редици пред Оиши, който на свой ред бе коленичил пред ниска масичка, върху която бяха положени бойният шлем на господаря Асано, *тантото*, с което той бе извършил *сепуку*, и свитък хартия. Ръката му лежеше върху парчето хартия, на което бяха изписани думите на клетвата им да отмъстят за несправедливата смърт на господаря си. Оиши го придържаше, за да не бъде отнесено от някой случаен порив на вятъра. Самият той вече се беше подписал със собствената си кръв.

Кай също бе коленичил в единия край на редиците и стоеше с наведена глава. Нямаше право да участва в церемонията, но и не можеше да се отдели от другите, дори и законът да му забраняваше да бъде част от техните традиции, а традициите пък да му забраняваха официално да се присъедини към клетвата им. Видя, че и останалите сведоха глави за миг, почитайки смелостта на своя господар и паметта на тези, които вече не бяха сред тях.

След това Оиши пръв вдигна глава и погледна в очите всеки един от рониите пред себе си, изричайки:

— Никой от нас не знае колко дълго ще живее, нито кога ще настъпи сетният му час. Скоро обаче всичко, което ще остане от краткия ни живот, ще бъде гордостта на децата ни, която ще чувстват, докато изричат на глас имената ни.

Хората му също го погледнаха. Лицата им бяха тъжни и замислени, но в очите им отново светеше гордост от произхода им, утвърден през вековете. Наследеното от предците им не можеше да им бъде отнето толкова лесно нито от законите на *бакуфу*, нито от личната воля на господаря, когото им бяха наредили да почитат като пръв сред останалите господари — шогуна. Законите на земята се създаваха от политици, а политиците не бяха богове. Дори самият шогун беше само човек. „Закон“ и „справедливост“ не означаваха едно и също.

Коленичилите мъже също не бяха богове, също както и „Мирът на Токугава“ не беше истински мир. Те обаче бяха воини, чиито предци бяха създали кодекс на честта с принципи, които

повеляваха дори шогунът да се съобразява с разликата между човек, борещ се за кауза, и човек, биещ се, защото е загубил своята човечност.

В основата на *Бушидо*, „Пътят на воина“, бяха залегнали седем морални качества, на които трябваше да основава живота си всеки самурай: *справедливост, смелост, състрадание, уважение, честност, лоялност* и *чест*. Фактът, че тези качества съществуваха от толкова дълго време, без дори да са написани, и оставаха непроменени през поколенията, само доказваше мъдростта, която се криеше в тях. А фактът, че малко мъже, които наричаха себе си самураи, можеха да живеят изцяло според своите си принципи, още веднъж доказваше необходимостта от съществуването на подобен морален кодекс.

Оиши кимна към масата до себе си и символичните предмети на нея.

— Когато едно престъпление остане ненаказано, светът губи равновесието си. Когато едно зло остане без отмъщение, няма да можем да скрием срама си пред небесата. Ние също трябва да умрем, за да се затвори кръгът на отмъщението. Няма друг начин, затова оставям избора на вас.

Кай наблюдаваше как мъжете пред Оиши обмисляха и претегляха пълния смисъл на думите му, а времето сякаш спря за миг. Знаеше, че Оиши казва истината. Ако успееха, ронините щяха да възвърнат честта на господаря им и рожденото право на Мика щеше да й бъде възстановено, ако въобще беше останала някаква справедливост в правната система на *бакуфу*.

Но ако ронините надживееха своето отмъщение, щяха да се окажат в положение, при което са нарушили пряка заповед на самия шогун. Ако не признаваха законите на собственото си общество, както и висшата справедливост, която търсеха, равновесието в света отново щеше да бъде нарушено. Кръгът на отмъщението трябваше да бъде затворен, преди да се превърне в безкрайна и неконтролируема спирала. Един човешки живот или десет, или дори сто, бяха нещо дребно в сравнение с великия цикъл на самия живот, а той трябваше да има възможност да продължи.

И все пак, за всеки човек собственият му живот означаваше всичко, целият свят…

Хорибе се изправи от мястото, където беше коленичил, и се приближи към масата. Коленичи отново пред шлема на господаря Асано и се поклони. След това взе кинжала и прободе пръста си. Подписа клетвата да отмъсти за смъртта на господаря си със собствената си кръв. После се изправи Хара и също се приближи. Останалите ронини ги последваха един по един, заричайки се с

кръвта и живота си да потърсят отплата за своя господар, както повеляваше самурайското им потекло.

Оиши ги гледаше как се подписват един след друг, докато изведнъж не се изненада да види сина си, коленичил пред него.

Чикара посегна да вземе *тантото* на господаря Асано и ръката на баща му се протегна да го спре. Оиши се вгледа в сина си със същия тревожен поглед, който Кай бе видял на лицето му, когато излизаха от пещерата на *тенгу*.

— Бащата не трябва да живее толкова дълго, че да види как синът му умира — каза Оиши и поклати глава, а ръката му все още възпираше Чикара.

— Вие не сте мой баща — отвърна Чикара и го погледна право в очите. — Вие сте мой водач. Един баща не бива да умира, преди да е видял сина си да се превръща в мъж.

Оиши примигна, сякаш бе ударен от гръм, и остана зашеметен за миг от дълбокото житейско прозрение в думите на сина му. На лицето му се изписа едновременно възхищение и силна съпротива, като двете емоции се бореха коя да надделее. Най-накрая Оиши кимна и пусна ръката на Чикара, позволявайки му да подпише клетвата.

Кай гледаше как още от ронините последваха Чикара, докато накрая само неколцина останаха да чакат реда си да подпишат. Ясуно се приближи последен към масата, а Хорибе плъзна поглед по редицата мъже.

— Четиридесет и шестима сме — преброи той.

— Не — поправи го Ясуно, който се изправяше, след като се беше подписал. Обърна се и погледна към Кай, коленичил недалеч от масата. — Мелез, а ти?

Кай замръзна на място, ръцете му се свиха в юмруци, а изненадата му прерасна в чувство на унижение и гняв. Хвърли един унищожителен поглед на Ясуно, неспособен да разгадае изражението му, неразбиращ защо точно сега трябваше…

Но Ясуно продължи да го гледа също толкова настойчиво и каза ясно и високо, така че да чуят всички:

— Прости ми за това, че не ти благодарих, че уби онзи *цилин* и ми спаси живота — започна Ясуно, след което си пое дълбоко дъх и добави: — Самурят не може да печели слава на гърба на другите.

След последните думи Ясуно се наведе напред в дълбок поклон.

Десетки глави се обърнаха едновременно към тях двамата и ги изгледаха невярващо. Настъпи дълбока, красноречива тишина.

Кай обаче беше този, който най-малко можеше да повярва на случващото се. Той седна обратно на пети и се почувства така,

сякаш мозъкът му внезапно бе изпаднал в празна дупка.

Ясуно отново вдигна глава, след което внимателно извади един *уакизаши*[51] от връзките на пояса си. Вдигна меча и с две ръце го подаде на Кай.

— Това принадлежеше на Башо — каза той.

Кай се взря в лицето му, а след това сведе поглед към *уакизаши* в ръцете му. Поклати глава и отново вдигна объркан поглед към Ясуно.

— Самураят носи два меча — тихо каза Ясуно, все още подавайки му оръжието. За пръв път Кай видя разголена душата му: *срамът, угризенията, копнежът за опрощение, болката на човек, загубил приятел, и то само за да разбере, че приятелят му не го е изоставил съвсем сам, стига да бе достатъчно мъдър да признае несигурността си и да постъпи така, както повеляваше честта.*

Кай бавно протегна трепереща си ръце и пое меча. Все още несигурен, като държеше *уакизаши* с изпънати ръце, той вдигна глава и погледна към скупчилите се ронини.

Сега не само Чикара, а и всички останали го гледаха така, сякаш за пръв път го виждаха истински — той беше някой, човекът, спечелил доверието и уважението им, човекът, който бяха приели за свой спътник, за свой равен.

В продължение на почти хиляда години те имаха правото да почетат отличил се човек, като го посветят в ранг на самурай, когато се уверяха, че титлата е справедливо заслужена. Законът, който забраняваше тази традиция, съществуваше едва от едно столетие.

Същите тези мъже се бяха подписали с кръв под клетва, в която се казваше, че вече не желаят да приемат *гири* — стриктното подчинение на дълга, когато то нарушаваше *нинджо* — собствената им съвест. Признаваха, че има неща, за които си струва човек да се бори и дори да умре, и те с готовност щяха да дадат живота си, за да защитят по-висшата справедливост, както *Бушидо* изискваше от тях.

Същата традиция повеляваше още, че е съвсем правилно и справедливо да се признаят доказаните заслуги на даден човек.

Най-накрая Кай погледна към Оиши и видя в очите му пълно одобрение на случващото се, както и искрено приветствие, а след като Оиши погледна към Ясуно и обратно към него — нещо, което приличаше на огромно облекчение.

Без да откъсва очи от Оиши, Кай пристъпи напред към масата, коленичи, прободе пръста си с кинжала и подписа клетвата с кръвта си.

— Сега вече сме четиридесет и седем — обяви Оиши.

21.

Беше навечерието на първото новолуние на пролетта. Залезът на слънцето същата вечер щеше да отбележи началото на сватбения ден на господаря Кира и госпожица Мика. И въпреки че всички признаци на нов живот все още лежаха скрити под снега и замръзналата земя, гостите скоро щяха да започнат да пристигат и Кира щеше да ги посрещне в двора на своя замък — старателно почистен от сняг — за последен път. Празненствата щяха да продължат през целия следващ ден, когато щеше да се състои и официалната брачна церемония, а след сватбената нощ новопровъзгласеният господар Асано и неговата съпруга щяха да заминат за Ако.

А там вишневите дръвчета щяха да разцъфнат всеки момент и пролетта щеше да ги посрещне, а той щеше най-сетне да притежава новото си бъдеще заедно с новата си съпруга и земи, които вече бяха напълно събудени за нов живот.

И все пак Кира трябваше внимателно да се консултира със знаците и поличбите, за да бъде сигурен, че няма възможност нещо случайно да застане на пътя му.

Еленовите кости от врачуването на Мицуке проблясваха и пулсираха в разпаления мангал, поставен между тях. Кира я видя как извади една кост от жаравата с голи ръце, без дори да трепне. *Тя беше забележително същество.*

И въпреки че утре щеше да си вземе за съпруга жена, напълно достойна за позицията и ранга му, Кира все пак трябваше да бъде сигурен, че вещицата също ще остане край него, дори и с риск ревността й да се превърне във воденичен камък на шията му, който да натежава в най-съкровените моменти. Знаеше, че двамата с нея все още споделяха една и съща амбиция да постигнат повече, отколкото съдбата им беше отредила, а и само тя можеше да му гарантира, че бъдещето му няма да приключи само с превръщането му в новия господар на Ако.

Желанието му към Мика означаваше, че Мицуке никога повече нямаше да може да го задържи изцяло в плен на своето очарование. Дори самата мисъл да изгуби опиняващата интимност, която двамата споделяха от толкова отдавна — още от времето, когато бяха само две изгубени души, свързани от общия си глад — го натъжаваше, но не чак толкова, че започването на нов живот, какъвто винаги бе заслужавал, да не си струваше.

Беше сигурен, че Мицуке все още го обича, както винаги го беше обичала. Трябваше да внимава да не я пренебрегва. Винаги

щеше да има нужда от нея, затова трябваше завинаги да я запази до себе си. Ако не с друго, то със заплаха — беше виждал страха в очите ѝ, когато я бе заплашвал. Колкото по-далеч се намираше лисицата от истинския си дом в планинската гора, толкова по-реални можеха да бъдат заплахите му.

Кира вдигна поглед, уверявайки се, че на лицето му няма и следа от мислите, които се въртяха в главата му, докато я наблюдаваше как прокарва нокти по проблясващите пукнатини в костта, която беше избрала.

— Какво виждаш? — попита я той и се наведе напред.

Мицуке се поколеба за миг, взирайки се в призрачните пукнатини — нещо, което никога преди не беше правила, защото никога преди не ѝ се беше налагало да прикрива съжалението в очите си от това, което виждаше.

— Поличбите са добри — каза тя тихо, все още загледана в костта. След това, подбирайки думите си много внимателно, вдигна поглед към Кира и добави: — Скоро ще отпътуваш надалеч, а във всеки град и село хората ще ти се покланят. Дори шогунът ще те погледне със страхопочитание.

Кира се наведе още по-напред, а жаждата да чуе още от думите ѝ проблесна в очите му. Обичното му лице се озари по начин, който винаги я беше карал да се усмихва и досега винаги бе подклаждал огъня на страстта у нея. За пръв път Мицуке се опита да се усмихне насила и да задържи усмивката си.

Кира, изглежда, не забеляза, което донякъде я успокои. След малко той попита:

— А Мика?

Тя отново сведе очи, скривайки сълзите, които изведнъж бяха бликнали в тях — истински човешки сълзи — и ноктите ѝ отново проследиха проблясващите пукнатини в костта.

Мика седеше коленичила в покоите си, облечена в официалните си сватбени одежди, избрани за нея от Кира, а прислужниците ѝ внимателно полагаха грим на лицето ѝ. Кимоното и връхните ѝ дрехи бяха изработени от най-меката подплатена коприна и най-красивия сатенен брокат, обточени с кожи, за да ѝ е топло. Всяка част от дрехите ѝ беше украсена с изящна бродерия и всичко беше в бяло. *„Разбира се“* — помисли си тя. В тази скована от снегове страна Кира бе избрал да облече булката си за сватбения ден в *широмуко*[52] — дори само името му „чисто бяло“ го описваше достатъчно точно. Облеклото бе

напълно в унисон с владението на Кира, което той мразеше не по-малко от нея, но което го бе направило човекът, който бе в момента.

В традиционния символизъм на *широмуко* обаче се криеше и друго послание, предназначено лично за нея — белотата олицетворяваше булката като бяло платно, готово да възприеме навиците и очакванията на съпруга и чинно да им се подчини.

Имаше и още една причина тя да е в бяло, която веднага й направи впечатление, тъй като бе ужасно уместна и в същото време толкова непоносимо жестока, че Мика не бе сигурна, че дори Кира би могъл да се сети за това, не и нарочно: *Бялото се приемаше за цвета на смъртта.* Баща й беше извършил *сепуку*, облечен в бяло, тялото му беше кремирано, облечено в бяло. Всички опечалени на погребението му също бяха облечени в бяло.

Помисли си за майчиното си *учикаке* — ярко обагреното традиционно горно кимоно, което се предаваше в наследство от нейната прабаба. Мика винаги си бе представяла, че ще носи точно него в деня на сватбата си. Спомни си, че като малка обичаше да го изважда и да се облича в него. В такива моменти се чувстваше така, сякаш се намираше в майчината прегръдка. Основният му цвят и подплатата бяха червени — цветът на живота, на Ако, а брокатът и бродериите, изпъстрени със златни и сребърни нишки, придаваха блясък на цветните картини, изобразяващи борове, хризантеми, жерави и потоци.

А след като Кай се бе появил в живота й, нейните молитви към боговете винаги включваха и молбата някой ден да дадат на любимия й *тенин* възможността да докаже храбростта си пред баща й по толкова впечатляващ начин, че той да реши да го осинови. А след това щяха да се сгодят.

Мика въздъхна шумно и неволно се дръпна от ръцете на слугините си, сякаш бе изтръгната от досегашното си търпеливо примирение от внезапен пристъп на мъка.

Ръцете й, скрити в дългите ръкави на кимоното, се свиха в юмруци, ноктите й се забиха в дланите, а цялото й тяло потръпна, докато се мъчеше да се овладее. Осъзна, че всичките й слугини мигом се бяха поклонили ниско, свеждайки чела до пода, молейки я за прошка — бяха решили, че техните действия са й причинили болка. Мика избърса сълзите, покапали по бузите й, размазвайки тебеширенобелия грим, и успя да открие успокоителни думи, които да им каже — да ги излъже, че очите й са се раздразнили от пудрата и те не са виновни по никакъв начин.

Слугините се надигнаха с благодарност и отново се заеха с безкрайните натъкмявания на дрехите и лицето й, а неспирните

им възклицания „ах“ и „ох“ идваха да изразят възхищението им от красотата ѝ, както и тяхната собствена радост и ентусиазъм — неща, които си позволяваха да покажат пред нея за пръв път.

Мика остана коленичила, докато ѝ нанасяха официалния грим на благородна дама, който превръщаше лицето ѝ в маска — бяла като дрехите ѝ, а устните и бузите ѝ бяха толкова силно начервени, че тя си помисли, че е заприличала на Юкихиме — студената и безстрастна богиня на зимата. Представи си своята собствена воля, превърната в лед от самата Юкихиме — твърда, студена и безмилостна.

Привечер замъкът Кираяма се оживи от феерия от цветове, огряна от блясъците на стотици хартиени фенери. Светлините играеха по празничната украса и *тобарите* с щампирани прекрасни цветя, които скриваха голите стени, и умело изработените от хартия сливови и вишневи цветчета, прикрепени към голите клони на дърветата, които все още не бяха напъпили. На изумените гости, които пристигаха, им изглеждаше така, сякаш по случай празника бяха разцъфнали истински пролетни цветове, а високо на пилоните над тях се вееха знамената с индиговосиния фамилен герб на Кира и яркочервения на Ако.

Все още се точеха закъснели гости, успели да се преборят с нелекия път до крепостта, подпомагани от работниците и пазачите, наредени по цялото протежение на стръмната и хлъзгава заледена пътека, която водеше до горе.

Сред бавно пъплещата тълпа, която вече бе стигнала до последния мост, който се извиваше над дълбоката пропаст и стигаше до почти непристъпната главна порта на крепостта, беше и пъстро облечената трупа актьори, които Кира бе запомнил от представлението им пред шогуна в замъка Ако. Искаше те да участват и в неговото събитие, тъй като предишния път се бяха представили на ниво, достойно за самия шогун.

Водачът им Каватаке представи позволителното си писмо пред един от стражите, който му махна да влиза заедно с трупата. Оиши, облечен в ярък костюм, вървеше плътно след Каватаке, свел ниско глава, сякаш толкова много се беше изморил от катеренето на стръмнините, че дори нямаше сили да погледне право пред себе си.

Останалите актьори минаха след него на компактни групи, колкото позволяваше ширината на моста. Всички изглеждаха така, сякаш едва чакаха дългото им пътешествие да свърши. Стражът на портата ги наблюдаваше с нескрит интерес, породен главно от това, че не му се беше случвало да види актьори с

толкова шарени облекла. Мисълта, че сред тях може да има и бивши васали на господаря на Ако, изобщо не му мина през ума, докато Хорибе и шепа от останалите ронини преминаваха покрай него незабелязани — част от тях облечени в костюми, а останалите в обикновените си дрехи, представящи се за носачи.

В края на групата вървеше и един необичайно висок носач, приведен от тежестта на товара си от сценични декори и допълнителни костюми. Изглежда, се бавеше заради товара на гърба си.

Тежките вързопи привлякоха вниманието на стража повече, отколкото човекът, който ги носеше. Войникът се изправи пред носача и спусна копието си, за да му препречи пътя към моста.

— Какво носиш там? — поиска да узнае той. Откъм редицата назад се приближи друг войник и му махна да освободи пътя.

— Този съм го проверил — каза вторият страж.

Кай направи няколко колебливи крачки напред, докато Хара, преструвайки се на страж от крепостта, облечен в бронята, откраднатa от един от убитите войници от граничния пост на Кира, му се усмихна окуражително и му махна да върви с жест, който изразяваше просто досада и нетърпение. Чикара, който се беше обърнал назад, когато видя, че войникът спира Кай, вдигна глава и отправи една безмълвна благодарствена молитва към небесата.

Групата актьори — професионалисти и аматьори — премина по мост, който се простираше над толкова дълбока пропаст, че дъното ѝ се криеше някъде в непрогледния мрак под краката им. След това всички влязоха във външния двор на замъка Кираяма. Кай се огледа на всички страни и се почувства също толкова впечатлен, колкото и стражът преди малко при вида на актьорите. Ако Кира се опитваше да пресъздаде атмосферата на замъка Ако по случай посещението на шогуна, то можеше да се каже, че почти беше успял, въпреки че се намираха на такова отдалечено и почти недостъпно място.

Стилът и показната пищност на декорациите обаче подсказаха на Кай, че Кира очевидно предпочиташе да прекарва много повече време в Едо, възможно най-близо до шогуна, а не тук, в тази отдалечена провинция на страната. Замисли се къде ли смяташе да се засели Кира в бъдеще, ако не успееха да го изпратят в ада още тази вечер.

Някъде напред се мяркаха неоцветени *тобари*, които обозначаваха местоположението на сцената и вече определените места за актьорите, сценичните работници и реквизита. Предрешените ронини се разделиха, като мъжете, облечени като актьори, последваха Каватаке към сцената, а другите, които се

представяха за носачи, оставиха товарите си, където им беше посочено, след което заобиколиха местата за зрителите, за да заемат позициите си за наблюдение.

Кай застана така, че да може да вижда добре сцената и една от охранителните кули, разположена прекалено близо до тях. От мястото, където стоеше, трябваше по сигнал на Оиши да даде знак на въоръжения с лък Чикара, който се беше притаил далеч от погледите на всички. Нападението нямаше да започне преди началото на представлението, а дотогава Кай нямаше какво друго да прави, освен да се старае да остане незабележим сред сенките. Започна периодично да оглежда публиката, която вече прииждаше, опитвайки се трескаво да зърне Мика.

Застанал сред актьорите, Оиши надничаше през една цепнатина на *тобарите* в дъното на импровизираната сцена. Ръката му нетърпеливо стискаше дръжката на *тантото* на господаря Асано, докато очите му жадно търсеха да зърнат Кира.

Мика тръгна по коридора на двореца, следвана плътно от прислужниците си. Облечена в сватбените си одежди, тя изглеждаше бляскава като богиня — повелителката на зимата с душа от лед. Видя, че Кира я чака в края на коридора, за да я придружи навън и да я представи на очакващата ги тълпа. Възхищението, което прочете в очите му, бе сравнимо почти с благоговение. Подобен поглед от страна на друг човек, който и да било друг, би могъл да събуди поне малко топлота в сърцето й. Но за нея бе достатъчно дори само да зърне лицето му, за да го намрази още повече.

Слугите, покрай които минаваше по пътя си, й се покланяха ниско. Изненада се да види, че в края на коридора в редицата слуги стоеше и вещицата. Не беше застанала до Кира. Мицуке беше облечена в обичайните си елегантни одежди в преливащи се нюанси на горско зеленото. Днес *китсуне* й се поклони дълбоко, сякаш беше специално инструктирана да отдаде почит на Мика-химе така, сякаш вече беше съпруга на господаря Кира, господарка, на която тя трябваше да служи.

Мика успя да зърне за миг изражението на лицето на вещицата, преди тя да сведе глава, и видя яростта в очите й от факта, че не бе успяла да я накара да посегне на живота си преди сватбеното тържество.

Мика усети как я обзема лек прилив на радост от разочарованието на врага и разбра, че е била права. В отчаянието си не се беше поддала на опита за измама. Дори и всички, които някога бе обичала, да бяха мъртви, тя все още беше жива и

нямаше да намери покой, докато не успееше да освободи душите на всеки един от тях.

Щом застана пред Кира, той също й се поклони официално и измърмори някакви поздравления, на които тя не обърна никакво внимание. Както обикновено, не го удостои с отговор, но и не успя да избегне ръката му, която хвана нейната в желязна хватка. Двамата заедно преминаха през арката на вратата, излязоха навън и прекосиха външния двор чак до мястото, където гостите вече ги очакваха.

Те минаха край насядалите гости, от които се разнесе шепот, изразяващ поздравления, завист или възхвала, за да заемат местата си на първия ред, точно пред сцената. Едва тогава Мика забеляза, че вещицата и гигантският телохранител на Кира бяха седнали точно зад тях.

На задната стена на вътрешния двор на замъка Кираяма самотен страж се разхождаше неспокойно напред-назад и често се спираше, за да се стопли на разпаления мангал. Трижди проклинаше късмета си — веднъж, че се беше родил в тази бедна провинция, втори път, че се беше родил като слуга на господаря Кира, и най-вече — че точно тази вечер му бяха заповядали да остане на пост тук, откъдето едва можеше да зърне далечните отблясъци на фенерите на сватбеното тържество, а единствената гледка пред него включваше огромната отвесна стена на крепостта и скалите под нея, все още покрити с дебел сняг. Острият планински връх, на който беше издигната крепостта, бе толкова стръмен, а мястото за строежа толкова ограничено, че от тази страна дори нямаше външен двор, тъй като скалите представляваха естествена защита за замъка.

Войникът притисна ръце към премръзналите си бузи, попивайки топлината им, след това отново ги протегна към мангала, взирайки се в покритите със сняг скали под краката си. Изведнъж той примигна и разтърка очи, не можейки да повярва на това, което виждаше — девствено белите снежни преспи, които покриваха склоновете надолу, сякаш току-що бяха… помръднали. Нагоре. Към него.

Стражът се отдалечи от мангала, взе оставеното настрана копие и тръгна към тясното мостче, което водеше към светилището на замъка, изградено върху отделна остра скала. От моста можеше да погледне по-добре, трябваше да е сигурен. Ако се окажеше прав, това можеше да промени живота му завинаги. Но ако грешеше и вдигнеше ненужна тревога точно сега, рискуваше да разбере лично дали легендите, които се разказваха

за тази стена, бяха верни — разправяше се, че тези, които за наказание са били блъснати от върха ѝ, все още не са достигнали дъното.

Кай крачеше неспокойно из сенките на външния двор на крепостта и се опитваше да намери място, откъдето да огледа Мика по-добре. Беше забелязал да я водят до мястото ѝ на първия ред редом до Кира, но щом се настаниха и тя коленичи на възглавничките, той не можеше да види нищо друго, освен част от красивата бяла качулка на нейното *широмуко*.

Поглеждайки иззад *тобарите*, Оиши виждаше идеално Мика и Кира, които седяха точно срещу сцената. На самата сцена музикантите вече заемаха местата си. Окуда — ронинът, който най-много приличаше на Каватаке, се приближи до Оиши и изглеждаше блед, сякаш предпочиташе да се изправи пред *цилин*, вместо пред тълпа непознати, докато се представя за някой друг, и да помни и казва думи, които не са негови. Успокояващо беше поне това, че сценичният грим на Каватаке прикриваше бледността му.

— Играй така, сякаш животът ти зависи от това — прошепна му Оиши и с окуражително потупване по рамото добави: — Животът на всички нас.

Как ли се чувстваха музикантите и певците в този момент? Те бяха истински изпълнители, тъй като никой от ронините не бе достатъчно запознат с театър *но*, за да заеме местата им. Каватаке беше избрал да представят военна пиеса от „Сказание за Хейке“, представяща епизод от войната Генпей. Повечето от ронините бяха гледали пиесата или поне бяха чели историята. Драмата, която по-голямата част от публиката едва ли щеше да помни в подробности, не изискваше кой знае какви поетически речи и нямаше почти никакви танци. Освен това Оиши възнамеряваше да я прекрати преждевременно, веднага щом хората му успееха да се справят с поставените им задачи.

Окуда излезе на сцената, облечен като самурай, и Оиши с облекчение забеляза, че само от много близко разстояние си личеше, че човекът е близо до припадък. Окуда се поклони дълбоко на Кира и публиката и се изправи отново. За миг погледът му се спря върху Мика, сякаш дори само фактът, че я виждаше, бе за него като пътеводна светлина насред бурно море. След миг той отново погледна с уважение към Кира и каза:

— Господарю Кира, за нас е чест да ви приветстваме на нашето представление. Нека то да бъде подарък за вашия сватбен ден.

И така представлението започна.

Войникът, който бе решил, че скалите — или поне снегът по тях — се движат, стигна до мястото на крепостната стена, откъдето започваше мостът към светилището. Стъпи на самия мост, за да погледне надолу към скалите и да огледа по-добре терена, където снегът беше помръднал.

Докато се взираше надолу, така и не видя сянката, която се отдели от тъмнината зад гърба му, а една ръка чевръсто запуши устата му, докато другата преряза гърлото му. Сянката блъсна тялото на войника през парапета на моста право в бездната, която зееше под него. Стражът така и не разбра, когато достигна до дъното.

Сянката се материализира под формата на Ясуно, който застана на моста и размаха ръце към покритите със сняг скали долу.

За момент върху безкрайната бяла повърхност не се забеляза никакво движение. След това пластовете сняг се раздвижиха и оживяха, подобно на разбунени призраци, когато тридесетина мъже отхвърлиха настрана прикритията си и по даден от Ясуно сигнал започнаха да се катерят по крепостната стена, образувайки човешка пирамида, намирайки места, където да вкопчат ръцете и краката си между грубо издяланите каменни блокове, които се издигаха над основата от скали.

Щом стигнаха до върха на стената и се прехвърлиха през нея, Ясуно им даде безмълвни наставления и много бързо и тихо мъжете се разпръснаха, избирайки си мишени сред стражите, разположени по протежение на крепостната стена или по края на вътрешния двор на замъка.

Във външния двор представлението вървеше според очакванията на всички, тъй като историята бе преразказ на легенда, която познаваха най-вече образованите хора, както беше предвидил Каватаке.

Ролята на злодея от древната приказка се изпълняваше от ронина Фува, на когото актьорството му идваше отвътре, а и според Оиши осанката му бе най-подходяща за бойното поле. Фува изскочи изведнъж иззад *тобарите*, облечен в доспехи от онзи период, включващи и генерални шлем със защитна маска, боядисана изцяло в червено, за да олицетворява ярост. Той заповяда на мнимия Каватаке и останалите актьори да паднат на колене.

Кира седеше и наблюдаваше пиесата толкова погълнат от историята и необичайно естествените емоции на актьорите, пресъздавани чрез похватите на *но*, че дори бе забравил да хвърля по някой одобрителен поглед към Мика, която седеше коленичила неподвижно до него.

Тя, от своя страна, имаше само смътна представа за случващото се около нея и дори не забеляза, че за пръв път Кира не й обръща никакво внимание. Очите й едва следяха движенията по сцената, а умът й бродеше из свои собствени светове — питащ, размишляващ, отхвърлящ ту една, ту друга възможност, докато обмисляше различните сценарии на драмата, наречена нейно бъдеще.

Оиши спря да наблюдава Мика и Кира едва когато Хорибе, облечен в простите черни дрехи на сценичен работник, го подбутна, подавайки му шлем. Оиши подръпна за последен път майсторски изработената и изненадващо здрава броня, която беше облякъл като част от сценичния си костюм, преди да размени един ироничен поглед и кратко кимване с възрастния ронин. След това нахлузи шлема със защитната маска на главата си, така че да се превърне в героя от легендата, а и успешно да скрие лицето си. Накрая пое традиционния лек бутафорен меч от ръцете на Хорибе, дръпна двете поли на завесата и с горда крачка излезе на сцената.

Щом се появи, Окуда/Каватаке, който играеше едновременно разказвач и помощник на актьорите, с облекчение се изправи на крака и започна да напява легендата за мистериозното раждане на героя. Оиши благодари на боговете, че за повечето от хората историята наистина беше бегло позната.

Каватаке беше репетирал пиесата с ронините, докато пътуваха към замъка, и им беше казал, че ако случайно забравят някоя реплика, спокойно могат да импровизират. Истинските актьори задължително разучаваха репликите на ролите си съвсем сами, а цялата пиеса я бяха репетирали заедно само веднъж. Така било най-добре, обясни им Каватаке, тъй като по този начин емоциите на актьорите се запазвали неподправени, а историята оживявала, ако всяко изпълнение в *уаби-саби* и винаги е малко различно. Имайки предвид високата репутация на трупата, Оиши предположи, че Каватаке сигурно знаеше най-добре.

Представлението тази вечер обаче щеше да бъде уникално само по себе си, ако боговете бяха благосклонни…

Оиши нападна злия генерал, размахвайки с една ръка ветрилото, което всички актьори използваха, а с другата — бутафорния меч, който не бе по-солиден от ветрилото. Цялото му внимание обаче беше насочено към истинския злодей в пиесата,

който седеше в публиката едва на двадесет крачки разстояние.

Кай видя Оиши да излиза на сцената, забеляза и че вниманието му беше насочено изцяло към Кира. Направи крачка напред извън сенките, където Чикара можеше да го види, и се запромъква предпазливо напред. Забеляза самурая с демонската маска, седящ на втория ред зад Кира, и вещицата до него. Мика беше коленичила пред нея, непосредствено до Кира, но дори и от това разстояние Кай едва виждаше профила й. Лицето й беше плътно покрито с бяла пудри, и устните й бяха ярко начервени, както подобаваше за дама ни официално събитие, но така тя приличаше повече на героиня от пиесата, изгубила се сред публиката, а изражението й беше замръзнало неподвижно като маска на девица от драма *но*.

Кай погледна обратно към Оиши на сцената, който се придвижваше бавно към мястото, където стоеше Кира, докато се преструваше, че води импровизирана битка с Фува. Почти беше време да действат. Вдигна поглед нагоре към стражевата кула и мястото, където Чикара чакаше сигнала.

Мика раздвижи леко глава, а очите й блуждаеха, без дори да поглеждат към сцената. Ако беше погледнала, би могла поне да разпознае очите на Оиши, когото познаваше, откакто се помнеше, и така да се досети, че ще се случи нещо неочаквано.

Кай започна да се придвижва внимателно през тясното пространство покрай публиката, притиснал плътно гръб в *тобарите*, обграждащи пространството около сцената. Опитваше се да стигне по-близо до мястото, където беше коленичила тя. *Ако погледът й се зарееше достатъчно далеч от сцената, можеше дори да погледне към него.* Там, където седеше, Мика се намираше в опасност не само защото Кира беше до нея, а и заради вещицата и самурая в черната броня, които бяха точно зад тях. *Само ако имаше начин да я предупреди…*

На сцената Оиши застана в поза, при която замахна с ветрилото като магьосник с вълшебна пръчка. При този предварително уговорен сигнал светлините в целия двор угаснаха, придавайки зашеметяващо свръхестествено въздействие на сцената. Публиката ахна от възхищение и одобрение, а вниманието на всички, и най-вече на Кира, бе приковано върху актьорите.

Никой не погледна назад, както направи Кай, за да види как в този миг стражите в две от наблюдателните кули изчезнаха.

Всичко вървеше по план. Тъмнината щеше да осигури на Ясуно и хората му повече свобода, за да се приближат към

предната част на вътрешния двор, да отстранят още стражи и да вземат оръжията им, и да залостят вратите на казармите, в които живееха самураите с по-нисък ранг, от каквито се състоеше по-голямата част от охраната на замъка.

Междувременно из целия външен двор ронините, облечени в черни дрехи на сценични работници, изваждаха оръжията си под прикритието на тъмнината.

На сцената Фува се престори на ранен в мнимия бой с мечове. Зад кулисите Хорибе и останалите помощници елиминираха стражите, застанали на пост там, и разопаковаха бамбуковите колове, които Кай им беше показал как да използват.

Бамбуковите колове бяха ефикасни като железните, когато трябваше да се забиват в неизмазана каменна зидария, а ронините ги използваха като нокти, докато се катереха по крепостната стена на вътрешния двор.

Щом стигнаха до върха й, те се разпръснаха, отстранявайки бързо и тихо всички пазачи, след това облякоха броните им, за да заемат местата им.

В същото време Оиши, играейки пиеса в пиесата, се приближи до края на сцената, където нищо неподозиращият Кира го наблюдаваше с възторг, погълнат изцяло от правдоподобността на дуела с мечове, като пред очите му беше единствено разиграващата се легенда и той дори не подозираше, че изпълнените с омраза погледи на отмъщаващия герой бяха насочени към него — истинския враг, който трябваше да бъде убит.

Мика отново отклони очи от хаотичните движения пред нея и най-накрая осъзна, че Кира е толкова погълнат от случващото се на сцената, че тя можеше да си позволи да промени позата си и да отмори очи, като погледа към сенките извън яркия блясък на фенерите около подиума.

Кай я забеляза да обръща глава към мястото, където стоеше той. Пристъпи напред точно толкова, колкото светлините от сцената да осветят лицето му. Искаше тя да го види.

Погледът на Мика долови движението от внезапното му появяване, очите й срещнаха неговите така, както го правеха от толкова много години. Този път обаче погледът й се изпълни с недоверие и ужас, вместо с копнеж, сякаш бе видяла призрак, и тя неволно вдигна ръка към устата си.

Очите й обаче не престанаха да се взират в него и скоро първоначалният й шок бе заменен с облекчение и радост. Щом той отвърна на погледа й, всичко останало престана да съществува, дори сякаш времето спря за един безкраен миг.

Кира погледна към Мика и като я видя да се взира в пространството, посегна и леко хвана брадичката ѝ, после обърна лицето ѝ към сцената, сякаш тя бе разсеяло се дете.

Кай изруга тихо, когато Кира с намесата си прекъсна мига на безвремие между тях и отново му я откраднa. Пристъпи обратно в сенките, борейки се със себе си да се опомни къде се намираше и защо беше тук. Въпреки че погледът ѝ бе отклонен от него, той беше забелязал в очите ѝ радостта от това, че е там.

Но това не беше достатъчно, за да я накара да разбере в каква опасност се намираше. Ако сега гледаше към сцената, имаше шанс поне да разпознае Оиши и да се досети какво щеше да се случи.

Вниманието на Кира отново бе насочено изцяло към сцената. Е, поне блуждаещият поглед на Мика не беше събудил подозренията му. Кай продължи да наблюдава лицето ѝ, надявайки се да открие в него знак, че е разпознала Оиши, надявайки се, че отново може да погледне към него.

Взираше се в Мика толкова съсредоточено, че дори не си направи труда да погледне към самурая с демонската маска или към вещицата.

Но промяната по лицето на Мика беше привлякла вниманието на *китсуне*. Чудейки се какво ли беше променило толкова рязко настроението ѝ, Мицуке също погледна към мястото, в което се взираше Мика. Очите на вещицата проникнаха сред сенките и разпознаха първо лицето, а след това и името на този, който стоеше в тъмното, скрит от погледите на всички, освен нейния.

Неволно затаи дъх, протегна ръка и заби острите си нокти в подплатената с метал кожена ръкавица на гиганта до себе си. *Мелезът с демонския взор все още беше жив!*

22.

Черният самурай сведе поглед към ръката й, впита в ръкавицата му, а вещицата се наведе към него и изсъска нещо в ухото му, сочейки с очи мястото, където беше стоял Кай. Внезапно предчувствие я накара да погледне отново към сцената и да използва уменията си да вижда през маските, за да разпознае лицата на актьорите.

Демоничният самурай се изправи на крака. Погледът му обходи крепостните стени и стражевите кули и той разбра, че стражите, които беше поставил, вече не бяха там. Извади меча си. Гостите, насядали около него, се размърдаха неспокойни, слисани от заплашителната крачка, с която той се отправи към мястото, където допреди миг бе стоял Кай.

Чикара чакаше скрит в ъгъла и не виждаше сцената добре, но забеляза, че самураят се изправя на крака и се обърна към мястото, където трябваше да бъде Кай, изваждайки меча си. Чикара погледна отново натам и видя Кай да замръзва на място, сякаш и той току-що бе видял същото.

Младежът пробяга приведен разстоянието покрай ниския зид на вътрешния двор и приготви лъка си, рискувайки да издаде местоположението си, но трябваше да заеме позиция, така че да вижда сцената и баща си, без да чака сигнал от Кай. Видя баща му вече в предната част на сцената да хвърля настрана шлема и бутафорния меч, а Хорибе се появи иззад кулисите, за да му подаде неговия меч от *тенгу*.

Чикара трескаво извади стрела и се прицели към последната наблюдателна кула — тази, която гледаше директно към сцената, и към пазача, когото му бяха наредили да елиминира, преди стрелата му да е успяла да спре баща му.

Оиши се затича към края на сцената и вдигна меча си. Чикара пусна стрелата и се загледа след нея по посока на часовоя… и я видя как пропуска целта си.

Преди да успее да нагласи нова стрела на тетивата на лъка си и преди Оиши да стигне до Кира, войникът в наблюдателната кула стреля.

Стрелата на караула уцели ръката на Оиши, с която държеше меча. Вдигнатата високо *катана* се спусна рязко, дясната му ръка, която все още стискаше дръжката, отказа да се вдигне отново, докато другата му ръка инстинктивно посегна към раната и ронинът залитна настрана. Върхът на меча очерта резка в пода на сцената, когато гигантският бодигард на Кира се хвърли напред, за да предпази господаря си като жив щит.

Оиши отскубна стрелата от ръката си, но в същото време още войници изскочиха на сцената и го нападнаха. Кай се втурна напред и също извади меча си, а сред тълпата настана хаос, когато останалите актьори на сцената хукнаха да грабнат оръжията си или да спасяват живота си.

Хората от публиката панически скочиха на крака, като се бутаха, ругаеха и крещяха, докато се опитваха да избягат от битката, която изведнъж се беше превърнала в истинска, сякаш легендата се беше преродила в реалността.

Самураят с черната броня и още дузина стражи заобиколиха Кира и Мика и забързано ги поведоха към вътрешния двор и безопасността на двореца. Вещицата също ги последва. Хорибе и стрелците му се разположиха по протежение на стената на вътрешния двор, но не посмяха да пуснат стрелите си по Кира или обградилите го стражи от страх да не наранят Мика-химе. Рониите с раздразнение видяха как групата, охраняваща Кира и Мика, изчезна в криволичещия коридор, водещ към вътрешния двор.

Някъде зад тях и под краката им Хорибе дочу още викове, тропот и звук на разцепено дърво, когато останалите войници, заключени в казармите, чуха общата суматоха и се опитаха да излязат навън, за да се включат в боя.

Във външния двор Кай и Оиши бяха успели да си проправят път през обзетата от паника тълпа, но щом се добраха с бой до коридора, се натъкнаха на нова редица стражи. Хорибе и хората му започнаха да пускат стрели по войниците, тръгнали срещу тях, бързайки да си разчистят път към входа за вътрешния двор.

Поглеждайки през рамо, Хорибе видя рониите на Ясуно да идват тичешком към тях, за да поемат мъжете, които вече започваха да се измъкват от казармите.

— Подпалете ги! — извика Хорибе към Ясуно от върха на крепостната стена.

Ясуно довърши копиеносеца, с когото се биеше, и тръгна към оръжейната, последван от шепа от хората си, които се погрижиха никой да не се изпречва на пътя му.

Кира стигна до входа към вътрешния двор заедно с Мика и вещицата, а самураят в черно нареди на ескортиращите ги стражи да се върнат обратно в тесния коридор и да възпират всеки, който поиска да ги последва. Кира се втренчи невярващо в битката, която вече се водеше и във вътрешния двор. Изведнъж забеляза, че един от рониите беше приклекнал до вратата на оръжейната. Миг по-късно оттам проблесна огнена искра.

— Спрете го! — изкрещя Кира, сочейки към мъжа. Самураят с демонската маска хукна към оръжейната, проправяйки си път

сред биещите се войници.

Оиши и Кай се втурнаха към тесния лъкатушещ коридор, който водеше към вътрешния двор, но се натъкнаха на войниците на Кира, които идваха да ги спрат. Оиши посече първия от стражите, а Кай изкорми втория, но третият успя да вдигне *катаната* си, за да нанесе смъртоносен удар.

Замахът му така и не успя, мечът увисна във въздуха, а стражът се строполи под него. Падна мъртъв на камъните със стрела, забита точно между очите.

Оиши погледна назад и с изумление видя Чикара, застанал в подножието на стръмния коридор. Момчето все още държеше лъка си. Очите му срещнаха неговите за един кратък миг, изразявайки мълчаливото признание и благодарност на един воин към неговия боен другар, докато Чикара го настигна и двамата побързаха да последват Кай нагоре по тесния коридор.

С бой си проправиха път до вътрешния двор, и то точно навреме, за да видят как самураят с черната броня стига до оръжейната. Секунда след това небето се обагри в ослепителни червени пламъци, последвани от оглушителна експлозия, която взриви оръжейната и съседните казарми заедно с всички, които все още бяха вътре.

Като ругаеха и притискаха с ръце ушите си, тримата мъже се втурнаха да търсят прикритие заедно с всички останали, които все още се биеха в двора. Навсякъде около тях се сипеха дребни камъни и горящи отломки. Личният бодигард на Кира бе стоял точно пред вратата на оръжейната, а в момента нямаше нито врата, нито оръжейна — само димяща дупка в стената.

Нямаше и следа от самурая в черна броня с маска на демон. Чикара се засмя и нададе победоносен вик. Оиши се усмихна без голямо въодушевление, но с достатъчно задоволство. Само лицето на Кай не изрази никаква емоция.

Част от стената на тесния коридор зад тях се срути в димяща купчина от камъни и затрупа входа откъм външния двор, препречвайки пътя на останалите войници, които бяха тръгнали след тях.

Оиши се огледа, чувайки шум от водеща се битка, и видя хората му да се борят за живота си срещу твърде много войници на Кира, които бяха успели да избягат от казармите преди експлозията.

— Кира! — побутна го в този миг Кай по ръката, посочи му към двореца и хукна натам.

Оиши също забеляза Кира, който стоеше на входа на двореца си заедно с вещицата. Той стискаше здраво китката на Мика в железния си юмрук и зяпаше невярващо последиците от взрива,

докато не съзря Кай и застаналия зад него Оиши. Лицето му видимо пребледня, той се обърна и изчезна в двореца, повличайки Мика със себе си, а вещицата ги последва. Оиши хвърли един бърз поглед на Чикара, който само кимна и изтича да се присъедини към ронините, които все още даваха отпор на стражите на Кира, а баща му последва Кай в двореца.

Още в преддверието двамата се сблъскаха с още половин дузина войници. Стражите ги обградиха и двамата инстинктивно застанаха с гръб един към друг, биейки се в безмълвен синхрон и с непоколебим инстинкт за оцеляване, какъвто Оиши дори не беше подозирал, че притежава. Двамата мъже се изправиха пред шестима от стражите на Кира и поведоха битка така, сякаш се бранеха от вълци, а демонските им мечове се отплатиха десетократно за всяка малка рана, която им беше нанесена.

Докато двамата сечаха наляво и надясно, проправяйки си път през бариерата от стражи, видяха Кира и Мика в другия край на преддверието, където Кира се беше спрял, за да погледа боя със същия жив интерес, с който бе наблюдавал и пиесата.

Този път обаче вниманието на Мика беше насочено изцяло към него. Докато Кай и Оиши преодоляваха последните стражи, тя извади камата от пояса си и я заби в рамото на Кира. Като изруга, той я пусна и притисна с другата си ръка окървавения си ръкав. Мика се обърна и побягна, скривайки се в един страничен коридор. Кира хвърли бърз поглед обратно към Оиши и Кай, дръпна рязко вратата зад себе си и изчезна зад нея.

Кай и Оиши се спогледаха. Нито един от двамата не се наложи да пита другия каква е единствената цел, която би тръгнал да преследва.

— Тръгвай след Мика! — каза Оиши и хукна през преддверието след Кира.

Кай се втурна към коридора, в който беше изчезнала Мика. Изтръска кръвта от острието на меча си, навлезе в коридора и видя още стражи да се събират пред него, сякаш наистина смятаха, че имат и най-малкия шанс да го спрат точно сега.

Оиши отвори рязко плъзгащата се врата и влезе в двореца, където попадна на още по-голям хаос. Ужасените слуги, които вече бяха видели господаря си да тича край тях окървавен, го гледаха ококорено, сякаш беше самият Бишамон — носещият броня бог на отмъщението — който нахлуваше в сърцето на замъка им с меч, от който все още капеше кръв, и поглед, пълен с яростна жажда за възмездие.

Оиши премина право през тях, сякаш те не съществуваха, и

едва забави крачки, когато се наложи да посече още един страж, който се опита да му препречи пътя.

Отвори следващата врата, до която стигна, и видя Кира в края на коридора, към който тя водеше, да поглежда назад към него с явна тревога. Оиши се втурна напред, но Кира отвори друга врата и изчезна зад нея.

Докато Оиши стигне дотам, стаята вече беше празна. Той влезе вътре и отвори следващия плъзгащ се панел, който откри, но зад него нямаше и следа от Кира — само стая с още дузина плъзгащи се панели, разположени по всички стени. Оиши разбра, че е навлязъл в лабиринт от свързани помещения и че дори в дома на Кира бяха предвидени специални охранителни мерки, които да объркат враговете му. *Този път обаче това нямаше да е достатъчно.* Той изруга тихо и отвори произволна врата.

Мика изтича към една изолирана част от вътрешния двор — малко открито пространство, оградено от дворцовите сгради и висока стена с порта. Никога преди не беше виждала това място — през средата му минаваше дълга пътека, обградена от двете страни с две редици големи каменни фенери, високи почти два пъти колкото нея. Предположи, че мястото е предназначено за някакъв религиозен ритуал, който Кира не изпълнява, въпреки че дворцовите слуги даже и сега поддържаха запалени маслените лампи върху гигантските каменни стълбове.

Тази затворена част от крепостта беше добре почистена от снега, но със започването на новия снеговалеж по каменния под и високите стълбове се беше натрупал тънък слой снежец, от който заобикалящото я пространство проблясваше в синьо-бяло и златисто под светлината на фенерите. Мика пристъпи бавно навън в това притихнало кътче, благодарна за възможността да има миг спокойствие, в който да помисли. Огледа се наоколо и разбра, че е съвсем сама…

Но самотата й трая само миг. Чу някой да излиза на двора зад нея и се обърна, сигурна дълбоко в себе си кой ще е там.

Кай. Очите й се изпълниха с облекчение и радост, щом той се спря и я погледна. И тогава тя се спусна към него, а той я взе в прегръдките си, притискайки я така, сякаш никога повече нямаше да я пусне.

— Знаех, че ще дойдеш — прошепна Мика и вдигна поглед към лицето му. Очите му грееха с любовта, която винаги бе виждала в тях, независимо как се опитваше да я скрие той от себе си, а и от нея. Кай нежно докосна бузата й и прошепна:

— Мика.

След това ръцете му я притиснаха към него и той я целуна силно по устните, в очите му гореше дива, неконтролируема

страст — като на гладен хищник — каквато тя не бе виждала у него и която нямаше нищо общо с човека, когото винаги бе познавала.

И все пак устните му бяха студени като лед. Нещо в нея се възпротиви, тя го отблъсна и изтри устни, изпитвайки погнуса, примесена със страх. *Нещо не беше както трябва, това не беше…*

Докато го гледаше удивена и объркана, той отново я придърпа към себе си и притисна устни в нейните. Този път допирът му сякаш я парализира, като че ли с целувката си той искаше да отнеме душата ѝ. Мика започна да се бори, за да се освободи от хватката му, да освободи поне ръцете си…

И тогава Кай се отдръпна рязко. Той се втренчи в нея с невярващ поглед, преди да погледне надолу към гърдите си, откъдето стърчеше дръжката на камата ѝ — същата кама, която бе използвала, за да нарани Кира, камата, оставена ѝ от вещицата.

Кай отново погледна в очите ѝ и сграбчи ножа с две ръце. В погледа му все още се четеше същото недоумение.

Мика продължи да го гледа, а очите ѝ се изпълниха с кипяща като лава ярост, която, изглежда, разтопи измамната му маска — чертите му взеха да се изкривяват и сбръчкват като запалена коприна, разкривайки лицето на *китсуне*.

Пред очите на Мика менящата формата си вещица се преобрази отново в жена, която все още се мъчеше да измъкне кинжала от гърдите си.

Тогава Мика с всичка сила се притисна към тялото на Мицуке, като заби камата чак до дръжката, отмъщавайки най-сетне на своя най-жесток и коварен враг — истинският виновник за смъртта на баща ѝ, който почти бе успял да отнеме живота на Кай и да открадне нейния живот.

— Може би сега ще разбереш каква е цената на любовта ми — прошепна Мика и дъхът ѝ замръзна във въздуха. Ръката ѝ пусна дръжката на камата, но думите ѝ режеха по-дълбоко от ледено острие.

Надавайки животински вой на агония и отчаяние, Мицуке се свлече на каменния под. Човешката ѝ форма се разми като топящ се сняг, докато от нея не остана нищо друго, освен камата върху каменните плочи.

Погледът на Мика се плъзна по кървавочервените петна на снежнобялата си дреха чак до земята, където не се виждаше дори снопче бяла козина. Щом се вгледа по-добре обаче, тя забеляза следи на лисица, оставени в снега, сякаш вещицата бе успяла да избяга обратно в невидимия свят, към който принадлежеше — призрачния свят на *йокай*.

Мика въздъхна облекчено и топлото облаче на дъха й замръзна във въздуха. Тя се обърна отново към входа на двореца и видя Кай — истинския Кай! Беше се облегнал на вратата, водеща към двора, и изглеждаше така, сякаш собственото му облекчение беше изсмукало всичките му сили. Той отвърна на погледа й, от меча му капеше кръв, дрехите му също бяха подгизнали от нея, но очите му излъчваха вълнение, което тя познаваше и разбираше много добре още от първия миг, когато го беше видяла.

Кай тръгна малко колебливо към нея, а на лицето му се изписа усмивка. Очите му грееха от гордост, уважение и любов, казвайки й без думи, че е станал свидетел на отмъщението й срещу *китсуне* и че е доволен от видяното. Мика се затича към него, той също ускори крачка, щом видя увереността в очите й.

Ала внезапно погледът му се отдели от лицето й, насочвайки се към нещо високо във въздуха над нея. Изражението му мигом се промени и той се затича напред още по-бързо, блъсна я настрана със свободната си ръка и вдигна меча си.

Мика залитна към един от каменните фенери и се обърна. Над главата й се носеше огромна бяла змия, която сякаш се беше материализирала от падащия сняг и тъмнината. Демоничното същество се спусна към нея, но изведнъж смени посоката си и се насочи към Кай, който застана на пътя му. Чудовището раззина уста, разкривайки дълги проблясващи зъби, и изплю отровата си срещу Кай. Принуден да отскочи настрана, острието на Кай успя да отреже само няколко кичура от заплетената грива на чудовището. Когато дългите сребристочерни кичури полетяха във въздуха, те изведнъж се превърнаха в нишки с цветовете на дъгата, откъснати сякаш от някое пъстро кимоно. Нишките се запалиха от пламъка на един от фенерите и изчезнаха като струйки дим.

— Залегни! — извика Кай, щом змията се завъртя обратно. Чудовището се спусна отново към Мика, сякаш виждаше само нея. Девойката затаи дъх, като забеляза, че едното око на змията беше яркосиньо, а другото — кафяво.

Мика падна на колене и покри с ръце главата си, когато змията профуча край нея. Пламтящият й дъх опари ръцете й и тя извика, когато тежката опашка я шибна отстрани и я повали на земята. Като срути стълба зад нея, чудовището се изви във въздуха като кошмарен камшик, за да нападне повторно Кай.

Когато се спусна към него, той се отблъсна от основата на другия фенер и скочи високо във въздуха, по-високо, отколкото Мика бе смятала, че е възможно. Кай се изви пъргаво като самия демон, когато той се опита да забие острите си зъби в тялото му

или да го размаже в каменния фенер, замахна с меча си и разсече синьото око на змията. Чудовището изрева от болка и ярост и се блъсна в стълба на фенера, пречупвайки го на две. Кай тупна на земята, а върху него се посипаха каменни отломки.

Обаче горната част на фенера, където се намираше запаленият маслен светилник, се стовари върху главата на змията, обливайки тялото й с горящото масло. По гривата на чудовището плъзнаха червено-оранжеви пламъци, които се разпростряха по цялото му тяло, хвърляйки разноцветни искри.

С пронизително съскане полусляпата змия се замята във въздуха, помете още няколко фенера, разпръсквайки пламтящите им отломки навсякъде из двора. Въпреки това чудовището отново се обърна и се хвърли към Мика, решено да унищожи и нея заедно със себе си. Все още зашеметена от първия удар, младата жена се опита да се изправи в тежките и неудобни одежди и да избяга извън обсега на горящото привидение, което се носеше с раззината уста към нея като метеор, събаряйки още и още фенери по пътя си. Мика покри с ръце главата си и затвори очи, очаквайки всеки миг смъртта да я грабне в прегръдките си.

В този миг проблесна ослепително ярка светкавица и съзнанието й се завъртя във вихрен водовъртеж.

Мика извика и измъчващото сетивата й чувство я накара пряко волята й да отвори очи, за да види как змията изчезва точно както и вещицата се беше стопила. Този път обаче нямаше и следа от невидимия дух, само тънка струйка дим, която се превърна в мъгла и се изгуби сред падащия сняг. Очите на Мика трескаво заоглеждаха празния двор. Кай също беше изчезнал — нямаше го на мястото, където беше паднал, след като разсече синьото око на змията.

Някакъв звук зад гърба й я накара да се обърне рязко. Затаи дъх от изненада, когато видя Кай, приклекнал на едно коляно зад нея, да се подпира, задъхан, на меча си, докато оглеждаше небето. Странна лепкава кръв покриваше острието на оръжието му от върха до дръжката. Стори й се, че в очите му все още вижда отражението на демона, обгърнат в пламъци.

— Кай? — прошепна тя. Гласът й потрепери дори само от тази единствена дума. Мика не можеше да повярва на очите си, че го вижда приклекнал толкова близо до нея, та можеше да го докосне, когато само преди миг го бе видяла да напада змията във въздуха. Поклати невярващо глава и попита: — *Как?*

Тя се изправи и се опита да го накара да срещне погледа й.

Той обаче поклати глава и погледна настрани. Изтръска демонската кръв от острието на меча си и го прибра в ножницата. После се поколеба за миг, обърна се и посегна да отметне

качулката от главата ѝ.

— Мика, аз… — започна Кай и сведе поглед — искам да кажа, Мика-химе — объркано се поправи той, като отдръпна ръката си и се поклони официално, сякаш двамата бяха напълно непознати. Щом вдигна отново глава, отблясъците на демоничния огън в очите му бяха изчезнали, но колебанието му все още беше там, примесено със загриженост, която граничеше с истински страх за нея.

— Добре ли сте? — попита той.

— Вече съм добре — усмихна се тя в отговор. Вдигна ръка и погали лицето му, после нежно повдигна брадичката му с върхчетата на пръстите си, карайки го да се изправи пред нея. Загрижеността в погледа му се смени с облекчение, когато очите ѝ срещнаха неговите без следа от колебание.

— О, Кай, мислех, че… казаха ми, че си мъртъв! — каза тя и гласът ѝ потрепери при спомена как го беше зърнала за пръв път по време на пиесата, когато бе помислила, че вижда призрак. Усмивката ѝ стана още по-широка.

Кай въздъхна с облекчение и най-сетне се усмихна колебливо, докато тя му се усмихваше с цялото си сърце. Мика така и не повдигна въпроса, който бе невъзможно да му зададе точно сега, дори не можеше да намери подходящите думи. *Сигурно е била замаяна или пък твърде ужасена, за да си спомни точно как той се беше озовал до нея.*

— Как… го уби? — попита тя и махна с ръка към въздуха и изпочупените фенери.

Кай сведе поглед към *катаната* си и усмивката му стана по-широка.

— Мечът ми е много добър — отвърна той, сякаш цялата заслуга беше на оръжието му. Едва тогава Мика забеляза, че Кай носеше два меча, а косата му беше вързана назад като на ронин. Изведнъж си спомни за убития *цилин* и за начина, по който той се беше дуелирал в замъка Ако, и това я обърка още повече. За пръв път, откакто беше пораснала, се запита как Кай се бе научил да убива демони като истински герой от легендите… като *тенин*.

— Това Мицуке ли беше? Мислех, че… съм я убила — попита и сведе очи към мястото, където беше видяла оставените в снега следи на невидимата лисица.

— Ти наистина я уби — отвърна Кай и проследи погледа ѝ. — Поне в този свят… ти унищожи приемното ѝ тяло и сега нашият свят е затворен за нея. Тя беше много могъща, много стара, но никога вече няма да може да съсипе друг човешки живот — той погледна към камата, която все още лежеше в снега.

— Тогава какво беше *това* — посочи тя въздуха над

изпочупените фенери, — щом не е била тя?

— Това беше нещо… различно — отвърна Кай и лицето му изведнъж се натъжи. — Повечето *йокай* не искат да имат нищо общо с хората. Когато менящите формата си приемат човешки облик, то обикновено е трик, за да се доберат до нещо, което искат много силно. *Йокай* не могат да обладават себеподобните си. Но има демони, които се хранят от човешките емоции и те понякога обладават хора — обясни той и отново сведе поглед. — Този, когото видя, се храни с ревност и беше обладал Мицуке.

— Имаше нейните очи… — прошепна Мика и се наведе напред, сграбчвайки връхната му дреха. — Как е възможно обаче това същество да достигне такива чудовищни размери, ако се е хранило с човешката ревност на Мицуке? Тя не беше човек!

— Точно затова беше толкова ужасно… искам да кажа, толкова могъщо — отвърна Кай, но нещо в тона му я накара да се запита откъде той знаеше толкова много за *йокай* и техните привички. Мисълта й не беше изказана на глас, макар да бе сигурна, че Кай я е прочел в очите й.

— Мицуке никога не би могла да се превърне в истински човек — каза тихо той, — но тя беше влюбена в Кира. Казано е, че ако човек се влюби истински в *китсуне*, ако безкористно й отдаде сърцето си, вещицата би могла да се превърне в човек, за да отвърне на любовта му… да му даде човешка любов. — Кай погледна към решетестата порта в края на двора. — Някога Кира сигурно я е обичал толкова силно.

— Аз… — започна Мика и прехапа устни — мислех, че когато се казва, че човек доброволно отдава сърцето си, това означава истинско, живо и биещо сърце, изтръгнато от нечии гърди — тя потръпна и притисна ръка към гърдите си, сякаш за да се увери, че сърцето й още бие там. Спомни си целувката на мнимия Кай. *Беше се почувствала така, сякаш китсуне искаше да изсмуче духа й, да изтръгне сърцето й… да открадне душата й.* — Но защо му е на един демон да изпита какво чувства човек?

Кай сви рамене и изморено се изправи на крака, все още избягвайки погледа й.

— Кой знае? — отвърна той.

Тя не каза нищо. Спомни си как собствената й душа бе засегната от същото превратно чувство, което бе унищожило най-рядко срещаната любов — онази, съществувала някога между двамата, които я бяха държали в плен. *Кира с отровната си душа беше успял да унищожи дори това.*

А после си спомни за всички пъти, когато беше поглеждала към Кай и бе виждала собствения си копнеж, отразен в очите на мъжа, когото всички около нея наричаха „демон“.

Накрая Кай се обърна и тя вдигна поглед към лицето му. Без никакво колебание пое ръцете му, които бе протегнал към нея, за да й помогне да се изправи.

23.

Оиши обикаляше празната стая в кръг, отваряйки ту една, ту друга врата. Всеки плъзгащ се панел водеше към друга стая с подвижни стени. Лабиринтът му предоставяше прекалено много възможни пътища и в крайна сметка стана невъзможно да вземе рационално решение или пък въобще да предположи кой ли изход бе избрал Кира. Разбра също, че може и никога да не намери обратния път за навън и че бе много по-вероятно стражите на Кира да го открият първи, преди той самият да е успял дори да зърне господаря им.

Оиши стисна ядосано дръжката на меча си и внезапно го прониза остра болка. Погледна надолу и видя, че кръвта, която покриваше ръката му и се стичаше по острието на *катаната*, беше негова. Умът му бе толкова съсредоточен върху това да намери Кира и да надвие самураите му, че досега дори не бе чувствал болката от раната от стрелите. Даде си сметка, че все още носи бутафорните доспехи от пиесата, така че измъкна една от връзките и пристегна силно ръката си над раненото място, за да спре кървенето.

Почисти меча си и го прибра в ножницата, поглеждайки към петната от кръв, които беше оставил върху постелките на пода. *Е, поне можеше да проследи капките от собствената си кръв до изхода…*

И точно тогава му хрумна, че така можеше да проследи и Кира. *Госпожица Мика беше белязала Кира като плячка, когато го бе наръгала с камата.* Без значение колко сериозна беше раната му, тя беше достатъчна, за да остави кървави дири.

Оиши се върна обратно по своя път до първата врата. Приклекна и огледа внимателно безупречно чистата рогозка пред вратата, през която Кира беше влязъл в първата стая. *Ето!* Явно не беше чак толкова безупречно чиста. Забеляза малка капка кръв, явно не от неговата ръка, върху *татамито* до входа; докосна я с пръст — беше все още влажна.

Започна да оглежда пода по-внимателно, докато забеляза още една кървава капка, а след това още една и още една… всички водеха право към плъзгащия се панел, през който трябваше да мине. Плъзна го настрана и пристъпи в съседната стая, следвайки капките от кръвта на Кира до друга врата.

Отвори и нея, за да открие друга стая. Продължи да следва кървавите капки през лабиринта от помещения.

В последната стая обаче нямаше никакви следи, сякаш Кира се беше усетил, че кръвта му оставя диря, или се бе почувствал

достатъчно спокоен, за да спре и да направи някаква превръзка на раната си. Беше решил, че е достатъчно безопасно, за да спре да бяга, но не и да спре да се крие в безполезен опит да спаси жалкия си живот от отплатата, която заслужаваше.

Оиши беше сигурен, че ще го намери някъде в тази стая. Извади отново меча си и възможно най-тихо обиколи стените, ослушвайки се за звуци, като отваряше всеки плъзгащ се панел със свободната си ръка.

Беше обиколил почти половината стая и тъкмо посягаше да отвори следващия панел, когато мечът на Кира се стрелна през един отвор и се заби дълбоко в рамото му.

Докато Кай помагаше на Мика да се изправи, изведнъж нечия сянка падна върху тях. Кай вдигна глава точно навреме, за да види как гигантски, облечен в стоманена ръкавица юмрук, появил се сякаш от нищото, се стовари с всичка сила в гърдите му и го повали на земята.

Воинът на Кира с демонска маска мина край Мика, сякаш тя не съществуваше, и се насочи към мястото, където лежеше Кай. Още докато вървеше, измъкна синьо-черното си *одачи*, готов да довърши битката, която бяха започнали още преди година на арената в замъка Ако, когато двубоят им пред шогуна бе нарушил равновесието на целия им живот и ги беше запратил в бездънната яма на съдбата.

Кай се изправи, залитайки, тъй като краката му се хлъзгаха върху падналия пресен сняг. Беше зашеметен от удара и от това кой го беше нанесъл, но и в същото време не изглеждаше изненадан. Направи знак на Мика да стои настрана на безопасно разстояние и измъкна меча си, знаейки, че ще му е нужна цялата концентрация, за да запази живота си.

Демоничният воин бе успял да се спаси от експлозията в оръжейната дори без драскотина. Той определено беше демон. Дори и да се бе съмнявал в това, сега Кай беше напълно убеден. Нямаше нещо на света, създадено от човек, което да имаше силата да унищожи демон, защитен с магия. И въпреки че вещицата вече я нямаше, бронята на воина все още бе защитена от магическите й заклинания, а демоничното лице продължаваше да се взира в него.

Който или каквото и да се криеше под тази броня, то беше все още живо и никой не направляваше действията му. Не Мицуке го беше призовала и въпреки това демонът беше дошъл за него, за да приключи с недовършената си задача — значи имаше собствена памет и воля. Кай беше сигурен, че съществото притежава достатъчно интелигентност, за да се възползва от всичко, което знаеше и умееше. А ако успееше да го убие, къде ли

щеше да отиде? И какво ли щеше да прави, след като всичко, което умееше, беше да убива и унищожава?

И кой ли би могъл да го спре?

Ода Нобунага — първият от Тримата обединители, който беше сложил край на Епохата на войните, бе успял да подчини почти цяла Япония, но се бе оказал такова чудовище, че накрая собствените му генерали се обърнали срещу него и го убили. Някои го наричали „Владетелят демон“ и твърдели, че наистина е такъв и някой ден щял да се върне, за да си отмъсти. Подобно на съществото, което в момента се беше изправило пред Кай, Ода бил велик тиранин, съчетал в себе си демонична воля и пълна липса на душа.

Япония можеше и да оцелее под управлението на шогун, когото хората тайно наричаха *Ипу Кубо*, но какво ли щеше да стане, ако пред тях се изправеше такъв, наречен *Они Кубо*, който можеше да управлява вечно?

Дори на Острова на холандците, борейки се ден след ден за оцеляването си, докато накрая бе изгубил всякаква представа за времето и за мъртвците, които тежаха на съвестта му, както и за собствената си идентичност, дори тогава Кай не бе почитал мечовете заради режещото им острие, както не бе почитал убиването заради самата смърт. Докато все още съзнанието му беше ясно и способно да разсъждава, той винаги беше мечтал и се беше молил да се завърне обратно в света, в който мечът беше само средство за защита.

Молитвите му най-накрая бяха намерили отговор, а това беше кармичният му дълг. В ръцете си държеше меч на *тенгу* — истинско смъртоносно острие — и имаше възможността да го превърне в такова, запазващо живот. Щеше да изправи демонско оръжие срещу демон воин.

Но все пак той беше само човек.

„Наученото в люлката се носи чак до гроба“ — спомни си думите, казани от учителя *тенгу*, когато беше още момче. Беше се научил да се бие като демон, а през годината, която беше прекарал в ада на Деджима, бе успял да доусъвършенства закърнелите си умения дотолкова, че да станат почти равни на силата, притежавана от меча. Този път нямаше да се провали, подобна възможност беше просто немислима.

Прилив на пречистваща енергия се вля в съзнанието му, подобно на освежаващ вятър, и той вдигна *катаната* си, за да посрещне атаката на приближаващия се воин. Двамата започнаха да се обикалят един друг подобно на хищни животни. В същия миг отвън долетяха далечни звуци на битката, която все още се водеше между останалите ронини и хората на Кира. Всичко, дори

присъствието на Мика, престана да има значение, когато светът около него се сви до границите, в които двете им тела се дебнеха едно друго.

Кай остави сетивата си да бъдат обхванати от тишината и цялото му внимание се насочи към това да следи и най-малките движения на противника си, както и своите собствени. Чу как краката им се плъзгаха съвсем тихо по покрития с паваж двор, където вече се беше образувала тънка кора от заледен сняг. Прецени каква част от енергията си беше изразходил в битката, за да достигне дотук и да влезе на Пътя на *йокай*, за да убие демоничната змия. Прецени и колко кръв беше изгубил от всяка рана и драскотина по тялото си — все неща, от които не трябваше да се страхува, а просто да направи правилната преценка. Това бяха неговите ограничения — винаги имаше ограничения — а те можеха да бъдат преодолявани, но не до безкрай.

Припомни си какъв бе бойният стил на врага му и как можеше да се защити от огромната сила на демона, но нямаше никаква представа докъде се простираха възможностите на противника му, не знаеше дали взривът въобще го беше засегнал. Така или иначе, скоро щеше да разбере.

Напрегнатото им обикаляно изведнъж прерасна в експлозия от движения, щом воинът го нападна пръв, по-бързо, отколкото очите му можеха да го проследят. Мечът му посрещна оръжието на демона, устремило се към главата му, парира удара и се плъзна под ръката на гиганта, а в това време оръжието на противника му издрънча, уцелвайки каменните плочи зад него.

Кай се завъртя обратно, използвайки инерцията от плъзгането си по снега, за да замахне по-бързо и по-силно със собствения си меч, но пред очите му избухна рояк от искри, тъй като демонското оръжие се плъзна по острието му, отскочи от дръжката му и едва не отнесе главата му. Явно състезателят на Кира *също* не беше забравил техниките му.

Кай остави погледа си разфокусиран за миг, само колкото *одачи* и огромната фигура зад него да се превърнат в едно движещо се цяло сред гората от фенери и купчините каменни отломки. Отново съсредоточи цялото си внимание върху меча на демона, оставяйки съзнанието си да се рее свободно, а тялото си да следва инстинктивните движения, които изпреварваха с една стъпка всяка негова мисъл.

Нападаше и парираше удари, скачаше и риташе, плъзваше се напред и отскачаше встрани, използвайки умело всички опасно надвиснали наоколо предмети като средства за разсейване на противника и защита. Съзнанието му забелязваше само сянката от светкавично движение, което сливаше тела и оръжия в едно

цяло, превръщайки ги в бесен водовъртеж на хаоса. Искрите от метал, срещащ друг метал, оглушителният трясък и унищожителната сила на всеки отблъснат удар продължиха, докато Кай започна да усеща как костите му щяха да се разцепят от болка, въпреки че нито един от двамата не беше успял да нанесе и един точен удар на противника.

Задъхан, с парещи от липсата на въздух дробове и парещи от напрежението мускули, Кай отскочи, за да се изплъзне от обсега на оръжието на демона. Не успя да забележи никаква емоция в пламтящите жълти очи зад демоничната маска. Може би самата метална форма с отвратителни, сгърчени черти беше истинското му лице, защото нищо човешко не би могло да съществува затворено зад нея.

Врагът се спусна след него и не му даде възможност да си поеме дъх, преди да му се наложи отново да се преметне назад, за да се предпази синьо-черното острие да не го разполови. Кай се плъзна на леда и се спря в основата на един от последните здрави фенери, отблъсна се от каменния стълб, спечелвайки необходимата му инерция, за да се шмугне под оръжието на противника си и да му нанесе със собствената си *катана* страничен, сечащ удар.

Острието не уцели място, където да нанесе сериозна рана, но Кай нададе възторжен вик — острието на *тенгу* не се беше пречупило от сблъсъка с тежката черна броня, а беше преминало през нея, сякаш демонът беше облечен с бамбукови доспехи, като от него капеше кръв или поне нещо много подобно на нея.

Демоничният самурай сведе поглед надолу, по-скоро изненадан, отколкото притеснен, след това очите му погледнаха към меча в ръката на Кай. Най-сетне Кай видя реакция в жълтите очи зад маската — те проблеснаха като далечни светкавици, предвещаващи буря. В тях се мярна изненада и ужас, както и нещо далеч по-страховито.

Демонът отново се взря в него и вдигна меча си без капка колебание.

Оиши изкрещя от болка и яд, когато Кира измъкна меча си от плътта му, а собственият му меч разсече хартиения параван в опит да прониже Кира. Острието му обаче намери само въздуха и Оиши се втурна след него в следващата стая.

Следващата стая също представляваше лабиринт от плъзгащи се стени, а Кира не се виждаше никъде. Оиши прибра меча си в ножницата и притисна с ръка кървящото си рамо. Кръвта се процеди между пръстите му като вода през пропукан бент. Оиши

застана на прага на следващата стая… или пък беше някоя от стаите, които вече беше виждал? Не бе обръщал голямо внимание на декорациите по стените и можеше да се окаже, че в преследването на Кира се върти в кръг.

Насили се да успокои дишането си, все още накъсано от болката, и раздра единия ръкав на сценичния костюм. Напъха сгънатото парче плат под нараменника на бронята си и го притисна върху раната. Тя беше дълбока, но не беше близо до някой жизненоважен орган, така че всичко щеше да бъде наред, ако не позволеше шокът от болката да му докара замайване. Остана съвсем неподвижен и остави съзнанието си да се концентрира отново и да поеме пълен контрол над тялото му, като в същото време се ослушваше внимателно дори и за най-малкия шум. За миг затаи дъх, когато отнякъде долетя проскърцване на дърво.

Огледа стаята, обхождайки с поглед един след друг рисуваните панели, като този път умишлено не обръщаше внимание на твърде сходните пейзажи с дървета и птици, а се опита да се възползва от факта, че стените бяха от полупрозрачна хартия, която лесно разкриваше светлините и сенките от другата страна. Огледа внимателно панелите около мястото, откъдето му се беше сторило, че бе дошло скърцането. Успя да различи лека сянка зад един от хартиените паравани.

Свали ръката, притискаща раната на рамото му, и я избърса от кръвта, преди да измъкне отново *катаната* си и да се приближи внимателно към панела със сянката. Подмина го нарочно. В мига, в който дочу слабо проскърцване зад себе си, се обърна рязко и замахна с меча, нанасяйки отвесен удар.

Демонското острие на *тенгу* меча сякаш притежаваше собствено шесто чувство — за зла ирония такова, че раздра хартиения панел и съсече рамото на Кира по същия начин, по който той беше ранил Оиши. Кира изрева и се строполи по гръб, а Оиши се обърна рязко и нахлу през стената в съседната стая, за да се изправи най-накрая лице в лице с човека, когото бе започнал да мрази повече, отколкото обичаше собствения си живот.

Кира се беше изправил на крака и също кървеше, но *катаната* и *уакизашито* му бяха извадени от ножниците. Цялото му държане се бе променило като очите на котка: стойката му бе на опитен боец, сякаш внезапно си беше спомнил — сега, когато животът му наистина бе в опасност, а възможностите на противника му да се бие бяха намалени от двете наранявания — че беше добър майстор на меча.

Оиши се хвърли безразсъдно към него, подтикван от болката

на спомените, които пронизваха съзнанието му като острие на кама — *унижение, загуба и скръб, жестокост, физическа болка и мъчителна смърт* — всеки съсипан живот, всяко преживяно предателство, от най-дребното до най-отвратителното, го бяха довели до този момент. Душата му се изпълни с непреодолимото желание да види човека, застанал пред него, мъртъв — желание, което надделяваше над всякаква честност и почтеност. В тази стая бяха само те двамата, но навън хората му водеха битка за живота си. Това беше война — най-страшното изпитание в живота на хората — и в момента в сърцето му нямаше и следа от благородните принципи на *Бушидо*. Намираше се в свят на демони и сега най-сетне разбра, че всеки човек носеше по нещо демонично в себе си.

Изведнъж Кира се хвърли към него, използвайки двата меча в смъртоносен финт и пробождане, но дори и най-умелите техники, които той владееше, не можеха да се мерят с яростта на Оиши. Ронинът парира удара му с меча си и изби от ръката му *уакизашито*. С яростна серия от удари успя да отвърне на всеки замах на *катаната* на Кира и скоро го принуди да премине изцяло в защита — положение, което той трудно можеше да задържи дълго.

Оиши изблъска и притисна другия мъж в края на стаята, както Кай го беше притиснал в ъгъла на арената на Деджима и го беше пребил в пристъп на луда ярост, срещу която никой здрав разум не можеше да се пребори.

С един последен удар той изби меча от ръката на противника си, захвърли собствения си меч и като сграбчи Кира за предницата на дрехата му, го завлачи по пода, а после с голи юмруци успя да усмири борещото се, драскащо и ритащо тяло.

Най-накрая, излял най-буйната си ярост, Оиши се отдръпна и с едно рязко движение изправи на колене насинения и кървящ Кира. Застана над него и извади *тантото* на господаря Асано от канията на колана си. Като събра последните частици от собственото си чувство за чест, той протегна кинжала с дръжката напред към лицето на Кира.

Гигантът в черната броня отново тръгна към Кай, като сега нарочно го разиграваше, сякаш откривайки, че противникът му използва оръжие на *тенгу*, демонът бе осъзнал още по-ясно човешката му слабост — умората и кръвозагубата бяха способни да изтощят и най-силния човек. Щом врагът беше сигурен, че Кай е само човек, въпреки меча, който притежаваше, значи можеше да е също така сигурен, че скоро щеше да настъпи краят на неговата

издръжливост.

Кай отстъпи назад и усети хлъзгавата повърхност на леда под краката си, както и разпръснатите камъни от строшените фенери, които можеха да го препънат при всяка невнимателна крачка. Чувстваше, че умората от битката започва да си казва думата и бързината и координацията на движенията му отслабваха. Само късметът и инстинктите му бяха помогнали да успее с последния удар, който беше разсякъл черната демонска броня.

Беше успял да пререже бронята. Спомни си как здравата стоманена катана на Ясуно се беше разбила като стъкло при последната им битка и този спомен никога нямаше да го напусне. *Но този меч беше различен.* С него омагьосаната броня на противника не му даваше предимство. Този път битката щеше да бъде острие срещу острие, дори и двете оръжия да бяха закалени с демонски заклинания.

Самураят демон нападна изневиделица, хвърляйки се върху него с цялата си сила, и Кай успя да парира удара му с плоското на меча си, а двете оръжия издадоха пронизителен стържещ звук, когато се срещнаха. Кай отскочи настрана, далеч от обсега на *одачито*.

Краката му обаче се подхлъзнаха на невидим слой лед и тялото му не успя да запази равновесие. Демонът отново вдигна меча си и острието се впи в гърба на Кай, оставяйки огромна рана от рамото до основата на кръста му.

Кай изкрещя, когато парещата болка го преряза като удар от камшик, а гърбът му мигом се обагри в собствената му кръв. Подхлъзна се, наклони се на една страна и падна.

Стовари се върху каменните плочи и се плъзна по тяхната заснежена повърхност, вече оплискана е кръв, като стискаше меча, сякаш той наистина бе неговата душа, и се спря чак когато се блъсна в купчина камъни в основата на един от разбитите фенери.

Лежеше на замръзналата земя и не можеше да се изправи, не можеше дори да помръдне ръка, едва успяваше да си поема дъх и за един кратък миг на агония реши, че демонското острие е прерязало гръбнака му. Можеше да движи само очите си, когато видя ужасения поглед на Мика. Тя се затича към него.

„Не! Бягай! Махни се оттук!“ — искаше му се да изкрещи, но нямаше глас дори да я предупреди. Кай вложи цялата сила на волята си, за да се противопостави на парализата, която бавно обхващаше цялото му тяло от шията до краката. Ръцете му потръпнаха конвулсивно и той с усилие успя да си поеме дъх и със сетни сили да придърпа меча до тялото си. Насили се да поеме още една глътка въздух и разбра, че ударът само го беше

зашеметил, но не и парализирал напълно. Изправи се с мъка, подпирайки се на остатъците от счупения каменен фенер, без да изпуска меча от ръката си. Направи знак на Мика да се махне, опита се отчаяно да й покаже — на нея, на нападателя си, както и на самия себе си, че нанесената рана не е толкова опасна.

И май наистина не беше, само че кървеше лошо, а в момента той не можеше да направи нищо, за да спре кръвта. Изтръпването, което бавно започваше да обхваща тялото му, не беше породено само от студа. Спомни си, че много двубои с мечове завършваха с това, че един от биещите се умираше от кръвозагуба, а не толкова от някой силен удар с меч. Трябваше скоро да сложи край на тази битка. *С един-единствен смъртоносен удар.* И знаеше точно как да го нанесе, както знаеше, че няма достатъчно сили, за да излезе отново на Пътя на *йокай*.

Стисна дръжката на *тенгу* меча си по-силно. Всеки самурай вярваше, че оръжието е естествено продължение на душата му. Понякога дори разправяха, че някои мечове имали своя собствена душа — добра или лоша, в зависимост от това колко кръв са пролели и дали тя е била на врагове или жертви. Разправяше се, че душата на такъв меч можела да обсеби и неговия собственик.

Дали мечът на един безсмъртен господар на демоните можеше да даде на човек демонска сила и да го омагьоса достатъчно, че да му помогне да нанесе един-единствен, идеално точен удар, но без да обсеби душата му завинаги?

Кай се съсредоточи върху меча в ръцете си и усети пулсираща болка в белезите на челото си. Не й обърна внимание, както бе спрял да обръща внимание и на всичко останало, но за миг успя да зърне бледата аура, която искреше около острието на меча му. Независимо дали тя щеше да му даде силите да нанесе финалния удар, или щеше да хвърли върху него вечно проклятие, той нямаше друг избор. Отвори съзнанието си за потока на енергията *чи*, който искреше в ярката аура на меча.

„Да!“ — отговори сам на въпроса си. Усети как нещо в съзнанието му започна да се развива — беше жестоко и изкушаващо усещане, което правеше всичко останало, което знаеше, да изглежда безсмислено. Наясно беше само с това, че беше изключително лесно да разруши в себе си всичко, което желаеше — любовта, надеждата, самоуважението… дори демоническата си същност.

Вече можеше да види лъчистата енергия на *йокай*, излъчваща се от аурата на врага му. Виждаше мястото, където мечът му беше разрязал омагьосаната черна броня, да проблясва, сякаш отвътре напираха пламъци. Равномерност на магията, която защитаваше демонската същност, беше нарушена. Искаше му се да узнае

какво ли виждаше демонът воин в момента от мястото, където стоеше и го наблюдаваше.

В очите зад демоничната маска отново проблесна нещо. Този път и в тях се усещаше някаква тревога. Серисто-жълтите ириси започнаха да светят — отначало съвсем леко, а постепенно около тях се оформи ярък червено-оранжев кръг, сякаш се загряваха на бавен огън. *Демонът можеше да разпознае друг демон, когато го види.* Кай се засили към него и вдигна меча си, като си забрани повече да се чувства като жертва — беше време той да стане ловецът.

Оиши стоеше и се взираше в подпухналото лице на Кира и в ужасените му очи. На собственото му лице се изписа отвращение, докато продължаваше да държи пред Кира *тантото* на господаря Асано.

— Време е да разбереш колко огромна бе смелостта на господаря Асано — каза той.

Държеше *тантото* и чакаше, и от ръцете му капеше кръв. Чакаше да види дали Кира щеше да прояви достатъчно сила на волята, за да поеме отговорност за собствения си живот и да признае злото, което беше причинил на останалите.

Господарят Асано не беше направил нищо, с което да заслужи смъртта си. Той беше подло измамен от Кира и беше пожертвал живота си в полза на другите, показвайки смелост и чест. Беше поел отговорността да защити семейството си и хората около себе си, надявайки се, че с това си действие ще спаси рода Асано и Ако от съдбата, която знаеше, че ги очаква.

Кира направи гримаса и се отдръпна от кинжала, кръвта и всичко, което олицетворяваше той, сякаш сам вярваше, че ръцете му не са изцапани с невинна кръв само защото винаги бе използвал други да свършат мръсната работа — хора или *йокай* винаги бяха неговите маши.

— Твоят господар се опита да ме убие, докато спях! — изкрещя Кира. — Той наруши законите на страната…

— А ти наруши законите на природата — прекъсна го Оиши и го изгледа отвисоко с безмилостния поглед на Бишамон — самурайския бог на правосъдието. Когато Кира отново не посегна да вземе *тантото*, Оиши коленичи и обърна острието в ръцете си. После го заби дълбоко в корема на Кира и го дръпна рязко нагоре и настрани, както беше направил господарят Асано, докато самият той против волята си беше наблюдавал последните мигове от живота и страданията на знатния си господар и беше очаквал знак, за да действа, да прекрати агонията му по

единствения възможен начин, като убие човека, когото почиташе, уважаваше и на когото вярваше най-много.

Кира издаде ужасяващ звук. Не можа да повярва на случващото се. Погледна объркан надолу и собствените му смесени с кръв черва се изсипаха в ръцете му, разпилявайки се по елегантните, богато избродирани сватбени одежди в ужасяваща маса от пурпурно и червено.

Оиши остави кинжала в раната му и се изправи. По лицето му потекоха парещи сълзи за пръв път след онзи ужасен ден преди година, докато пресичаше стаята, за да вземе захвърления преди това демонски меч.

Изправи се отново пред Кира и вдигна меча над главата му.

— В името на господаря Асано от Ако — промълви тихо.

Агонизиращите очи на Кира се разшириха от ужас и той наведе главата си, приемайки удара на милостта, който щеше да сложи край на мъките и живота му.

Точно както го беше направил преди за господаря Асано, така и сега Оиши вдигна меча си и го спусна рязко с един-единствен удар.

Тялото на Кира се свлече сред плисналия фонтан от кръв и падна в краката му.

Един човек… а толкова много кръв.

Оиши остана загледан в него сякаш цяла вечност. Взираше се не толкова в безжизненото обезглавено тяло, нито във вечната маска на ужас, застанала на лицето на Кира, колкото в собственото си отражение, проблясващо в образувалата се огромна локва кръв.

Двамата воини демони обикаляха в кръг и се дебнеха, докато снегът над тях се сипеше тихо и покриваше света, който Кай вече не усещаше. Вече нямаше средно положение — всичко придоби абсолютни граници или само в черно, или в искрящо бяло, *живот и смърт… но как да различи кое беше точно?*

Кай стоеше далеч от досега ни демонския меч. Забеляза, че черният самурай не се опитваше да скъси разстоянието между тях. Движенията на двамата воини постепенно се забавиха, докато накрая обсебващ и обсебен застанаха неподвижни с вдигнати мечове, сякаш бяха замръзнали в схватка на магия и контрамагия. Кай нарочно затвори очи.

И в този миг воинът в черната броня нападна.

Пространството между двамата изведнъж изчезна в ослепителен златист отблясък и двамата се сляха в една същност, която за миг смаза собствената си защита, разбивайки се във

вълни от пулсиращи огненочервени лъчи.

Кай падна на колене и действителността отново се плъзна обратно под нозете му, докато демонът се отдалечаваше от него. Гигантът го заобиколи и се приближи отново, като през цялото време изглеждаше така, сякаш въобще не бе помръднал. Кай с мъка се изправи на крака, облягайки се на меча си, и с препъване се обърна отново с лице към врага. С усилие вдигна взор и зачака, гледайки с безизразен поглед, докато демонът воин отново надигаше *одачито*, за да нанесе нов удар…

Едва тогава, най-накрая, видя това, което очакваше — в предната част на черната броня изведнъж се появи тънка и дълга червена цепнатина.

Мечът на тенгу беше попаднал право в целта си.

Видението в съзнанието на Кай се нажежи до бяло, когато магията над бронята се разруши и енергията на духа заискри като светкавица от цепнатината в бронята. От раната бликна червена като човешката кръв и обагри в пурпур снега наоколо. Някъде много отдалеч Кай дочу радостно ужасения вик на Мика. Дори не се обърна, за да я погледне, а изтощен почти до смърт, продължи единствено да гледа как противникът му умираше.

Дишането на воина зад маската стана неравномерно, а демоничното му лице се наведе невярващо, за да погледне раната. Мечът падна от облечената му в стоманена ръкавица ръка и съществото, което обитаваше самурайската броня, движейки се като човек, изведнъж падна на колене. Ръцете му се впиха в предната част на бронята, сякаш се опитваха някак си да залепят металните части, да затворят раната, от която изтичаше животът му.

След това съществото се строполи по лице и повече не помръдна.

Кай остана да се взира дълго в тялото, докато се увери, че то никога повече нямаше да помръдне. В съзнанието му нямаше никакви емоции — нито гордост, нито удовлетворение, нито дори следа от благодарност към *тенгу*, които го бяха превърнали в убиец на демони. *Облекчение.* Усещаше може би единствено облекчение и това вероятно бе единственото човешко чувство, което населяваше съзнанието му. Демонският меч падна от ръката му и издрънча върху замръзналите камъни.

Най-накрая направи едно последно болезнено усилие да погледне към Мика, която стоеше и го наблюдаваше неподвижна и безизразна като богинята на зимата Юкихиме. *Не — не беше безизразна…* беше поразена, объркана, изплашена до смърт… *и може би дори повече.*

— Мика — устните произнесоха безмълвно думата като

талисман, тиха молитва и молба, защото гласът му го предаде. Погледна я безпомощен и изведнъж си спомни целия си копнеж, мъката, отчаянието.

— Кай? — отвърна тя, а гласът ѝ трепереше. И в този миг очите ѝ изведнъж се изпълниха със сълзи от радост за това, че молитвите ѝ са намерили отговор. Тя разбра, че единственият страх, който бе изпитвала, беше страх за него — за неговата безопасност, за живота му. А сега вече беше сигурна, че той е оцелял в битката. Лицето ѝ се озари, когато го дари с усмивката, която пазеше само за него — усмивка, преливаща от любов. Беше убедена, че каквото и да направи той, дори и да е демонска магия, това никога няма да разклати вярата ѝ в истинската му човешка същност.

Любов… гордост, удовлетворение, благодарност… Кай усети всичко това да струи от нея, когато отвърна на погледа ѝ. Извърна се от мъртвия демон и демонския меч в краката си и тръгна към нея, а тялото му се изпълни със странно усещане, сякаш вървеше из облаците. Някаква част от него осъзна, че му премалява, но нямаше никаква представа дали от това щеше да се строполи, или беше знак, че е на път към небесата. Мика го пресрещна и зарови лице в гърдите му, сякаш искаше да разбере единствено дали сърцето му все още биеше. Помисли си, че я чува да изрича: „О, мой *тенин*“, но в това нямаше смисъл.

Знаеше единствено, че най-накрая я държеше в прегръдките си, и за миг съзнанието му се изпълни с абсолютен покой.

Ясуно и останалите мъже заедно с Чикара, Хорибе и другите ронини, успели да избягат от външния двор, се биеха почти притиснати до стената. Войниците на Кира имаха явно числено надмощие и ги бяха принудили да отстъпят, изблъсквайки ги почти до стената на двореца. Вече нямаше накъде да се обърнат. Единствено непобедимите мечове на *тенгу* бяха успели да ги опазят живи и все още биещи се толкова дълго време. Въпреки това ронините вече бяха на предела на собствените си човешки сили и нямаше да издържат още много.

Те се скупчиха близо един до друг в обагрения с кръв сняг, а самураите на Кира настъпваха все по-близо, готови да сломят защитата им от всички страни.

И тогава хората на Кира изведнъж спряха да настъпват. Свалиха оръжията си и започнаха да отстъпват назад, а по лицата им се изписаха изумление и ужас.

Ронините се спогледаха объркани и за момент твърде неориентирани, за да разберат, че стражите не се взираха в тях, а

в нещо зад тях.

Оиши.

Оиши се появи на входа на двореца и спря на върха на стълбището. В едната си ръка държеше за косата отрязаната глава на Кира, а в другата стискаше кървавия *танто*. Стоеше неподвижен и се взираше в тълпата вражески войници.

Над двора легна тишина, плътна като навалелия сняг. Чуваше се единствено глухото плющене на знамената, развявани от вятъра. Оиши стоеше над обкръжените си мъже с лице към самураите на Кира, държейки високо главата на господаря им, така че да я видят всички. Остана така неподвижен и очакващ реакцията им, очакващ облака от стрели, копия и мечове, който щеше да затвори кръга на отмъщението, така че по-великият кръг на живота да продължи безпрепятствено по своя път.

Но нито една стрела не полетя към него, не се вдигна нито едно копие или меч. Нито един от враговете им не пристъпи към някой от хората му. Всички те просто стояха и го гледаха втренчено как се е изправил пред тях, облечен в театралната броня на техните предци воини и вдигнал високо отрязаната глава на техния *даймио*. Изражението му не показваше нито страх, нито капка съмнение — само праведния гняв на свещената справедливост, въздадена от Бишамон.

Шокът и ужасът по лицата им постепенно се смениха с нещо друго. Един по един те започнаха да хвърлят оръжията си и да падат на колене в снега, покланяйки се в знак, че се предават.

Кай и Мика също се появиха на входа на двореца, като той се беше облегнал тежко на рамото й и едва пристъпваше, на лицата им се изписа несигурност при внезапно настъпилата тишина, която бе заменила шума от битката. Двамата се изправиха заедно на входа, а в очите им се четеше удивление, докато гледаха как ронините изведнъж наобиколиха Оиши, който все още държеше високо отрязаната глава на Кира, докато победените самураи се прекланяха в краката му.

— За господаря Асано! — извика силно той и ронините на бившия владетел на Ако нададоха радостни победни възгласи.

24.

Зората разцъфна над планинските хребети, а първите слънчеви лъчи обагриха за кратко студените стени на замъка Кираяма в червено-златистите цветове на знамената на Ако, докато ронините на господарката Асано оседлаваха конете си и се приготвяха да поемат по дългия път към дома.

Индиговосините и сиви знамена на победените се криеха в сенките на настъпващото утро, а всички мъже, годни да работят, опаковаха провизии и подготвяха носилки за ранените. Под бдителния поглед на Оиши бившите самураи на Кира помагаха на останалите да носят и товарят провизиите. С превързана дясна ръка, обездвижена с ремък и реч шията му заради раната, която му беше нанесъл Кира, самият Оиши нямаше физическата възможност да се включи в работата.

Беше твърде уморен, за да изпитва нещо друго, освен благодарност за помощта. Изумяваше се от факта, че всичките му хора бяха оцелели след снощната битка. Нито един от тях не беше напълно невредим, а някои бяха толкова тежко ранени, че трябваше да бъдат транспортирани на носилки. Оиши беше сигурен обаче, че всички те щяха да доживеят отново да видят Ако.

Всеки един от тях беше готов да умре през изминалата нощ, някои може би дори предпочитаха всичко да беше свършило така. Но справедливостта, за чието възтържествуване бяха обрекли живота си, нямаше да е пълна, ако не успееха да се завърнат в замъка Ако при гроба на господаря Асано, за да представят пред духа му доказателството, че за злото, извършено спрямо него, беше отмъстено. Сякаш самият Бишамон ги бе подкрепял през изминалата нощ, давайки им възможност да изпълнят клетвата си напълно, преди да изплатят собствения си горчив дълг пред закона.

След като хората на Кира бяха оставили оръжията си и се бяха предали, те почти охотно им сътрудничеха. Оиши си спомни как се бяха взирали в него вчера, сякаш и те бяха видели в негово лице превъплъщение на самия Бишамон. Днес обаче се чудеше дали хората на Кира просто бяха доволни от факта, че ронините от Ако си тръгваха без повече последствия, или всъщност се радваха на неочаквания факт, че изведнъж се бяха оказали без господар, след като толкова дълго бяха живели под сянката на Кира, вещицата и неговия демон самурай.

Каквито и да бяха мотивите им, Оиши беше благодарен за това, че им помагаха. Всички гости бяха избягали веднага след

началото на битката и той знаеше, че вестта за нападението им щеше да стигне до шогуна дълго преди ронините да успеят да стигнат до Ако. Колкото по-рано хората му и господарката Асано напуснеха това място, толкова по-добре.

Оиши се обърна, когато Ясуно се приближи до него и се поклони почтително.

— Всичко е готово, командире — съобщи той. — Имаме всичко, което ни трябва за пътя обратно към Ако.

Ясуно посочи с поглед към конете, където хората му очакваха сигнал, за да се качат по седлата. Оиши видя Чикара да помага на господарката Асано да възседне коня си, въпреки че нещо в изражението и усмивката й му подсказваше, че тя приема помощта му само от възпитание, тъй като още от малка баща й я беше научил да язди и тя го правеше винаги, когато поискаше.

Вчера, когато Оиши за пръв път, след толкова време, беше зърнал отново Мика-химе, тя му се беше сторила като *тенио* — безплътно видение на неземна красота. Днес младата жена беше облечена като ронин, лицето й беше почистено от бялата пудра, а дългата й смолисточерна коса беше вързана на тила й като на мъж.

Лека усмивка заигра в ъгълчетата на устните му и той поклати глава.

— Няма нищо — каза в отговор на учудения поглед на Ясуно, преди той да го запита за причината за странното му изражение. — Как е Кай? Ще може ли да язди?

— Казва, че ще може — отвърна Ясуно с тон, от който ясно личеше, че ако някой друг, а не самият Кай му го беше казал, нямаше да го повярва.

Оиши беше видял раната, нанесена на гърба на Кай от демона с черната броня, и мълчаливо се съгласи с него.

— Аз мога да му помагам — с готовност заяви Ясуно и се усмихна. — Ако му трябва помощ.

Оиши кимна и двамата мъже се отправиха към очакващите ги коне.

— Оиши-сама — извика го нечий познат глас.

— Каватаке? — Оиши спря и се обърна, като с изненада установи, че цялата театрална трупа идваше към него, придружена от неколцина ронини.

— Върнахме се и за да го докажем, ето ни тук — каза главният актьор и се поклони пред него. Оиши кимна и се усмихна.

— Май това е нова божествена среща след ада. Добре ли сте всички? — попита той.

— Да, благодаря на боговете — отвърна Каватаке и хвърли

поглед назад към хората си и към мястото, където снощи се беше намирала сцената. — А господарят Кира е мъртъв. „Този, който плюе към небето, сам бива оплют“, казват хората… — започна актьорът и поклати глава, вдигайки отново поглед към Оиши.

— При всички случаи, не можехме просто да си тръгнем, без да ви поздравим за забележителното ви представяне. Знаем, че шансовете човек да захапе собствения си пъп са по-големи, отколкото да удържи победа над цяла крепост, и то само с четиридесет и седем мъже.

— Тогава защо се съгласихте да ни помогнете? — иронично вдигна вежди Ясуно.

Каватаке се разкиска.

— Е, моята философия е, че „Всички сме глупци, независимо дали играем или не, затова какво пречи все пак да поиграем?“ — каза той и добави: — Освен това вярвам, че трябва да живеем, като си помагаме един на друг.

— Никога нямаше да сме преминали през реката, ако не бяха вашите гребци — отвърна с благодарност Оиши и също се поклони пред Каватаке. — Ние завинаги ще бъдем ваши длъжници.

— О, няма нужда да се чувствате задължени — отвърна Каватаке и махна с ръка, сякаш самата мисъл за това му беше досадна. — Всичко, което трябва да направите, е да ни платите. Уговорката ни беше „двойно или нищо“, нали? Плюс обезщетение за повреденото имущество.

Ясуно избухна в смях, Оиши също се ухили.

— Такава беше уговорката ни — съгласи се той и кимна към шепата мъже на Кира, които стояха наблизо и ги наблюдаваха с неразгадаеми изражения. — Вашият бивш господар има непокрит дълг — каза им Оиши. — Намерете ми някой, който има достъп до складовете му. Сигурен съм, че той би искал да изпълним последното му задължение.

После се обърна към Ясуно и добави:

— Иди с тях, за да се увериш, че актьорите ще си получат дължимото, както и допълнително обезщетение за загубите.

Оиши вдигна глава и видя, че Мика се приближава към тях, възседнала коня си.

— След това разпределете каквото е останало в касите и сандъците на Кира и донесете половината от парите тук — каза Мика, като се присъедини към тях и огледа изненаданите им изражения.

Ясуно я гледаше невярващо, а Оиши сложи ръка на рамото му, щом видя грейналия поглед на Мика-химе.

— Всичко ще бъде раздадено на местните селяни по пътя на

връщане, Ясуно-сама — каза тя и се усмихна, а в усмивката ѝ се четяха едновременно увереност и дълбоко задоволство. — Всичко трябва да бъде върнато обратно на хората, от които е откраднато, и то преди да се озове в съкровищницата на *бакуфу* — добави тя и огледа слисаните лица на бившите васали на Кира. — А половината от богатствата нека бъде разпределена между обитателите на този замък. Те са го заслужили.

— Да, господарке! — отвърна Ясуно и се поклони дълбоко. Усмивката на Оиши се пренесе и върху лицата на рониниte на Кира, чиито поклони пред бившата пленница на бившия им господар бяха дори още по-дълбоки от този на Ясуно.

Изправен до Мика, Оиши наблюдаваше как Ясуно и Каватаке забързаха напред, за да настигнат хората на Кира, тръгнали да търсят някой, притежаващ връзка ключове. Така или иначе беше сигурен, че разпределянето на богатството на Кира нямаше да забави много отпътуването им.

За изненада на рониниte, актьорите не побързаха да си тръгнат веднага след като бяха получили дължимото им. Каватаке, изглежда, беше говорил сериозно, когато бе казал, че вярва в това, че хората трябва да си помагат. Тъй като след изминалата нощ актьорите имаха малко вещи, оцелели след атаката, които да носят на гръб, те бяха решили да се посветят на това да помогнат на Оиши с пренасянето на ранените по стръмния хлъзгав път надолу от крепостта.

Актьорите ги съпроводиха чак до края на бившите владения на Кира, като през цялото време помагаха, с каквото могат.

— Пътят никога не е твърде дълъг, когато си в компанията на весела дружина — настояваше Каватаке, сякаш сега, когато непосредствената опасност беше отминала, актьорите не можеха да се откъснат от привлекателността на идеята да пътуват в такава опасна компания.

Оиши смяташе, че като говори за „весела дружина“, Каватаке имаше предвид актьорите, тъй като това беше последната дума, която можеше да му хрумне, когато погледнеше своите ранени и изтощени мъже. Състоянието им обаче го принуди да признае, че в този момент всяка помощ бе добре дошла и дори самото присъствие на трупата пътуващи актьори ободряваше духа на хората му, особено на най-зле ранени те, които чрез тях поне за миг имаха възможност да се разсеят от болките и страданията си.

Щом слязоха от високите планини, в които се намираше замъкът Кираяма, последните следи от зимата също останаха зад гърба им. Първите слаби повеи на пролетта вече се усещаха в

земите около тях, а ронините оставяха торбички от златото и среброто на Кира на старейшините на всяко село, през което преминаваха, и то точно в момент, когато отчаяните и ужасно благодарни хора имаха нужда от пари за купуването на семена за предстоящата пролетна сеитба. Изглежда, пътуващите актьори се забавляваха много повече от ролята си на благородни бандити, отколкото ронините, но Оиши предполагаше, че просто нравът им бе такъв. Беше повече от доволен, че по пътя те привличаха фермерското възхищение и любопитство, което ронините нито търсеха, нито желаеха.

Но както всичко друго под слънцето и луната на тази земя, помощта на Каватаке и неговата „весела дружина“ не беше изцяло безвъзмездна. Щом замъкът на Кира остана зад гърба им, актьорите започнаха да задават безброй въпроси за нападението на крепостта и за мотивите на мъжете, които го бяха планували, за господарката Асано, за вещицата и демоните, както и за подробности от личния живот на самураите. Оиши предполагаше, че любопитството също им е вродено.

Мика бе благосклонно настроена също толкова, колкото беше и благодарна за оказаната й помощ, но по цял ден яздеше до Кай, закриляйки го като истинска Канон — многоръката богиня на милосърдието, а Кай, въпреки раните си, все пак успяваше да язди начело и да показва пътя.

Ясуно често се оплакваше, че актьорите са по-лоши и от деца на празник или от куче, което не спира да носи обратно подхвърлената му пръчка, и по настояване на Оиши той беше този, който трябваше да отклонява всички актьорски въпроси от Мика и Кай.

Оиши се стараеше да отговаря колкото можеше по-кратко и бе доволен, че дори няколкото сериозни рани на Чикара не пречеха на момчето да го отмени в неприятното задължение да разказва за битката от името и на двама им. Подобно на някои от мъжете, които бяха подложени на непрекъснатите актьорски разпити, Чикара едва ли не им се наслаждаваше, особено когато Каватаке им спомена, че познавал някои драматурзи в Едо, които биха дали всичко, за да могат да разкажат историята за отмъщението на ронините. Не се и съмняваха, че актьорът говори буквално. Имаше една древна поговорка, която гласеше, че „От езика трябва да се страхуваш повече, отколкото от меча“, а този факт явно не беше убягнал и от полезрението на *бакуфу*.

Оиши не беше много въодушевен от възможността историята им да бъде разпространена из Едо по-рано, отколкото трябваше, но така или иначе не протестира срещу това. Беше наясно, че разказващите се истории за отмъщението на ронините щяха да

вбесят Ину Кубу и съветниците му, щом достигнеха до ушите им. Напомнянето на шогуна за това, което бяха извършили ронините, може би щеше да е единственото удовлетворение, което те щяха да получат срещу шогуна, който с арогантното си безразличие бе опустошил живота на господаря Асано, Мика-химе и всички тях.

Най-накрая те достигнаха до границата на владенията на Кира и неизбежната раздяла на спътниците по неволя — ронини и пътуващи актьори, трябваше да настъпи. Каватаке и хората му щяха да се отправят на североизток към Едо и имаха право да пътуват по всички главни пътища на страната, а и сега времето ги притискаше да стигнат там по-бързо. Ронините, от своя страна, трябваше да поемат на югозапад към Ако и нямаха право да минават по пътища, където рискуваха да попаднат на патрули и проверки.

„Всички, които се срещат, е съдено да се разделят“, но когато дойде време да се сбогуват с актьорите, за своя изненада ронините установиха, че изпитват голяма тъга.

Щом трупата пое по своя път, ронините бяха изправени пред още куп нови и най-разнообразни задължения, необходими дори само за простото им оцеляване и особено много за оцеляването на ранените, тъй като се налагаше да пътуват съвсем сами. Оиши обаче беше благодарен на актьори те повече, отколкото бе очаквал, защото си даде сметка, че хората му се справяха много по-добре с всичко, което трябваше да се свърши, благодарение на помощта, която бяха получили.

Изненада се още да установи, че групата им ставаше все по-спокойна, пътувайки към дома през събуждащата се за нов живот провинция.

Първите признаци на настъпващата пролет, които ги бяха посрещнали още с напускането на замъка Кираяма, се бяха превърнали в изобилие от напъпили дървета и ранни диви цветя. Новопоникналата трева и засадените ниви превръщаха земите около тях в безкрайно одеяло, преливащо във всички нюанси на зеленото, каквито Оиши не беше виждал никога през друго време на годината. Яздеха право на югозапад към океана, а топлината и свежите цветове наоколо пречистваха и лекуваха сърцата им по свой начин след всичко преживяно от ронините в крепостта на Кира.

Сега, когато вече не бе необходимо да се прокрадват тайно, за да нападнат Кира, а и след като трябваше да се грижат за ранените си, Кай успя да им намери по-лесен път към дома, минаващ през второстепенни и по-рядко употребявани пътища. Отделни разпръснати по пътя им села на фермери и занаятчии бяха местата, където можеше да спрат за малко за провизии.

Мика беше заделила настрана шепа от сребърните и медни монети на Кира — напълно достатъчно, за да плащат за предоставяните им храна и лекарства, и в резултат на това селяните, които ги виждаха да приближават с изумление и страх на лицата си, ги изпращаха с радостни възгласи и благодарствени молитви за тяхното здраве и благополучно пътуване.

Оиши се бе притеснявал дали Кай ще издържи да им бъде водач през целия дълъг път до дома. Собствените му рани го боляха достатъчно и въпреки че пътуваха със скорост, при която дори сериозно ранен човек можеше да оцелее, изтощението се превърна в негов вечен спътник. Кай, от своя страна, с яздещата до него убийца на вещици Мика — също толкова самоуверена и непретенциозна, колкото и легендарната Томое Гозен, яздеща до своя възлюбен Йошинака — рядко показваше и следа от болката или неудобството на пътуването.

Двамата, изглежда, живееха в някакъв свой собствен свят, където отчаянието и болката нямаха място, а социалните различия нямаха значение. Те използваха всяка възможност да се погледнат в очите, от време на време да разменят по няколко думи и да се радват на това, че са заедно.

Това, че ги виждаше заедно, вече никак не дразнеше Оиши. Подобно на много други неща, в които някога беше вярвал, а сега бяха различни, така и истинското значение на любовта за него вече не беше абстракция. Това, че ги виждаше заедно, просто го караше да се сеща за Рику с много мъка и копнеж.

Започна все по-често да язди до Чикара и да си говори с него за неща, които никога преди не бяха обсъждали. Взе да опознава сина си по нов начин, тъй като на практика цялото време, прекарано с него досега, беше заето с това да обучава сина си в задълженията на бъдещ *кару*.

Неколцина от рониите също бяха бащи и синове или пък братя, а повечето от тях имаха семейства някъде. Всички те прекарваха времето си като Оиши и Чикара — говорейки си за дома и миналото, за това колко се гордееха един с друг и че се молеха семействата им да ги запомнят с гордост. Не размишляваха върху бъдещето отвъд момента, когато трябваше да се изправят пред гроба на господаря Асано.

Подобно на Кай и Мика, всички, изглежда, разбираха, че краткото време между акта на отмъщение и момента, когато щяха да стигнат до замъка Ако, беше дар, който не биваше да бъде пропиляван и представляваше истинско *уаби-саби* — миг на неочаквана красота в най-чистия й смисъл. Всеки ден беше изпълнен с *аваре*[53] — горчива мъка, сложно свързана с всеки миг, който душата се намираше в баланс, защото всички такива

моменти бяха редки и свършваха твърде бързо — като последната глътка саке или фойерверки, отразяващи се в морето в някоя лятна нощ… или просто безупречно синьото пролетно небе.

И все пак заради това или по-скоро въпреки него, през нощите, когато раните му или стенанията на другите ранени мъже не го оставяха да спи, Оиши размишляваше дълго. Имаше въпроси, които трябваше да реши, неща, за които трябваше да се помири със себе си, както и размисли за *гири* и *нинджо*, както и дали беше възможно да преосмисли целия си живот за краткото време, което му оставаше.

В една от тези нощи останалите ронини спяха кротко сред дърветата, а той лежеше увит в одеяло, взето от двореца Кираяма, и гледаше замислено през клоните на дърветата към изгрялата пълна луна. Лек бриз донасяше аромат на млада трева и вековни борове и за пръв път от много време тялото му се чувстваше почти удобно. И все пак Оиши не можеше да заспи или поне така си мислеше, докато не се обърна настрана, поглеждайки към мястото близо до себе си, където Мика-химе винаги лягаше да спи.

Само че тя не беше там.

Той се изправи рязко и изстена високо от болката, причинена от внезапното напрягане на мускулите му. Леко движение в другия край на поляната му подсказа, че някой се беше обърнал при звука и гледаше към него. *Някой…*

Увита в подплатено с коприна одеяло, Мика, изглежда, сияеше със собствена вътрешна светлина, отразяваща ярката луна толкова силно, сякаш самата тя носеше фенер. Стоеше права до по-отдалеченото място, където лежеше Кай, и бдеше над него като богинята Канон дори и сега. Кай спеше, както винаги, легнал настрана от останалите или по навик, или защото твърде добре знаеше къде спеше любимата му.

Колко ли дълго беше стояла тя там, наблюдавайки го безмълвно, докато спеше? Дали го беше правила и преди? Кай, изглежда, спеше дълбоко, въпреки че Оиши искрено се съмняваше, че на този свят има човек, който да е способен да изненада Кай в съня му, независимо колко изтощен беше той.

И все пак нито той, нито Мика не правеха нищо за желанието, което осезаемо съществуваше между тях във всеки един миг, дори и сега. Любовта беше обвързала душите им завинаги, въпреки че живееха в свят, който им беше отрекъл дори правото да си говорят свободно или да прекарват свободното си време заедно. Свят, който под страх от смъртно наказание им забраняваше да се оженят и дори да изпитат чувствената интимност, най-висшия физически израз на любовта.

Оиши винаги беше приемал социалните норми и бе живял спрямо техните принципи, които държаха Кай и Мика разделени. Същото беше правил и господарят Асано до самия си край, въпреки непоклатимата си вяра в качествата на Кай. И все пак сега, на това място и отвъд ограниченията на света, които винаги бяха спазвали, Оиши виждаше само двама души, които се обичаха, двама души, за които миналото и бъдещето бяха без значение. И все пак те не се възползваха от свободата си, въпреки че можеха…

„Защо?“ — замисли се той и дори не се учуди как ли му беше хрумнала тази мисъл. Спомни си за радостта от сливането на телата, която беше изпитвал със съпругата си в акта на любовта; помисли си за техния син, роден от страстта им. Физическата любов никога не е била предвиждана да бъде отделно от емоционалната — тя беше нещо съвсем естествено и необходимо за живота, също като дишането.

Мика все още беше обърнала глава в неговата посока и стоеше неподвижна, замръзнала на място, без да знае какво да прави. Много тихо Оиши си легна обратно и се обърна на една страна с гръб към нея, преструвайки се, че просто се е пробудил от болките си.

„Господарке моя — мислеше си той, — животът е само пеперуден сън. Изсънувайте го добре“.

Затвори очи и си спомни, че някога бе използвал същия този стих в една поема, която бе написал за съпругата си на третата сутрин след третия ден на сватбата им, беше на зазоряване, докато тя все още спеше. Отначало споменът му причини болка, дълбока като рана и силна като изгубената любов — почти непоносима. Но той започна да си повтаря стиховете като тиха мантра, докато болката постепенно намаля и споменът почти изчезна.

И за негова изненада, заспа непробудно.

Едва беше започнало да се зазорява, когато нечии нетърпеливи стъпки и подръпване по ръкава го събудиха и той отвори рязко очи. Видя, че синът му се беше надвесил над него и го гледаше.

— Какво? — стресна се Оиши и мигом сграбчи меча си. — Проблем ли?

— Не. Не, командире — прошепна Чикара и поклати глава. Момчето посегна мигом и притисна към земята ръката на баща си и меча заедно с нея. — Но… Мика-химе…

Беше все още твърде тъмно и Оиши не можеше да различи ясно изражението на лицето на Чикара, докато момчето сочеше към мястото, където трябваше да седи господарката Мика, а тя не

беше там.

— Ммм… — измърмори Оиши и се усмихна с леко доволство, след което затвори очи.

— Татко! — разтърси го отново Чикара, а шепотът му вече изразяваше нещо средно между паника и отказ да повярва на очите си. — Командире… татко… тя е с Кай, моля ви, командире, не убивайте Кай… — замоли го момчето и се отпусна с още по-голяма сила върху ранената ръка на Оиши, причинявайки му силна болка. Оиши стисна зъби, за да сдържи ругатнята си, и отблъсна леко сина си със здравата ръка.

— Нямам намерение да убивам, когото и да било — измърмори той, когато Чикара падна назад. Момчето зяпна от изумление.

— Нито пък имам намерение да говоря за това с когото и да било — добави той.

— Но аз се притеснявах, ако другите… — започна момчето.

— Мълчи, или наистина ще разберат. Ти защо си буден?

— Бях по нужда.

Оиши въздъхна.

— Остани тук за момент — каза той на сина си и се поизправи с мъка, докато синът му сядаше до него. Оиши разтърка уморено очи, опитвайки се да подреди мислите си. — Чикара — започна той и си пое дълбоко дъх, — чувал ли си някога да казват, че миналото е като друга непозната страна, всичко там се прави различно.

Чикара кимна. Все още изглеждаше объркан, но постепенно започваше да разбира.

— Струва ми се, че го казват само за да защитят настоящето — отвърна момчето.

— Твърде мъдър за годините си — усмихна се с леко огорчение Оиши. — Земята от миналото е там, където всички се заклехме да прекараме остатъка от дните си, когато нарушихме заповедите на шогуна, за да потърсим морално възмездие за смъртта на нашия господар. А в тази земя от миналото… човек може да придобие титлата „самурай“ заради собствените си заслуги. Там браковете не са просто размяна на бездушни пионки в игра на уреждане на политически съюзи. Там двама души, желаещи да се оженят, трябва просто да спят заедно в три поредни нощи.

Очите на Чикара се разшириха от учудване и този път Оиши успя да види изражението му доста ясно. Синът му се наведе напред и неочаквано му се поклони.

— Прости ми, татко — прошепна той, — никога няма да бъда толкова мъдър като теб.

Оиши се усмихна отново, но този път зад усмивката му се криеше пристъп на мъка.

— Ти беше първият, който отвори очите ми за истината — каза той и погледна към дърветата и мястото, където Мика и Кай спяха един до друг, плътно прегърнати. — Сега — добави и погледна сина си право в очите — ще ме оставиш ли да си почина… поне докато слънцето изгрее напълно?

Чикара скочи на крака и се поклони още веднъж, преди да се върне до собственото си място за сън. Оиши продължи да гледа след него, докато момчето най-накрая се успокои под завивката си и заспа отново.

Оиши се обърна по гръб и покри лицето си с длан не толкова да попречи на първите ярки слънчеви лъчи да проникнат зад клепачите му, колкото да задържи внезапния пристъп на емоции, който беше обзел тялото и душата му, изпълвайки очите му със сълзи, напиращи да прелеят навън.

Групата ронини се разшаваха и започнаха да стават, приготвяйки се за новия ден. Оиши се събуди и откри, че Мика-химе лежеше на мястото си близо до него, сякаш никога не го беше напускала. За миг се замисли дали спомените му от изминалата нощ не бяха просто сън, когато тя се пробуди и отвори очи. Мика също го погледна, а блесналият й поглед и срамежливата й усмивка му предложиха истински букет от ириси — поглед, изпълнен с *благодарност, вяра и връзка на доверие, която би продължила завинаги.*

Той прие подаръка й с кратка усмивка, преди да се заеме с изправянето на собственото си болезнено и изстрадало тяло, което трябваше да накара първо да седне, а след това и да се вдигне на крака, подготвяйки се за новия ден. Така и не погледна повече към нея, но дочу, че тя несъзнателно се протегна и въздъхна леко, преди да отметне одеялото си и да скочи леко на крака. Помисли си, че я е чул да си пее тихичко, докато вървеше боса през все още мократа от росата трева към мястото, където Кай все още спеше дълбоко и непробудно като всеки нормален мъж, който е бил буден през по-голямата част от нощта.

Въпреки това Оиши ги погледна крадешком и видя, че на Мика дори не й се наложи да заговори на Кай, за да го събуди. Той сам вдигна глава и я погледна още преди тя да беше сложила ръце на кръста си, за да му се скара закачливо за мързеливото излежаване. При тези й думи по лицето му се разля усмивка, а след това той се засмя с глас — звук толкова неочакван, че Оиши невярващо поклати глава.

Кай сведе глава пред нея, сякаш за да се извини за непочтителното си поведение, и се изправи на крака, използвайки дънера на дървото, под което беше спал, за да се подпре. Не направи дори опит да докосне Мика, която спазваше почтително разстояние между двамата и не направи нищо, за да му помогне, освен да сгъне одеялото му. Подаде му го с две ръце и с толкова нежност, сякаш то беше скъпоценност, с която тя с нежелание се разделяше. Оиши обаче се усъмни, дори Чикара да беше внимавал достатъчно, за да забележи изражението на лицето й в този момент.

Мика се върна до мястото, където Оиши вече навиваше на руло собственото си одеяло. Кай я последва с очи, докато погледът му срещна този на Оиши, и видя, че другият мъж го гледаше. Поклони се леко — обикновен знак на поздрав между двама равни. Оиши обаче не можеше да си спомни за друг случай, в който Кай да му се беше покланял по своя воля, а в момента лицето на Кай изразяваше най-необикновената емоция, която Оиши някога беше виждал.

Кай най-накрая се обърна и тръгна към мястото, където останалите ронини се събираха и чакаха сутрешната си порция ориз да се свари. Така и не погледна повече назад. Мика започна да сгъва завивката си, сякаш и за нея това беше просто поредната утрин, а тя не беше нищо повече от обикновен ронин.

Дните от пътуването им обратно към Ако се изнизваха неусетно един подир друг, а ронините намираха просто удоволствие както в дъждовното време, така и в слънчевите дни, в които небето се любуваше на отражението си в новозапълнените с вода оризища. Всяка гледка, дори и най-обичайната, изглеждаше нова и чудно хубава за очите, които не можеха да знаят дали днешният ден нямаше да бъде последният, в който щяха да имат възможност да я зърнат. Кай и Мика все още яздеха един до друг и си говореха малко по-често, но иначе се държаха така, сякаш нищо между тях не се беше променило. Всяка нощ обаче Мика се промъкваше тайно до Кай, нощите се изнизваха бързо, също както и дните, а по изгрев тя винаги беше отново на мястото си до Оиши. Нощта успяваше добре да запази тайната им, а дори и някой от останалите мъже, освен Оиши и Чикара, да подозираше нещо, така или иначе никой от тях не се осмели да заговори за това.

Вишневите дървета бяха вече напълно разцъфнали, когато

ронините най-накрая стигнаха до границата на родния Ако. Вестта за отмъщението им ги беше изпреварила отдавна и макар да знаеха, че ще стане така, всичко се беше случило по начин, какъвто ронините не очакваха. Новината за деянието им, изглежда, беше плъзнала из цялата страна, също както и смяната на сезоните. По пътя вече бяха чули, че в цяло Киото и в Едо всички обсъждаха само това. Също толкова изненадващо се оказа за тях и това, че дори в малката и отдалечена провинция Ако хората от всяко село и работниците по полето, които подготвяха оризищата за сеитба, знаеха точно кои са и спираха работата си, за да им се поклонят, или им махаха отдалеч, изказвайки на глас благословии при преминаването на процесията им.

Когато най-накрая стигнаха до селото непосредствено преди крепостта Ако, в него се беше събрала такава тълпа, че докато преминаваха по главната улица, рониите, които можеха да вървят пеша, слязоха от конете си от притеснение да не стъпчат някого в навалицата.

Оиши настояваше Мика да остане на коня, за да запази собственото си достойнство и безопасност в тълпата, дори когато тя поведе процесията. Мика все още беше господарката Асано, наследница на Ако, независимо дали справедливостта на боговете можеше да накара шогуна да й възвърне законното право или не.

До нея Кай слезе от коня си, без да каже и дума, но на лицето му се изписа гримаса, която изразяваше повече болка, отколкото той някога досега си беше позволявал да покаже. Мълчаливо поведе коня си все по-бавно, докато накрая изостана назад сред групата ронини и кимна на Оиши да заеме мястото му до Мика в безмълвно признание, че пътуването им и твърде кратката свобода, която то им беше донесло, бяха свършили.

Мика безмълвно го гледаше как се отдалечава. Главата й беше вдигната високо, но очите й бяха замъглени от мъка, когато Оиши избърза с коня си, за да се изравни с нея, също запазвайки пълното си мълчание. Погледна към дара, който носеха за гроба на господаря Асано, завързан в чувал и окачен на върха на копие, прикрепено към седлото му.

Щом започнаха да напредват сред тълпата, Оиши с изненада и известно смущение наблюдаваше реакциите на хората в града. Почти никъде не се виждаха горди и изпълнени с възхита погледи, които бяха срещали през целия път дотук. Вместо това ги посрещаха угрижени лица, сведени погледи и хора, които се просваха ниско по очи пред тях, сякаш молеха за милост, очаквайки гнева на шогуна. Знаеше, че това посрещане не се дължеше на факта, че минаваха господарката Асано и нейните

васали, тъй като те вече не бяха такива, каквито ги помнеха, дори и не приличаха на себе си, и все пак хората се отнасяха към тях така, сякаш чувстваха нуждата да паднат пред тях, за да им се извинят.

Някакъв едър набит фермер излезе на пътя пред коня на Оиши, коленичи и притисна челото си и калта.

— Оиши-сама — изрече тихо човекът, — моля за прошката ви. Ако животът ми е всичко, с което мога да ви се отплатя, то…

Оиши погледна невярващо към коленичилия човек, докато селянинът най-накрая вдигна глава и Оиши си спомни откъде му беше познат. *Тогава обаче позициите им бяха разменени.* Сега пред него стоеше същият човек, който го беше заплюл в деня, когато стражите на Кира най-накрая го бяха пуснали от тъмницата и го бяха изхвърлили от крепостта.

През тялото му премина силна вълна от емоции, щом си припомни онзи ден — макар да бяха минали няколко седмици, на Оиши му се струваше, че оттогава са изтекли години. Осъзна, че ако тогава не беше играл отчаяната роля на обезсърчен човек, за да свали гарда на войниците на Кира, може би щеше да е убил този нещастник на място заради нанесената му обида… той все пак беше само селянин.

Единствено старателното планиране на всички подробности около отмъщението над Кира заради господаря Асано и заради самия него — заради всички тях — беше успяло да запази разсъдъка му, за да оцелее през всички месеци на трудности и пълна изолация. През цялото това време обаче той не беше научил нищо повече за себе си, освен това колко дълбоко в душата му можеше да стигне изгарящият огън на омразата.

Но сега… Оиши погледна към мъжа, коленичил в краката му, и видя просто един човек — нито чудовище, нито нечовешко създание, което имаше право да убие по своя прищявка просто защото той се беше родил самурай, а другият човек не бе имал този късмет.

Човекът беше просто селянин… и все пак чувството му за чест бе толкова силно, че дори жалкият акт на злоба, който бе изпитал спрямо някого, когото бе сметнал за страхливец и предател, сега го изпълваше с толкова дълбоко съжаление, че предпочиташе да умре от срам.

— Опростен си — тихо каза Оиши, наведе се и хвана мъжа за рамото, за да го накара да се изправи. — Животът ти е дар от боговете, както и животът на всички останали. Отсега нататък го използвай по начин, който да си заслужава.

Мъжът отстъпи назад от пътя, все още не вярвайки на случилото се, и едва успя да прошепне няколко думи за

благодарност.

Оиши усети, че нечия ръка го докосва по рамото, и вдигна поглед. Госпожица Мика му се усмихваше.

— *Кураносуке* Оиши — обърна се тя към него, наричайки го с бившата титла на главен васал и най-доверен съветник на баща й, — мислех, че моят баща не би могъл да бъде по-горд с вас, отколкото беше за това, че до последния му дъх се подчинявахте на желанията му, както и за това, че му служихте толкова добре и след смъртта му. Оказа се обаче, че съм грешала. Сега вече той не би могъл да е по-горд с вас!

Лицето на Оиши почервеня от смущение, той сведе поглед и поклати глава, но не точно, за да отрече казаното, след което тръгна отново край нея.

Вдигна глава още веднъж, когато усети, че нещо в звуците и цялостното настроение на тълпата край тях се промени. Видя как израженията на хората наоколо изведнъж започнаха да се променят от угрижени и засрамени към удивени и доволни, а накрая всички излъчваха някаква празничност. Постепенно се осмелиха да говорят на висок глас и много скоро хората започнаха шумно да приветстват завръщането на господарката Асано и да възхваляват смелостта на нейните верни васали.

Тълпата пред тях се раздвижи и изтика напред някого. Фигурата се откроi достатъчно ясно, така че Оиши да я разпознае: *Рику*.

Лицето му грейна от почуда и радост, щом видя сълзите от щастие, бликнали от очите й, и щом усети гордостта и копнежа, който искреше в тях. Тя отвърна на усмивката, която грееше на лицето му, а долната й устна потрепери от едва сдържаното вълнение. Жена му обаче не се втурна да го прегърне, запазвайки неговото и нейното собствено достойнство като истински самурай. И все пак тя беше и завинаги щеше да си остане само неговата любяща жена.

Очите и усмивката й след това срещнаха погледа на господарката Асано, яздеща до Оиши. Мика също се усмихна в отговор на Рику, сякаш това, че я виждаше, беше и последното доказателство, от което се нуждаеше, за да повярва, че най-после се беше завърнала у дома.

Щом те двамата подминаха напред, Рику вече се оглеждаше сред редиците от ронини след тях, докато очите й най-накрая попаднаха на Чикара.

— Чикара! — извика го тя.

Момчето вдигна глава и на лицето му разцъфна щастлива усмивка, а в погледа му грейна вълнение. Кай, който вървеше до него, го избълска леко към края на колоната и този път,

независимо дали беше самурай или не, майка му не се посвени да наруши достойнството му, а изтича към него и го грабна в прегръдките си, притискайки го силно към сърцето си. Вдигна поглед към Оиши, а в очите й се четеше безмълвна благодарност за това, че беше върнал сина им жив и здрав.

Чикара нарочно не погледна нито към баща си, нито към останалите мъже, докато майка му го прегръщаше. Той задържа ръката й и я остави да върви край него, докато ронините продължаваха нагоре по криволичещия стръмен път към крепостта. Лицето му изглеждаше възмъжало, а и сега го изпълваха гордост и задоволство.

Все повече и повече селяни започнаха да се престрашават да пристъпят напред, за да им предложат храна, вода или да отправят по някоя добра дума или молитва. Молитвите се приемаха със сдържано кимване и благодарност, а водата и храната биваха отклонявани настрана с благодарствени усмивки. Мислите на всички хора, а и на госпожица Мика сега бяха насочени изцяло към пътя напред. Нямаше да допуснат нищо да ги забави повече, след като вече бяха толкова близо до края на пътуването си.

Прекосиха реката и най-накрая зърнаха стените на крепостта Ако. Не бяха съвсем сигурни какво посрещане ги очакваше, но бяха убедени единствено в това, че сега дори самураите на шогуна не можеха да застанат на пътя им. Хората от селото им бяха казали, че войниците на *бакуфу* бяха пристигнали преди тях и бяха отстранили настанените в Ако васали на Кира. Хората на шогуна обаче не си бяха тръгнали. Портите на крепостта бяха затворени и из нея бяха поставени стражи, като всичко друго си беше останало така до днешния ден.

Гробището се намираше извън крепостните стени на брега на реката, където растяха върби и вишневи дървета. Традициите на Шинто — волята на боговете, които в началото на времето бяха издигнали земите на Япония от морето, още от времето на предците им забраняваха останките на мъртвите да заемат една и съща земя с домовете на живите. Същите богове вече мирно споделяха земя и небе с божествената същност на Буда, а будистките свещеници отговаряха за погребенията, но за най-основните въпроси на живота и смъртта древните норми все още бяха в сила.

Групата ронини вървяха на почтително разстояние след хората от селото и по средата на пътя към портите на крепостта свърнаха встрани през откритото поле покрай крепостните стени. Конете им пристъпваха с бавен ход и ронините преминаха покрай ивицата цъфнали вишневи дръвчета покрай брега на реката,

преди да стигнат до гробището.

Мъжете, застанали на стража пред портите, облечени в черни брони със златния герб на шогуна, просто стояха неподвижни и ги наблюдаваха отдалеч. И други самураи на Токугава започнаха да се събират по бойниците на крепостната стена, за да наблюдават процесията. Нито един от тях не понечи да излезе от крепостта, въпреки че вероятно много добре знаеха кои са хората от групата изтощени ронини. Със сигурност знаеха и защо бяха дошли те и бяха достатъчно възпитани да ги оставят спокойно да изпълнят свещения си дълг и ритуал пред гроба на господаря Асано.

Кай се присъедини към останалите мъже, които се наредиха в полукръг около Мика и Оиши, и наведе глава заедно с другите. За пръв път видя надгробния камък с правоъгълната му основа и изправения каменен стълб с името на господаря, под който почиваше урната с останките на господаря Асано, приютени във вечния си дом в земята на Ако.

Въпреки че не можеше да я види, той знаеше, че неспокойната душа, която някога беше принадлежала на господаря им, все още беше прикована към това място и не можеше да отпътува към небесните селения, нито пък да се прероди и да започне ново съществуване. Щом тази мисъл премина през съзнанието му, Кай изведнъж усети лек бриз да се плъзва през тревата, покрила гроба. Наоколо не се виждаше нито една от дървените молитвени плочици, каквито обикновено опечалените и членовете на семейството оставяха на гробовете на починалите си близки, не бяха поднесени и никакви дарове край надгробния камък — нито цветя, нито тамян, нито пък какъвто и да било знак, че някой помнеше починалия — нямаше дори камъче. Мика сведе глава и запримигва бързо, борейки се със сълзите, когато осъзна жестокото неуважение, проявено от хората на Кира — личеше си, че те бяха всявали чувство на страх сред местните, чийто живот бяха контролирали в нейно отсъствие.

Кай сви ръце в юмруци, борейки се с копнежа си да я прегърне отново и да я задържи в прегръдките си поне за миг. Но той остана на място, казвайки си, че дори самото му присъствие тук беше достатъчно и тя щеше да се успокои много повече, когато и душата на баща й намереше покой.

Това, което бяха донесли със себе си днес, щеше да бъде не само отплатата за душата на господаря Асано, изгубена и реещa се с вятъра през последната една година — време, което и те бяха изгубили — щеше да бъде нещо много повече.

Мика отвърна поглед, когато Ясуно отвърза копието с добре опакования вързоп, окачен на върха му от седлото на Оиши, и го

предаде в ръцете на командира си. Оиши го прие внимателно със свободната си ръка, докато ранената му бе все още неподвижна. Той коленичи сковано пред гроба и остави вързопа на плоската каменна повърхност в основата на надгробния камък. След това извади камата от ножницата й на колана си — същата кама, която беше отнела живота на господаря му, както и на Кира. Остави и нея в основата на паметника.

— Сега можеш да почиваш в мир, господарю мой — каза тихо той. — Вече си отмъстен.

Оиши се поклони ниско, свеждайки глава до земята в знак на последна почит, след което се изправи на крака.

Дойде ред на Мика да коленичи пред гроба на баща си и да се поклони, преди да остави до даровете на Оиши букетче пролетни цветя, дадени й от жена от селото. Мика затвори очи и прошепна тиха молитва, която само баща й можеше да чуе.

И сякаш в отговор на молитвата й вятърът подухна сред вишневите дървета край реката и цял рояк цветчета се понесоха нежно из въздуха като знак за сбогом.

Мика се изправи на крака, а лицето й беше възвърнало ведростта си, когато се обърна към мъжете, чакащи около нея. От излъчването й можеше да се види, че каквато и да е била отправената от нея молитва, то тя беше намерила отговора си.

— „Да вдигнем глави без срам пред небето — изрецитира тя думите, поглеждайки всеки един от хората си в очите, — нито пък, кланяйки се, трябва да се срамуваме пред земята“.

Тя се поклони отново на Оиши, а след това и на групата ронини зад него. Щом погледна отново към Кай, той можеше да се закълне, че е видял в очите й искрица от силния дух на баща й, който чрез нея гледаше към него, към всички тях с благодарността на всичките му предци.

Един по един ронините започнаха да коленичат и да се покланят пред гроба, като тези, които можеха да се движат свободно, помагаха на ранените си другари. Ясуно се приближи, за да предложи приятелското си рамо на Кай — беше му помагал да се качва и слиза от коня през цялото дълго пътуване до дома, когато гърбът на Кай беше твърде схванат или той беше прекалено изтощен, за да се справи сам. След дългия път до крепостта Кай с радост прие предложената му помощ и падна на колене. Ясуно също коленичи до него. Молитвата на Кай за господаря Асано включваше не само благодарност за това, че някога той беше спасил живота му, но и радост, че бе имал възможност да стане приятел на всички негови хора, които бяха днес тук. Благодарен беше и за неугасващата любов на Мика. Завърши тихата си молитва с молба благодарността му да бъде

приета, а той да получи опрощение за любовта, която изпитваше към нея.

Когато всичко нужно бе изказано в молитвите им, изтощените мъже седнаха да отдъхнат в сянката на дърветата край речния бряг. Хората от селото, които ги бяха последвали и бяха останали на почтително разстояние от тях, наблюдавайки церемонията край гроба, най-накрая имаха възможност да предложат храна и вода на господарката Асано и рониите и да ги посрещнат у дома.

След малко Мика стана от мястото до Кай, където седеше, и отново се присъедини към Оиши. Кай ги наблюдаваше как се качват на конете си и се отправят към външната порта на крепостта Ако, неспособни да си отпочинат истински, преди да бяха видели какво се е случило с дома им.

Стражите зад портата ги наблюдаваха повече с любопитство, отколкото с притеснение. Когато двамата конници се приближиха достатъчно, че лицата им да се виждат ясно, хората на шогуна се поклониха с уважение пред тях, сякаш вече знаеха самоличността на потъналата в прахоляк и изгоряла от слънцето жена, облечена в мъжки дрехи, и на изтощения ронин с една превързана ръка, която лежеше неподвижно на гърдите му, поставена в ремък през врата му.

Въпреки това Мика се представи пред тях, представи и Оиши, след което с тон, изискващ уважение, и със силна увереност, получена от това, че предците й бдяха над нея в този миг, тя поиска да й бъде осигурено разрешение да влезе в замъка Ако.

За нейна изненада капитанът на войниците, оставени в крепостта, дойде лично до портата и нареди на войника, отговарящ за преминаването, да ги пусне. Той отвърна на учтивите им поклони, сякаш за него посещението им беше чест и не се намираше лице в лице с двама нарушители — избягала невеста и издирван престъпник, който беше убил бъдещия й съпруг. Мика и Оиши си размениха колебливи погледи, когато командирът ги пусна заедно с един от подчинените си до вътрешните порти на крепостта, откъдето също им разрешиха да преминат, преди най-накрая да стигнат до вътрешния двор.

Мика влезе в двора с колебание, но не защото самураите на шогуна ги наблюдаваха, не и защото бяха принудени да се молят подобно на просяци, за да ги пуснат през вратите, които по право бяха нейни, а защото през последната една година толкова много неща в живота, ума и сърцето й се бяха променили, че вече нищо в това място, където беше родена и отраснала, не й се струваше

познато.

Видя същото чувство на дезориентация и в погледа на Оиши, преди да бъде заменено с пустотата, която ги обзе, когато се вгледаха в изоставеното място, където някога беше управлявал господарят Асано. Оиши се загледа някъде в далечината и тя разбра, че търсеше с очи някогашния си дом, къщата, отредена за *кару* на замъка, която той беше споделял с жената, която някога бе негова съпруга, и с шестнадесетгодишния ронин, който някога бе негов син и наследник… Някога — преди господарят Кира да се намеси в живота им.

Погледна към градината на баща си и видя в нея само увехнали цветя и твърде избуяли храсти, задушени от бурени. Само това беше оцеляло от красотата, за която той се беше грижил с такава любов и удоволствие. Сега и тя беше изоставена — също като гроба му.

И все пак дори тук вишневите дръвчета бяха отрупани с цвят — сигурно доказателство за безкрайния кръговрат на природата, който продължаваше и без човешка намеса и контрол, недосегаем за преходността на мъки, моменти на нежност и радост или напразни копнежи, които съставяха всеки човешки живот.

Уаби-саби.

Усети се, че мисли за малкото градинско езерце с кои на баща си, чудейки се дали в него все още живееха рибки, или и те бяха изскочили от водата на камъните, извършвайки своя собствена странна форма на протест *джуниши* след смъртта на господаря им. Лейтенантът, който ги съпровождаше, се поклони колебливо и поиска да разбере дали двамата биха искали да влязат в двореца. Мика поклати отрицателно глава, като изведнъж ѝ стана невъзможно да си представи как влиза вътре, а и нямаше да понесе гледката на стаите на баща ѝ или нейната собствена, след като цяла година те бяха изоставени на произвола на врага.

Подухна вятър и вдигна пелена от прах и облак от изсъхнали цветчета, сякаш за да допълни картината на западналост. Най-накрая тя погледна отново към Оиши.

— Какво ще стане с нас сега? — попита го тихо тя.

Той отвърна на погледа ѝ и видя отражението на всичко вече отминало в тях, видя, че всичко беше свършило.

— Сега честта на Ако ще бъде възстановена, господарке — отвърна смело и уверено той, сякаш някак си все още вярваше, че справедливостта на боговете щеше да спаси Ако от алчността на хората.

Но щом тя го погледна отново, Оиши сведе глава.

Мика кимна по посока на главната порта и забеляза, че лейтенантът се изненада леко, когато му каза, че са видели достатъчно.

Командирът отново се приближи до тях, щом ги видя да влизат в долния вътрешен двор и да се отправят към портата на излизане.

— Госпожице Асано — каза той, — шогунът ще пристигне днес. Той очаква да ви види, вас и… — той спря и прочисти гърлото си, след което сведе засрамен поглед. — Ами няма да се наложи да чакате дълго — довърши той.

Тя кимна с разбиране и успя да прикрие студенината, която изведнъж беше обзела сърцето й при думите на войника.

— Тогава ще го чакаме при гроба на баща ми — каза тя и кимна към портата, сякаш беше твърдо убедена, че щяха да ги пуснат да излязат.

Командирът на стражите се поклони още веднъж и направи знак на хората си да отворят вратата и да им направят път.

— За мен беше чест — каза той, гледайки ги в очите. Думите му я смутиха повече, отколкото на влизане, но тя все пак тръгна по пътеката, която водеше към външната порта.

— Какво имаше предвид той с това „За мен беше чест“? — прошепна Мика на Оиши, докато двамата излизаха един до друг през портата и се отправиха към чакащите ги коне.

Оиши сви рамене и се усмихна едва забележимо.

— Предполагам, че е чест това, че ви вижда, господарке Асано — отвърна той.

Двамата поеха юздите на конете си от войниците, които ги държаха, и се качиха на седлата. Мика го погледна и се усмихна горчиво.

— Е, може би по-често трябва да се обличам в мъжки дрехи и да се въргалям в прахоляка… — каза тя. — Чудя се дали адютантът на шогуна въобще ще ме забележи и различи, когато дойде днес — завърши тя, а усмивката й нямаше и грам хумор.

Лицето на Оиши доби замислен вид, докато двамата яздеха обратно към мястото, където ги чакаха останалите.

— Вие винаги ще бъдете човек, който трудно се игнорира, Мика-химе. Това ви е в кръвта — отбеляза той и се усмихна. Оиши хвърли поглед към моста, оглеждайки празния път нагоре към крепостта. — Шпионите на шогуна действат много по-добре, отколкото предполагах — каза той.

— Би трябвало да са слепи и глухи, за да не знаят къде сме били, преди да стигнем до Ако. Всички по пътя ни знаеха за нас — отвърна Мика и поклати глава, спомняйки си за хората, които се бяха събирали, за да ги гледат как минават, дори и

когато се движеха по изоставените пътища, или за онези, които им махаха от полята.

Изведнъж й проблесна истинското, макар и неочаквано значение на уважението, оказано им от самураите на шогуна. Тя погледна към Оиши и усмивката, грейнала изведнъж на устните й, го изненада още повече, защото в очите й съвсем ясно прозираше гордост.

— Всички…

25.

Шогунът не остави господарката Асано и изморените й хора да почиват дълго на сянка, очаквайки пристигането му — нещо, за което те едновременно съжаляваха, но и бяха доволни от това. Далечният тропот на конски копита и маршируващи нозе накара всички да вдигнат глави, когато колона войници в черно-златни брони се показа на върха на далечния хълм.

Ронините и селяните, които се въртяха около тях, споделиха момент на дежавю, когато видяха процесията на шогуна да наближава отново крепостта Ако така, както се беше случило в онзи съдбовен ден през предишната пролет. Този път обаче колоната не беше нито толкова бляскава, нито толкова дълга, а и пристигането им не беше повод за празник за никого.

Един по един, помагайки си, ронините се изправиха и се върнаха полека край гроба на господаря си. Мика вече беше там. Беше коленичила в молитва пред него още след завръщането си от замъка.

Почетната стража на шогуна свърна от пътя през полето към гробищата, щом видяха, че ронините са се събрали около мястото, където беше погребан господарят Асано. Мика също се изправи на крака и застана до Оиши, излизайки на крачка пред него и останалите, сякаш с тялото си можеше да ги защити от наближаващите войници.

Шогунът и антуражът му спряха пред нея и останаха неподвижни по седлата си, гледайки отвисоко. Мика се поклони, но не коленичи. Беше свикнала да показва неуважение към Кира и сега й беше невъзможно да покаже почит пред човека, който толкова лесно се беше оставил да бъде манипулиран от него, дори и това да беше самият шогун.

Ронините около нея, изглежда, споделяха мнението й. Те коленичиха от уважение, но не се проснаха по лице на земята в израз на пълно подчинение, дори не сведоха глави.

Шогунът се взираше в тях от мястото, където стоеше, обграден от почетната си стража, и отбелязваше жестовете на минимално уважение, които му засвидетелстваха, изпълнени с нескрито предизвикателство. Той пришпори коня си напред, изпревари самураите си и слезе от седлото пред Оиши, който продължаваше да коленичи, взирайки се неподвижно право напред.

— *Кураносуке* Оиши? — обърна се към него шогунът.

Оиши най-накрая вдигна глава, за да го погледне, изненадан от решението на шогуна да се обърне към него с бившата му

титла.

— Дадох ви изрична заповед, с която ви забраних да търсите отмъщение — студено процеди шогунът, щом погледът на Оиши срещна неговия. — Вие не се подчинихте на нарежданията ми.

Упорито взиращият се поглед на Оиши стана още по-твърд. Той вдигна ръка и посочи към надгробния камък на господаря Асано и дара във вързопа, оставен пред него.

— Това, което лежи върху онзи гроб, е справедливостта — каза той.

Вълна от потиснато възмущение мигом се плъзна из свитата на шогуна, насочена към арогантното поведение на ронините, които се осмеляваха да се обръщат към господаря на господарите по начин, сякаш беше равен на тях.

Шогунът обаче само вдигна ръка, за да въдвори тишина.

— Какъв е този закон? — попита рязко той.

— „Човек не може да живее под едно и също небе с убиеца на неговия господар, нито пък да ходи с него по една и съща земя“ — изрецитира Оиши наизустената вековна мъдрост клетва за отмъщение, която и сам шогунът знаеше също толкова добре.

Ъгълчетата на устните на шогуна обаче се обърнаха надолу в знак на разочарование.

— Законите на небето нямат място тук, където действат само правилата на хората — каза шогунът.

Оиши кимна, без да отделя поглед от владетеля.

— Знам го, господарю, но знам още, че за да се възстанови редът в този свят, ние също трябва да заплатим с живота си. Аз и хората ми последвахме старите закони на *Бушидо* в знак на почит към нашия господар и отмъстихме за подлостта на господаря Кира. Действахме, като бяхме наясно, че наказанието за това е смърт. Ние сме самураи. Такава е съдбата ни — заяви Оиши и щом приключи с думите си, подаде напред свитъка, в който ронините се бяха подписали със собствената си кръв под намерението да потърсят отплата за стореното от господаря Кира.

Тълпата селяни, които се бяха скупчили наоколо, за да видят изхода от тази среща, зашушукаха трескаво от изненада и възхищение.

За един дълъг миг шогунът запази мълчание. Не беше очаквал толкова прямо признание, нито пък примирение, а и не беше предвиждал, че цяла тълпа от хора можеше да станат свидетели на конфронтацията им. Обмисли и факта, че дори тук, в Ако, обикновените хора, които през предишната пролет бяха презрели васалите на господаря Асано като страхливци, сега ги смятаха за герои.

За толкова кратко време новината за нападението над

крепостта на Кира беше успяла да се разпространи до най-далечните краища на страната. Щеше да се наложи да прибере в затвора половината население на Едо, ако решеше да затвори устите на всички, които участваха в предателската възхвала на историята за „Четиридесет и седмината ронини“, както му бяха казали, че я наричали. Дори някой вече беше написал пиеса по нея и хората приждаха на тълпи, за да я гледат, докато не нареди на цензорите си да я спрат.

Разбираше добре, че хората се нуждаеха от герои, а самурайската класа винаги им ги беше остарявала, поне досега. Но без постоянно състояние на война и битки, които да се водят, твърде много потенциални герои се бяха превърнали в носещи мечове бюрократи, които знаеха само как да създават проблеми, или пък в просяци.

В очите на хората тези ронини вече бяха герои. Дори съкровеното му лично мнение, възпитано в принципите на *Бушидо*, го караше да изпитва неволно възхищение към това, което тези мъже бяха направили.

Трябваше да действа много внимателно, за да се справи с така създалото се положение, защото в противен случай рискуваше да превърне четиридесет и седмината мъже, коленичили пред него, които по закон трябваше да бъдат умъртвени като престъпници, в нещо много по-опасно за неговата лична позиция и власт, отколкото ако те биваха възприети просто като герои.

Те бяха нарушили негова пряка заповед. Не можеха да бъдат извинени, подобен акт щеше да подрони авторитета му твърде силно. *И въпреки това…*

Те бяха върнали наследницата на господаря Асано обратно в Ако. Може би се надяваха, че с възстановяването на честта на господаря си шогунът щеше да възстанови владенията над доминьона Ако именно на нея. *И все пак…*

— Гордееш ли се с хората си? — зададе той въпрос на Оиши.

Оиши отново вдигна глава и срещна погледа на шогуна.

— Те са най-смелите мъже, които някога съм познавал, господарю — отвърна той.

Шогунът кимна и се усмихна леко, усещайки, че тясната пътечка-възможност, която от едната си страна имаше огромна скала, а от другата — бездънна пропаст, постепенно започна да се разширява.

— Ще ви гарантирам смърт на самураи. Можете да загинете като господаря си и да бъдете погребани до него с чест — заяви той.

По лицето на Оиши мигом се изписа изненада и неочаквано

облекчение. Това, че той и хората му щяха да възвърнат доброто си име заедно с господаря Асано, беше нещо, което не се беше осмелявал да иска дори и в молитвите си, а и беше много повече, отколкото бе очаквал от правосъдието на *бакуфу*.

— За всички нас ли, господарю? — попита той след кратко колебание.

Шогунът хвърли поглед покрай рамото му, оглеждайки лицата на останалите ронини, и веднага забеляза причината за колебливия въпрос на Оиши. Близо до мястото, където стоеше госпожица Асано, беше коленичил мелезът, който се беше сражавал за Ако на турнира миналата пролет. Същият извънбрачен изгнаник, който самураите на Ако бяха пребили с *бокени* по негова заповед. Сега обаче мелезът носеше косата си вързана на кок и имаше два меча в колана: *Значи, и той беше един от четиридесет и седмината.*

Шогунът се взря в него. *Това обаче нямаше никакво значение…* И въпреки това мелезът явно беше приет като равен от тези мъже и произходът му вече нямаше значение. Все още взрян право в Кай, шогунът заяви:

— Пред себе си виждам само самураи.

Мелезът надигна глава, неспособен да повярва на чутото, а погледът му се изпълни с изумление и дълбока благодарност, сякаш дори простият факт, че го признаваха за нормален човек, означаваше твърде много за него, а какво оставаше за това да бъде признат за самурай.

Госпожица Асано най-накрая падна на колене, но само за да коленичи до мелеза и да вземе ръката му в своите две. Щом погледна в очите му, ослепителна усмивка грейна на лицето й, въпреки че устните й потрепваха от едва сдържаната емоция.

— Благодарим ви, господарю — скромно каза Оиши и най-накрая се поклони.

Мъжете зад него също се поклониха. Подхвърляни насам-натам от превратностите на съдбата, подобно на изгубени моряци, които най-после бяха намерили в морето обратния път към дома, или подобно на воини, които бяха водили битка срещу невъзможното и най-накрая се бяха завърнали у дома като победители, всички те с достойнство на истински самураи, каквито бяха, демонстрираха уважението пред своя господар на господарите.

Той на свой ред също ги дари с тържествения си поклон.

Щом всички получиха разрешение да се настанят зад стените на крепостта Ако, Кай се върна сам обратно при гроба на

господаря Асано. Мика беше на аудиенция с шогуна, за да изяснят подробностите около прехвърлянето на средствата на рода Асано. Шогунът й беше дал думата си, че владението над Ако щеше да бъде възстановено на нея, точно както се бяха надявали и всички ронини.

Шогунът обаче не възнамеряваше да отсъства задълго от Едо. Кай беше разбрал, че това е последният му и единствен шанс да прекара няколко мига на спокойствие с човека, който бе чувствал много повече като баща, отколкото всеки друг човек или не-човек, когото бе познавал.

Кай сведе поглед към надгробния камък на господаря Асано. Мика вече се беше опитала да премахне най-очевидните знаци на запуснатост, почиствайки бурените и сухите треви около основата на камъка, а някой друг вече беше забил две дървени молитвени дъсчици в земята зад него.

Придвижвайки се бавно и внимателно, Кай падна на колене и постави пръчицата тамян, която беше донесъл, в специалната поставка пред гроба. Той я запали, сведе глава и благодари на милостивия Буда за състраданието, което господарят Асано беше показал към него, и за всичко, което се беше случило в живота му благодарение на това. Благодари и на боговете, че не само му бяха дали възможност да участва в събитията, довели до освобождаването на неспокойния дух на господаря Асано, но и за това, че бяха върнали на Мика рожденото й право на наследство.

След това остави съзнанието си да се освободи от всяка мисъл и емоция и тихо се потопи в единението с частиците от душата на господаря Асано, които бяха останали в земята, която той толкова много беше обичал. Усети присъствието му да отеква в собствената му душа, както щеше да отеква в душите и съзнанието на всички, които бяха позволили на част от душата на господаря им да стане част и от тях самите.

Дочу някакъв шум зад себе си и вдигна поглед, но не се изненада да види приближаващия се Оиши. Изглежда, той също бе изпитвал подобно непреодолимо желание да прекара няколко последни мига насаме със своя господар и спомените си, както и да се помоли за него и да направи равносметка на живота си, докато все още имаше възможност за това и преди да поеме на собственото си пътешествие към неизвестното.

Кай понечи да се изправи, опитвайки се да не издаде с гримаса болките, които му причиняваше това движение. Оиши обаче му направи знак да остане на мястото си, признавайки, че и той самият се беше появил неочаквано и беше прекъснал молитвите му, а и в душата на господаря Асано имаше място и за двама им, както беше винаги и когато той бе все още жив.

Кай коленичи отново и видя как Оиши извади малка бутилка *саке* и две чаши, които беше донесъл, за да сподели с господаря си традиционното питие за сбогом. Наля от *сакето* в чашите — една за него, една за господаря, като отпи от едната, а другата остави сред даровете, след което сведе глава за молитва.

Накрая вдигна глава и погледна надгробния камък.

— Кажи ми — обърна се той към Кай, — когато господарят те намери в гората и ти опря онзи нож в гърлото ми… щеше ли наистина да ме убиеш?

Кай го погледна, изненадан от това колко далеч назад във времето бяха отлетели спомените на Оиши. Замисли се върху въпроса за момент.

— А ти щеше ли да ме убиеш? — отвърна с въпрос той.

Оиши отклони поглед и също се замисли над отговора си.

— Да.

— Да.

Едновременният отговор увисна във въздуха, сякаш точно тук и сега мислите им бяха обединени от нещо много повече от просто споделен спомен.

И двамата се усмихнаха, а след това избухнаха в силен смях, споделяйки иронията на ситуацията и засвидетелствайки си отново така дългоочакваното взаимно уважение.

Оиши погледна отново към гроба на господаря Асано.

— Тогава му казах, че си демон и че трябва да те остави да умреш… — каза Оиши и веселото изражение на лицето му изведнъж се превърна в разочарование, щом си спомни за мъдрите думи на господаря и собственото си прибързано заключение. — Той каза, че си бил само едно изплашено момче. Също като мен — завърши той.

Кай срещна погледа му и видя искреното съжаление в очите му за това, че собствените му ограничения толкова дълго време не му бяха позволявали да види истината.

Само че вече не беше така. Оиши наля още една чаша саке и я подаде на Кай. Той я пое с поклон и отпи. Щом свали чашата от устните си, Оиши го гледаше с неподправена симпатия, която още повече го изненада и дори леко го обърка.

— Господарката Асано е като баща си — каза Оиши. — Тя ще успее да върне величието на Ако.

Кай разбра, че думите му не бяха казани случайно, а чрез тях Оиши се опитваше да го утеши и да му даде още един знак колко близки бяха станали двамата, дори без да го съзнават. Оиши разбираше не просто всичко, което Кай беше научил и спечелил през това време — нещата, които го бяха подготвили да премине от тази форма на съществуване към следващата, но и всичко,

което бе принуден да пожертва. Разбираше и единственото нещо, което му беше по-скъпо от всичко друго и което му беше помогнало да премине през толкова много изпитания в живота, когато не бе имал нищо друго, в което да повярва — любовта му към Мика и нейната споделена любов към него.

Но сега Мика отново беше дъщеря на баща си, наследницата на дома Асано и официален регент на Ако. Тя все още имаше недовършени задължения и клетви, които да изпълни, преди да настъпи и нейният час.

— Знам — тихо каза Кай, а по устните му заигра лека усмивка.

— „Всички, които са родени, трябва все някога да умрат. Всички, които се срещнат, трябва все някога да се разделят“ — изрецитира Оиши известния стих. — Но това, което споделяме в живота си, никога не може да ни бъде отнето — каза той и също се усмихна, когато очите им се срещнаха в споделен момент на *аваре*.

Кай остави чашата си и усмивката му стана по-широка. Поклони се за последен път пред гроба на господаря Асано и изрече последните си думи за сбогом. Вдигна се отново на крака и тялото му неочаквано му позволи да стане и да се изправи с чест и без болка.

Изненадан, Кай си пое дълбоко дъх, сякаш за да се увери, че всичко беше наистина, след което издиша спокойно за пръв път, откакто бяха напуснали крепостта на Кира. По някое време по средата на молитвите му прерязващата болка в тялото му почти беше изчезнала и той разбра, че тя не беше причинена изцяло и само от раната на гърба му.

Кай хвърли последен поглед към надгробния камък и си спомни за Гората на *тенгу*, за призрачните стенания на изоставените мъртъвци, за проблясващите духове и техните вовеки обречени души, за майка му, която също бродеше сред тях.

Изгубеното момче от Морето на дърветата, което господарят Асано бе прибрал в дома си толкова отдавна, също беше дух, прикрепен към физическото си тяло единствено и само чрез магията на *тенгу*. През целия си живот се беше страхувал да се довери на вътрешния си глас или на уроците, които бе научил, когато му се беше удавала възможност. Осъзна, че дори се беше страхувал да приеме изцяло дара, който ронините от Ако му бяха поднесли — клетвата, подписана със собствената им кръв, с която те го признаваха за равен на тях, а те самите се считаха за негови братя.

Щом се изправи над гроба на господаря Асано и погледна

отново към Оиши, изведнъж Кай почувства отново лекота, сякаш е бил окован в окови и те изведнъж бяха изчезнали заедно с болката. И все пак той не беше напълно откъснат от смъртното си тяло и то се чувстваше като събудено отново за живота, усещайки земята под краката си по-сигурна откогато и да било.

За пръв път в живота си той се почувства напълно жив и напълно човек. Сякаш оковите на собствените му страхове и съмненията в истинската му самоличност, а и дори в човешката му същност, бяха превърнали тези мислени окови в нещо по-здраво от желязо. Нито провъзгласяването от шогуна, нито признанието на останалите ронини за това, че той заслужаваше да носи титлата „самурай“ не бе достатъчно, за да го освободи напълно.

Самурай означаваше *онзи, който служи.* Ронините бяха служили на господаря си дори и след неговата смърт, и то не само от *гири* — дълга за подчинение пред една система, която въпреки цялото си могъщество все пак беше напълно бездушна. Бяха го направили и заради *нинджо* — осъзнаването, че има неща, които само отделна душа и сърце можеха да почувстват нужда да защитят, бранят, да се борят и дори да умрат за тях — а повечето от тези неща дори не можеха да се видят с очи, нито да бъдат контролирани или насилвани. *Справедливост. Чест. Любов.*

Гири и нинджо… Ред и хаос… вечно променящите се точки на равновесие във вечно въртящото се колело на живота.

Последните няколко седмици му се струваха по-истински от всички мъгляви години, които беше прекарал в просто оцеляване. И най-накрая, коленичейки пред гроба на господаря Асано, беше осъзнал, че все пак бе имало истинска причина за съществуването му… и че той я беше осъществил. *Душата на господаря Асано вече беше свободна… както и дъщеря му.*

Свободен беше и той. От много време насам той най-накрая беше в мир със себе си и с живота, достатъчно, за да усети надеждата и да повярва, че всеки край всъщност водеше до ново начало. А той щеше да навлезе в неизвестното бъдеще, съпроводен от благословията на господаря Асано.

Той се обърна и тихо си тръгна от гроба, оставяйки Оиши насаме, за да сподели последните си мигове с духа на техния господар.

Оиши погледна след Кай, който тръгна сам към крепостта, и с изненада видя, че стойката му отново беше горда и изправена, а недъгът му след битката с демоничния самурай на Кира сякаш беше изчезнал.

Погледна отново към гроба на господаря Асано и изказа тиха благодарност за напътствията, които преди толкова много години бяха опазили твърде усърдния и малко уплашен млад воин от това да удави едно безпомощно… е, не чак толкова безпомощно, но също толкова уплашено момче като него.

Да убиеш беше толкова лесно… Вече знаеше точно колко лесно беше, както и колко невъзможно бе да се върнат мъртвите обратно към живота. Ръката му несъзнателно докосна нараненото рамо, щом си спомни за битката с Кира. Когато най-накрая беше убил убиеца на господаря Асано, се беше чувствал така, сякаш бе обладан от демони, а не като човек, действащ в порив на божествено отмъщение. Не усещаше това да е някаква особена смелост или геройство, а и беше убеден, че дори дивите животни не бяха способни на нарочна жестокост.

Спомни си, че се беше усъмнил дори в самото съществуване на Пътя на воина, когато ставаше въпрос за битка на живот и смърт — независимо дали в двубой с един противник или с армии от хиляди нахъсани едни срещу други хора, оцеляването винаги се свеждаше само до това да разменяш живота на друг човек срещу своя собствен. Войната превръщаше всички морални норми в лъжи, а това особено силно се отнасяше за перфекционизма на *Бушидо*. „Няма честност на бойното поле“, беше казал Сун Дзъ. *Ами състрадание? Справедливост? Чест?* Те нямаха повече място на бойното поле, отколкото честността.

И все пак, когато войната най-накрая свършеше, а истинската атака над крепостта Кираяма не беше продължила и ден, а какво оставаше за цяла година или за цял живот, то накрая оцелелите все пак трябваше да се завърнат у дома при семействата и приятелите си и при други напълно непознати хора, които живееха в свят, където ежедневието на повечето от тях беше също толкова далечно от това, което бяха направили те, колкото и адът от рая.

Кодексът на честта *Бушидо* не беше предназначен да научи хората как да оцеляват в битка. Не и повече, отколкото обучението на воина имаше за цел да го научи, че кучешката смърт беше повече изпълнена с чест, отколкото една безсмислена победа.

Бушидо беше само картата — нещо, предназначено да покаже на човека пътя към дома му, след като твърде дълго е бил сам в пустошта, да насочи воина към неговата човечност, да му помогне да си спомни кои бяха нещата, за които наистина си струваше да се бори, и как отново да живее в мир със себе си.

А картата беше само едно напомняне, че дори простият лист хартия винаги имаше две страни.

Справедливост и смелост, решимост и състрадание, благовъзпитаност, уважение, честност, лоялност, чест… Всички тези качества описваха едно просветено същество или такова, което беше близо до пълното просветление. Но дори и във времена на мир за повечето хора беше невъзможно да живеят според тези високи стандарти. Ако един самурай се считаше за достоен за мястото си в обществото, то във време на мир, когато най-добрият меч беше този, който стоеше непрекъснато в ножницата си, самураят трябваше да разбира честта по различен начин и да дава пример с извършеното добро, а не с нанесените вреди.

Оиши се поклони отново в знак на почит пред своя приятел, ментор и господар, който го беше насочил към правилния път — към живот, изпълнен с искрено уважение и смелост, а не просто фалш и претекст.

Но тъкмо когато си го помисли, Оиши си спомни това, което господарят Асано му беше признал в последните си мигове, когато двамата бяха стигнали почти до края на Голямата зала в двореца — беше му казал, че така и никога не е разбрал какво е имал предвид Буда, когато е говорил за истинската стойност на всяко човешко същество. Беше му признал още, че е разочаровал Кай и че дъщеря му винаги го е знаела, и то само по инстинкт, но тъй като той така и не го беше усетил, тя никога не бе посмяла да му каже, че обичаше Кай, а по този начин той беше разочаровал и нея.

Оиши, разбира се, тогава го беше отрекъл, като в онзи момент наистина го мислеше.

Сега обаче осъзнаваше, че господарят Асано в самия си край беше гледал с ясна проницателност през открехнатия прозорец на просветлението. И въпреки че за него беше вече твърде късно да промени нещо в живота си, то поне в следващия си живот щеше да бъде воден от това проникновение.

Сега и Оиши осъзнаваше, че пред него се отваряше този прозорец и той, гледайки в правилната посока, можеше да зърне за миг светлото око на Буда, взиращо се в него. Точно навреме беше осъзнал, че това проникновение трябваше да отнесе със себе си нататък в бъдещето… а и освен това дължеше благодарност на Кай за това.

Хрумна му, че и Чикара, подобно на Мика, инстинктивно беше успял да прозре колко ценен беше Кай, докато самият той не го беше проумял. По време на пътуването обратно към Ако беше прекарвал повече време със сина си и беше останал изненадан от това колко зрели разбирания бяха започнали да заместват момчешката наивност и илюзиите за величието на

войната, които Чикара бе изгубил завинаги.

Най-съкровеното желание на Чикара винаги е било да се докаже като воин и като истински мъж в очите на баща си и той вече се беше справил отлично с това. И все пак Оиши не можеше и да не осъзнае, че синът му дори не беше все още толкова голям, колкото беше той самият по времето, когато замалко не беше удавил Кай. Замисли се какво ли още можеше да постигне момчето, ако имаше свободата да изживее живота си чак до естествения му край.

И Рику…

Оиши, подобно на Кай и останалите, също се молеше да е научил вече уроците, които е трябвало да научи в този живот, така че да се извиси с една стъпка нагоре в следващия, да бъде на крачка по-близо до истинското просветление.

И все пак той изоставяше Рику, а преди това й беше донесъл само мъка. Отнемаше й не само щастието от съвместния им живот, а и единственото им дете. *Какво право имаше той да й причини подобно нещо?*

Беше пожертвал всичко, включително собственото си семейство, за да постигне жадуваната цел и да изпълни най-големия си дълг в този живот. Дългът пред господаря винаги бе ръководил мислите му и бе за него единствената същност на това да си самурай. Сега обаче, когато вече беше прекалено късно, Оиши съжали, щом осъзна, че би могъл да намери по-добър баланс между *гири* и *нинджо* — такъв, при който би могъл да изрази любовта към семейството си, както и истинския дълг, който имаше към тях, така както имаше дълг и към господаря Асано.

Рику винаги беше приемала нещата такива, каквито са, без въпроси и без оплаквания. Когато обаче бе видял съществуващото между Кай и Мика пълно духовно разбирателство, което дори не се нуждаеше от думи, а и трудно можеше да бъде обяснено с думи, единственото, за което можеше да мисли в този момент, беше погледът на Рику в момента, когато се разделяха. Почувства се така, сякаш досега е бил сляп за истинското място на Рику в сърцето си, както бе грешал и за истинската човешка същност на Кай.

Беше видял урока, който трябваше да научи от това, само че вече бе твърде късно. Щом се върнеше в крепостта, щеше да опита да изрази чувствата си пред Рику, както и пред Чикара, въпреки че всички думи, които би изрекъл сега, не биха били по-полезни от семена, засети твърде късно през годината.

Оиши още веднъж се замисли за духа на господаря Асано, който все още витаеше наоколо, след което се поклони дълбоко

на гроба и изказа последна молитва с надеждата господарят на Ако все още да продължава да закриля хората му и през малкото време, което им оставаше, както и да му окажеше подкрепа за последното добро, което нямаше да е предназначено за него, а за вярната му съпруга.

Нов ден — последният им ден — изгря и освети вътрешния двор на крепостта, където белите постелки вече бяха подредени в редици под цъфналите вишневи дървета — подобно на олицетворение на горчиво-сладкото съчетание между дълга и любовта.

Четиридесет и седмината мъже, които се бяха заклели да отмъстят за смъртта на господаря си, да освободят духа му и след това да го последват в пътуването му към неизвестното бъдеще, стояха в отделните си стаи в двореца Ако и донагласяха снежнобелите си одежди, подготвяйки се да изпълнят последния си самурайски дълг.

Облечен изцяло в бяло, Кай влезе тихо в Голямата зала, където Мика стоеше сама и гледаше през отворения прозорец навън към редиците бели постелки под вишневите дървета. Видя лекото потрепване на тялото й, когато тя го усети да влиза в стаята, но за пръв път Мика не се обърна веднага, за да го погледне.

Той разбра защо и се спря на място, очаквайки тя да го повика. Мика отново беше облечена като господарката Асано и изглеждаше такава, каквато я помнеше винаги — облечена в прекрасните цветове на изгряващия ден. Одеждите й бяха семпли и без декорации, но бяха обагрени в цветове, преливащи се между всички нюанси на златистото, прасковеното, яркочервеното и пурпурното. Днес беше облякла върху тях и семпла мъжка туника без ръкави, с кръстосаните ястребови пера на герба на рода Асано, избродирани със златна нишка върху червената коприна — цветовете на Ако и на живота. Облеклото й излъчваше смело потвърждение на позицията й на регент, възвърната й по право заедно с честта на баща й и тази на предците й. Олицетворяваше и безкрайната благодарност към благородните и неизменно верни васали на Ако, които бяха направили всичко това възможно.

Красотата й все още го пронизваше толкова силно, както и когато беше момче, въпреки че не само живите цветове на облеклото й или дори нежната красота на лицето й бяха това, което бе пленило сърцето му, поставяйки началото на истинска любов, която му бе утеха и подкрепа през всички тези години.

Красотата й бе в това, което виждаше в очите й още от първия път, когато тя го беше погледнала — разпознаването на една стара душа от друга. И това бе отекнало толкова дълбоко у него, че през всичките тези години тази любов никога не бе имала нужда от каквито и да било обещания, нито пък се нуждаеше от физически допир с нея. Това, че просто можеше да вижда очите й и любимата й душа, която се взираше в него през тях, му беше достатъчно.

Любовта му към нея не беше нещо, което той беше желал, а по-скоро нещо, което винаги беше чувствал и без да го иска — подобно на вълшебно езеро тя му беше показала дълбините на спокойствието и радостта — радост, която бе изгорила болката в живота му.

Мика най-накрая обърна лицето си към него, а очите й отразяваха нежността, изразена и в неговия поглед, въпреки че под повърхността им се виждаше силата на волята й — качество, което също обичаше у нея. Той усети обаче, че в момента тя едва имаше сили да държи емоциите си под контрол. Мика прекоси стаята и дойде при него.

Вдигна поглед към лицето му и каза тихо:

— Преди да умре, баща ми ми каза, че този свят е само подготовка за следващия и че всичко, за което може да се молим в него, е да го напуснем едва след като сме обичали и сме били обичани — ръцете й се вдигнаха, трепереща от нуждата да го прегърне, знаейки, че за нея той винаги беше толкова близо и в същото време толкова недостижим.

Загледа се в лицето и в ръцете й, неспособен да удържи копнежа, който бе крил дълбоко в себе си от толкова дълго време, а сега този живот на вечно търпение най-накрая беше почти към края си. Взе ръцете й в шепите си и почувства, че пръстите й бяха леденостудени не само от хладния сутрешен въздух, а сякаш нещо дълбоко в тялото и душата й все още беше замръзнало след цяла година съществуване в състояние на жива смърт. А сега…

Сега вече имаше време само за една последна клетва.

— Ще те търся през хиляда светове и десет хиляди живота, докато те намеря отново — прошепна й той с желанието тя да разбере и да повярва, че винаги би я разпознал още в момента, в който очите им се срещнат, точно както бе станало и този път, независимо в каква нова форма щеше да се е преродила душата й тогава.

— А аз ще те чакам през всички тях… — отвърна тя с разтреперан глас. Обви ръце около врата му и го притегли към себе си. Двамата се прегръщаха за последен път с цялата нежност и страст, която бяха принудени да отричат още от онзи далечен

пролетен ден преди толкова много години, когато едно малко момиче беше целунало едно момче и беше избягало, като никога не си беше представяло, че любовта му ще е за цял живот.

Вятърът шумолеше през клоните на вишневите дървета, когато Оиши поведе хората си навън към двора, където ги очакваха четиридесет и седем бели постелки. Четиридесет и седмината мъже, облечени в бяло, един по един заеха местата си със стоическо достойнство. Кай беше последният, който излезе в двора, а изражението на лицето му не трепна дори когато видя Мика, вече заела своето място сред наблюдателите, седнали заедно с шогуна и първенците му. Облечена в ярките си коприни, тя изпъкваше като възхитителен пролетен цвят сред мрачните облекла на служителите на *бакуфу*, сякаш нарочно бе искала външният й вид да е ярко олицетворение на вярата й във вечното прераждане на духа и в по-добрия свят, който очакваше обречените мъже пред нея.

Ясуно се премести съвсем леко, така че Кай да има достатъчно място да коленичи, без да показва болката от нараняването си. Кай гледаше разсеяно встрани от подиума и Мика, взирайки се в облечените в черно-златни брони стражи, които обграждаха двора в кръг, за да опазват реда сред тълпата, дошла да стане свидетел на събитието, а и да служат като секунданти.

Нямаше *тобари*, които да ограждат мястото, където щеше да се състои ритуалът. Мика беше дала разрешение на хората от Ако да присъстват, което само по себе си беше нещо необичайно, а и по големината на събралата се тълпа от хора можеше да се заключи, че имаше такива, дошли от много по-далеч от крепостния град, за да присъстват. Тълпата стоеше и чакаше с почтителна тишина, сякаш хората се намираха в храм, а много от тях бяха облечени в бяло като опечалени. Дворът беше толкова тих, че Кай чуваше шума на листата по дърветата и долитаща отнякъде песен на птичка. Небето беше яркосиньо и безкрайно, каквото не го беше виждал никога преди…

По сигнал на Оиши четиридесет и седмината самураи коленичиха едновременно, поставяйки последните си стихове на малките масички, оставени пред всеки един от тях, където вече ги очакваше по един къс меч *танто*. Те всички се поклониха като един в знак на почит пред шогуна и господарката Асано.

Шогунът погледна от подиума към четиридесет и седмината мъже, засвидетелствайки тяхното гордо и дисциплинирано приемане на саможертвата, която сами се бяха заклели да

извършат. Нямаше друг начин за тях да живеят свободно, макар и за кратко, без други ограничения, освен собственото им чувство за морална справедливост. Такива бяха ограниченията, поставени от човешкия закон.

Той познаваше и ужасяващата притегателна сила на нещо по-силно от волята на обществото или от страха от закона — това, че той беше шогунът. Но дори той самият нямаше абсолютната свобода да прави каквото желаеше.

Разбираше защо винаги щеше да има хора, които се отклоняваха от предначертания си път, макар да знаеха, че пътят, който самите те избират, води до ръба на пропаст. Но каквито и да бяха причините им за нарушаването на закона и независимо дали този закон беше справедлив или не, обществото не можеше да продължи гладкото си съществуване… *бакуфу* — държавната власт на Токугава, нямаше да може да оцелее, ако покажеше снизходителност към подобно поведение.

И все пак, когато погледна към благоговейните изражения по лицата на хората от тълпата и тези на собствените му самураи, шогунът разбра, че дори той никога преди не беше ставал свидетел на нещо такова. Независимо колко грешни или обикновени бяха животите на тези хора преди, той осъзна, че проявената смелост, честността и непоклатимото чувство за справедливост, които бяха показали те накрая, се припокриваха напълно с идеала му за истински самураи. Разбра още, че и никой друг от присъстващите днес тук нямаше да забрави какво бе видял в този ден.

Това нещо нямаше да отмине и да бъде забравено през следващата седмица… или през следващата година… може би никога нямаше да бъде забравено. Погледна към госпожица Асано и за пореден път се запита защо беше позволила на хората от възстановените си владения да станат свидетели на *сепукуто* на мъжете, които тя и същите тези хора вярваха, че ги бяха спасили от господаря Кира. Какъв ли нагледен урок се надяваше да научат гражданите на Ако от подобна гледка?

Като шогун той беше живият символ на духа, който олицетворяваха мъжете, коленичили пред него, както и символ на законите, които те бяха нарушили. Той щеше да бъде съден само от времето, заедно с тях…

Водачът им даде сигнал и четиридесет и седмината мъже взеха камите, действайки така, сякаш съзнанията им се бяха слели в едно общо.

— Чакайте! — каза шогунът.

Мъжете спряха с вдигнати във въздуха оръжия.

— Оиши Чикара — каза отново шогунът, — излез напред.

Чикара вдигна объркан глава и погледна първо към шогуна, а след това към баща си и накрая към сломената си от скръб майка, която гледаше от тълпата. Баща му също погледна към шогуна, а в погледа му се четеше същата обърканост.

Чикара несигурно се изправи на крака, а шогунът погледна към Оиши.

— Ти може и да си нарушил заповедите ми, но аз не мога да лиша страната ни от наследниците на твоята кръв — каза той. — Синът ти ще живее, за да й служи, както го направи и ти — с чест.

Някъде в тълпата дланите на Рику, стиснати в отчаяна молитва, изведнъж се притиснаха към лицето й, сякаш жената се опитваше да сподави вика си.

Чикара остана неподвижен и загледан в баща си — неговия командир, търсейки заповедта му, молещ се безмълвно за позволение или за отказ, разкъсван от решението, което не можеше да вземе сам.

Оиши също погледна към сина си, а собственото му изражение също бе раздирано между емоциите на водач, който бе позволил на едно шестнадесетгодишно момче да даде мъжка клетва, подписана с кръв, която водеше след себе си самурайски отговорности, и като баща, чийто син едва бе живял достатъчно, за да започне да разбира какво означаваше да си мъж.

Оиши погледна към Рику и изведнъж си спомни за последната си молитва край гроба на господаря Асано. Разбра, че някак си господарят му й беше дал отговор и че това беше отплатата за неговата лоялност.

Той кимна на Чикара, давайки му разрешението си да напусне мястото. С последен поглед към сълзите на благодарност по лицето на съпругата му той се обърна отново към шогуна и се поклони, а в съзнанието му лицето на Рику бавно се сля с усмихнатото лице на господаря Асано.

Мика гледаше от мястото си как Чикара се поклони за последен път на баща си и тръгна с несигурна крачка от мястото си към тълпата, където го очакваше майка му. Стражите го пуснаха да премине и тя се изправи на крака, протягайки ръце да го прегърне. Мика отдели поглед от тях, а сърцето й се изпълни едновременно с доволство и мъка, когато погледна отново към Кай.

Кай стоеше коленичил неподвижно, също като останалите мъже около него, а лицето му излъчваше неземно спокойствие, докато белите му дрехи се сливаха с тези на останалите, превръщайки го просто в един от тях — един от мнозината, които

вече бяха негови приятели и бойни другари. *Той е точно там, където винаги е принадлежал* — помисли си Мика. — *Където винаги бе копнял да бъде още откакто беше намерил пътя си до Ако.* Най-накрая беше приет, вече не беше презрян и сам, а най-после беше намерил своето място като техен равен.

Изведнъж в съзнанието й не остана нищо друго, освен красотата, която се излъчваше от спокойното му лице — лицето на *тенин*, ангелското момче, което тя някога си беше представяла, че се е появило в живота й, защото е изгубило пътя си обратно към рая. Винаги беше знаела, че някой ден ще дойде момент, в който той трябваше да продължи това пътуване, където и да го водеше то.

В очите му, които гледаха право в нейните, тя видя само собственото си отражение такава, каквато я беше видял за пръв път — нежното лице на малко момиченце, по-прекрасно от всяко друго живо същество, което някога си беше представял, появило се изведнъж до него, за да го закриля… Изникна споменът за сладкия й детски глас, с който му беше пяла песничка, въпреки че бавачките й се бяха опитали да я отпратят далеч от него… Споменът за това как тя тичаше след него из прекрасните поля и гори на Ако като смеещия се дух на пролетта… Споменът за една откраднатa целувка…

А след всички тези години любящият й поглед все още го изпълваше със същата трепетна почуда. За миг Кай сведе глава, докосвайки свитъка със стиха, който беше написал, преди да вдигне глава, за да сподели с нея един прощален поглед, който й казваше, че последният му стих е бил написан само и единствено за нея.

Оиши отдели поглед от Мика и мястото, където тя стоеше до шогуна, все още за последно взряна в Кай. Погледна и към Кай и всички останали и кимна още веднъж. Още веднъж те вдигнаха камите си в очакване на последния му знак. Всички наблюдаващи ги хора, дори охранителите на шогуна, сведоха глави пред тях в уважителен поклон.

Кай вдигна поглед заедно с Оиши, Ясуно, Хара и всички останали, поемайки последна глътка сладък въздух, отправяйки последен взор към небето и красотата на Ако — *доказателствата, че за някои неща човек си струваше да умре* — те щяха да ги съпроводят в сетния им час.

Оиши даде последната си команда и всички мъже като един затвориха кръга.

Неспирният вятър продължаваше да играе сред клоните на вишневите дървета, а рояк листенца, преливащи от снежнобяло до кървавочервено, изпълваха въздуха, след което падаха кротко на земята като сняг, носен от вятъра. Те отбелязваха края на едно и началото на друго, точно както бяха правили още от настъпването на първата пролет на този свят и както щяха да продължат да правят в безкрайно подновяващия се цикъл, водещ към бъдното, познато само на боговете. Само за тях затвореният кръг и безкрайната спирала, виждана от единия си край, не бяха неразличими.

Епилог

Япония, 1702 г.

Мика отново стоеше на моста, свързващ двата бряга на реката. В ръката си държеше поемата, а в сърцето й се беше настанило неизразимо чувство на загуба, точно каквото беше изпитвала и преди година. Само една година… и все пак това време й се струваше като цял един живот, който тя беше прекарала далеч от Ако, без да знае какво се е случило с тези, които обичаше, или какво щеше да се случи с нея самата. Знаеше само, че духът на баща й беше останал тук, прикован към гроба му от несправедливостта, скърбящ за това, което се беше случило с тях, и за това, което щеше да се случи с Ако.

Сега всичките им въпроси бяха намерили отговор… и все пак някак си тя отново стоеше на моста над неспокойната река, сякаш не беше минало никакво време, и бе по-самотна от всякога.

Бавно разгърна хартията със стиха на Кай, карайки насила ръцете си да не треперят, страхувайки се листът да не й бъде изтръгнат от някой неволен порив на вятъра и да й бъде отнет също толкова внезапно, както Кай и Оиши, и всички останали смели мъже, жертвали живота си, за да поправят злините, които никой друг дори не бе посмял да признае.

Сведе поглед към стиховете и най-напред се загледа в калиграфията им — също толкова ясна и внимателна като на баща й и все пак не толкова артистично умела и много по-подходяща за ръката на *тенин*. Любящият й поглед проследи всяка извивка и всяка линия, преди да проникне отвъд външната му красота към сърцето на думите, позволявайки формите на *канджи* и *кана* да се слеят в думи — последните думи за раздяла, които Кай беше оставил само за нея:

Има място отвъд живота и смъртта,
където небето е безоблачно, а реките бистри.
Помни ме и аз ще те намеря там.

Стихът беше подписан с „Кай“ — името, което тя му беше дала, когато той за пръв път бе дошъл в Ако преди толкова много време. Вместо да последва самурайската традиция, той не си беше избрал ново име, което духът му да носи след смъртта и ритуалното преминаване от живота към нея.

Тя се загледа в името му с изненада. Казваха, че ако произнесеш името, което някой е носил приживе, и след смъртта

му, дори и да е само прошепнато, то душата му ще бъде обезпокоена. Но…

— Кай… — прошепна съвсем тихо тя, изричайки името му по-скоро с дъха си, отколкото с глас. Отвори очи изведнъж и примигна изненадана.

Той нарочно беше запазил името си. Зрението й се замъгли и тя разтърка очи, за да може да прочете стиха му още веднъж и още веднъж… Спомни си клетвата му и нейната, дадена пред него. Не го беше направил, за да се безпокои мирът на душата му, а за да даде последна утеха и на двамата.

Пое си дълбок трепетен дъх и се взря в небето — синята бездна, идеалното олицетворение на спокойствието.

След един дълъг миг на съзерцание отново сведе поглед надолу, запазвайки спокойствието в себе си, притиснала поемата на Кай до гърдите си. След това сгъна внимателно листа и го прибра в *обито* си, където щеше да остане завинаги близо до сърцето й. Кай вече го нямаше на този свят, но никой, дори шогунът, не можеше да докосне частицата от духа му, която щеше да остане в нея, притисната нежно в прегръдката на собствената й душа. Усети как вятърът утихна и видя повърхността на реката да се успокоява подобно на огледало, отразяващо небето, обграждащо я с мир… но не и с утеха.

Завръщането й у дома в Ако бе мечтата, която я крепеше през цялото време на дългото й изгнание в планините на Кира. И все пак, въпреки че гледката от този мост си бе все така красива, каквато я помнеше, тя се чувстваше така, сякаш я гледа през чужди очи. Това, което някога беше нейният живот, целият й свят, сега й се струваше непознато, сякаш никога не й беше принадлежало. Реката може би изглеждаше спокойна, но под повърхността й продължаваше да тече вечният поток към морето…

Животът беше също като реката, която не можеше да се върне назад.

Нищо не остава недокоснато от промяната. Дори и да върнеше предишната красота на бащината й градина, това нямаше да върне обратно баща й. А крепостта Ако никога повече нямаше да бъде нейният дом без него… без Оиши, без толкова много други мъже, които бяха вдъхвали живот сред стихналите му стени. Без Кай. Последната една година и особено споменът за днешния ден бяха оставили незаличими белези, които щяха да се врежат в най-скъпите й спомени завинаги.

Първо баща й, а сега и най-верният му самурай бяха преминали отвъд страданията на този живот, вземайки Кай със себе си, оставяйки я сама с отмрелите надежди и мечтите й за

бъдещето им.

Ръцете й започнаха да треперят, а кокалчетата на пръстите й побеляха, стискайки перилото на моста. Какво още й оставаше, което да има някакъв смисъл?

Ако. Ако беше все още тук — каза си тя изведнъж. — А сега тя беше неговият защитник.

Владението Ако беше нейно наследство, нейна отговорност. Как бе могла дори да се осмели да постави под въпрос причините да продължи да живее, след като толкова много добри хора бяха загинали, за да го защитят? *Тя щеше да живее, за да превърне Ако в истинско отражение на това, в което ронините вярваха, на това, което баща й беше ценял, на самата нея…* Това беше и клетвата, която направи пред паметта им, както и пред себе си.

Мъжете, които бяха спасили нейния живот и душата на баща й, бяха само хора — несъвършени и уязвими, не легендарни герои или богове. Но те по своя собствена воля бяха послужили като очите и ръцете на божествената справедливост. Това, което бяха направили, щеше да се помни и не само в Ако или само в нейното сърце, а и в сърцата на всички, които чуеха историята им, защото това, което те бяха направили, бе извършено безкористно и изцяло заради другите.

Знаеше, че народът на Япония щеше завинаги да почита такива хора — чиито вярвания в справедливото и доброто бяха по-силни дори от страха пред смъртта, тъй като справедливостта и безкористността бяха също толкова редки по време на мир, колкото и във времена на война.

Тя се поизправи и вдигна глава, поглеждайки отново към красивия пейзаж пред себе си. Отсега нататък щеше да се изправи пред собствената си битка срещу всяка несправедливост — битка, която можеше да продължи много години, за да може да превърне идеята й в реалност. А тези, които беше изгубила, но щеше да обича завинаги, щяха да се превърнат в нейна сила. Очите й се взираха обратно към нея, отразени от огледалото на реката. Времето щеше да отлети като стрела, ако тя успееше да спази собствената си клетва така, както почетните й самураи бяха направили.

Докосна герба на фамилия Асано, избродиран на елека й — *така-но-ха*, ястребовите пера, които символизираха дома Асано и неговите самураи васали, които вече нямаше да бъдат ронини. В дни като този, когато въздухът беше толкова чист, че погледът й можеше да стигне до морето, винаги й се беше струвало, че във висините на небето се крие вечността. Смяташе, че ако погледне достатъчно назад в миналото, духът й можеше да докосне духовете на предците й и когато душите им се срещнеха, така

както се пресичаха перата върху семейния герб, тя щеше да ги помоли за тяхната благословия.

А ако погледнеше напред в бъдещето…

Ръката й докосна мястото до сърцето, където лежеше стихът на Кай. Тези, които бе обичала най-много, щяха да й помагат да си спомня нещата в живота, заради които си струваше да живее, докато собствената й клетва бъдеше изпълнена и накрая и нейната душа можеше да бъде свободна.

И тогава, някъде в безкрайната синева, две души щяха да се срещнат и да се кръстосат като перата на нейния герб. Също както гмурецът можеше да зърне перла сред сенките на морето, така и тя щеше да погледне в очите на някой непознат и да открие отражението на сърцето си в неговата душа. Едва тогава щеше да знае, че и собствената й душа най-накрая е намерила своя път към дома.

В резултат на действията на четиридесет и седемте ронини земите на господаря Кира бяха отнети, а владенията на Ако — върнати на рода Асано по заповед на шогуна.

И до ден-днешен хиляди хора в цяла Япония все още се събират, за да отдадат почит на четиридесет и седемте ронини и техния пример за смелост, лоялност и чест.

Овари

info

Информация за текста

$id = 8940
$source = Моята библиотека
Издание:
Автор: Джоан Д. Виндж
Заглавие: 47 ронини
Преводач: Венера Атанасова, Стоянка Карачанова
Година на превод: 2013
Език, от който е преведено: Английски
Издание: Първо
Издател: ИК „Хермес“
Година на издаване: 2013
Тип: Роман
Националност: Американска
Печатница: „Полиграфюг“ АД, Хасково
Отговорен редактор: Даниела Атанасова
Коректор: Нина Славова
ISBN: 978-954-26-1281-0
Адрес в Библиоман: https://biblioman.chitanka.info/books/2647

notes

1

Група от японски ликвидатори на последиците от аварията в атомната централа Фукушима 1, пострадала тежко от катастрофалното земетресение и цунамито от 11 март 2011 г. Много издания ги нарекоха „50-те самураи на Фукушима“. — Б.пр.

2

Американски актьор от японски произход. Снимал се е в сериали като „Хавай 5-О“, „Мисията невъзможна“ и „Зоната на здрача“. — Б.пр.

3

Американски карикатурист от японски произход, автор на комикси (манга). Известен е най-вече като създател на комиксовата серия „Усаги Иоджимбо“. — Б.пр.

4

Самурай във феодална Япония, който е загубил покровителството на своя господар или е допуснал той да бъде убит. — Б.пр.

5

Шунрю Сузуки (1905–1971) е пряк духовен приемник на великия дзен учител от XIII в. Доген. — Б.пр.

6

Гората Аокигахара е най-известното място за самоубийства в Япония. — Б.пр.

Господарю (яп.). — Б.пр.

8

Японски митологични същества, считани някога за разрушителни демони, предвестници на война. С времето са взели да ги считат за закрилящи, макар и все така опасни, духове от планините и горите. — Б.пр.

9

Главен управител (яп.). — Б.пр.

10

Японски хрян. — Б.пр.

11

Традиционен японски дюшек, който на сутринта се прибира в специален шкаф. — Б.пр.

12

В будизма *бодхисатва* се превежда като „просветлено съществуване“, и също и като „същество на просветлението“ или като „същество на мъдростта“. Традиционно това е всеки, който, подтикван от огромно състрадание, създава *бодхичита*, която е спонтанното желание да станеш Буда за доброто на всички съзнателни същества. — Б.пр.

13

Лисица (яп.). Лисиците са често срещан обект в японския фолклор, където ги изобразяват като интелигентни същества, притежаващи магически способности, които се увеличават с възрастта. — Б.пр.

14

Японско хладно оръжие с дълга ръкохватка, с овално сечение и извито едностранно острие, с което се биели самураите в Древна Япония. — Б.пр.

15

Японски йероглифи. Канджи буквално означава „букви на династията Хан“, при управлението, на която китайските писмени знаци са били стандартизирани за първи път. — Б.пр.

16

Дълъг японски меч с дръжка за хващане с две ръце. — Б.пр.

17

Митично същество, изобразявано като една трета дракон, една трета лъв и една трета елен. — Б.пр.

18

Японски професионален куклен театър, който се развива през XVII и XVIII век и е една от четирите форми на класическия японски театър. — Б.пр.

19

Японски роман от началото на XI век, класическо произведение на японската литература. Предполага се, че е написан от благородничката Мурасаки Шикибу в разцвета на периода Хеян. — Б.пр.

20

Изработен от твърдо дърво меч, използван за тренировки в японските бойни изкуства. — Б.пр.

21

Исторически японски ритуал за отбелязване на пълнолетието. При момчетата това е било при навършването на 15 г., а при момичетата — на 13 г. — Б.пр.

22

Японска настолна логическа игра от типа на шахмата. — Б.пр.

23

Китайски йероглифи, които се използват в модерната японска писмена система, заедно с хирагана и катакана. — Б.пр.

24

Японски естетически мироглед, основаващ се на приемането на несъвършенството като изходна точка за търсенето на друга хармония. — Б.пр.

25

Японска вишна. — Б.пр.

Администрацията на шогуната. — Б.пр.

27

Дълга роба, носена върху кимоното. — Б.пр.

28

Буквално „външни васали“ — феодали, които са били опоненти на Токугава, за разлика от *шинпан* — „вътрешните васали“, т.е. приближените на рода Токугава васали. — Б.пр.

29

Връхна дреха без ръкави. — Б.пр.

30

Японско театрално изкуство, развило се през XIV век. Повечето персонажи в *но* — независимо дали мъжки или женски — носят маски. — Б.пр.

31

Философски трактат, написан през XVII век от самурая Миямото Мусаши. Книгата е посветена на изкуството на стратегията. Тя е своеобразен учебник по кенджуцу, описващ основните техники за използване на меча катана. Този трактат и днес се изучава от майсторите по бойни изкуства. — Б.пр.

Традиционен японски пояс. — Б.пр.

33

Панталон с много широки крачоли — традиционно облекло за самураите. — Б.пр.

34

Строго определена поредица от техники, които се изпълняват в също така строго фиксирани ритъм и време. Като цяло това е комбинация от удари и блокове, използвани при бой най-често с повече от един въображаем противник. — Б.пр.

35

Обръщение в японския език към учител или майстор. — Б.пр.

36

Вид шаран, наричан още „Брокатен шаран“, който се използва за декоративни цели в открити водоеми или водни градини. Получен е в резултат на дългогодишна селекция в Япония и Китай. — Б.пр.

37

Дълга тояга от арсенала на източните бойни изкуства. — Б.пр.

38

Литературен жанр на традиционната японска лирическа поезия. Хайку е най-късата поетична форма в световната литература. — Б.пр.

39

Живеещи в планините японски отшелници, които принадлежат към най-загадъчната от всички съществували в Япония секти, възникнала през IX-X в. — Б.пр.

40

Елемент от самурайския кодекс „Бушидо“, който включва задълженията, които самураят имал към своя господар, към подчинените си, към семейството, приятелите си и към обществото като цяло. — Б.пр.

41

Логическа игра, създадена приблизително преди 4300 години, водеща началото си от Древен Китай. Играта се характеризира с прости правила и дълбока стратегия. *Го* изпреварва шахмата със своите безброй варианти на разиграване. — Б.пр.

42

Ден на пролетното равноденствие, известен още с името Шунбум но Хи. — Б.пр.

43

Има се предвид малкият изкуствен остров Деджима в залива Нагасаки, където в периода 1639–1853 г. е имало холандски търговски пост. — Б.пр.

Предпазител за меч. — Б.пр.

45

Демонично същество от японската митология, изобразявано с човекоподобна форма, огромни зъби, дълги остри нокти, стърчащи на челото рога и червено-синя кожа. — Б.пр.

46

Традиционен японски музикален инструмент с три струни, оприличаван с китара, лютня или банджо. — Б.р.

47

Семпла, ръчно изработена керамична чашка, създадена специално за чайна церемония в края на XVI в. Стилът *раку* е въплъщение на естетическия *уаби-саби* възглед и е оказал значително влияние върху японската литература и култура като цяло. — Б.р.

48

Митично същество от японския фолклор с глава на маймуна, тяло на енотовидно куче, крайници на тигър и опашка на змия. — Б.пр.

49

Будистко божество пазител, което носи меч в едната ръка (за да унищожава противниците на будистката доктрина) и въже в другата ръка (за да спасява свещените същества от бездната на заблудата или от будисткия ад). Затова то олицетворява двойния будистки идеал на мъдростта (мечът) и състраданието (въжето). — Б.пр.

50

Притча, диалог, въпрос или изказване, които се използват при практикуването на дзен, за да провокират „велик размисъл“ и да проверят напредъка на ученика в практикуването на дзен философията (яп.). — Б.пр.

51

Къс традиционен японски меч, който се носи от самураите заедно с *катана*. — Б.пр.

52

Бяло сватбено кимоно — един от трите тоалета, които носи по традиция японската булка в сватбения ден. — Б.р.

53

Чувствителност към мимолетното: нищо не е вечно, всичко се променя. — Б.р.